ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Κώδικας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών και άλλες διατάξεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	
ΜΕΡΟΣ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ	
Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Αντικείμενο
Άρθρο 3	Ορισμοί
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	
Άρθρο 4	Εφαρμογή και επικουρικότητα των γενικών αρχών
Άρθρο 5	Αρχή της αυτονομίας και της καλής πίστης στην εναλλακτική επίλυση διαφορών
Άρθρο 6	Αρχή της εμπιστευτικότητας
Άρθρο 7	Αμεροληψία, ανεξαρτησία και ουδετερότητα
Άρθρο 8	Ίση μεταχείριση και προσαρμογή της διαδικασίας στις ιδιαιτερότητες της διαφοράς
Άρθρο 9	Εύλογη διάρκεια, αρχή της καταλληλότητας και οικονομία της διαδικασίας
Άρθρο 10	Ποιότητα και επαγγελματική επάρκεια
Άρθρο 11	Τεχνικοί σύμβουλοι και πραγματογνώμονες
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΑΡΧΕΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΜΕΘΟΔΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	
Άρθρο 12	Γενικό πλαίσιο επιλογής μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης διαφοράς
Άρθρο 13	Εξαιρέσεις λόγω φύσης της διαφοράς
Άρθρο 14	Συνδυασμός μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΣΕ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	
Άρθρο 15	Υπαγόμενες διαφορές
Άρθρο 16	Επιλογή μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης διαφορών
Άρθρο 17	Προδικαστική προσφυγή σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση
Άρθρο 18	Χρηματική κύρωση για αποχή από εισαγωγική συνεδρία
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄	
Άρθρο 19	Εξουσιοδοτική διάταξη Μέρους Α΄
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 20	Σκοπός
Άρθρο 21	Αντικείμενο
Άρθρο 22	Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 1 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Άρθρο 23	Γενικές αρχές και ερμηνευτικοί κανόνες (άρθρα 2 και 2Α του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 24	Γνωστοποιήσεις (άρθρο 3 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 25	Παραίτηση από την προβολή αντιρρήσεων (άρθρο 4 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 26	Έκταση εξουσίας δικαστηρίου (άρθρο 5 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 27	Αρμοδιότητα των δικαστηρίων σε διαδικασίες αρωγής και εποπτείας της διαιτησίας (άρθρο 6 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ	
Άρθρο 28	Τύπος της συμφωνίας διαιτησίας (άρθρο 7 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 29	Ουσιαστικό κύρος της συμφωνίας διαιτησίας
Άρθρο 30	Συμφωνία διαιτησίας και άσκηση αγωγής (άρθρο 8 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 31	Συμφωνία διαιτησίας και ασφαλιστικά μέτρα (άρθρο 9 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ	
Άρθρο 32	Αριθμός διαιτητών (άρθρο 10 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 33	Ορισμός διαιτητών (άρθρο 11 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 34	Πολυμερείς διαιτησίες
Άρθρο 35	Ορισμός διαιτητών από το δικαστήριο
Άρθρο 36	Λόγοι εξαίρεσης (άρθρο 12 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 37	Διαδικασία εξαίρεσης (άρθρο 13 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 38	Παράλειψη ή αδυναμία εκπλήρωσης καθηκόντων διαιτητή (άρθρο 14 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 39	Ορισμός αντικαταστάτη διαιτητή (άρθρο 15 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 40	Ευθύνη διαιτητών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ	
Άρθρο 41	Εξουσία του διαιτητικού δικαστηρίου να αποφαίνεται για τη δικαιοδοσία του (άρθρο 16 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 42	Πρόσθετοι διάδικοι και συνένωση διαιτησιών

Άρθρο 43	Εξουσία διαιτητικού δικαστηρίου να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα (άρθρα 17, 17A, 17B, 17C, 17D, 17E, 17G, 17H, 17I του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	
Άρθρο 44	Ίση μεταχείριση και δικαίωμα ακρόασης (άρθρο 18 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 45	Καθορισμός των διαδικαστικών κανόνων (άρθρο 19 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 46	Τόπος της διαιτησίας (άρθρο 20 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 47	Έναρξη της διαιτησίας (άρθρο 21 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 48	Γλώσσα (άρθρο 22 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 49	Δικόγραφο αγωγής και δικόγραφο απάντησης στην αγωγή (άρθρο 23 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 50	Ακροαματική και γραπτή διαδικασία (άρθρο 24 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 51	Ερημοδικία (άρθρο 25 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ	
Άρθρο 52	Διορισμός πραγματογνώμονα από το διαιτητικό δικαστήριο (άρθρο 26 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 53	Επίδειξη εγγράφων και προσκομιδή αποδείξεων
Άρθρο 54	Δικαστική συνδρομή κατά τη διεξαγωγή των αποδείξεων (άρθρο 27 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 55	Προδικαστικό ερώτημα για την ερμηνεία διατάξεων του ενωσιακού δικαίου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ	
Άρθρο 56	Εφαρμοστέο δίκαιο στην ουσία της διαφοράς (άρθρο 28 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 57	Απόφαση από περισσότερους διαιτητές (άρθρο 29 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 58	Συμβιβασμός (άρθρο 30 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 59	Μορφή και περιεχόμενο της διαιτητικής απόφασης (άρθρο 31 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 60	Περάτωση της διαιτησίας, αμοιβή και έξοδα (άρθρο 32 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 61	Διόρθωση, ερμηνεία της διαιτητικής απόφασης και έκδοση συμπληρωματικής διαιτητικής απόφασης (άρθρο 33 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΑΚΥΡΩΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	
Άρθρο 62	Αγωγή ακύρωσης (άρθρο 34 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
Άρθρο 63	Δεδικασμένο και εκτελεστότητα
Άρθρο 64	Αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων (άρθρα 35 και 36 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ ΘΕΣΜΙΚΗ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ	
Άρθρο 65	Λειτουργία οργανισμών θεσμικής διαιτησίας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟ	
Άρθρο 66	Πεδίο εφαρμογής - Αρχές
Άρθρο 67	Υποχρέωση γνωστοποίησης συμφωνίας χρηματοδότησης
Άρθρο 68	Συγκρούσεις συμφερόντων - Υποχρεώσεις διαιτητών
Άρθρο 69	Επίδειξη στοιχείων της συμφωνίας χρηματοδότησης - Προστασία εμπιστευτικότητας
Άρθρο 70	Εγγυοδοσία για τη δαπάνη της διαιτησίας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄	
Άρθρο 71	Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Β΄
Άρθρο 72	Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Β΄
ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 73	Σκοπός
Άρθρο 74	Αντικείμενο
Άρθρο 75	Πεδίο εφαρμογής - Υπαγόμενες διαφορές
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΜΕ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ	
Άρθρο 76	Προσφυγή στη διαμεσολάβηση
Άρθρο 77	Διαδικασία διαμεσολάβησης
Άρθρο 78	Εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης
Άρθρο 79	Διαδικασία της εισαγωγικής συνεδρίας διαμεσολάβησης
Άρθρο 80	Πρόταση επίλυσης διαμεσολαβητή
Άρθρο 81	Σύνταξη και περιεχόμενο πρακτικού διαμεσολάβησης
Άρθρο 82	Έννομες συνέπειες και εκτελεστότητα των συμφωνιών που προκύπτουν από τη διαμεσολάβηση
Άρθρο 83	Ανάρτηση και διάθεση του πρακτικού διαμεσολάβησης μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Διαμεσολάβησης
Άρθρο 84	Αποτελέσματα της διαμεσολάβησης στην παραγραφή, την αποσβεστική προθεσμία και τις δικονομικές προθεσμίες
Άρθρο 85	Ρήτρα διαμεσολάβησης

Άρθρο 86	Υπεύθυνος διαχείρισης διαδικασίας διαμεσολάβησης νομικού προσώπου
Άρθρο 87	Σύγκρουση συμφερόντων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ	
Άρθρο 88	Επιμερισμός εξόδων σε περίπτωση απόρριψης πρότασης εναλλακτικής επίλυσης της διαφοράς
Άρθρο 89	Φορολογικές απαλλαγές και οικονομικά κίνητρα διαμεσολάβησης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ	
Άρθρο 90	Ισχύς γενικών αρχών και διατάξεων
Υποκεφάλαιο Α΄ Οικογενειακή διαμεσολάβηση	
Άρθρο 91	Υπαγόμενες διαφορές
Άρθρο 92	Ειδικές αρχές οικογενειακής διαμεσολάβησης
Άρθρο 93	Διεξαγωγή της διαδικασίας οικογενειακής διαμεσολάβησης
Άρθρο 94	Αυτοτελής κατ' ιδίαν συνεδρία με ανήλικο τέκνο («Φωνή του Παιδιού»)
Άρθρο 95	Συνέπειες παράβασης του πρακτικού διαμεσολάβησης
Υποκεφάλαιο Β΄ Κτηματολογική διαμεσολάβηση	
Άρθρο 96	Υπαγόμενες διαφορές
Άρθρο 97	Ειδικές αρχές κτηματολογικής διαμεσολάβησης
Άρθρο 98	Διεξαγωγή της διαδικασίας κτηματολογικής διαμεσολάβησης
Άρθρο 99	Ειδικές ρυθμίσεις για τη συμμετοχή του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου
Άρθρο 100	Πρακτικό διαμεσολάβησης και καταχώριση στο κτηματολογικό φύλλο
Άρθρο 101	Αναγνώριση κυριότητας λόγω έκτακτης χρησικτησίας επί ακινήτων αγνώστου ιδιοκτήτη
Υποκεφάλαιο Γ΄ Σχολική διαμεσολάβηση	
Άρθρο 102	Σκοπός και αντικείμενο
Άρθρο 103	Ομάδα μαθητών - διαμεσολαβητών και Συντονιστής
Άρθρο 104	Αρμοδιότητες Συντονιστή
Άρθρο 105	Βασικές αρχές σχολικής διαμεσολάβησης
Άρθρο 106	Έναρξη της διαδικασίας και καταλληλότητα
Άρθρο 107	Διεξαγωγή της διαδικασίας σχολικής διαμεσολάβησης
Άρθρο 108	Έγγραφο συμφωνίας
Άρθρο 109	Εκπαίδευση στη σχολική διαμεσολάβηση
Άρθρο 110	Υποχρεώσεις σχολικής μονάδας
Άρθρο 111	Ενημέρωση γονέων και τοπικής κοινότητας
Υποκεφάλαιο Δ΄ Πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση	
Άρθρο 112	Σκοπός και αντικείμενο
Άρθρο 113	Υπαγόμενες διαφορές
Άρθρο 114	Αρχές της διαδικασίας

Άρθρο 115	Εκπαίδευση φοιτητών - διαμεσολαβητών
Άρθρο 116	Συντονιστής
Άρθρο 117	Διεξαγωγή της διαδικασίας πανεπιστημιακής διαμεσολάβησης
Άρθρο 118	Έγγραφο συμφωνίας
Άρθρο 119	Θεσμική οργάνωση
Υποκεφάλαιο Ε΄ Εμπορική διαμεσολάβηση	
Άρθρο 120	Σκοπός και αντικείμενο
Άρθρο 121	Θεσμική εμπορική διαμεσολάβηση
Άρθρο 122	Επιλογή διαμεσολαβητή
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΑΝΑΛΗΨΗ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΑΠΟ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ - ΑΜΟΙΒΕΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΑΡΑΣΤΑΤΩΝ	
Άρθρο 123	Ανάθεση υποθέσεων διαμεσολάβησης - Διαβάθμιση διαμεσολαβητών
Άρθρο 124	Αποβολή διαμεσολαβητή από τη σειρά διορισμού λόγω αδράνειας
Άρθρο 125	Αμοιβή διαμεσολαβητή
Άρθρο 126	Αμοιβή νομικών παραστατών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ - ΜΗΤΡΩΑ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ	
Άρθρο 127	Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης
Άρθρο 128	Αρμοδιότητες Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης
Άρθρο 129	Ειδικές Επιτροπές
Άρθρο 130	Μητρώα Διαμεσολαβητών
Άρθρο 131	Μητρώο Εκπαιδευτών Διαμεσολαβητών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ - ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ	
Άρθρο 132	Προσόντα διαμεσολαβητών
Άρθρο 133	Διαβάθμιση και επαγγελματική εξέλιξη διαμεσολαβητών
Άρθρο 134	Γενικές αρχές πειθαρχικού δικαίου διαμεσολαβητών
Άρθρο 135	Πειθαρχικά όργανα
Άρθρο 136	Πειθαρχικά παραπτώματα
Άρθρο 137	Παραγραφή
Άρθρο 138	Πειθαρχικές ποινές
Άρθρο 139	Συνέπειες ανάκλησης διαπίστευσης
Άρθρο 140	Διαφάνεια και πρόληψη
Άρθρο 141	Παραίτηση - Αναστολή άσκησης καθηκόντων διαμεσολάβησης
Άρθρο 142	Έκθεση πεπραγμένων διαμεσολαβητή
Άρθρο 143	Ενώσεις προσώπων διαμεσολαβητών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ	
Άρθρο 144	Υποψήφιοι διαμεσολαβητές
Άρθρο 145	Φορείς Κατάρτισης Διαμεσολαβητών

Άρθρο 146	Εκπαιδευτές διαμεσολαβητών
Άρθρο 147	Αδειοδότηση Φορέων Κατάρτισης
Άρθρο 148	Αδειοδότηση φυσικών προσώπων
Άρθρο 149	Αδειοδότηση νομικών προσώπων
Άρθρο 150	Πρόγραμμα σπουδών - Πρόγραμμα βασικής εκπαίδευσης
Άρθρο 151	Μετεκπαίδευση διαμεσολαβητών
Άρθρο 152	Προγράμματα καθοδήγησης
Άρθρο 153	Διαπίστευση διαμεσολαβητών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Γ΄	
Άρθρο 154	Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Γ΄
Άρθρο 155	Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Γ΄
Άρθρο 156	Τελικές διατάξεις Μέρους Γ΄
ΜΕΡΟΣ Δ΄ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 157	Σκοπός
Άρθρο 158	Αντικείμενο
Άρθρο 159	Υπαγόμενες διαφορές και τρόποι υπαγωγής στη δικαστική μεσολάβηση
Άρθρο 160	Ρήτρα δικαστικής μεσολάβησης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ	
Άρθρο 161	Αίτηση εισαγωγής σε δικαστική μεσολάβηση
Άρθρο 162	Εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης
Άρθρο 163	Διεξαγωγή της διαδικασίας δικαστικής μεσολάβησης
Άρθρο 164	Πρόταση επίλυσης δικαστή - μεσολαβητή
Άρθρο 165	Αποτελέσματα της δικαστικής μεσολάβησης στην παραγραφή και τις αποσβεστικές προθεσμίες
Άρθρο 166	Εμπιστευτικότητα της διαδικασίας
Άρθρο 167	Συμμετοχή τρίτων
Άρθρο 168	Εξαίρεση και αποκλεισμός δικαστών - μεσολαβητών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΝΟΜΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ	
Άρθρο 169	Πρακτικό δικαστικής μεσολάβησης
Άρθρο 170	Ισχύς και εκτελεστότητα πρακτικού δικαστικής μεσολάβησης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 171	Ορισμός δικαστών - μεσολαβητών
Άρθρο 172	Γραφεία Δικαστικής Μεσολάβησης
Άρθρο 173	Αμοιβές νομικών παραστατών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Δ΄	

Άρθρο 174	Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Δ΄
Άρθρο 175	Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Δ΄
ΜΕΡΟΣ Ε΄ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΙΔΙΚΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ	
Άρθρο 176	Παραπομπή σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση σε υποθέσεις παρέκκλισης από την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας - Τροποποίηση άρθρου 1514 Αστικού Κώδικα
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ	
Άρθρο 177	Παραβίαση όρων πρακτικών διαμεσολάβησης - Τροποποίηση άρθρου 169Α Ποινικού Κώδικα
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ	
Άρθρο 178	Δυνατότητα προσφυγής σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 215 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας
Άρθρο 179	Τυπικές παραλείψεις κατά την εισαγωγή της αγωγής για συζήτηση - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 227 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας
Άρθρο 180	Παραπομπή με διάταξη σε διαμεσολάβηση και δικαστική μεσολάβηση και απόσυρση - Τροποποίηση άρθρου 237 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας
Άρθρο 181	Αναψηλάφηση λόγω μη προσήκουσας διερεύνησης απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης - Τροποποίηση περ. 12) άρθρου 544 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας
Άρθρο 182	Παραπομπή των διαδίκων σε διαμεσολάβηση με προδικαστική απόφαση - Προσθήκη παρ. 4Α στο άρθρο 591 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας
Άρθρο 183	Ορισμός των πρακτικών διαμεσολάβησης και δικαστικής μεσολάβησης ως εκτελεστών τίτλων - Τροποποίηση περ. γ) παρ. 2 άρθρου 904 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ	
Άρθρο 184	Καθορισμός αρμοδιοτήτων σχετικά με διαιτησίες που συμμετέχει το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους- Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4831/2021
Άρθρο 185	Πρόβλεψη για ρήτρα εθνικής θεσμικής διαιτησίας - Τροποποίηση άρθρου 16 ν. 4831/2021
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ	
Άρθρο 186	Κτηματολογική διαμεσολάβηση - Τροποποίηση περ. δ) και δα) παρ. 2 άρθρου 6 ν. 2664/1998
Άρθρο 187	Νομική βοήθεια σε διαμεσολάβηση - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 1 του ν. 3226/2004
Άρθρο 188	Διαιτητική επίλυση διαφορών από δημόσιες συμβάσεις - Τροποποίηση άρθρου 176 ν. 4412/2016
ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄	

ΚΕΝΤΡΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ	
Άρθρο 189	Σύσταση - Επωνυμία - Νομική Φύση
Άρθρο 190	Αποστολή - Σκοπός
Άρθρο 191	Αρμοδιότητες - Δράσεις
Άρθρο 192	Σχέση με το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Άρθρο 193	Σχέση με τον Δικηγορικό Σύλλογο Ορεστιάδας
Άρθρο 194	Όργανα διοίκησης - Διοικητικό Συμβούλιο
Άρθρο 195	Γενικός Διευθυντής - Επιστημονικό Συμβούλιο
Άρθρο 196	Προσωπικό - συνεργάτες - συμμετοχή επιστημόνων και φοιτητών
Άρθρο 197	Συνεργασίες - Δικτύωση
Άρθρο 198	Πόροι - Οικονομική διαχείριση
Άρθρο 199	Εσωτερικός Κανονισμός
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ ΣΤ΄	
Άρθρο 200	Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους ΣΤ΄
Άρθρο 201	Μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο 202	Τελική διάταξη
ΜΕΡΟΣ Ζ΄ ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	
Άρθρο 203	Αύξηση οργανικών θέσεων Υπουργείου Δικαιοσύνης και Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων
Άρθρο 204	Διαδικασία πλήρωσης θέσεων προσωπικού αυτοτελών γραφείων Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων «Σπίτι του Παιδιού», Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής Υπουργείου Δικαιοσύνης και Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων
Άρθρο 205	Διαδικασία πλήρωσης θέσεων προσωπικού των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης - Προσθήκη άρθρου 4Β στον ν. 3772/2009
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ	
Άρθρο 206	Επίδομα ειδικών συνθηκών άσκησης δικαστικού έργου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΑΠΑΤΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΥΤΟΦΩΡΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	

Άρθρο 207	Κακουργηματικές μορφές απάτης και απάτης με υπολογιστή - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 386 και παρ. 1 άρθρου 386Α Ποινικού Κώδικα
Άρθρο 208	Παρέκκλιση από την αυτόφωρη διαδικασία επί εγκλημάτων εμπρησμού - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 92Α του ν. 4662/2020
Άρθρο 209	Παρέκκλιση από την αυτόφωρη διαδικασία κατά διδακτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης - Προσθήκη άρθρου 14Α στον ν. 1566/1985
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	
Άρθρο 210	Σύντμηση του χρόνου πρακτικής άσκησης για τους σπουδαστές της κατεύθυνσης των πολιτικών και ποινικών δικαστικών λειτουργών της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών της 32ης εκπαιδευτικής σειράς και του χρόνου πραγματικής υπηρεσίας δόκιμου δικαστικού λειτουργού
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 211	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 212	Μεταβατικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Η΄ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 213	Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Θ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 214	Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΚΟΠΟΣ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Κώδικα είναι η θέσπιση ενιαίου και συνεκτικού πλαισίου για την εφαρμογή μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, με στόχο την προστασία των δικαιωμάτων των μερών, την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στη λειτουργία των σχετικών διαδικασιών, τη συμβολή στην αποσυμφόρηση των δικαστηρίων και την εν γένει βελτίωση της απονομής της δικαιοσύνης.

Άρθρο 2
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Κώδικα αποτελεί η ρύθμιση των μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, ο ορισμός των γενικών αρχών και των κανόνων λειτουργίας τους, η μεταξύ τους λειτουργική συσχέτιση, καθώς και ο καθορισμός των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των μερών.

Άρθρο 3
Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος Κώδικα ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
α) «Διαιτησία» νοείται η διαδικασία εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, βάσει συμφωνίας διαιτησίας η οποία διεξάγεται είτε υπό την οργανωτική ευθύνη και σύμφωνα με τους κανόνες οργανισμού θεσμικής διαιτησίας είτε ως ad hoc διαιτησία, διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα και περατώνεται με την έκδοση δεσμευτικής απόφασης.
β) «Διαιτητικό δικαστήριο» νοείται το όργανο επίλυσης διαφορών, που αποτελείται από έναν (1) ή περισσότερους διαιτητές και το οποίο επιλαμβάνεται διαφορών που υπάγονται σε διαιτησία βάσει έγκυρης συμφωνίας διαιτησίας.
γ) «Διαμεσολάβηση» νοείται η διαρθρωμένη διαδικασία εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, ανεξαρτήτως ονομασίας, η οποία διέπεται από τις αρχές της εθελοντικής συμμετοχής, της εμπιστευτικότητας, της ιδιωτικής αυτονομίας και της καλής πίστης, στο πλαίσιο της οποίας δύο (2) ή περισσότερα μέρη επιχειρούν να επιλύσουν συναινετικά μία ιδιωτική διαφορά τους με τη συνδρομή διαμεσολαβητή.
δ) «Διαμεσολαβητής» νοείται το τρίτο πρόσωπο, ανεξάρτητο, αμερόληπτο και ουδέτερο σε σχέση με τα μέρη και τη διαφορά, το οποίο αναλαμβάνει, χωρίς εξουσία επιβολής λύσης, να διευκολύνει τη διαδικασία της διαμεσολάβησης και να συνδράμει τα μέρη στη διερεύνηση και την επίτευξη κοινά αποδεκτής συμφωνίας.
ε) «Δικαστής - μεσολαβητής» νοείται ο δικαστικός λειτουργός, ο οποίος ορίζεται κατά τα προβλεπόμενα στο Μέρος Δ΄ του παρόντος Κώδικα και ο οποίος, χωρίς να ασκεί δικαιοδοτικό έργο επί της συγκεκριμένης διαφοράς, αναλαμβάνει να διευκολύνει τα μέρη στην αναζήτηση συναινετικής λύσης, ενεργώντας με αμεροληψία, ανεξαρτησία και ουδετερότητα.
στ) «Δικαστική μεσολάβηση» νοείται η διαρθρωμένη διαδικασία συναινετικής επίλυσης ιδιωτικής διαφοράς, η οποία διεξάγεται πριν από την άσκηση ένδικου βοηθήματος ή κατά το στάδιο της εκκρεμοδικίας, υπό τη συνδρομή δικαστή - μεσολαβητή.
ζ) «Εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης» νοείται η υποχρεωτική συνεδρία μεταξύ του διαμεσολαβητή και των μερών, η οποία προηγείται της συζήτησης της υπόθεσης στο δικαστήριο όταν προβλέπεται, με σκοπό την ενημέρωση των μερών για τη διαδικασία, τις αρχές, τα πλεονεκτήματα και τη νομική ισχύ της διαμεσολάβησης, καθώς και τη διερεύνηση της δυνατότητας υπαγωγής της διαφοράς σε διαμεσολάβηση.
η) «Εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης» νοείται η υποχρεωτική συνεδρία μεταξύ του δικαστή - μεσολαβητή και των μερών, η οποία προηγείται της συζήτησης της υπόθεσης στο δικαστήριο όταν προβλέπεται, με σκοπό την ενημέρωση των μερών για τη διαδικασία, τις αρχές, τα πλεονεκτήματα και τη νομική ισχύ της δικαστικής μεσολάβησης, καθώς και τη διερεύνηση της δυνατότητας υπαγωγής της διαφοράς σε δικαστική μεσολάβηση.

θ) «Εμπορική διαμεσολάβηση» νοείται η διαμεσολάβηση επί διαφορών μεταξύ επιχειρήσεων ή επαγγελματιών, οι οποίες απορρέουν από εμπορικές, εταιρικές και χρηματοοικονομικές σχέσεις, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο Υποκεφάλαιο Ε΄ του Κεφαλαίου Δ΄ του Μέρους Γ΄.

ι) «Εξουσία διαθέσεως» νοείται η ικανότητα προσώπου να διαχειρίζεται ελεύθερα και νόμιμα το αντικείμενο δικαιώματος ή αξίωσής του, μέσω της μεταβολής του, ήτοι της μεταβίβασης, αλλοίωσης ή απόσβεσής του.

ια) «Θεσμική εμπορική διαμεσολάβηση» νοείται η εμπορική διαμεσολάβηση που οργανώνεται και διεξάγεται υπό την αιγίδα επιμελητηρίου, επαγγελματικού ή επιστημονικού φορέα κατά τα οριζόμενα στο Υποκεφάλαιο Ε΄ του Κεφαλαίου Δ΄ του Μέρους Γ΄.

ιβ) «Ιδιωτική διαφορά» νοείται η αμφισβήτηση ως προς την ύπαρξη, την έκταση, το περιεχόμενο ή τα υποκείμενα ιδιωτικού δικαιώματος, εφόσον το δικαίωμα αυτό υπόκειται σε ελεύθερη διάθεση κατά το ουσιαστικό δίκαιο.

ιγ) «Μαθητής - διαμεσολαβητής» νοείται ο μαθητής σχολικής μονάδας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που έχει εκπαιδευθεί στη σχολική διαμεσολάβηση κατά τα οριζόμενα στο Υποκεφάλαιο Γ΄ του Κεφαλαίου Δ΄ του Μέρους Γ΄.

ιδ) «Νομικός παραστάτης» νοείται ο πληρεξούσιος δικηγόρος κάθε μέρους, ο οποίος παρίσταται προς νομική υποστήριξη και καθοδήγηση αυτού στις διαδικασίες της διαμεσολάβησης και της δικαστικής μεσολάβησης, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα και τον Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α΄ 208), καθώς και ο λειτουργός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, όταν εκπροσωπεί το Ελληνικό Δημόσιο ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου στις ανωτέρω διαδικασίες.

ιε) «Πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση» νοείται η εθελοντική, άτυπη και εμπιστευτική διαδικασία κατά την οποία φοιτητής - διαμεσολαβητής Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι), ενεργώντας ως ουδέτερος τρίτος, συνδράμει φοιτητές του ίδιου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) που βρίσκονται σε σύγκρουση, στη διερεύνηση των θέσεών τους και στην αναζήτηση κοινά αποδεκτής λύσης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο Υποκεφάλαιο Δ΄ του Κεφαλαίου Δ΄ του Μέρους Γ΄.

ιστ) «Ρήτρα διαμεσολάβησης» νοείται η έγγραφη συμφωνία των μερών, αυτοτελής ή εντασσόμενη σε σύμβαση, με την οποία τα μέρη δεσμεύονται να προσφύγουν σε διαμεσολάβηση για μελλοντικές διαφορές που απορρέουν από συγκεκριμένη έννομη σχέση, εφόσον έχουν εξουσία διαθέσεως του αντικειμένου της διαφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου.

ιζ) «Ρήτρα δικαστικής μεσολάβησης» νοείται η έγγραφη συμφωνία των μερών, αυτοτελής ή εντασσόμενη σε σύμβαση, με την οποία τα μέρη δεσμεύονται να προσφύγουν σε δικαστική μεσολάβηση για μελλοντικές διαφορές που απορρέουν από συγκεκριμένη έννομη σχέση, εφόσον έχουν εξουσία διαθέσεως του αντικειμένου της διαφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου.

ιη) «Ρήτρα εμπορικής διαμεσολάβησης» νοείται η ρήτρα διαμεσολάβησης που αφορά σε θεσμική εμπορική διαμεσολάβηση και δύναται να προβλέπει τη διεξαγωγή αυτής υπό την αιγίδα συγκεκριμένου φορέα.

ιθ) «Σήμανση ειδικότητας» νοείται η καταχώριση στο Μητρώο Διαμεσολαβητών που πιστοποιεί την ολοκλήρωση εγκεκριμένου προγράμματος εξειδικευμένης εκπαίδευσης σε συγκεκριμένη ειδική μορφή διαμεσολάβησης, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 7 του άρθρου 130.

κ) «Συμφωνία διαιτησίας» νοείται η συμφωνία με την οποία τα μέρη υπάγουν σε διαιτησία υφιστάμενες ή μελλοντικές διαφορές μεταξύ τους από ορισμένη έννομη σχέση, συμβατική ή εξωσυμβατική.
κα) «Συντονιστής» νοείται μέλος του διδακτικού προσωπικού εκπαιδευτικού ιδρύματος (σχολικής μονάδας ή Α.Ε.Ι.), κατάλληλα εκπαιδευμένο, το οποίο οργανώνει και εποπτεύει τη λειτουργία προγράμματος διαμεσολάβησης.
κβ) «Σχολική διαμεσολάβηση» νοείται η εθελοντική, άτυπη και εμπιστευτική διαδικασία κατά την οποία δύο (2) ή περισσότεροι μαθητές της ίδιας σχολικής μονάδας που βρίσκονται σε σύγκρουση, διαφορά ή διαφωνία επιχειρούν να την επιλύσουν συναινετικά, με τη διευκόλυνση δύο (2) μαθητών - διαμεσολαβητών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο Υποκεφάλαιο Γ΄ του Κεφαλαίου Δ΄ του Μέρους Γ΄.
κγ) «Υπόμνημα» νοείται το έγγραφο που συντάσσεται κατά το πέρας της εισαγωγικής συνεδρίας διαμεσολάβησης ή της εισαγωγικής συνεδρίας δικαστικής μεσολάβησης, εφόσον τα μέρη δεν επιλέξουν τη συνέχιση της διαδικασίας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στα Μέρη Γ΄ και Δ΄.
κδ) «Φοιτητής - διαμεσολαβητής» νοείται ο φοιτητής Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος που έχει εκπαιδευθεί στην πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση κατά τα οριζόμενα στο Υποκεφάλαιο Δ΄ του Κεφαλαίου Δ΄ του Μέρους Γ΄.
κε) Ως «φύλλο βασικών στοιχείων» νοείται το έγγραφο που περιέχει κατ' ελάχιστον το αντικείμενο της διαφοράς και τα στοιχεία των μερών, όπως αυτά προβλέπονται στην περ. 3 του άρθρου 118 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), και το οποίο είτε συντάσσεται από τον επισπεύδοντα και αποστέλλεται στον διαμεσολαβητή, είτε παράγεται αυτομάτως μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Διαμεσολάβησης, κατόπιν συμπλήρωσης των απαιτούμενων στοιχείων στη φόρμα υποβολής αιτήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 4
Εφαρμογή και επικουρικότητα των γενικών αρχών

1. Οι γενικές αρχές του παρόντος Μέρους εφαρμόζονται σε κάθε διαδικασία εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, που διενεργείται σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα.
2. Οι ειδικές διατάξεις των επιμέρους Μερών του παρόντος Κώδικα υπερισχύουν των γενικών αρχών του παρόντος Μέρους. Οι γενικές αρχές εφαρμόζονται συμπληρωματικά, εφόσον δεν αντίκεινται στις επιμέρους ρυθμίσεις, τα ειδικότερα χαρακτηριστικά και τον σκοπό της οικείας διαδικασίας.
3. Οι γενικές αρχές εφαρμόζονται αναλόγως και σε διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα Κώδικα, εφόσον το επιτρέπουν η φύση και ο σκοπός τους.

Άρθρο 5
Αρχή της αυτονομίας και της καλής πίστης στην εναλλακτική επίλυση διαφορών

1. Τα μέρη επιλέγουν ελεύθερα τη μέθοδο εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και διαμορφώνουν τη διαδικασία σύμφωνα με τις ανάγκες της διαφοράς.
2. Ο διορισμός διαιτητών, διαμεσολαβητών ή άλλων εκ του νόμου προσώπων ή οργάνων, γίνεται ελεύθερα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα Κώδικα.
3. Τα μέρη δύνανται να περατώνουν τη διαδικασία σύμφωνα με τα οριζόμενα για κάθε μέθοδο στον παρόντα Κώδικα.
4. Τα μέρη υποχρεούνται να συμμετέχουν με καλή πίστη στη διαδικασία εναλλακτικής επίλυσης της διαφοράς, να συνεργάζονται με ειλικρίνεια και να απέχουν από πρακτικές που υπονομεύουν τη διαδικασία.
5. Απαγορεύεται η χρήση των διαδικασιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών με σκοπό την παρέλκυση της επίλυσης ή την απόκτηση πληροφοριών προς αξιοποίηση σε άλλη διαδικασία.

Άρθρο 6
Αρχή της εμπιστευτικότητας

1. Οι διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών διέπονται από την αρχή της εμπιστευτικότητας, η οποία καταλαμβάνει, ιδίως κάθε είδους πληροφορίες, δηλώσεις, προτάσεις και έγγραφα που παράγονται ή ανταλλάσσονται κατά τη διαδικασία. Η γνωστοποίηση εμπιστευτικών στοιχείων σε τρίτους, χωρίς τη συναίνεση όλων των μερών, απαγορεύεται.
2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η γνωστοποίηση ή η χρήση των στοιχείων της παρ. 1 σε άλλη διαδικασία, εφόσον:
α) συμφωνούν σε αυτό όλα τα μέρη,
β) αυτό απαιτείται για την εκτέλεση της επιτευχθείσας συμφωνίας,
γ) αυτό προβλέπεται από ειδικότερες διατάξεις ή
δ) αυτό επιβάλλεται για λόγους δημόσιας τάξης ή για την προστασία των ανηλίκων.
3. Η υποχρέωση τήρησης εμπιστευτικότητας ισχύει για όλους τους συμμετέχοντες στη διαδικασία και διατηρείται και μετά την περάτωσή της, ανεξαρτήτως της έκβασής της.
4. Έγγραφα που δημιουργήθηκαν αποκλειστικά για τη διαδικασία δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν ως αποδεικτικά μέσα σε δικαστικές, διαιτητικές ή άλλες διαδικασίες, εκτός αν συντρέχει περίπτωση της παρ. 2.

Άρθρο 7
Αμεροληψία , ανεξαρτησία και ουδετερότητα

1. Κάθε πρόσωπο που ασκεί καθήκοντα διαιτητή, διαμεσολαβητή, δικαστή - μεσολαβητή ή που διεξάγει ως τρίτος διαδικασία εναλλακτικής επίλυσης διαφοράς ενεργεί με αμεροληψία και ανεξαρτησία.
2. Ως αμεροληψία νοείται η απουσία προκατάληψης ή προτίμησης υπέρ ή κατά μέρους.

3. Ως ανεξαρτησία νοείται η απουσία οικονομικών, προσωπικών ή επαγγελματικών σχέσεων μεταξύ του προσώπου που ασκεί τα καθήκοντα της παρ. 1 και μέρους, ικανών να επηρεάσουν την ελεύθερη κρίση του.
4. Δεν μπορεί να ασκήσει καθήκοντα διαιτητή, διαμεσολαβητή, δικαστή - μεσολαβητή ή τρίτου που διεξάγει διαδικασία εναλλακτικής επίλυσης διαφορών πρόσωπο που έχει ήδη διεξαγάγει ή έχει συμμετάσχει προηγουμένως σε άλλη διαδικασία εναλλακτικής επίλυσης διαφορών ή δικαστική διαδικασία μεταξύ των ίδιων μερών και για το ίδιο αντικείμενο.
5. Πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του, ο διαιτητής, ο διαμεσολαβητής, ο δικαστής - μεσολαβητής ή ο τρίτος που διεξάγει τη διαδικασία υποχρεούται να γνωστοποιήσει στα μέρη κάθε περιστατικό ικανό να εγείρει εύλογες αμφιβολίες ως προς την αμεροληψία, την ανεξαρτησία του ή την ουδετερότητά του. Η υποχρέωση γνωστοποίησης υφίσταται έως την περάτωση της διαδικασίας.
6. Στις διαδικασίες διαμεσολάβησης και δικαστικής μεσολάβησης εφαρμόζεται η αρχή της ουδετερότητας. Ως αρχή της ουδετερότητας νοείται η απουσία διατύπωσης θέσης επί των ισχυρισμών των μερών, καθώς και η μη επιβολή θέσης ή απόφασης, με την επιφύλαξη των άρθρων 80 και 164 για τη διατύπωση πρότασης.

Άρθρο 8
Ίση μεταχείριση και προσαρμογή της διαδικασίας στις ιδιαιτερότητες της διαφοράς

1. Όλα τα μέρη έχουν δικαίωμα σε ίση μεταχείριση και ισότιμη συμμετοχή στη διαδικασία.
2. Η διαδικασία διεξάγεται κατά τρόπο που επιτρέπει τη συμμετοχή των μερών σύμφωνα με τη φύση και τις απαιτήσεις κάθε μεθόδου επίλυσης διαφορών, λαμβανομένων υπόψη των τεχνικών, διαδικαστικών ή οργανωτικών χαρακτηριστικών της οικείας μεθόδου.
3. Η διαδικασία προσαρμόζεται στις ιδιαιτερότητες της διαφοράς.
4. Ο διαιτητής, ο διαμεσολαβητής, ο δικαστής - μεσολαβητής ή το κάθε άλλο εκ του νόμου προβλεπόμενο πρόσωπο ή όργανο και τα μέρη συνεργάζονται για την αποτελεσματική διεξαγωγή της διαδικασίας.

Άρθρο 9
Εύλογη διάρκεια, αρχή της καταλληλότητας και οικονομία της διαδικασίας

1. Η διαδικασία περατώνεται εντός εύλογου χρόνου, ο οποίος καθορίζεται με συμφωνία των μερών, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στον παρόντα Κώδικα.
2. Ο διαιτητής, ο διαμεσολαβητής, ο δικαστής - μεσολαβητής ή το κάθε άλλο εκ του νόμου προβλεπόμενο πρόσωπο ή όργανο μεριμνά για την τήρηση του χρονοδιαγράμματος και την αποτροπή αδικαιολόγητων καθυστερήσεων.
3. Το κόστος της διαδικασίας τελεί σε αναλογία προς το αντικείμενο, τη φύση και τη δυσκολία της διαφοράς.
4. Η αρχή της οικονομίας της διαδικασίας επιβάλλει την ορθολογική χρήση του χρόνου και τον περιορισμό των δαπανών της διαδικασίας στο αναγκαίο μέτρο.

Άρθρο 10
Ποιότητα και επαγγελματική επάρκεια

1. Η διαδικασία εναλλακτικής επίλυσης διαφορών διεξάγεται σύμφωνα με τα πρότυπα ποιότητας, τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και τις ειδικές ρυθμίσεις του παρόντος Κώδικα.
2. Ο διαιτητής, ο διαμεσολαβητής, ο δικαστής - μεσολαβητής ή το κάθε άλλο εκ του νόμου προβλεπόμενο πρόσωπο ή όργανο τηρεί τους κανόνες δεοντολογίας και ασκεί τα καθήκοντά του με ευσυνειδησία και επαγγελματική ακεραιότητα, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα και το εφαρμοστέο κανονιστικό πλαίσιο.

Άρθρο 11
Τεχνικοί σύμβουλοι και πραγματογνώμονες

1. Στις διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών δύνανται να συμμετέχουν τεχνικοί σύμβουλοι και πραγματογνώμονες για την υποστήριξη της εξέτασης ειδικών τεχνικών, επιστημονικών ή οικονομικών ζητημάτων.
2. Οι τεχνικοί σύμβουλοι και οι πραγματογνώμονες παρέχουν, προφορικώς ή εγγράφως, εξειδικευμένες γνωμοδοτήσεις ή εκθέσεις, στις οποίες περιορίζονται στην τεχνική ή επιστημονική αξιολόγηση των ζητημάτων τα οποία τίθενται ενώπιόν τους.
3. Οι τεχνικοί σύμβουλοι και οι πραγματογνώμονες ενεργούν με αμεροληψία, ανεξαρτησία και αντικειμενικότητα, γνωστοποιούν αμελλητί κάθε περίσταση ικανή να προκαλέσει σύγκρουση συμφερόντων και δεσμεύονται από την εμπιστευτικότητα της διαδικασίας και μετά την περάτωσή της.
4. Ο πραγματογνώμονας ορίζεται στη διαιτησία με απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου. Στις υπόλοιπες μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών ο πραγματογνώμονας ορίζεται κατόπιν συμφωνίας των μερών. Αν προκύπτει διαφωνία για το πρόσωπο του πραγματογνώμονα ο ορισμός του γίνεται από τον πρόεδρο υπηρεσίας του δικαστηρίου, στο οποίο δωσιδικεί η διαφορά και στον οποίο απευθύνεται ο διαμεσολαβητής κατόπιν κοινού έγγραφου αιτήματος των μερών.
5. Τα πρόσωπα της παρ. 1 δεν λογίζονται ως δικαστικοί πραγματογνώμονες κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182) και δεν υπέχουν υποχρέωση μαρτυρικής κατάθεσης για ζητήματα που περιήλθαν σε γνώση τους κατά τη διαδικασία, εκτός αν συμφωνηθεί ρητά διαφορετικά από τα μέρη ή αν αυτό προβλέπεται από ειδική διάταξη νόμου.
6. Ζητήματα ως προς τον ορισμό, την αμοιβή και τα καθήκοντα των προσώπων της παρ. 1 ρυθμίζονται κατ' ανάλογη εφαρμογή των οικείων διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΑΡΧΕΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΜΕΘΟΔΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 12
Γενικό πλαίσιο επιλογής μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης διαφοράς

1. Για την επιλογή της μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης διαφορών τα μέρη τηρούν τις αρχές της καλής πίστης και της αναλογικότητας, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως το κόστος, τον χρόνο, την πολυπλοκότητα της διαφοράς, την αξία της διαφοράς και τις ειδικές ανάγκες των μερών.
2. Συμφωνία των μερών για επιλογή συγκεκριμένης μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης διαφοράς δεν μπορεί να παρεκκλίνει από τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα, που προβλέπουν υποχρεωτική προσφυγή σε συγκεκριμένη μέθοδο για ορισμένες κατηγορίες διαφορών.

Άρθρο 13
Εξαιρέσεις λόγω φύσης της διαφοράς

Εξαιρούνται και δεν υπάγονται στις μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών:
α) οι καταναλωτικές διαφορές που αφορούν σε παροχές υπηρεσιών κοινής ωφέλειας,
β) οι διαφορές που συνδέονται με ενδοοικογενειακή βία κατά τον ν. 3500/2006 (Α΄ 232),
γ) οι διαφορές στις οποίες ένας (1) τουλάχιστον διάδικος είναι αγνώστου διαμονής κατά τον χρόνο υπαγωγής και
δ) οι κληρονομικές διαφορές:
δα) εξ αδιαθέτου διαδοχής του συντρόφου της πέμπτης τάξης του άρθρου 1817 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164),
δβ) σχολάζουσας κληρονομίας των άρθρων 1862 έως 1866 του Αστικού Κώδικα,
δγ) ικανοποίησης δανειστών της κληρονομίας των άρθρων 1892 έως 1903 του Αστικού Κώδικα και
δδ) κληρονομητηρίου των άρθρων 1923 έως 1933 του Αστικού Κώδικα.
δε) οι υποθέσεις, στις οποίες διάδικος είναι το Ελληνικό Δημόσιο ή φορέας του δημοσίου τομέα ή νομικό πρόσωπο, των οποίων η δικαστική εκπροσώπηση έχει ανατεθεί στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους. Εξαιρετικά, υποθέσεις των φορέων του πρώτου εδαφίου υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Μέρους Β΄, περί διαιτησίας και του Υποκεφαλαίου Β΄ του Κεφαλαίου Δ΄ του Μέρους Γ΄, περί κτηματολογικής διαμεσολάβησης, με την επιφύλαξη τυχόν αντίθετων διατάξεων του ν. 4831/2021 (Α΄ 170).

Άρθρο 14
Συνδυασμός μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών

1. Τα μέρη δύνανται να συμφωνήσουν τον συνδυασμό διαδοχικά περισσότερων μεθόδων, εφόσον η συμφωνία δεν αντίκειται σε διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων του παρόντος Κώδικα.
2. Η μετάβαση από μία μέθοδο σε άλλη γίνεται με τήρηση της εμπιστευτικότητας, εκτός αν τα μέρη αποφασίσουν διαφορετικά εγγράφως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΣΕ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 15
Υπαγόμενες διαφορές

1. Στην υποχρεωτική προδικαστική διαδικασία του παρόντος Κεφαλαίου υπάγονται οι ακόλουθες διαφορές, εφόσον τα μέρη έχουν εξουσία διάθεσης του αντικειμένου της μεταξύ τους διαφοράς:
α) οι οικογενειακές διαφορές του άρθρου 592 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), που εκδικάζονται κατά την ειδική διαδικασία των οικογενειακών διαφορών, εκτός από αυτές των περ. α), β) και γ) της παρ. 1 και της παρ. 2 του άρθρου 592 αυτού,
β) οι διαφορές του άρθρου 614 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας που εκδικάζονται κατά την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών, εκτός από τις διαφορές της παρ. 3, της περ. β) της παρ. 4 και της παρ. 8 του ίδιου άρθρου. Εξαιρούνται επίσης οι διαφορές της παρ. 6 του ίδιου άρθρου, εφόσον η αξία του αντικειμένου τους είναι κατώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ,
γ) οι κληρονομικές διαφορές των άρθρων 1808 έως 1816, 1820 έως 1837, 1867 έως 1879, 1883 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164),
δ) οι διαφορές που εκδικάζονται κατά την τακτική διαδικασία και υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου, αν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, και του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας,
ε) οι διαφορές του άρθρου 48 του ν. 4072/2012 (Α΄ 86), περί επίλυσης διαφορών, και
στ) οι διαφορές της περ. δ΄ της παρ. 1 του άρθρου 259, περί λύσης της εταιρείας, και του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 264 του ν. 4072/2012, περί δικαιωμάτων και υποχρεώσεων εξερχόμενου και αποκλειόμενου εταίρου.
2. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 16, οι διαφορές της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α΄ 275), περί πρώτων εγγραφών και προθεσμίας αμφισβήτησης, μεταξύ φυσικών ή νομικών προσώπων και του Ελληνικού Δημοσίου, Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου υπάγονται αποκλειστικά στην υποχρεωτική εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης κατά το Μέρος Γ΄ του παρόντος Κώδικα.

3. Η υπαγωγή διαφοράς στη διαδικασία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης δεν αποκλείει τη λήψη ασφαλιστικού μέτρου ή προσωρινής διαταγής, σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Ο δικαστής που διατάσσει το ασφαλιστικό μέτρο μπορεί να ορίσει προθεσμία για την άσκηση της αγωγής για την κύρια υπόθεση, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 693 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, η οποία αρχίζει από τη σύνταξη του πρακτικού μη επίτευξης συμφωνίας διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης.
4. Εφόσον μεταξύ των μερών υφίσταται έγκυρη ρήτρα διαμεσολάβησης κατά το άρθρο 85 ή ρήτρα δικαστικής μεσολάβησης κατά το άρθρο 160, η τήρηση της διαδικασίας που προβλέπεται στη ρήτρα επέχει θέση υποχρεωτικής προδικαστικής προσφυγής κατά το παρόν Κεφάλαιο. Η διαδικασία διεξάγεται σύμφωνα με τη μέθοδο που ορίζει η ρήτρα και τις οικείες διατάξεις του αντίστοιχου Μέρους του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 16
Επιλογή μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης διαφορών

1. Στις διαφορές του άρθρου 15, η συζήτηση της αγωγής ενώπιον πολιτικού δικαστηρίου είναι απαράδεκτη, αν δεν έχει προηγηθεί εισαγωγική συνεδρία:
α) διαμεσολάβησης, κατά τα οριζόμενα στο Μέρος Γ΄ του παρόντος Κώδικα ή
β) δικαστικής μεσολάβησης, κατά τα οριζόμενα στο Μέρος Δ΄ του παρόντος Κώδικα.
2. Η μέθοδος εναλλακτικής επίλυσης διαφορών μεταξύ αυτών της παρ. 1 επιλέγεται με συμφωνία των μερών. Ελλείψει συμφωνίας, η διαφορά υπάγεται σε εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης κατά το Μέρος Γ΄ του παρόντος Κώδικα.
3. Τα έξοδα της υποχρεωτικής προδικαστικής προσφυγής σε εναλλακτική επίλυση διαφορών επιδικάζονται ως δικαστικά έξοδα κατά τα άρθρα 176 έως 193 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), εφόσον επακολουθήσει δίκη.

Άρθρο 17
Προδικαστική προσφυγή σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση

1. Κατά την εφαρμογή του άρθρου 16, το επισπεύδον μέρος οφείλει να προσκαλέσει, με την αγωγή ή με ιδιαίτερο δικόγραφο, το έτερο μέρος σε εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης. Η πρόσκληση περιέχει κατ’ ελάχιστον:
α) συνοπτική περιγραφή του αντικειμένου της διαφοράς και
β) πρόταση μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης (διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης).
2. Το άλλο μέρος, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήψη της πρόσκλησης, δηλώνει εγγράφως αν αποδέχεται την προτεινόμενη μέθοδο. Σε περίπτωση αποδοχής, η διαδικασία διεξάγεται σύμφωνα με την προταθείσα μέθοδο. Σε περίπτωση μη αποδοχής ή άπρακτης παρέλευσης της ανωτέρω προθεσμίας, η διαφορά υπάγεται σε εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης κατά το Μέρος Γ΄ του παρόντος Κώδικα. Η εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης ολοκληρώνεται εντός είκοσι (20) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου.
3. Η κοινοποίηση της πρόσκλησης και η εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης αναστέλλουν την παραγραφή των αξιώσεων και την αποσβεστική προθεσμία άσκησης δικαιωμάτων.

4. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης μη προσέλευσης στην εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης εφαρμόζεται το άρθρο 18.
5. Η συζήτηση της αγωγής ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου είναι παραδεκτή αν προσκομιστεί πρακτικό μη επίτευξης συμφωνίας ή υπήρξε υπαγωγή σε εκούσια διαμεσολάβηση ή το υπόμνημα του άρθρου 79.
6. Η δαπάνη της συνεδρίας βαρύνει τα μέρη κατ' ισομοιρία και προκαταβάλλεται στο σύνολό της από το επισπεύδον μέρος.

Άρθρο 18
Χρηματική κύρωση για αποχή από εισαγωγική συνεδρία

1. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης άρνησης συμμετοχής ή αποχής μέρους από εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης, παρότι προσκλήθηκε νομίμως, το δικαστήριο στο οποίο κατατέθηκε η αγωγή δύναται να επιβάλει σε βάρος αυτού χρηματική κύρωση.
2. Η χρηματική κύρωση καθορίζεται με γνώμονα την αξία του αντικειμένου της διαφοράς, τη βαρύτητα της υπαίτιας συμπεριφοράς και τις ιδιαίτερες περιστάσεις της υπόθεσης. Το ποσό της κύρωσης δεν μπορεί να είναι κατώτερο των εκατό (100) ευρώ, ούτε ανώτερο των χιλίων (1.000) ευρώ.
3. Ειδικά σε περίπτωση αδικαιολόγητης άρνησης συμμετοχής ή αποχής μέρους από εισαγωγική συνεδρία κτηματολογικής διαμεσολάβησης του Υποκεφαλαίου Β΄ του Κεφαλαίου Δ΄ του Μέρους Γ΄, το ποσό της κύρωσης δεν μπορεί να είναι κατώτερο των πεντακοσίων (500) ευρώ, ούτε ανώτερο των χιλίων (1.000) ευρώ.
4. Η κύρωση επιβάλλεται αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο ή κατόπιν αίτησης του διαδίκου και καταχωρείται στα πρακτικά της συνεδρίασης ή στην απόφαση επί της ουσίας. Η απόφαση περιλαμβάνει ειδική αιτιολογία ως προς τη συμπεριφορά του μέρους και τον προσδιορισμό του ύψους της κύρωσης.
5. Η απόφαση περί επιβολής χρηματικής κύρωσης προσβάλλεται μόνο με το ένδικο μέσο που ασκείται κατά της οριστικής απόφασης επί της ουσίας της διαφοράς.
6. Η επιβληθείσα χρηματική κύρωση εισπράττεται υπέρ του Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.). Αντίγραφο της σχετικής απόφασης γνωστοποιείται αμελλητί στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., με μέριμνα της γραμματείας του δικαστηρίου.
7. Η αδικαιολόγητη άρνηση συμμετοχής ή αποχή συνεκτιμάται επιπλέον από το δικαστήριο κατά την επιμέτρηση της δικαστικής δαπάνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄

Άρθρο 19
Εξουσιοδοτική διάταξη Μέρους Α΄

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία καταλογισμού και είσπραξης σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 18.

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 20
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η καθιέρωση ενιαίου, μονιστικού συστήματος διαιτησίας, το οποίο εφαρμόζεται τόσο στη διεθνή, όσο και στην εσωτερική διαιτησία, στη βάση της ιδιωτικής αυτονομίας και της ελευθερίας των μερών. Ειδικότερα, αποσκοπεί:
α) στην εμπέδωση της διαιτησίας ως ισότιμου τρόπου επίλυσης διαφορών στο πλαίσιο της ελληνικής έννομης τάξης και
β) στη διασφάλιση της ελευθερίας των μερών να υπαγάγουν εκουσίως τις διαφορές τους σε διαιτησία.

Άρθρο 21
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η ρύθμιση, κατά τρόπο ενιαίο, της διεθνούς και της εσωτερικής διαιτησίας, με βάση τις διεθνείς και εθνικές προδιαγραφές και συγκεκριμένα:
α) η υιοθέτηση στο ελληνικό δίκαιο του Πρότυπου Νόμου της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (UNCITRAL) του 2006,
β) η προσαρμογή του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου στις διεθνείς τάσεις και τη συγκριτική εμπειρία της διαιτησίας, καθώς και
γ) η εισαγωγή ενός ενιαίου και λειτουργικά συνεκτικού συστήματος κανόνων που εφαρμόζονται οριζοντίως στην εσωτερική και τη διεθνή διαιτησία, ανεξαρτήτως της φύσης ή του τόπου της διαφοράς.

Άρθρο 22
Πεδίο εφαρμογής
(άρθρο 1 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Οι διατάξεις του παρόντος Μέρους εφαρμόζονται όταν ο τόπος της διαιτησίας βρίσκεται στην Ελληνική Επικράτεια.
2. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, τα άρθρα 29, 30, 31, η παρ. 5 του άρθρου 43, τα άρθρα 54, 64 και 65, καθώς και οι διεθνείς συμβάσεις που έχουν κυρωθεί με νόμο και αφορούν στη ρύθμιση ζητημάτων διαιτησίας, εφαρμόζονται και όταν ο τόπος αυτής βρίσκεται στην αλλοδαπή.
3. Διαφορές ιδιωτικού δικαίου δύνανται να υπαχθούν σε διαιτησία, με συμφωνία των μερών, εφόσον αυτά έχουν την εξουσία διαθέσεως του αντικειμένου της διαφοράς.
4. Οι διαφορές της παρ. 3 του άρθρου 614 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), περί εργατικών διαφορών, και του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί προστασίας των

καταναλωτών, δύνανται να υπαχθούν σε διαιτησία μόνο με συμφωνία των μερών μεταγενέστερη της γέννησης της διαφοράς.

Άρθρο 23
Γενικές αρχές και ερμηνευτικοί κανόνες
(άρθρα 2 και 2Α του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Ζητήματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους, αλλά δεν ρυθμίζονται ρητά σε αυτό, επιλύονται με βάση τις γενικές αρχές στις οποίες αυτό βασίζεται.
2. Όταν τα μέρη έχουν την εξουσία να αποφασίσουν για ένα ζήτημα, δύνανται, με την επιφύλαξη του άρθρου 56, να αναθέτουν τη σχετική απόφαση σε τρίτο, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών θεσμικής διαιτησίας.
3. Όπου διάταξη του παρόντος Μέρους αναφέρεται σε αγωγή, εφαρμόζεται και σε ανταγωγή και, όπου αναφέρεται σε απάντηση, εφαρμόζεται και σε απάντηση σε ανταγωγή, με την επιφύλαξη της περ. α) του άρθρου 51 και της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 62.

Άρθρο 24
Γνωστοποιήσεις
(άρθρο 3 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών:
α) Κάθε έγγραφο θεωρείται ότι έχει παραληφθεί, αν:
αα) παραδόθηκε προσωπικά στον παραλήπτη ή
αβ) παραδόθηκε στην εγκατάστασή του, τη συνήθη διαμονή του ή την ταχυδρομική ή ηλεκτρονική του διεύθυνση.
Αν ύστερα από εύλογη έρευνα κανένα από τα ανωτέρω δεν είναι εφικτό, το έγγραφο θεωρείται ότι έχει παραληφθεί, αν αποσταλεί ή διαβιβαστεί στην τελευταία γνωστή εγκατάσταση, συνήθη διαμονή ή ταχυδρομική ή ηλεκτρονική διεύθυνση του παραλήπτη, με συστημένη επιστολή ή με άλλο μέσο που αποδεικνύει την προσπάθεια παράδοσης.
β) Το έγγραφο θεωρείται ότι έχει παραληφθεί την ημέρα παράδοσης σύμφωνα με την περ. α).
2. Για το Ελληνικό Δημόσιο, ανεξαρτήτως τυχόν ειδικής συμφωνίας των μερών, η αρχική γνωστοποίηση διαιτησίας γίνεται και με επίδοση κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), στην Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.
3. Για την έναρξη προθεσμιών σχετικών με ενέργειες ενώπιον δικαστηρίων εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί επιδόσεων.

Άρθρο 25
Παραίτηση από την προβολή αντιρρήσεων
(άρθρο 4 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Το μέρος το οποίο γνωρίζει ότι δεν τηρήθηκε διάταξη του παρόντος Κώδικα, από την οποία επιτρέπεται παρέκκλιση, ή ότι δεν τηρήθηκε όρος προβλεπόμενος στη συμφωνία διαιτησίας

και συμμετέχει στη διαδικασία διαιτησίας χωρίς να προβάλει αντίρρηση, τεκμαίρεται ότι έχει παραιτηθεί από το δικαίωμά του να προβάλλει αντιρρήσεις αν δεν τις υποβάλλει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση ή σύμφωνα με το τιθέμενο πλαίσιο της συμφωνίας. Η τεκμαιρόμενη παραίτηση του πρώτου εδαφίου δεν δύναται να καταλαμβάνει ζήτημα μη διαιτητευσιμότητας ή να θεραπεύει έλλειψη της κατά τον νόμο απαιτούμενης αρμοδιότητας ή εξουσίας οργάνου δημόσιου φορέα για την κατάρτιση συμφωνίας διαιτησίας.

Άρθρο 26
Έκταση εξουσίας δικαστηρίου
(άρθρο 5 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Σε ζητήματα που ρυθμίζονται από το παρόν Μέρος, το δικαστήριο ασκεί αποκλειστικά τις αρμοδιότητες που ρητά προβλέπονται σε αυτό.

Άρθρο 27
Αρμοδιότητα των δικαστηρίων σε διαδικασίες αρωγής και εποπτείας της διαιτησίας
(άρθρο 6 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Στις περιπτώσεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 33, των παρ. 1 και 2 του άρθρου 34, του άρθρου 35, της παρ. 3 του άρθρου 37, της παρ. 2 του άρθρου 38, της παρ. 2 του άρθρου 39 και του άρθρου 54, αρμόδιο είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο τόπος της διαιτησίας, άλλως το Μονομελές Πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου ο αιτών έχει την κατοικία του, ή, ελλείψει κατοικίας, τη διαμονή του. Σε κάθε άλλη περίπτωση, αρμόδιο είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Το Μονομελές Πρωτοδικείο δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, με υποχρεωτική σύμπραξη γραμματέα.
2. Αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση της αγωγής ακύρωσης του άρθρου 62 είναι ο Άρειος Πάγος. Η αγωγή ακύρωσης εκδικάζεται κατά τη διαδικασία των περιουσιακών διαφορών των άρθρων 591 και 614 έως 622Β του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182) και προσδιορίζεται για συζήτηση εντός τριών (3) μηνών από την κατάθεσή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

Άρθρο 28
Τύπος της συμφωνίας διαιτησίας
(άρθρο 7 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Η συμφωνία διαιτησίας:
α) δύναται να έχει τη μορφή ρήτρας διαιτησίας σε σύμβαση ή τη μορφή χωριστής συμφωνίας και
β) αποτυπώνεται σε έγγραφο, το περιεχόμενο του οποίου τα μέρη έχουν αποδεχθεί ρητώς ή σιωπηρώς.
2. Ως έγγραφο νοούνται ιδίως:

α) η ανταλλαγή επιστολών, τηλεγραφημάτων, τηλετυπημάτων, τηλεομοιοτυπημάτων ή άλλων μέσων τηλεπικοινωνίας που καταγράφουν τη συμφωνία καθώς και
β) η ηλεκτρονική καταγραφή που επιτρέπει τη διαπίστωση της προέλευσής της από συγκεκριμένο εκδότη και την πρόσβαση στο περιεχόμενο της συμφωνίας.
3. Η παραπομπή σε σύμβαση σε ρήτρα διαιτησίας που περιλαμβάνεται σε άλλο έγγραφο αποτελεί συμφωνία διαιτησίας, εφόσον η παραπομπή καθιστά τη ρήτρα μέρος της σύμβασης. Η παραπομπή σε κανονισμό διαιτησίας τον καθιστά περιεχόμενο της συμφωνίας διαιτησίας.
4. Η ανεπιφύλακτη συμμετοχή των μερών στη διαιτητική διαδικασία τεκμαίρεται ως κατάρτιση της συμφωνίας διαιτησίας.

Άρθρο 29
Ουσιαστικό κύρος της συμφωνίας διαιτησίας

1. Η συμφωνία διαιτησίας είναι έγκυρη εφόσον θεωρείται ως τέτοια σύμφωνα με το δίκαιο στο οποίο τα μέρη την υπήγαγαν ή, ελλείψει τέτοιας υπαγωγής, σύμφωνα με το δίκαιο:
α) του τόπου της διαιτησίας ή
β) το οποίο διέπει την ουσία της διαφοράς.
2. Η πτώχευση και οι λοιπές διαδικασίες αφερεγγυότητας δεν επιδρούν στη συμφωνία διαιτησίας, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον νόμο.

Άρθρο 30
Συμφωνία διαιτησίας και άσκηση αγωγής
(άρθρο 8 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκείται αγωγή για διαφορά που αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας διαιτησίας, παραπέμπει τη διαφορά στη διαιτησία, κατόπιν αιτήματος διαδίκου που υποβάλλεται κατά τη συζήτηση εκτός αν διαπιστώσει ότι η συμφωνία διαιτησίας είναι άκυρη, ανενεργός ή μη δεκτική εφαρμογής. Όταν η διαφορά εκδικάζεται κατά την τακτική διαδικασία το αίτημα διαδίκου υποβάλλεται κατά τις προτάσεις ως ένσταση του άρθρου 263 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182) και ο δικαστής παραπέμπει τη διαφορά σε διαιτησία με διάταξη, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.
2. Η εκκρεμοδικία κατά την παρ. 1 δεν εμποδίζει την έναρξη ή τη συνέχιση της διαιτησίας ούτε την έκδοση διαιτητικής απόφασης.

Άρθρο 31
Συμφωνία διαιτησίας και ασφαλιστικά μέτρα
(άρθρο 9 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Η συμφωνία διαιτησίας δεν εμποδίζει τα μέρη να ζητήσουν από αρμόδιο δικαστήριο τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων σχετικά με το αντικείμενο της διαφοράς, πριν ή μετά από την έναρξη της διαιτησίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ

Άρθρο 32
Αριθμός διαιτητών
(άρθρο 10 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Τα μέρη καθορίζουν ελεύθερα τον αριθμό των διαιτητών, ο οποίος πρέπει να είναι μονός.
2. Αν τα μέρη δεν συμφωνούν για τον αριθμό των διαιτητών, οι διαιτητές είναι τρεις (3).

Άρθρο 33
Ορισμός διαιτητών
(άρθρο 11 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Δεν δύνανται να οριστούν διαιτητές:
α) όσοι είναι ανίκανοι για δικαιοπραξία ή έχουν περιορισμένη ικανότητα για δικαιοπραξία,
β) όσοι έχουν στερηθεί δημόσιας θέσης ή του δημόσιου ή αυτοδιοικητικού αξιώματος που κατείχαν και σε όσους έχει επιβληθεί απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματός τους, σύμφωνα με τα άρθρα 59 και 60 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α΄ 95), αντίστοιχα,
γ) νομικά πρόσωπα και
δ) εν ενεργεία δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί.
2. Δεν αποτελεί κώλυμα ορισμού διαιτητή η ιθαγένειά του, με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών.
3. Με την επιφύλαξη των παρ. 4 και 6, τα μέρη δύνανται να συμφωνήσουν τη διαδικασία ορισμού διαιτητών.
4. Αν κατά τη συμφωνηθείσα διαδικασία ορισμού διαιτητών της παρ. 3:
α) ένα μέρος παραλείπει να ενεργήσει σύμφωνα με αυτήν ή
β) τα μέρη ή οι δύο (2) διαιτητές αδυνατούν να καταλήξουν σε συμφωνία κατ' αυτήν ή
γ) τρίτος παραλείπει να εκπληρώσει τα καθήκοντα που του ανατέθηκαν,
κάθε μέρος δύναται να ζητήσει από το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 27 να προβεί στον ορισμό, εκτός αν η συμφωνία προβλέπει άλλα μέσα εξασφάλισης του ορισμού.
5. Αν δεν υπάρχει συμφωνία για τη διαδικασία ορισμού:
α) Όταν οι διαιτητές είναι τρεις (3), κάθε μέρος ορίζει έναν (1) διαιτητή και οι δύο διαιτητές ορίζουν τον επιδιαιτητή. Αν ένα μέρος παραλείψει να ορίσει διαιτητή εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήψη του σχετικού αιτήματος του άλλου μέρους ή αν οι δύο (2) διαιτητές αδυνατούν εντός τριάντα (30) ημερών από τον ορισμό τους να συμφωνήσουν για τον ορισμό του τρίτου διαιτητή, ο ορισμός γίνεται, κατόπιν αίτησης μέρους, από το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 27.
β) Όταν ο διαιτητής είναι ένας (1) και τα μέρη αδυνατούν να συμφωνήσουν για τον ορισμό του, αυτός ορίζεται, κατόπιν αίτησης μέρους, από το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 27.
γ) Η συμφωνία με την οποία ένα μέρος ορίζει διαιτητή και για το άλλο μέρος ή προβλέπει άνιση κατανομή αριθμού διαιτητών μεταξύ των μερών είναι άκυρη. Η απόφαση του δικαστηρίου κατά την παρ. 1 του άρθρου 27, που έχει εκδοθεί σύμφωνα με την παρ. 4 και την παρούσα, δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα.

6. Κατά τον ορισμό διαιτητή, το δικαστήριο ή ο τρίτος λαμβάνει υπόψη τις ιδιότητες που η συμφωνία των μερών απαιτεί να συντρέχουν στο πρόσωπο του διαιτητή και κάθε στοιχείο που εξασφαλίζει τον ορισμό ανεξάρτητου και αμερόληπτου διαιτητή. Σε περίπτωση ορισμού μοναδικού ή τρίτου διαιτητή, εκτιμάται η σκοπιμότητα ορισμού προσώπου ιθαγένειας διαφορετικής από εκείνη των μερών και λαμβάνονται υπόψη οι προτάσεις τους.
7. Ο διευθύνων Πρόεδρος κάθε δικαστηρίου της παρ. 1 του άρθρου 27:
α) ορίζει διαιτητές ή επιδιαιτητές αν δεν τους ορίσουν τα μέρη και
β) ορίζει επιδιαιτητή σε περίπτωση μη συμφωνίας των διαιτητών.
8. Αφυπηρετήσαντες δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί δύνανται να ορίζονται ως διαιτητές ή επιδιαιτητές. Ο ορισμός τους πραγματοποιείται με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τα λοιπά φυσικά πρόσωπα, χωρίς ειδικό υπηρεσιακό καθεστώς, με γνώμονα τις απαιτήσεις αμεροληψίας και ανεξαρτησίας.
9. Σε κάθε δικαστήριο τηρείται ειδικό βιβλίο διαιτησιών στο οποίο καταχωρίζονται τα ονόματα των διαιτητών ή επιδιαιτητών, οι ημερομηνίες ορισμού, η ημερομηνία έκδοσης και κατάθεσης της διαιτητικής απόφασης και ο αριθμός αυτής. Η τήρηση του βιβλίου ρυθμίζεται κατά την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 71.
10. Δεν ανακαλούνται:
α) ο ορισμός διαιτητή από κάποιο εκ των μερών,
β) ο ορισμός τρίτου διαιτητή από τους διαιτητές και
γ) ο ορισμός διαιτητή από τρίτο.

Άρθρο 34
Πολυμερείς διαιτησίες

1. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, αν το διαιτητικό δικαστήριο αποτελείται από περισσότερους του ενός (1) διαιτητές και στη διαιτησία συμμετέχουν περισσότεροι διάδικοι είτε ως ενάγοντες είτε ως εναγόμενοι, οι ομόδικοι ορίζουν έναν (1) διαιτητή από κοινού. Αν αδυνατούν να καταλήξουν σε κοινό ορισμό εντός της συμφωνημένης προθεσμίας, ή, ελλείψει αυτής, εντός τριάντα (30) ημερών, ο ορισμός γίνεται από το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 27.
2. Κατόπιν αιτήματος διαδίκου, το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 27 έχει την εξουσία να ορίσει κάθε διαιτητή που δεν ορίστηκε εμπρόθεσμα, καθορίζοντας ταυτόχρονα και τον προεδρεύοντα.
3. Η απόφαση του δικαστηρίου της παρ. 1 του άρθρου 27 η οποία εκδίδεται κατά το παρόν δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα.

Άρθρο 35
Ορισμός διαιτητών από το δικαστήριο

Αν για οποιονδήποτε λόγο το διαιτητικό δικαστήριο δεν έχει συγκροτηθεί εντός ενενήντα (90) ημερών από την προσφυγή σε διαιτησία, εφαρμόζονται οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 34, με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών.

Άρθρο 36
Λόγοι εξαίρεσης
(άρθρο 12 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Πρόσωπο στο οποίο προτείνεται να οριστεί διαιτητής γνωστοποιεί κάθε γεγονός ή περίσταση ικανά να γεννήσουν εύλογες αμφιβολίες ως προς την αμεροληψία ή την ανεξαρτησία του. Ο διαιτητής, από τον ορισμό του και καθ' όλη τη διάρκεια της διαιτησίας, γνωστοποιεί αμέσως στα μέρη και τους λοιπούς διαιτητές κάθε νέο τέτοιο γεγονός ή περίσταση.
2. Αίτηση εξαίρεσης διαιτητή επιτρέπεται μόνο αν υπάρχει γεγονός ή περίσταση που γεννά εύλογες αμφιβολίες ως προς την αμεροληψία ή την ανεξαρτησία του διαιτητή ή αν δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι ιδιότητες που απαιτεί η συμφωνία των μερών. Μέρος δύναται να ζητήσει εξαίρεση διαιτητή που όρισε ή στον ορισμό του οποίου συνέπραξε, μόνο για λόγους που περιήλθαν σε γνώση του μετά τον ορισμό.

Άρθρο 37
Διαδικασία εξαίρεσης
(άρθρο 13 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Τα μέρη δύνανται να συμφωνήσουν τη διαδικασία εξαίρεσης διαιτητή, με την επιφύλαξη της παρ. 3.
2. Ελλείψει συμφωνίας, το μέρος που επιδιώκει την εξαίρεση υποβάλλει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από τη γνώση της συγκρότησης του διαιτητικού δικαστηρίου ή του λόγου εξαίρεσης κατά την παρ. 2 του άρθρου 36, γραπτή αίτηση στο διαιτητικό δικαστήριο με τους λόγους εξαίρεσης. Αν ο διαιτητής δεν παραιτηθεί ούτε το άλλο μέρος συμφωνήσει, το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει, χωρίς τη συμμετοχή του υπό εξαίρεση διαιτητή, εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήψη της αίτησης.
3. Αν η αίτηση απορριφθεί κατά τη συμφωνημένη διαδικασία ή κατά την παρ. 2 ή αν το διαιτητικό δικαστήριο δεν αποφανθεί εμπρόθεσμα, το μέρος δύναται να ζητήσει από το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 27 να αποφασίσει για την εξαίρεση. Η αίτηση υποβάλλεται εντός τριάντα (30) ημερών από τη γνώση της απορριπτικής απόφασης ή την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας. Η απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Ενώ εκκρεμεί η αίτηση, το διαιτητικό δικαστήριο, με τη συμμετοχή του υπό εξαίρεση διαιτητή, δύναται να συνεχίσει τη διαδικασία και να εκδώσει απόφαση, με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών.
4. Αν λόγω της σύνθεσης του διαιτητικού δικαστηρίου ή της έκτασης του αιτήματος εξαίρεσης δεν μπορεί να ληφθεί απόφαση από τους μη εξαιρούμενους διαιτητές το αίτημα εισάγεται απευθείας στο δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 27.

Άρθρο 38
Παράλειψη ή αδυναμία εκπλήρωσης καθηκόντων διαιτητή
(άρθρο 14 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Πρόσωπο που ορίζεται ως διαιτητής ή επιδιαιτητής δεν υποχρεούται να αποδεχθεί τον ορισμό.

2. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας, αν διαιτητής τελεί σε πραγματική ή νομική αδυναμία εκπλήρωσης καθηκόντων ή παραλείπει να ενεργήσει εντός εύλογου χρόνου, η ιδιότητά του παύει:
α) με παραίτησή του,
β) με συμφωνία των μερών ή
γ) ελλείψει συμφωνίας των μερών, με απόφαση του δικαστηρίου της παρ. 1 του άρθρου 27.
3. Η απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα.
4. Η παύση κατά τις περ. α) και β) της παρ. 2 δεν συνιστά αποδοχή λόγου εξαίρεσης κατά το άρθρο 37.

Άρθρο 39
Ορισμός αντικαταστάτη διαιτητή
(άρθρο 15 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Όταν παύσει η ιδιότητα διαιτητή, κατά τα άρθρα 37 ή 38 ορίζεται αντικαταστάτης διαιτητής σύμφωνα με τους κανόνες που εφαρμόζονται για τον ορισμό του διαιτητή που αντικαταστάθηκε. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας, το διαιτητικό δικαστήριο με τη νέα σύνθεση αποφασίζει αν η διαδικασία συνεχίζεται από το σημείο διακοπής.
2. Κατόπιν αιτήματος μέρους, ο τρίτος στον οποίο τα μέρη ανέθεσαν την εξουσία ορισμού ή, ελλείψει αυτού, το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 27 δύναται να ορίσει αντικαταστάτη διαιτητή, αν το μέρος που είχε δικαίωμα ορισμού το άσκησε κατά τρόπο αντίθετο στο καθήκον καλόπιστης διεξαγωγής της διαιτησίας.

Άρθρο 40
Ευθύνη διαιτητών

Ο διαιτητής, κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του, ευθύνεται μόνο για δόλο και βαριά αμέλεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Άρθρο 41
Εξουσία του διαιτητικού δικαστηρίου να αποφαίνεται για τη δικαιοδοσία του
(άρθρο 16 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφαίνεται για τη δικαιοδοσία του, καθώς και για την ύπαρξη και την ισχύ της συμφωνίας για υπαγωγή σε διαιτησία. Ρήτρα διαιτησίας σε σύμβαση θεωρείται αυτοτελής συμφωνία έναντι των λοιπών όρων αυτής. Ακυρότητα της σύμβασης δεν συνεπάγεται αυτοδικαίως ακυρότητα της ρήτρας διαιτησίας.
2. Ένσταση έλλειψης δικαιοδοσίας προτείνεται το αργότερο με την απάντηση στην αγωγή. Η ένσταση δεν αποκλείεται λόγω του ότι το μέρος που την προβάλλει όρισε διαιτητή ή συνέπραξε στον ορισμό του. Ένσταση υπέρβασης εξουσίας προτείνεται αμέσως μόλις ανακύψει το σχετικό ζήτημα. Σε κάθε περίπτωση, το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να δεχθεί

ως παραδεκτή ένσταση που υποβάλλεται εκπρόθεσμα, αν κρίνει δικαιολογημένη την καθυστέρηση.
3. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφαίνεται επί των ενστάσεων της παρ. 2 με παρεμπίπτουσα απόφαση ή με την απόφαση επί της ουσίας. Αν αποφανθεί με παρεμπίπτουσα απόφαση ότι έχει δικαιοδοσία, η διαιτητική διαδικασία συνεχίζεται και η παρεμπίπτουσα απόφαση αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης επί της ουσίας.
4. Η παρεμπίπτουσα απόφαση επί δικαιοδοσίας προσβάλλεται μόνο ως μέρος της απόφασης επί της ουσίας, κατά το άρθρο 62, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά ή το διαιτητικό δικαστήριο συναινέσει σε αυτοτελή αγωγή ακύρωσης. Η αγωγή ασκείται εντός τριάντα (30) ημερών από τη συναίνεση ή την επίδοση της απόφασης, όποιο σημείο είναι μεταγενέστερο.

Άρθρο 42
Πρόσθετοι διάδικοι και συνένωση διαιτησιών

1. Το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να δεχθεί τη συμμετοχή στη διαιτητική διαδικασία προσώπου που δεσμεύεται από τη συμφωνία διαιτησίας είτε ως διάδικος είτε ως προσθέτως παρεμβαίνων με έννομο συμφέρον. Αν ο εναγόμενος προβάλλει αίτημα κατά τρίτου, οφείλει να το πράξει με την απάντησή του κατά την παρ. 2 του άρθρου 47. Σε κάθε άλλη περίπτωση, απαιτείται αυτοτελές αίτημα. Από τον ορισμό, οι νέοι διάδικοι έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των αρχικών διαδίκων.
2. Κατόπιν αιτήματος διαδίκου, το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να συνενώσει και να συνεκδικάσει διαφορά που εκκρεμεί μεταξύ των ίδιων διαδίκων ενώπιον των ιδίων διαιτητών ή, με ρητή συμφωνία, ενώπιον άλλου διαιτητικού δικαστηρίου. Δύναται, επίσης, να περατώσει τη διαδικασία αν η διαφορά συνενωθεί αλλού, εκδίδοντας πράξη κατά την παρ. 2 του άρθρου 60.
3. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφαίνεται επί των αιτημάτων των παρ. 1 και 2, αφού καλέσει όλα τα μέρη να τοποθετηθούν, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως το στάδιο της διαδικασίας και τη σκοπιμότητα ενιαίας κρίσης.
4. Το παρόν εφαρμόζεται με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών.

Άρθρο 43
Εξουσία διαιτητικού δικαστηρίου να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα
(άρθρα 17, 17A, 17B, 17C, 17D, 17E, 17G, 17H, 17I του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας, το διαιτητικό δικαστήριο δύναται, κατόπιν αιτήματος μέρους, να διατάξει, με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο ή με διαιτητική απόφαση, τα ασφαλιστικά μέτρα που κρίνει αναγκαία για το αντικείμενο της διαφοράς ή τη διαδικασία. Δύναται, επίσης, να υποχρεώσει τον υπέρ ου σε εγγυοδοσία και, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος, να ανακαλέσει, αναστείλει ή μεταρρυθμίσει τα ασφαλιστικά μέτρα και την εγγυοδοσία.
2. Το διαιτητικό δικαστήριο διατάσσει ασφαλιστικά μέτρα σε επείγουσες περιπτώσεις ή για αποτροπή επικείμενου κινδύνου, εφόσον πιθανολογεί την ύπαρξη ασφαλιστέου δικαιώματος. Διατάσσονται μόνο τα αναγκαία μέτρα και προτιμάται το λιγότερο επαχθές.

3. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιστάσεις, κατόπιν αιτήματος μέρους, εκδίδεται προσωρινή διαταγή μετά από ακρόαση του καθ' ου, εκτός αν πιθανολογείται ότι η ακρόαση θα ματαιώσει την αποτελεσματικότητα της διαταγής. Στην περίπτωση αυτή, η ακρόαση πραγματοποιείται μετά την πάροδο είκοσι τεσσάρων (24) ωρών από την έκδοση της προσωρινής διαταγής. Με την επιφύλαξη νεότερης απόφασης του διαιτητικού δικαστηρίου για το ασφαλιστικό μέτρο ή για παράταση της ισχύος της προσωρινής διαταγής, η τελευταία παύει αυτοδικαίως με την πάροδο είκοσι (20) ημερών από την έκδοσή της.
4. Οι αποφάσεις κατά το παρόν δεσμεύουν τα μέρη, τα οποία συμμορφώνονται αμέσως. Ισχύουν προσωρινά και δεν επηρεάζουν την κύρια υπόθεση.
5. Το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 27, κατόπιν αίτησης μέρους, αναγνωρίζει και κηρύσσει εκτελεστά τα ασφαλιστικά μέτρα και την εγγυοδοσία που διατάχθηκαν κατά την παρ. 1, εκτός αν το δικαστήριο:
α) κρίνει και αυτεπαγγέλτως ότι το ασφαλιστικό μέτρο που διατάχθηκε είναι αντίθετο προς τη διεθνή δημόσια τάξη κατά την υποπερ. ββ) της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 62 ή
β) έχει ήδη επιληφθεί αντίστοιχου αιτήματος.
6. Ο υπέρ ου το ασφαλιστικό μέτρο υποχρεούται σε εύλογη αποζημίωση, αν:
α) αποδειχθεί ότι πέτυχε την έκδοση ή διατήρηση του μέτρου αντίθετα προς το καθήκον καλόπιστης διεξαγωγής της διαιτησίας ή
β) η λήψη του ασφαλιστικού μέτρου κρίνεται εκ των υστέρων αδικαιολόγητη.
Αίτημα αποζημίωσης υποβάλλεται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας και το διαιτητικό δικαστήριο αποφαίνεται το αργότερο με την οριστική απόφαση που περατώνει τη διαδικασία διαιτησίας, μετά από ακρόαση των μερών.
7. Το παρόν εφαρμόζεται και στην περίπτωση που προβλέπεται σε διαιτησία η δυνατότητα ορισμού έκτακτου διαιτητή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Άρθρο 44
Ίση μεταχείριση και δικαίωμα ακρόασης
(άρθρο 18 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Κατά τη διαιτητική διαδικασία τηρείται η αρχή της ισότητας και σε κάθε μέρος παρέχεται πλήρης δυνατότητα ανάπτυξης των ισχυρισμών του και προσκόμισης των αποδεικτικών μέσων.

Άρθρο 45
Καθορισμός των διαδικαστικών κανόνων
(άρθρο 19 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Με την επιφύλαξη του παρόντος Μέρους, τα μέρη, με τη συμφωνία τους, καθορίζουν ελεύθερα τη διαιτητική διαδικασία.
2. Ελλείψει συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο, καθορίζει την κατά την κρίση του προσφορότερη διαδικασία και κρίνει ελεύθερα το παραδεκτό, τη σημασία και τη βαρύτητα των αποδείξεων.

3. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και επί της εμπιστευτικότητας ή μη της διαιτησίας, της διαιτητικής διαδικασίας και της διαιτητικής απόφασης.
4. Αν διορισθεί γραμματέας, αυτός υπέχει τις υποχρεώσεις της παρ. 1 του άρθρου 36 και φέρει την ευθύνη του άρθρου 40. Τα καθήκοντα, η αμοιβή του και τα λοιπά ζητήματα ρυθμίζονται με την πράξη ορισμού του από το διαιτητικό δικαστήριο.
5. Η παράσταση με ή η εκπροσώπηση από δικηγόρο δεν δύναται να αποκλειστεί.

Άρθρο 46
Τόπος της διαιτησίας
(άρθρο 20 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Τα μέρη καθορίζουν ελεύθερα τον τόπο της διαιτησίας. Ελλείψει συμφωνίας των μερών, τον τόπο της διαιτησίας καθορίζει το διαιτητικό δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης των μερών.
2. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να συνεδριάζει σε οποιοδήποτε μέρος και με οποιονδήποτε τρόπο κρίνει πρόσφορο, προκειμένου να διασκεφθεί, να εξετάσει μάρτυρες ή πραγματογνώμονες, να ακούσει τους διαδίκους, να ενεργήσει αυτοψία σε εμπορεύματα ή άλλα αντικείμενα ή να λάβει γνώση εγγράφων.

Άρθρο 47
Έναρξη της διαιτησίας
(άρθρο 21 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, η διαιτησία αρχίζει ως προς τη συγκεκριμένη διαφορά την ημέρα κατά την οποία η προσφυγή στη διαιτησία γνωστοποιήθηκε σε εκείνον κατά του οποίου απευθύνεται. Από την ημέρα αυτή διακόπτεται η παραγραφή κατά το άρθρο 269 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164) ή κατά τις διατάξεις περί παραγραφής που ισχύουν για το Ελληνικό Δημόσιο, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν εφαρμοστέο στην ουσία της διαφοράς είναι το ελληνικό δίκαιο.
2. Εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η προσφυγή στη διαιτησία δικαιούται να απαντήσει επί της προσφυγής εντός τριάντα (30) ημερών από τη γνωστοποίησή της, εκτός αν τα μέρη συμφώνησαν διαφορετικά.

Άρθρο 48
Γλώσσα
(άρθρο 22 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Τα μέρη καθορίζουν ελεύθερα τη γλώσσα ή τις γλώσσες που χρησιμοποιούνται στη διαιτησία. Αν δεν υπάρχει σχετική συμφωνία, η γλώσσα ή οι γλώσσες καθορίζονται από το διαιτητικό δικαστήριο. Η επιλογή εφαρμόζεται σε κάθε έγγραφο, στην ακροαματική διαδικασία, στις αποφάσεις και στις γνωστοποιήσεις του διαιτητικού δικαστηρίου, εκτός αν η συμφωνία των μερών ή ο καθορισμός από το διαιτητικό δικαστήριο προβλέπει διαφορετικά.

2. Το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να διατάξει τα αποδεικτικά έγγραφα να συνοδεύονται από μετάφραση στη γλώσσα ή στις γλώσσες που συμφώνησαν τα μέρη ή που αυτό καθόρισε.

Άρθρο 49
Δικόγραφο αγωγής και δικόγραφο απάντησης στην αγωγή
(άρθρο 23 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Μετά την προσφυγή στη διαιτησία κατά το άρθρο 47 και μέσα στις προθεσμίες που όρισαν τα μέρη ή το διαιτητικό δικαστήριο, ο ενάγων εκθέτει στην αγωγή του το αντικείμενο της διαφοράς, το αίτημα και τα πραγματικά περιστατικά που το θεμελιώνουν, ενώ ο εναγόμενος απαντά στην αγωγή και εκθέτει το αίτημά του. Με τα δικόγραφά τους αυτά, τα μέρη μπορούν να υποβάλουν και τα έγγραφα που θεωρούν ουσιώδη ή να μνημονεύσουν τα έγγραφα ή άλλα αποδεικτικά μέσα που προτίθενται να υποβάλουν.
2. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας, κάθε μέρος δύναται κατά τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας να μεταβάλει ή να συμπληρώσει το αίτημα ή την απάντησή του, εκτός αν τούτο απαγορευτεί από το διαιτητικό δικαστήριο, ιδίως λόγω καθυστερημένης υποβολής του.

Άρθρο 50
Ακροαματική και γραπτή διαδικασία
(άρθρο 24 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει αν πρόκειται να διενεργηθεί ακροαματική διαδικασία ή αν η διαιτητική διαδικασία διεξάγεται με έγγραφα και άλλα στοιχεία. Αν τα μέρη δεν απέκλεισαν την ακροαματική διαδικασία, το διαιτητικό δικαστήριο οφείλει, κατόπιν αιτήματος μέρους, να διεξαγάγει ακροαματική διαδικασία, σε χρόνο που αυτό κρίνει κατάλληλο.
2. Το διαιτητικό δικαστήριο ειδοποιεί τα μέρη εγκαίρως πριν από κάθε ακροαματική διαδικασία και κάθε διεξαγωγή αποδείξεων.
3. Δικόγραφα, έγγραφα ή πληροφορίες που ένα μέρος υποβάλλει ή ανακοινώνει στο διαιτητικό δικαστήριο, γνωστοποιούνται στο άλλο μέρος. Ομοίως, το διαιτητικό δικαστήριο γνωστοποιεί στα μέρη κάθε έκθεση πραγματογνωμοσύνης και κάθε αποδεικτικό έγγραφο στα οποία ενδέχεται να στηρίξει την απόφασή του.

Άρθρο 51
Ερημοδικία
(άρθρο 25 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο:
α) Κηρύσσει περατωμένη τη διαιτησία, αν ο ενάγων χωρίς σπουδαίο λόγο δεν υποβάλει με την αγωγή του, κατά την παρ. 1 του άρθρου 49, εφαρμόζοντας την περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 60.
β) Συνεχίζει τη διαδικασία, αν ο εναγόμενος παραλείπει χωρίς σπουδαίο λόγο να απαντήσει στην αγωγή, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 49. Η παράλειψη του πρώτου εδαφίου δεν συνιστά ομολογία των ισχυρισμών του ενάγοντος.

γ) Δύναται να συνεχίσει τη διαδικασία και να εκδώσει απόφαση βάσει των υφιστάμενων αποδείξεων, αν ένα μέρος χωρίς σπουδαίο λόγο παραλείπει να παραστεί σε ακροαματική διαδικασία ή να προσκομίσει αποδεικτικά μέσα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ

Άρθρο 52
Διορισμός πραγματογνώμονα από το διαιτητικό δικαστήριο
(άρθρο 26 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να:
α) διορίσει έναν (1) ή περισσότερους πραγματογνώμονες με την εντολή να υποβάλουν έκθεση επί συγκεκριμένων υπό κρίση ζητημάτων,
β) υποχρεώσει μέρος να παράσχει στον πραγματογνώμονα κάθε σχετική πληροφορία ή να θέσει στη διάθεσή του έγγραφα, εμπορεύματα ή άλλα αντικείμενα, προς εξέταση από τον πραγματογνώμονα.
2. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, ο πραγματογνώμονας ή ο τεχνικός σύμβουλος, μετά την υποβολή της γραπτής ή προφορικής έκθεσής του, οφείλει, κατόπιν αίτησης μέρους ή αν το κρίνει αναγκαίο το διαιτητικό δικαστήριο, να μετάσχει σε ακροαματική διαδικασία κατά την οποία τα μέρη δύνανται να του υποβάλουν ερωτήσεις και να καλέσουν μάρτυρες.

Άρθρο 53
Επίδειξη εγγράφων και προσκομιδή αποδείξεων

1. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να υποχρεώσει τα μέρη να προσκομίσουν έγγραφα ή άλλα αποδεικτικά μέσα που βρίσκονται στην κατοχή τους και πιθανολογείται ότι έχουν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της διαιτησίας.
2. Η εξουσία της παρ. 1 ασκείται σε κάθε στάδιο της διαδικασίας, κατόπιν αίτησης μέρους ή αυτεπαγγέλτως, αφού τα μέρη κληθούν να εκφράσουν τις απόψεις τους.

Άρθρο 54
Δικαστική συνδρομή κατά τη διεξαγωγή των αποδείξεων
(άρθρο 27 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Το διαιτητικό δικαστήριο ή ένα μέρος με την έγκριση του διαιτητικού δικαστηρίου, δύναται να ζητήσει από το αρμόδιο δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 27 συνδρομή κατά τη διεξαγωγή αποδείξεων.

Άρθρο 55
Προδικαστικό ερώτημα για την ερμηνεία διατάξεων του ενωσιακού δικαίου

1. Το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να ζητήσει από το αρμόδιο δικαστήριο της παρ. 2 του άρθρου 27, κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 έως 691 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), να απευθύνει προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 267 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την ερμηνεία διατάξεων του ενωσιακού δικαίου που αποτελούν μέρος της ενωσιακής δημόσιας τάξης και δύνανται να επηρεάσουν τον ακυρωτικό έλεγχο της διαιτητικής απόφασης που πρόκειται να εκδοθεί.
2. Το δικαστήριο της παρ. 2 του άρθρου 27 δύναται, κατά την άσκηση της ακυρωτικής του δικαιοδοσίας, εφόσον κρίνει ότι η ερμηνευτική διαφορά της παρ. 1 του παρόντος επηρεάζει τον ασκούμενο ακυρωτικό έλεγχο της διαιτητικής απόφασης που πρόκειται να εκδοθεί, να υποβάλει προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να αποφανθεί επ' αυτού σύμφωνα με το άρθρο 267 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

Άρθρο 56
Εφαρμοστέο δίκαιο στην ουσία της διαφοράς
(άρθρο 28 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Το διαιτητικό δικαστήριο εφαρμόζει τους κανόνες ουσιαστικού δικαίου που επέλεξαν τα μέρη. Με την επιφύλαξη ρητής αντίθετης συμφωνίας των μερών, η επιλογή του δικαίου ή του δικαιικού συστήματος κράτους δεν περιλαμβάνει τους κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου αυτού.
2. Ελλείψει επιλογής των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο εφαρμόζει το ουσιαστικό δίκαιο που υποδεικνύεται από τους κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου τους οποίους κρίνει καταλληλότερους.
3. Το διαιτητικό δικαστήριο κρίνει κατά δίκαιη κρίση ή κατά επιείκεια, μόνο αν τα μέρη το έχουν ρητά εξουσιοδοτήσει προς τούτο.
4. Σε κάθε περίπτωση, το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης και αφού λάβει υπόψη τις εμπορικές συνήθειες που εφαρμόζονται στη συγκεκριμένη συναλλαγή.

Άρθρο 57
Απόφαση από περισσότερους διαιτητές
(άρθρο 29 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Αν οι διαιτητές είναι περισσότεροι του ενός (1) και η συμφωνία διαιτησίας δεν ορίζει διαφορετικά, αποφασίζουν κατά πλειοψηφία. Αν δεν σχηματιστεί πλειοψηφία, υπερισχύει η

γνώμη του προέδρου του διαιτητικού δικαστηρίου. Διαδικαστικά ζητήματα δύνανται να ρυθμιστούν από τον πρόεδρο, εφόσον εξουσιοδοτηθεί από τα μέρη ή από όλους τους διαιτητές.

Άρθρο 58
Συμβιβασμός
(άρθρο 30 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Αν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας τα μέρη επιλύσουν συμβιβαστικά τη διαφορά, το διαιτητικό δικαστήριο περατώνει τη διαιτησία. Κατόπιν αιτήματος των μερών και εφόσον το διαιτητικό δικαστήριο συμφωνεί, καταγράφει τον συμβιβασμό εκδίδοντας διαιτητική απόφαση κατά τους όρους αυτού.
2. Η απόφαση της παρ. 1 εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 59 και σε αυτήν αναφέρονται ότι:
α) αποτελεί διαιτητική απόφαση και
β) έχει την ίδια ισχύ με κάθε άλλη διαιτητική απόφαση που εκδίδεται επί της ουσίας της διαφοράς.

Άρθρο 59
Μορφή και περιεχόμενο της διαιτητικής απόφασης
(άρθρο 31 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Η διαιτητική απόφαση συντάσσεται εγγράφως και υπογράφεται από τον διαιτητή ή τους διαιτητές. Δύναται να συντάσσεται και να υπογράφεται από τους διαιτητές και σε ηλεκτρονική μορφή με εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή κατά την έννοια της περ. 20 του άρθρου 2 του ν. 4727/2020 (Α΄ 184), περί ορισμών. Όταν οι διαιτητές είναι περισσότεροι, αρκούν οι υπογραφές της πλειοψηφίας των μελών του διαιτητικού δικαστηρίου, εφόσον αναφέρεται στην απόφαση με ειδική μνεία ο λόγος έλλειψης των λοιπών υπογραφών.
2. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, η διαιτητική απόφαση είναι αιτιολογημένη, εκτός αν πρόκειται για διαιτητική απόφαση με περιεχόμενο συμβιβασμό των μερών, κατά το άρθρο 58.
3. Η διαιτητική απόφαση αναφέρει:
α) τα ονόματα και τα επώνυμα των διαιτητών και του επιδιαιτητή,
β) τα ονόματα και τα επώνυμα των μερών και των λοιπών συμμετεχόντων στη διαιτητική διαδικασία,
γ) τη συμφωνία για διαιτησία στην οποία βασίστηκε,
δ) το αιτιολογικό,
ε) το διατακτικό,
στ) την έδρα του διαιτητικού δικαστηρίου και
ζ) την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης.
4. Με τη συμφωνία διαιτησίας δύναται να οριστεί ότι η διαιτητική απόφαση αρκεί να αναφέρει τη συμφωνία διαιτησίας και το διατακτικό.
5. Σε κάθε μέρος παραδίδεται πρωτότυπο της διαιτητικής απόφασης. Η παράδοση δεν λογίζεται ως επίδοση για την αφετηρία της προθεσμίας της παρ. 2 του άρθρου 62.

Άρθρο 60
Περάτωση της διαιτησίας, αμοιβή και έξοδα
(άρθρο 32 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Η διαιτησία ολοκληρώνεται με την έκδοση οριστικής διαιτητικής απόφασης που περατώνει τη διαδικασία ή με πράξη του διαιτητικού δικαστηρίου, κατά την παρ. 2.
2. Το διαιτητικό δικαστήριο εκδίδει πράξη περάτωσης της διαιτησίας όταν:
α) ο ενάγων αποσύρει το αγωγικό αίτημα, εκτός αν ο εναγόμενος προβάλει αντιρρήσεις και αναγνωρισθεί έννομο συμφέρον του για οριστική επίλυση της διαφοράς,
β) τα μέρη συμφωνήσουν στην περάτωση της διαιτησίας ή
γ) διαπιστώσει ότι, για οποιονδήποτε λόγο, η συνέχιση της διαδικασίας είναι περιττή ή αδύνατη.
3. Με την περάτωση της διαιτησίας παύει η εξουσία του διαιτητικού δικαστηρίου, με την επιφύλαξη του άρθρου 61 και της παρ. 4 του άρθρου 62.
4. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της υπόθεσης, τη διαιτητική διαδικασία και ιδίως την έκβαση της διαιτησίας, επιμερίζει στα μέρη, με απόφασή του, τη δαπάνη της διαιτησίας, στην οποία περιλαμβάνονται και οι εύλογες δαπάνες υποστήριξης των μερών. Αν η δαπάνη δεν καθοριστεί μέχρι την περάτωση της διαιτησίας, ο καθορισμός και επιμερισμός γίνεται με χωριστή διαιτητική απόφαση.
5. Οι αμοιβές διαιτητή και επιδιαιτητή σε περίπτωση μη συμφωνίας ορίζονται βάσει της ελάχιστης αμοιβής σύμφωνα με τον ισχύοντα πίνακα αμοιβών διαιτητών του κανονισμού του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου.
6. Αν η διαιτητική απόφαση πρόκειται να εκτελεστεί στην Ελλάδα, ο διαιτητής ή, αν το διαιτητικό δικαστήριο αποτελείται από περισσότερους διαιτητές, ο οριζόμενος από το διαιτητικό δικαστήριο διαιτητής ή ο εξουσιοδοτημένος τρίτος υποχρεούται, κατόπιν αιτήματος, να καταθέσει πρωτότυπο της διαιτητικής απόφασης στη γραμματεία του Μονομελούς Πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου είναι ο τόπος της διαιτησίας ή, αν αυτός δεν δύναται να προσδιορισθεί, του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών.
7. Κάθε ενδιαφερόμενος δύναται να προσφύγει κατά της διάταξης της διαιτητικής απόφασης που καθορίζει το ύψος της αμοιβής και των εξόδων των διαιτητών ή να ζητήσει τον καθορισμό τους, αν δεν ορίστηκαν. Η προσφυγή ασκείται εντός τριών (3) μηνών από την παράδοση της απόφασης και εκδικάζεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο της παρ. 6 κατά το άρθρο 622Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182).

Άρθρο 61
Διόρθωση, ερμηνεία της διαιτητικής απόφασης και έκδοση συμπληρωματικής διαιτητικής απόφασης
(άρθρο 33 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Εντός τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της διαιτητικής απόφασης, ή εντός άλλης συμφωνημένης προθεσμίας, κάθε μέρος δύναται να ζητήσει από το διαιτητικό δικαστήριο:
α) να διορθώσει στην απόφαση λογιστικά, γραφικά ή παρεμφερή λάθη,
β) να ερμηνεύσει συγκεκριμένο τμήμα της διαιτητικής απόφασης, χωρίς να αλλοιώσει το διατακτικό της.

Το αίτημα γνωστοποιείται στο άλλο μέρος. Η απόφαση εκδίδεται εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήψη του σχετικού αιτήματος και αποτελεί μέρος της αρχικής διαιτητικής απόφασης.
2. Το διαιτητικό δικαστήριο δύναται αυτεπαγγέλτως να διορθώσει τα λάθη της περ. α) της παρ. 1 εντός τριάντα (30) ημερών από την έκδοση της διαιτητικής απόφασης.
3. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, κάθε μέρος δύναται, εντός τριάντα (30) ημερών από την παράδοση της διαιτητικής απόφασης, να ζητήσει την έκδοση συμπληρωματικής απόφασης επί αιτημάτων που υποβλήθηκαν στη διαιτησία αλλά παραλείφθηκαν στη διαιτητική απόφαση. Το αίτημα γνωστοποιείται στο άλλο μέρος. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφαίνεται για το αίτημα αυτό εντός εξήντα (60) ημερών.
4. Το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να παρατείνει τις προθεσμίες των παρ. 1 έως 3 έως και τριάντα (30) ημέρες ακόμη.
5. Στη διόρθωση, την ερμηνεία διαιτητικής απόφασης και την έκδοση της συμπληρωματικής διαιτητικής απόφασης εφαρμόζεται το άρθρο 59, περί μορφής και περιεχομένου της διαιτητικής απόφασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄
ΑΚΥΡΩΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Άρθρο 62
Αγωγή ακύρωσης
(άρθρο 34 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Κατά της οριστικής διαιτητικής απόφασης που περατώνει τη διαδικασία ασκείται μόνο αγωγή ακύρωσης ενώπιον του δικαστηρίου της παρ. 2 του άρθρου 27. Ακύρωση χωρεί αποκλειστικά για τους κάτωθι λόγους:
α) Αν ο ενάγων προβάλλει και αποδείξει ότι:
αα) Μέρος στη συμφωνία διαιτησίας του άρθρου 28 δεν είχε ικανότητα κατά το εφαρμοστέο επί της ικανότητας αυτής δίκαιο ή η συμφωνία διαιτησίας δεν είναι έγκυρη σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 29 ή το διαιτητικό δικαστήριο απέρριψε τη δικαιοδοσία του για λόγο σχετικό με το κύρος της συμφωνίας διαιτησίας για τη συγκεκριμένη διαφορά. Στην τελευταία περίπτωση, αν ακυρωθεί η διαιτητική απόφαση, το διαιτητικό δικαστήριο συγκροτείται εκ νέου.
αβ) Δεν έχει συνομολογηθεί συμφωνία διαιτησίας.
αγ) Δεν ειδοποιήθηκε προσηκόντως για τον ορισμό διαιτητή ή τη διαδικασία της διαιτησίας, ή περιήλθε σε ανυπαίτια αδυναμία να προβάλει τους ισχυρισμούς του.
αδ) Η διαιτητική απόφαση αφορά σε διαφορά που δεν εμπίπτει στη συμφωνία διαιτησίας ή περιέχει διατάξεις που υπερβαίνουν τα όρια της συμφωνίας ή τα υποβληθέντα στη διαιτησία αγωγικά αιτήματα. Αν οι διατάξεις που καλύπτονται από τη συμφωνία περί διαιτησίας δύνανται να αποχωρισθούν από εκείνες που δεν καλύπτονται, ακύρωση της διαιτητικής απόφασης χωρεί μόνο ως προς τις τελευταίες.
αε) Η συγκρότηση του διαιτητικού δικαστηρίου ή η διαιτητική διαδικασία δεν ήταν σύμφωνη με τη συμφωνία των μερών ή, ελλείψει σχετικής συμφωνίας, με το παρόν Μέρος.
β) Αν το δικαστήριο της παρ. 2 του άρθρου 27 που επιλαμβάνεται της αγωγής ακύρωσης, κρίνει και αυτεπαγγέλτως ότι:

βα) Το αντικείμενο της διαφοράς δεν είναι δεκτικό διαιτησίας κατά το ελληνικό δίκαιο.
ββ) Η διαιτητική απόφαση είναι αντίθετη στη διεθνή δημόσια τάξη.
2. Η αγωγή ακύρωσης ασκείται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την επίδοση της διαιτητικής απόφασης στο μέρος που την ασκεί. Αν εκκρεμεί διόρθωση, ερμηνεία ή έκδοση συμπληρωματικής διαιτητικής απόφασης, κατά το άρθρο 61, η προθεσμία αρχίζει από την επίδοση της σχετικής απόφασης. Στην περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 63, η προθεσμία αρχίζει από την έκδοση της απόφασης επί της προσφυγής, η δε αγωγή ακύρωσης στρέφεται κατά της απόφασης επί της προσφυγής και θεωρείται ότι προσβάλλεται και η αρχική διαιτητική απόφαση.
3. Κανείς δεν δύναται να δημιουργήσει λόγο ακύρωσης από δικές του πράξεις ή παραλείψεις.
4. Το δικαστήριο δύναται, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος, αντί να ακυρώσει εν όλω ή εν μέρει τη διαιτητική απόφαση για ελάττωμα που εκτίθεται στην απόφαση του δικαστηρίου και μπορεί να αρθεί, να αναπέμψει τη διαφορά στο διαιτητικό δικαστήριο που είχε εκδώσει τη διαιτητική απόφαση, για άρση του ελαττώματος, θέτοντας προθεσμία έκδοσης νέας διαιτητικής απόφασης έως ενενήντα (90) ημερών. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί από το διαιτητικό δικαστήριο μόνο για σπουδαίο λόγο.
5. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, η ακύρωση της διαιτητικής απόφασης έχει ως συνέπεια την αναβίωση της διαιτητικής συμφωνίας ως προς τη διαφορά που κρίθηκε, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που η ακύρωση γίνεται για τους λόγους των υποπερ. αα) και αδ) της περ. α) και της υποπερ. βα) της περ. β) της παρ. 2.
6. Τα μέρη δύνανται με έγγραφη, ρητή και ειδική συμφωνία να παραιτηθούν από το δικαίωμα άσκησης της αγωγής ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης μετά την έκδοση αυτής.

Άρθρο 63
Δεδικασμένο και εκτελεστότητα

1. Οι διαιτητικές αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα, με την επιφύλαξη της παρ. 2.
2. Με τη συμφωνία διαιτησίας ή με πρόβλεψη σε ειδικό νόμο δύναται να προβλεφθεί προσφυγή κατά της οριστικής διαιτητικής απόφασης που περατώνει τη διαδικασία σε δευτεροβάθμιο διαιτητικό δικαστήριο. Η συμφωνία ορίζει κατ' ελάχιστον την προθεσμία, τη διαδικασία άσκησης και εκδίκασης και τον τρόπο συγκρότησης αυτού. Η εμπρόθεσμη άσκηση παραδεκτής προσφυγής αναστέλλει το δεδικασμένο και την εκτελεστότητα της διαιτητικής απόφασης.
3. Η διαιτητική απόφαση παράγει δεδικασμένο, από την έκδοσή της, είναι εκτελεστή και εφαρμόζονται τα άρθρα 322, 324 έως 330 και 332 έως 334 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182). Το δεδικασμένο καταλαμβάνει και προδικαστικά ζητήματα που κρίθηκαν από το διαιτητικό δικαστήριο και εμπίπτουν στη συμφωνία διαιτησίας. Η διαιτητική απόφαση ενεργεί έναντι τρίτων, μόνον αν αυτοί δεσμεύονται από τη διαιτητική συμφωνία.
4. Η αγωγή ακύρωσης δεν αναστέλλει την εκτέλεση της οριστικής διαιτητικής απόφασης που περατώνει τη διαδικασία. Εφόσον έχει ασκηθεί παραδεκτά αγωγή ακύρωσης κατά το άρθρο 62, το δικαστήριο της παρ. 2 του άρθρου 27 δύναται, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, να χορηγήσει αναστολή, με ή χωρίς εγγύηση, μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης επί της αγωγής, αν πιθανολογεί ευδοκίμηση κάποιου λόγου ακύρωσης.
5. Η εκτέλεση κάθε άλλης οριστικής απόφασης, πλην της οριστικής διαιτητικής απόφασης που περατώνει τη διαδικασία αναστέλλεται μέχρι την έκδοσή της, εκτός αν το διαιτητικό

δικαστήριο την επιτρέψει κατόπιν αιτήματος του έχοντος έννομο συμφέρον μέρους. Στην περίπτωση αυτή, το διαιτητικό δικαστήριο δύναται, συνεκτιμώντας και τις λοιπές περιστάσεις, να υποχρεώσει τον αιτούντα την εκτέλεση διάδικο σε καταβολή εγγυοδοσίας.

Άρθρο 64
Αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων
(άρθρα 35 και 36 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

1. Αλλοδαπές διαιτητικές αποφάσεις αναγνωρίζονται και εκτελούνται σύμφωνα με τη Σύμβαση της Νέας Υόρκης της 10ης Ιουνίου 1958 περί αναγνωρίσεως και εκτελέσεως αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων που κυρώθηκε από την Ελλάδα με το ν.δ. 4220/1961 (Α΄ 173) και εφαρμόζεται ως εσωτερικό δίκαιο.
2. Η αλλοδαπή διαιτητική απόφαση αναγνωρίζεται ως δεσμευτική και κηρύσσεται εκτελεστή κατόπιν έγγραφης αίτησης στο αρμόδιο δικαστήριο.
3. Το αιτούμενο την αναγνώριση ή την εκτέλεση της αλλοδαπής διαιτητικής απόφασης μέρος υποβάλλει στο αρμόδιο δικαστήριο την πρωτότυπη διαιτητική απόφαση ή επικυρωμένο αντίγραφο αυτής. Αν η διαιτητική απόφαση δεν έχει συνταχθεί στην ελληνική γλώσσα, το δικαστήριο δύναται να υποχρεώσει τον διάδικο σε υποβολή επίσημης μετάφρασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄
ΘΕΣΜΙΚΗ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

Άρθρο 65
Λειτουργία οργανισμών θεσμικής διαιτησίας

1. Στα επιμελητήρια, στα χρηματιστήρια αξιών και εμπορευμάτων και στις επαγγελματικές ενώσεις προσώπων οι οποίες αποτελούν νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των δικηγορικών συλλόγων της χώρας μπορούν, με απόφαση του διοικητικού τους συμβουλίου, να οργανώνονται θεσμικές διαιτησίες, κατόπιν αίτησης προς την Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 71.
2. Η αίτηση προς την Ειδική Γραμματεία συνοδεύεται από το καταστατικό, τη σύνθεση των οργάνων διοίκησης, τον κανονισμό διαιτησίας και τον κατάλογο διαιτητών. Οι οργανισμοί ενημερώνουν την Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών του Υπουργείου Δικαιοσύνης για κάθε μεταβολή των στοιχείων αυτών.
3. Θεσμικές διαιτησίες δύνανται να οργανώνονται στην Ελλάδα και από ιδιωτικούς φορείς.
4. Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης τηρείται μητρώο δημόσιων και ιδιωτικών φορέων θεσμικής διαιτησίας στην Ελλάδα. Οι φορείς εγγράφονται με δήλωσή τους, υποβάλλοντας τα στοιχεία της παρ. 2. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται και σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς ήδη υφιστάμενων θεσμικών διαιτησιών.
5. Οργανισμοί θεσμικής διαιτησίας που λειτουργούν νομίμως στην αλλοδαπή δύνανται να παρέχουν υπηρεσίες θεσμικής διαιτησίας στην Ελλάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟ

Άρθρο 66
Πεδίο εφαρμογής - Αρχές

1. Το παρόν Κεφάλαιο εφαρμόζεται σε κάθε διαιτησία που υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους.
2. Η ύπαρξη χρηματοδότησης από τρίτο δεν τεκμαίρεται ότι συνεπάγεται οικονομική αδυναμία του χρηματοδοτούμενου μέρους, ούτε δικαιολογεί αυτοτελώς αίτημα εγγυοδοσίας για τη δαπάνη της διαιτησίας.
3. Το διαιτητικό δικαστήριο εφαρμόζει το παρόν Κεφάλαιο σύμφωνα με την αρχή της ισότητας των μερών και διασφαλίζει το δικαίωμα ακρόασης.

Άρθρο 67
Υποχρέωση γνωστοποίησης συμφωνίας χρηματοδότησης

1. Μέρος που έχει συνάψει ή ενεργοποιήσει συμφωνία χρηματοδότησης γνωστοποιεί, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, στο διαιτητικό δικαστήριο και στο άλλο μέρος:
α) την ύπαρξη της χρηματοδότησης,
β) την ταυτότητα του χρηματοδότη και
γ) τα συνδεδεμένα πρόσωπα του χρηματοδότη, στο μέτρο που απαιτείται για τον έλεγχο της αμεροληψίας και της ανεξαρτησίας των διαιτητών.
2. Η γνωστοποίηση της παρ. 1 γίνεται από:
α) τον προσφεύγοντα, κατά την προσφυγή στη διαιτησία και
β) τον καθ' ου, κατά την αποδοχή της συμφωνίας διαιτησίας ή, αν η χρηματοδότηση ενεργοποιηθεί μεταγενέστερα σύμφωνα με τις ρήτρες που έχουν τεθεί στη συμφωνία χρηματοδότησης για τη θέση αυτής σε ισχύ και για την εφαρμογή της, εντός δέκα (10) ημερών από την ενεργοποίησή της.
3. Το μέρος, το οποίο έχει συνάψει ή ενεργοποιήσει συμφωνία χρηματοδότησης, γνωστοποιεί κάθε ουσιώδη μεταβολή, που επέρχεται στα στοιχεία της παρ. 1 και σχετίζεται με τον έλεγχο συγκρούσεων συμφερόντων ή με αίτημα εγγυοδοσίας για τη δαπάνη της διαιτησίας.
4. Η υποχρέωση γνωστοποίησης ισχύει ανεξάρτητα από τυχόν ρήτρα εμπιστευτικότητας. Το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να λάβει μέτρα προστασίας της εμπιστευτικότητας για τα γνωστοποιούμενα στοιχεία.

Άρθρο 68
Συγκρούσεις συμφερόντων - Υποχρεώσεις διαιτητών

1. Ο χρηματοδότης και τα συνδεδεμένα με τον ίδιο πρόσωπα λογίζονται ως πρόσωπα με ουσιώδες οικονομικό συμφέρον στη διαιτητική διαδικασία, αναφορικά με τον έλεγχο της αμεροληψίας και της ανεξαρτησίας των διαιτητών.
2. Οι διαιτητές γνωστοποιούν κάθε περίσταση ικανή να προκαλέσει δικαιολογημένες αμφιβολίες αναφορικά με την αμεροληψία ή την ανεξαρτησία, συμπεριλαμβανομένων

περιστάσεων σχετικών με τον χρηματοδότη ή με συνδεδεμένα με τον ίδιο πρόσωπα, αμέσως μόλις λάβουν γνώση.
3. Κάθε περίπτωση κατά την οποία εγείρεται αμφισβήτηση αναφορικά με την αμεροληψία ή ανεξαρτησία διαιτητή και τίθεται ζήτημα εξαίρεσης αυτού, για λόγους που συνδέονται με χρηματοδότηση από τρίτο, κρίνεται κατά τα άρθρα 36 και 37.

Άρθρο 69
Επίδειξη στοιχείων της συμφωνίας χρηματοδότησης - Προστασία εμπιστευτικότητας

1. Κατόπιν αιτήματος μέρους ή αυτεπαγγέλτως, το διαιτητικό δικαστήριο δύναται, κατ' εξαίρεση, να διατάξει την επίδειξη της συμφωνίας χρηματοδότησης ή αποσπασμάτων αυτής:
α) με σκοπό τη διερεύνηση περίπτωσης σύγκρουσης συμφερόντων ή
β) στο πλαίσιο εξέτασης αιτήματος εγγυοδοσίας για τη δαπάνη της διαιτησίας κατά το άρθρο 70.
2. Το διαιτητικό δικαστήριο, πριν διατάξει την επίδειξη, καλεί τα μέρη να τοποθετηθούν εκφράζοντας τα επιχειρήματά τους και λαμβάνει μέτρα εξασφάλισης της εμπιστευτικότητας της διαδικασίας.

Άρθρο 70
Εγγυοδοσία για τη δαπάνη της διαιτησίας

1.Κατόπιν αιτήματος μέρους, το διαιτητικό δικαστήριο δύναται να διατάξει την παροχή εγγυοδοσίας για τη δαπάνη της διαιτησίας, εφόσον, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις, κρίνει ότι υφίσταται ουσιώδης κίνδυνος μη ικανοποίησης ενδεχόμενης καταδίκης σε δαπάνη και ότι το εν λόγω μέτρο είναι αναγκαίο και αναλογικό.
2. Κατά την κρίση της παρ. 1, λαμβάνονται υπόψη ιδίως:
α) η αρχή της ισότητας των μερών και το δικαίωμα ακρόασης,
β) η συμπεριφορά των μερών κατά τη διεξαγωγή της διαιτητικής δίκης,
γ) η ύπαρξη χρηματοδότησης από τρίτο ως συνεκτιμώμενο στοιχείο, όχι ως τεκμήριο οικονομικής αδυναμίας,
δ) το αν η συμφωνία χρηματοδότησης καλύπτει τον κίνδυνο καταλογισμού δαπάνης,
ε) η πιθανολόγηση της ευδοκίμησης των αγωγικών αξιώσεων, χωρίς να προδικάζεται η έκβασή τους και
στ) η στάθμιση της τυχόν εγγυοδοσίας έναντι του δικαιώματος πρόσβασης των διαδίκων στη διαιτησία.
3. Η εγγυοδοσία για τη δαπάνη της διαιτησίας δύναται να παρασχεθεί ιδίως με εγγυητική επιστολή, κατάθεση χρηματικού ποσού, εταιρική εγγύηση ή άλλη μορφή κατά την κρίση του διαιτητικού δικαστηρίου.
4. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει κατόπιν ακρόασης των μερών, καθορίζει προθεσμία συμμόρφωσης και δύναται να αναστείλει τη διαδικασία μέχρι την παροχή εγγυοδοσίας. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφαίνεται με αιτιολογημένη πράξη ή απόφασή του, στην οποία καθορίζονται το είδος της εγγύησης, η προθεσμία χορήγησής της, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των διαδίκων μέχρι τη χορήγησή της και οι συνέπειες από τη μη χορήγησή της. Η απόφαση δύναται να τροποποιηθεί ή να ανακληθεί αν μεταβληθούν ουσιωδώς οι περιστάσεις.

5. Η μη συμμόρφωση σε απόφαση εντός της τασσόμενης κατά την παρ. 4 προθεσμίας συμμόρφωσης συνεκτιμάται κατά τον επιμερισμό της δαπάνης της διαιτησίας σύμφωνα με το άρθρο 60.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄

Άρθρο 71
Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Β΄

1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ρυθμίζονται:
α) η τήρηση του ειδικού βιβλίου διαιτησιών σε κάθε δικαστήριο, κατά την παρ. 9 του άρθρου 33 και
β) η τήρηση, η δημοσιότητα και η λειτουργία του μητρώου δημόσιων και ιδιωτικών φορέων θεσμικής διαιτησίας, κατά την παρ. 4 του άρθρου 65.
2. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ή με κοινή απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και του κατά περίπτωση εποπτεύοντος Υπουργού, που εκδίδεται επί της αίτησης της παρ. 1 του άρθρου 65 προς την Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών και κατόπιν εισήγησής της, οργανώνονται θεσμικές διαιτησίες σε επιμελητήρια, χρηματιστήρια αξιών και εμπορευμάτων και σε επαγγελματικές ενώσεις προσώπων που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, κατά την παρ. 1 του άρθρου 65.

Άρθρο 72
Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Β΄

1. Διαιτητικές διαδικασίες που έχουν αρχίσει πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος ολοκληρώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν κατά την έναρξή τους. Ως έναρξη νοείται η γνωστοποίηση της προσφυγής στη διαιτησία κατά το άρθρο 47.
2. Συμφωνίες ή ρήτρες διαιτησίας που έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος παραμένουν έγκυρες. Διαιτητική διαδικασία που αρχίζει μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος βάσει προγενέστερης συμφωνίας διέπεται από το παρόν Μέρος.
3. Συμφωνίες ή ρήτρες διαιτησίας που έχουν καταρτισθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος και προβλέπουν τον ορισμό εν ενεργεία δικαστικού λειτουργού ως διαιτητή ή επιδιαιτητή, εξακολουθούν να ισχύουν.
4. Αγωγές ακύρωσης που έχουν ασκηθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος εκδικάζονται σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά την άσκησή τους διατάξεις.
5. Αγωγές ακύρωσης κατά διαιτητικών αποφάσεων που εκδίδονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος εκδικάζονται σύμφωνα με το παρόν Μέρος.
6. Οργανισμοί θεσμικής διαιτησίας που λειτουργούν νομίμως κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος εγγράφονται στο μητρώο της παρ. 4 του άρθρου 65 εντός δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, διαφορετικά παύουν να λειτουργούν.
7. Συμφωνίες χρηματοδότησης από τρίτο που έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος στο πλαίσιο διεθνούς διαιτησίας υπόκεινται στις υποχρεώσεις γνωστοποίησης του Κεφαλαίου Ι΄ εντός τριάντα (30) ημερών από την έναρξη ισχύος αυτού, εφόσον η διαιτητική διαδικασία εκκρεμεί.

ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 73
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ρύθμιση της διαμεσολάβησης ως αυτοτελούς και οργανωμένης μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, με στόχο την προώθηση της συναινετικής επίλυσής τους, την αποσυμφόρηση των δικαστηρίων και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της απονομής της δικαιοσύνης.

Άρθρο 74
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους αποτελεί η θέσπιση του πλαισίου που διέπει τη διαμεσολάβηση και ιδίως η θέσπιση:
α) των προϋποθέσεων, των μορφών και της διαδικασίας προσφυγής στη διαμεσολάβηση,
β) των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μερών, των διαμεσολαβητών και των λοιπών συμμετεχόντων προσώπων και
γ) των εννόμων αποτελεσμάτων και της εκτελεστότητας των πρακτικών διαμεσολάβησης.

Άρθρο 75
Πεδίο εφαρμογής - Υπαγόμενες διαφορές

1. Το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους καταλαμβάνει αστικές και εμπορικές διαφορές, εθνικού ή διασυνοριακού χαρακτήρα, υφιστάμενες ή μέλλουσες, εφόσον τα μέρη έχουν την εξουσία διαθέσεως του αντικειμένου της διαφοράς, σύμφωνα με το ουσιαστικό δίκαιο. Ως διασυνοριακή διαφορά, νοείται εκείνη στην οποία τουλάχιστον ένα από τα μέρη κατοικεί μονίμως ή διαμένει συνήθως σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαφορετικό από εκείνο οποιουδήποτε άλλου μέρους, κατά την ημερομηνία στην οποία:
α) τα μέρη συμφωνούν να προσφύγουν σε διαδικασία διαμεσολάβησης, αφότου ανέκυψε η διαφορά,
β) έχει διαταχθεί η διαμεσολάβηση από Δικαστήριο κράτους μέλους,
γ) υφίσταται υποχρέωση διαμεσολάβησης δυνάμει του εθνικού δικαίου ή
δ) τα μέρη κληθούν από αρμόδιο δικαστήριο.
Ως διασυνοριακή διαφορά νοείται, επίσης, η διαφορά στην οποία μετά από διαδικασία διαμεσολάβησης ακολουθούν δικαστικές ή διαιτητικές διαδικασίες μεταξύ των μερών σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο της μόνιμης κατοικίας ή συνήθους διαμονής των μερών κατά την ημερομηνία που συνέτρεξαν οι προϋποθέσεις των περ. α), β) ή γ) του δεύτερου εδαφίου.
2. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους εντάσσονται και οι ακόλουθες διαφορές:

α) αξιώσεις αποζημίωσης κατά των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή ν.π.δ.δ., σύμφωνα με τα άρθρα 105 και 106 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164),
β) διαφορές με δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 3429/2005 (Α΄ 314), περί ορισμών και πεδίου εφαρμογής,
γ) οι διαφορές της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α΄ 275), περί πρώτων εγγραφών προθεσμίας αμφισβήτησης, μεταξύ φυσικών ή νομικών προσώπων και του Ελληνικού Δημοσίου, Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή Ν.Π.Δ.Δ..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΜΕ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Άρθρο 76
Προσφυγή στη διαμεσολάβηση

1. Διαμεσολάβηση για τις υπαγόμενες σε αυτή διαφορές του παρόντος Μέρους μπορεί να διεξαχθεί αν:
α) τα μέρη συμφωνούν να προσφύγουν στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, αφότου ανέκυψε η διαφορά,
β) τα μέρη κληθούν να προσφύγουν στη διαμεσολάβηση και συναινούν σε αυτή, σύμφωνα με την παρ. 3,
γ) η προσφυγή στη διαμεσολάβηση επιβάλλεται από τον νόμο,
δ) σε έγγραφη συμφωνία των μερών υπάρχει ρήτρα διαμεσολάβησης κατά το άρθρο 85.
2. Η συμφωνία των μερών για προσφυγή στη διαδικασία της διαμεσολάβησης διέπεται από τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου για τις συμβάσεις και περιγράφει το αντικείμενο αυτής.
3. Δικαστήριο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί διαφορά δυνάμενη να υπαχθεί στη διαμεσολάβηση μπορεί σε κάθε στάση της δίκης και σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της εκάστοτε υπόθεσης, να καλέσει τα διάδικα μέρη να προσφύγουν σε διαμεσολάβηση.
Εφόσον τα μέρη δηλώσουν ότι αποδέχονται την προσφυγή σε διαμεσολάβηση σύμφωνα με την παρ. 1, η δήλωσή τους καταχωρίζεται στα πρακτικά του δικαστηρίου και:
α) εάν η διαφορά εκδικάζεται κατά την τακτική διαδικασία του άρθρου 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), περί προθεσμίας κατάθεσης προτάσεων , η συζήτηση δεν αναβάλλεται και ακολουθείται η διαδικασία των παρ. 3 και 4 του άρθρου 84 ή
β) εάν η διαφορά εκδικάζεται σύμφωνα με τις ειδικές διαδικασίες των άρθρων 591 έως 622Β του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, η συζήτηση αναβάλλεται υποχρεωτικά σε ρητή δικάσιμο για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες.
Εάν τα διάδικα μέρη ή ένα εξ αυτών παρίστανται δια πληρεξουσίου δικηγόρου, η πληρεξουσιότητα θεωρείται ότι καλύπτει και τη συμφωνία υπαγωγής της διαφοράς στη διαμεσολάβηση.
4. Όταν η διαμεσολάβηση διεξάγεται ως υποχρεωτική προδικαστική προσφυγή κατά το Κεφάλαιο Δ΄ του Μέρους Α΄ του παρόντος Κώδικα, η διαδικασία διεξάγεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν Μέρος, με την επιφύλαξη των ειδικότερων ρυθμίσεων του Κεφαλαίου Δ΄ του Μέρους Α΄ σχετικά με τις προθεσμίες.

Άρθρο 77
Διαδικασία διαμεσολάβησης

1. Στη διαδικασία της διαμεσολάβησης τα μέρη παρίστανται μαζί με τον νομικό παραστάτη τους, εξαιρουμένων των καταναλωτικών διαφορών και των μικροδιαφορών, στις οποίες επιτρέπεται η αυτοπρόσωπη παράσταση των μερών. Στη διαδικασία δύναται να μετέχει και τρίτο πρόσωπο, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο, κατόπιν συμφωνίας μεταξύ των μερών και του διαμεσολαβητή.
2. Ο διαμεσολαβητής ορίζεται από τα μέρη ή από τρίτο πρόσωπο κοινής τους επιλογής, συμπεριλαμβανομένων των κέντρων διαμεσολάβησης. Ως διαμεσολαβητής τίθεται ένα (1) μόνο πρόσωπο, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν εγγράφως διαφορετικά.
3. Ο διαμεσολαβητής, αφού ακούσει τα μέρη και σταθμίσει τις δυνατότητες και τις ανάγκες τους, καθορίζει τον τόπο, τον χρόνο και τις λοιπές διαδικαστικές λεπτομέρειες της διεξαγωγής της διαμεσολάβησης, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας διεξαγωγής της διαδικασίας μέσω τηλεδιάσκεψης ή άλλου πρόσφορου ηλεκτρονικού μέσου, στο οποίο έχουν πρόσβαση όλα τα μέρη της διαφοράς. Σε περίπτωση διεξαγωγής μέσω τηλεδιάσκεψης, η υπογραφή του πρακτικού διαμεσολάβησης και κάθε άλλου εγγράφου της διαδικασίας δύναται να γίνει με εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή κατά την περ. 20 του άρθρου 2 του ν. 4727/2020 (Α΄ 184), περί ορισμών, ή με άλλον τρόπο που διασφαλίζει την ταυτοποίηση του υπογράφοντος και την ακεραιότητα του εγγράφου.
4. Ο διαμεσολαβητής δύναται, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, να επικοινωνεί με καθένα από τα μέρη και να τα συναντά χωριστά ή από κοινού. Πληροφορίες που αντλεί ο διαμεσολαβητής κατά τις επαφές του με ένα μέρος δεν γνωστοποιούνται στο έτερο, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του μέρους που τις παρέχει.
5. Όπου προβλέπεται επικοινωνία του διαμεσολαβητή με τα μέρη, ως τέτοια θεωρείται και η επικοινωνία με τους νομικούς παραστάτες τους.
6. Η διαδικασία της διαμεσολάβησης έχει εμπιστευτικό χαρακτήρα. Πριν από την έναρξη της διαδικασίας όλοι οι συμμετέχοντες δεσμεύονται εγγράφως να τηρήσουν την εμπιστευτικότητα της διαδικασίας. Την ίδια υποχρέωση έχει και οποιοσδήποτε τρίτος συμμετέχει στη διαδικασία. Τα μέρη, εφόσον το επιθυμούν, δεσμεύονται εγγράφως να τηρήσουν και την εμπιστευτικότητα του περιεχομένου της συμφωνίας, στην οποία ενδέχεται να καταλήξουν κατά τη διαμεσολάβηση, εκτός αν η γνωστοποίησή της είναι απαραίτητη για την εκτέλεσή της, κατά το άρθρο 82 ή αυτό επιβάλλεται για λόγους δημόσιας τάξης.
7. Εάν η διαφορά αχθεί ενώπιον των δικαστηρίων, σε διαιτησία ή σε δικαστική μεσολάβηση, ο διαμεσολαβητής, τα μέρη, οι νομικοί παραστάτες αυτών και όσοι συμμετείχαν με οποιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία της διαμεσολάβησης δεν εξετάζονται ως μάρτυρες και δεν δύνανται να προσκομίσουν στοιχεία που προκύπτουν από τη διαδικασία ή έχουν σχέση με αυτήν, ιδίως συζητήσεις, δηλώσεις και προτάσεις των μερών, καθώς και απόψεις του διαμεσολαβητή. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει όταν η γνωστοποίηση επιβάλλεται για λόγους δημόσιας τάξης, για την προστασία ανηλίκων ή την αποτροπή κινδύνου κατά της σωματικής ακεραιότητας ή της ψυχικής υγείας προσώπου. Η αρχή της εμπιστευτικότητας τηρείται από τη στιγμή της πρώτης επικοινωνίας για τους σκοπούς της διαμεσολάβησης και διαρκεί επ’ αόριστον μετά την περάτωσή της.
8. Ο διαμεσολαβητής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του υπέχει αστική ευθύνη μόνο για δόλο και βαριά αμέλεια.

Άρθρο 78
Εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης

1. Εφόσον η διαμεσολάβηση αποτελεί υποχρεωτική προδικαστική προσφυγή κατά το Κεφάλαιο Δ΄ του Μέρους Α΄, η διαδικασία αρχίζει με εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης. Για το παραδεκτό της συζήτησης της αγωγής κατατίθεται μαζί με τις προτάσεις το πρακτικό μη επίτευξης συμφωνίας αν υπήρξε υπαγωγή σε εκούσια διαμεσολάβηση ή το υπόμνημα του άρθρου 79.
2. Εάν έχει διενεργηθεί η εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης πριν από την άσκηση της αγωγής, καλύπτεται η απαίτηση της υποχρεωτικής προδικαστικής διαδικασίας, εφόσον πρόκειται για το ίδιο αντικείμενο μεταξύ των ίδιων μερών.

Άρθρο 79
Διαδικασία της εισαγωγικής συνεδρίας διαμεσολάβησης

1. Για τις διαφορές του άρθρου 15, ο διαμεσολαβητής ορίζεται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 77.
2. Ειδικότερα, το επισπεύδον μέρος ή ο νομικός παραστάτης του έχει τη δυνατότητα:
α) να επικοινωνήσει ηλεκτρονικά ή με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο με το άλλο ή τα άλλα μέρη της διαφοράς ή τους νομικούς παραστάτες τους για τον ορισμό διαμεσολαβητή κοινής αποδοχής ή
β) να απευθυνθεί ηλεκτρονικά ή με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο σε διαμεσολαβητή της επιλογής του ή
γ) να απευθυνθεί στην Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 129 για τον διορισμό διαμεσολαβητή.
Στην περ. α), κατά την επικοινωνία προς το άλλο ή τα άλλα μέρη αναγράφεται το πρόσωπο που προτείνεται ως διαμεσολαβητής.
3. Εάν δεν καταστεί δυνατή η επικοινωνία ή εάν δεν επιτευχθεί συμφωνία ως προς το πρόσωπο του διαμεσολαβητή ή στο πλαίσιο εφαρμογής της περ. γ) της παρ. 2, ο διαμεσολαβητής διορίζεται από την Επιτροπή Μητρώου με επιμέλεια του επισπεύδοντος μέρους. Ο διορισμός γίνεται κατά σειρά προτεραιότητας με βάση τον αύξοντα αριθμό του Μητρώου της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 130. Ο διορισμός στις αποτιμητές σε χρήμα διαφορές γίνεται μεταξύ των διαμεσολαβητών της βαθμίδας πιστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 123 κατά σειρά προτεραιότητας και με βάση τον αύξοντα αριθμό του Μητρώου Διαμεσολαβητών, μεταξύ όσων κατοικούν στην περιφέρεια του δικαστηρίου στο οποίο δωσιδικεί η διαφορά. Εάν δεν είναι επαρκής ο αριθμός των διαμεσολαβητών της αντίστοιχης βαθμίδας πιστοποίησης ή υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων, ο διορισμός γίνεται μεταξύ όσων κατοικούν στην οικεία εφετειακή περιφέρεια.
4. Ο διαμεσολαβητής που διορίζεται από την Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών υποχρεούται να δηλώσει την αποδοχή ή μη του διορισμού του εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση του διορισμού, διαφορετικά τεκμαίρεται μη αποδοχή και διορίζεται ο επόμενος κατά σειρά προτεραιότητας από το Μητρώο Διαμεσολαβητών. Διαμεσολαβητής ο οποίος, για οποιονδήποτε λόγο, δεν αναλαμβάνει τελικά τη διαμεσολάβηση, είτε λόγω μη αποδοχής του διορισμού του, είτε λόγω μη ορισμού διαμεσολαβητή κοινής αποδοχής κατά την περ. α) της παρ. 2, είτε λόγω κωλύματος,

υποχρεούται να τηρεί εμπιστευτικότητα και να μην γνωστοποιήσει στοιχεία των οποίων έλαβε γνώση στο πλαίσιο εξέτασης του διορισμού του. Παραβίαση της αρχής της εμπιστευτικότητας συνεπάγεται τις πειθαρχικές ποινές του άρθρου 138.

5. Ο διαμεσολαβητής, ο οποίος έχει ορισθεί για τη διενέργεια της διαμεσολάβησης επί της κύριας αγωγής, δύναται να διενεργήσει τη διαμεσολάβηση και για κάθε παρεμπίπτουσα αγωγή, ανταγωγή, παρέμβαση, προσεπίκληση, ανακοίνωση δίκης ή άλλο συναφές ένδικο βοήθημα, εφόσον αυτά εισάγονται στο πλαίσιο της ίδιας διαφοράς ανεξαρτήτως του χρόνου άσκησής τους. Σε κάθε περίπτωση, η διαδικασία διαμεσολάβησης για όλες τις ως άνω πράξεις πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι τη συζήτηση της κύριας αγωγής. Αν συντρέχει στο πρόσωπο του διαμεσολαβητή νόμιμο κώλυμα ή αντικειμενική αδυναμία άσκησης των καθηκόντων του, αυτός αντικαθίσταται άμεσα με επιμέλεια του επισπεύδοντος μέρους, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος στην Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών.

6. Το επισπεύδον μέρος ή ο νομικός παραστάτης του παρέχει στον διαμεσολαβητή, ηλεκτρονικά ή με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο, τα στοιχεία που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων του, στα οποία περιλαμβάνονται υποχρεωτικά τα στοιχεία των μερών σύμφωνα με την περ. 3) του άρθρου 118 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), καθώς και το αντικείμενο της διαφοράς. Ο διαμεσολαβητής επικοινωνεί, ηλεκτρονικά ή με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο, με τα μέρη για τον ορισμό της ημερομηνίας και του τόπου διεξαγωγής της εισαγωγικής συνεδρίας διαμεσολάβησης. Σε περίπτωση μη συμφωνίας, ο διαμεσολαβητής ορίζει την ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της εισαγωγικής συνεδρίας διαμεσολάβησης και ενημερώνει τα μέρη ή τους νομικούς παραστάτες τους. Τα έξοδα γνωστοποίησης και η αμοιβή του διαμεσολαβητή προκαταβάλλονται από το επισπεύδον μέρος και επιδικάζονται ως δικαστικά έξοδα, εφόσον επακολουθήσει δίκη.

7. Η εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης διεξάγεται σε χρόνο που καθορίζεται από τον διαμεσολαβητή, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της διαφοράς και τη δυνατότητα συμμετοχής όλων των μερών. Η εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης έχει εμπιστευτικό χαρακτήρα και εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 4 έως 8 του άρθρου 77.

8. Στην εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης η παρουσία των μερών είναι υποχρεωτική με την επιφύλαξη της παρ. 9. Τα μέρη παρίστανται με νομικό παραστάτη. Σε περίπτωση μη προσέλευσης μέρους στην εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης, παρότι κλήθηκε νομίμως, εφαρμόζεται το άρθρο 18.

9. Κατ' εξαίρεση, δυνάμει εξουσιοδότησης με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής ή εκδοθείσας μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), επιτρέπεται η συμμετοχή μόνο του νομικού παραστάτη μέρους του οποίου αποδεδειγμένα δεν είναι δυνατή η φυσική παρουσία, ιδίως λόγω σοβαρής ασθένειας ή αν είναι κάτοικος εξωτερικού. Η συμμετοχή μόνο του νομικού παραστάτη αποκλείεται όταν παρέχεται δυνατότητα τηλεδιάσκεψης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι που καθιστούν τη συμμετοχή μέσω τηλεδιάσκεψης αδύνατη, κατά την κρίση του διαμεσολαβητή.

10. Ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να:

α) παρέχει εγγράφως στα μέρη, κατά τον ορισμό της εισαγωγικής συνεδρίας διαμεσολάβησης, βασικές πληροφορίες για τη διαδικασία της διαμεσολάβησης, αναφέροντας τα οφέλη της, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των μερών, καθώς και την εκτελεστότητα των πρακτικών επίτευξης συμφωνίας,

β) αναπτύσσει προφορικά το περιεχόμενο των ανωτέρω πληροφοριών, ώστε να διασφαλίζεται η κατανόηση αυτών από τα μέρη, και να εκθέτει τις ιδιαίτερες συνθήκες της υπόθεσης, ιδίως τη φύση και την πολυπλοκότητα της διαφοράς, τη στάση και τη συμπεριφορά των μερών, τυχόν ανισότητες μεταξύ τους, καθώς και κάθε περίσταση που δύναται να επηρεάσει την πορεία της διαδικασίας και

γ) καλεί τα μέρη να αναπτύξουν τις απόψεις τους ως προς τη βούλησή τους να επιδιώξουν τη συναινετική επίλυση της διαφοράς μέσω διαμεσολάβησης αντί της συνέχισης της δικαστικής διαδικασίας, με τρόπο που εξασφαλίζει την ισότιμη συμμετοχή και την πλήρη ακρόασή τους.

11. Μετά το πέρας της εισαγωγικής συνεδρίας διαμεσολάβησης, εφόσον τα μέρη:

α) καταλήξουν σε συμφωνία, συντάσσεται πρακτικό επίτευξης συμφωνίας το οποίο υπογράφεται από τον διαμεσολαβητή, τα μέρη, και τους νομικούς παραστάτες τους,

β) επιλέξουν να συνεχίσουν τη διαδικασία διαμεσολάβησης αλλά δεν έχουν ακόμη καταλήξει σε συμφωνία, συντάσσεται συμφωνητικό υπαγωγής σε διαμεσολάβηση και ακολουθείται η διαδικασία της απόσυρσης κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182),

γ) δεν επιλέξουν να συνεχίσουν τη διαδικασία διαμεσολάβησης σε αυτό το στάδιο, ο διαμεσολαβητής συντάσσει υπόμνημα, σύμφωνα με τις παρ. 12 έως 15.

12. Στο υπόμνημα βεβαιώνεται:

α) ότι έλαβε χώρα η εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης, με την αναγραφή των προσώπων που παρέστησαν σε αυτήν,

β) η φύση των λόγων για τους οποίους δεν επιτεύχθηκε συμφωνία ή δεν υπεγράφη συμφωνητικό υπαγωγής σε διαμεσολάβηση σε αυτό το στάδιο και

γ) ότι ο διαμεσολαβητής ενημέρωσε τα μέρη για τη δυνατότητα να επιλέξουν τη διαμεσολάβηση ή για τη δυνατότητα υπαγωγής της διαφοράς τους σε άλλη μέθοδο εναλλακτικής επίλυσης διαφορών σε κάθε στάδιο της δίκης με τον ίδιο ή άλλο διαμεσολαβητή.

13. Το υπόμνημα υπογράφεται από τον διαμεσολαβητή, τα μέρη και τους νομικούς παραστάτες. Αν μέρος ή νομικός παραστάτης αρνηθεί την υπογραφή ή απουσιάζει, το υπόμνημα υπογράφεται μόνο από τον διαμεσολαβητή, ο οποίος καταγράφει ρητά στο σώμα του υπομνήματος την άρνηση ή την απουσία. Αδικαιολόγητη άρνηση υπογραφής ή αδικαιολόγητη απουσία από την εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης συνεκτιμάται κατά την επιμέτρηση της δικαστικής δαπάνης.

14. Το υπόμνημα κατατίθεται στο δικαστήριο με τις προτάσεις οποιουδήποτε από τα μέρη. Σε περίπτωση μη κατάθεσής του, η συζήτηση της αγωγής κηρύσσεται απαράδεκτη. Ο διαμεσολαβητής εκδίδει το υπόμνημα πριν από τη λήξη της προθεσμίας κατάθεσης προτάσεων. Με την πλήρη λειτουργία της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Διαμεσολάβησης (Ε.Ψ.Π.Δ.) του άρθρου 83, η γραμματεία του δικαστηρίου λαμβάνει επικυρωμένο ηλεκτρονικό αντίγραφο του υπομνήματος, με συνημμένο το καταβεβλημένο παράβολο, μέσω της Ε.Ψ.Π.Δ. και δεν απαιτείται φυσική κατάθεση.

15. Η παράλειψη του διαμεσολαβητή να συντάξει και να υπογράψει το υπόμνημα εντός της προθεσμίας της παρ. 14 γνωστοποιείται εγγράφως από τους νομικούς παραστάτες στην Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου. Η αδικαιολόγητη παράλειψη του διαμεσολαβητή συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα και συνεπάγεται τον αποκλεισμό του για έξι (6) μήνες από τη σειρά διορισμού που τηρεί η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών. Σε

περίπτωση υποτροπής, επιβάλλεται η διαγραφή του από το Μητρώο Διαμεσολαβητών, σύμφωνα με το άρθρο 138.

Άρθρο 80
Πρόταση επίλυσης διαμεσολαβητή

1. Εφόσον η διαφορά έχει υπαχθεί σε διαμεσολάβηση, ο διαμεσολαβητής δύναται να διατυπώσει μη δεσμευτική πρόταση επίλυσης, εάν τα μέρη το ζητήσουν από κοινού και εγγράφως σε οποιοδήποτε σημείο της διαδικασίας.
2. Πριν από τη διατύπωση οποιασδήποτε πρότασης κατά την παρ. 1, ο διαμεσολαβητής ενημερώνει τα μέρη για τις έννομες συνέπειες αποδοχής ή μη αυτής, ιδίως ως προς τη συνεκτίμηση της συμπεριφοράς των μερών κατά την επιδίκαση της δικαστικής δαπάνης, σύμφωνα με τις παρ. 4 και 5.
3. Η πρόταση επίλυσης συντάσσεται εγγράφως κατά την κρίση του διαμεσολαβητή, κατά τρόπο σαφή, βάσει των δεδομένων που προέκυψαν κατά τη διαδικασία και των αναγκών των μερών. Η πρόταση δεν συνιστά νομική αξιολόγηση των θέσεων των μερών και δεν περιλαμβάνει αναφορά σε δηλώσεις, παραδοχές ή πληροφορίες που περιήλθαν σε γνώση του διαμεσολαβητή κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας, εκτός αν τα μέρη συναινέσουν ρητώς και εγγράφως ως προς τούτο.
4. Η πρόταση επίλυσης γνωστοποιείται εγγράφως στα μέρη. Η αποδοχή ή απόρριψή της δηλώνεται κατά τον ίδιο τύπο εντός προθεσμίας πέντε εργάσιμων (5) ημερών, εκτός αν συμφωνηθεί μεγαλύτερη προθεσμία. Η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας τεκμαίρεται ως απόρριψη της πρότασης από τα μέρη.
5. Σε περίπτωση απόρριψης της πρότασης, ο διαμεσολαβητής την επισυνάπτει στο πρακτικό μη επίτευξης συμφωνίας κατά το άρθρο 81 και αναφέρει το μέρος ή τα μέρη που την απέρριψαν.
6. Το δικαστήριο δύναται να συνεκτιμήσει την απόρριψη της πρότασης αποκλειστικά για την επιμέτρηση της δικαστικής δαπάνης. Αν η δικαστική απόφαση συμπίπτει κατ' ουσίαν με το περιεχόμενο της πρότασης, το δικαστήριο δύναται να επιδικάσει σε βάρος του μέρους που απέρριψε την πρόταση του διαμεσολαβητή δικαστική δαπάνη έως το διπλάσιο εκείνης που θα επιδικαζόταν κατά τα άρθρα 176 έως 193 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), ανεξαρτήτως της έκβασης της δίκης. Το δικαστήριο αιτιολογεί ειδικά την κατ' ουσίαν ταύτιση πρότασης και απόφασης.

Άρθρο 81
Σύνταξη και περιεχόμενο πρακτικού διαμεσολάβησης

1. Ο διαμεσολαβητής συντάσσει πρακτικό διαμεσολάβησης το οποίο περιέχει:
α) το ονοματεπώνυμό του, τον αριθμό μητρώου και τον αριθμό φορολογικού μητρώου του,
β) την ημερομηνία, τον τόπο και τον τρόπο διεξαγωγής της διαμεσολάβησης,
γ) τα πλήρη στοιχεία των μερών που προσέφυγαν στη διαμεσολάβηση και τα στοιχεία των νομικών παραστατών τους,
δ) αναφορά στον τρόπο με τον οποίο τα μέρη προσέφυγαν στη διαμεσολάβηση, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 76,

ε) τα πλήρη στοιχεία τυχόν άλλων προσώπων που μετείχαν με οποιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, συμπεριλαμβανομένων των προσώπων που εκπροσώπησαν νομικά πρόσωπα και

στ) τη συμφωνία στην οποία κατέληξαν τα μέρη ή πρακτικό μη επίτευξης συμφωνίας.

2. Μετά το πέρας της διαδικασίας, το πρακτικό υπογράφεται από τον διαμεσολαβητή, τα μέρη και τους νομικούς παραστάτες τους. Στο πρακτικό καταγράφεται τυχόν αίτημα των μερών προς τον διαμεσολαβητή για διατύπωση πρότασης επίλυσης. Σε περίπτωση μη επίτευξης συμφωνίας, συντάσσεται πρακτικό μη επίτευξης συμφωνίας, το οποίο δύναται να υπογραφεί μόνο από τον διαμεσολαβητή Σε περίπτωση μερικής συμφωνίας, συντάσσεται ανάλογο πρακτικό μερικής συμφωνίας, στο οποίο αναγράφονται τα ζητήματα επί των οποίων επετεύχθη συμφωνία και εκείνα που παρέμειναν ανεπίλυτα. Η διαδικασία δύναται να συνεχιστεί για τα ανεπίλυτα ζητήματα ή να περατωθεί κατά τις γενικές διατάξεις.

3. Κάθε μέρος δύναται να καταθέσει το πρακτικό επίτευξης συμφωνίας στη γραμματεία του καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιου δικαστηρίου, στο οποίο εκκρεμεί ή πρόκειται να εισαχθεί η υπόθεση. Μετά την κατάθεση:

α) η άσκηση αγωγής ή αίτησης για την ίδια διαφορά είναι απαράδεκτη στο μέτρο που το αντικείμενό της καλύπτεται από τη συμφωνία των μερών και

β) τυχόν εκκρεμής δίκη καταργείται.

4. Σε περίπτωση διασυνοριακής ή διεθνούς διαφοράς για την οποία διεξάγεται διαμεσολάβηση στην Ελλάδα κατ' εφαρμογή συμφωνίας των μερών, το πρακτικό που περιέχει τη συμφωνία των μερών κατατίθεται στη γραμματεία του Πρωτοδικείου Αθηνών.

Άρθρο 82

Έννομες συνέπειες και εκτελεστότητα των συμφωνιών που προκύπτουν από τη διαμεσολάβηση

1. Το πρακτικό της διαμεσολάβησης αποτελεί, με την ανάρτησή του στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Διαμεσολάβησης ή από την κατάθεσή του στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου σύμφωνα με το άρθρο 81 έως την πλήρη λειτουργία της Ε.Ψ.Π.Δ. κατά το άρθρο 83, εκτελεστό τίτλο σύμφωνα με την περ. ζ) της παρ. 2 του άρθρου 904 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), εφόσον η συμφωνία μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης. Το απόγραφο εκδίδεται ατελώς από τον δικαστή ή τον Πρόεδρο του αρμόδιου δικαστηρίου.

2. Αν η συμφωνία που περιέχεται στο πρακτικό διαμεσολάβησης περιλαμβάνει και διατάξεις που αφορούν δικαιοπραξίες, οι οποίες υπόκεινται εκ του νόμου σε συμβολαιογραφικό τύπο, οι δικαιοπραξίες αυτές πρέπει να περιβληθούν τον συμβολαιογραφικό τύπο. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις που διέπουν τη σύνταξη τέτοιων συμβολαιογραφικών εγγράφων και την καταχώρισή τους στο οικείο κτηματολογικό φύλλο.

3. Αν η συμφωνία που περιέχεται στο πρακτικό διαμεσολάβησης περιλαμβάνει και διατάξεις που αφορούν σε αναγνώριση εμπράγματου δικαιώματος, για τις οποίες δεν υφίσταται υποχρέωση να περιβληθούν τον συμβολαιογραφικό τύπο, εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις που διέπουν την καταχώριση στο οικείο κτηματολογικό φύλλο δικαστικών αποφάσεων αναγνώρισης εμπράγματου δικαιώματος.

4. Το πρακτικό της διαμεσολάβησης, από την ανάρτησή του στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Διαμεσολάβησης ή από την κατάθεσή του στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου σύμφωνα με το άρθρο 81 έως την πλήρη λειτουργία της Ε.Ψ.Π.Δ. κατά το άρθρο 83 μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως τίτλος για:
α) την εγγραφή ή την εξάλειψη υποθήκης, σύμφωνα με το άρθρο 1261 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164),
β) την εγγραφή ή την εξάλειψη προσημείωσης υποθήκης, σύμφωνα με το άρθρο 1274 του Αστικού Κώδικα,
γ) την τροπή προσημείωσης σε υποθήκη, σύμφωνα με το άρθρο 1277 του Αστικού Κώδικα και
δ) την άρση συντηρητικής ή αναγκαστικής κατάσχεσης.
5. Η εκτελεστότητα του πρακτικού διαμεσολάβησης, κατά τις παρ. 1 και 3, καταλαμβάνει και υποθέσεις οικογενειακού δικαίου, ακόμη και όταν το αντικείμενό τους δεν είναι αποτιμητό σε χρήμα, εφόσον ρυθμίζονται έννομες σχέσεις που λόγω της φύσης τους χρήζουν άμεσης και αποτελεσματικής εκτέλεσης, ιδίως δε καταλαμβάνει υποθέσεις που αφορούν:
α) στην άσκηση ή κατανομή της γονικής μέριμνας και της επιμέλειας, σύμφωνα με τα άρθρα 1510 έως 1512 και 1514 του Αστικού Κώδικα,
β) στη ρύθμιση της επικοινωνίας, σύμφωνα με το άρθρο 1520 του Αστικού Κώδικα και
γ) στην υποχρέωση διατροφής, σύμφωνα με τα άρθρα 1485 έως 1504 του Αστικού Κώδικα.
6. Το πρακτικό της διαμεσολάβησης που περιέχει συμφωνία των μερών παράγει, από την ανάρτησή του κατά την παρ. 1, τα αποτελέσματα του άρθρου 268 του Αστικού Κώδικα. Η εφαρμογή των άρθρων 321 και 322 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τελεί υπό την επιφύλαξη της κατάθεσης και της χορήγησης εκτελεστότητας κατά την παρ. 1. Αν η συμφωνία περιλαμβάνει αιρέσεις ή προθεσμίες ή οποιονδήποτε άλλο όρο, από τον οποίο εξαρτάται η άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτήν, η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία που έχουν ανασταλεί συνεχίζονται από την πλήρωση της αίρεσης ή του όρου ή την παρέλευση της προθεσμίας.

Άρθρο 83
Ανάρτηση και διάθεση του πρακτικού διαμεσολάβησης μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Διαμεσολάβησης

1. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαμεσολάβησης και την υπογραφή του πρακτικού διαμεσολάβησης το πρακτικό αναρτάται με επιμέλεια του διαμεσολαβητή ή των νομικών παραστατών μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών (3) εργάσιμων ημερών στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Διαμεσολάβησης (Ε.Ψ.Π.Δ.), που τηρείται στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης.
2. Με την ολοκλήρωση της ανάρτησης, το πρακτικό λαμβάνει μοναδικό αριθμό πρωτοκόλλου, ημεροχρονολογία και κωδικάριθμο ταυτοποίησης. Το πρακτικό αποκτά πλήρη αποδεικτική ισχύ εφόσον φέρει τον κωδικάριθμο και τον αριθμό πρωτοκόλλου της Ε.Ψ.Π.Δ..
3. Η έλλειψη του κωδικάριθμου ταυτοποίησης ή η αδυναμία επαλήθευσής του μέσω της Ε.Ψ.Π.Δ. έχει ως συνέπεια η συμφωνία που αποτυπώνεται στο πρακτικό να μην διαθέτει την αποδεικτική ισχύ και την εκτελεστότητα πρακτικού διαμεσολάβησης.

4. Η Ε.Ψ.Π.Δ. παρέχει ασφαλή και ελεγχόμενη πρόσβαση στα μέρη, στους νομικούς παραστάτες τους και στα αρμόδια δικαστήρια, αποκλειστικά για τον σκοπό της επαλήθευσης της γνησιότητας και της ακρίβειας του περιεχομένου του πρακτικού.
5. Σε περίπτωση τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας της Ε.Ψ.Π.Δ., ο διαμεσολαβητής τηρεί το πρακτικό σε ηλεκτρονική μορφή με ψηφιακή υπογραφή και το αναρτά αμελλητί μετά την αποκατάσταση της λειτουργίας του συστήματος.
6. Τα ειδικότερα ζητήματα τεχνικής υλοποίησης ρυθμίζονται με την απόφαση της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 154.

Άρθρο 84
Αποτελέσματα της διαμεσολάβησης στην παραγραφή, την αποσβεστική προθεσμία και τις δικονομικές προθεσμίες

1. Η συμφωνία των μερών περί εκούσιας προσφυγής στη διαδικασία της διαμεσολάβησης του άρθρου 76 αναστέλλει την παραγραφή των αξιώσεων και την αποσβεστική προθεσμία άσκησης των δικαιωμάτων του ουσιαστικού δικαίου, για όσο χρόνο διαρκεί η διαδικασία διαμεσολάβησης.
2. Με την επιφύλαξη των άρθρων 261, 262 και 263 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164), η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία που ανεστάλησαν συνεχίζονται την επομένη της σύνταξης του πρακτικού περάτωσης της διαδικασίας ή του πρακτικού μη επίτευξης συμφωνίας, εφόσον όλα τα μέρη έχουν λάβει γνώση αυτού ή της επίδοσης δήλωσης αποχώρησης μέρους προς τα λοιπά μέρη και τον διαμεσολαβητή ή της με οποιονδήποτε τρόπο ολοκλήρωσης ή κατάργησης της διαδικασίας διαμεσολάβησης. Αν η συμφωνία που περιέχεται στο πρακτικό διαμεσολάβησης τελεί υπό αίρεση, προθεσμία ή άλλον όρο, η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία συνεχίζονται από την πλήρωση της αίρεσης ή του όρου ή από την παρέλευση της προθεσμίας.
3. Εάν, κατά τη διάρκεια εκκρεμοδικίας και πριν από την κατάθεση προτάσεων σύμφωνα με το άρθρο 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), οι διάδικοι υπογράψουν συμφωνητικό υπαγωγής σε διαμεσολάβηση, ο διαμεσολαβητής που έχει αναλάβει τη διαδικασία, ή οποιοδήποτε από τα μέρη υποβάλλει στη γραμματεία του δικαστηρίου σχετική δήλωση, συνοδευόμενη από επικυρωμένο αντίγραφο του εν λόγω συμφωνητικού υπαγωγής, και η υπόθεση αποσύρεται από το πινάκιο, χωρίς να επέρχεται κατάργηση της δίκης.
4. Σε περίπτωση μη επίτευξης συμφωνίας και επαναφοράς της υπόθεσης στο αρμόδιο δικαστήριο, η γραμματεία συντάσσει έκθεση κατάθεσης και προσδιορισμού δικασίμου και ενημερώνει τους διαδίκους με οίκοθεν κλήση. Από την κοινοποίηση της οίκοθεν κλήσης εκκινούν εκ νέου οι δικονομικές προθεσμίες των άρθρων 237 και 238 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 85
Ρήτρα διαμεσολάβησης

1. Η ρήτρα διαμεσολάβησης καθιστά τη διεξαγωγή και προηγούμενη περάτωση της διαμεσολάβησης προϋπόθεση για την άσκηση ενδίκου βοηθήματος. Η δικαστική επίλυση επιτρέπεται μόνο εφόσον προσκομισθεί πρακτικό μη επίτευξης συμφωνίας

διαμεσολάβησης, σύμφωνα με το άρθρο 81 ή πρακτικό περάτωσης στο οποίο βεβαιώνεται η μη προσέλευση του αντιδίκου μέρους στην καθορισμένη εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης, παρότι το μέρος είχε κληθεί νόμιμα.

2. Αν ένα από τα μέρη προσφύγει στη δικαστική διαδικασία χωρίς προηγούμενη τήρηση της ρήτρας διαμεσολάβησης και το έτερο μέρος την επικαλεσθεί ή ο δικαστής την εξετάσει αυτεπαγγέλτως, το δικαστήριο παραπέμπει τα μέρη σε διαμεσολάβηση με διάταξη κατά το άρθρο 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182). Όταν η διαφορά εκδικάζεται σύμφωνα με τα άρθρα 591 έως 622Β του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, το δικαστήριο εκδίδει προδικαστική απόφαση με την οποία παραπέμπει τα μέρη σε διαμεσολάβηση και αναβάλλει τη συζήτηση της υπόθεσης για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες.

3. Η ρήτρα διαμεσολάβησης δεν αποκλείει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων ή τη χορήγηση προσωρινής διαταγής.

Άρθρο 86

Υπεύθυνος διαχείρισης διαδικασίας διαμεσολάβησης νομικού προσώπου

1. Τα νομικά πρόσωπα ορίζουν φυσικό πρόσωπο ως υπεύθυνο διαχείρισης της διαδικασίας διαμεσολάβησης. Ο ορισμός διενεργείται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου διοίκησης και αποτυπώνεται σε έγγραφη εξουσιοδότηση ή ειδικό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο που περιλαμβάνει:

α) την ταυτότητα και τα στοιχεία επικοινωνίας του υπευθύνου διαχείρισης της διαδικασίας διαμεσολάβησης,

β) το εύρος των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του,

γ) τη διάρκεια της εντολής,

δ) τυχόν περιορισμούς ή προϋποθέσεις άσκησης των εξουσιών του.

2. Ο υπεύθυνος διαχείρισης της διαδικασίας διαμεσολάβησης, εντός των ορίων της εξουσιοδότησής του, έχει εξουσία να:

α) εκπροσωπεί το νομικό πρόσωπο στις συνεδρίες διαμεσολάβησης,

β) παρέχει πληροφορίες, έγγραφα και λοιπά στοιχεία που απαιτούνται για τη διεξαγωγή της διαδικασίας,

γ) επικοινωνεί με τον διαμεσολαβητή και τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη,

δ) λαμβάνει αποφάσεις εντός των προβλεπόμενων ορίων,

ε) υπογράφει το πρακτικό περάτωσης, εφόσον τούτο προβλέπεται ρητώς στην έγγραφη εξουσιοδότηση ή το ειδικό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο.

3. Η εξουσιοδότηση ή το πληρεξούσιο κοινοποιείται στον διαμεσολαβητή πριν από την έναρξη της διαδικασίας και αντίγραφο αυτών επισυνάπτεται στον φάκελο της υπόθεσης. Τροποποίηση ή ανάκληση της εξουσιοδότησης ή του πληρεξουσίου κοινοποιείται αμελλητί σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη και στον διαμεσολαβητή.

4. Το νομικό πρόσωπο φέρει πλήρη ευθύνη για τις πράξεις του υπευθύνου διαχείρισης της διαδικασίας διαμεσολάβησης.

5. Η συμμετοχή του νομικού προσώπου στη διαδικασία και η υπογραφή του πρακτικού γίνονται δια του νομίμου εκπροσώπου ή του υπευθύνου διαχείρισης της διαδικασίας διαμεσολάβησης κατά τις παρ. 1 και 2.

Άρθρο 87
Σύγκρουση συμφερόντων

1. Ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να μην αναλαμβάνει καθήκοντα και, εάν έχει ήδη αναλάβει, να μην εξακολουθήσει να τα ασκεί, όταν συντρέχει περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων, γνωστοποιώντας το σχετικό κώλυμα στα μέρη.
Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων, ο διαμεσολαβητής δύναται να αναλάβει ή να εξακολουθήσει την άσκηση των καθηκόντων του μόνο εφόσον:
α) τα μέρη παράσχουν ρητή και έγγραφη συγκατάθεση, κατόπιν πλήρους ενημέρωσης για το είδος και την έκταση του κωλύματος και
β) ο ίδιος κρίνει τεκμηριωμένα ότι είναι σε θέση να διεξαγάγει τη διαμεσολάβηση κατά τρόπο που να διασφαλίζει την αμεροληψία, την ανεξαρτησία και την ακεραιότητα της διαδικασίας.
2. Σύγκρουση συμφερόντων συντρέχει, ιδίως, στις ακόλουθες περιπτώσεις:
α) προσωπικής ή επαγγελματικής σχέσης του διαμεσολαβητή με οποιοδήποτε από τα μέρη ή τους νομικούς παραστάτες τους ή παροχής υπηρεσιών του προς αυτά στο παρελθόν,
β) οποιουδήποτε οικονομικού ή άλλου συμφέροντος, άμεσου ή έμμεσου, που αντλείται από την έκβαση της διαμεσολάβησης,
γ) ανάμιξης του διαμεσολαβητή, κατά οποιονδήποτε τρόπο, στο αντικείμενο της διαφοράς,
δ) ενέργειας, κατά το παρελθόν, του ίδιου του διαμεσολαβητή, συνεργάτη του ή στελέχους του φορέα ή της εταιρείας με την οποία συνδέεται επαγγελματικά, υπό ιδιότητα άλλη πλην αυτής του διαμεσολαβητή, για την εκπροσώπηση οποιουδήποτε από τα μέρη,
ε) οποιασδήποτε μορφής επαγγελματικής συνεργασίας του διαμεσολαβητή με φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εμπλέκονται στην παροχή συμβουλών προς ένα από τα συμμετέχοντα μέρη για θέματα που αφορούν στο αντικείμενο της διαμεσολάβησης.
3. Μετά από την περάτωση της διαμεσολάβησης και ανεξάρτητα από το αποτέλεσμά της, ο διαμεσολαβητής δεν επιτρέπεται να αναλάβει, υπό άλλη επαγγελματική ιδιότητα, υπόθεση που αφορά στο ίδιο αντικείμενο διαφοράς μεταξύ των ίδιων μερών. Η απαγόρευση ισχύει αντίστοιχα και για τους συνεργάτες του ή στελέχη του φορέα ή της εταιρείας με την οποία ο διαμεσολαβητής συνδέεται επαγγελματικά.
4. Η παράβαση των υποχρεώσεων του παρόντος άρθρου συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 136. Πρακτικό διαμεσολάβησης, που καταρτίστηκε κατά παράβαση του παρόντος άρθρου, δεν θίγεται ως προς το κύρος του, εκτός εάν αποδεικνύεται ότι η σύγκρουση συμφερόντων επηρέασε ουσιωδώς το περιεχόμενο της συμφωνίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

Άρθρο 88
Επιμερισμός εξόδων σε περίπτωση απόρριψης πρότασης εναλλακτικής επίλυσης της διαφοράς

1. Πέραν των οριζόμενων στην παρ. 6 του άρθρου 80, αν η οριστική δικαστική απόφαση, με την οποία επιλύεται η διαφορά, συμπίπτει κατ' ουσία με πρόταση επίλυσης που είχε απορριφθεί, το δικαστήριο δύναται, με ειδικώς αιτιολογημένη διάταξη, να αποφασίσει ότι το μέρος που απέρριψε την πρόταση:

α) δεν δικαιούται επιστροφή των δικαστικών ή εξωδικαστικών εξόδων του και
β) υποχρεούται να καταβάλει τα αντίστοιχα έξοδα του αντιδίκου.
Οι κυρώσεις των περ. α) και β) δύνανται να εφαρμοστούν σωρευτικά ή διαζευκτικά, κατά την κρίση του δικαστηρίου, και επιβάλλονται επιπλέον της δικαστικής δαπάνης έως το διπλάσιο κατά την παρ. 6 του άρθρου 80.
Σε περίπτωση ουσιαστικής, αλλά όχι πλήρους ταύτισης μεταξύ της δικαστικής απόφασης και της απορριφθείσας πρότασης, το δικαστήριο δύναται, κατά την κρίση του και με ειδικά αιτιολογημένη διάταξη, να εφαρμόσει αναλόγως τις κυρώσεις του πρώτου εδαφίου της παρούσας λαμβάνοντας υπόψη τον βαθμό ταύτισης και τη συμπεριφορά των μερών κατά τη διαδικασία διαμεσολάβησης.
2. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται όταν η διαφορά επιλύεται με:
α) δικαστική απόφαση πολιτικού δικαστηρίου κάθε βαθμού,
β) διαιτητική απόφαση που εκδίδεται στην Ελλάδα ή κατ' εφαρμογή του ελληνικού δικαίου, εφόσον, πριν από την έκδοση της απόφασης, είχε υποβληθεί πρόταση εναλλακτικής επίλυσης κατά το άρθρο 80, ανεξαρτήτως αν η πρόταση διατυπώθηκε στο πλαίσιο υποχρεωτικής ή εκούσιας διαμεσολάβησης.
3. Τα ποσά που επιδικάζονται κατ' εφαρμογή των παρ. 1 και 2, εφόσον καταβάλλονται υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου αποτελούν δημόσια έσοδα κατά την έννοια του άρθρου 1 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α΄ 190) και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού.

Άρθρο 89
Φορολογικές απαλλαγές και οικονομικά κίνητρα διαμεσολάβησης

1. Πρακτικά, έγγραφα και διαδικαστικές πράξεις που αφορούν τη διαδικασία της διαμεσολάβησης απαλλάσσονται από τέλος ή εισφορά υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου ή τρίτων, συμπεριλαμβανομένου και του Ψηφιακού Τέλους Συναλλαγής του Κώδικα εμμέσων φόρων επί των συναλλαγών του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, καθώς και λοιπών εμμέσων φόρων (ν. 5177/2025, Α΄ 21).
2. Κατά την κατάθεση του πρακτικού συμφωνίας διαμεσολάβησης στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου προκειμένου να καταστεί εκτελεστός τίτλος, δεν οφείλεται τέλος κατάθεσης, δικαστικό ένσημο ή αναλογικό τέλος επί της αξίας του αντικειμένου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

Άρθρο 90
Ισχύς γενικών αρχών και διατάξεων

Στις ειδικές μορφές διαμεσολάβησης του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι γενικές αρχές του Μέρους Α΄ και οι γενικές διατάξεις των Κεφαλαίων Α΄ έως Γ΄ του παρόντος Μέρους, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στα επιμέρους Υποκεφάλαια.

Υποκεφάλαιο Α΄
Οικογενειακή διαμεσολάβηση

Άρθρο 91
Υπαγόμενες διαφορές

Στην οικογενειακή διαμεσολάβηση υπάγονται , διαφορές που αφορούν:
α) στη ρύθμιση της γονικής μέριμνας,
β) στην επιμέλεια ανηλίκων,
γ) στη ρύθμιση της επικοινωνίας γονέα και τέκνου,
δ) στη διατροφή ανήλικων τέκνων ή συζύγου/συμβίου,
ε) στη ρύθμιση της χρήσης της οικογενειακής στέγης και
στ) σε κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τις περιουσιακές σχέσεις γονέων και τέκνων ή συζύγων/συμβίων.

Άρθρο 92
Ειδικές αρχές οικογενειακής διαμεσολάβησης

1. Η οικογενειακή διαμεσολάβηση διέπεται από τις γενικές αρχές του Μέρους Α΄ του παρόντος Κώδικα. Επιπρόσθετα ο διαμεσολαβητής:
α) λαμβάνει υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του ανήλικου τέκνου, το οποίο αποτελεί υπέρτερο κριτήριο κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας και τη διαμόρφωση της συμφωνίας,
β) διασφαλίζει την ισότιμη ακρόαση αμφότερων των γονέων,
γ) συνεκτιμά κατά περίπτωση τη γνώμη του ανήλικου τέκνου ανάλογα με την ωριμότητά του, σύμφωνα με το άρθρο 1511 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164) και τη Διεθνή Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού, που κυρώθηκε με τον ν. 2101/1992 (Α΄ 192) και
δ) διακόπτει αμέσως τη διαδικασία αν διαπιστώσει ότι η ισορροπία δύναμης μεταξύ των μερών δεν επιτρέπει ελεύθερη διαπραγμάτευση ή αν ανακύψουν ενδείξεις ενδοοικογενειακής βίας.
2. Η διαδικασία στην περ. δ) της παρ. 1 περατώνεται με τη σύνταξη πρακτικού, το οποίο υπογράφει μόνο ο διαμεσολαβητής.

Άρθρο 93
Διεξαγωγή της διαδικασίας οικογενειακής διαμεσολάβησης

1. Η οικογενειακή διαμεσολάβηση διεξάγεται από διαμεσολαβητή με ειδική σήμανση οικογενειακής διαμεσολάβησης όπως προβλέπεται στην παρ. 7 του άρθρου 130.
2. Κατά τη διαδικασία δύνανται να συμμετέχουν ειδικοί επιστήμονες, ιδίως ψυχολόγοι ή κοινωνικοί λειτουργοί, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο από τον διαμεσολαβητή για την προστασία του βέλτιστου συμφέροντος των ανήλικων τέκνων.
3. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις του παρόντος Μέρους περί διαδικασίας, εμπιστευτικότητας, αμοιβής και πρακτικού διαμεσολάβησης.

Άρθρο 94
Αυτοτελής κατ' ιδίαν συνεδρία με ανήλικο τέκνο («Φωνή του Παιδιού»)

1. Ο διαπιστευμένος οικογενειακός διαμεσολαβητής δύναται με την υποχρεωτική συμμετοχή ψυχολόγου με κατάλληλη κατάρτιση ή τεκμηριωμένη επαγγελματική εμπειρία σε θέματα ψυχικής υγείας ανηλίκων, ο οποίος συνδράμει τον διαμεσολαβητή, κατόπιν προηγούμενης έγγραφης συναίνεσης των γονέων, στο πλαίσιο της οικογενειακής διαμεσολάβησης, να διενεργεί μία ή περισσότερες αυτοτελείς κατ' ιδίαν συνεδρίες με το ανήλικο τέκνο, με αποκλειστικό σκοπό την παροχή ασφαλούς περιβάλλοντος για την ελεύθερη έκφραση της γνώμης του, σύμφωνα με την ηλικία, τον βαθμό ωριμότητας και τις ιδιαίτερες ανάγκες του.
2. Πριν από τη διενέργεια της συνεδρίας, ο διαμεσολαβητής αξιολογεί την προσφορότητα της συμμετοχής του ανηλίκου, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως την ηλικία, τον βαθμό ωριμότητας, την ψυχοσυναισθηματική του κατάσταση, τις ιδιαίτερες ανάγκες του και τις συνθήκες της οικογενειακής διαφοράς. Εφόσον ο διαμεσολαβητής κρίνει ότι η συμμετοχή του ανηλίκου δεν εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον του, δύναται χωρίς αιτιολόγηση να μην προχωρήσει στη διεξαγωγή της συνεδρίας.
3. Η διαδικασία είναι αυτοτελής και διακριτή από τις συνεδρίες της οικογενειακής διαμεσολάβησης. Μετά τη λήψη της συναίνεσης των γονέων σύμφωνα με την παρ. 1, ο διαμεσολαβητής απευθύνει ειδική έγγραφη πρόσκληση προς το ανήλικο τέκνο, η οποία γνωστοποιείται μόνο στο τέκνο με συστημένη επιστολή, τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από τη διεξαγωγή της συνεδρίας. Κατά την κρίση του διαμεσολαβητή και μετά από την άδεια των γονέων, ο διαμεσολαβητής μπορεί να επικοινωνήσει με το ανήλικο τέκνο και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.
4. Η πρόσκληση διατυπώνεται σε γλώσσα απλή, σαφή και κατανοητή, ανάλογη με την ηλικία και τον βαθμό ωριμότητας του τέκνου, και περιλαμβάνει ιδίως:
α) τα στοιχεία του διαμεσολαβητή,
β) τον ρόλο του,
γ) τον σκοπό της συνεδρίας,
δ) τα βασικά χαρακτηριστικά της διαδικασίας,
ε) την αρχή της εμπιστευτικότητας και τα όριά της,
στ) το δικαίωμα του τέκνου να συμμετάσχει ή να μη συμμετάσχει στη διαδικασία.
5. Η κατ' ιδίαν συνεδρία διεξάγεται χωρίς την παρουσία των γονέων ή τρίτων προσώπων, με την επιφύλαξη της παρουσίας ψυχολόγου σύμφωνα με την παρ. 1, σε χώρο κατάλληλα διαμορφωμένο και φιλικό προς το παιδί, ώστε να διασφαλίζονται η ελεύθερη έκφραση, η ψυχολογική ασφάλεια και η αξιοπρέπειά του. Η συμμετοχή του τέκνου είναι εθελοντική. Το τέκνο δύναται οποτεδήποτε να αρνηθεί ή να διακόψει τη συμμετοχή του χωρίς δυσμενή συνέπεια.
6. Η κατ' ιδίαν συνεδρία διέπεται από την αρχή της εμπιστευτικότητας. Ο διαμεσολαβητής γνωστοποιεί στους γονείς μόνο τις πληροφορίες για τις οποίες το ανήλικο τέκνο έχει παράσχει τη συναίνεσή του, εκτός εάν συντρέχουν λόγοι προστασίας της ζωής, της σωματικής ή ψυχικής ακεραιότητάς του.
7. Ο διαμεσολαβητής δεν συντάσσει έκθεση αξιολόγησης, δεν διατυπώνει γνώμη, ούτε προβαίνει σε συστάσεις σχετικά με την άσκηση της γονικής μέριμνας, την επιμέλεια ή την επικοινωνία με το τέκνο.

Άρθρο 95
Συνέπειες παράβασης του πρακτικού διαμεσολάβησης

Η παράβαση των όρων του πρακτικού οικογενειακής διαμεσολάβησης συνεπάγεται τις έννομες συνέπειες του παρόντος Κώδικα και της κείμενης νομοθεσίας.
Σε περίπτωση παράβασης όρων του πρακτικού που αφορούν την επιμέλεια, την επικοινωνία γονέα - τέκνου ή τη γονική μέριμνα, εφαρμόζεται το άρθρο 169Α του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α΄ 95), περί παραβίασης δικαστικών αποφάσεων, συμφωνιών που επικυρώθηκαν από συμβολαιογράφο και πρακτικού διαμεσολάβησης.

Υποκεφάλαιο Β΄
Κτηματολογική διαμεσολάβηση

Άρθρο 96
Υπαγόμενες διαφορές

1. Στην κτηματολογική διαμεσολάβηση υπάγονται οι διαφορές της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α΄ 275), οι διαφορές των υποπερ. αα) και ββ) της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998.
2. Εξαιρούνται από την εφαρμογή της παρ. 1 οι διαφορές επί πραγμάτων που εμπίπτουν στη δημόσια κτήση ή είναι κοινόχρηστα**.**

Άρθρο 97
Ειδικές αρχές κτηματολογικής διαμεσολάβησης

Στην κτηματολογική διαμεσολάβηση:
α) η εμπιστευτικότητα δεν καταλαμβάνει τα γεωμετρικά και τοπογραφικά στοιχεία που είναι αναγκαία για την καταχώριση στο κτηματολογικό φύλλο,
β) η ουδετερότητα του διαμεσολαβητή δεν θίγεται από τη γνώση τεχνικών δεδομένων της υπόθεσης.

Άρθρο 98
Διεξαγωγή της διαδικασίας κτηματολογικής διαμεσολάβησης

1. Η κτηματολογική διαμεσολάβηση διεξάγεται αποκλειστικά από διαμεσολαβητή με ειδική σήμανση κτηματολογικής διαμεσολάβησης όπως προβλέπεται στην παρ. 7 του άρθρου 130.
2. Με το φύλλο βασικών στοιχείων συνυποβάλλονται:
α) το κτηματολογικό φύλλο και το απόσπασμα κτηματολογικού διαγράμματος,
β) η αγωγή και οι τίτλοι κτήσης που επικαλούνται τα μέρη,
γ) τυχόν τοπογραφικά διαγράμματα γεωμετρικών μεταβολών και
δ) κάθε άλλο έγγραφο που τα μέρη κρίνουν απαραίτητο για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

Άρθρο 99
Ειδικές ρυθμίσεις για τη συμμετοχή του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου

1. Αν εναγόμενο είναι το Ελληνικό Δημόσιο, Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), αυτά συμμετέχουν στην εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης και εκπροσωπούνται:
α) το Δημόσιο από τον κατά νόμο αρμόδιο λειτουργό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,
β) οι Ο.Τ.Α. και τα Ν.Π.Δ.Δ. από νομικούς συμβούλους ή δικηγόρους με έμμισθη εντολή ή δικηγόρους με ειδική πληρεξουσιότητα.
2. Οι εκπρόσωποι της παρ. 1 συμμετέχουν στην εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης και υπογράφουν τα πρακτικά περάτωσης, υπαγωγής σε διαμεσολάβηση και επίτευξης ή μη επίτευξης συμφωνίας.
3. Οι λειτουργοί του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους δύνανται να συμμετέχουν στην εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης μέσω τηλεδιάσκεψης, εκτός αν δηλώσουν εγγράφως ότι επιθυμούν φυσική παρουσία.
4. Όταν εναγόμενο είναι πρόσωπο της παρ. 1, ο διαμεσολαβητής ενημερώνει τους διαδίκους εγγράφως τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν από την εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης. Οι αρμόδιες υπηρεσίες παρέχουν στους εκπροσώπους του εναγομένου έγγραφο σχετικά με την προβολή ή μη δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου επί του επίδικου ακινήτου. Η μη παροχή αυτού συνεπάγεται τεκμήριο μη προβολής δικαιωμάτων. Η μη αποστολή του ανωτέρω εγγράφου, καθώς και η μη έγκαιρη αποστολή του από τον υπάλληλο της αρμόδιας Υπηρεσίας συνιστά ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές των περ. α) έως ε) της παρ. 1 του άρθρου 109 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α΄ 26).
5. Για τις προθεσμίες της κτηματολογικής διαμεσολάβησης με εναγόμενο το Ελληνικό Δημόσιο εφαρμόζονται οι διατάξεις περί δικαστικών διακοπών και αναστολής προθεσμιών του Δημοσίου.

Άρθρο 100
Πρακτικό διαμεσολάβησης και καταχώριση στο κτηματολογικό φύλλο

1. Σε περίπτωση επίτευξης συμφωνίας, το πρακτικό διαμεσολάβησης καταχωρίζεται ι στο οικείο κτηματολογικό φύλλο και επέρχεται η διόρθωση της ανακριβούς πρώτης εγγραφής σύμφωνα με το περιεχόμενό του. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα άρθρα 81 και 82.
2. Αν με την αγωγή ζητούνται και γεωμετρικές μεταβολές στα κτηματολογικά διαγράμματα, στο πρακτικό διαμεσολάβησης επισυνάπτονται, επί ποινή ακυρότητας:
α) το τοπογραφικό διάγραμμα γεωμετρικών μεταβολών το οποίο φέρει Κωδικό Ηλεκτρονικού Διαγράμματος και
β) το αποδεικτικό ηλεκτρονικής υποβολής αυτού στον φορέα «Ελληνικό Κτηματολόγιο».

Άρθρο 101
Αναγνώριση κυριότητας λόγω έκτακτης χρησικτησίας επί ακινήτων αγνώστου ιδιοκτήτη

1. Η κτηματολογική διαμεσολάβηση στην οποία προβάλλεται ως αιτία κτήσης η έκτακτη χρησικτησία διεξάγεται αποκλειστικά από διαμεσολαβητή, κάτοχο πτυχίου νομικής με ειδική σήμανση κτηματολογικής διαμεσολάβησης κατά την παρ. 7 του άρθρου 130.
2. Ο επισπεύδων την κτηματολογική διαμεσολάβηση του παρόντος άρθρου υποχρεούται να καταχωρίσει στο κτηματολόγιο το φύλλο βασικών στοιχείων, υπογεγραμμένο από τον κτηματολογικό διαμεσολαβητή, καταβάλλοντας πάγιο τέλος καταχώρησης. Η καταχώρηση στο κτηματολογικό φύλλο ολοκληρώνεται υποχρεωτικά έως την επόμενη από την υποβολή της αίτησης καταχώρησης εργάσιμη ημέρα. Η πρόσκληση σε εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης λαμβάνει χώρα τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες μετά την καταχώρηση στο κτηματολογικό φύλλο. Η μη τήρηση της προθεσμίας αυτής συνεπάγεται την ακυρότητα του πρακτικού διαμεσολάβησης.
3. Εφόσον στη διαδικασία της κτηματολογικής διαμεσολάβησης του παρόντος άρθρου συμμετέχει το Ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με το άρθρο 100, και δεν προβάλλει δικαιώματα επί του επίδικου ακινήτου, τα μέρη δύνανται να καταρτίσουν πρακτικό διαμεσολάβησης, κατά το άρθρο 81, δια του οποίου το Ελληνικό Δημόσιο δηλώνει ότι δεν αντιλέγει στη διόρθωση της κτηματολογικής εγγραφής, λόγω μη προβολής δικαιωμάτων από τις αρμόδιες Υπηρεσίες. Ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να διαπιστώσει την προσκόμιση δύο (2) τουλάχιστον εκ των κάτωθι αποδεικτικών στοιχείων:
α) αποδείξεων παροχής ηλεκτρικού ρεύματος, τηλεφωνίας και ύδρευσης στο όνομα του φερόμενου ως δικαιούχου,
β) μισθωτηρίων συμβολαίων στα οποία ο φερόμενος ως δικαιούχος εμφανίζεται ως εκμισθωτής ή αποδείξεων είσπραξης μισθωμάτων,
γ) δηλώσεων ενώπιον δημόσιων αρχών,
δ) οικοδομικής άδειας,
ε) τοπογραφικών διαγραμμάτων βεβαίας χρονολογίας, ιδίως ως προσαρτώμενων σε τίτλους ιδιοκτησίας, συμβολαιογραφικές πράξεις, οικοδομικές άδειες και
στ) ιδιωτικού συμφωνητικού πώλησης ή διανομής το οποίο να έχει συνταχθεί είκοσι (20) τουλάχιστον έτη πριν από την προσφυγή στη διαδικασία της διαμεσολάβησης και να φέρει βέβαιη χρονολογία.
Απαιτείται, επίσης, η προσκόμιση στον διαμεσολαβητή δύο (2) τουλάχιστον ενόρκων βεβαιώσεων, οι οποίες να περιλαμβάνουν ρητή αναφορά σε εικοσαετή νομή με συμπληρωμένη την εικοσαετία έως την προσφυγή στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, προσδιορισμό του εμβαδού, της θέσης και των ορίων του ακινήτου, καθώς και η προσκόμιση Δήλωσης Στοιχείων Ακινήτων (Εντύπου Ε9) για την επίμαχη ιδιοκτησία δέκα (10) τουλάχιστον ετών πριν από την προσφυγή στη διαδικασία.
4. Ο διαμεσολαβητής, αφού διαπιστώσει την προσκόμιση των αποδεικτικών στοιχείων της παρ. 3, τα επισυνάπτει σε ενιαίο σώμα με το πρακτικό διαμεσολάβησης και κάνει σχετική αναφορά στο πρακτικό αυτό. Επικυρωμένο αντίγραφο του πρακτικού διαμεσολάβησης, μετά την κατάθεσή του στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου, καταχωρείται αμελλητί στο οικείο κτηματολογικό φύλλο. Ως αναφερόμενη αιτία κτήσης στο κτηματολογικό φύλλο αναγράφεται η έκτακτη χρησικτησία. Πριν από την καταχώρηση του πρακτικού

διαμεσολάβησης στο κτηματολογικό φύλλο πρέπει να έχει υποβληθεί η δήλωση φόρου χρησικτησίας, αντίγραφο της οποίας συνυποβάλλεται με το πρακτικό.

Υποκεφάλαιο Γ΄
Σχολική διαμεσολάβηση

Άρθρο 102
Σκοπός και αντικείμενο

1. Σκοπός του παρόντος Υποκεφαλαίου είναι η ενίσχυση του σχολικού κλίματος συνεργασίας, διαλόγου και αμοιβαίου σεβασμού εντός της σχολικής κοινότητας, μέσω της θεσμοθέτησης διαδικασίας σχολικής διαμεσολάβησης μεταξύ των μαθητών των τάξεων Δ΄, Ε΄ και Στ΄ Δημοτικού των σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και του συνόλου των μαθητών των σχολικών μονάδων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
2. Η σχολική διαμεσολάβηση αποβλέπει ιδίως στην πρόληψη και συναινετική αντιμετώπιση συγκρούσεων εντός της σχολικής κοινότητας, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας και ειρηνικής επίλυσης διαφορών, καθώς και στην ενδυνάμωση της ενεργού συμμετοχής των μαθητών στη σχολική ζωή.
3. Στη σχολική διαμεσολάβηση δύνανται να υπάγονται διαπροσωπικές συγκρούσεις, διαφορές ή δυσκολίες επικοινωνίας μεταξύ μαθητών χαμηλής έως μέσης έντασης, ανεξαρτήτως αν λαμβάνουν χώρα εντός του οικείου σχολικού περιβάλλοντος, σε φυσικό ή ψηφιακό περιβάλλον, εφόσον δύνανται να επηρεάσουν τις μεταξύ τους σχέσεις εντός ή εκτός της σχολικής μονάδας. Εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της σχολικής διαμεσολάβησης τα περιστατικά που υπάγονται στις διατάξεις του Μέρους Β΄ του ν. 5029/2023 (Α΄ 55).
4. Η σχολική διαμεσολάβηση δύναται να εφαρμόζεται συμπληρωματικά με άλλα παιδαγωγικά μέτρα ή ενέργειες παιδαγωγικού χαρακτήρα, εφόσον τούτο κρίνεται κατάλληλο και ασφαλές, χωρίς να τα υποκαθιστά.
5. Η σχολική διαμεσολάβηση δεν εφαρμόζεται στις Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.

Άρθρο 103
Ομάδα μαθητών - διαμεσολαβητών και Συντονιστής

1. Σε κάθε σχολική μονάδα δύναται να συγκροτείται ομάδα μαθητών - διαμεσολαβητών, αποτελούμενη από δύο (2) ή περισσότερους μαθητές - διαμεσολαβητές.
2. Η ομάδα λειτουργεί υπό την εποπτεία ενός (1) ή περισσότερων Συντονιστών, οριζόμενων από τον Σύλλογο Διδασκόντων.
3. Η θητεία των μελών είναι ετήσια και δύναται να ανανεώνεται.

Άρθρο 104
Αρμοδιότητες Συντονιστή

Ο Συντονιστής είναι αρμόδιος για:
α) την ενημέρωση και ενθάρρυνση των μαθητών, με σκοπό τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα σχολικής διαμεσολάβησης,
β) την εκπαίδευση και επιμόρφωση των μαθητών - διαμεσολαβητών,
γ) την κατάρτιση και τήρηση της λίστας των μαθητών - διαμεσολαβητών της σχολικής μονάδας,
δ) την οργάνωση περιοδικών συναντήσεων των μαθητών - διαμεσολαβητών, με σκοπό την υποστήριξη του έργου τους και την αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής του προγράμματος,
ε) την παρακολούθηση και εποπτεία των αρχικών συνεδριών διαμεσολάβησης, προς διασφάλιση της ορθής τήρησης της διαδικασίας.

Άρθρο 105
Βασικές αρχές σχολικής διαμεσολάβησης

1. Η σχολική διαμεσολάβηση διέπεται από την αρχή της εθελοντικής συμμετοχής. Η μη συμμετοχή δεν συνεπάγεται κύρωση ή δυσμενή συνέπεια σε βάρος του μαθητή που δεν επιθυμεί να συμμετάσχει.
2. Η διαδικασία είναι εμπιστευτική. Τα μέρη και οι μαθητές - διαμεσολαβητές δεν κοινοποιούν σε τρίτους στοιχεία ή πληροφορίες που περιήλθαν σε γνώση τους λόγω της συμμετοχής τους στη διαδικασία.
3. Κατ’ εξαίρεση της παρ. 2, οι μαθητές - διαμεσολαβητές ενημερώνουν αμέσως τον Συντονιστή, εφόσον περιέλθει στην αντίληψή τους πληροφορία ικανή κατά την εύλογη κρίση τους να συνιστά κίνδυνο για την υγεία, την ασφάλεια ή τη ζωή προσώπου.
4. Οι μαθητές - διαμεσολαβητές ενεργούν με ανεξαρτησία και ουδετερότητα σε σχέση με τα μέρη και τη διαφορά, καθώς και με αμεροληψία κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

Άρθρο 106
Έναρξη της διαδικασίας και καταλληλότητα

1. Η σχολική διαμεσολάβηση εκκινεί κατόπιν ενημέρωσης του Συντονιστή από τους μαθητές - διαμεσολαβητές, όταν λαμβάνουν γνώση με κάθε πρόσφορο μέσο περιστατικού που δύναται να υπαχθεί σε σχολική διαμεσολάβηση
2. Ο Συντονιστής αξιολογεί αν η υπόθεση είναι κατάλληλη για σχολική διαμεσολάβηση, λαμβάνοντας υπόψη κάθε σχετική περίσταση και ιδίως την ένταση του περιστατικού και την ασφάλεια των συμμετεχόντων.
3. Εφόσον η υπόθεση κριθεί κατάλληλη, ο Συντονιστής επικοινωνεί με τα μέρη και ζητεί τη συναίνεσή τους για υπαγωγή σε σχολική διαμεσολάβηση.

Άρθρο 107
Διεξαγωγή της διαδικασίας σχολικής διαμεσολάβησης

1. Εφόσον τα μέρη συναινέσουν, ο Συντονιστής οργανώνει τη διαδικασία, ορίζοντας τον χρόνο και τον χώρο διεξαγωγής και επιλέγοντας τους μαθητές - διαμεσολαβητές.
2. Η σχολική διαμεσολάβηση διεξάγεται εντός της σχολικής μονάδας, σε διαμορφωμένο χώρο, κατά τη διάρκεια του διαλείμματος.
3. Στη συνεδρία παρίστανται αποκλειστικά τα μέρη και οι μαθητές - διαμεσολαβητές.
4. Οι μαθητές - διαμεσολαβητές δύνανται να συναντούν κάθε μέρος χωριστά, εφόσον τούτο κρίνεται σκόπιμο για την πρόοδο της διαδικασίας.

Άρθρο 108
Έγγραφο συμφωνίας

1. Κατά τη διαδικασία δεν τηρούνται πρακτικά. Τυχόν σημειώσεις συμμετεχόντων καταστρέφονται κατά το πέρας της συνεδρίας.
2. Εφόσον τα μέρη το επιθυμούν, δύνανται να συντάξουν έγγραφο συμφωνίας, στο οποίο αναγράφονται η ημερομηνία και ώρα, τα ονόματα των συμμετεχόντων και οι όροι της συμφωνίας. Το έγγραφο δύναται να υπογράφεται από τα μέρη και, εφόσον το επιθυμούν, από τους μαθητές - διαμεσολαβητές.
3. Το έγγραφο συμφωνίας παραδίδεται στον Συντονιστή και φυλάσσεται σε ειδικό αρχείο εντός της σχολικής μονάδας, τηρουμένης της εμπιστευτικότητας.
4. Το έγγραφο της συμφωνίας δεν αποτελεί πρακτικό διαμεσολάβησης κατά τον παρόντα Κώδικα, δεν είναι εκτελεστό και δεν παράγει δεδικασμένο.

Άρθρο 109
Εκπαίδευση στη σχολική διαμεσολάβηση

1. Ο Συντονιστής επιμορφώνεται στη σχολική διαμεσολάβηση μέσω ειδικών προγραμμάτων κατά την περ. α) της παρ. 4 του άρθρου 154.
2. Η εκπαίδευση των μαθητών - διαμεσολαβητών πραγματοποιείται από τον Συντονιστή, έχει ελάχιστη διάρκεια είκοσι (20) ωρών, και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:
α) την έννοια, τον σκοπό και τα στάδια της σχολικής διαμεσολάβησης,
β) την αναγνώριση θέσεων, συναισθημάτων και αναγκών,
γ) τα βασικά στοιχεία θεωρίας συγκρούσεων,
δ) την ενεργητική ακρόαση,
ε) τις τεχνικές ερωτήσεων και
στ) τις πρακτικές ασκήσεις και προσομοιώσεις.
3. Η εκπαίδευση περιλαμβάνει προσομοιώσεις βασισμένες σε περιστατικά της σχολικής ζωής.
4. Μέλη της ομάδας προηγούμενων ετών δύνανται να συνδράμουν, υπό την εποπτεία του Συντονιστή, στην εκπαίδευση νέων μελών.

Άρθρο 110
Υποχρεώσεις σχολικής μονάδας

1. Προϋπόθεση για τη λειτουργία της σχολικής διαμεσολάβησης είναι η ένταξή της στον σχολικό κανονισμό, κατόπιν απόφασης του οικείου Συλλόγου Διδασκόντων.
2. Οι εκπαιδευτικοί της σχολικής μονάδας:
α) κατευθύνουν τους μαθητές προς τη σχολική διαμεσολάβηση όταν διαπιστώνουν κατάλληλο περιστατικό και
β) διευκολύνουν τη συμμετοχή τους στη διαδικασία, ως μέρη ή ως μαθητές - διαμεσολαβητές, σύμφωνα με τις οδηγίες του Συντονιστή.
3. Η σχολική μονάδα παρέχει, στο μέτρο του δυνατού και ανάλογα με τη βαθμίδα εκπαίδευσης, στην οποία ανήκει, υλικοτεχνική υποστήριξη και κατάλληλο χώρο για την εκπαίδευση και τη διεξαγωγή της σχολικής διαμεσολάβησης.

Άρθρο 111
Ενημέρωση γονέων και τοπικής κοινότητας

1. Η σχολική μονάδα ενημερώνει τους γονείς και κηδεμόνες για τη λειτουργία του προγράμματος σχολικής διαμεσολάβησης με κάθε πρόσφορο μέσο.
2. Η σχολική μονάδα δύναται να αναλαμβάνει δράσεις ενημέρωσης της τοπικής κοινότητας για την ανάπτυξη κουλτούρας ειρηνικής επίλυσης διαφορών.

Υποκεφάλαιο Δ΄
Πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση

Άρθρο 112
Σκοπός και αντικείμενο

1. Σκοπός του παρόντος Υποκεφαλαίου είναι η θεσμοθέτηση της πανεπιστημιακής διαμεσολάβησης, ως ειδικής μορφής διαμεσολάβησης στο πλαίσιο των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), με στόχο την πρόληψη και τη συναινετική επίλυση διαφορών εντός της πανεπιστημιακής κοινότητας, την ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας και κριτικής σκέψης και τη διάδοση της κουλτούρας εναλλακτικής επίλυσης διαφορών.
2. Αντικείμενο του παρόντος Υποκεφαλαίου αποτελούν ιδίως:
α) οι υπαγόμενες διαφορές και οι αρχές της διαδικασίας,
β) η εκπαίδευση και η πιστοποίηση φοιτητών - διαμεσολαβητών,
γ) ο ρόλος του Συντονιστή και
δ) η θεσμική οργάνωση του προγράμματος εντός των Α.Ε.Ι..

Άρθρο 113
Υπαγόμενες διαφορές

1. Στην πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση δύνανται να υπαχθούν διαφορές μεταξύ φοιτητών του ίδιου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), ιδίως:
α) διαπροσωπικές διαφορές και παρανοήσεις και

β) διαταραχές στην επικοινωνία.
2. Στην πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση δεν υπάγονται:
α) περιπτώσεις βίας, παρενόχλησης ή εκφοβισμού,
β) ζητήματα ακαδημαϊκής αξιολόγησης ή βαθμολόγησης και
γ) πειθαρχικά παραπτώματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα πειθαρχικών οργάνων.
3. Αν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανακύψουν ενδείξεις τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος, αξιόποινης πράξης ή κινδύνου κατά της σωματικής ακεραιότητας ή της ψυχικής υγείας προσώπου, η διαδικασία διακόπτεται αμέσως και ενημερώνεται ο Συντονιστής.

Άρθρο 114
Αρχές της διαδικασίας

Η πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση διέπεται από τις γενικές αρχές του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Α΄ του παρόντος Κώδικα και, επιπλέον, από τις ακόλουθες ειδικότερες αρχές:
α) Η συμμετοχή είναι εθελοντική τόσο για τα μέρη όσο και για τον φοιτητή - διαμεσολαβητή. Ουδείς υποχρεούται να προσφύγει στη διαδικασία ή να αποδεχθεί το αποτέλεσμά της.
β) Η διαδικασία διεξάγεται σε κλίμα αλληλοσεβασμού και ισότιμης ακρόασης.
γ) Η προσφυγή στη διαδικασία ή η μη επίτευξη συμφωνίας δεν συνεπάγεται πειθαρχικές ή ακαδημαϊκές συνέπειες.

Άρθρο 115
Εκπαίδευση φοιτητών - διαμεσολαβητών

1. Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) δύνανται να οργανώνουν προγράμματα εκπαίδευσης φοιτητών - διαμεσολαβητών ελάχιστης διάρκειας είκοσι (20) ωρών. Η εκπαίδευση περιλαμβάνει τουλάχιστον:
α) θεωρία σύγκρουσης και ανάλυση αυτής,
β) αρχές και στάδια διαμεσολάβησης,
γ) δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης και αποτελεσματικής επικοινωνίας,
δ) τεχνικές ερωτήσεων,
ε) εμπιστευτικότητα και ουδετερότητα,
στ) πρακτική εξάσκηση μέσω προσομοιώσεων με περιστατικά της πανεπιστημιακής ζωής και
ζ) αναγνώριση περιπτώσεων που δεν υπάγονται στη διαμεσολάβηση σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 113.
2. Κάθε πρόγραμμα απευθύνεται σε ομάδες έως είκοσι πέντε (25) φοιτητών, με τη συμμετοχή δύο (2) έως τριών (3) μελών του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) που εκπαιδεύονται ταυτόχρονα ως Συντονιστές. Η εκπαίδευση παρέχεται από πιστοποιημένους εκπαιδευτές διαμεσολάβησης κατά τον παρόντα Κώδικα ή από φορείς εγκεκριμένους από την Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης.
3. Τα Α.Ε.Ι. τηρούν μητρώο φοιτητών - διαμεσολαβητών. Η εγγραφή πιστοποιεί την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης και παρέχει δικαίωμα συμμετοχής στο πρόγραμμα.
4. Η εκπαίδευση ανανεώνεται με συνεχιζόμενη επιμόρφωση τεσσάρων (4) τουλάχιστον ωρών ανά ακαδημαϊκό έτος.

Άρθρο 116
Συντονιστής

1. Κάθε Σχολή ή Τμήμα Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) που εφαρμόζει πρόγραμμα πανεπιστημιακής διαμεσολάβησης ορίζει τουλάχιστον έναν (1) Συντονιστή από τα μέλη του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.).
2. Ο Συντονιστής πρέπει να έχει ολοκληρώσει την εκπαίδευση κατά την περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 154 ή εκπαίδευση σαράντα (40) τουλάχιστον ωρών στη διαμεσολάβηση, που παρέχεται από πιστοποιημένο εκπαιδευτή ή Φορέα Κατάρτισης Διαμεσολαβητών.
3. Ο Συντονιστής:
α) εποπτεύει τη λειτουργία του προγράμματος,
β) υποστηρίζει τους φοιτητές - διαμεσολαβητές κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας,
γ) αξιολογεί την καταλληλότητα κάθε διαφοράς για υπαγωγή στη διαδικασία και
δ) παρεμβαίνει σε περίπτωση εφαρμογής της παρ. 3 του άρθρου 113.

Άρθρο 117
Διεξαγωγή της διαδικασίας πανεπιστημιακής διαμεσολάβησης

1. Η πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση εκκινεί κατόπιν ενημέρωσης του Συντονιστή από φοιτητή, μέλος του προσωπικού του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή οποιοδήποτε πρόσωπο λαμβάνει γνώση περιστατικού, με κάθε πρόσφορο μέσο. Ο Συντονιστής αξιολογεί αν η διαφορά υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής της πανεπιστημιακής διαμεσολάβησης κατά το άρθρο 113, ζητεί τη συναίνεση των μερών και ορίζει φοιτητή - διαμεσολαβητή, μεριμνώντας ώστε αυτός να μην έχει σχέση εξάρτησης ή προσωπική σχέση με τα μέρη.
2. Η διαδικασία διεξάγεται σε κατάλληλο χώρο εντός του Α.Ε.Ι., στον οποίο δύνανται να ορίζονται σταθερά Σημεία Διαμεσολάβησης με κατάλληλη σήμανση.
3. Ο φοιτητής - διαμεσολαβητής:
α) ενημερώνει τα μέρη για τη φύση, τις αρχές και τους περιορισμούς της διαδικασίας,
β) ζητά τη ρητή συγκατάθεσή τους,
γ) ακούει τη θέση κάθε μέρους,
δ) διευκολύνει τον διάλογο χωρίς να υποδεικνύει λύσεις και
ε) συνεπικουρεί τα μέρη στη διατύπωση κοινά αποδεκτής λύσης.
4. Οι φοιτητές - διαμεσολαβητές δύνανται να συναντούν κάθε μέρος χωριστά, εφόσον τούτο κρίνεται σκόπιμο για την πρόοδο της διαδικασίας.

Άρθρο 118
Έγγραφο συμφωνίας

1. Κατά τη διαδικασία δεν τηρούνται πρακτικά. Σημειώσεις συμμετεχόντων καταστρέφονται κατά το πέρας της συνεδρίας.
2. Εφόσον τα μέρη το επιθυμούν, δύνανται να συντάξουν έγγραφο συμφωνίας, στο οποίο αναγράφονται η ημερομηνία και ώρα, τα ονόματα των συμμετεχόντων και οι όροι της συμφωνίας. Το έγγραφο δύναται να υπογράφεται από τα μέρη και, εφόσον το επιθυμούν, από τους φοιτητές - διαμεσολαβητές.

3. Το έγγραφο συμφωνίας παραδίδεται στον Συντονιστή και φυλάσσεται σε ειδικό αρχείο, τηρουμένης της εμπιστευτικότητας.
4. Το έγγραφο συμφωνίας δεν αποτελεί πρακτικό διαμεσολάβησης κατά τον παρόντα Κώδικα, δεν είναι εκτελεστό και δεν παράγει δεδικασμένο.
5. Αν δεν επιτευχθεί συμφωνία, ο φοιτητής - διαμεσολαβητής ενημερώνει τα μέρη για τη δυνατότητα προσφυγής σε διαμεσολάβηση κατά τον παρόντα Κώδικα ή σε άλλη θεσμική διαδικασία.

Άρθρο 119
Θεσμική οργάνωση

1. Κάθε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) δύναται, με απόφαση της Συγκλήτου, να ιδρύει Γραφείο ή Μονάδα Διαμεσολάβησης.
2. Τα Α.Ε.Ι. δύνανται να συστήνουν Ομίλους Διαμεσολαβητών, αποτελούμενους από φοιτητές - διαμεσολαβητές με την καθοδήγηση του Συντονιστή, για την εκ περιτροπής παρουσία στα Σημεία Διαμεσολάβησης, την ενημέρωση της πανεπιστημιακής κοινότητας και την προώθηση του προγράμματος.
3. Τα Α.Ε.Ι. μεριμνούν για την ενημέρωση της πανεπιστημιακής κοινότητας σχετικά με τη δυνατότητα προσφυγής στην πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση.
4. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ.) του άρθρου 127, σε συνεργασία με τα Υπουργεία Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Δικαιοσύνης, δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες οδηγίες για την εφαρμογή του παρόντος Υποκεφαλαίου.

Υποκεφάλαιο Ε΄
Εμπορική διαμεσολάβηση

Άρθρο 120
Σκοπός και αντικείμενο

1. Ως εμπορική διαμεσολάβηση νοείται η διαμεσολάβηση επί διαφορών μεταξύ επιχειρήσεων ή επαγγελματιών, οι οποίες απορρέουν από εμπορικές, εταιρικές και χρηματοοικονομικές σχέσεις.
2. Αντικείμενο του παρόντος Υποκεφαλαίου αποτελούν ιδίως:
α) η θεσμική εμπορική διαμεσολάβηση μέσω επιμελητηρίων και επαγγελματικών φορέων,
β) η επιλογή διαμεσολαβητή και
γ) η ρήτρα εμπορικής διαμεσολάβησης, η οποία διέπεται από το άρθρο 85.

Άρθρο 121
Θεσμική εμπορική διαμεσολάβηση

1. Τα εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια, τα επαγγελματικά επιμελητήρια, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.) και λοιποί επαγγελματικοί ή επιστημονικοί φορείς δύνανται να οργανώνουν υπηρεσίες θεσμικής εμπορικής διαμεσολάβησης.
2. Οι φορείς της παρ. 1 δύνανται ιδίως να:

α) Τηρούν κατάλογο διαπιστευμένων εμπορικών διαμεσολαβητών, οι οποίοι φέρουν την ειδική σήμανση εμπορικής διαμεσολάβησης της παρ. 7 του άρθρου 130. Στον κατάλογο αναγράφεται υποχρεωτικά ο αριθμός μητρώου που έχει αποδοθεί σε κάθε διαμεσολαβητή κατά τη διαπίστευσή του.
β) Καταρτίζουν κανονισμό εμπορικής διαμεσολάβησης.
γ) Παρέχουν διοικητική υποστήριξη της διαδικασίας.
3. Ο κανονισμός εμπορικής διαμεσολάβησης δεν δύναται να αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 122
Επιλογή διαμεσολαβητή

1. Στην εμπορική διαμεσολάβηση ο διαμεσολαβητής επιλέγεται ελεύθερα από τα μέρη.
2. Εφόσον η διαδικασία διεξάγεται μέσω φορέα της παρ. 1 του άρθρου 121, η επιλογή δύναται να γίνεται:
α) με συμφωνία από τον κατάλογο του φορέα ή
β) με ορισμό από τον φορέα, σύμφωνα με τον κανονισμό του.
3. Σε διαφορές τεχνικού ή ειδικού αντικειμένου δύναται να οριστεί συνδιαμεσολαβητής κατάλληλης ειδικότητας, κατόπιν συμφωνίας των μερών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΑΝΑΛΗΨΗ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΑΠΟ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ - ΑΜΟΙΒΕΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΑΡΑΣΤΑΤΩΝ

Άρθρο 123
Ανάθεση υποθέσεων διαμεσολάβησης - Διαβάθμιση διαμεσολαβητών

1. Η επιλογή του διαμεσολαβητή πραγματοποιείται κατ’ αρχήν ελεύθερα, με συμφωνία των μερών.
2. Σε περίπτωση διορισμού διαμεσολαβητή από την Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών, σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 79, ο διορισμός γίνεται μεταξύ των διαμεσολαβητών της βαθμίδας πιστοποίησης που αντιστοιχεί στην κατηγορία της υπόθεσης κατά το παρόν άρθρο.
3. Σε διαμεσολαβητές Γ΄ Βαθμίδας ανατίθενται διαφορές με αξία αντικειμένου έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ.
4. Σε διαμεσολαβητές Β΄ Βαθμίδας ανατίθενται οι διαφορές της Γ΄ Βαθμίδας, καθώς και υποθέσεις με αξία αντικειμένου άνω των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ και έως διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ.
5. Σε διαμεσολαβητές Α΄ Βαθμίδας ανατίθενται οι διαφορές των Β΄ και Γ΄ Βαθμίδων, οι διαφορές με αξία αντικειμένου άνω των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ, καθώς και οι διαφορές με διασυνοριακό χαρακτήρα ανεξαρτήτως αξίας αντικειμένου.
6. Σε περίπτωση αντίρρησης ως προς την κατάταξη της υπόθεσης, η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών, εφόσον γίνει δεκτή η αντίρρηση αποφασίζει αιτιολογημένα και αναθέτει την υπόθεση σε διαμεσολαβητή της αμέσως ανώτερης βαθμίδας.

7. Η βαθμίδα πιστοποίησης είναι ανεξάρτητη από τη σήμανση ειδικότητας κατά την παρ. 7 του άρθρου 130.

Άρθρο 124
Αποβολή διαμεσολαβητή από τη σειρά διορισμού λόγω αδράνειας

1. Διαμεσολαβητής ο οποίος περιλαμβάνεται στη σειρά διορισμού του Μητρώου Διαμεσολαβητών του άρθρου 130 και δεν ανταποκρίνεται εντός της προθεσμίας της παρ. 4 του άρθρου 79 στο αίτημα διορισμού του, τεκμαίρεται ότι αδρανεί αδικαιολόγητα.
2. Η πρώτη τεκμαιρόμενη αδράνεια καταχωρείται στο Μητρώο ως προειδοποίηση και γνωστοποιείται στον διαμεσολαβητή κατά την παρ. 4. Σε περίπτωση δεύτερης τεκμαιρόμενης αδράνειας εντός ενός (1) έτους από την πρώτη, ο διαμεσολαβητής αποβάλλεται αυτοδικαίως από τη σειρά διορισμού.
3. Η αδράνεια διαπιστώνεται αυτοματοποιημένα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Διαμεσολάβησης ή του πληροφοριακού συστήματος που τηρεί η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών. Η αποβολή επέρχεται αυτοδικαίως, χωρίς προηγούμενη απόφαση οργάνου.
4. Η αποβολή γνωστοποιείται αμελλητί στον διαμεσολαβητή με ηλεκτρονικό μήνυμα στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που τηρείται στην ατομική καρτέλα του στα Μητρώα του άρθρου 130. Ο διαμεσολαβητής θεωρείται ότι ενημερώθηκε από την αποστολή του μηνύματος.
5. Η αποβολή από τη σειρά διορισμού δεν συνεπάγεται διαγραφή από τα Μητρώα Διαμεσολαβητών, ούτε ανάκληση της διαπίστευσης. Ο διαμεσολαβητής εξακολουθεί να δύναται να αναλαμβάνει υποθέσεις κατόπιν ελεύθερης επιλογής από τα μέρη κατά την παρ. 1 του άρθρου 123.
6. Ο διαμεσολαβητής δύναται να υποβάλει αίτημα επανεγγραφής στη σειρά διορισμού προς την Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών, συνοδευόμενο από αιτιολόγηση της αδράνειας. Η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών αποφαίνεται σχετικώς εντός τριάντα (30) ημερών.

Άρθρο 125
Αμοιβή διαμεσολαβητή

1. Η αμοιβή του διαμεσολαβητή καθορίζεται ελεύθερα με έγγραφη συμφωνία μεταξύ του ίδιου και των μερών. Η συμφωνία διατυπώνεται κατά τρόπο σαφή, διαφανή και πλήρη, ώστε να προκύπτει το σύνολο των προβλεπόμενων χρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν πρόσθετων εξόδων. Τα ανωτέρω ποσά νοούνται πλέον του αναλογούντος Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.).
2. Εάν δεν υπάρχει έγγραφη συμφωνία, η αμοιβή του διαμεσολαβητή ορίζεται ως εξής:
α) Για την Εισαγωγική Συνεδρία Διαμεσολάβησης κατά το άρθρο 78, το επισπεύδον μέρος προκαταβάλλει στον διαμεσολαβητή το ποσό των εκατόν πενήντα (150) ευρώ. Το ποσό αυτό βαρύνει τα μέρη κατ' ισομοιρία. Εφόσον η διαφορά αχθεί ενώπιον δικαστηρίου, το μέρος που δεν προσήλθε στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, παρότι κλήθηκε νομίμως προς τούτο σύμφωνα με το άρθρο 79, ή δεν κατέβαλε το ποσό που του αναλογεί, καταδικάζεται σύμφωνα με τα άρθρα 176 έως 193 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182)

σε ολόκληρο το ποσό της αμοιβής που κατέβαλε το επισπεύδον μέρος. Το ποσό αυτό λογίζεται ως δικαστικό έξοδο ανεξάρτητα από την έκβαση της δίκης.
β) Για κάθε ώρα διαμεσολάβησης μετά την Εισαγωγική Συνεδρία Διαμεσολάβησης, η ελάχιστη αμοιβή ορίζεται στο ποσό των εκατό (100) ευρώ ανά ώρα συνεδρίας και βαρύνει τα μέρη κατ' ισομοιρία.
3. Ο διαμεσολαβητής παρέχει στα μέρη πλήρη ενημέρωση για την αμοιβή του πριν από την έναρξη οποιασδήποτε διαδικαστικής ενέργειας, τόσο στην περίπτωση έγγραφης συμφωνίας όσο και σε περίπτωση εφαρμογής των ελάχιστων αμοιβών, και διασφαλίζει ότι τα μέρη κατανοούν τον τρόπο χρέωσης, την προβλεπόμενη διάρκεια, τις προϋποθέσεις τυχόν ακύρωσης ή αναβολής, καθώς και κάθε ενδεχόμενη πρόσθετη επιβάρυνση.
4. Ο διαμεσολαβητής δύναται, κατά τη διαμόρφωση της αμοιβής του, να λαμβάνει υπόψη ιδίως την πολυπλοκότητα της διαφοράς, τον απαιτούμενο χρόνο προετοιμασίας, τον αριθμό των μερών και το οικονομικό διακύβευμα της υπόθεσης. Απαγορεύεται η αυτόματη αναλογική σύνδεση ή ποσοστιαία αντιστοίχιση της αμοιβής με την αξία του αντικειμένου. Απολύτως άκυρη είναι η συμφωνία με την οποία η αμοιβή εξαρτάται από το αποτέλεσμα της διαδικασίας ή το ποσό της επιτευχθείσας συμφωνίας (αμοιβή επιτυχίας).
5. Κάθε τυχόν τροποποίηση της συμφωνηθείσας αμοιβής πρέπει να γίνεται εγγράφως, με ρητή συναίνεση όλων των μερών.
6. Τα ελάχιστα ποσά των περ. α) και β) της παρ. 2 αναπροσαρμόζονται ανά τριετία με απόφαση που προβλέπεται στην περ. α) της παρ. 1 κατά το άρθρο 154.

Άρθρο 126
Αμοιβή νομικών παραστατών

1. Η αμοιβή του νομικού παραστάτη κάθε μέρους συμφωνείται ελεύθερα, τηρουμένων των διατάξεων του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α΄ 208). Ο νομικός παραστάτης δικαιούται διακριτή αμοιβή για την προετοιμασία και συμμετοχή σε εκούσια διαδικασία διαμεσολάβησης.
2. Για τη συμμετοχή του νομικού παραστάτη σε εκούσια διαδικασία διαμεσολάβησης, εκδίδεται γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών ίσο με το διπλάσιο του γραμματίου παράστασης που θα προβλεπόταν ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί ή θα εισαγόταν η διαφορά, βάσει των κανόνων της καθ' ύλην αρμοδιότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ - ΜΗΤΡΩΑ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ

Άρθρο 127
Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης

1. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ.) αποτελείται από έντεκα (11) μέλη και συγκροτείται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, από:
α) Τον Ειδικό Γραμματέα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ο οποίος ορίζεται ως Πρόεδρος της Κ.Ε.Δ..
β) Έναν (1) δικαστικό λειτουργό της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης με βαθμό τουλάχιστον Εφέτη ή Προέδρου Εφετών ή αντίστοιχο, εν ενεργεία ή επί τιμή, με εμπειρία ή

εξειδίκευση στη δικαστική μεσολάβηση, που ορίζονται μετά από γνώμη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, εφόσον είναι εν ενεργεία. Ο δικαστικός λειτουργός του πρώτου εδαφίου ορίζεται ως Αντιπρόεδρος της Κ.Ε.Δ. και αναπληρώνει τον Πρόεδρο σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του.

γ) Δύο (2) καθηγητές Νομικής Σχολής Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, εν ενεργεία ή ομότιμο, με εμπειρία ή εξειδίκευση στη διαμεσολάβηση.

δ) Δύο (2) εκπρόσωπους της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων της Χώρας, με εμπειρία ή εξειδίκευση στη διαμεσολάβηση, μετά από πρόταση της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων.

ε) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης από τους υπηρετούντες στην κεντρική υπηρεσία υπαλλήλους τουλάχιστον β' βαθμού, ή από τους υπηρετούντες νομικούς, συνεργάτες στο ιδιαίτερο γραφείο του Υπουργού Δικαιοσύνης, του Υφυπουργού Δικαιοσύνης ή του Ειδικού Γραμματέα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών.

στ) Δύο (2) διαμεσολαβητές εκπροσώπους των επαγγελματικών φορέων της Χώρας.

ζ) Δύο (2) διαμεσολαβητές, οι οποίοι κατέχουν βαθμίδα πιστοποίησης Β΄ ή Α΄, σύμφωνα με το άρθρο 133.

2. Τα μέλη των περ. ε) και στ) της παρ. 1 επιλέγονται μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που αναρτάται στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

3. Με την απόφαση της παρ. 1, για κάθε τακτικό μέλος της Κ.Ε.Δ. ορίζεται ένα αναπληρωματικό μέλος.

4. Τα μέλη της Κ.Ε.Δ., καθώς και τρίτα πρόσωπα που διορίζονται ως μέλη στις Ειδικές Επιτροπές του άρθρου 129, απαγορεύεται να διατηρούν οποιαδήποτε σχέση συνεργασίας με φορείς κατάρτισης διαμεσολαβητών του παρόντος Κώδικα. Η Κ.Ε.Δ. γνωστοποιεί στην Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών περιπτώσεις πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων για έλεγχο τήρησης της νομιμότητας.

5. Η θητεία των μελών είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται άπαξ.

6. Τα μέλη της Κ.Ε.Δ. αντικαθίστανται:

α) στην περίπτωση που έχουν διοριστεί κατά παράβαση της παρ. 5 ή

β) εφόσον μεταγενέστερα δημιουργηθεί σχέση συνεργασίας με φορείς κατάρτισης διαμεσολαβητών κατά παράβαση της ίδιας παραγράφου.

Η αντικατάσταση λαμβάνει χώρα με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, κατόπιν εισήγησης του Ειδικού Γραμματέα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών.

7. Χρέη Γραμματέα της Κ.Ε.Δ. εκτελεί ένας (1) ή περισσότεροι υπάλληλοι της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή των Δικαστηρίων ή άλλης δημόσιας υπηρεσίας ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, οι οποίοι διατίθενται με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση από την υπηρεσία τους στην Κ.Ε.Δ..

Άρθρο 128
Αρμοδιότητες Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης

1. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ.) λειτουργεί ως συμβουλευτικό και γνωμοδοτικό όργανο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Γραμματείας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών. Η Κ.Ε.Δ. γνωμοδοτεί επί κάθε ζητήματος που αφορά στον σχεδιασμό και την εφαρμογή του θεσμού της διαμεσολάβησης, με την υποστήριξη της Μονάδας Οργάνωσης Διαμεσολάβησης και λοιπών Μεθόδων

Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών της Ειδικής Γραμματείας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών.

2. Η Κ.Ε.Δ. ασκεί ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Διαμορφώνει προτάσεις για την εθνική στρατηγική προώθησης της διαμεσολάβησης.

β) Εκδίδει ερμηνευτικές συστάσεις και κατευθύνσεις καλών πρακτικών. Οι κατευθύνσεις δημοσιεύονται στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης και οι Ειδικές Επιτροπές του άρθρου 129 τις λαμβάνουν υπόψη κατά τη λήψη αποφάσεων.

γ) Γνωμοδοτεί υποχρεωτικά πριν από κάθε πειθαρχική απόφαση της Ειδικής Επιτροπής Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου. Η γνωμοδότηση δεν είναι δεσμευτική. Αν η Ειδική Επιτροπή αποκλίνει από τη γνωμοδότηση της Κ.Ε.Δ., αιτιολογεί ειδικά ως προς τούτο την απόφασή της.

δ) Παρέχει πληροφόρηση σχετικά με τον θεσμό της διαμεσολάβησης, τις διαδικασίες που προβλέπονται στο παρόν Μέρος και τον τρόπο πρόσβασης στις υπηρεσίες των διαμεσολαβητών.

ε) Εκδίδει γενικές κατευθυντήριες οδηγίες για τη βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων κατάρτισης διαμεσολαβητών.

στ) Εκδίδει δεοντολογικές οδηγίες ή γνωμοδοτήσεις, με σκοπό την πρόληψη πειθαρχικών παραπτωμάτων.

3. Η Κ.Ε.Δ., βάσει των εκθέσεων των Ειδικών Επιτροπών και των στοιχείων που της διαβιβάζει η Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, συντάσσει συγκεντρωτική Ετήσια Έκθεση Αποτίμησης, την οποία υποβάλλει στον Ειδικό Γραμματέα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών και στον Υπουργό Δικαιοσύνης.

Άρθρο 129
Ειδικές Επιτροπές

1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, κατόπιν εισήγησης του Ειδικού Γραμματέα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, συγκροτούνται τέσσερις (4) Ειδικές Επιτροπές, η θητεία των οποίων συμπίπτει με τη θητεία της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ.), οι οποίες έχουν ως εξής:

α) «Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών», η οποία είναι αρμόδια για την τήρηση των Μητρώων του άρθρου 130, για κάθε σχετικό ζήτημα ή έκδοση πράξης που αφορά τα τηρούμενα Μητρώα, καθώς και για τη συγκέντρωση των ετήσιων Εκθέσεων Πεπραγμένων μέσω της ειδικής ψηφιακής πλατφόρμας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

β) «Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου», η οποία είναι αρμόδια για τη συμμόρφωση των διαμεσολαβητών με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα Κώδικα και για την εφαρμογή του πειθαρχικού δικαίου, τη διεξαγωγή της πειθαρχικής διαδικασίας και την επιβολή πειθαρχικών ποινών. Της Επιτροπής αυτής προεδρεύει υποχρεωτικά δικαστικός λειτουργός. Πριν από τη λήψη πειθαρχικής απόφασης, ζητείται υποχρεωτικά η γνώμη της Κ.Ε.Δ. κατά την περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 128. Η πειθαρχική απόφαση δεν υπόκειται σε έγκριση του Υπουργού. Κατά της πειθαρχικής απόφασης χωρεί προσφυγή ενώπιον των αρμόδιων διοικητικών δικαστηρίων. Η συγκρότηση της Επιτροπής αυτής γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 135.

γ) «Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης», η οποία είναι αρμόδια για τον συνεχή έλεγχο, την αξιολόγηση και την πιστοποίηση των φορέων εκπαίδευσης διαμεσολαβητών με βάση

προκαθορισμένους δείκτες ποιότητας, αποτελεσματικότητας και συμμόρφωσης προς τα διεθνή πρότυπα, καθώς και για κάθε ζήτημα που αφορά τους φορείς κατάρτισης διαμεσολαβητών.

δ) «Επιτροπή Εξετάσεων», η οποία είναι αρμόδια για τη διεξαγωγή των γραπτών και προφορικών εξετάσεων και τη βαθμολόγηση των εξεταζόμενων, προς τον σκοπό της διαπίστευσης, υποψήφιων διαμεσολαβητών. Η Επιτροπή Εξετάσεων απαρτίζεται από τρία (3) μέλη που διαθέτουν τουλάχιστον τετραετή εμπειρία στη διαμεσολάβηση, με ισάριθμους αναπληρωτές. Η Επιτροπή Εξετάσεων δύναται, ανάλογα με τον εκάστοτε συνολικό αριθμό των εξεταζόμενων, να ορίζει δύο (2) επιπλέον μέλη χωρίς αναπληρωτές με τα ίδια προσόντα.

2. Οι Ειδικές Επιτροπές υπάγονται λειτουργικά στην Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, η οποία ασκεί την εποπτεία και τον συντονισμό τους. Μέλη των Ειδικών Επιτροπών δύνανται να είναι μέλη της Κ.Ε.Δ., καθώς και τρίτα πρόσωπα εγνωσμένου κύρους που διαθέτουν εμπειρία στη διαμεσολάβηση και στο γνωστικό αντικείμενο της κάθε Ειδικής Επιτροπής. Για τη συμμετοχή των ανωτέρω μελών στις Ειδικές Επιτροπές λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, ζητήματα που άπτονται της σύγκρουσης συμφερόντων και αρμοδιοτήτων των μελών αυτών, σύμφωνα με άλλες ισχύουσες διατάξεις και κανονισμούς του κύριου επαγγέλματός τους.

3. Οι Ειδικές Επιτροπές υποβάλλουν κάθε Σεπτέμβριο για το προηγούμενο δικαστικό έτος ετήσια έκθεση πεπραγμένων στην Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, η οποία περιλαμβάνει:

α) απολογιστικά και αξιολογικά στοιχεία για τη δραστηριότητα και τον αριθμό των διαμεσολαβητών, τα ποσοστά επιτυχούς επίλυσης διαφορών, τη λειτουργία και αξιολόγηση των φορέων εκπαίδευσης, την τήρηση των κανόνων δεοντολογίας και την επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων και

β) εισηγήσεις και προτάσεις για τη βελτίωση της ποιότητας, της διαφάνειας και της αποτελεσματικής εποπτείας του θεσμού.

4. Ο Ειδικός Γραμματέας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών διαβιβάζει τις εκθέσεις αυτές στην Κ.Ε.Δ. προς σύνταξη της Ετήσιας Έκθεσης Αποτίμησης κατά το άρθρο 128.

5. Τα μέλη των Ειδικών Επιτροπών δύνανται να λαμβάνουν αποζημίωση ανά συνεδρίαση, κατά το άρθρο 154.

6. Ο κανονισμός λειτουργίας των Ειδικών Επιτροπών, ιδίως η συχνότητα συνεδριάσεων, η διαδικασία λήψης αποφάσεων, η τήρηση πρακτικών και κάθε άλλο διαδικαστικό ζήτημα, ρυθμίζεται κατά το άρθρο 154.

Άρθρο 130
Μητρώα Διαμεσολαβητών

1. Η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών του άρθρου 129 καταρτίζει και τηρεί σε ηλεκτρονική μορφή τα παρακάτω Μητρώα Διαμεσολαβητών, τα οποία λειτουργούν μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και αναρτώνται στον ιστότοπο αυτού:

α) το Γενικό Μητρώο Διαμεσολαβητών, στο οποίο εγγράφονται οι διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές όλης της επικράτειας κατ’ απόλυτη αλφαβητική σειρά και

β) το Ειδικό Μητρώο Διαμεσολαβητών, στο οποίο εγγράφονται οι διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές που εδρεύουν στην περιφέρεια κάθε Πρωτοδικείου της επικράτειας κατ' αύξοντα αριθμό μητρώου διαπίστευσης.

2. Σε κάθε διαπιστευμένο διαμεσολαβητή αποδίδεται ένας μοναδικός αριθμός μητρώου, ο οποίος χρησιμοποιείται σε κάθε πράξη, έγγραφο ή δήλωση που σχετίζεται με την άσκηση του έργου του.

3. Τα Μητρώα Διαμεσολαβητών περιέχουν υποχρεωτικά τις ακόλουθες πληροφορίες για κάθε διαπιστευμένο διαμεσολαβητή:

α) τα προσωπικά στοιχεία ταυτοποίησής του, την ηλεκτρονική του διεύθυνση, τα λοιπά στοιχεία επικοινωνίας του και τον αριθμό μητρώου του,

β) το είδος της βασικής επαγγελματικής του δραστηριότητας, τον τίτλο των βασικών σπουδών και τους τυχόν μεταπτυχιακούς τίτλους του,

γ) τον Φορέα Κατάρτισης Διαμεσολαβητών στον οποίο εκπαιδεύτηκε, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα σπουδών που παρακολούθησε και τις ώρες κατάρτισης,

δ) τις μετεκπαιδεύσεις και άλλες επιστημονικές δραστηριότητές του που είναι συναφείς με τη διαμεσολάβηση,

ε) τη βαθμίδα πιστοποίησης και τις κατηγορίες υποθέσεων που έχει δικαίωμα να αναλαμβάνει, όταν διορίζεται από την Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών, που δεν περιλαμβάνονται στα δημοσίως αναρτώμενα στοιχεία του Μητρώου και

στ) τις ειδικές σημάνσεις ειδικότητας κατά την παρ. 7.

4. Ο διαμεσολαβητής ενημερώνει άμεσα την Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών για κάθε αλλαγή των ανωτέρω στοιχείων. Η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών δύναται να διενεργεί δειγματοληπτικούς ή πλήρεις ελέγχους, να καλεί τον διαμεσολαβητή σε παροχή διευκρινίσεων και να προβαίνει σε προσωρινή αναστολή της καταχώρησης σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή ανακριβών δηλώσεων.

5. Διαμεσολαβητής, ο οποίος έχει διαπιστευθεί σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και σε κράτος το οποίο ήταν μέλος κατά τον χρόνο χορήγησης της διαπίστευσης, τηρώντας τις οικείες προϋποθέσεις άσκησης του επαγγέλματος στο αντίστοιχο κράτος μέλος, εγγράφεται στα Μητρώα Διαμεσολαβητών κατόπιν αιτήσεώς του. Η αίτηση συνοδεύεται από τα ακόλουθα έγγραφα:

α) αποδεικτικό ταυτότητας και ιθαγένειας,

β) αντίγραφο των βεβαιώσεων επάρκειας ή τίτλων εκπαίδευσης που παρέχουν πρόσβαση στο επάγγελμα του διαμεσολαβητή στο κράτος προσέλευσης,

γ) βεβαίωση επαγγελματικής εμπειρίας στη διαμεσολάβηση,

δ) υπεύθυνη δήλωση ότι η διαπίστευση βρίσκεται σε ισχύ και δεν έχει ανασταλεί ή ανακληθεί.

Η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών εξετάζει τα έγγραφα που προσκόμισε ο ενδιαφερόμενος και δύναται να τον καλέσει για παροχή διευκρινίσεων σχετικά με την εκπαίδευσή του. Η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών αποφαίνεται εντός εξήντα (60) ημερών από την υποβολή πλήρους φακέλου. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας, η αίτηση θεωρείται ότι έχει γίνει σιωπηρώς δεκτή.

6. Οι λεπτομέρειες τήρησης και η δημιουργία επιπρόσθετων Μητρώων ρυθμίζονται κατά το άρθρο 154.

7. Στο Μητρώο Διαμεσολαβητών τηρούνται ειδικές σημάνσεις κατ' ειδικότητα. Η σήμανση χορηγείται σε διαμεσολαβητή εγγεγραμμένο στο Μητρώο, ο οποίος έχει ολοκληρώσει

εγκεκριμένο πρόγραμμα εξειδικευμένης εκπαίδευσης στην αντίστοιχη ειδική μορφή διαμεσολάβησης. Οι ειδικότητες, τα κριτήρια χορήγησης σήμανσης και οι ελάχιστες ώρες εξειδικευμένης εκπαίδευσης καθορίζονται κατά το άρθρο 154.

Άρθρο 131
Μητρώο Εκπαιδευτών Διαμεσολαβητών

1. Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης συνιστάται και τηρείται Μητρώο Εκπαιδευτών Διαμεσολαβητών (Μητρώο), στο οποίο εγγράφονται φυσικά πρόσωπα που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2. Το Μητρώο τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή μέσω ειδικής ψηφιακής πλατφόρμας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, με δυνατότητα διαλειτουργικότητας με λοιπές βάσεις δεδομένων του Δημοσίου για την επιβεβαίωση και την επικαιροποίηση των καταχωρημένων στοιχείων.
2. Στο Μητρώο εγγράφεται κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο σωρευτικά:
α) κατέχει ισχύουσα πιστοποίηση εκπαιδευτή διαμεσολαβητών κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 154,
β) διαθέτει αναγνωρισμένη επαγγελματική εμπειρία, διδακτική επάρκεια και εξειδικευμένες γνώσεις στον τομέα της διαμεσολάβησης,
γ) δεν έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για αδικήματα ασυμβίβαστα με το λειτούργημα του εκπαιδευτή ή που θίγουν την επαγγελματική του αξιοπιστία και
δ) δεν τελεί υπό πειθαρχική κύρωση ή αναστολή άσκησης επαγγέλματος από αρμόδια αρχή.
3. Στο Μητρώο καταχωρούνται υποχρεωτικά το ονοματεπώνυμο, η περιοχή επαγγελματικής δραστηριότητας, τα στοιχεία επικοινωνίας, τα συνεργαζόμενα πιστοποιημένα εκπαιδευτικά κέντρα και τα πεδία εξειδίκευσης κάθε εγγεγραμμένου εκπαιδευτή.
4. Η εγγραφή στο Μητρώο πραγματοποιείται κατόπιν ηλεκτρονικής αίτησης του ενδιαφερομένου μέσω της ειδικής πλατφόρμας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, η οποία συνοδεύεται από τα αναγκαία δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τη συνδρομή των προϋποθέσεων της παρ. 2. Η Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης αποφαίνεται επί της αιτήσεως εντός εξήντα (60) ημερών από την υποβολή πλήρους φακέλου. Η Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης δύναται να διενεργεί δειγματοληπτικούς ή τακτικούς ελέγχους επί των υποβληθέντων στοιχείων.
5. Η διαγραφή από το Μητρώο επέρχεται:
α) κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου,
β) σε περίπτωση απώλειας ή μη διατήρησης οποιασδήποτε προϋπόθεσης της παρ. 2,
γ) κατόπιν πειθαρχικής ή διοικητικής απόφασης κατά την παρ. 7,
δ) λόγω μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις επικαιροποίησης της παρ. 6 ή
ε) λόγω υποβολής ψευδών ή ανακριβών στοιχείων.
Η διαγραφή κατά τις περ. β) έως ε) διαπιστώνεται με αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης, κατόπιν προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερομένου.
6. Οι εγγεγραμμένοι εκπαιδευτές επικαιροποιούν τα στοιχεία τους στο Μητρώο τουλάχιστον μία (1) φορά ανά ημερολογιακό έτος ή εντός τριάντα (30) ημερών από την επέλευση οποιασδήποτε ουσιώδους μεταβολής. Υπόκεινται στις αρχές δεοντολογίας και επαγγελματικής συμπεριφοράς και συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς ελέγχου και αξιολόγησης. Η μη συμμόρφωση επιφέρει τις κυρώσεις της παρ. 7.

7. Η Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης, εφόσον διαπιστώσει παράβαση, παραπέμπει τη σχετική περίπτωση μέσω έγγραφης αναφοράς στην Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου, η οποία ασκεί την εποπτεία της λειτουργίας του Μητρώου και του έργου των εγγεγραμμένων σε αυτό εκπαιδευτών. Σε περίπτωση παραβάσεων των υποχρεώσεων ή των κανόνων δεοντολογίας, η Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου δύναται να κινεί πειθαρχική διαδικασία και να επιβάλλει τις εξής κυρώσεις:
α) έγγραφη επίπληξη,
β) προσωρινή αναστολή, από δύο (2) έως έξι (6) μήνες, της εγγραφής στο Μητρώο ή
γ) οριστική διαγραφή από το Μητρώο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ - ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

Άρθρο 132
Προσόντα διαμεσολαβητών

1. Οι διαμεσολαβητές πρέπει να είναι:
α) απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή κάτοχοι ισότιμου τίτλου σπουδών αναγνωρισμένου φορέα της αλλοδαπής,
β) εκπαιδευμένοι από Φορέα Κατάρτισης Διαμεσολαβητών, αναγνωρισμένο από την Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης ή κάτοχοι τίτλου διαπίστευσης από άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από κράτος που ήταν μέλος κατά τον χρόνο χορήγησης της διαπίστευσης και
γ) διαπιστευμένοι κατόπιν εξετάσεων κατά το άρθρο 153 και εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του άρθρου 130.
Κάτοχος διδακτορικού τίτλου ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή ισότιμου τίτλου σπουδών της αλλοδαπής με αντικείμενο τη διαμεσολάβηση δεν απαιτείται να εκπαιδευθεί από Φορέα Κατάρτισης Διαμεσολαβητών, και δύναται να συμμετέχει απευθείας στις εξετάσεις διαπίστευσης, σύμφωνα με το άρθρο 153.
2. Αποκλείονται από την άσκηση του επαγγέλματος του διαμεσολαβητή όσοι υπηρετούν ως δημόσιοι, δημοτικοί και δικαστικοί υπάλληλοι, υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, υπάλληλοι φορέων της Γενικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), καθώς και οι εν ενεργεία δικαστικοί ή δημόσιοι λειτουργοί.
Κατ' εξαίρεση:
α) οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου δύνανται να δραστηριοποιούνται ως διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές αποκλειστικά στο πλαίσιο και για τις ανάγκες της υπηρεσίας τους και
β) οι δημόσιοι λειτουργοί που ασκούν νομίμως παράλληλα ελεύθερο επάγγελμα δύνανται να ασκούν το επάγγελμα του διαμεσολαβητή στο πλαίσιο του ελεύθερου επαγγέλματός τους.
3. Δεν επιτρέπεται η άσκηση του επαγγέλματος του διαμεσολαβητή από πρόσωπα στα οποία συντρέχουν τα κωλύματα του άρθρου 8 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α΄ 26).

4. Ο διαμεσολαβητής αναλαμβάνει καθήκοντα μόνο εφόσον, κατά την κρίση του, δύναται να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της συγκεκριμένης διαδικασίας βάσει της επαγγελματικής του κατάρτισης, της πρακτικής του εμπειρίας και των δεξιοτήτων του.
5. Ο διαμεσολαβητής διεξάγει τη διαμεσολάβηση σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα και τον Ευρωπαϊκό Κώδικα Δεοντολογίας Διαμεσολαβητών. Δύναται να προβάλλει τις παρεχόμενες υπηρεσίες του, υπό τον όρο ότι ενεργεί κατά τρόπο επαγγελματικό, ειλικρινή και αξιοπρεπή. Απαγορεύεται κάθε μορφή παραπλανητικής, αθέμιτης ή συγκριτικής διαφήμισης.

Άρθρο 133
Διαβάθμιση και επαγγελματική εξέλιξη διαμεσολαβητών

1. Οι διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές κατατάσσονται, αποκλειστικά για τον σκοπό διορισμού τους από την Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών του άρθρου 129, σε τρεις (3) βαθμίδες πιστοποίησης, βάσει αντικειμενικών και επαληθεύσιμων κριτηρίων που αφορούν στη διάρκεια ενεργής διαπίστευσης, στον αριθμό διαδικασιών διαμεσολάβησης, στη συνεχιζόμενη εκπαίδευση και στην αξιολόγηση επαγγελματικής επάρκειας.
Οι βαθμίδες είναι:
α) Βαθμίδα Γ΄ Διαμεσολαβητών,
β) Βαθμίδα Β΄ Διαμεσολαβητών και
γ) Βαθμίδα Α΄ Διαμεσολαβητών.
2. Εντάσσονται στη Βαθμίδα Γ΄ Διαμεσολαβητών οι διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές, που είναι εγγεγραμμένοι στο Γενικό Μητρώο Διαμεσολαβητών της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 130.
3. Εντάσσονται στη Βαθμίδα Β΄ Διαμεσολαβητών οι διαμεσολαβητές, που πληρούν σωρευτικά τα ακόλουθα κριτήρια:
α) διαθέτουν ενεργή διαπίστευση τουλάχιστον τριών (3) ετών,
β) έχουν ολοκληρώσει τουλάχιστον είκοσι (20) διαδικασίες διαμεσολάβησης,
γ) έχουν ολοκληρώσει τουλάχιστον σαράντα (40) ώρες πιστοποιημένης συνεχιζόμενης μετεκπαίδευσης εντός διετίας πριν από την υποβολή της αίτησης της παρ. 7 και
δ) έχουν ολοκληρώσει την παρακολούθηση σεμιναρίων επιμόρφωσης από τον φορέα της περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 154.
4. Εντάσσονται στη Βαθμίδα Α΄ Διαμεσολαβητών οι διαμεσολαβητές, που πληρούν σωρευτικά τα ακόλουθα κριτήρια:
α) διαθέτουν ενεργή διαπίστευση τουλάχιστον επτά (7) ετών,
β) έχουν ολοκληρώσει τουλάχιστον τριάντα (30) διαδικασίες διαμεσολάβησης,
γ) έχουν ολοκληρώσει τουλάχιστον εξήντα (60) ώρες πιστοποιημένης συνεχιζόμενης μετεκπαίδευσης εντός της τελευταίας διετίας πριν από την υποβολή της αίτησης της παρ. 7 και
δ) έχουν ολοκληρώσει την παρακολούθηση σεμιναρίων επιμόρφωσης από τον φορέα της περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 154.
5. Η συνεχιζόμενη μετεκπαίδευση περιλαμβάνει τη συμμετοχή σε πιστοποιημένα προγράμματα, σεμινάρια, συνέδρια ή επιστημονικές εκδηλώσεις συναφείς με τη διαμεσολάβηση ή άλλες μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, καθώς και δραστηριότητες επαγγελματικής ανάπτυξης αναγνωρισμένες από την Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης.

6. Οι διαμεσολαβητές που πληρούν τα κριτήρια της επόμενης βαθμίδας υποβάλλουν αίτηση με τα προβλεπόμενα αποδεικτικά στοιχεία. Η Επιτροπή Μητρώου αποφασίζει αιτιολογημένα για την προαγωγή και τη διατήρηση της βαθμίδας.
7. Η βαθμίδα πιστοποίησης χρησιμοποιείται μόνο για τους σκοπούς του διορισμού από την Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών και δεν δημοσιοποιείται.

Άρθρο 134
Γενικές αρχές πειθαρχικού δικαίου διαμεσολαβητών

1. Η πειθαρχική διαδικασία είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από κάθε άλλη διοικητική ή ποινική διαδικασία.
2. Οι πειθαρχικές ποινές επιβάλλονται από την Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου του άρθρου 129, κατόπιν γνωμοδότησης της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ.), κατά το άρθρο 128.
3. Κανένας δεν διώκεται για δεύτερη φορά για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο έχει ήδη επιβληθεί πειθαρχική ποινή.
4. Η άρση του ποινικά κολάσιμου χαρακτήρα της πράξης ή η ολική ή μερική άρση των συνεπειών της ποινικής καταδίκης με οποιονδήποτε τρόπο δεν αίρει τον πειθαρχικά κολάσιμο χαρακτήρα της πράξης.

Άρθρο 135
Πειθαρχικά όργανα

1. Πειθαρχικό όργανο των διαμεσολαβητών είναι η Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου του άρθρου 129.
2. Η Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, κατόπιν εισήγησης του Ειδικού Γραμματέα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών και διακρίνεται σε:
α) πρωτοβάθμια επιτροπή μονομελούς σύνθεσης και
β) δευτεροβάθμια επιτροπή τριμελούς σύνθεσης, με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη, αντίστοιχα.
Η θητεία των μελών συμπίπτει με τη θητεία της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ.) και δύναται να ανανεωθεί άπαξ. Ως μέλος της δευτεροβάθμιας επιτροπής δεν δύναται να μετέχει το μέλος που εξέδωσε την πρωτοβάθμια πειθαρχική απόφαση.
3. Αν η πρωτοβάθμια επιτροπή κρίνει ότι πρέπει να επιβληθεί η ποινή της οριστικής ανάκλησης της διαπίστευσης, η υπόθεση παραπέμπεται υποχρεωτικά στη δευτεροβάθμια επιτροπή, η οποία αποφασίζει κατόπιν γνωμοδότησης της Ολομέλειας της Κ.Ε.Δ..
4. Τα άρθρα 52 έως 61 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), περί αποχής και εξαίρεσης δικαστών, εφαρμόζονται αναλογικά στα πειθαρχικά όργανα του παρόντος.
5. Αίτηση εξαίρεσης είναι απαράδεκτη εφόσον αφορά τόσα μέλη του πειθαρχικού οργάνου, ώστε να καθίσταται αδύνατη η νόμιμη συγκρότησή του.
6. Οι αποφάσεις της Επιτροπής Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου καθίστανται εκτελεστές από τη γνωστοποίησή τους στον θιγόμενο και την ταυτόχρονη ενημέρωση του οικείου Μητρώου.

7. Για την υποβολή αναφοράς κατά διαμεσολαβητή απαιτείται, επί ποινή απαραδέκτου, η καταβολή παραβόλου υπέρ του Δημοσίου, ύψους τριάντα (30) ευρώ. Το ύψος του παραβόλου αναπροσαρμόζεται κατά το άρθρο 154.

Άρθρο 136
Πειθαρχικά παραπτώματα

1. Πειθαρχικό παράπτωμα συνιστά κάθε πράξη ή παράλειψη του διαμεσολαβητή που αντιβαίνει στις υποχρεώσεις του, όπως αυτές απορρέουν από τον παρόντα Κώδικα και τον Ευρωπαϊκό Κώδικα Δεοντολογίας Διαμεσολαβητών.
2. Ως πειθαρχικά παραπτώματα νοούνται:
α) η χρησιμοποίηση της ιδιότητας του διαμεσολαβητή για επιδίωξη παράνομων ή ανήθικων σκοπών,
β) κάθε αναξιοπρεπής, απρεπής ή ασύμβατη προς το επάγγελμά του συμπεριφορά,
γ) η παραβίαση της αμεροληψίας ή της εμπιστευτικότητας,
δ) η παραβίαση του πλαισίου προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) και τον ν. 4624/2019 (Α΄ 137),
ε) η ακατάλληλη ή παραπλανητική χρήση ψηφιακών μέσων κατά τη διαμεσολάβηση και
στ) η ανακριβής ή παραπλανητική προβολή επαγγελματικών υπηρεσιών.
3. Κάθε κακούργημα που τελείται από διαμεσολαβητή, καθώς και κάθε εκ δόλου πλημμέλημα ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του διαμεσολαβητή, συνιστά αυτοτελές πειθαρχικό παράπτωμα σύμφωνα με το άρθρο 8 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (Ν. 3528/2007, Α΄ 26).
4. Τα πειθαρχικά παραπτώματα κατηγοριοποιούνται σε ήσσονα, σοβαρά και ιδιαιτέρως σοβαρά, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, τη ζημία που προκλήθηκε και τον αντίκτυπο στο κύρος του θεσμού.

Άρθρο 137
Παραγραφή

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα παραγράφονται δύο (2) έτη μετά από την τέλεσή τους.
2. Η παραγραφή αναστέλλεται για έξι (6) μήνες από την υποβολή της πειθαρχικής αναφοράς ή την αυτεπάγγελτη έναρξη της πειθαρχικής διαδικασίας.
3. Ο διαμεσολαβητής ενημερώνεται ηλεκτρονικά μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας diamesolavisi.gov.gr ή της θυρίδας gov.gr και θεωρείται νομίμως κλητευθείς από τη λήψη της ειδοποίησης.
4. Κάθε πειθαρχική αναφορά που υποβάλλεται στην Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου καταχωρίζεται αμέσως σε ειδικό ηλεκτρονικό μητρώο και λαμβάνει μοναδικό αριθμό πρωτοκόλλου. Ο αριθμός πρωτοκόλλου κοινοποιείται ηλεκτρονικά στον αναφέροντα και στον καταγγελλόμενο διαμεσολαβητή και αναγράφεται σε όλες τις σχετικές πράξεις και αποφάσεις.

Άρθρο 138
Πειθαρχικές ποινές

1. Οι πειθαρχικές ποινές, κατ' αύξουσα βαρύτητα, είναι:
α) η σύσταση,
β) η έγγραφη επίπληξη,
γ) η υποχρεωτική συμμετοχή σε πρόγραμμα επανεκπαίδευσης ή δεοντολογικής εποπτείας, αναγνωρισμένο από την Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης,
δ) η υποβίβαση στην προηγούμενη βαθμίδα διαπίστευσης σύμφωνα με το άρθρο 133,
ε) η προσωρινή ανάκληση της διαπίστευσης από έναν (1) έως δώδεκα (12) μήνες και
στ) η οριστική ανάκληση της διαπίστευσης.
2. Η ποινή της οριστικής ανάκλησης της διαπίστευσης επιβάλλεται μόνο για ιδιαιτέρως σοβαρά πειθαρχικά παραπτώματα. Ιδιαιτέρως σοβαρά θεωρούνται ιδίως τα πειθαρχικά παραπτώματα κατά τα οποία ο διαμεσολαβητής:
α) έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για κακούργημα ή για οποιοδήποτε εκ δόλου πλημμέλημα ασυμβίβαστο με τον θεσμό της διαμεσολάβησης, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α΄ 26) ή
β) έχει τιμωρηθεί κατ' επανάληψη με ποινή προσωρινής ανάκλησης της διαπίστευσης συνολικής διάρκειας τουλάχιστον έξι (6) μηνών εντός χρονικής περιόδου τριών (3) ετών.
3. Όταν πρόκειται για παράπτωμα οφειλόμενο σε ελαφρά αμέλεια, το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο δύναται να μην επιβάλει ποινή, εκτιμώντας τις περιστάσεις τέλεσης του παραπτώματος.

Άρθρο 139
Συνέπειες ανάκλησης διαπίστευσης

1. Ο διαμεσολαβητής στον οποίο έχει επιβληθεί οριστική ή προσωρινή ανάκληση της διαπίστευσής του δεν επιτρέπεται να ενεργεί ως διαμεσολαβητής καθ' όλη τη διάρκεια αυτής.
2. Το κύρος της συμφωνίας που καταρτίστηκε στο πλαίσιο διαμεσολάβησης δεν θίγεται από την ποινή που επιβλήθηκε στον διαμεσολαβητή.
3. Μετά τη λήξη της προσωρινής ανάκλησης, ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να υποβάλει αίτηση επανεγγραφής, συνοδευόμενη από αποδεικτικά ολοκλήρωσης της επανεκπαίδευσης ή δεοντολογικής εποπτείας κατά την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 138.
4. Η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών ενημερώνει αμελλητί τα Μητρώα του άρθρου 130 για κάθε επιβληθείσα προσωρινή ή οριστική ανάκληση της διαπίστευσης του διαμεσολαβητή.

Άρθρο 140
Διαφάνεια και πρόληψη

1. Οι πειθαρχικές αποφάσεις δημοσιεύονται ανωνυμοποιημένες, με επιμέλεια της Επιτροπής Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

2. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης δύναται να εκδίδει δεοντολογικές οδηγίες ή γνωμοδοτήσεις με σκοπό την πρόληψη πειθαρχικών παραπτωμάτων.

Άρθρο 141
Παραίτηση - Αναστολή άσκησης καθηκόντων διαμεσολάβησης

1. Κάθε διαμεσολαβητής έχει το δικαίωμα παραίτησης από την ιδιότητά του. Η αίτηση παραίτησης υποβάλλεται ηλεκτρονικά στην Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών, η οποία προβαίνει σε καταχώρηση της παραίτησης και διαγραφή του διαμεσολαβητή από τα Μητρώα του άρθρου 130. Από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, επέρχεται αυτοδικαίως η παύση όλων των καθηκόντων και υποχρεώσεων του διαμεσολαβητή, με εξαίρεση την υποχρέωση ολοκλήρωσης τυχόν εκκρεμών διαδικασιών για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ασκούσε καθήκοντα.
2. Διαμεσολαβητής που παραιτήθηκε από τα καθήκοντά του δύναται να επανεγγραφεί στα Μητρώα του άρθρου 130, εφόσον δεν έχουν παρέλθει πέντε (5) έτη από την παραίτησή του. Για την επανεγγραφή υποχρεούται να υποβάλει ηλεκτρονικά αίτηση στην Επιτροπή Μητρώου και να ολοκληρώσει τον ελάχιστο χρόνο μετεκπαίδευσης που αντιστοιχεί στη βαθμίδα πιστοποίησης που κατείχε κατά τον χρόνο της παραίτησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους.
3. Σε περίπτωση αναστολής καθηκόντων, εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 1 και 2 ως προς τις υποχρεώσεις ολοκλήρωσης εκκρεμών διαδικασιών. Η αναστολή καταχωρείται στο Μητρώο και παράγει αυτοδικαίως ανασταλτικό αποτέλεσμα ως προς την άσκηση νέων καθηκόντων, χωρίς διαγραφή του διαμεσολαβητή.
4. Για την παραίτηση, την αναστολή και την επανεγγραφή δεν απαιτείται η έκδοση διοικητικής πράξης και αρκεί η σχετική καταχώρηση στα Μητρώα Διαμεσολαβητών. Σε περίπτωση θανάτου διαμεσολαβητή, αυτός διαγράφεται από τα Μητρώα με μόνη την προσκόμιση ληξιαρχικής πράξης θανάτου, χωρίς έκδοση διοικητικής πράξης.

Άρθρο 142
Έκθεση πεπραγμένων διαμεσολαβητή

1. Η έκθεση πεπραγμένων των διαπιστευμένων διαμεσολαβητών εξάγεται μέσω ειδικά διαμορφωμένου ηλεκτρονικού συστήματος, το οποίο λειτουργεί και τηρείται στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Διαμεσολάβησης (Ε.Ψ.Π.Δ.).
2. Η έκθεση περιλαμβάνει υποχρεωτικά:
α) τον αριθμό των διαμεσολαβήσεων που διενεργήθηκαν εντός του αντίστοιχου ημερολογιακού έτους,
β) το αποτέλεσμα και τη διάρκεια κάθε διαμεσολάβησης,
γ) τη φύση κάθε υπόθεσης και
δ) τα στοιχεία κάθε διαμεσολαβητή.
Η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών εξετάζει τις υποβληθείσες εκθέσεις.
3. Κάθε διαπιστευμένος διαμεσολαβητής έχει πρόσβαση στην ατομική του ηλεκτρονική καρτέλα, μέσω της οποίας δύναται να ελέγξει την πληρότητα και την ορθότητα της έκθεσης.

4. Η εξαγωγή της ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων κατά το άρθρο 129 λαμβάνει χώρα εντός του πρώτου δεκαημέρου του μήνα Ιουλίου.
5. Τα δεδομένα των εκθέσεων δύνανται να χρησιμοποιούνται για στατιστικούς σκοπούς και για τον σχεδιασμό δράσεων ενίσχυσης και προώθησης του θεσμού, τηρουμένων των κανόνων προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
6. Η έκθεση εξάγεται για κάθε διαπιστευμένο διαμεσολαβητή, ανεξαρτήτως αν διενήργησε διαμεσολαβήσεις εντός του αντίστοιχου έτους.

Άρθρο 143
Ενώσεις προσώπων διαμεσολαβητών

1. Επιτρέπεται η σύσταση εταιρειών διαπιστευμένων διαμεσολαβητών με αποκλειστικό σκοπό την παροχή υπηρεσιών διαμεσολάβησης, την προώθηση και την οργάνωση διαδικασιών διαμεσολάβησης.
2. Εταιρεία που συστήνεται με συμμετοχή διαμεσολαβητών δύναται να διοικείται και να εκπροσωπείται από έναν (1) ή περισσότερους εταίρους ή μετόχους αυτής οι οποίοι είναι διαμεσολαβητές με δικηγορική ιδιότητα, σύμφωνα με τον Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α΄ 208) και ιδίως τα άρθρα 49 έως 56 αυτού, περί δικηγορικών εταιριών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ

Άρθρο 144
Υποψήφιοι διαμεσολαβητές

Οι υποψήφιοι διαμεσολαβητές δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση σε Φορέα Κατάρτισης Διαμεσολαβητών για τη συμμετοχή τους σε προγράμματα βασικής εκπαίδευσης, εφόσον κατέχουν τίτλο σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ισότιμο τίτλο σπουδών αναγνωρισμένου φορέα της αλλοδαπής, ή τίτλο σπουδών Νομικού Προσώπου Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης και προσκομίσουν απόσπασμα ποινικού μητρώου από το οποίο προκύπτει ότι δεν συντρέχουν τα κωλύματα του άρθρου 8 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α΄ 26).

Άρθρο 145
Φορείς Κατάρτισης Διαμεσολαβητών

1. Φορέας Κατάρτισης Διαμεσολαβητών (εφεξής: Φορέας), ο οποίος λειτουργεί με άδεια που χορηγείται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης, είναι:
α) Φυσικό πρόσωπο ημεδαπό ή αλλοδαπό ή νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία ή τη νομοθεσία άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει ως κύριο σκοπό την παροχή εκπαίδευσης στη διαμεσολάβηση και στις λοιπές μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών.

β) Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), το οποίο διαθέτει σχετικό πρόγραμμα και η λειτουργία του διέπεται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί Α.Ε.Ι., υπό τον όρο ότι τηρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος Μέρους για τα προσόντα των εκπαιδευτών, το πρόγραμμα εκπαίδευσης και τον ελάχιστο αριθμό εκπαιδευτών και εκπαιδευόμενων. Η αδειοδότηση γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 147 έως 149.

2. Ο Φορέας έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, εξαιρουμένων των Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ..

3. Ο Φορέας υποχρεούται να απασχολεί κατ' ελάχιστον:

α) έναν (1) Διευθυντή Φορέα και

β) έναν (1) Διευθυντή Κατάρτισης.

Αμφότεροι πρέπει να κατέχουν τίτλο σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ισότιμο τίτλο σπουδών σχολής της αλλοδαπής.

4. Ο Φορέας υποχρεούται να διαθέτει επαρκές διοικητικό προσωπικό για γραμματειακή υποστήριξη.

5. Ο Φορέας παρέχει:

α) βασική εκπαίδευση κατ' ελάχιστον ογδόντα (80) ωρών και

β) πρόγραμμα μετεκπαίδευσης πέραν της βασικής εκπαίδευσης, για την περαιτέρω απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων αναγκαίων για την άσκηση της διαμεσολάβησης.

6. Οι Φορείς υποχρεούνται να συνεργάζονται με τουλάχιστον τρεις (3) εκπαιδευτές. Ο αριθμός των εκπαιδευόμενων σε κάθε εκπαιδευτικό κύκλο βασικής εκπαίδευσης δεν δύναται να υπερβαίνει τους είκοσι έναν (21). Οι εκπαιδευτές πρέπει να είναι τουλάχιστον τρεις (3) ανά εκπαιδευτικό κύκλο.

7. Οι Φορείς γνωστοποιούν εγγράφως στην Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης σε μηνιαία βάση, τα βασικά στοιχεία των προγραμμάτων βασικής εκπαίδευσης και μετεκπαίδευσης, ιδίως τον αριθμό των εκπαιδευομένων, τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης, τη συνολική διάρκεια και τα στοιχεία των εισηγητών.

8. Οι Φορείς δύνανται να σχεδιάζουν, να οργανώνουν και να υλοποιούν τα προγράμματα καθοδήγησης (mentoring) του άρθρου 152, για τους αποφοίτους τους.

Άρθρο 146
Εκπαιδευτές διαμεσολαβητών

1. Οι εκπαιδευτές του κύριου μέρους της βασικής εκπαίδευσης πρέπει σωρευτικά:

α) να είναι διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές,

β) να κατέχουν πιστοποίηση εκπαιδευτικής επάρκειας στη διαμεσολάβηση, χορηγηθείσα από φορέα ημεδαπής ή αλλοδαπής εγκεκριμένο από την Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης, ή πιστοποίηση εκπαιδευτικής επάρκειας ενήλικων από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού,

γ) να έχουν ολοκληρώσει τουλάχιστον εκατόν εξήντα (160) ώρες αποδεδειγμένης μετεκπαίδευσης πέραν της βασικής εκπαίδευσης και της εκπαίδευσης εκπαιδευτών στη διαμεσολάβηση,

δ) να διαθέτουν τουλάχιστον ογδόντα (80) ώρες αποδεδειγμένης εμπειρίας ως βοηθοί εκπαιδευτές διαμεσολαβητών,

ε) να έχουν συμμετάσχει σε διαδικασίες διαμεσολάβησης ως διαμεσολαβητές ή νομικοί παραστάτες, καθώς και σε συνέδρια, σεμινάρια ή ερευνητικά προγράμματα συναφή με τη διαμεσολάβηση.

2. Κατ' εξαίρεση, διαμεσολαβητές εγνωσμένου κύρους με αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία δύνανται να συμμετέχουν σε εκπαιδευτικά προγράμματα ως επίτιμοι εκπαιδευτές, καταλαμβάνοντας εκπαιδευτικό χρόνο που δεν υπερβαίνει το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των συνολικών ωρών του προγράμματος.

Άρθρο 147
Αδειοδότηση Φορέων Κατάρτισης

1. Ο ενδιαφερόμενος Φορέας, προκειμένου να λάβει άδεια λειτουργίας, υποβάλλει στην Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης φάκελο που περιλαμβάνει:

α) Αίτηση αδειοδότησης.

β) Αντίγραφο βεβαίωσης έναρξης εργασιών από το αρμόδιο Κέντρο Φορολογικών Διαδικασιών και Εξυπηρέτησης (ΚΕ.ΦΟ.Δ.Ε.) της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.). Την υποχρέωση αυτή δεν υπέχουν τα Κέντρα Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.).

γ) Κατάλογο του εκπαιδευτικού προσωπικού με τα βιογραφικά του, συνοδευόμενα από αποδεικτικά τίτλων σπουδών και εκπαιδευτικής ή επαγγελματικής εμπειρίας, καθώς και κατάλογο του λοιπού προσωπικού.

δ) Νόμιμο έγγραφο που αποδεικνύει νομή, κατοχή, χρήση ή κυριότητα του χώρου εκπαίδευσης.

ε) Διάγραμμα κάτοψης του χώρου εκπαίδευσης, υπογεγραμμένο από μηχανικό, από το οποίο προκύπτει ότι ο χώρος διαθέτει τρεις (3) τουλάχιστον χωριστές αίθουσες, εκ των οποίων δύο (2) κατάλληλες για τη διεξαγωγή μαθημάτων και προσομοιώσεων και μία (1) για διαλέξεις, καθώς και αποτύπωση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία.

Ειδικότερα, το ελάχιστο εμβαδόν κάθε αίθουσας είναι δεκαπέντε (15) τετραγωνικά μέτρα και ενάμιση (1,5) τετραγωνικό μέτρο ανά εκπαιδευόμενο. Η επάρκεια του χώρου διαπιστώνεται κατόπιν επιθεώρησης Επιτροπής Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης.

στ) Υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α΄ 75), υπογεγραμμένη από τον ενδιαφερόμενο ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο, με την οποία βεβαιώνεται ότι οι αίθουσες διδασκαλίας πληρούν τους ισχύοντες όρους ασφαλείας, είναι κατάλληλες για εκπαίδευση και διαθέτουν τον ελάχιστο εξοπλισμό, ο οποίος περιλαμβάνει:

στα) μέσο προβολής ήχου και εικόνας και οθόνη προβολής,

στβ) πίνακα ανά αίθουσα,

στγ) φωτοαντιγραφικό μηχάνημα,

στδ) ηλεκτρονικό υπολογιστή,

στε) τραπέζια και καθίσματα ανάλογα με τη δυναμικότητα της κάθε αίθουσας,

στστ) πιστοποιητικό πυροπροστασίας για χρήση εκπαιδευτηρίου σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

ζ) Ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης τουλάχιστον για ποσό διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ.

η) Παράβολο υπέρ του Δημοσίου ύψους χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ. Το ύψος του παραβόλου αναπροσαρμόζεται κατά το άρθρο 154.

θ) Περιγραφή του συστήματος αξιολόγησης του προγράμματος από τους εκπαιδευομένους και του τρόπου αξιοποίησης των αποτελεσμάτων για τη βελτίωσή του.

2. Η Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης ελέγχει την πληρότητα του φακέλου εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή του. Αν τα δικαιολογητικά είναι ελλιπή, ο Φορέας καλείται εγγράφως να τα συμπληρώσει εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίηση. Μετά την υποβολή τους, η Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης αποφαίνεται για την πληρότητα. Ο ανωτέρω έλεγχος καταλαμβάνει και τους ήδη αδειοδοτημένους Φορείς.

3. Αν ο Φορέας δεν προσκομίσει τα δικαιολογητικά εντός της προθεσμίας της παρ. 2 ή αυτά είναι ελλιπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν και στα άρθρα 148 και 149, η αίτηση απορρίπτεται με αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης. Ο Φορέας δύναται να υποβάλει εκ νέου αίτηση.

4. Ο Φορέας του οποίου ο φάκελος κρίνεται πλήρης υπόκειται σε αξιολόγηση βάσει των ακόλουθων κριτηρίων:

α) Οργάνωση και λειτουργία.

β) Επιστημονικό και λοιπό προσωπικό.

γ) Υλικοτεχνική υποδομή.

δ) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα.

ε) Επάρκεια του χώρου εκπαίδευσης κατόπιν επιθεώρησης.

5. Μετά την επιτυχή αξιολόγηση χορηγείται άδεια λειτουργίας, άλλως η αίτηση απορρίπτεται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης.

6. Η Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης δύναται να ελέγχει τη λειτουργία των Φορέων μέσω μέλους της κατά τη διάρκεια των εκπαιδεύσεων.

7. Εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του Ιουλίου κάθε έτους, οι Φορείς υποβάλλουν αναλυτική έκθεση λειτουργίας στην Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης, η οποία διενεργεί έλεγχο και αξιολόγηση και σε περίπτωση ελλείψεων επιβάλλει τις κυρώσεις της παρ. 9.

8. Αν διαπιστωθεί ότι δηλώθηκαν ή υποβλήθηκαν ανακριβή στοιχεία κατά την αδειοδότηση, η Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης ανακαλεί οριστικά την άδεια λειτουργίας.

9. Σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων του Φορέα κατά τη λειτουργία του, η Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης επιβάλλει αιτιολογημένα, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, τον βαθμό υπαιτιότητας και την τυχόν υποτροπή, μία από τις ακόλουθες κυρώσεις:

α) σύσταση προς συμμόρφωση,

β) προσωρινή ανάκληση της άδειας από έναν (1) μήνα έως έξι (6) μήνες και

γ) οριστική ανάκληση της άδειας.

10. Οι όροι και οι προϋποθέσεις αδειοδότησης και λειτουργίας δύνανται να τροποποιούνται κατά το άρθρο 154.

Άρθρο 148
Αδειοδότηση φυσικών προσώπων

Ο Φορέας, εφόσον είναι φυσικό πρόσωπο, πέραν των δικαιολογητικών του άρθρου 147, υποβάλλει:

α) υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α΄ 75) με βεβαίωση του γνησίου υπογραφής, στην οποία δηλώνονται:
αα) ότι δεν έχει την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου, υπαλλήλου Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου,
αβ) ότι δεν έχει καταδικαστεί ή παραπεμφθεί με τελεσίδικο βούλευμα κατά το άρθρο 8 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α΄ 26),
αγ) ότι δεν έχει απολυθεί από θέση δημόσιου υπαλλήλου ή ιδιωτικού εκπαιδευτικού για πειθαρχικούς λόγους,
αδ) ότι δεν του έχει επιβληθεί ανάκληση άδειας ίδρυσης ή λειτουργίας ιδιωτικού φορέα εκπαίδευσης ή κατάρτισης κατά την τελευταία δεκαετία και
αε) ο τόπος μόνιμης κατοικίας του,
β) ασφαλιστική ενημερότητα (ως εργοδότης και ως ασφαλισμένος),
γ) φορολογική ενημερότητα και
δ) πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας.

Άρθρο 149
Αδειοδότηση νομικών προσώπων

1. Ο Φορέας, εφόσον είναι νομικό πρόσωπο, πέραν των δικαιολογητικών του άρθρου 147, υποβάλλει:
α) αντίγραφο του καταστατικού του, από το οποίο προκύπτει ο σκοπός του, και πρόσφατο πιστοποιητικό μεταβολών του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.Μ.Η.),
β) ασφαλιστική ενημερότητα,
γ) φορολογική ενημερότητα και
δ) πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας.
2. Ο νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου υποβάλλει τα δικαιολογητικά του άρθρου 148.

Άρθρο 150
Πρόγραμμα σπουδών - Πρόγραμμα βασικής εκπαίδευσης

1. Το ελάχιστο περιεχόμενο του προγράμματος βασικής εκπαίδευσης και της εξεταστέας ύλης απαιτεί τουλάχιστον ογδόντα (80) ώρες κατάρτισης, από τις οποίες τουλάχιστον πενήντα (50) διά ζώσης, και περιλαμβάνει τα ακόλουθα αντικείμενα:
α) Διαμεσολάβηση και λοιπές μορφές εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, καθώς και η εξέλιξη του θεσμού διεθνώς.
β) Οδηγία 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 για ορισμένα θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (L 136/3).
γ) Θεμελιώδη χαρακτηριστικά, βασικές έννοιες και αρχές της διαμεσολάβησης, κατά το ελληνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο.
δ) Πεδίο εφαρμογής και προϋποθέσεις υπαγωγής διαφορών στη διαμεσολάβηση.
ε) Τρόποι προσφυγής στη διαμεσολάβηση, συμφωνία υπαγωγής και έννομες συνέπειες.
στ) Διαδικασία διεξαγωγής, στάδια, νομικοί παραστάτες και λοιπά πρόσωπα.
ζ) Πρακτικό διαμεσολάβησης και η εκτελεστότητά του.

η) Ρόλος και ευθύνη του διαμεσολαβητή.
θ) Κανόνες δεοντολογίας και πειθαρχικού ελέγχου.
ι) Δεξιότητες και τεχνικές διαμεσολάβησης, τεχνικές διαπραγμάτευσης και επικοινωνίας και βασικές έννοιες ψυχολογίας στη διαμεσολάβηση.
ια) Αναγνώριση και διαχείριση δεοντολογικών κινδύνων, ευάλωτων μερών και σύγκρουσης συμφερόντων.
ιβ) Προσομοιώσεις διαμεσολάβησης και πρακτική εφαρμογή.
ιγ) Πρακτική αξιολόγηση δεξιοτήτων με τυποποιημένα κριτήρια.
2. Για τους υποψήφιους μη νομικούς, το πρόγραμμα περιλαμβάνει επιπλέον αυτοτελές τμήμα νομικής κατάρτισης διάρκειας τουλάχιστον σαράντα (40) ωρών, το οποίο αφορά σε θεμελιώδεις έννοιες του αστικού και του εμπορικού δικαίου, του εταιρικού δικαίου και του δικαίου αξιογράφων. Το τμήμα του πρώτου εδαφίου παρέχεται μέσω ασύγχρονης εκπαίδευσης, βάσει ενιαίας ύλης εγκεκριμένης από την Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, η οποία περιλαμβάνει εγχειρίδιο διδασκαλίας και τράπεζα θεμάτων. Η εκπαίδευση δύναται να παρέχεται υπό την εποπτεία της Ειδικής Γραμματείας, μέσω ψηφιακής πλατφόρμας ή συνεργαζόμενων εκπαιδευτικών δομών, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Επιτροπής Ελέγχου Φορέων.
3. Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει υποχρεωτικά την ανάπτυξη και αξιολόγηση τουλάχιστον των ακόλουθων δεξιοτήτων:
α) Ενεργητική ακρόαση.
β) Αναδιατύπωση.
γ) Διαχείριση συναισθημάτων και συγκρούσεων.
δ) Τεχνικές ερωτήσεων.
ε) Διαχείριση ανισορροπίας ισχύος.
στ) Διαχείριση κρίσεων.
ζ) Διεξαγωγή ιδιωτικών συνεδριών.
η) Διαπολιτισμική ευαισθησία.
4. Τουλάχιστον το ήμισυ των ωρών κατάρτισης της παρ. 1 αφιερώνεται σε πρακτική εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων των προσομοιώσεων διαμεσολάβησης.
5. Κατά τη διαμόρφωση και αξιολόγηση του προγράμματος λαμβάνονται υπόψη τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα εκπαίδευσης διαμεσολαβητών.

Άρθρο 151
Μετεκπαίδευση διαμεσολαβητών

1. Η μετεκπαίδευση συνίσταται στην ανά διετία υποχρεωτική πρόσθετη εκπαίδευση, ελάχιστης διάρκειας είκοσι (20) ωρών για τη Βαθμίδα Γ΄ Διαμεσολαβητών, σαράντα (40) ωρών για τη Βαθμίδα Β΄ Διαμεσολαβητών και εξήντα (60) ωρών για τη Βαθμίδα Α΄ Διαμεσολαβητών, σύμφωνα με το άρθρο 133, η οποία παρέχεται από αδειοδοτημένους φορείς ή αναγνωρισμένους φορείς της αλλοδαπής και περιλαμβάνει:
α) επικαιροποίηση δεξιοτήτων και τεχνικών διαμεσολάβησης και
β) ανάλυση νομοθετικών και δεοντολογικών εξελίξεων.
2. Η μετεκπαίδευση δύναται να περιλαμβάνει και την παρακολούθηση σεμιναρίων, εργαστηρίων ή επιστημονικών εκδηλώσεων, εφόσον αναγνωρίζονται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης ως συναφή.

Άρθρο 152
Προγράμματα καθοδήγησης

1. Οι Φορείς Κατάρτισης Διαμεσολαβητών δύνανται να σχεδιάζουν, να οργανώνουν και να υλοποιούν προγράμματα καθοδήγησης (mentoring), με σκοπό την υποστήριξη της επαγγελματικής εξέλιξης των νέων διαμεσολαβητών, την ενίσχυση της εφαρμογής των αρχών δεοντολογίας και τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών διαμεσολάβησης.
2. Τα προγράμματα mentoring βασίζονται στην εθελοντική συμμετοχή και υλοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές της ανεξαρτησίας, της αμεροληψίας, της εμπιστευτικότητας και της επαγγελματικής δεοντολογίας.
3. Ως μέντορες δύνανται να επιλέγονται διαμεσολαβητές με αποδεδειγμένη εμπειρία, επαγγελματική επάρκεια και προσήλωση στις αρχές του παρόντος Κώδικα.
4. Η καθοδήγηση έχει αποκλειστικά συμβουλευτικό και εκπαιδευτικό χαρακτήρα και μπορεί να περιλαμβάνει ιδίως την ανταλλαγή εμπειριών, την ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων, την υποστήριξη στην εφαρμογή των κανόνων δεοντολογίας, καθώς και την εξοικείωση με βέλτιστες πρακτικές διαμεσολάβησης.
5. Η συμμετοχή σε πρόγραμμα mentoring δεν επηρεάζει την ανεξαρτησία του διαμεσολαβητή ούτε συνεπάγεται εποπτεία ή παρέμβαση στην άσκηση των καθηκόντων του. Η ευθύνη για τη διεξαγωγή κάθε διαδικασίας διαμεσολάβησης παραμένει αποκλειστικά στον διαμεσολαβητή που την αναλαμβάνει.
6. Οι Φορείς Κατάρτισης που οργανώνουν προγράμματα καθοδήγησης (mentoring) καθορίζουν το πλαίσιο οργάνωσης και υλοποίησής τους, στο οποίο προβλέπονται ιδίως η διάρκεια του προγράμματος, τα κριτήρια επιλογής των μεντόρων, η διαδικασία αντιστοίχισης μεντόρων και καθοδηγούμενων, οι κανόνες εμπιστευτικότητας, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος.

Άρθρο 153
Διαπίστευση διαμεσολαβητών

1. Η διαπίστευση και η εγγραφή στα Μητρώα του άρθρου 130 γίνονται από την Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών κατόπιν εξετάσεων.
2. Για τους υποψήφιους μη νομικούς, οι εξετάσεις διενεργούνται σε δύο διακριτά στάδια:
α) εξέταση επί της βασικής νομικής ύλης του άρθρου 150 και
β) εξέταση διαμεσολαβητικών γνώσεων και δεξιοτήτων κατά τα οριζόμενα στις παρ. 3 έως 9 του παρόντος.
Η επιτυχής ολοκλήρωση του σταδίου της περ. α) αποτελεί προϋπόθεση συμμετοχής στο στάδιο της περ. β).
Οι εξετάσεις διενεργούνται τουλάχιστον μία (1) φορά ετησίως από την Επιτροπή Εξετάσεων του άρθρου 129. Οι εξετάσεις είναι γραπτές και προφορικές και περιλαμβάνουν αξιολόγηση μέσω προσομοιώσεων.
3. Η Επιτροπή Εξετάσεων συνεδριάζει κατά την περίοδο των εξετάσεων. Χρέη Γραμματέα εκτελεί ο γραμματέας της κατά το άρθρο 129.
4. Ο τόπος, ο χρόνος και ο τρόπος διεξαγωγής καθορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Εξετάσεων, η οποία κοινοποιείται στους αδειοδοτημένους φορείς και αναρτάται στον

ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από τη διεξαγωγή.

5. Προϋπόθεση για τη συμμετοχή των υποψηφίων στις εξετάσεις είναι η υποβολή στην Επιτροπή Εξετάσεων αίτησης, η οποία συνοδεύεται από πιστοποιητικό φορέα, στο οποίο βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της βασικής εκπαίδευσης κατά τα προβλεπόμενα στο παρόν Κεφάλαιο. Για τους υποψηφίους μη νομικούς απαιτείται επιπλέον πιστοποιητικό επιτυχούς ολοκλήρωσης του αυτοτελούς τμήματος νομικής κατάρτισης της παρ. 2 του άρθρου 150.

6. Οι γραπτές εξετάσεις του παρόντος περιλαμβάνουν:

α) εξήντα (60) ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, εκ των οποίων σημαντικό μέρος αφορά σε πρακτικά ζητήματα διεξαγωγής της διαδικασίας και εφαρμογής τεχνικών επικοινωνίας και δεοντολογίας,

β) τέσσερις (4) ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης, έως εκατό (100) λέξεις η κάθε μία, οι οποίες ελέγχουν την ικανότητα πρακτικής αντιμετώπισης συνηθισμένων περιστατικών διαμεσολάβησης, την ορθή εφαρμογή των διαδικαστικών σταδίων και την κατανόηση λειτουργικών ζητημάτων της διαμεσολάβησης.

7. Οι υποψήφιοι μη νομικοί υποβάλλονται, πριν από τη συμμετοχή τους στις κύριες εξετάσεις διαμεσολαβητών της παρ. 6, σε δοκιμασία αξιολόγησης, η οποία περιλαμβάνει:

α) σαράντα (40) ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής επί βασικών εννοιών των κλάδων δικαίου του άρθρου 150,

β) δύο (2) ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης, έως εκατό (100) λέξεις η κάθε μία, οι οποίες ελέγχουν την κατανόηση θεμελιωδών νομικών εννοιών και την πρακτική εφαρμογή τους στο πλαίσιο της διαμεσολάβησης.

8. Η βαθμολόγηση των γραπτών εξετάσεων της παρ. 6 πραγματοποιείται σε κλίμακα των εκατό (100) μονάδων, ως εξής:

α) οι ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής αντιστοιχούν συνολικά σε εξήντα (60) μονάδες,

β) οι ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης αντιστοιχούν συνολικά σε σαράντα (40) μονάδες.

Επιτυχής θεωρείται η γραπτή εξέταση, εφόσον ο υποψήφιος συγκεντρώσει τουλάχιστον εξήντα τοις εκατό (60%) επί του συνολικού βαθμού, και τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) σε κάθε επιμέρους ενότητα. Η παρούσα εφαρμόζεται αναλόγως και για τη δοκιμασία αξιολόγησης της παρ. 7.

9. Αν υποψήφιος απουσιάζει κατά την έναρξη εκφώνησης των θεμάτων, αποκλείεται από τη διαδικασία. Τα γραπτά φέρουν τη μονογραφή μέλους της Επιτροπής Εξετάσεων. Δεν επιτρέπεται να φέρουν υπογραφή ή άλλο διακριτικό γνώρισμα πλην των ατομικών στοιχείων στο πάνω αριστερό μέρος της πρώτης σελίδας. Μετά την ταυτοποίηση του υποψηφίου, τα στοιχεία καλύπτονται με αδιαφανή ταινία, η οποία αφαιρείται μόνο μετά την οριστικοποίηση της βαθμολογίας ενώπιον όλων των μελών της Επιτροπής Εξετάσεων.

10. Τα αποτελέσματα ανακοινώνονται εντός τριάντα (30) ημερών από το πέρας των γραπτών εξετάσεων της παρ. 6 και εντός είκοσι (20) ημερών από το πέρας της δοκιμασίας αξιολόγησης της παρ. 7.

11. Οι επιτυχόντες στις γραπτές εξετάσεις καλούνται εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών σε προφορικές εξετάσεις. Οι προφορικές εξετάσεις περιλαμβάνουν τυποποιημένα σενάρια ρόλων και προσομοιώσεις, που ελέγχουν ιδίως:

α) τη δομημένη έναρξη της διαδικασίας,

β) την ικανότητα διαχείρισης κοινών και κατ' ιδίαν συναντήσεων,

γ) τη χρήση τεχνικών διαμεσολάβησης,

δ) τη διαχείριση αδιεξόδων και κρίσιμων περιστατικών και
ε) την καθοδήγηση των μερών προς κατάρτιση συμφωνίας.
12. Η αξιολόγηση των προφορικά εξεταζόμενων σύμφωνα με την παρ. 11 διενεργείται από τουλάχιστον δύο (2) μέλη της Επιτροπής Εξετάσεων βάσει τυποποιημένων κριτηρίων αξιολόγησης δεξιοτήτων, τα οποία καθορίζονται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ.), εφαρμόζονται με ενιαίο τρόπο και βαθμολογούνται σε κλίμακα εκατό (100) μονάδων. Επάρκεια διαμεσολαβητικών γνώσεων και δεξιοτήτων διαπιστώνεται, εφόσον ο υποψήφιος διαμεσολαβητής απαντήσει ορθά τουλάχιστον στα δύο τρίτα (2/3) των τιθέμενων ερωτημάτων. Ο υποψήφιος διαμεσολαβητής θα πρέπει να μην έχει επιδείξει συμπεριφορά ασυμβίβαστη με τις υποχρεώσεις δεοντολογίας του παρόντος Μέρους και τον Ευρωπαϊκό Κώδικα Δεοντολογίας Διαμεσολαβητών.
13. Επιτυχόντες είναι όσοι έχουν μέσο όρο βαθμολογίας γραπτών και προφορικών εξετάσεων τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70%), υπό τον όρο ότι σε καμία εξέταση δεν έχουν βαθμολογία μικρότερη του πενήντα τοις εκατό (50%).
14. Η απόφαση της Επιτροπής Εξετάσεων γνωστοποιείται στην Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών, η οποία διαπιστεύει τους επιτυχόντες.
15. Υποψήφιος που απέτυχε σε δύο (2) εξεταστικές περιόδους υποχρεούται να προσκομίσει νέο πιστοποιητικό εκπαίδευσης από Φορέα προκειμένου να συμμετάσχει εκ νέου στις εξετάσεις.
16. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, η Επιτροπή Εξετάσεων ορίζει ημερομηνία κατά την οποία οι αποτυχόντες δύνανται να λάβουν γνώση των γραπτών τους και της βαθμολογίας, χωρίς να έχουν δικαίωμα αναβαθμολόγησης. Μετά την πάροδο της προθεσμίας, τα γραπτά και οι προφορικές βαθμολογίες καταστρέφονται.
17. Για κάθε ζήτημα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου αρμόδια είναι η Επιτροπή Εξετάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Γ΄

Άρθρο 154
Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Γ΄

1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία εκδίδεται κατόπιν γνώμης του Ειδικού Γραμματέα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, καθορίζονται:
α) η αναπροσαρμογή των ελάχιστων αμοιβών διαμεσολαβητή ανά τριετία, κατά το άρθρο 125,
β) ο αριθμός των μελών και κάθε ειδικότερο θέμα λειτουργίας των Ειδικών Επιτροπών, κατά το άρθρο 129,
γ) οι λεπτομέρειες τήρησης των Μητρώων Διαμεσολαβητών και η δημιουργία επιπρόσθετων Μητρώων , κατά το άρθρο 130,
δ) οι ειδικές σημάνσεις, τα κριτήρια χορήγησης σήμανσης και οι ελάχιστες ώρες εξειδικευμένης εκπαίδευσης, κατά το άρθρο 130,
ε) οι προϋποθέσεις, τα κριτήρια και η διαδικασία χορήγησης πιστοποίησης εκπαιδευτή διαμεσολαβητών, κατά το άρθρο 131,

στ) κάθε θέμα σχετικά με τη διενέργεια των υποχρεωτικών επιμορφωτικών σεμιναρίων του άρθρου 133 συμπεριλαμβανομένου του τρόπου διεξαγωγής των σεμιναρίων, του φορέα υλοποίησης, των προϋποθέσεων ολοκλήρωσης και κάθε σχετική τεχνική λεπτομέρεια κατά το άρθρο 133,

ζ) οι όροι και προϋποθέσεις αδειοδότησης και λειτουργίας Φορέων Κατάρτισης Διαμεσολαβητών, κατά την παρ. 10 του άρθρου 147 και

η) η τροποποίηση των απαιτούμενων δικαιολογητικών τα οποία υποβάλλει ενδιαφερόμενος Φορέας στην Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης, προκειμένου να λάβει άδεια λειτουργίας, κατά το άρθρο 147.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ρυθμίζονται:

α) η αναπροσαρμογή του ποσού της χρηματικής κύρωσης κατά τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 18.

β) η αποζημίωση ανά συνεδρίαση των μελών των Ειδικών Επιτροπών, κατά το άρθρο 129,

γ) η αναπροσαρμογή του παραβόλου υποβολής πειθαρχικής αναφοράς, κατά το άρθρο 135 και

δ) η αναπροσαρμογή του παραβόλου αδειοδότησης Φορέων Κατάρτισης κατά το άρθρο 147.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται:

α) οι τεχνικές προδιαγραφές, η λειτουργία και η διαχείριση της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Διαμεσολάβησης (Ε.Ψ.Π.Δ.),

β) οι τεχνικές λεπτομέρειες της διαδικασίας ηλεκτρονικής κατάθεσης πρακτικού διαμεσολάβησης μέσω της Ε.Ψ.Π.Δ.,

γ) η μορφή και οι προδιαγραφές του επικυρωμένου ηλεκτρονικού αντιγράφου που διαβιβάζεται στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου και

δ) η κατάργηση της υποχρέωσης φυσικής κατάθεσης στη γραμματεία και η αντικατάστασή της από την ηλεκτρονική κατάθεση μέσω της Ε.Ψ.Π.Δ..

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού ρυθμίζονται:

α) το περιεχόμενο, η διάρκεια, ο τρόπος διεξαγωγής και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εκπαίδευση των Συντονιστών στη σχολική διαμεσολάβηση του άρθρου 109 και

β) το περιεχόμενο, η διάρκεια, ο τρόπος διεξαγωγής και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εκπαίδευση των Συντονιστών στην πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση του άρθρου 116.

γ) τα κριτήρια και η διαδικασία επιλογής των μαθητών, οι οποίοι συγκροτούν την ομάδα μαθητών - διαμεσολαβητών της παρ. 1 του άρθρου 103,

δ) η διαδικασία επιλογής των μαθητών - διαμεσολαβητών από τον Συντονιστή για τη διεξαγωγή της σχολικής διαμεσολάβησης σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 107,

ε) ο χρόνος τήρησης του εγγράφου της συμφωνίας σε ειδικό αρχείο εντός σχολικών μονάδων της παρ. 3 του άρθρου 108, καθώς και

στ) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την υλοποίηση της σχολικής διαμεσολάβησης.

5. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, κατόπιν πρότασης του Ειδικού Γραμματέα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, δύνανται να καθορίζονται τα ειδικότερα δικαιολογητικά και η διαδικασία υποβολής για την εφαρμογή του άρθρου 129.

Άρθρο 155
Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Γ΄

1. Η ανάρτηση πρακτικού στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Διαμεσολάβησης (Ε.Ψ.Π.Δ.) σύμφωνα με το άρθρο 83 λογίζεται ως κατάθεση κατά το άρθρο 81, μετά από την έκδοση της υπουργικής απόφασης της παρ. 3 του άρθρου 154, η οποία διαπιστώνει τον χρόνο κατάργησης της υποχρέωσης φυσικής κατάθεσης του πρακτικού στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου. Έως τότε, η ανάρτηση στην Ε.Ψ.Π.Δ. γίνεται παράλληλα προς την κατάθεση στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου.
2. Διαμεσολαβητές εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του ν. 4640/2019 (Α΄ 190, διορθ. σφαλ. Α΄ 194) κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διατηρούν τη διαπίστευσή τους και μεταφέρονται αυτοδικαίως στα Μητρώα Διαμεσολαβητών του άρθρου 130, χωρίς να απαιτείται νέα αίτηση ή εξέταση.
3. Εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την ολοκλήρωση της διαδικασίας της παρ. 1, οι διαμεσολαβητές υποβάλλουν στην Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών τα στοιχεία διάρκειας της ενεργής διαπίστευσής τους, τα πρακτικά διαμεσολάβησης ανωνυμοποιημένα, καθώς και τυχόν μετεκπαιδεύσεις τους. Διαμεσολαβητές που δεν υποβάλλουν εμπροθέσμως τα στοιχεία του παρόντος κατατάσσονται αυτομάτως στη Βαθμίδα Γ΄ και δύνανται να προαχθούν κατά τη διαδικασία του άρθρου 133.
4. Εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας της παρ. 3, η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών ολοκληρώνει την αξιολόγηση των υποβληθέντων στοιχείων και εκδίδει πράξη οριστικής κατάταξης όλων των διαμεσολαβητών στις βαθμίδες πιστοποίησης.
5. Η θητεία των μελών της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ.) που υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος συνεχίζεται μέχρι τη λήξη της. Η νέα σύνθεση κατά το άρθρο 127 συγκροτείται μετά τη λήξη της τρέχουσας θητείας.
6. Έως τη συγκρότηση των Ειδικών Επιτροπών κατά το άρθρο 129, οι αρμοδιότητες αυτών ασκούνται από την Κ.Ε.Δ. στη σύνθεση που υπηρετεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.
7. Διαδικασίες εκούσιας διαμεσολάβησης που έχουν ξεκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος Μέρους, ολοκληρώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4640/2019.
8. Υποθέσεις για τις οποίες έχει ήδη κοινοποιηθεί πρόσκληση σε υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης κατά τον ν. 4640/2019 ή έχει ήδη λάβει χώρα η αρχική συνεδρία, ολοκληρώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4640/2019. Το πρακτικό που εκδίδεται κατά τα ανωτέρω γίνεται δεκτό ότι πληροί τις προϋποθέσεις παραδεκτού του παρόντος Κώδικα. Δεν απαιτείται διενέργεια νέας Εισαγωγικής Συνεδρίας Διαμεσολάβησης σύμφωνα με το παρόν Μέρος.
9. Φορείς κατάρτισης διαμεσολαβητών που λειτουργούν νομίμως κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος εξακολουθούν να λειτουργούν υπό τους ισχύοντες όρους έως τη συμπλήρωση ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Εντός της ανωτέρω προθεσμίας υποχρεούνται να προσαρμοσθούν στις απαιτήσεις του παρόντος Κώδικα.
10. Εκπαιδευτές διαμεσολαβητών που ασκούν νομίμως το έργο τους κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος εγγράφονται στο Μητρώο Εκπαιδευτών Διαμεσολαβητών του άρθρου 131 εντός ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος της υπουργικής απόφασης της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 154.
11. Ρήτρες διαμεσολάβησης που περιλαμβάνονται σε συμβάσεις που έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος διατηρούν την ισχύ τους. Διαδικασίες διαμεσολάβησης

βάσει ρήτρας του πρώτου εδαφίου, οι οποίες αρχίζουν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος Μέρους διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, πλην του άρθρου 85.

Άρθρο 156
Τελικές διατάξεις Μέρους Γ΄

1. Υπουργικές αποφάσεις και λοιπές κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του ν. 4640/2019 (Α΄ 190, διορθ. σφαλ. Α΄ 194) και αφορούν στη συγκρότηση, λειτουργία ή τήρηση μητρώων, φορέων κατάρτισης ή λοιπών θεσμικών δομών διαμεσολάβησης εξακολουθούν να ισχύουν έως την έκδοση νέων κατ' εφαρμογή του παρόντος Κώδικα.
2. Κάθε αναφορά στις διατάξεις του ν. 4640/2019, περί διαμεσολάβησης νοείται ως αναφορά στις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος Μέρους.
3. Έως την έναρξη λειτουργίας της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Διαμεσολάβησης (Ε.Ψ.Π.Δ.), η κατάθεση πρακτικών διενεργείται κατά τις ισχύουσες διατάξεις και τα πρακτικά διατηρούν πλήρη αποδεικτική ισχύ χωρίς κωδικάριθμο ταυτοποίησης, η δε υποβολή της έκθεσης πεπραγμένων του άρθρου 142 διενεργείται με κάθε πρόσφορο ηλεκτρονικό μέσο που ορίζει η Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών.

ΜΕΡΟΣ Δ΄
ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 157
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ρύθμιση της δικαστικής μεσολάβησης ως οργανωμένης μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, η οποία διεξάγεται με τη συνδρομή δικαστικού λειτουργού που ενεργεί ως δικαστής - μεσολαβητής, με στόχο την προώθηση της συναινετικής επίλυσης διαφορών κυρίως ιδιωτικού δικαίου και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών προς τη δικαιοσύνη.

Άρθρο 158
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους αποτελεί η θέσπιση ολοκληρωμένου κανονιστικού πλαισίου που διέπει τη δικαστική μεσολάβηση και ιδίως η ρύθμιση:
α) των προϋποθέσεων και της διαδικασίας προσφυγής στη δικαστική μεσολάβηση πριν από την άσκηση ένδικου βοηθήματος ή κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας,
β) του ρόλου, των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων του δικαστή μεσολαβητή,
γ) των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μερών κατά τη διαδικασία της δικαστικής μεσολάβησης και

δ) των εννόμων αποτελεσμάτων και της εκτελεστότητας της συμφωνίας που επιτυγχάνεται στο πλαίσιο της δικαστικής μεσολάβησης.

Άρθρο 159
Υπαγόμενες διαφορές και τρόποι υπαγωγής στη δικαστική μεσολάβηση

1. Στη δικαστική μεσολάβηση δύνανται να υπαχθούν οι διαφορές των περ. α) και β) της παρ. 2 του άρθρου 75, εφόσον τα μέρη έχουν εξουσία διάθεσης επί του αντικειμένου της διαφοράς σύμφωνα με το ουσιαστικό δίκαιο.
2. Η προσφυγή στη δικαστική μεσολάβηση λαμβάνει χώρα αν:
α) τα μέρη συμφωνούν να προσφύγουν στη δικαστική μεσολάβηση αφότου ανέκυψε η διαφορά ή
β) τα μέρη κληθούν από το δικαστήριο να προσφύγουν στη δικαστική μεσολάβηση και συναινούν σε αυτήν ή
γ) η προσφυγή στη δικαστική μεσολάβηση επιβάλλεται από τον νόμο ή
δ) σε έγγραφη συμφωνία των μερών υπάρχει ρήτρα δικαστικής μεσολάβησης κατά το άρθρο 160.
3. Η δικαστική μεσολάβηση δύναται να διεξαχθεί πριν από την άσκηση αγωγής ή άλλου ένδικου βοηθήματος ή σε κάθε στάση της δίκης, έως την έκδοση τελεσίδικης απόφασης.
4. Όταν η δικαστική μεσολάβηση αποτελεί τη μέθοδο υποχρεωτικής προδικαστικής προσφυγής κατόπιν συμφωνίας των μερών κατά το Κεφάλαιο Δ΄ του Μέρους Α΄, η διαδικασία ακολουθεί τα οριζόμενα στο παρόν Μέρος, με την επιφύλαξη των ειδικότερων ρυθμίσεων του Κεφαλαίου Δ΄ του Μέρους Α΄ ως προς τις προθεσμίες.

Άρθρο 160
Ρήτρα δικαστικής μεσολάβησης

1. Η ρήτρα δικαστικής μεσολάβησης καθιστά υποχρεωτική την προηγούμενη διεξαγωγή και περάτωση της διαδικασίας δικαστικής μεσολάβησης. Η δικαστική επίλυση της διαφοράς επιτρέπεται μόνο εφόσον προσκομισθεί υπόμνημα δικαστικής μεσολάβησης κατά το άρθρο 162 ή πρακτικό μη επίτευξης συμφωνίας δικαστικής μεσολάβησης, κατά το άρθρο 169 ή πρακτικό με το οποίο βεβαιώνεται η μη προσέλευση του αντιδίκου μέρους στη διαδικασία, παρότι κλήθηκε νομίμως.
2. Αν ένα από τα μέρη προσφύγει στη δικαστική διαδικασία χωρίς προηγούμενη τήρηση της ρήτρας δικαστικής διαμεσολάβησης και το έτερο μέρος την επικαλεσθεί ή ο δικαστής την εξετάσει αυτεπαγγέλτως, το δικαστήριο παραπέμπει τα μέρη σε δικαστική διαμεσολάβηση με διάταξη κατά το άρθρο 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182). Όταν η διαφορά εκδικάζεται σύμφωνα με τα άρθρα 591 έως 622Β του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, το δικαστήριο εκδίδει προδικαστική απόφαση με την οποία παραπέμπει τα μέρη σε δικαστική διαμεσολάβηση και αναβάλλει τη συζήτηση της υπόθεσης για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες.
3. Η ύπαρξη ρήτρας δικαστικής μεσολάβησης δεν αποκλείει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων ή προσωρινής διαταγής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

Άρθρο 161
Αίτηση εισαγωγής σε δικαστική μεσολάβηση

1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δύναται να εισαγάγει διαφορά σε δικαστική μεσολάβηση με αίτηση, η οποία υπογράφεται από δικηγόρο και κατατίθεται στη γραμματεία του κατά τόπο αρμόδιου Πρωτοδικείου. Δεν απαιτείται επίδοση ή κοινοποίηση.
2. Η αίτηση περιέχει:
α) τα στοιχεία των μερών, κατά την περ. 3 του άρθρου 118 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182),
β) συνοπτική, αλλά επαρκή έκθεση της διαφοράς και
γ) το αίτημα.
Κατά την πρώτη συνάντηση, τα μέρη συμπληρώνουν τυχόν ελλείψεις της αίτησης και δηλώνουν υποχρεωτικά στον δικαστή - μεσολαβητή τα ακόλουθα στοιχεία:
α) τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου,
β) τον αριθμό τηλεφώνου,
γ) τη διεύθυνση κατοικίας ή την έδρα του νομικού προσώπου και
δ) τον αριθμό φορολογικού μητρώου.
Τα στοιχεία ισχύουν έως την περάτωση της διαδικασίας ή τη μεταβολή τους με νεότερη δήλωση στον δικαστή μεσολαβητή.
3. Η αίτηση καταχωρείται σε ειδικό βιβλίο δικαστικής μεσολάβησης που τηρείται στη γραμματεία του οικείου Πρωτοδικείου.
4. Με την αίτηση της παρ. 1 κατατίθεται παράβολο υπέρ Δημοσίου ύψους εκατόν πενήντα (150) ευρώ. Το ύψος του παραβόλου αναπροσαρμόζεται κατά το άρθρο 174.

Άρθρο 162
Εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης

1. Αν η δικαστική μεσολάβηση αποτελεί τη μέθοδο υποχρεωτικής προδικαστικής προσφυγής κατόπιν συμφωνίας των μερών κατά το Κεφάλαιο Δ΄ του Μέρους Α΄, η διαδικασία αρχίζει με εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης. Για το παραδεκτό της συζήτησης της αγωγής κατατίθεται μαζί με τις προτάσεις το πρακτικό της εισαγωγικής συνεδρίας δικαστικής μεσολάβησης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρο 163 ως προς την κλήτευση και τη συγκατάθεση.
2. Κατά την εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης ο δικαστής - μεσολαβητής:
α) ενημερώνει τα μέρη σχετικά με τη φύση, τις αρχές και την πορεία της δικαστικής μεσολάβησης, παρέχοντας βασικές πληροφορίες για τη διαδικασία, τα οφέλη αυτής, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών,
β) εκτιμά την καταλληλότητα της υπόθεσης για υπαγωγή σε δικαστική μεσολάβηση και
γ) διερευνά μαζί με τα μέρη το πλαίσιο επίλυσης.
3. Τα μέρη δύνανται, κατόπιν συμφωνίας, να προχωρήσουν αμέσως σε εκούσια δικαστική μεσολάβηση.

4. Στην εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης, η παρουσία των μερών είναι υποχρεωτική. Τα μέρη παρίστανται με πληρεξούσιο δικηγόρο. Κατ' εξαίρεση εφαρμόζεται η παρ. 6 του άρθρου 163.
5. Μετά το πέρας της εισαγωγικής συνεδρίας δικαστικής μεσολάβησης:
α) αν τα μέρη συμφωνήσουν να συνεχίσουν στην εκούσια διαδικασία δικαστικής μεσολάβησης, ο δικαστής - μεσολαβητής καταχωρίζει τη συμφωνία τους στο πρακτικό και η διαδικασία συνεχίζεται ενώπιον του ιδίου ή άλλου δικαστή - μεσολαβητή, κατόπιν αιτήματος των μερών, κατά το άρθρο 163 ή
β) αν επιτευχθεί συμφωνία, συντάσσεται αμέσως πρακτικό δικαστικής μεσολάβησης κατά το άρθρο 169 ή
γ) αν τα μέρη δεν επιλέξουν να συνεχίσουν, ο δικαστής - μεσολαβητής συντάσσει υπόμνημα δικαστικής μεσολάβησης κατά τις παρ. 6 έως 8.
6. Στο υπόμνημα δικαστικής μεσολάβησης βεβαιώνεται ότι:
α) έλαβε χώρα η εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης και αναγράφονται τα πρόσωπα που παρέστησαν σε αυτήν,
β) δεν επιτεύχθηκε συμφωνία και αναγράφεται το μέρος ή τα μέρη που δεν συμφώνησαν στην υπαγωγή της διαφοράς σε δικαστική μεσολάβηση,
γ) ο δικαστής - μεσολαβητής ενημέρωσε τα μέρη για τη δυνατότητα δικαστικής μεσολάβησης σε κάθε στάση της δίκης και αναγράφεται τυχόν εκτίμησή του για προσφυγή σε άλλη μέθοδο εναλλακτικής επίλυσης διαφορών.
7. Το υπόμνημα υπογράφεται από τον δικαστή - μεσολαβητή και τους νομικούς παραστάτες. Αν μέρος ή νομικός παραστάτης αρνηθεί ή απουσιάζει, το υπόμνημα υπογράφεται μόνο από τον δικαστή - μεσολαβητή, ο οποίος καταγράφει ρητά την άρνηση ή την απουσία στο σώμα αυτού. Αδικαιολόγητη άρνηση υπογραφής ή απουσία από την εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης συνεκτιμάται κατά την επιμέτρηση της δικαστικής δαπάνης.
8. Το υπόμνημα δικαστικής μεσολάβησης κατατίθεται στο δικαστήριο με τις προτάσεις οποιουδήποτε από τα μέρη. Αν δεν κατατεθεί, η συζήτηση της αγωγής κηρύσσεται απαράδεκτη. Αν η δικαστική μεσολάβηση συνεχίστηκε μετά την εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης και δεν επετεύχθη συμφωνία, αντί του υπομνήματος κατατίθεται το πρακτικό περάτωσης δικαστικής μεσολάβησης κατά την παρ. 3 του άρθρου 169.
9. Σε περίπτωση μη προσέλευσης μέρους στην εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης, παρότι κλήθηκε νομίμως, εφαρμόζεται το άρθρο 18.

Άρθρο 163
Διεξαγωγή της διαδικασίας δικαστικής μεσολάβησης

1. Η γραμματεία του Πρωτοδικείου ειδοποιεί το έτερο μέρος της δικαστικής μεσολάβησης τηλεφωνικά ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, προκειμένου να οριστεί ημερομηνία και ώρα συνάντησης με τον δικαστή - μεσολαβητή. Η συνάντηση προγραμματίζεται σε ημερομηνία που απέχει τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες από την ειδοποίηση. Αν δεν καταστεί εφικτή η ειδοποίηση με κανέναν από τους ανωτέρω τρόπους, η γνωστοποίηση διενεργείται με επίδοση από δικαστικό επιμελητή.
2. Ο αρμόδιος γραμματέας σημειώνει επί της αιτήσεως τον χρόνο και τον τρόπο ειδοποίησης και ενημερώνει τον αιτούντα.

3. Η δικαστική μεσολάβηση διεξάγεται σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο του δικαστικού καταστήματος, μέσω κοινών και κατ' ιδίαν συναντήσεων του δικαστή - μεσολαβητή με τα μέρη, παρουσία των νομικών παραστατών τους. Δύναται να λαμβάνει χώρα σε περισσότερες συναντήσεις, κατά την κρίση του δικαστή - μεσολαβητή και σε συνεννόηση με τα μέρη.
4. Για την έναρξη και πρόοδο της διαδικασίας δικαστικής μεσολάβησης απαιτείται η σύμφωνη γνώμη όλων των μερών, η οποία παρέχεται κατά την πρώτη συνάντηση ενώπιον του δικαστή - μεσολαβητή και αποτυπώνεται εγγράφως.
5. Ο δικαστής - μεσολαβητής δύναται να διατυπώνει έγγραφες προτάσεις επίλυσης της διαφοράς κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 164.
6. Κατ’ εξαίρεση, δυνάμει εξουσιοδότησης με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής ή εκδοθείσας μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης (gov.gr), επιτρέπεται η συμμετοχή μόνο του νομικού παραστάτη μέρους του οποίου αποδεδειγμένα δεν είναι δυνατή η φυσική παρουσία, ιδίως λόγω σοβαρής ασθένειας ή αν είναι κάτοικος εξωτερικού. Η συμμετοχή μόνο του νομικού παραστάτη αποκλείεται όταν παρέχεται δυνατότητα τηλεδιάσκεψης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι που καθιστούν τη συμμετοχή μέσω τηλεδιάσκεψης αδύνατη, κατά την κρίση του δικαστή μεσολαβητή.
7. Αν τα μέρη καταλήξουν σε συμφωνία ως προς μέρος μόνο της διαφοράς, συντάσσεται πρακτικό μερικής συμφωνίας κατά το άρθρο 169.

Άρθρο 164
Πρόταση επίλυσης δικαστή - μεσολαβητή

1. Αν η διαφορά έχει υπαχθεί σε δικαστική μεσολάβηση, ο δικαστής - μεσολαβητής δύναται να διατυπώσει πρόταση επίλυσης, εάν τα μέρη το ζητήσουν από κοινού και εγγράφως σε οποιοδήποτε σημείο της διαδικασίας.
2. Πριν από τη διατύπωση οποιασδήποτε πρότασης, ο δικαστής - μεσολαβητής ενημερώνει τα μέρη για τις έννομες συνέπειες αποδοχής ή μη αυτής, ιδίως ως προς τη συνεκτίμηση της συμπεριφοράς τους κατά την επιδίκαση της δικαστικής δαπάνης σύμφωνα με τις παρ. 5 και 6.
3. Η πρόταση συντάσσεται εγγράφως κατά τρόπο σαφή, βάσει των δεδομένων που προέκυψαν κατά τη διαδικασία. Η πρόταση δεν συνιστά νομική αξιολόγηση των θέσεων των μερών και δεν είναι δεσμευτική.
4. Η πρόταση γνωστοποιείται εγγράφως στα μέρη. Η αποδοχή ή απόρριψή της δηλώνεται κατά τον ίδιο τύπο εντός πέντε (5) ημερών, εκτός αν συμφωνηθεί μεγαλύτερη προθεσμία. Η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας τεκμαίρεται ως απόρριψη.
5. Σε περίπτωση απόρριψης, η πρόταση επισυνάπτεται στο πρακτικό μη επίτευξης συμφωνίας κατά το άρθρο 169 και αναφέρει το μέρος ή τα μέρη που την απέρριψαν.
6. Το δικαστήριο δύναται να συνεκτιμήσει την απόρριψη της πρότασης αποκλειστικά για την επιμέτρηση της δικαστικής δαπάνης. Αν η δικαστική απόφαση συμπίπτει κατ’ ουσία με το περιεχόμενο της πρότασης, το δικαστήριο δύναται να επιδικάσει σε βάρος του μέρους που απέρριψε την πρόταση δικαστή - μεσολαβητή δικαστική δαπάνη έως το διπλάσιο εκείνης που θα επιδικαζόταν κατά τα άρθρα 176 έως 193 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), ανεξαρτήτως της έκβασης της δίκης. Το δικαστήριο αιτιολογεί ειδικά την κατ’ ουσίαν ταύτιση μεταξύ πρότασης και απόφασης.

Άρθρο 165
Αποτελέσματα της δικαστικής μεσολάβησης στην παραγραφή και τις αποσβεστικές προθεσμίες

1. Από τη συγκατάθεση των μερών για την έναρξη της δικαστικής μεσολάβησης κατά το άρθρο 162 και έως την περάτωση της διαδικασίας, αναστέλλονται η παραγραφή των αξιώσεων και η αποσβεστική προθεσμία των δικαιωμάτων του ουσιαστικού δικαίου που αποτελούν αντικείμενο της δικαστικής μεσολάβησης.
2. Με την επιφύλαξη των άρθρων 261, 262 και 263 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164), η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία που ανεστάλησαν συνεχίζονται την επομένη της σύνταξης του πρακτικού περάτωσης της διαδικασίας ή του πρακτικού μη επίτευξης συμφωνίας, εφόσον όλα τα μέρη έχουν λάβει γνώση αυτού, ή της επίδοσης δήλωσης αποχώρησης μέρους προς τα λοιπά μέρη και τον δικαστή - μεσολαβητή, ή της με οποιονδήποτε τρόπο ολοκλήρωσης ή κατάργησης της διαδικασίας δικαστικής μεσολάβησης. Αν η συμφωνία που περιέχεται στο πρακτικό δικαστικής μεσολάβησης τελεί υπό αίρεση, προθεσμία ή άλλον όρο, η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία συνεχίζονται από την πλήρωση της αίρεσης ή του όρου ή από την παρέλευση της προθεσμίας.
3. Αν, κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας και πριν από την κατάθεση προτάσεων σύμφωνα με το άρθρο 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), τα μέρη συμφωνήσουν να συνεχίσουν εκουσίως τη διαδικασία δικαστικής μεσολάβησης, ο δικαστής - μεσολαβητής ή οποιοδήποτε από τα μέρη υποβάλλει στη γραμματεία του δικαστηρίου σχετική δήλωση, συνοδευόμενη από επικυρωμένο αντίγραφο του υπομνήματος, στο οποίο έχει καταχωρηθεί η συμφωνία, και η υπόθεση αποσύρεται από το πινάκιο, χωρίς να επέρχεται κατάργηση της δίκης.

Άρθρο 166
Εμπιστευτικότητα της διαδικασίας

1. Η διαδικασία της δικαστικής μεσολάβησης είναι εμπιστευτική, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά.
2. Η εμπιστευτικότητα αρχίζει από τη στιγμή της πρώτης επικοινωνίας για τους σκοπούς της δικαστικής μεσολάβησης και διαρκεί επ’ αόριστον μετά την περάτωσή της.
3. Πριν από την έναρξη της διαδικασίας, όλοι οι συμμετέχοντες δεσμεύονται εγγράφως να τηρήσουν την εμπιστευτικότητα. Τα μέρη δύνανται, με κοινή δήλωση, να συμφωνήσουν ότι η διαδικασία δεν θα είναι εμπιστευτική.
4. Στη διαδικασία δικαστικής μεσολάβησης δεν συντάσσονται πρακτικά συνεδρίασης, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά, με μέριμνα και δαπάνη τους. Η απαγόρευση αυτή δεν αφορά στο πρακτικό επίτευξης συμφωνίας περάτωσης ή μερικής επίτευξης συμφωνίας κατά το άρθρο 169.
5. Τυχόν πρακτικά συνεδρίασης δεν δύνανται να χρησιμοποιηθούν σε δικαστική, διαιτητική ή άλλη διαδικασία και το περιεχόμενό τους δεν γνωστοποιείται σε τρίτους χωρίς τη ρητή συγκατάθεση όλων των συμμετεχόντων.
6. Αν η διαφορά αχθεί ενώπιον δικαστηρίου ή σε διαιτησία, ο δικαστής - μεσολαβητής, τα μέρη, οι νομικοί παραστάτες και όσοι συμμετείχαν με οποιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία δεν εξετάζονται ως μάρτυρες και δεν δύνανται να προσκομίσουν στοιχεία που προκύπτουν

από τη διαδικασία ή έχουν σχέση με αυτήν, ιδίως συζητήσεις, δηλώσεις και προτάσεις των μερών, καθώς και απόψεις του δικαστή - μεσολαβητή.
Η απαγόρευση δεν ισχύει:
α) όταν η γνωστοποίηση επιβάλλεται για λόγους δημόσιας τάξης,
β) για την προστασία ανηλίκων,
γ) για την αποτροπή κινδύνου κατά της σωματικής ακεραιότητας ή της ψυχικής υγείας προσώπου ή
δ) κατά τα οριζόμενα στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 164, αποκλειστικά ως προς την πρόταση επίλυσης και για σκοπούς επιμέτρησης της δικαστικής δαπάνης.

Άρθρο 167
Συμμετοχή τρίτων

1. Στη διαδικασία δικαστικής μεσολάβησης δύνανται να παρίστανται τρίτα πρόσωπα με ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης, εφόσον συμφωνούν όλα τα μέρη. Τα πρόσωπα αυτά δεσμεύονται από την εμπιστευτικότητα της διαδικασίας κατά το άρθρο 166.
2. Ειδικά σε οικογενειακές διαφορές δύνανται να παρίστανται ψυχίατροι, ψυχολόγοι ή ψυχίατροι παιδιού και εφήβου από τον κατάλογο πραγματογνωμόνων του οικείου δικαστηρίου ή, σε περίπτωση έλλειψης, κατόπιν συμφωνίας των μερών.
3. Ο δικαστής - μεσολαβητής δύναται να ζητήσει την ακρόαση ανηλίκου, εφόσον κρίνει ότι τούτο εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον του, λαμβάνοντας υπόψη την ωριμότητά του, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 1511 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164).

Άρθρο 168
Εξαίρεση και αποκλεισμός δικαστών - μεσολαβητών

1. Δικαστής στο πρόσωπο του οποίου συντρέχει λόγος εξαίρεσης κατά τα άρθρα 52 έως 61 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), δεν δύναται να εκτελέσει καθήκοντα δικαστή - μεσολαβητή. Η αίτηση εξαίρεσης υποβάλλεται και κρίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 52 έως 61 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.
2. Αν η υπόθεση αχθεί ενώπιον δικαστηρίου, ο δικαστής - μεσολαβητής δεν επιτρέπεται να μετέχει στην εκδίκαση της υπόθεσης σε οποιονδήποτε βαθμό δικαιοδοσίας. Η απαγόρευση ισχύει και στην περίπτωση μερικής συμφωνίας, ως προς τα ζητήματα που παρέμειναν ανεπίλυτα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΝΟΜΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

Άρθρο 169
Πρακτικό δικαστικής μεσολάβησης

1. Το περιεχόμενο της συμφωνίας διαμορφώνεται ελεύθερα από τα μέρη, εφόσον διαθέτουν εξουσία διαθέσεως επί του αντικειμένου της διαφοράς.

2. Αν τα μέρη καταλήξουν σε συμφωνία, συντάσσεται πρακτικό επίτευξης συμφωνίας από τους νομικούς παραστάτες των μερών, το οποίο υπογράφεται από τα μέρη, τους νομικούς παραστάτες τους και τον δικαστή - μεσολαβητή.
3. Αν δεν επιτευχθεί συμφωνία, συντάσσεται πρακτικό περάτωσης, στο οποίο βεβαιώνεται η μη επίτευξη συμφωνίας και το οποίο υπογράφεται από τον δικαστή - μεσολαβητή. Σε περίπτωση μερικής συμφωνίας, συντάσσεται πρακτικό μερικής συμφωνίας, στο οποίο αναγράφονται τα ζητήματα επί των οποίων επετεύχθη συμφωνία και εκείνα που παρέμειναν ανεπίλυτα.
4. Το πρακτικό περιλαμβάνει υποχρεωτικά:
α) τα στοιχεία των μερών και των πληρεξούσιων δικηγόρων τους,
β) τα στοιχεία του δικαστή - μεσολαβητή,
γ) τα στοιχεία τυχόν τρίτων που μετείχαν με οποιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία,
δ) συνοπτική περιγραφή της διαφοράς,
ε) τη συμφωνία των μερών ή τη βεβαίωση μη επίτευξης συμφωνίας και
στ) τον τόπο και την ημερομηνία σύνταξης.
5. Το πρακτικό δικαστικής μεσολάβησης κατατίθεται στη γραμματεία του οικείου Πρωτοδικείου. Κατά την κατάθεση καταβάλλεται υπέρ του Δημοσίου παράβολο ύψους πενήντα (50) ευρώ. Το ύψος του παραβόλου δύναται να αναπροσαρμόζεται κατά το άρθρο 174. Η δαπάνη βαρύνει τον καταθέτη, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά.
6. Σε περίπτωση διασυνοριακής ή διεθνούς διαφοράς για την οποία διεξήχθη δικαστική μεσολάβηση στην Ελλάδα, το πρακτικό επίτευξης συμφωνίας κατατίθεται και στη γραμματεία του Πρωτοδικείου Αθηνών.
7. Μετά την κατάθεση πρακτικού δικαστικής μεσολάβησης:
α) η άσκηση αγωγής για την ίδια διαφορά είναι απαράδεκτη στο μέτρο που το αντικείμενό της καλύπτεται από τη συμφωνία και
β) τυχόν εκκρεμής δίκη καταργείται.
8. Πέραν του παραβόλου της παρ. 5, δεν οφείλεται δικαστικό ένσημο ή αναλογικό τέλος επί της αξίας του αντικειμένου.

Άρθρο 170
Ισχύς και εκτελεστότητα πρακτικού δικαστικής μεσολάβησης

1. Αν το πρακτικό επίτευξης συμφωνίας περιέχει όρους οι οποίοι μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης, το επικυρωμένο αντίγραφο αυτού που χορηγείται από τη γραμματεία του δικαστηρίου συνιστά εκτελεστό τίτλο σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 904 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182).
2. Το πρακτικό που περιέχει συμφωνία των μερών παράγει τα αποτελέσματα του άρθρου 268 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164), περί απόφασης ή εκτελεστού δικαιογράφου για την αξίωση. Η εφαρμογή των άρθρων 321 και 322 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τελεί υπό την επιφύλαξη της κατάθεσης του πρακτικού στη γραμματεία και της χορήγησης εκτελεστότητας σύμφωνα με την παρ. 1.
Αν η συμφωνία περιέχει αιρέσεις ή προθεσμίες ή άλλο όρο από τον οποίο εξαρτάται η άσκηση δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτήν, η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία που έχουν ανασταλεί συνεχίζονται από την πλήρωση της αιρέσεως ή του όρου ή την παρέλευση της προθεσμίας.

3. Αν η συμφωνία αφορά σε οικογενειακές διαφορές, εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι οικείες διατάξεις του ουσιαστικού και δικονομικού δικαίου.
4. Αν η συμφωνία που περιέχεται στο πρακτικό της δικαστικής μεσολάβησης περιλαμβάνει και διατάξεις που αφορούν σε δικαιοπραξίες, οι οποίες υπόκεινται εκ του νόμου σε συμβολαιογραφικό τύπο, οι δικαιοπραξίες αυτές περιβάλλονται τον συμβολαιογραφικό τύπο. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις που διέπουν τη σύνταξη τέτοιων συμβολαιογραφικών εγγράφων και την καταχώρησή τους στο οικείο κτηματολογικό φύλλο.
5. Σε περίπτωση απόρριψης πρότασης επίλυσης, εφαρμόζεται η παρ. 5 του άρθρου 164.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 171
Ορισμός δικαστών - μεσολαβητών

1. Σε κάθε Πρωτοδικείο και Εφετείο ορίζεται ο αναγκαίος αριθμός δικαστών - μεσολαβητών, είτε με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση είτε με μερική απασχόληση. Οι δικαστές - μεσολαβητές ορίζονται με απόφαση της Ολομέλειας του οικείου δικαστηρίου, με θητεία δύο (2) ετών, η οποία δύναται να παραταθεί για δύο (2) έτη ακόμη με νέα απόφαση της Ολομέλειας, μετά από αίτησή τους.
2. Αν ο αριθμός υπηρετούντων δικαστών δεν επιτρέπει τον ορισμό δικαστή - μεσολαβητή χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η εύρυθμη λειτουργία του δικαστηρίου, δύναται να ορίζεται δικαστής - μεσολαβητής από έτερο Πρωτοδικείο της ίδιας εφετειακής περιφέρειας ή από όμορο Εφετείο αντιστοίχως.
3. Ως δικαστές - μεσολαβητές ορίζονται, κατά προτεραιότητα, όσοι έχουν ολοκληρώσει ειδικό πρόγραμμα επιμόρφωσης στη δικαστική μεσολάβηση. Υπεύθυνες για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προγραμμάτων επιμόρφωσης του πρώτου εδαφίου ορίζονται η Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών, καθώς και οι λοιπές δικαστικές υπηρεσίες της χώρας. Οι αποζημιώσεις και αμοιβές των επιμορφωτών, καθώς και των ομάδων εργασίας των προγραμμάτων επιμόρφωσης καταβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 52 του ν. 4871/2021 (Α΄ 246) και τις αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του. Το περιεχόμενο, η ελάχιστη διάρκεια και οι προδιαγραφές του προγράμματος καθορίζονται κατά το άρθρο 174. Κατά τον ορισμό λαμβάνεται υπόψη κατά προτίμηση η υπηρεσία τουλάχιστον δύο (2) δικαστικών ετών στο οικείο Πρωτοδικείο ή Εφετείο αντιστοίχως, καθώς και τυχόν εμπειρία ή κατάρτιση σε μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών.
4. Οι δικαστές - μεσολαβητές διενεργούν δικαστική μεσολάβηση σε υποθέσεις που εισάγονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν Μέρος. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους εφαρμόζουν τις αρχές αμεροληψίας, ανεξαρτησίας, ουδετερότητας και εμπιστευτικότητας σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 7.
5. Κάθε δικαστής - μεσολαβητής υποβάλλει στον Προϊστάμενο του Γραφείου Δικαστικής Μεσολάβησης ή, σε δικαστήρια χωρίς Γραφείο, στον Πρόεδρο του δικαστηρίου, έκθεση πεπραγμένων στο τέλος κάθε δικαστικού έτους. Η έκθεση περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο τον αριθμό των δικαστικών μεσολαβήσεων που πραγματοποίησε, τα αποτελέσματα και τη διάρκεια κάθε μεσολάβησης, καθώς και τη φύση της υπόθεσης.

Άρθρο 172
Γραφεία Δικαστικής Μεσολάβησης

1. Στις Εφετειακές Περιφέρειες Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιώς συστήνονται Γραφεία Δικαστικής Μεσολάβησης (Γραφεία), η αρμοδιότητα των οποίων εκτείνεται στην έδρα της Εφετειακής Περιφέρειας.
2. Κάθε Γραφείου προϊσταται Πρόεδρος Εφετών ή Εφέτης, ο οποίος ορίζεται από την Ολομέλεια του οικείου Εφετείου. Στο Γραφείο υπηρετεί ο αναγκαίος αριθμός Προέδρων Πρωτοδικών και Πρωτοδικών, που ορίζονται από την Ολομέλεια του Πρωτοδικείου της έδρας του αντίστοιχου Εφετείου.
3. Ο Προϊστάμενος του Γραφείου εποπτεύει τη λειτουργία του, λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του και αναθέτει στα μέλη του τη διενέργεια δικαστικής μεσολάβησης. Ο Προϊστάμενος δύναται να αναλαμβάνει και ο ίδιος τη διεξαγωγή δικαστικής μεσολάβησης.
4. Στα λοιπά Πρωτοδικεία και Εφετεία, η δικαστική μεσολάβηση διεξάγεται από τους δικαστές - μεσολαβητές που ορίζονται κατά το άρθρο 171, χωρίς να απαιτείται σύσταση Γραφείου. Ο Πρόεδρος του οικείου δικαστηρίου ασκεί τις αρμοδιότητες εποπτείας και ανάθεσης της παρ. 3.
5. Ο Προϊστάμενος κάθε Γραφείου, βάσει των ατομικών εκθέσεων πεπραγμένων του άρθρου 171, συντάσσει κάθε Ιούλιο συγκεντρωτική ετήσια έκθεση πεπραγμένων για το προηγούμενο έτος, την οποία υποβάλλει στον Διευθύνοντα του οικείου Εφετείου. Η έκθεση περιλαμβάνει τον συνολικό αριθμό των δικαστικών μεσολαβήσεων που πραγματοποιήθηκαν, τα αποτελέσματα, τη μέση διάρκεια ανά κατηγορία υπόθεσης, καθώς και τις εισηγήσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας του θεσμού. Αντίγραφο της έκθεσης διαβιβάζεται στην Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών.
6. Γραφεία Δικαστικής Μεσολάβησης δύνανται να συστήνονται και σε λοιπές Εφετειακές Περιφέρειες, κατά την παρ. 3 του άρθρου 174, εφόσον ο αριθμός των εισαγόμενων υποθέσεων το δικαιολογεί.

Άρθρο 173
Αμοιβές νομικών παραστατών

1. Η αμοιβή του νομικού παραστάτη κάθε μέρους για τις ανάγκες διεξαγωγής της δικαστικής μεσολάβησης συμφωνείται ελεύθερα, με την επιφύλαξη του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α΄ 208), και καθορίζεται με βάση τον χρόνο, τις εργασίες και την προετοιμασία που απαιτήθηκαν για την εκπροσώπηση εκάστου μέρους.
2. Για τη συμμετοχή των νομικών παραστατών σε εκούσια διαδικασία δικαστικής μεσολάβησης, εκδίδεται γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών, ίσο με το διπλάσιο του γραμματίου παράστασης που θα προβλεπόταν ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί ή θα εισαγόταν η διαφορά βάσει των κανόνων της καθ’ ύλη αρμοδιότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Δ΄

Άρθρο 174
Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Δ΄

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ρυθμίζονται:
α) η αναπροσαρμογή του παραβόλου αίτησης εισαγωγής σε δικαστική μεσολάβηση, κατά το άρθρο 161 και
β) η αναπροσαρμογή του παραβόλου κατάθεσης πρακτικού δικαστικής μεσολάβησης, κατά το άρθρο 169.
2. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ρυθμίζονται σύμφωνα με το άρθρο 171 το περιεχόμενο, η διάρκεια και ο χρόνος ολοκλήρωσης των ειδικών προγραμμάτων επιμόρφωσης στη δικαστική μεσολάβηση, η ιδιότητα και ο τρόπος επιλογής των επιμορφωτών, η σύσταση ομάδας εργασίας από προσωπικό της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών και διοικητικό προσωπικό των κατά περίπτωση δικαστικών υπηρεσιών της χώρας για την υποστήριξη των ειδικών προγραμμάτων επιμόρφωσης, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα σχετικά με την οργάνωση και υλοποίηση των ανωτέρω προγραμμάτων.
3. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, συστήνονται Γραφεία Δικαστικής Μεσολάβησης κατά το άρθρο 172 και σε λοιπές Εφετειακές Περιφέρειες της χώρας.

Άρθρο 175
Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Δ΄

1. Σε εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Μέρους αιτήσεις για δικαστική μεσολάβηση εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτού.
2. Τα Γραφεία Δικαστικής Μεσολάβησης της παρ. 1 του άρθρου 172 συστήνονται έως τη 16η Σεπτεμβρίου 2027.
3. Ο ορισμός δικαστών μεσολαβητών κατά το άρθρο 171 πραγματοποιείται έως τη 16η Σεπτεμβρίου 2027.
4. Το ειδικό πρόγραμμα επιμόρφωσης του άρθρου 171, οργανώνεται εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος. Δικαστές - μεσολαβητές που ορίζονται πριν από την ολοκλήρωση του πρώτου κύκλου επιμόρφωσης ασκούν τα καθήκοντά τους και υποχρεούνται να ολοκληρώσουν την επιμόρφωση έως τη 16η Σεπτεμβρίου 2027.
5. Ρήτρες δικαστικής μεσολάβησης που περιλαμβάνονται σε συμβάσεις συναφθείσες πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος διατηρούν την ισχύ τους.
6. Κανονιστικές αποφάσεις ή άλλες διοικητικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων, οι οποίες καταργούνται με τον παρόντα, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι την έναρξη ισχύος των αντίστοιχων διατάξεων του παρόντος Κώδικα.
7. Κανονιστικές αποφάσεις ή άλλες διοικητικές πράξεις που μετά τη δημοσίευση του παρόντος Κώδικα τροποποιούν ή αντικαθιστούν αποφάσεις ή πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων, οι οποίες καταργούνται με τον παρόντα, εκδίδονται μετά την έναρξη ισχύος των αντίστοιχων διατάξεων του παρόντος Κώδικα.

ΜΕΡΟΣ Ε΄
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΙΔΙΚΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 176
Παραπομπή σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση σε υποθέσεις παρέκκλισης από την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας - Τροποποίηση άρθρου 1514 Αστικού Κώδικα

Στο άρθρο 1514 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164), περί της παρέκκλισης από την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2 μετά από τις λέξεις «σε διαμεσολάβηση» προστίθενται οι λέξεις «ή δικαστική μεσολάβηση», β) στην περ. γ) της παρ. 3, οι λέξεις «διατάξει διαμεσολάβηση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «διατάξει τα μέρη σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση».

«Άρθρο 1514
Παρέκκλιση από την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας

1. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 1513, οι γονείς μπορούν με έγγραφο βεβαίας χρονολογίας να ρυθμίζουν διαφορετικά την κατανομή της γονικής μέριμνας, ιδίως να αναθέτουν την άσκησή της στον έναν από αυτούς, και να καθορίζουν τον τόπο κατοικίας του τέκνου τους, τον γονέα με τον οποίο θα διαμένει, καθώς και τον τρόπο επικοινωνίας του με τον άλλο γονέα. Το ανωτέρω έγγραφο ισχύει τουλάχιστον για δύο (2) έτη και παρατείνεται αυτοδικαίως, εκτός αν κάποιος από τους δύο γονείς δηλώσει εγγράφως στον άλλο γονέα, πριν τη λήξη του συμφωνημένου χρόνου, ότι δεν επιθυμεί την παράτασή του.
2. Αν δεν είναι δυνατή η από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας, εξαιτίας διαφωνίας των γονέων και ιδίως αν ο ένας γονέας αδιαφορεί ή δεν συμπράττει σε αυτήν ή δεν τηρεί την τυχόν υπάρχουσα συμφωνία για την άσκηση ή τον τρόπο άσκησης της γονικής μέριμνας ή αν η συμφωνία αυτή είναι αντίθετη προς το συμφέρον του τέκνου ή αν η γονική μέριμνα ασκείται αντίθετα προς το συμφέρον του τέκνου, καθένας από τους γονείς προσφεύγει σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ενδοοικογενειακής βίας, όπως ο νόμος ορίζει. Αν διαφωνούν, αποφασίζει το δικαστήριο.
3. Το δικαστήριο μπορεί ανάλογα με την περίπτωση: α) να κατανείμει την άσκηση της γονικής μέριμνας μεταξύ των γονέων, να εξειδικεύσει τον τρόπο άσκησής της στα κατ' ιδίαν θέματα ή να αναθέσει την άσκηση της γονικής μέριμνας στον ένα γονέα ή σε τρίτο,
β) να διατάξει πραγματογνωμοσύνη ή τη λήψη οποιουδήποτε άλλου πρόσφορου μέτρου,
γ) να διατάξει τα μέρη σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση ή την επανάληψη διακοπείσας διαμεσολάβησης, ορίζοντας συγχρόνως τον διαμεσολαβητή.
Για τη λήψη της απόφασής του το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τους έως τότε δεσμούς του τέκνου με τους γονείς και τους αδελφούς του, καθώς και τις τυχόν συμφωνίες που έκαναν οι γονείς του τέκνου για την άσκηση της γονικής μέριμνας.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

Άρθρο 177
Παραβίαση όρων πρακτικών διαμεσολάβησης - Τροποποίηση άρθρου 169Α Ποινικού Κώδικα

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 169Α του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α΄ 95), περί παραβίασης δικαστικών αποφάσεων, συμφωνιών που επικυρώθηκαν από συμβολαιογράφο και πρακτικού διαμεσολάβησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά από τις λέξεις «παραβιάζει το πρακτικό διαμεσολάβησης» προστίθενται οι λέξεις «ή δικαστικής μεσολάβησης», β) μετά από τις λέξεις «που αφορούν στην επικοινωνία των ανήλικων τέκνων» προστίθενται οι λέξεις «ή την άσκηση ή την κατανομή της γονικής μέριμνας και της επιμέλειας των ανήλικων τέκνων» και η παρ. 1 του άρθρου 169Α διαμορφώνεται ως εξής:
«1. Όποιος δεν συμμορφώθηκε σε προσωρινή διαταγή ή διάταξη δικαστικής απόφασης πολιτικού δικαστηρίου ή σε εισαγγελική διάταξη, που αφορούν τη ρύθμιση της νομής ή της κατοχής, την άσκηση της γονικής μέριμνας, την επικοινωνία με το τέκνο και τη ρύθμιση της χρήσης της οικογενειακής στέγης και της κατανομής των κινητών μεταξύ συζύγων ή την απαγόρευση προσέγγισης και επικοινωνίας μεταξύ προσώπων, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος δεν συμμορφώθηκε σε συμφωνία που επικυρώθηκε από συμβολαιογράφο κατά το άρθρο 1441 του Αστικού Κώδικα ή παραβιάζει πρακτικό διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης που αφορούν στην επικοινωνία των ανήλικων τέκνων ή την άσκηση ή την κατανομή της γονικής μέριμνας και της επιμέλειας των ανήλικων τέκνων.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Άρθρο 178
Δυνατότητα προσφυγής σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 215 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 215 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), περί της άσκησης αγωγής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά από τις λέξεις «διαδικασία διαμεσολάβησης» προστίθενται οι λέξεις «ή δικαστικής μεσολάβησης», β) οι λέξεις «υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:
«2. Αν δεν ορίζεται άλλως, η αγωγή επιδίδεται στον εναγόμενο μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κατάθεσή της. Αν η αγωγή πρέπει να επιδοθεί στο εξωτερικό, εντός του διαστήματος αυτού πρέπει να έχει επιδοθεί στον εισαγγελέα, κατά την παρ. 1 του άρθρου 134. Από την επίδοση της αγωγής μπορεί να ξεκινήσει και η διαδικασία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης, όπου προβλέπεται εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή

δικαστικής μεσολάβησης. Αν η αγωγή δεν επιδοθεί νομίμως μέσα στην προθεσμία αυτή, θεωρείται ως μη ασκηθείσα.»

Άρθρο 179
Τυπικές παραλείψεις κατά την εισαγωγή της αγωγής για συζήτηση - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 227 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Στην περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 227 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), περί τυπικών παραλείψεων κατά την εισαγωγή της αγωγής για συζήτηση, οι λέξεις «Αρχικής Συνεδρίας Διαμεσολάβησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προδικαστικής προσφυγής σε εναλλακτική επίλυση διαφορών κατά τον Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:
«1. Αν υπάρχουν τυπικές παραλείψεις που μπορούν να αναπληρωθούν, ο πρόεδρος οποιουδήποτε πολυμελούς δικαστηρίου ή ο εισηγητής ή ο δικαστής μονομελούς δικαστηρίου καλεί να τις συμπληρώσει και μετά τη συζήτηση, τον πληρεξούσιο δικηγόρο ή το διάδικο, εφόσον παρίσταται αυτοπροσώπως, τάσσοντας εύλογη κατά τη κρίση του προθεσμία. Τυπικές παραλείψεις υπό την έννοια του πρώτου εδαφίου μπορούν να συνιστούν ιδίως εκείνες που σχετίζονται με:
α) την παροχή δικαστικής πληρεξουσιότητας,
β) την απόδειξη της ικανότητας αυτοπρόσωπης δικαστικής παράστασης,
γ) την καταβολή του δικαστικού ενσήμου,
δ) την κατάθεση του γραμματίου προείσπραξης,
ε) την τήρηση της υποχρεωτικής προδικαστικής προσφυγής σε εναλλακτική επίλυση διαφορών κατά τον Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών και
στ) την προσκόμιση των εκθέσεων επίδοσης.»

Άρθρο 180
Παραπομπή με διάταξη σε διαμεσολάβηση και δικαστική μεσολάβηση και απόσυρση - Τροποποίηση άρθρου 237 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Στο άρθρο 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), περί της προθεσμίας κατάθεσης προτάσεων και προσθήκης - αντίκρουσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) στο δεύτερο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «διαδικασίας διαμεσολάβησης» προστίθενται οι λέξεις «ή δικαστικής μεσολάβησης», αβ) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «ο διαμεσολαβητής που υπογράφει το συμφωνητικό ενημερώνει το δικαστήριο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ή υποβάλουν αίτηση εισαγωγής σε δικαστική μεσολάβηση κατά τον Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, ο διαμεσολαβητής ή ο δικαστής μεσολαβητής που υπογράφει το πρακτικό ενημερώνει το δικαστήριο», αγ) στο τέταρτο εδάφιο, οι λέξεις «ισχύει η παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 4640/2019 (Α΄ 190, διορθ. σφαλ. Α΄ 194)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών», β) στην παρ. 3 προστίθεται έκτο εδάφιο και το άρθρο 237 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 237
Προθεσμία κατάθεσης προτάσεων και προσθήκης αντίκρουσης

1. Οι προτάσεις των διαδίκων, η έκθεση επίδοσης, τα αποδεικτικά και διαδικαστικά τους έγγραφα και τα πληρεξούσια, στην τακτική διαδικασία, κατατίθενται ενενήντα (90) ημέρες μετά από τη λήξη της προθεσμίας επίδοσης της αγωγής ή της κλήσης και, εφόσον η αγωγή επιδίδεται στην αλλοδαπή, εκατόν είκοσι (120) ημέρες από τη λήξη της ίδιας προθεσμίας για όλους τους διαδίκους. Η προθεσμία αυτή δεν αναστέλλεται κατά το διάστημα της διαδικασίας διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης. Αν κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας και πριν από την κατάθεση προτάσεων οι διάδικοι υπογράψουν συμφωνητικό υπαγωγής σε διαμεσολάβηση ή υποβάλουν αίτηση εισαγωγής σε δικαστική μεσολάβηση κατά τον Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, ο διαμεσολαβητής ή ο δικαστής μεσολαβητής που υπογράφει το πρακτικό ενημερώνει το δικαστήριο και η υπόθεση αποσύρεται από το πινάκιο. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών. Σε περίπτωση μη υπογραφής πρακτικού επίτευξης συμφωνίας, η υπόθεση επαναφέρεται στο αρμόδιο δικαστήριο με αίτηση στη γραμματεία οποιουδήποτε από τους διαδίκους. Η γραμματεία συντάσσει έκθεση κατάθεσης και προσδιορισμού δικασίμου και ενημερώνει τους διαδίκους με οίκοθεν κλήση, η οποία δύναται να πραγματοποιείται και με ηλεκτρονικά μέσα στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των μερών ή των πληρεξούσιων δικηγόρων τους.
2. Η προσθήκη αντίκρουση κατατίθεται εντός των επόμενων δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας κατάθεσης των προτάσεων. Στην ίδια προθεσμία κατατίθεται και το δικαστικό ένσημο. Εντός των επόμενων δέκα (10) ημερών από την τελευταία αυτή προθεσμία ορίζεται ο δικαστής ή, επί πολυμελούς δικαστηρίου, η σύνθεση και ο εισηγητής για την εκδίκαση της διαφοράς.
3. Εντός τριάντα (30) ημερών μετά τη χρέωση, ο δικαστής του μονομελούς ή ο εισηγητής του πολυμελούς πρωτοδικείου εκδίδει διάταξη, που περιέχει συνοπτική αιτιολογία, εφόσον διαπιστώσει ότι: α) η αγωγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, β) η αγωγή θεωρείται μη ασκηθείσα ή γ) η αγωγή έχει ασκηθεί ενώπιον αναρμοδίου δικαστηρίου και πρέπει να παραπεμφθεί σύμφωνα με το άρθρο 46. Ο δικαστής του προηγούμενου εδαφίου δύναται να εκδώσει διάταξη, εφόσον διαπιστώσει ότι: α) για την πληρέστερη εκδίκαση της διαφοράς, απαιτείται η εξέταση μαρτύρων ή διαδίκων ή η διενέργεια αυτοψίας ή πραγματογνωμοσύνης ή β) απαιτείται η ένωση ή συνεκδίκαση περισσοτέρων δικών, ο χωρισμός ή η διαδοχική εξέταση αιτήσεων ή η αναστολή της δίκης, αντίστοιχα κατά τα άρθρα 246 έως 250. Αν η αγωγή πάσχει από πραγματική αοριστία, αυτή επισημαίνεται από τον δικαστή με τη διάταξη και ο ενάγων δύναται να τη συμπληρώσει έως δέκα (10) ημέρες πριν από τη συζήτηση με προσθήκη στις προτάσεις. Η αντίκρουση για ό,τι συμπληρώθηκε μετά από τη διάταξη γίνεται στον χρόνο της παρ. 3 του άρθρου 269. Επί αναστολής της δίκης κατά τα άρθρα 246 έως 250, οι διάδικοι μπορούν να καταθέσουν προτάσεις, όχι όμως και νέους ισχυρισμούς, υπό την επιφύλαξη των εξαιρέσεων του άρθρου 269, ούτε νέα αποδεικτικά μέσα, μέχρι τη νέα συζήτηση. Ο δικαστής δύναται να παραπέμψει τα μέρη σε διαμεσολάβηση κατά το Μέρος Γ΄ του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών.
4. Με τη διάταξη, η αγωγή στις περ. α) και β) του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 απορρίπτεται ως απαράδεκτη, εφόσον ο ενάγων τις επόμενες πέντε (5) ημέρες από την έκδοση της διάταξης, δεν αιτηθεί την εκδίκαση της διαφοράς κατά την ορισθείσα δικάσιμο και την

έκδοση της απόφασης επί της αγωγής του, καταβάλλοντας προς τούτο, το αργότερο έως τη συζήτηση, παράβολο ύψους διακοσίων (200) ευρώ. Σε περίπτωση μη ήττας για τον λόγο που διαπίστωσε η διάταξη, το παράβολο επιστρέφεται στον διάδικο. Αν ο ενάγων δεν αντιλέγει ή δεν συμπληρώσει την αγωγή με προσθήκη στις προτάσεις του, η διάταξη επικυρώνεται, η δίκη περατώνεται και η υπόθεση διαγράφεται από το πινάκιο, εφαρμοζόμενων αναλόγως των διατάξεων περί παραίτησης από το δικόγραφο. Κατά της διάταξης δεν ασκούνται ένδικα μέσα ή άλλα ένδικα βοηθήματα.

5. Αν με τη διάταξη διατάχθηκε η εξέταση μαρτύρων, αυτοί εξετάζονται ενώπιον του δικαστηρίου κατά την ορισθείσα δικάσιμο. Είναι δυνατή η εξέταση των μαρτύρων και των διαδίκων και με ηλεκτρονικά μέσα, με σύγχρονη μετάδοση στην αίθουσα συνεδρίασης. Αν με τη διάταξη κρίθηκε αναγκαία η διενέργεια αυτοψίας ή πραγματογνωμοσύνης, ορίζεται με αυτή ο χρόνος διενέργειας της αυτοψίας ή ο πραγματογνώμονας που πρόκειται να διεξάγει την πραγματογνωμοσύνη και η προθεσμία όρκισης και κατάθεσής της από τον διορισμό του πραγματογνώμονα. Η διάταξη κοινοποιείται στους διαδίκους και στον πραγματογνώμονα αμελλητί, ακόμη και με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, με μέριμνα της γραμματείας του δικαστηρίου. Εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση της διάταξης προτείνονται από τους διαδίκους τυχόν λόγοι εξαίρεσης ή αίτημα αντικατάστασης από τον πραγματογνώμονα. Αν η πραγματογνωμοσύνη δεν είναι εφικτό να κατατεθεί εμπρόθεσμα για οποιονδήποτε λόγο, το δικαστήριο μπορεί, και αυτεπαγγέλτως, να ανακαλέσει τη διενέργειά της. Η αξιολόγηση των μαρτυρικών καταθέσεων γίνεται με προσθήκη μέχρι τη δωδεκάτη (12.00) ώρα της πέμπτης εργάσιμης ημέρας μετά τη συζήτηση. Η ίδια προθεσμία αξιολόγησης ισχύει και για τη διαταχθείσα αυτοψία, από τον χρόνο διενέργειάς της, ή την πραγματογνωμοσύνη, από τον χρόνο λήξης της προθεσμίας κατάθεσής της. Επαναληπτική συζήτηση στην περίπτωση αυτή δεν λαμβάνει χώρα.

6. Αν δεν εκδοθεί διάταξη, η συζήτηση διεξάγεται με βάση το υλικό που κατατέθηκε με τις προτάσεις των διαδίκων. Η παράσταση των δικηγόρων κατά τη συζήτηση δεν είναι υποχρεωτική. Η συζήτηση αυτή μπορεί, με πράξη του προϊσταμένου του αρμόδιου Πρωτοδικείου, να γίνει και στο γραφείο του δικαστή ή του προέδρου του Πολυμελούς Πρωτοδικείου.

7. Αναβολή κατά την ορισθείσα δικάσιμο δεν είναι δυνατή.

8. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, στην περίπτωση της παρ. 6, καθώς και στην περίπτωση έκδοσης διάταξης των άρθρων 249 και 250, το δικαστήριο που δίκασε την υπόθεση μπορεί να διατάξει την εξέταση μαρτύρων ή των διαδίκων, σε ημερομηνία που δεν απέχει πάνω από δύο (2) μήνες από τη συζήτηση, ή αυτοψία ή πραγματογνωμοσύνη, με αντίστοιχη διάταξή του, εφαρμοζόμενης αναλόγως της παρ. 5.

9. Η κατάθεση των προτάσεων και της προσθήκης αντίκρουσης, που γίνονται μέχρι τη δωδεκάτη (12.00) ώρα της τελευταίας ημέρας της προθεσμίας κατάθεσής τους, βεβαιώνεται με επισημείωση του αρμόδιου γραμματέα. Η κατάθεση των προτάσεων, της προσθήκης αντίκρουσης και των διαδικαστικών εγγράφων μπορεί να γίνει και ηλεκτρονικά κατά την παρ. 4 του άρθρου 119. Ο δικηγόρος κάθε διαδίκου ή εξουσιοδοτημένος από αυτόν τρίτος δικαιούται να λάβει ατελώς, με δική του δαπάνη, αντίγραφο των προτάσεων, της προσθήκης αντίκρουσης και των εγγράφων των αντιδίκων του.»

Άρθρο 181
Αναψηλάφηση λόγω μη προσήκουσας διερεύνησης απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης - Τροποποίηση περ. 12) άρθρου 544 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Στην περ. 12) του άρθρου 544 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), περί της αναψηλάφησης, οι λέξεις «κατά το άρθρο 897» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κατά το άρθρο 63 του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών» και η περ. 12 διαμορφώνεται ως εξής:
«12) Αν μετά την απόρριψη για οποιονδήποτε λόγο αγωγής ακύρωσης διαιτητικής απόφασης κατά το άρθρο 63 του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών κινηθεί διαδικασία έρευνας πιθανής χορήγησης απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης υπέρ ενός από τα μέρη της σχετικής διαιτητικής διαδικασίας ή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή γνωστοποιήσει ότι η αξίωση την οποία επιδίκασε η διαιτητική απόφαση ενδέχεται να ερείδεται επί πράξεων ή παραλείψεων που δύνανται να συνιστούν κρατική ενίσχυση και το ζήτημα της κρατικής ενίσχυσης δεν έχει αποτελέσει αντικείμενο προδικαστικού ερωτήματος προς το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τα δικαστήρια τα οποία επελήφθησαν στη συνέχεια.»

Άρθρο 182
Παραπομπή των διαδίκων σε διαμεσολάβηση με προδικαστική απόφαση - Προσθήκη παρ. 4Α στο άρθρο 591 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Στο άρθρο 591 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), περί γενικών διατάξεων των ειδικών διαδικασιών, προστίθεται παρ. 4Α ως εξής:
«4Α. Το δικαστήριο δύναται να εκδίδει προδικαστική απόφαση, με την οποία παραπέμπει τους διαδίκους σε διαμεσολάβηση και αναβάλλει τη συζήτηση της υπόθεσης για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες.»

Άρθρο 183
Ορισμός των πρακτικών διαμεσολάβησης και δικαστικής μεσολάβησης ως εκτελεστών τίτλων - Τροποποίηση περ. γ) παρ. 2 άρθρου 904 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Στην περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 904 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), περί αναγκαστικής εκτέλεσης - εκτελεστών τίτλων, πριν από τις λέξεις «τα πρακτικά ελληνικών δικαστηρίων» προστίθενται οι λέξεις «τα πρακτικά διαμεσολάβησης και δικαστικής μεσολάβησης και» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:
«2. Εκτελεστοί τίτλοι είναι:
α) οι τελεσίδικες αποφάσεις, καθώς και οι αποφάσεις κάθε ελληνικού δικαστηρίου που κηρύχθηκαν προσωρινά εκτελεστές,
β) οι διαιτητικές αποφάσεις,
γ) τα πρακτικά διαμεσολάβησης και δικαστικής μεσολάβησης και τα πρακτικά ελληνικών δικαστηρίων που περιέχουν συμβιβασμό ή προσδιορισμό δικαστικών εξόδων,
δ) τα συμβολαιογραφικά έγγραφα,
ε) οι διαταγές πληρωμής και απόδοσης της χρήσης μισθίου ακινήτου,
στ) οι αλλοδαποί τίτλοι που κηρύχθηκαν εκτελεστοί και
ζ) οι διαταγές και πράξεις που αναγνωρίζονται από τον νόμο ως τίτλοι εκτελεστοί.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

Άρθρο 184
Καθορισμός αρμοδιοτήτων σχετικά με διαιτησίες που συμμετέχει το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους- Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4831/2021

Στο άρθρο 7 του ν. 4831/2021 (Α΄ 170), περί των αρμοδιοτήτων των Τμημάτων και της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1 προστίθεται περ. δ), β) στην παρ. 4, βα) η περ. α) καταργείται, ββ) στην περ. ε), i) στο τέλος του πρώτου εδαφίου προστίθενται οι λέξεις «για κάθε υπόθεση, για την οποία προβλέπεται αρμοδιότητα της Ολομέλειας του ΝΣΚ», ii) το δεύτερο εδάφιο καταργείται, γ) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 μετά από τις λέξεις «ή διεξάγονται ενώπιον» προστίθενται οι λέξεις «εθνικών ή» και μετά από τις λέξεις «κανόνες του διεθνούς» προστίθενται οι λέξεις «ή του εθνικού» και το άρθρο 7, κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων, διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 7
Αρμοδιότητες Τμημάτων και Ολομέλειας

1. Τα Τμήματα γνωμοδοτούν:
α) Σε υποθέσεις, που δεν υπάγονται στο άρθρο 6 ή παραπέμπονται σε αυτά από την Τριμελή Επιτροπή,
β) σε ερωτήματα της Βουλής των Ελλήνων, της Προεδρίας της Κυβέρνησης, της Διοίκησης, των Συντονιστών Αποκεντρωμένης Διοίκησης, των Ν.Π.Δ.Δ. και Ανεξάρτητων Αρχών, των οποίων η νομική υποστήριξη έχει ανατεθεί στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, των Α.Ε.Ι., εφόσον αυτό προβλέπεται ειδικά, καθώς και σε ερωτήματα Υπουργού για θέματα άσκησης ελέγχου και εποπτείας ή γενικότερης σημασίας στα εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 8,
γ) για τα σχέδια νόμων και κανονιστικών πράξεων, που παραπέμπονται στο ΝΣΚ για νομοτεχνική επεξεργασία. Το Ειδικό Τμήμα της παρ. 6Α του άρθρου 5 ασκεί οποιαδήποτε αρμοδιότητα ανατίθεται ή ανήκει σύμφωνα με τον παρόντα οργανισμό ή άλλη κείμενη διάταξη σε Γραφείο Νομικού Συμβουλίου ή Ειδικό Γραφείο ή Δικαστικό Γραφείο ή συλλογικό όργανο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους των άρθρων 5 και 9 του παρόντος Οργανισμού ή Σχηματισμό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Στο Ειδικό Τμήμα δεν παραπέμπεται υπόθεση ή ερώτημα αν έχει εκδοθεί σχετική γνωμοδότηση ή πρακτικό πλήρους ή τακτικής Ολομέλειας, ούτε στην περίπτωση που έχουν εκδοθεί γνωμοδοτήσεις με αντίθετο μεταξύ τους περιεχόμενο και
δ) για την υποβολή διαφορών του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ανεξάρτητων Αρχών που η νομική υποστήριξή τους ανήκει στο ΝΣΚ σε διαιτησία, εφόσον τούτο δεν προβλέπεται από ειδική διάταξη, και την επεξεργασία της ρήτρας διαιτησίας σε συμβάσεις του Δημοσίου.
2. Η Πλήρης Ολομέλεια γνωμοδοτεί: α) για υποθέσεις, οι οποίες παραπέμπονται σε αυτήν από τον Πρόεδρο, την Τακτική Ολομέλεια ή την Ολομέλεια Διακοπών, β) για τον ορισμό των μελών του Γραφείου Επιθεώρησης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 74.

3. Η Πλήρης Ολομέλεια, ως Διοικητική, συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου και εξετάζει νομικά ζητήματα γενικού ενδιαφέροντος ή μείζονος σημασίας, καθώς και ζητήματα σχετικά με τη δομή, την οργάνωση και τη λειτουργία του ΝΣΚ και την υπηρεσιακή κατάσταση των λειτουργών του. Η Διοικητική Ολομέλεια συγκαλείται και στην περίπτωση που αυτό ζητηθεί γραπτά από είκοσι (20) τουλάχιστον μέλη της.
4. Η Τακτική Ολομέλεια ή η Ολομέλεια Διακοπών γνωμοδοτεί:
α) [Καταργείται],
β) για τον ορισμό διαιτητών του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ανεξάρτητων Αρχών των οποίων η νομική υποστήριξη ανήκει στο ΝΣΚ,
γ) για την άσκηση ή μη ενδίκων βοηθημάτων κατά των διαιτητικών αποφάσεων, καθώς και για τους λόγους που πρέπει αυτές να προσβληθούν,
δ) για υποθέσεις, οι οποίες παραπέμπονται σε αυτήν από τον Πρόεδρο ή το Τμήμα, στην τελευταία δε περίπτωση, λόγω ισοψηφίας ή ιδιαίτερης σπουδαιότητας των υποθέσεων αυτών ή για υποθέσεις που η απευθείας παραπομπή τους στην Ολομέλεια ζητείται από την ερωτώσα υπηρεσία,
ε) για ερωτήματα, για τα οποία προηγήθηκε γνωμοδότηση Τμήματος που δεν έγινε αποδεκτή από το αρμόδιο όργανο και ζητείται από αυτό η παραπομπή στην Ολομέλεια, για κάθε υπόθεση, για την οποία προβλέπεται αρμοδιότητα της Ολομέλειας του ΝΣΚ.
5. Για εθνικές και διεθνείς διαιτησίες, οι οποίες αφορούν σε διαφορές του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ανεξάρτητων Αρχών που η νομική τους υποστήριξη διεξάγεται από το ΝΣΚ με τρίτους, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, γνωμοδοτεί με τη διαδικασία της περ. β’ της παρ. 4 και διαιτητής από πλευράς του Δημοσίου ή του Ν.Π.Δ.Δ. ή της Ανεξάρτητης Αρχής, ορίζεται ανώτατος δικαστικός λειτουργός ή λειτουργός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με βαθμό τουλάχιστον Νομικού Συμβούλου του Κράτους, Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής Νομικής Σχολής ή Δικηγόρος στον Άρειο Πάγο, εφόσον ο τελευταίος διαθέτει αποδεδειγμένα εξειδίκευση στο συγκεκριμένο αντικείμενο. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις διαιτησιών που διέπονται από ειδικό καθεστώς ή διεξάγονται ενώπιον εθνικών ή διεθνών διαιτητικών κέντρων, οι κανόνες των οποίων προβλέπουν ειδικό τρόπο επιλογής υποψηφίων διαιτητών, είναι δυνατός ο ορισμός Ελλήνων ή αλλοδαπών διαιτητών, οι οποίοι δεν έχουν μεν μία από τις παραπάνω ιδιότητες, πλην όμως, διαθέτουν αποδεδειγμένα πλούσια εμπειρία και σημαντική εξειδίκευση στο αντικείμενο της διαφοράς και στη συγκεκριμένη διαιτητική διαδικασία και ο ορισμός τους είναι συμβατός με τους κανόνες του διεθνούς ή του εθνικού κέντρου, ενώπιον του οποίου θα υποβληθεί η διαφορά.
6. Οι υποθέσεις αρμοδιότητας της Τακτικής Ολομέλειας εισάγονται για συζήτηση στην αντίστοιχη σύνθεση Α΄ ή Β΄, στην οποία συμμετέχουν οι λειτουργοί του Γραφείου, όπου ανήκει ο χειρισμός της υπόθεσης ή υποβλήθηκε το ερώτημα.»

Άρθρο 185
Πρόβλεψη για ρήτρα εθνικής θεσμικής διαιτησίας - Τροποποίηση άρθρου 16 ν. 4831/2021

Στην περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4831/2021 (Α΄ 170) προστίθενται νέα εδάφια, τρίτο και τέταρτο, και η περ. η) διαμορφώνεται ως εξής:
«1. Με απόφαση του Προέδρου του ΝΣΚ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΝΣΚ, μπορούν να συγκροτούνται οι

παρακάτω θεματικοί Σχηματισμοί, με αντικείμενο τον ενιαίο και συνολικό χειρισμό ομάδων δικαστικών ή εξώδικων υποθέσεων:

α) Σχηματισμός διαφορών δικαιοδοσίας Διοικητικών Δικαστηρίων, καθώς και του συνόλου των διαφορών μεταξύ του Δημοσίου και των λοιπών φορέων που το ΝΣΚ διεξάγει τη νομική τους υπηρεσία και των απασχολουμένων σε αυτούς, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας.

β) Σχηματισμός φορολογικών - τελωνειακών υποθέσεων και υποθέσεων εκτέλεσης.

γ) Σχηματισμός διαφορών δικαιοδοσίας Πολιτικών Δικαστηρίων (εμπράγματες, ενοχικές, κληρονομικές, εκούσια δικαιοδοσία, πτωχευτικές και υποθέσεις απαλλοτριώσεων).

δ) Σχηματισμός ποινικών υποθέσεων.

ε) Σχηματισμός συνταξιοδοτικών και κοινωνικοασφαλιστικών διαφορών.

στ) Σχηματισμός συμβάσεων μεγάλων προμηθειών, έργων και επενδυτικών σχεδίων, αρμόδιος και για τη νομική συνδρομή στη Διοίκηση κατά την κατάρτιση των συμβάσεων αυτών.

ζ) Σχηματισμός υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Δικαστηρίων της, του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Δικαστηρίων της αλλοδαπής.

η) Σχηματισμός εθνικών και διεθνών διαιτησιών, αρμόδιος και για την επεξεργασία ρήτρας διαιτησίας σε συμβάσεις που συνάπτουν το Ελληνικό Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ. και οι Ανεξάρτητες Αρχές των οποίων διεξάγει τη νομική υπηρεσία. Η συγκρότηση των παραπάνω Σχηματισμών μπορεί να γίνεται και σταδιακά, ανάλογα με τις κρατούσες συνθήκες και υπάρχουσες ανάγκες. Κατά την επεξεργασία ρήτρας διαιτησίας του πρώτου εδαφίου δύναται να προβλέπεται ότι η διεξαγωγή της διαιτητικής διαδικασίας θα γίνεται ενώπιον αναγνωρισμένων εθνικών ή διεθνών οργανισμών διαιτησίας και θα διέπεται από τους αντίστοιχους κανόνες διαιτησίας των οργανισμών αυτών. Η επιλογή του οργανισμού διαιτησίας γίνεται με κριτήριο τη συμβατότητα της συγκεκριμένης διαιτητικής διαφοράς με τους διαδικαστικούς κανόνες του κάθε οργανισμού, την πρόνοια που οι κανόνες αυτοί λαμβάνουν για την εξασφάλιση της αμεροληψίας και αντικειμενικότητας του οργανισμού και των διαιτητών, την ίση μεταχείριση των διαδίκων, την κατά το δυνατόν ταχεία και αποτελεσματική επίλυση της διαφοράς, και με συνεκτίμηση και του κόστους της διαδικασίας.

θ) Σχηματισμός εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, για την αναγνώριση χρηματικής απαίτησης από οποιαδήποτε αιτία, για την οποία υποβάλλεται στο ΝΣΚ από ιδιώτη φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, αίτημα εξωδικαστικής επίλυσης. Η διαδικασία εκκινεί κατόπιν αιτήματος εξωδικαστικής επίλυσης που υποβάλλεται από ιδιώτη φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα είτε με εξώδικη αίτηση είτε στο πλαίσιο εκκρεμούς δικαστικής διαδικασίας, σε οποιοδήποτε στάδιο αυτής, πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης στον πρώτο ή δεύτερο βαθμό ή στο στάδιο της αναίρεσης. Δύναται να καθορίζονται κατηγορίες υποθέσεων του πρώτου εδαφίου, λαμβάνοντας ως κριτήριο ιδίως περιπτώσεις ομοειδών υποθέσεων που πηγάζουν από την ίδια πραγματική και νομική αιτία, για τις οποίες είναι υποχρεωτική, πριν από την προσφυγή στο αρμόδιο Δικαστήριο, η υποβολή αίτησης εξωδικαστικής επίλυσης στο ΝΣΚ, επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης της υπόθεσης, με την απόφαση της παρ. 2Β του άρθρου 122.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

Άρθρο 186
Κτηματολογική διαμεσολάβηση - Τροποποίηση περ. δ) και δα) παρ. 2 άρθρου 6 ν. 2664/1998

Οι περ. δ) και δα) της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α΄ 275), περί πρώτων εγγραφών - προθεσμίας αμφισβήτησης, αντικαθίστανται ως εξής:
«δ) Πριν από τη συζήτηση της αγωγής της περ. α) και επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης, ο ενάγων οφείλει να προσκαλέσει, με την αγωγή ή με ιδιαίτερο δικόγραφο, όλους τους εναγόμενους, εκτός των προσώπων αγνώστου διαμονής, σε εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 97 έως 101 του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών.
δα) Για την άσκηση αναγνωριστικής αγωγής κυριότητας με αιτία κτήσης την έκτακτη χρησικτησία, επί ακινήτου για το οποίο έχει καταχωρηθεί στο Κτηματολόγιο η ένδειξη «αγνώστου ιδιοκτήτη», ο ενάγων υποχρεούται, πριν από τη συζήτηση της αγωγής, να προσφύγει σε εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης σύμφωνα με το άρθρο 102 του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών. Η μη διενέργεια της εισαγωγικής συνεδρίας διαμεσολάβησης επιφέρει το απαράδεκτο της συζήτησης της αγωγής του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 19 και στο άρθρο 79 του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών.»

Άρθρο 187
Νομική βοήθεια σε διαμεσολάβηση - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 1 του ν. 3226/2004

Στο άρθρο 1 του ν. 3226/2004 (Α΄ 24) προστίθεται νέα παρ. 2Α, ως εξής:
«2Α. Για τις αστικές αξιώσεις δικαιούχοι νομικής βοήθειας είναι και όσοι μετά την εκκρεμοδικία συμμετέχουν σε εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης, περιλαμβανομένων και συνεδριών κατόπιν υπαγωγής σε εκούσια διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση. Η νομική βοήθεια καλύπτει την αμοιβή του διαμεσολαβητή για την εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης και, εφόσον η διαδικασία συνεχιστεί, την αμοιβή εκούσιας διαμεσολάβησης κατά το άρθρο 125, την αμοιβή του νομικού παραστάτη και τα γραμμάτια προκαταβολής εισφορών κατά το άρθρο 126 και τα τυχόν λοιπά έξοδα της διαδικασίας που βαρύνουν το δικαιούχο μέρος. Εξαιρείται το παράβολο της παρ. 4 του άρθρου 161.»

Άρθρο 188
Διαιτητική επίλυση διαφορών από δημόσιες συμβάσεις - Τροποποίηση άρθρου 176 ν. 4412/2016

Στο άρθρο 176 του ν. 4412/2016 (Α΄ 147), περί της διαιτητικής επίλυσης διαφορών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, αα) οι λέξεις «των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ», αβ) οι λέξεις «του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ», αγ) μετά τις λέξεις «το κύρος της σύμβασης» προστίθενται οι λέξεις «συμπεριλαμβανομένων των διαφορών που ανακύπτουν από την κήρυξη αναδόχου ως έκπτωτου», β) οι παρ. 2 και 3 καταργούνται, γ) στην παρ. 4 οι λέξεις «οι διατάξεις του οποίου κατισχύουν των εφαρμοστέων κανόνων διαιτησίας που καθορίζονται, σύμφωνα με την παρ. 3», αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο μέτρο που είναι συμβατός με τη φύση των διαφορών που ανακύπτουν από δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και υπηρεσιών», δ) στην παρ. 7, στο τέταρτο εδάφιο, οι λέξεις «σύμφωνα με το άρθρο 18 ν. 4640/2019 (Α΄ 190), περί αμοιβής διαμεσολαβητή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σύμφωνα με το οικείο άρθρο του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών», ε) στην παρ. 8, εα) στο τρίτο εδάφιο προτίθενται οι λέξεις «κατά την έκταση της αποδοχής κάθε μέρους», εβ) προστίθεται τέταρτο εδάφιο, και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το άρθρο 176 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 176
Διαιτητική επίλυση διαφορών

1. Στα έγγραφα της σύμβασης, για έργα προϋπολογισμού ανώτερου του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ και για μελέτες και τεχνικές και λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες προϋπολογισμού ανώτερου των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, μπορεί να εγκριθεί και να περιληφθεί ρήτρα περί διαιτητικής επίλυσης κάθε διαφοράς που προκύπτει σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος της σύμβασης συμπεριλαμβανομένων των διαφορών που ανακύπτουν από την κήρυξη αναδόχου ως έκπτωτου. Για έργα κατώτερου προϋπολογισμού, απαιτείται για τη συμπερίληψη αντίστοιχης ρήτρας η σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου.
2. [Καταργείται].
3. [Καταργείται].
4. Η διεξαγωγή της διαιτησίας υπόκειται στον «Κανονισμό Διαφάνειας στις δυνάμει Συνθήκης Διαιτησίες Επενδυτών-Κρατών» (Rules on Transparency in Treaty based Investor-State Arbitration) της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (UNCITRAL), στο μέτρο που είναι συμβατός με τη φύση των διαφορών που ανακύπτουν από δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και υπηρεσιών.
5. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 8 του «Κανονισμού Διαφάνειας στις δυνάμει Συνθήκης Διαιτησίες Επενδυτών-Κρατών» της παρ. 4, με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Δικαιοσύνης, καθορίζονται η αποθετήρια αρχή για τη δημοσίευση των πληροφοριών που προβλέπονται στους εν λόγω κανόνες και κάθε λεπτομέρεια αναφορικά με την τήρηση των πληροφοριών αυτών και την πρόσβαση σε αυτές.
6. Με συμφωνία των συμβαλλομένων, έπειτα από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, η επίλυση διαφορών από σύμβαση που έχει υπογραφεί χωρίς να συμπεριληφθεί σε αυτήν ρήτρα διαιτησίας κατά την παρ. 1, μπορεί να υπάγεται στις διατάξεις περί διαιτησίας.
7. Στα συμβατικά τεύχη που έχει περιληφθεί ρήτρα περί διαιτητικής επίλυσης, δύναται να προβλέπεται στάδιο συμβιβαστικής επίλυσης κάθε διαφοράς, που προηγείται της προσφυγής στη διαιτησία της παρ. 1. Για τη συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς

συγκροτείται Συμβούλιο Επίλυσης Διαφορών (ΣΕΔ), το οποίο θα αποτελείται από 1 έως 3 μέλη, μη συνδεόμενα με οποιαδήποτε έννομη σχέση με τα μέρη, τα οποία θα ορισθούν από τα μέρη εντός τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης. Σε περίπτωση διαφωνίας ως προς τον ορισμό των μελών, κάθε μέρος ορίζει από ένα και το τρίτο μέλος ορίζεται με απόφαση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Η αμοιβή κάθε μέλους του ΣΕΔ καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 125 του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών.

8. Η οποιαδήποτε διαφορά εισάγεται με πρωτοβουλία οποιουδήποτε μέρους στο ΣΕΔ, το οποίο εκδίδει μη δεσμευτική απόφαση, εντός τριάντα (30) ημερών από την εισαγωγή της διαφοράς. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από της εκδόσεως της απόφασης του ΣΕΔ τα μέρη δηλώνουν εγγράφως, αν αποδέχονται την εκδοθείσα απόφαση. Αποδοχή της απόφασης από τα μέρη επιλύει τη σχετική διαφορά κατά την έκταση της αποδοχής κάθε μέρους. Η έλλειψη έγγραφης δήλωσης μέρους εντός της προθεσμίας του δευτέρου εδαφίου ισοδυναμεί με αποδοχή της απόφασης του ΣΕΔ από το μέρος αυτό.

9. Με συμφωνία των συμβαλλομένων, η επίλυση διαφορών από σύμβαση που έχει υπογραφεί χωρίς να συμπεριληφθεί σε αυτήν ρήτρα συμβιβαστικής επίλυσης κατά την παρ. 7, μπορεί να υπάγεται στις διατάξεις αυτής.»

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄
ΚΕΝΤΡΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ

Άρθρο 189
Σύσταση - Επωνυμία - Νομική Φύση

1. Συστήνεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «Κέντρο Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας Ορεστιάδας» (εφεξής «Κέντρο»).

2. Το Κέντρο έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Δικαιοσύνης. Η εποπτεία περιορίζεται σε έλεγχο νομιμότητας και δεν εκτείνεται στον καθορισμό ή στην αξιολόγηση του επιστημονικού περιεχομένου των δράσεων και των πορισμάτων του Κέντρου.

3. Έδρα του Κέντρου ορίζεται ο Δήμος Ορεστιάδας της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου.

4. Το Κέντρο λειτουργεί σύμφωνα με τις αρχές της επιστημονικής ανεξαρτησίας, της διαφάνειας, της εξωστρέφειας και της μη κερδοσκοπικής δράσης.

Άρθρο 190
Αποστολή - Σκοπός

1. Αποστολή του Κέντρου είναι η μελέτη, η έρευνα, η προαγωγή και η διάδοση των θεσμών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και η υποστήριξη δράσεων που συνδέονται με την ειρηνική, αποτελεσματική και σύγχρονη διαχείριση διαφορών.
2. Το Κέντρο επιδιώκει ιδίως:
α) την έρευνα και τεκμηρίωση ζητημάτων που αφορούν στη διαμεσολάβηση, τη διαιτησία, τη συμφιλίωση και κάθε συναφή μηχανισμό,
β) την έρευνα και τεκμηρίωση ζητημάτων που αφορούν στην εφαρμογή της τεχνητής νοημοσύνης στη διαμεσολάβηση, στη διαιτησία, στη συμφιλίωση και κάθε συναφή μηχανισμό,
γ) την παροχή κατάρτισης, επιμόρφωσης και εξειδίκευσης σε νομικούς, διαμεσολαβητές, διαιτητές, στελέχη επιχειρήσεων, αποφοίτους Νομικών Σχολών και λοιπούς ενδιαφερομένους,
δ) την οργάνωση συνεδρίων, ημερίδων, σεμιναρίων, εργαστηρίων, κύκλων σπουδών και λοιπών επιστημονικών εκδηλώσεων,
ε) την ανάπτυξη ερευνητικών, εκπαιδευτικών και εκδοτικών δραστηριοτήτων,
στ) την ενίσχυση της τοπικής, εθνικής και διεθνούς δικτύωσης στον χώρο της εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και
ζ) την προβολή της Νέας Ορεστιάδας και της Θράκης ως τόπου επιστημονικής, θεσμικής και διασυνοριακής συνεργασίας.
3. Η επιδίωξη των ανωτέρω σκοπών δεν συνεπάγεται άσκηση δικαιοδοτικής λειτουργίας από το Κέντρο ούτε οργάνωση ή διενέργεια, στο όνομά του, διαδικασιών διαμεσολάβησης ή διαιτησίας με δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα για τους διαδίκους.

Άρθρο 191
Αρμοδιότητες - Δράσεις

1. Για την εκπλήρωση της αποστολής του, το Κέντρο δύναται ιδίως:
α) να εκπονεί μελέτες, γνωμοδοτικά υπομνήματα, ερευνητικά έργα και επιστημονικές εκθέσεις,
β) να οργανώνει προγράμματα επιμόρφωσης, εξειδίκευσης και δια βίου μάθησης μη τυπικού χαρακτήρα,
γ) να διοργανώνει επιστημονικές και επαγγελματικές συναντήσεις, διασκέψεις, ημερίδες, σεμινάρια και κλινικές δράσεις,
δ) να εκδίδει επιστημονικά συγγράμματα, περιοδικά, πρακτικά και λοιπά επιστημονικά αποθετήρια γνώσης,
ε) να παρέχει υπηρεσίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, επιστημονική, οργανωτική και υλικοτεχνική υποστήριξη σε δράσεις και διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και
στ) να συμμετέχει σε εθνικά, ευρωπαϊκά και διεθνή προγράμματα και δίκτυα.
2. Το Κέντρο δύναται να αναπτύσσει ειδικές δράσεις διασυνοριακής συνεργασίας και περιφερειακής εξωστρέφειας με έμφαση στη Θράκη και τη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Άρθρο 192
Σχέση με το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

1. Το Κέντρο δύναται να συνεργάζεται με το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και ιδίως με τη Νομική Σχολή του, βάσει πρωτοκόλλων συνεργασίας, προγραμματικών συμφωνιών ή ειδικότερων συμβάσεων.
2. Η συνεργασία της παρ. 1 μπορεί να αφορά ιδίως:
α) κοινές επιστημονικές εκδηλώσεις και ερευνητικές δράσεις,
β) συμμετοχή μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού ή ερευνητών σε επιστημονικές ή επιμορφωτικές και άλλες δράσεις του Κέντρου,
γ) ανάπτυξη εργαστηρίων ή προσομοιώσεων,
δ) πρακτική άσκηση ή εκπαιδευτική συμμετοχή φοιτητών και αποφοίτων σε δράσεις του Κέντρου,
ε) ανταλλαγή τεχνογνωσίας και επιστημονικού υλικού.
3. Το Κέντρο μπορεί να αναπτύσσει αντίστοιχες συνεργασίες και με άλλα πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

Άρθρο 193
Σχέση με τον Δικηγορικό Σύλλογο Ορεστιάδας

1. Το Κέντρο δύναται, κατόπιν ειδικών προγραμματικών συμφωνιών ή πρωτοκόλλων συνεργασίας, να παρέχει στον Δικηγορικό Σύλλογο Ορεστιάδας επιστημονική, οργανωτική και υλικοτεχνική υποστήριξη και να λειτουργεί ως στρατηγικός σύμβουλος για την οργάνωση, ανάπτυξη και διεθνή δικτύωση του Κέντρου Διεθνούς Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας του Δικηγορικού Συλλόγου.
3. Η συνεργασία της παρ. 2 μπορεί να περιλαμβάνει και τη συνύπαρξη, ακόμη και στον ίδιο φυσικό χώρο, του Κέντρου και των δομών ημεδαπούς και διεθνούς διαμεσολάβησης και διαιτησίας του Δικηγορικού Συλλόγου Ορεστιάδας, με διακριτότητα ως προς την οργανωτική τους ταυτότητα, τις αρμοδιότητες και τη νομική τους ευθύνη.

Άρθρο 194
Όργανα διοίκησης - Διοικητικό Συμβούλιο

1. Όργανα διοίκησης του Κέντρου είναι:
α) το Διοικητικό Συμβούλιο,
β) ο Γενικός Διευθυντής και
γ) το Επιστημονικό Συμβούλιο.
2. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Κέντρου είναι πενταμελές και αποτελείται από τους κάτωθι:
α) τον Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Ορεστιάδας,
β) έναν λειτουργό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με βαθμό τουλάχιστον Παρέδρου,
γ) τον Κοσμήτορα της Νομικής Σχολής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης ή τον νόμιμο αναπληρωτή του,
δ) τον Πρόεδρο του Επιμελητηρίου Έβρου ή τον νόμιμο αναπληρωτή του,

ε) ένα πρόσωπο εγνωσμένου κύρους και εμπειρίας στους τομείς του δικαίου, της διαμεσολάβησης, της διαιτησίας, της ανώτατης εκπαίδευσης, της έρευνας, της διοίκησης, της επιχειρηματικότητας ή της διεθνούς συνεργασίας.
Ως Πρόεδρος ορίζεται ο Κοσμήτορας της Νομική Σχολής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης .
3. Το Διοικητικό Συμβούλιο:
α) χαράσσει τη στρατηγική και εγκρίνει το ετήσιο πρόγραμμα δράσης,
β) εγκρίνει τον προϋπολογισμό και τον απολογισμό,
γ) αποφασίζει για τις συνεργασίες, τα προγράμματα και τις συμβάσεις του Κέντρου,
δ) καταρτίζει τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας,
ε) ορίζει τον Γενικό Διευθυντή,
στ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που απαιτείται για τη διοίκηση και λειτουργία του Κέντρου.
4 Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τετραετής και δεν επιτρέπεται η ανανέωσή της πέραν της μίας (1) φοράς. Δεν δύνανται να διορισθούν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρόσωπα που τελούν σε σχέση συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι δευτέρου βαθμού με άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή με τον Γενικό Διευθυντή.

Άρθρο 195
Γενικός Διευθυντής - Επιστημονικό Συμβούλιο

1. Ο Γενικός Διευθυντής επιλέγεται κατ' εφαρμογή του ν. 5062/2023 (Α΄ 183) αναφορικά με την επιλογή προσώπων διοίκησης νομικών προσώπων που ανήκουν στην Ομάδα Β, όπως ορίζεται στην περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 5062/2023. Η θητεία του Γενικού Διευθυντή είναι τριετής, με δυνατότητα ανανέωσης μία (1) φορά.
2. Ο Γενικός Διευθυντής:
α) μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου,
β) συντονίζει τη λειτουργία των υπηρεσιών και των δράσεων του Κέντρου,
γ) εισηγείται τον ετήσιο προγραμματισμό,
δ) παρακολουθεί την υλοποίηση των συνεργασιών και των προγραμμάτων και
ε) εκπροσωπεί το Κέντρο, εφόσον εξουσιοδοτείται από το Διοικητικό Συμβούλιο.
3. Συστήνεται Επιστημονικό Συμβούλιο, το οποίο είναι πενταμελές, έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα και διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Η θητεία των μελών είναι τετραετής, με δυνατότητα ανανέωσης μία (1) φορά.
4. Στο Επιστημονικό Συμβούλιο μπορούν να μετέχουν μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού, ερευνητές, αποχωρήσαντες ή συνταξιούχοι δικαστικοί λειτουργοί, δικηγόροι, διαμεσολαβητές, διαιτητές και λοιποί ειδικοί επιστήμονες από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή.
5. Το Επιστημονικό Συμβούλιο γνωμοδοτεί στο Διοικητικό Συμβούλιο ιδίως για:
α) τον επιστημονικό προσανατολισμό του Κέντρου,
β) την ποιότητα των δράσεών του και τη συνάφειά τους με την αποστολή του,
γ) τις ερευνητικές και εκδοτικές του πρωτοβουλίες,
δ) τις διεθνείς συνεργασίες του και τη θεσμική του εξωστρέφεια.
6. Η πρόωρη παύση του Γενικού Διευθυντή είναι δυνατή μόνο για σπουδαίο λόγο, με αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ύστερα από ακρόαση του ιδίου.

Άρθρο 196
Προσωπικό - συνεργάτες - συμμετοχή επιστημόνων και φοιτητών

1. Το Κέντρο δύναται να απασχολεί προσωπικό με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου, καθώς και να συνάπτει συμβάσεις έργου ή παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του. Η επιλογή του προσωπικού γίνεται κατ' εφαρμογή του ν. 4765/2021 (Α΄ 6).
2. Το Κέντρο δύναται να συνεργάζεται με δικηγόρους, διαμεσολαβητές, διαιτητές, οικονομολόγους, κοινωνικούς επιστήμονες, ειδικούς εμπειρογνώμονες, μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), ερευνητές, μεταδιδάκτορες και υποψήφιους διδάκτορες.

Άρθρο 197
Συνεργασίες - Δικτύωση

1. Το Κέντρο δύναται να συνάπτει πρωτόκολλα συνεργασίας, μνημόνια, συμβάσεις και προγραμματικές συμφωνίες με:
α) δημόσιους φορείς και αρχές,
β) δικηγορικούς συλλόγους,
γ) επιμελητήρια και επαγγελματικούς φορείς,
δ) πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα,
ε) διεθνείς οργανισμούς και δίκτυα,
στ) νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.
2 Οι συνεργασίες και τα δίκτυα που αναπτύσσει το Κέντρο είναι συμπληρωματικά προς τους κατά νόμο αρμόδιους φορείς στον χώρο της εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και δεν συνεπάγονται εποπτικό ή ρυθμιστικό ρόλο επ' αυτών.

Άρθρο 198
Πόροι - Οικονομική διαχείριση

1. Οι πόροι του Κέντρου δύναται να προέρχονται ιδίως από:
α) συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα,
β) έσοδα από την παροχή υπηρεσιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών,
γ) δωρεές, χορηγίες, κληροδοτήματα και κάθε άλλη νόμιμη παροχή,
δ) έσοδα από συνέδρια, σεμινάρια, προγράμματα επιμόρφωσης, επιστημονικές εκδόσεις και λοιπές συναφείς δραστηριότητες και
ε) αμοιβές από την εκπόνηση μελετών, την παροχή επιστημονικής ή οργανωτικής υποστήριξης και την υλοποίηση συνεδρίων ή έργων.
2. Η διαχείριση των πόρων του Κέντρου διενεργείται από τα αρμόδια όργανά του, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό και τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό.
3. Οι δωρεές και οι χορηγίες γίνονται δεκτές μόνον εφόσον δεν θίγουν την επιστημονική ανεξαρτησία, την αμεροληψία και τη διαφάνεια της λειτουργίας του Κέντρου.
4. Για κάθε οικονομικό έτος καταρτίζεται προϋπολογισμός και απολογισμός, οι οποίοι εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Κέντρου, σύμφωνα με τις αρχές της διαφάνειας και της λογοδοσίας.

5. Κάθε δωρεά ή χορηγία που υπερβαίνει το ποσό το οποίο ορίζεται με την απόφαση του άρθρου 200, γνωστοποιείται δημόσια, με αναφορά του δωρητή ή χορηγού και του ύψους της παροχής, στην ιστοσελίδα του Κέντρου, τηρουμένης της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Άρθρο 199
Εσωτερικός Κανονισμός

1. Εντός έξι (6) μηνών από τη συγκρότηση του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου καταρτίζεται ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Κέντρου με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.
2. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας ρυθμίζονται:
α) η εσωτερική οργάνωση των υπηρεσιών του Κέντρου,
β) οι διαδικασίες σύναψης συνεργασιών,
γ) η διοικητική και οικονομική λειτουργία,
δ) η διαδικασία επιλογής συνεργατών και επιστημονικών υπευθύνων,
ε) η πολιτική δημοσιότητας και διαφάνειας και
στ) κάθε άλλο αναγκαίο θέμα εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας του Κέντρου, το οποίο δεν αφορά στη θέσπιση δικαιωμάτων ή υποχρεώσεων τρίτων ούτε τροποποιεί, συμπληρώνει ή καταργεί διατάξεις νόμου ή κανονιστικών πράξεων.
3. Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ ΣΤ΄

Άρθρο 200
Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους ΣΤ΄

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ορίζεται το ποσό των δωρεών ή χορηγιών που υπόκεινται στην υποχρέωση δημόσιας γνωστοποίησης κατά την παρ. 5 του άρθρου 198.

Άρθρο 201
Μεταβατικές διατάξεις

1. Εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος διορίζεται το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο του Κέντρου.
2. Μέχρι την πλήρη λειτουργική οργάνωση του Κέντρου, η προσωρινή στέγαση του και η βασική διοικητική ή υλικοτεχνική υποστήριξη μπορούν να εξασφαλίζονται με συμφωνίες συνεργασίας με δημόσιους ή επαγγελματικούς φορείς του Δήμου Ορεστιάδας.

Άρθρο 202
Τελική διάταξη

Κάθε προπαρασκευαστική ενέργεια, μελέτη, συνεργασία ή διοικητική πρωτοβουλία που έχει αναληφθεί για την ίδρυση φορέα εναλλακτικής επίλυσης διαφορών στην Ορεστιάδα μπορεί να αξιοποιείται για την έναρξη λειτουργίας του Κέντρου. Οι σχετικές συμφωνίες και πράξεις αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Κέντρου, σύμφωνα με τις αρχές της διαφάνειας και της λογοδοσίας.

ΜΕΡΟΣ Ζ΄
ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 203
Αύξηση οργανικών θέσεων Υπουργείου Δικαιοσύνης και Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων

1. Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης συνιστώνται επιπλέον οργανικές θέσεις προσωπικού ως εξής:
α) Κατηγορία ΠΕ Ψυχολόγων θέσεις δέκα (10),
β) Κατηγορία ΠΕ Σωφρονιστικού Ανηλίκων θέσεις επτά (7),
γ) Κατηγορία ΤΕ Επιμελητών Ανηλίκων θέσεις δώδεκα (12).
2. Στις Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων (Ε.Π.Α.) συνιστώνται επιπλέον οργανικές θέσεις προσωπικού ως εξής:
α) Στην Ε.Π.Α. Κοζάνης:
αα) Κατηγορία ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού θέση μία (1),
αβ) Κατηγορία ΠΕ Ψυχολόγων θέση μία (1),
αγ) Κατηγορία ΤΕ Κοινωνικής Εργασίας θέση μία (1),
αδ) Κατηγορία ΔΕ Προσωπικού Πρόνοιας θέσεις δύο (2),
αε) Κατηγορία ΔΕ Προσωπικού Εστίασης θέση μία (1) και
αστ) Κατηγορία ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας Εσωτερικών Χώρων θέση μία (1).
β) Στην Ε.Π.Α. Πειραιά:
βα) Κατηγορία ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού θέση μία (1),
ββ) Κατηγορία ΠΕ Ψυχολόγων θέση μία (1),
βγ) Κατηγορία ΤΕ Κοινωνικής Εργασίας θέση μία (1) και
βδ) Κατηγορία ΔΕ Προσωπικού Πρόνοιας θέση μία (1).
γ) Στην Ε.Π.Α. Αθήνας:
γα) Κατηγορία ΠΕ Ψυχολόγων θέση μία (1),
γβ) Κατηγορία ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού θέση μία (1),
γγ) Κατηγορία ΠΕ Κοινωνικής Εργασίας θέση μία (1),
γδ) Κατηγορία ΔΕ Προσωπικού Πρόνοιας θέση μία (1),
γε) Κατηγορία ΔΕ Προσωπικού Εστίασης θέσης μία (1),
γστ) Κατηγορία ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας Εσωτερικών Χώρων θέση μία (1).
δ) Στην Ε.Π.Α. Ηρακλείου:
δα) Κατηγορία ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού θέση μία (1),

δβ) Κατηγορία ΠΕ Ψυχολόγων θέση μία (1),
δγ) Κατηγορία ΤΕ Κοινωνικής Εργασίας θέση μία (1),
δε) Κατηγορία ΔΕ Προσωπικού Πρόνοιας θέσεις δύο (2),
δστ) Κατηγορία ΔΕ Προσωπικού Εστίασης θέση μία (1),
δζ) Κατηγορία ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας Εσωτερικών Χώρων θέση μία (1),
ε) Στην Ε.Π.Α. Λάρισας:
εα) Κατηγορία ΠΕ Ψυχολόγων θέση μία (1),
εβ) Κατηγορία ΤΕ Κοινωνικής Εργασίας θέσεις δύο (2),
εγ) Κατηγορία ΔΕ Προσωπικού Πρόνοιας θέσεις δύο (2),
εδ) Κατηγορία ΔΕ Προσωπικού Εστίασης θέση μία (1),
εε) Κατηγορία ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας Εσωτερικών Χώρων θέση μία (1).

Άρθρο 204

Διαδικασία πλήρωσης θέσεων προσωπικού αυτοτελών γραφείων Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων «Σπίτι του Παιδιού», Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής Υπουργείου Δικαιοσύνης και Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων

1. Για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών των αυτοτελών γραφείων Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων «Σπίτι του Παιδιού» και των Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων (Υ.Ε.Α.) καταρτίζεται, κατόπιν αιτήματός τους, στο Υπουργείο Δικαιοσύνης ηλεκτρονικός κατάλογος των κλάδων ΠΕ Ψυχολόγων, ΠΕ Σωφρονιστικού Ανηλίκων και ΤΕ Επιμελητών Ανηλίκων, ανεξάρτητα από την ύπαρξη κενών οργανικών θέσεων, στον οποίο εγγράφονται όσοι κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα.
2. Για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών των Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων (Ε.Π.Α.) καταρτίζεται, στις Ε.Π.Α., ηλεκτρονικός κατάλογος, των κλάδων ΠΕ Ψυχολόγων, ΤΕ Κοινωνικής Εργασίας, ΔΕ Προσωπικού Πρόνοιας, ΔΕ Προσωπικού Εστίασης και ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας Εσωτερικών Χώρων, ανεξάρτητα από την ύπαρξη κενών οργανικών θέσεων, στον οποίο εγγράφονται όσοι κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα.
3. Οι υποψήφιοι εγγράφονται, μέσω ηλεκτρονικής εφαρμογής, στον ηλεκτρονικό κατάλογο, κάθε έτος, μέσα στο δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιανουαρίου. Ο κατάλογος αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και των υπηρεσιών της παρ. 1 και 2, μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου του ίδιου έτους και παραμένει, επικαιροποιημένος, μέχρι την ανάρτηση του νέου ηλεκτρονικού καταλόγου του επόμενου έτους. Αν υποψήφιος παραιτηθεί σε χρόνο μικρότερο του έτους από την υπογραφή της σύμβασης εργασίας, προσλαμβάνεται ο επόμενος κατά σειρά στον ηλεκτρονικό κατάλογο υποψήφιος για χρονικό διάστημα ίσο με αυτό της αρχικής σύμβασης.
4. Το προσωπικό των παρ. 1 και 2 προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, με την επιφύλαξη του άρθρου 51 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133), περί ετήσιου προγραμματισμού προσλήψεων ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα. Για το προσωπικό της παρ. 1 η πρόσληψη γίνεται με τους όρους της απόφασης της παρ. 8, κατόπιν έγκρισης του Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και απόφασης τοποθέτησης του ιδίου. Για το προσωπικό της παρ. 2 η πρόσληψη γίνεται με τους όρους της απόφασης της παρ. 8 και των όσων ορίζονται στο από 3.7.1943 Κανονιστικό Διάταγμα (Α΄ 239).

5. Αρμόδιο για την κατάρτιση του καταλόγου, τον έλεγχο της νομιμότητας των δικαιολογητικών των εγγεγραμμένων σε αυτόν και τη σύνταξη των πινάκων κατάταξης είναι το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το οποίο, μετά το πέρας του ελέγχου, προχωρά στην πρόσληψη του προσωπικού στις υπηρεσίες της παρ. 1. Στην περίπτωση της παρ. 2 αρμόδιες για την κατάρτιση του καταλόγου, τον έλεγχο της νομιμότητας των εγγεγραμμένων σε αυτόν και τη σύνταξη των πινάκων κατάταξης είναι οι Ε.Π.Α., οι οποίες, μετά το πέρας του ελέγχου, προχωρούν στην πρόσληψη του προσωπικού.

6. Το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) δύναται να προβαίνει σε κατ' ένσταση έλεγχο νομιμότητας των πινάκων κατάταξης. Η ένσταση κατά των πινάκων κατάταξης ασκείται από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοσή τους. Για την άσκηση της ένστασης απαιτείται η καταβολή παραβόλου πενήντα (50) ευρώ το οποίο επισυνάπτεται στην ένσταση, άλλως η ένσταση δεν εξετάζεται. Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει το παράβολο το οποίο έχει προμηθευτεί ηλεκτρονικά μέσω της εφαρμογής ηλεκτρονικού παραβόλου από τον διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Σε περίπτωση που η υποβληθείσα ένσταση γίνει δεκτή, το καταβληθέν ποσό του παραβόλου επιστρέφεται στον ενιστάμενο. Ο έλεγχος του Α.Σ.Ε.Π. δεν αναστέλλει την απασχόληση του προσωπικού που έχει προσληφθεί μέχρι την έκδοση της απόφασης επί των ενστάσεων.

7. Οι αποφάσεις του Α.Σ.Ε.Π. της παρ. 6 εκτελούνται άμεσα από τον οικείο φορέα. Εφόσον η συμμόρφωση στις ανωτέρω αποφάσεις του Α.Σ.Ε.Π. συνεπάγεται την απόλυση προσωπικού που έχει προσληφθεί κατά τους όρους των παρ. 1 έως 5, οι απολυόμενοι λαμβάνουν τις αποδοχές που προβλέπονται για την απασχόλησή τους έως την ημέρα της απόλυσης, χωρίς οποιαδήποτε αποζημίωση από την αιτία αυτή. Η σύμβαση του προσωπικού, που προσλαμβάνεται συνεπεία της εν λόγω απόφασης του Α.Σ.Ε.Π., έχει τη διάρκεια που έχει ορισθεί στην αρχικά συναφθείσα σύμβαση.

8. Η διάρκεια του χρόνου απασχόλησης του προσωπικού της παρ. 1 καθορίζεται στην απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και αναφέρεται ρητά σε κάθε απόφαση τοποθέτησής του, καθώς και σε κάθε σύμβαση εργασίας που συνάπτεται. Η διάρκεια του χρόνου απασχόλησης του προσωπικού της παρ. 2 καθορίζεται στην απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Π.Α. και αναφέρεται ρητά σε κάθε απόφαση τοποθέτησής του και σε κάθε σύμβαση εργασίας που συνάπτεται. Σε κάθε περίπτωση, το χρονικό διάστημα της απασχόλησης του προσωπικού των παρ. 1 και 2 δεν μπορεί να είναι μικρότερο του ενός (1) έτους και μεγαλύτερο των δύο (2) ετών.

9. Το προσωπικό της παρ. 1, κατά τον χρόνο απασχόλησής του, αμείβεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4354/2015 (Α΄ 176). Η δαπάνη για την αμοιβή του βαρύνει τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του φορέα, στον οποίο εργάζονται. Δύναται να καλύπτεται και από ενωσιακούς πόρους και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα. Στην περίπτωση του τρίτου εδαφίου, η διάρκεια της σύμβασης δύναται να ανανεώνεται, πέραν της διετίας και μέχρι τη λήξη των ως άνω προγραμμάτων. Οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας εφαρμόζονται και για το εν λόγω προσωπικό.

Άρθρο 205
Διαδικασία πλήρωσης θέσεων προσωπικού των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης - Προσθήκη άρθρου 4Β στον ν. 3772/2009

Στον ν. 3772/2009 (Α΄ 112) προστίθεται άρθρο 4Β ως εξής:

«Άρθρο 4Β
Πλήρωση θέσεων για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών των ιατροδικαστικών υπηρεσιών

1. Για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών των ιατροδικαστικών υπηρεσιών της χώρας καταρτίζεται, στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, ηλεκτρονικός κατάλογος, των κλάδων ΠΕ Ιατρών (ειδικότητα Παθολογικής Ανατομικής), ΠΕ Χημικών, ΠΕ Βιολόγων, ΠΕ Βιοχημικών και ΤΕ Βιοϊατρικών Επιστημών (ειδικότητα ιατρικών εργαστηρίων), ανεξάρτητα από την ύπαρξη κενών οργανικών θέσεων, στον οποίο εγγράφονται όσοι κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα.
2. Οι υποψήφιοι εγγράφονται, μέσω ηλεκτρονικής εφαρμογής, στον ηλεκτρονικό κατάλογο, κάθε έτος, μέσα στο δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιανουαρίου. Ο κατάλογος αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και της κάθε ιατροδικαστικής υπηρεσίας, μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου του ίδιου έτους και παραμένει, επικαιροποιημένος, μέχρι την ανάρτηση του νέου ηλεκτρονικού καταλόγου του επόμενου έτους. Εάν υποψήφιος παραιτείται σε χρόνο μικρότερο του έτους από την υπογραφή της σύμβασης εργασίας, προσλαμβάνεται ο επόμενος κατά σειρά στον ηλεκτρονικό κατάλογο υποψήφιος για χρονικό διάστημα ίσο με αυτό της αρχικής σύμβασης.
3. Τα αιτήματα των υπηρεσιών των ιατροδικαστικών υπηρεσιών για προσλήψεις των κλάδων που αναφέρονται στην παρ. 1 υποβάλλονται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.
4. Το προσωπικό του παρόντος προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, ως προσωπικό πλήρους απασχόλησης. Η πρόσληψή του γίνεται με τους όρους που καθορίζονται στην απόφαση της παρ. 10, κατόπιν έγκρισης του Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και απόφασης τοποθέτησης του ιδίου. Για τις προσλήψεις του παρόντος εφαρμόζεται το άρθρο 51 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133), περί ετήσιου προγραμματισμού προσλήψεων ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα.
5. Αρμόδιο για την κατάρτιση του καταλόγου, τον έλεγχο της νομιμότητας των δικαιολογητικών των εγγεγραμμένων σε αυτόν και τη σύνταξη των πινάκων κατάταξης είναι το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το οποίο μετά το πέρας του ελέγχου, προχωρά στην πρόσληψη του προσωπικού, στις ιατροδικαστικές υπηρεσίες.
6. Το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) δύναται να προβαίνει σε κατ' ένσταση έλεγχο νομιμότητας των πινάκων κατάταξης. Για την άσκηση της ένστασης απαιτείται η καταβολή παραβόλου πενήντα (50) ευρώ το οποίο επισυνάπτεται στην ένσταση, άλλως η ένσταση δεν εξετάζεται. Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει το παράβολο το οποίο έχει προμηθευτεί ηλεκτρονικά μέσω της εφαρμογής ηλεκτρονικού παραβόλου από τον διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Σε περίπτωση που η υποβληθείσα ένσταση γίνει δεκτή, το καταβληθέν ποσό του παραβόλου επιστρέφεται στον ενιστάμενο. Η ένσταση κατά των πινάκων κατάταξης ασκείται από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοσή

τους. Ο έλεγχος του Α.Σ.Ε.Π., σύμφωνα με την παρούσα, δεν αναστέλλει την απασχόληση του προσωπικού που έχει προσληφθεί μέχρι την έκδοση της απόφασης επί των ενστάσεων.
7. Οι αποφάσεις του Α.Σ.Ε.Π. της παρ. 6 εκτελούνται άμεσα από τον οικείο φορέα. Εφόσον η συμμόρφωση στις ανωτέρω αποφάσεις του Α.Σ.Ε.Π. συνεπάγεται την απόλυση προσωπικού που έχει προσληφθεί κατά τους όρους των παρ. 1 έως 5, οι απολυόμενοι λαμβάνουν τις αποδοχές που προβλέπονται για την απασχόλησή τους έως την ημέρα της απόλυσης, χωρίς οποιαδήποτε αποζημίωση από την αιτία αυτή. Η σύμβαση του προσωπικού, που προσλαμβάνεται συνεπεία της εν λόγω απόφασης του Α.Σ.Ε.Π., έχει τη διάρκεια που έχει ορισθεί στην αρχικά συναφθείσα σύμβαση.
8. Η διάρκεια του χρόνου απασχόλησης του ανωτέρω προσωπικού καθορίζεται στην απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και αναφέρεται ρητά σε κάθε απόφαση τοποθέτησής του, καθώς και σε κάθε σύμβαση εργασίας που συνάπτεται. Σε κάθε περίπτωση, το χρονικό διάστημα της απασχόλησης δεν μπορεί να είναι μικρότερο του ενός (1) έτους και μεγαλύτερο των δύο (2) ετών.
9. Το ανωτέρω προσωπικό του κλάδου ΠΕ Ιατρών (ειδικότητα Παθολογική Ανατομική), κατά τον χρόνο απασχόλησής του, αμείβεται σύμφωνα με το άρθρο 58Α του ν. 4999/2022 (Α΄ 225). Το ανωτέρω προσωπικό των υπόλοιπων κλάδων, κατά τον χρόνο απασχόλησής του, αμείβεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4354/2015 (Α΄ 176). Η δαπάνη για την αμοιβή του ανωτέρω προσωπικού βαρύνει τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του φορέα, στον οποίο εργάζονται, ενώ δύναται να καλύπτεται και από ενωσιακούς πόρους και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα. Στην τελευταία περίπτωση η διάρκεια της σύμβασης δύναται να ανανεώνεται, πέραν της διετίας και μέχρι τη λήξη των ως άνω προγραμμάτων. Οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, ισχύουν και εφαρμόζονται και για το εν λόγω προσωπικό.
10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζονται ο τρόπος κατάρτισης και τήρησης του ηλεκτρονικού καταλόγου των κλάδων της παρ. 1, το περιεχόμενο και η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων των υποψηφίων, ο χρόνος και η διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα που σχετίζεται με την πρόσληψη του προσωπικού αυτού. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα απαιτούμενα τυπικά και τυχόν πρόσθετα προσόντα, καθώς και τα κριτήρια και ο τρόπος μοριοδότησης και κατάταξής τους.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Άρθρο 206
Επίδομα ειδικών συνθηκών άσκησης δικαστικού έργου

1. Στους υπαλλήλους της Γραμματείας του Συμβουλίου της Επικρατείας, των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και εισαγγελιών, του Ελεγκτικού Συνεδρίου, της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, των τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων χορηγείται από την 1η.1.2027 μηναίο επίδομα ειδικών συνθηκών άσκησης δικαστικού έργου, ύψους εκατό (100) ευρώ.

2. Το επίδομα περιλαμβάνεται στις τακτικές αποδοχές και καταβάλλεται με την προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι αυτού προσφέρουν υπηρεσία με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στα καθήκοντα της θέσης που δικαιολογούν την καταβολή του. Το επίδομα εξακολουθεί να καταβάλλεται για όσο διάστημα οι υπάλληλοι τελούν σε άδεια, περιλαμβανομένης και της βραχυχρόνιας αναρρωτικής άδειας έως οκτώ (8) ημέρες κατ' έτος, καθώς και σε αναρρωτική άδεια πέραν των οκτώ (8) ημερών κατ' έτος που χορηγείται βάσει γνωμάτευσης που εκδίδεται από δημόσια νοσοκομεία, κέντρα υγείας του Δημοσίου, πανεπιστημιακές κλινικές, νοσηλευτικούς σχηματισμούς του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας και ιδιωτικές κλινικές, εφόσον έχει προηγηθεί νοσηλεία σε αυτές, η οποία αποδεικνύεται με σχετικά παραστατικά.

3. Το επίδομα περικόπτεται:

α) σε περίπτωση αποχής του υπαλλήλου από τα καθήκοντά του, καθώς και σε περίπτωση θέσεως του υπαλλήλου σε αργία ή διαθεσιμότητας για οποιονδήποτε λόγο,

β) αυτοδίκαια, σε περίπτωση απομακρύνσεως του υπαλλήλου από τη θέση που δικαιολογεί την καταβολή του και

γ) σε περίπτωση εκπαιδευτικής άδειας διάρκειας μεγαλύτερης των δύο (2) μηνών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΑΠΑΤΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΥΤΟΦΩΡΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρο 207
Κακουργηματικές μορφές απάτης και απάτης με υπολογιστή - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 386 και παρ. 1 άρθρου 386Α Ποινικού Κώδικα

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 386 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α΄ 95), περί απάτης, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Όποιος με την εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων σαν αληθινών ή την αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών γεγονότων βλάπτει ξένη περιουσία πείθοντας κάποιον σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή με σκοπό από τη βλάβη αυτής της περιουσίας να αποκομίσει ο ίδιος ή άλλος παράνομο περιουσιακό όφελος τιμωρείται με φυλάκιση, και αν η ζημία που προξενήθηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη, με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή.

Αν ο δράστης, έχοντας ενωθεί με άλλον, διαπράττει απάτες κατ' επάγγελμα: α) με εκμετάλλευση της ευαλωτότητας του θύματος λόγω ηλικίας ή διανοητικής κατάστασης ή β) με την πρόκληση φόβου, ταραχής ή ανασφάλειας, επιβάλλεται κάθειρξη έως οκτώ (8) έτη και χρηματική ποινή.

Αν η ζημία που προκλήθηκε υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ, επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 386Α του Ποινικού Κώδικα, περί απάτης με υπολογιστή, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Όποιος, με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος, βλάπτει ξένη περιουσία, επηρεάζοντας το αποτέλεσμα μιας διαδικασίας επεξεργασίας δεδομένων υπολογιστή:

α) με τη μη ορθή διαμόρφωση προγράμματος υπολογιστή,

β) με τη χωρίς δικαίωμα παρέμβαση σε πληροφοριακό σύστημα,

γ) με τη χρησιμοποίηση μη ορθών ή ελλιπών ψηφιακών δεδομένων υπολογιστή, ιδίως δεδομένων αναγνώρισης της ταυτότητας,
δ) με τη χωρίς δικαίωμα εισαγωγή, αλλοίωση, διαγραφή, μετάδοση ή εξάλειψη ορθών ψηφιακών δεδομένων υπολογιστή, ιδίως ψηφιακών δεδομένων αναγνώρισης της ταυτότητας, ή
ε) με τη χωρίς δικαίωμα αξιοποίηση λογισμικού προορισμένου για τη μετακίνηση χρημάτων ή νομισματικής αξίας, τιμωρείται με φυλάκιση, και αν η ζημία που προξενήθηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη, με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή.
Αν ο δράστης, έχοντας ενωθεί με άλλον, διαπράττει απάτες με υπολογιστή κατ' επάγγελμα: α) με εκμετάλλευση της ευαλωτότητας του θύματος λόγω ηλικίας ή διανοητικής κατάστασης ή β) με την πρόκληση φόβου, ταραχής ή ανασφάλειας, επιβάλλεται κάθειρξη έως οκτώ (8) έτη και χρηματική ποινή. Αν η ζημία που προκλήθηκε υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ, επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή.»

Άρθρο 208
Παρέκκλιση από την αυτόφωρη διαδικασία επί εγκλημάτων εμπρησμού - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 92Α του ν. 4662/2020

Στο άρθρο 92Α του ν. 4662/2020 (Α΄ 27), περί εποπτείας Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:
«5. Σε περίπτωση ενδείξεων εμπρησμού των άρθρων 264 και 265 του Ποινικού Κώδικα (Α΄ 95), οι οποίες συνδέονται με τη λειτουργία δικτύου ηλεκτροδότησης, οι αρμόδιοι υπάλληλοι των Διαχειριστών Ηλεκτρικής Ενέργειας δεν υπάγονται στη διαδικασία των άρθρων 417 έως 427 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α΄ 96), για πράξη ή παράλειψη στο πλαίσιο των καθηκόντων τους, εκτός αν ο αρμόδιος εισαγγελέας, αφού ενημερωθεί για τα στοιχεία της υπόθεσης και για εξαιρετικούς και ειδικώς αιτιολογημένους λόγους, παραγγείλει διαφορετικά.»

Άρθρο 209
Παρέκκλιση από την αυτόφωρη διαδικασία κατά διδακτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης - Προσθήκη άρθρου 14Α στον ν. 1566/1985

Στον ν. 1566/1985 (Α΄ 167) προστίθεται άρθρο 14Α ως εξής:

«Άρθρο 14Α
Δικονομική διάταξη

Σε περίπτωση υποβολής έγκλησης ή μήνυσης κατά μέλους εκπαιδευτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, για πράξη που φέρεται ότι τέλεσε στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων του, δεν εφαρμόζεται σε βάρος του η διαδικασία των άρθρων 417 έως 427 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α΄ 96), εκτός αν ο αρμόδιος εισαγγελέας, αφού ενημερωθεί για τα στοιχεία της υπόθεσης και για εξαιρετικούς και ειδικώς αιτιολογημένους λόγους, παραγγείλει διαφορετικά.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 210
Σύντμηση του χρόνου πρακτικής άσκησης για τους σπουδαστές της κατεύθυνσης των πολιτικών και ποινικών δικαστικών λειτουργών της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών της 32ης εκπαιδευτικής σειράς και του χρόνου πραγματικής υπηρεσίας δόκιμου δικαστικού λειτουργού

1. Κατά παρέκκλιση:
α) των εδαφίων δεύτερου, τρίτου και πέμπτου της παρ. 1 του άρθρου 23, περί σταδίων κατάρτισης και όρκου,
β) της παρ. 1 του άρθρου 26, περί διάρκειας πρώτου σταδίου κατάρτισης και απουσιών,
γ) του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, του τέταρτου εδαφίου της παρ. 9 και της παρ. 12 του άρθρου 28, περί εξετάσεων αποφοίτησης,
δ) του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 και του πρώτου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 31, περί πρακτικής άσκησης, αξιολόγησης και πινάκων επιτυχόντων μετά από το τέλος του δευτέρου σταδίου κατάρτισης,
ε) της παρ. 2 του άρθρου 32, περί καθορισμού σειράς στους πίνακες αρχαιότητας και
στ) του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 34, περί αξιολόγησης ήθους και συμπεριφοράς και ψυχιατρικής διερεύνησης, του ν**.** 4871/2021 (Α΄ 246) ειδικά για τους σπουδαστές της κατεύθυνσης Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών της 32ης εκπαιδευτικής σειράς, οι οποίοι προέρχονται από τον διαγωνισμό που είχε προκηρυχθεί με την υπό στοιχεία 34233οικ/13.6.2025 κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Προκήρυξη του 32ου διαγωνισμού για την εισαγωγή σπουδαστών στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών» (Γ΄ 2195), και των οποίων η φοίτηση άρχισε τη 2α.2.2026, ο χρόνος κατάρτισης συντέμνεται, σύμφωνα με την παρ. 2.
2.α) Η διάρκεια της κατάρτισης των σπουδαστών αρχίζει τη 2α.2.2026 και περατώνεται τη 14η.2.2027. Το πρώτο στάδιο κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων και των εξετάσεων αποφοίτησης, διαρκεί από την 1η.2.2026 έως τη 1η.11.2026. Η βαθμολογία των γραπτών δοκιμίων του συνόλου της γραπτής δοκιμασίας των εξετάσεων αποφοίτησης παραδίδεται στη γραμματεία της Σχολής έως τη 2α.11.2026 και ώρα 20:00. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων αποφοίτησης αναρτώνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα μάθησης της Σχολής, με ελεγχόμενη πρόσβαση, το αργότερο μέχρι τις 22:00 της ίδιας ημέρας.
β) Το δεύτερο στάδιο κατάρτισης των σπουδαστών, που περιλαμβάνει την πρακτική άσκησή τους στα δικαστικά καταστήματα, διαρκεί από την 3η.11.2026 έως τη 14η.2.2027 και διεξάγεται καθ' όλες τις ημέρες της εβδομάδας, συμπεριλαμβανομένων των Σαββάτων, των Κυριακών και των αργιών. Η πρακτική άσκηση δεν διεξάγεται μόνο κατά την 25η και την 26η Δεκεμβρίου 2026 και την 1η Ιανουαρίου 2027. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της πρακτικής άσκησης παραδίδονται στη γραμματεία της Σχολής μέχρι τη 14η Φεβρουαρίου 2027 και ώρα 17:00. Η γραμματεία της Σχολής συντάσσει άμεσα τους πίνακες επιτυχόντων μετά το τέλος του δευτέρου σταδίου κατάρτισης, οι οποίοι αναρτώνται στην ηλεκτρονική

πλατφόρμα μάθησης της Σχολής, με ελεγχόμενη πρόσβαση, την ίδια ημέρα. Επιπλέον, την ίδια ημέρα η γραμματεία της Σχολής συντάσσει πίνακα αρχαιότητας, στον οποίο εγγράφονται οι εκπαιδευόμενοι και ο οποίος αναρτάται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα μάθησης της Σχολής με ελεγχόμενη πρόσβαση και αποστέλλεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.
γ) Η συνεδρίαση του Συμβουλίου Σπουδών για την κρίση της καταλληλότητας των εκπαιδευομένων για την άσκηση των καθηκόντων του εισαγγελικού λειτουργού, που πρόκειται να τους ανατεθούν, λαμβάνει χώρα τη 15η.2.2027. Η πρακτική άσκηση των εκπαιδευομένων παρατείνεται στα ίδια δικαστήρια μέχρι τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος διορισμού τους σε οργανική θέση δόκιμου εισαγγελικού λειτουργού.
δ) Κατά τα λοιπά οι εκπαιδευόμενοι διέπονται από τις διατάξεις του ν**.** 4871/2021.
3. Κατά παρέκκλιση της παρ. 4 του άρθρου 36 του ν. 4871/2021, περί διορισμού, μη αποδοχής και δοκιμαστικής υπηρεσίας, οι διοριζόμενοι της κατεύθυνσης Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και της κατεύθυνσης Εισαγγελέων της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών της 32ης εκπαιδευτικής σειράς διανύουν πραγματική υπηρεσία δόκιμου δικαστικού λειτουργού από τη 15η.2.2027 μέχρι τη 15η.9.2027.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 211
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης οι οργανικές θέσεις της παρ. 1 του άρθρου 203 κατανέμονται στις οργανικές μονάδες του π.δ. 30/2025 (Α΄ 52).
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζονται ο τρόπος κατάρτισης και τήρησης του ηλεκτρονικού καταλόγου, το περιεχόμενο και η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων των υποψηφίων, ο χρόνος και η διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα που σχετίζεται με την πρόσληψη του προσωπικού των παρ. 1 και 2 του άρθρου 204. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα απαιτούμενα τυπικά και τυχόν πρόσθετα προσόντα, καθώς και τα κριτήρια και ο τρόπος μοριοδότησης και κατάταξής τους.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζονται ο τρόπος κατάρτισης και τήρησης του ηλεκτρονικού καταλόγου των κλάδων της παρ. 1 του άρθρου 204, το περιεχόμενο και η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων των υποψηφίων, ο χρόνος και η διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα που σχετίζεται με την πρόσληψη του προσωπικού αυτού. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα απαιτούμενα τυπικά και τυχόν πρόσθετα προσόντα, καθώς και τα κριτήρια και ο τρόπος μοριοδότησης και κατάταξής τους.

Άρθρο 212
Μεταβατικές διατάξεις

1. Κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου ο κατάλογος της παρ. 3 του άρθρου 204 του παρόντος και της παρ. 2 του άρθρου 4Β του ν. 3772/2009 (Α΄ 112) καταρτίζεται εντός

δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος. Ο κατάλογος αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και των σχετικών υπηρεσιών εντός είκοσι (20) ημερών από την κατάρτισή του και παραμένει, επικαιροποιημένος, μέχρι το τέλος του μήνα της αντίστοιχης ημέρας του έτους 2028.
2. Κατά την πρώτη εφαρμογή του άρθρου 204 η διαδικασία πρόσληψης προσωπικού στις Ε.Π.Α. δύναται να διενεργείται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ενδιαφερόμενης Ε.Π.Α..

ΜΕΡΟΣ Η΄
ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 213
Καταργούμενες διατάξεις

Καταργούνται:
α) το άρθρο 214Β του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), περί προσφυγής σε δικαστική μεσολάβηση,
β) το άρθρο 214Γ του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί προσφυγής σε διαδικασία διαμεσολάβησης,
γ) το Έβδομο Βιβλίο του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί διαιτησίας,
δ) τα άρθρα 1 έως 33 του ν. 4640/2019 (Α΄ 190, διορθ. σφαλ. Α΄ 194), περί διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις και περαιτέρω εναρμόνισης της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2008/52/ΕΚ και
ε) τα άρθρα 1 έως 48 του Μέρους Α΄ του ν. 5016/2023 (Α΄ 21), περί της διεθνούς εμπορικής διαιτησίας.

ΜΕΡΟΣ Θ΄
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 214
Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη των παρ. 2, 3 και 4.
2. Η ισχύς του Μέρους Β΄ και των περ. γ) και ε) του άρθρου 213 αρχίζει σε δύο (2) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος.
3. Η ισχύς του Μέρους Γ΄ αρχίζει ως εξής:
α) τα άρθρα 73 έως 82, 86 έως 95, 120 έως 122, 132, 134 έως 156 και οι περ. β) και δ) του άρθρου 213 από την 1η Ιανουαρίου 2027,
β) τα άρθρα 102 έως 111 από την 1η Σεπτεμβρίου 2027,
γ) τα άρθρα 83, 123 έως 131, 133 και η περ. α) του άρθρου 213 από τη 16η Σεπτεμβρίου 2027 και
δ) τα άρθρα 112 έως 119 από την 1η Οκτωβρίου 2027.
4. Η ισχύς του Μέρους Δ΄ αρχίζει από τη 16η Σεπτεμβρίου 2027.

Αθήνα, 5 Οκτωβρίου 2026

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
Κ. Πιερρακάκης	Θ. Λιβάνιος	Σ. Ζαχαράκη
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Μ. Χρυσοχοΐδης	Σ. Ν. Παπασταύρου	Π. Θεοδωρικάκος
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
Ν. Κεραμέως	Γ. Φλωρίδης	Δ. Παπαστεργίου

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Ε. Τουρνάς

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ν. Παπαθανάσης

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	
ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ με τίτλο «Κώδικας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών και άλλες διατάξεις»	
Επισπεύδον Υπουργείο	**ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ**
Στοιχεία επικοινωνίας	Ειδική Νομική Υπηρεσία, email: grammateia@justice.gov.gr, τηλ. 210 770 9660, Λεωφ. Μεσογείων 96, Τ.Κ.: 11527

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ	
Εκπαίδευση - Πολιτισμός (νομοθέτηση επί θεμάτων Υπουργείων Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Πολιτισμού)	
Εθνική άμυνα – Εξωτερική πολιτική (νομοθέτηση επί θεμάτων Υπουργείων Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών)	
Οικονομική/ δημοσιονομική/ φορολογική πολιτική (νομοθέτηση επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών)	
Κοινωνική πολιτική (νομοθέτηση επί θεμάτων Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Υγείας και Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας)	
Δημόσια διοίκηση – Δημόσια τάξη – Δικαιοσύνη (νομοθέτηση επί θεμάτων Υπουργείων Εσωτερικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Προστασίας του Πολίτη, Δικαιοσύνης και Μετανάστευσης και Ασύλου)	**X**
Ανάπτυξη – Επενδυτική δραστηριότητα (νομοθέτηση επί θεμάτων Υπουργείων Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Τουρισμού και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας)	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Α. Αιτιολογική έκθεση 2

Β. Έκθεση νομιμότητας 64

Γ. Έκθεση διαβούλευσης 67

Γ. Έκθεση διαβούλευσης 67

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών 83

Ε. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης 85

Η. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων 94

Α. Αιτιολογική έκθεση

Α.1 Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης
Α.1.1 Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση; Ποιες συνέπειες προκαλούνται ή πρόκειται να προκληθούν, εάν δεν ρυθμιστεί το ζήτημα;
Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις επέρχεται ολική αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που διέπει την εναλλακτική επίλυση διαφορών. Για πρώτη φορά θεσπίζεται Κώδικας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, με τον οποίο ρυθμίζονται συνολικά οι επώνυμες μορφές εναλλακτικής επίλυσης διαφορών (διαιτησία, διαμεσολάβηση, δικαστική μεσολάβηση), αλλά ταυτόχρονα ρυθμίζεται και κάθε άλλη μορφή εναλλακτικής επίλυσης διαφορών με τη θέσπιση γενικών αρχών κανονιστικού περιεχομένου. Ειδικότερα, ο Κώδικας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών: α) ενσωματώνει και εκσυγχρονίζει τη διαιτησία [μέχρι σήμερα η εθνική διαιτησία ρυθμίζεται στα άρθρα 867 έως 903 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182) ενώ η διεθνής διαιτησία στον ν. 5016/2023 (Α’ 21)] υιοθετώντας μονιστικό σύστημα, β) αντικαθιστά τον ν. 4640/2019 (Α’ 190) για τη διαμεσολάβηση, γ) αναπτύσσει τη δικαστική μεσολάβηση σε ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο, δ) συγκεντρώνει, επικαιροποιεί και εξορθολογίζει διάσπαρτες διατάξεις σχετικών νομοθετημάτων και ε) προβλέπει γενικές αρχές για όλες τις μεθόδους, συσχέτιση μεταξύ τους και υποχρεωτική προδικαστική διαδικασία. Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου αντιμετωπίζεται το πρόβλημα της απουσίας ενός σύγχρονου, συνεκτικού και αξιόπιστου πλαισίου εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, το οποίο είχε ως αποτέλεσμα την έλλειψη εμπιστοσύνης των πολιτών και των επιχειρήσεων στις μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, ενώ το ελληνικό δίκαιο δεν ήταν προσαρμοσμένο στις διεθνείς πρακτικές. Ως προς τη διαιτησία, τα προβλήματα συνίσταντο στη μη ύπαρξη ενός μονιστικού συστήματος για εσωτερική και διεθνή διαιτησία, με αποτέλεσμα να υφίστανται διαιτησίες διαφορετικών κανονιστικών πλαισίων. Πρόβλημα αποτελούσε και η ταυτόχρονη έλλειψη διεθνώς αναγνωρισμένων καινοτομιών, όπως είναι η χρηματοδότηση από τρίτο και η πολυμερής διαιτησία. Όσον αφορά στη διαμεσολάβηση, το πεδίο των υπαγόμενων διαφορών και των διαφορών που υπάγονται σε υποχρεωτική προδικαστική διαδικασία ήταν περιορισμένο, στερώντας τη δυνατότητα γνωριμίας των πολιτών και των νομικών επιστημόνων με τον θεσμό αυτό, μέσω της θεσμοθετημένης υποχρεωτικής συμμετοχής στη διαδικασία. Ταυτόχρονα, σημαντικά προβλήματα αποτελούσαν η έλλειψη αναβάθμισης της ποιότητας των διαμεσολαβητών μέσω συστήματος ανέλιξης και της παροχής ενισχυμένης βασικής κατάρτισης με νομικό σκέλος και συνεχιζόμενης μετεκπαίδευσης, ώστε οι διαμεσολαβητές να ανταποκρίνονται στην πράξη, σε συνδυασμό με την απουσία απαιτητικών εξετάσεων διαπίστευσης και ολοκληρωμένου πειθαρχικού πλαισίου. Επιπρόσθετα, οι χαμηλές ελάχιστες αμοιβές των νομικών παραστατών και του διαμεσολαβητή αποτελούσαν τροχοπέδη για τη διάδοση και την προτίμηση της διαμεσολάβησης έναντι της δικαστικής προσφυγής. Τέλος, το πιο κρίσιμο από όλα τα ζητήματα αποτελούσε η ύπαρξη μίας τυπικής αρχικής συνεδρίας διαμεσολάβησης, η οποία επιτέλεσε μεν

τον σκοπό της εισαγωγής του θεσμού στην ελληνική έννομη τάξη, ωστόσο δεν αρκούσε για την περαιτέρω και ουσιαστική εδραίωση αυτού. Η δικαστική μεσολάβηση υπήρχε χωρίς ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο με ρύθμιση σ' ένα μόνο άρθρο του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και χωρίς αναλυτική ρύθμιση της διαδικασίας. Η υπάρχουσα ψηφιακή πλατφόρμα διαμεσολάβησης δεν εξυπηρετούσε ουσιαστικά τις ανάγκες του θεσμού, καθώς υφίστανται η ανάγκη τήρησης ηλεκτρονικών μητρώων, ψηφιακής ανάρτησης πρακτικών με δυνατότητα ελέγχου εγκυρότητας για λόγους ασφαλείας και αυτοματοποιημένης υποβολής εκθέσεων πεπραγμένων. Τέλος, με τις ρυθμίσεις του **Μέρους Ζ'** αντιμετωπίζονται επιμέρους επείγοντα ζητήματα που αφορούν ιδίως στη στελέχωση υπηρεσιών και φορέων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, στη διαδικασία επιλογής προσωπικού, στην ποινική αντιμετώπιση διακεκριμένων μορφών απάτης, στην παρέκκλιση από την αυτόφωρη διαδικασία ορισμένων ειδικών περιπτώσεων εγκληματικών συμπεριφορών, καθώς και σε οργανωτικά, δικονομικά, εκπαιδευτικά και μισθολογικά ζητήματα του χώρου της δικαιοσύνης. Η μη ρύθμιση των εν λόγω ζητημάτων θα διατηρούσε ανεκπλήρωτες τις υφιστάμενες ανάγκες στελέχωσης και λειτουργίας, τις επιμέρους διαδικαστικές εκκρεμότητες και τις ρυθμιστικές ανάγκες που οι προτεινόμενες διατάξεις επιδιώκουν να καλύψουν.
Α.1.2 Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση;
Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αφορούν άμεσα στους πολίτες, στους δικαστικούς λειτουργούς, στους δικηγόρους, στους διαπιστευμένους διαμεσολαβητές, στους Φορείς Κατάρτισης Διαμεσολαβητών, στους εκπαιδευτές διαμεσολαβητών, στα επιμελητήρια, στις επιχειρήσεις, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (εφεξής: ν.π.δ.δ.) και στο Ελληνικό Δημόσιο. Επίσης, αφορούν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και στις υπηρεσίες του, στις Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων, στα αυτοτελή γραφεία Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων «Σπίτι του Παιδιού», στις Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής, στις Ιατροδικαστικές Υπηρεσίες, στο Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ), στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών και στους σπουδαστές της.

Α.2 Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης
Α.2.1 Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ❒ Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;

Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο αποτελείται από: α) το άρθρο 1514 Αστικού Κώδικα (ΑΚ, π.δ. 456/1984, Α' 164), περί παρέκκλισης από την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας, β) το άρθρο 169Α του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), γ) το άρθρο 215 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), δ) τα άρθρα 227, περί συμπλήρωσης τυπικών παραλείψεων, και 237, περί προθεσμίας κατάθεσης προτάσεων και προσθήκης - αντίκρουσης, του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ε) το άρθρο 544 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, στ) το άρθρο 591 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ζ) το άρθρο 904 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί αναγκαστικής εκτέλεσης - εκτελεστών τίτλων, η) το άρθρο 7, περί των αρμοδιοτήτων των Τμημάτων και της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και το άρθρο 16, περί Σχηματισμών Δικαστικών και Εξωδικαστικών Υποθέσεων, του ν. 4831/2021 (Α' 170), θ) το άρθρο 6 του ν. 2664/1998 (Α' 275), ι) το άρθρο 1 του ν. 3226/2004 (Α' 24), ια) το άρθρο 176 του ν. 4412/2016 (Α' 147), ιβ) τα άρθρα 214Β, περί δικαστικής μεσολάβησης και 214Γ, περί προσφυγής σε διαδικασία διαμεσολάβησης, του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ιγ) το Έβδομο Βιβλίο του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί διαιτησίας, ιδ) τα άρθρα 1 έως 33 του ν. 4640/2019 (Α' 190), και ιε) τα άρθρα 1 έως 48 του Μέρους Α' του ν. 5016/2023 (Α' 21), ιστ) το άρθρο 386 και 386Α του Ποινικού Κώδικα και ιζ) το άρθρο 92Α του ν. 4662/2020 (Α΄ 27).	
Α.2.2 Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας;	
i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Η κατανομή ρυθμίσεων σε πολλαπλά νομοθετήματα αποκλείει τη θέσπιση κοινών αρχών και ενιαίας ορολογίας με κανονιστική πράξη. Η εισαγωγή μονιστικού συστήματος διαιτησίας, η κατάργηση ολόκληρου Κεφαλαίου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και η ενοποίηση τριών μεθόδων Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών υπό κοινές αρχές απαιτούν νομοθετική παρέμβαση σε επίπεδο τυπικού νόμου.
ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Οι αδυναμίες δεν οφείλονται σε κακή εφαρμογή αλλά σε δομικά κενά: η διαιτησία δεν διαθέτει ενιαίο σύστημα, η διαμεσολάβηση δεν διαθέτει σύστημα βαθμίδων ούτε ψηφιακή πύλη, η δικαστική μεσολάβηση δεν διαθέτει ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο ούτε ειδικό πρόγραμμα επιμόρφωσης. Αυτές οι ελλείψεις δεν αντιμετωπίζονται με εγκυκλίους ή ερμηνευτική προσέγγιση.

iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Η διάθεση πρόσθετων πόρων δεν αρκεί χωρίς να υφίσταται το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο: δεν υπάρχει νομοθετική βάση για την διάρθρωση και λειτουργία ενός ενιαίου συστήματος διαιτησίας, για τη λειτουργία ενός συστήματος βαθμίδων πιστοποίησης διαμεσολαβητών και της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Διαμεσολάβησης (Ε.Ψ.Π.Δ.), ή για Γραφεία Δικαστικής Μεσολάβησης.

Α.3 Συναφείς πρακτικές
Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές άλλων χωρών της Ε.Ε. ή του Ο.Ο.Σ.Α., οργάνων της Ε.Ε. ή διεθνών οργανισμών; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ❒ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα ποιες είναι αυτές, σε ποια σημεία της ρύθμισης αξιοποιήθηκαν, και πώς συγκρίνονται με την ελληνική πραγματικότητα:
i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ: Ως προς τη διαιτησία: Γαλλία (Code de procédure civile, Βιβλίο IV, μονιστικό σύστημα εσωτερικής και διεθνούς διαιτησίας με ενιαίες αρχές), Ελβετία (Κεφάλαιο 12 LDIP, ενιαίο πλαίσιο που καθιστά την Ελβετία κορυφαίο τόπο διεθνούς διαιτησίας), Σιγκαπούρη (International Arbitration Act, πρότυπο UNCITRAL με ειδική ρύθμιση χρηματοδότησης από τρίτο), Σουηδία (Swedish Arbitration Act 1999, μονιστικό σύστημα), Ηνωμένο Βασίλειο (Arbitration Act 1996, πλήρης ενσωμάτωση UNCITRAL). Ως προς τη διαμεσολάβηση: Ιταλία (d.lgs. 28/2010, υποχρεωτική προδικαστική διαμεσολάβηση σε αστικές υποθέσεις με φορολογικά κίνητρα και κύρωση σε αδικαιολόγητη αποχή), Αυστρία (ZivMediatG, ενιαίο πλαίσιο διαπίστευσης με μητρώο και υποχρεωτική μετεκπαίδευση), Γερμανία (MediationsG 2012, πιστοποίηση διαμεσολαβητών), Σιγκαπούρη (Mediation Act 2017, εκτελεστότητα πρακτικών, βαθμίδες διαμεσολαβητών). Ως προς τη δικαστική μεσολάβηση: Νορβηγία (Disputes Act 2005, δικαστική μεσολάβηση ενσωματωμένη ως τακτικό στάδιο της δίκης), Δανία (Administration of Justice Act, δικαστική μεσολάβηση από δικαστές με ειδική εκπαίδευση), Φινλανδία (Court-annexed mediation, ο δικαστής μεσολαβητής δεν μετέχει στην εκδίκαση σε περίπτωση αποτυχίας). ii) σε όργανα της Ε.Ε.: Οδηγία 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 για ορισμένα θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Σύσταση της Επιτροπής 2013/396/ΕΕ σχετικά με κοινές αρχές για μηχανισμούς συλλογικής αποζημίωσης. Κανονισμός (ΕΕ) 524/2013 για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών. Νομολογία ΔΕΕ: Alassini (C-317/08) και Menini (C-75/16) σχετικά με τη συμβατότητα της υποχρεωτικής προδικαστικής διαμεσολάβησης με το δικαίωμα δικαστικής προστασίας.

iii) σε διεθνείς οργανισμούς: Πρότυπος Νόμος UNCITRAL 2006 για τη διεθνή εμπορική διαιτησία. Σύμβαση Νέας Υόρκης 1958 για την αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων (172 συμβαλλόμενα κράτη). Ευρωπαϊκός Κώδικας Δεοντολογίας Διαμεσολαβητών (2004).

Α.4 Κατ' άρθρον ανάλυση της αξιολογούμενης ρύθμισης	
Άρθρο	*Ανάλυση*
Άρθρο 1	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται ο σκοπός του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.
Άρθρο 2	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται το αντικείμενο του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.
Άρθρο 3	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγονται οι απαραίτητοι ορισμοί για την εφαρμογή του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.
Άρθρο 4	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθιερώνονται οι γενικές αρχές που διέπουν κάθε επώνυμη (διαιτησία, διαμεσολάβηση, δικαστική μεσολάβηση) και ανώνυμη μορφή εναλλακτικής επίλυσης διαφορών. Παράλληλα, με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου θεσπίζεται για πρώτη φορά Κώδικας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών (ΚΕΕΔ). Δεν πρόκειται για απλή κωδικοποίηση υπαρχόντων νόμων, ως εκ τούτου κρίνεται αναγκαία η θέσπιση γενικών αρχών με κανονιστικό περιεχόμενο που θα διέπουν και θα συνέχουν κάθε μορφή εναλλακτικής επίλυσης διαφοράς, λειτουργώντας όπως οι Γενικές Αρχές στο πρώτο βιβλίο του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164).
Άρθρο 5	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζονται ως γενικές αρχές των μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών η αρχή της αυτονομίας και της καλής πίστης, εξασφαλίζοντας την ελεύθερη επιλογή μεθόδου και την ουσιαστική συμμετοχή στη διαδικασία κατά την προσφυγή στις μεθόδους αυτές. Παράλληλα, θωρακίζονται οι μέθοδοι εναλλακτικής επίλυσης διαφορών έναντι της καταχρηστικής αξιοποίησής τους, με ρητή απαγόρευση της χρήσης των μεθόδων αυτών για άντληση πληροφοριών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε άλλες διαδικασίες και για εργαλειοποίηση της διαδικασίας με σκοπό τη χρονοτριβή και τη διαιώνιση της επίλυσης της διαφοράς. Ειδικότερα, οι εν λόγω αρχές λειτουργούν ως κατευθυντήριες γραμμές και πρότυπα δεοντολογίας, αποσκοπώντας στη διαμόρφωση ενός πλαισίου εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, που στηρίζεται στην ιδιωτική αυτονομία και την καλή πίστη.
Άρθρο 6	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αναδεικνύεται η αρχή της εμπιστευτικότητας η οποία διέπει τις μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και αναλύεται το περιεχόμενο και η έκτασή της, προκειμένου να εξασφαλίζεται η απρόσκοπτη συμμετοχή στις

	διαδικασίες αυτές και το αίσθημα ασφάλειας που πρέπει να βιώνουν όσοι αποφασίζουν να μετέχουν στις ως άνω διαδικασίες, διαφοροποιώντας και αποφορτίζοντάς αυτές από το κλίμα αντιδικίας που διακρίνει τις δικαστικές διαδικασίες.
Άρθρο 7	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθιερώνονται ως γενικές αρχές η αμεροληψία, η ανεξαρτησία και η ουδετερότητα του προσώπου που διεξάγει τη διαδικασία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών. Ειδικότερα, προβλέπεται κώλυμα διορισμού για πρόσωπα που έχουν ήδη διενεργήσει ή συμμετάσχει υπό οποιαδήποτε ιδιότητα σε προγενέστερη διαδικασία εναλλακτικής επίλυσης διαφορών ή σε δικαστική διαδικασία μεταξύ των ιδίων μερών και για το ίδιο αντικείμενο διαφοράς.
Άρθρο 8	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση κατοχυρώνονται το δικαίωμα των μερών στην ίση μεταχείριση και στην ισότιμη συμμετοχή στις διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών. Ταυτόχρονα προβλέπεται η προσαρμογή της διαδικασίας στην εκάστοτε διαφορά, θεμελιώνοντας την ουσιαστική συνεργασία και αποτελεσματική διεξαγωγή των διαδικασιών αυτών.
Άρθρο 9	Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις επιδιώκεται, καταρχάς, ο καθορισμός της διάρκειας της διαδικασίας εναλλακτικής επίλυσης διαφοράς ανάλογα με τη φύση της διαφοράς. Περαιτέρω, θεσπίζεται η αρχή της καταλληλότητας της μεθόδου. Η αρχή της καταλληλότητας συνίσταται στην επιλογή πρόσφορης μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης διαφοράς με συνεκτίμηση του κόστους της διαδικασίας και των ιδιαιτεροτήτων της διαφοράς. Παράλληλα, εφαρμόζεται η αρχή της οικονομίας της διαδικασίας, η οποία επιτάσσει την ορθολογική χρήση του χρόνου και των πόρων κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας.
Άρθρο 10	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζονται πρότυπα ποιότητας και βέλτιστων πρακτικών για τις μεθόδους Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών. Βασικές πηγές από τις οποίες προκύπτουν βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και πρότυπα ποιότητας αποτελούν: α) οι Κατευθυντήριες Οδηγίες της Διεθνούς Ένωσης Δικηγορικών Συλλόγων επί θεμάτων Σύγκρουσης Συμφερόντων στη Διεθνή Διαιτησία (IBA Guidelines on Conflicts of Interest), β) οι κανόνες διαιτησίας της UNCITRAL (UNCITRAL Arbitration Rules), γ) οι Κανόνες της Διεθνούς Ένωσης Δικηγορικών Συλλόγων για τη Διεξαγωγή Αποδείξεων στη Διεθνή Διαιτησία (IBA Rules on Evidence), δ) ο πρότυπος νόμος της UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαμεσολάβηση (UNCITRAL Model Law on International Commercial Mediation) και ε) η Σύμβαση της Σιγκαπούρης για τη Διαμεσολάβηση (Singapore Convention on Mediation).
Άρθρο 11	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθιερώνεται η δυνατότητα διορισμού τεχνικών συμβούλων και πραγματογνωμόνων στις διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, θεσπίζεται το πλαίσιο

	συμμετοχής τους στις εν λόγω διαδικασίες και διακρίνεται το νομικό τους καθεστώς από εκείνο των πραγματογνωμόνων όπως ορίζεται στα άρθρα 368 έως 389 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Διευκρινίζεται ότι στη διαιτησία ο πραγματογνώμονας ορίζεται με απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου, ενώ στις υπόλοιπες μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών ορίζεται κατόπιν συμφωνίας των μερών. Σε περίπτωση διαφωνίας ως προς το πρόσωπο του πραγματογνώμονα, προβλέπεται ο ορισμός του από τον πρόεδρο υπηρεσίας του αρμόδιου δικαστηρίου, στον οποίο απευθύνεται ο διαμεσολαβητής κατόπιν κοινού έγγραφου αιτήματος των μερών
Άρθρο 12	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρέχονται κατευθύνσεις για την κατάλληλη επιλογή μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, όπως, ιδίως, η τήρηση των αρχών της καλής πίστης και της αναλογικότητας καθώς και η συνεκτίμηση του κόστους, του χρόνου, της πολυπλοκότητας και της αξίας της διαφοράς καθώς και των ειδικών αναγκών των μερών.
Άρθρο 13	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζονται εξαιρέσεις από την υπαγωγή στις μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών. Ειδικότερα, εξαιρούνται καταναλωτικές διαφορές που αφορούν σε παροχές υπηρεσιών ~~προσωπικής κατάσταση~~ κοινής ωφέλειαςκαι διαφορές που συνδέονται με υποθέσεις ενδοοικογενειακής βίας. Τίθενται, επίσης, εκτός του ρυθμιστικού πεδίου των μεθόδων Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών υποθέσεις, στις οποίες υπάρχει πρόσωπο αγνώστου διαμονής, καθώς και ορισμένες κληρονομικές διαφορές.
Άρθρο 14	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η δυνατότητα συνδυασμού με διαδοχική εφαρμογή μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, με σκοπό την παροχή της δυνατότητας στα μέρη να επιλέξουν ελεύθερα τη μέθοδο που ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους και τους επιτρέπεται να εξαντλήσουν τις μεθόδους εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, προτού καταφύγουν στη δικαστική οδό. Η δυνατότητα συνδυασμού διαδοχικών μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών ανταποκρίνεται σε διεθνώς αναγνωρισμένες πρακτικές, όπως τα σχήματα «Med-Arb» και «Arb-Med». Ειδικότερα, στο Med-Arb τα μέρη προσφεύγουν αρχικά σε διαμεσολάβηση και, εφόσον δεν επιτευχθεί συμφωνία, η διαφορά μπορεί, κατόπιν σχετικής συμφωνίας, να υπαχθεί σε διαιτησία. Στο Arb-Med, αντίστροφα, προηγείται η διαιτησία και ακολουθεί διαμεσολάβηση, με σκοπό την επίτευξη συναινετικής επίλυσης πριν από την ολοκλήρωση της διαιτητικής διαδικασίας. Η ρύθμιση επιτρέπει την αξιοποίηση των διεθνώς εφαρμοζόμενων αυτών σχημάτων, υπό την προϋπόθεση τήρησης των κανόνων αναγκαστικού δικαίου και των εγγυήσεων που διέπουν κάθε επιμέρους διαδικασία.
Άρθρο 15	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση απαριθμούνται οι κατηγορίες διαφορών που υπάγονται στην υποχρεωτική προδικαστική

	διαδικασία. Σε σχέση με το υφιστάμενο δίκαιο στο πεδίο εφαρμογής της υποχρεωτικής προδικαστικής προσφυγής προστίθενται οι εξής κατηγορίες διαφορών: οι κληρονομικές διαφορές (διαφορές από την εξ αδιαθέτου διαδοχή πλην της πέμπτης και της έκτης τάξης, διαφορές κληροδοσίας εκ του νόμου υπέρ προσώπου που παρείχε φροντίδα στον κληρονομούμενο, διαφορές περί νόμιμης μοίρας, διαφορές από την αγωγή περί κλήρου και διαφορές σύμβασης μεταξύ συγκληρονόμων), οι περιουσιακές διαφορές πλην των εργατικών διαφορών, των διαφορών από τροχαία ατυχήματα, στα οποία προϋπόθεση είναι το αντικείμενο της διαφοράς είναι κατώτερο των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, των διαφορών μεταξύ οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης και των ασφαλισμένων και των διαφορών από πιστωτικούς τίτλους, η επίλυση διαφορών των Ιδιωτικών Κεφαλαιουχικών Εταιρειών, οι διαφορές από τη λύση προσωπικών εταιρειών με δικαστική απόφαση, οι διαφορές περί της εξόδου ή του αποκλεισμού εταίρου. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αυξάνονται οι υπαγόμενες διαφορές που εκδικάζονται κατά την τακτική διαδικασία και υπάγονται στην καθ' ύλη αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου, καθώς μειώνεται η απαιτούμενη αξία του αντικειμένου της διαφοράς από το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ στο ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ.
Άρθρο 16	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθιερώνεται η υποχρεωτική προδικαστική προσφυγή σε εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης ως προϋπόθεση του παραδεκτού της συζήτησης τυχόν ασκηθείσας αγωγής. Ακόμα, ρυθμίζεται η επιλογή μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης διαφορών κατόπιν κοινής συμφωνίας των μερών, ενώ παράλληλα προβλέπεται η υπαγωγή της διαφοράς σε Εισαγωγική Συνεδρία Διαμεσολάβησης, ελλείψει συμφωνίας. Η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει την επιδίκαση των εξόδων υποχρεωτικής προδικαστικής προσφυγής ως δικαστικά έξοδα σε περίπτωση που επακολουθήσει δίκη.
Άρθρο 17	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται το πλαίσιο διεξαγωγής της υποχρεωτικής προδικαστικής προσφυγής σε Διαμεσολάβηση ή Δικαστική Μεσολάβηση. Μέχρι σήμερα προβλεπόταν σε ορισμένες υποθέσεις ως όρος του παραδεκτού η προσφυγή σε υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης. Με την προτεινόμενη ρύθμιση για τις υπαγόμενες διαφορές του άρθρου 15, το επισπεύδον μέρος υποχρεούται να προσκαλέσει το έτερο μέρος, με αγωγή ή με ιδιαίτερο δικόγραφο, σε Εισαγωγική Συνεδρία Διαμεσολάβησης ή Δικαστικής Μεσολάβησης. Κατ' αυτόν τον τρόπο του δίνεται η δυνατότητα να επιλέξει μεταξύ δύο ολοκληρωμένων θεσμών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών προκειμένου αυτή η υποχρέωση να μην αποτελεί απλώς ένα διαδικαστικό στάδιο, αλλά μία πραγματική ευκαιρία εξωδικαστικής επίλυσης. Η κοινοποίηση

	μάλιστα της πρόσκλησης αναστέλλει την παραγραφή των αξιώσεων και την αποσβεστική προθεσμίας άσκησης δικαιωμάτων. Σημαντική πρόβλεψη αποτελεί η υπαγωγή της διαφοράς σε Εισαγωγική Συνεδρία Διαμεσολάβησης σε περίπτωση μη αποδοχής ή παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας για την αποδοχή από το έτερο μέρος. Περαιτέρω, η ρύθμιση προβλέπει ότι η συζήτηση τυχόν ασκηθείσας αγωγής θα είναι παραδεκτή μόνο με την κατάθεση πρακτικού μη επίτευξης συμφωνίας, εφόσον προηγήθηκε υπαγωγή σε εκούσια διαμεσολάβηση, ή του υπομνήματος του άρθρου 79 στη γραμματεία του αρμοδίου δικαστηρίου, καθώς και ότι η δαπάνη της Εισαγωγικής Συνεδρίας βαραίνει ισότιμα τα μέρη, αλλά προκαταβάλλεται από το επισπεύδον μέρος.
Άρθρο 18	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται επαυξημένο πλαίσιο χρηματικής κύρωσης για την αδικαιολόγητη άρνηση ή αποχή μέρους από την Εισαγωγική Συνεδρία, ως απόρροια της αναβάθμισης της προδικαστικής προσφυγής. Παράλληλα, θεσπίζεται υψηλότερη χρηματική κύρωση για την αδικαιολόγητη άρνηση ή αποχή μέρους από την Εισαγωγική Συνεδρία Κτηματολογικής Διαμεσολάβησης, καθώς κρίνεται ότι οι Κτηματολογικές Διαφορές συνιστούν κατεξοχήν πρόσφορο πλαίσιο επίλυσης διαφορών με διαμεσολάβηση.
Άρθρο 19	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται η εξουσιοδοτική διάταξη του Μέρους Α’.
Άρθρο 20	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται ο σκοπός του Μέρους Β’.
Άρθρο 21	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται το αντικείμενο του Μέρους Β’.
Άρθρο 22	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής του Μέρους Β’.
Άρθρο 23	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζονται οι βασικές ερμηνευτικές αρχές του Μέρους Β’, με αναφορά στη διεθνή προέλευση των διατάξεων, στην ομοιόμορφη εφαρμογή τους, στην αρχή της καλής πίστης και στη συμπλήρωση κενών βάσει των γενικών αρχών του συστήματος.
Άρθρο 24	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται οι κανόνες γνωστοποίησης εγγράφων στη διαιτητική διαδικασία, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας και του τεκμηρίου παραλαβής.
Άρθρο 25	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η τεκμαιρόμενη παραίτηση από το δικαίωμα προβολής αντιρρήσεων του μέρους που συμμετέχει σε διαδικασία διαιτησίας, στην οποία δεν τηρήθηκε ενδοτικού δικαίου διάταξη του παρόντος Κώδικα ή όρος της διαιτητικής συμφωνίας, δίχως να προβάλει αντιρρήσεις. Τονίζεται ότι η τεκμαιρόμενη παραίτηση δεν καταλαμβάνει ζήτημα μη διαιτητευσιμότητας ούτε θεραπεύει έλλειψη της κατά τον νόμο απαιτούμενης αρμοδιότητας ή εξουσίας οργάνου δημόσιου φορέα για την κατάρτιση συμφωνίας διατησίας.

	Σκοπός της προτεινόμενης διάταξης αποτελεί η απρόσκοπτη διενέργεια της διαιτητικής διαδικασίας χωρίς μεθοδεύσεις κατάχρησης.
Άρθρο 26	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται η έκταση των εξουσιών του κρατικού δικαστηρίου περιοριζόμενων στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων, όπως προβλέπονται στις διατάξεις του Μέρους Β'.
Άρθρο 27	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επανακαθορίζεται η αρμοδιότητα των δικαστηρίων όσον αφορά στον έλεγχο των διαιτητικών διαδικασιών. Όσον αφορά στις διαδικασίες αρωγής και εποπτείας της διαιτησίας, διατηρείται η αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου του τόπου της διαιτησίας ή της κατοικίας του αιτούντος, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Οι διατάξεις στις οποίες παραπέμπει η αξιολογούμενη ρύθμιση αφορούν ειδικότερα στον ορισμό διαιτητών από το δικαστήριο, όταν δεν τηρείται ή δεν μπορεί να εφαρμοστεί η συμφωνηθείσα διαδικασία ορισμού, καθώς και τον ορισμό διαιτητών σε πολυμερείς διαιτησίες και σε περίπτωση μη συγκρότησης του διαιτητικού δικαστηρίου εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας. Ρυθμίζεται, επίσης, η δικαστική κρίση επί αιτήματος εξαίρεσης διαιτητή, όταν το σχετικό αίτημα απορρίπτεται από το διαιτητικό δικαστήριο ή δεν εξετάζεται εμπρόθεσμα, καθώς και η παύση διαιτητή που αδυνατεί πραγματικά ή νομικά να εκπληρώσει τα καθήκοντά του ή παραλείπει να ενεργήσει εντός εύλογου χρόνου. Προβλέπεται, περαιτέρω, η δυνατότητα δικαστικού ορισμού αντικαταστάτη διαιτητή υπό τις ειδικότερα προβλεπόμενες προϋποθέσεις. Τέλος, προβλέπεται η δυνατότητα παροχής δικαστικής συνδρομής κατά τη διεξαγωγή των αποδείξεων. Όσον αφορά στην αγωγή ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης μέχρι σήμερα τόσο στην εθνική διαιτησία (δηλαδή άρθρο 897 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας) όσο και στη διεθνή διαιτησία (άρθρο 43 του ν. 5016/2023, Α' 21) η καθ' ύλη αρμοδιότητα ανήκε στο Εφετείο της περιφέρειας του οποίου είχε εκδοθεί η διαιτητική απόφαση. Με την προτεινόμενη ρύθμιση η αρμοδιότητα αυτή μεταφέρεται στον Άρειο Πάγο, ο οποίος θα κρίνει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, με παράλληλη πρόβλεψη για σύντομη δικάσιμο. Σκοπός της ρύθμισης είναι η παροχή ολοκληρωμένης δικαστικής προστασίας σε συνδυασμό με την επιτάχυνση της διαδικασίας και τη μείωση των δικαστικών διαδικασιών σε υποθέσεις που προέρχονται από διαδικασίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών. Η καινοτόμος αυτή ρύθμιση βρίσκεται σε αρμονία με το εμπροσθοβαρές σύστημα που εισάγει ο προτεινόμενος Κώδικας, όπως ενδεικτικά με τη δυνατότητα υποβολής προδικαστικού ερωτήματος μέσω του Αρείου Πάγου στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά το άρθρο 55, ενώ παράλληλα ενισχύει την αξιοπιστία και την αποτελεσματικότητα της διαιτητικής διαδικασίας, χωρίς να

	θίγει το δικαίωμα των συμμετεχόντων σε πλήρη και αποτελεσματική δικαστική προστασία.
Άρθρο 28	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται το πλαίσιο σχετικά με τον τύπο και το περιεχόμενο της συμφωνίας διαιτησίας. Προβλέπεται ότι η έννοια της ρήτρας διαιτησίας καταλαμβάνει και παραπομπές σε ξεχωριστά έγγραφα καθώς και σε κανονισμούς διαιτησίας. Ακόμα, προβλέπεται ως τεκμαιρόμενη συμφωνία για υπαγωγή της διαφοράς σε διαιτητική διαδικασία, η ανεπιφύλακτη συμμετοχή σε αυτή.
Άρθρο 29	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται το δίκαιο σύμφωνα με το οποίο κρίνεται το ουσιαστικό κύρος της συμφωνίας διαιτησίας, ήτοι το δίκαιο στο οποίο τα μέρη υπήγαγαν τη διαιτητική διαδικασία, ή, ελλείψει συμφωνίας, το δίκαιο του τόπου της διαιτησίας ή το δίκαιο που διέπει την ουσία της διαφοράς. Σκοπό της αξιολογούμενης ρύθμισης αποτελεί το ουσιαστικό κύρος της συμφωνίας να κρίνεται από το δίκαιο το οποίο πραγματικά επιδρά και εφαρμόζεται στην εκάστοτε διαιτητική διαδικασία, εμπεδώνοντας την ασφάλεια δικαίου στο πλαίσιο της διαιτητικής διαδικασίας. Ταυτόχρονα, αποσυνδέεται η ισχύς των όρων της διαιτητικής συμφωνίας από την πτώχευση και τις λοιπές διαδικασίες αφερεγγυότητας του μέρους, ώστε αυτές να μην μπορούν να χρησιμοποιηθούν για αποδέσμευση του μέρους από την συμφωνία διαιτησίας.
Άρθρο 30	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση το δικαστήριο, ενώπιον του οποίου ασκείται αγωγή για διαφορά που αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας διαιτησίας, παραπέμπει τη διαφορά σε διαιτησία εφόσον υφίσταται συμφωνία διαιτησίας των μερών, εκτός εάν διαπιστώσει ότι η συμφωνία διαιτησίας είναι άκυρη, ανενεργός ή μη δεκτική εφαρμογής. Παράλληλα, ορίζεται ότι όταν η διαφορά εκδικάζεται κατά την τακτική διαδικασία, το αίτημα του διαδίκου υποβάλλεται κατά τις προτάσεις ως ένσταση ενώ προβλέπεται ότι η εκκρεμοδικία ενώπιον του δικαστηρίου δεν εμποδίζει την έναρξη ή τη συνέχιση της διαιτησίας ούτε την έκδοση διαιτητικής απόφασης.
Άρθρο 31	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση το δικαστήριο παρέχεται στα μέρη η δυνατότητα να ζητήσουν τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, παρά την ύπαρξη συμφωνίας διαιτησίας, προκειμένου να μπορούν τα μέρη να υπαγάγουν τις διαφορές τους σε διαιτησία δίχως να αποκλείεται το δικαίωμά τους σε προσωρινή προστασία.
Άρθρο 32	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται ότι ο αριθμός των διαιτητών εναπόκειται στην ελεύθερη συμφωνία των μερών, υπό τον περιορισμό ότι ο αριθμός τους θα είναι πάντα μονός προς αποφυγή αδυναμίας λήψης αποφάσεως. Επιπροσθέτως, προβλέπεται ότι όταν δεν επιτυγχάνεται συμφωνία για τον αριθμό των διαιτητών θα ορίζονται τρεις (3) διαιτητές.
Άρθρο 33	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται η διαδικασία ορισμού διαιτητών, ενώ προβλέπονται ως κωλύματα διορισμού ορισμένου

	προσώπου η ανικανότητα αυτού για δικαιοπραξία ή η περιορισμένη ικανότητά του για δικαιοπραξία, η στέρηση δημόσιας θέσης ή δημοσίου ή αυτοδιοικητικού αξιώματος και η επιβολή σε βάρος του της απαγόρευσης άσκησης επαγγέλματος σύμφωνα με τα άρθρα 59 και 60 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), η ιδιότητά του ως νομικού προσώπου και η ιδιότητά του ως εν ενεργεία δικαστικού ή εισαγγελικού λειτουργού. Επιπροσθέτως, σε περίπτωση αδυναμίας ή παράλειψης των μερών ή τρίτου κατά τη διαδικασία ορισμού διαιτητών, προβλέπεται ο ορισμός διαιτητών ή επιδιαιτητών από τον Πρόεδρο κάθε δικαστηρίου. Εν ενεργεία δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί δεν δύνανται να ορίζονται ως διαιτητές ή επιδιαιτητές, αλλά η δυνατότητα αυτή διατηρείται για τους αφυπηρετήσαντες λειτουργούς, υπό τις ίδιες προϋποθέσεις που ισχύουν για κάθε άλλο φυσικό πρόσωπο και με πλήρη διασφάλιση της ανεξαρτησίας και αμεροληψίας τους.
Άρθρο 34	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται το πλαίσιο διεξαγωγής των πολυμερών διαιτησιών, ρυθμίζοντας τον από κοινού ορισμό διαιτητή από ομοδίκους σε περίπτωση πολυμελούς διαιτητικού δικαστηρίου. Ταυτόχρονα, σε περίπτωση αδυναμίας εμπρόθεσμων ενεργειών από τα μέρη ή σε περίπτωση διαφωνίας των μερών δίδεται η αρμοδιότητα στο Μονομελές Πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο τόπος της διαιτησίας, να διορίζει διαιτητή. Παράλληλα, προβλέπεται ότι η απόφαση διορισμού διαιτητή δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα, με σκοπό να μην επιβαρύνεται η διαδικασία της διαιτησίας με επιπρόσθετες δικαστικές διαδικασίες, οι οποίες θα τη καθιστούσαν δύσκαμπτη.
Άρθρο 35	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διατηρείται η αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο τόπος της διαιτησίας, να διορίζει διαιτητές, όταν το διαιτητικό δικαστήριο δεν έχει συγκροτηθεί εντός προθεσμίας ενενήντα (90) ημερών από την προσφυγή σε διαιτησία.
Άρθρο 36	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται οι λόγοι εξαίρεσης προσώπων από την δυνατότητα διορισμού τους ως διαιτητές, με κριτήριο την αμεροληψία και την ανεξαρτησία του προσώπου κατά τη διαιτητική διαδικασία. Παράλληλα, ρυθμίζεται η δυνατότητα υποβολής αίτησης για την εξαίρεση διαιτητή σε περίπτωση ύπαρξης γεγονότων, τα οποία δημιουργούν εύλογες αμφιβολίες ως προς την ανεξαρτησία και την αμεροληψία του, ακόμα και μετά τον διορισμό του διαιτητή, εφόσον τα γεγονότα αυτά κρίνονται οψιγενή. Λόγο εξαίρεσης αποτελεί και η μη συνδρομή, στο πρόσωπο του διαιτητή, των ιδιοτήτων που απαιτεί η συμφωνία των μερών.
Άρθρο 37	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η διαδικασία εξαίρεσης διαιτητή. Σκοπός της διάταξης αποτελεί η ύπαρξη μίας διαρθρωμένης και αντικειμενικής διαδικασίας εξαίρεσης διαιτητή, ενώ παρέχεται

	στο μέρος και η δυνατότητα να ζητήσει από το Μονομελές Πρωτοδικείο να αποφανθεί επί της αιτήσεως εξαίρεσης.
Άρθρο 38	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται ότι στις περιπτώσεις πραγματικής ή νομικής αδυναμίας του διαιτητή να εκπληρώσει τα καθήκοντά του ή παράλειψής του να ενεργήσει εντός εύλογου χρόνου, η ιδιότητά του παύει με παραίτηση, συμφωνία των μερών ή, ελλείψει συμφωνίας, με απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο τόπος της διαιτησίας. Κατά τα λοιπά διευκρινίζεται ότι το πρόσωπο που ορίζεται ως διαιτητής ή επιδιαιτητής δεν υποχρεούται να αποδεχθεί τον ορισμό.
Άρθρο 39	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η αντικατάσταση διαιτητή σε περίπτωση παύσης ή παραίτησης. Το διαιτητικό δικαστήριο με τη νέα σύνθεση, με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας, αποφασίζει εάν η διαδικασία συνεχίζεται από το σημείο διακοπής.
Άρθρο 40	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται ο βαθμός της ευθύνης του διαιτητή κατά τη διεξαγωγή της διαιτητικής διαδικασίας, με την πρόβλεψη ότι ο διαιτητής κατά την άσκηση των καθηκόντων του και στο πλαίσιο αυτό ευθύνεται μόνο για δόλο και βαριά αμέλεια.
Άρθρο 41	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθιερώνεται η αρμοδιότητα του διαιτητικού δικαστηρίου να αποφαίνεται για την δικαιοδοσία του, καθώς και για την ύπαρξη και την ισχύ της συμφωνίας υπαγωγής σε διαιτησία, η οποία είναι αυτοτελής ρήτρα, μη επηρεαζόμενη από ακυρότητα της κύριας συμφωνίας. Παράλληλα, προβλέπεται η δυνατότητα προβολής ενστάσεως για την έλλειψη δικαιοδοσίας και για την υπέρβαση εξουσίας του διαιτητικού δικαστηρίου, εξασφαλίζοντας τα απαραίτητα εργαλεία για τον έλεγχο του διαιτητικού δικαστηρίου από τα μέρη. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφαίνεται επί των ενστάσεων αυτών είτε με παρεμπίπτουσα απόφαση είτε με την απόφαση επί της ουσίας. Η παρεμπίπτουσα απόφαση συμπροσβάλλεται με την επί της ουσίας απόφαση και, κατ' εξαίρεση, αυτοτελώς κατόπιν διαφορετικής συμφωνίας των μερών ή κατόπιν συναίνεσης του διαιτητικού δικαστηρίου.
Άρθρο 42	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται οι προϋποθέσεις συμμετοχής πρόσθετων διαδίκων στη διαιτητική διαδικασία, όταν αυτοί δεσμεύονται από τη συμφωνία διαιτησίας. Οι νέοι διάδικοι εξομοιούνται με τους αρχικούς διαδίκους ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις. Παράλληλα, δίνεται η δυνατότητα στον εναγόμενο να προβάλει αίτημα κατά τρίτου είτε με την απάντηση επί της προσφυγής στη διαιτησία είτε με αυτοτελές αίτημα. Ακόμα, ρυθμίζεται η δυνατότητα του διαιτητικού δικαστηρίου να συνενώνει και να συνεκδικάζει διαφορές που εκκρεμούν μεταξύ των ίδιων διαδίκων και ενώπιον των ίδιων διαιτητών ή, με ρητή συμφωνία,

	ενώπιον άλλου διαιτητικού δικαστηρίου, κατόπιν αιτήματος διαδίκου.
Άρθρο 43	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η εξουσία του διαιτητικού δικαστηρίου να διατάσσει ασφαλιστικά μέτρα και να εκδίδει προσωρινές διαταγές, κατόπιν αιτήματος διαδίκου, για τη διασφάλιση του αντικειμένου της διαφοράς και της αποτελεσματικότητας της διαιτητικής διαδικασίας. Επίσης, προβλέπονται οι προϋποθέσεις λήψης τους, η δεσμευτικότητά τους έναντι των μερών, η δυνατότητα δικαστικής αναγνώρισης και εκτέλεσης, καθώς και η υποχρέωση καταβολής εύλογης αποζημίωσης από τον υπέρ ου το ασφαλιστικό μέτρο στην περίπτωση έκδοσης ή διατήρησης του μέτρου αντίθετα προς το καθήκον καλόπιστης διεξαγωγής της διαιτησίας (καταχρηστική λήψη του) ή στην περίπτωση που κριθεί εκ των υστέρων αδικαιολόγητη η λήψη αυτού. Τέλος εισάγεται ρύθμιση για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος και στην περίπτωση ορισμού έκτακτου διαιτητή.
Άρθρο 44	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση κατοχυρώνεται η τήρηση της αρχής της ισότητας στην διαιτητική διαδικασία. Προβλέπεται η δυνατότητα σε κάθε μέρος να αναπτύξει τους ισχυρισμούς του και να προσκομίσει όποια αποδεικτικά μέσα κρίνει σκόπιμο εξασφαλίζοντας τη βασική αρχή, που διέπει τη διαδικασία, εκείνη της ισότητας των όπλων.
Άρθρο 45	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ο ελεύθερος καθορισμός της διαιτητικής διαδικασίας από τα μέρη, πλην των οριζόμενων στις διατάξεις αναγκαστικού δικαίου του παρόντος μέρους. Ελλείψει συμφωνίας καθορισμού της διαιτητικής διαδικασίας, αυτή ορίζεται ελεύθερα από το διαιτητικό δικαστήριο. Η ίδια ελευθερία χορηγείται στο δικαστήριο και για το ζήτημα της εμπιστευτικότητας ή μη της διαιτησίας, της διαιτητικής διαδικασίας και της διαιτητικής απόφασης. Ταυτόχρονα ρυθμίζονται οι υποχρεώσεις, τα καθήκοντα και η αμοιβή του γραμματέα. Τέλος, ορίζεται ρητώς πως επιτρέπεται παράσταση με ή εκπροσώπηση από δικηγόρο κατά τη διαιτητική διαδικασία.
Άρθρο 46	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η ελεύθερη επιλογή του τόπου διεξαγωγής της διαιτητικής διαδικασίας από τα μέρη, ενώ, ελλείψει συμφωνίας, ο τόπος διεξαγωγής αποφασίζεται από το διαιτητικό δικαστήριο.
Άρθρο 47	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται ότι η διαιτητική διαδικασία, ως προς τη συγκεκριμένη διαφορά, αρχίζει από την ημέρα κατά την οποία η προσφυγή γνωστοποιείται σε εκείνον κατά του οποίου απευθύνεται. Επιπροσθέτως, με την προτεινόμενη διάταξη ενσωματώνεται στον παρόντα Κώδικα η πρόβλεψη του άρθρου 269 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164) περί διακοπής της παραγραφής, ή κατά τις διατάξεις περί παραγραφής που ισχύουν για το Ελληνικό Δημόσιο τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), όταν

	εκκρεμεί διαιτητική διαδικασία και όταν εφαρμοστέο δίκαιο στην ουσία της διαφοράς είναι το ελληνικό. Η διακοπή της παραγραφής αρχίζει από τη γνωστοποίηση της προσφυγής στη διαιτησία σε εκείνον κατά του οποίου απευθύνεται και παύει με την περάτωσή της. Κατ' αυτόν τον τρόπο, όλες οι διατάξεις που αφορούν στη διαιτητική διαδικασία βρίσκονται συγκεντρωμένες, για πρώτη φορά στην ελληνική νομοθεσία, σε ένα ενιαίο και συνεκτικό Κώδικα. Η αξιολογούμενη ρύθμιση έχει ως σκοπό να ωθήσει τα μέρη ως προς το να δώσουν μία πραγματική ευκαιρία στη διαιτητική διαδικασία ως εναλλακτική μέθοδο επίλυσης της διαφοράς τους, χωρίς να απειλούνται από την παρέλευση του χρόνου παραγραφής των αξιώσεών τους. Τέλος, προβλέπεται η δυνατότητα εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η προσφυγή σε διαιτησία να απαντήσει επί της προσφυγής αυτής εντός προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών από τη γνωστοποίησή της.
Άρθρο 48	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η ελεύθερη επιλογή της γλώσσας της διαιτησίας από τα μέρη ενώ, ελλείψει συμφωνίας, η επιλογή γίνεται από το διαιτητικό δικαστήριο. Η επιλογή της γλώσσας εφαρμόζεται σε κάθε σχετική με τη διαιτησία διαδικασία και σε κάθε σχετικό έγγραφο, ενώ παρέχεται η δυνατότητα στο διαιτητικό δικαστήριο να διατάσσει τα αποδεικτικά έγγραφα να συνοδεύονται από μετάφραση στη συμφωνημένη γλώσσα.
Άρθρο 49	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζονται το δικόγραφο της αγωγής στη διαιτητική διαδικασία και το περιεχόμενο του. Ταυτόχρονα, προβλέπεται η υποβολή της απάντησης του εναγόμενου στην αγωγή εντός της προθεσμίας που προβλέπουν τα μέρη ή το διαιτητικό δικαστήριο. Τα δικόγραφα δύνανται να συνοδεύονται από έγγραφα που τα μέρη θεωρούν ουσιώδη για την απόδειξη του περιεχομένου του δικογράφου. Παράλληλα, παρέχεται η δυνατότητα στα μέρη να τροποποιούν ή να συμπληρώνουν το περιεχόμενο των δικογράφων, εκτός αν διατάξει αντίθετα το διαιτητικό δικαστήριο.
Άρθρο 50	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται ότι το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει για τη διεξαγωγή της διαιτησίας είτε με ακροαματική διαδικασία είτε με έγγραφη διαδικασία, εξετάζοντας παράλληλα και τυχόν αιτήματα των μερών. Ταυτόχρονα, ρυθμίζεται η έγκαιρη ειδοποίηση των μερών από το διαιτητικό δικαστήριο πριν από κάθε ακροαματική διαδικασία και κάθε διεξαγωγή αποδείξεων. Τέλος, καθορίζεται ότι στα μέρη γνωστοποιούνται όλα τα αποδεικτικά στοιχεία ή εν γένει έγγραφα, τα οποία υποβάλλονται στο διαιτητικό δικαστήριο, συμπεριλαμβανομένων εκθέσεων πραγματογνωμοσύνης, ώστε να εξασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση των μερών στα αποδεικτικά μέσα.
Άρθρο 51	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα στο διαιτητικό δικαστήριο να κηρύξει περατωμένη τη διαιτησία, εάν ο ενάγων παραλείψει χωρίς σπουδαίο λόγο να υποβάλει την αγωγή

	του, να συνεχίσει τη διαιτησία εάν ο εναγόμενος παραλείψει χωρίς σπουδαίο λόγο να απαντήσει στην αγωγή ή να συνεχίσει τη διαδικασία και να εκδώσει απόφαση εάν ένα μέρος παραλείπει να παραστεί σε ακροαματική διαδικασία ή να προσκομίσει αποδεικτικά μέσα. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση δίνεται στο διαιτητικό δικαστήριο η ευελιξία να χειριστεί αυτές τις απρόοπτες καταστάσεις, εντός των ορίων εξουσίας του, ώστε να διασφαλίζεται η διαδικασία της διαιτησίας και να μην κινδυνεύει η ευδοκίμησή της λόγω αμέλειας των μερών ή από σκόπιμες παραλείψεις τους.
Άρθρο 52	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται η δυνατότητα του διαιτητικού δικαστηρίου, υιοθετώντας το ανακριτικό σύστημα, να διορίζει πραγματογνώμονες και να υποχρεώνει τα μέρη να συνεργάζονται με αυτούς. Παράλληλα, προβλέπεται υποχρέωση του πραγματογνώμονα για συμμετοχή στην ακροαματική διαδικασία, κατόπιν αιτήσεως μέρους ή εάν το κρίνει αναγκαίο το διαιτητικό δικαστήριο, ώστε να παρέχεται στα μέρη η δυνατότητα να εξετάζουν τους πραγματογνώμονες, εναρμονίζοντας έτσι τη διαδικασία με την πραγματογνωμοσύνη του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.
Άρθρο 53	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η εξουσία του διαιτητικού δικαστηρίου να διατάσσει την επίδειξη εγγράφων ή την προσκομιδή λοιπών αποδεικτικών μέσων από τα μέρη, τα οποία πιθανολογείται ότι έχουν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της διαιτησίας. Η σχετική εξουσία ασκείται αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος διαδίκου, σε κάθε στάδιο της διαδικασίας.
Άρθρο 54	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η δυνατότητα του διαιτητικού δικαστηρίου ή των διαδίκων, κατόπιν έγκρισης του διαιτητικού δικαστηρίου, να ζητεί συνδρομή από το αρμόδιο δικαστήριο για τη διεξαγωγή αποδείξεων.
Άρθρο 55	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται μία καινοτόμος δυνατότητα σχετικά με την υποβολή προδικαστικών ερωτημάτων ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε υποθέσεις διαιτησίας. Ειδικότερα, παρέχεται η δυνατότητα στο διαιτητικό δικαστήριο να ζητεί από τον Άρειο Πάγο να υποβάλει προδικαστικό ερώτημα κατά το άρθρο 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), όταν ανακύπτει ζήτημα ερμηνείας διατάξεων του ενωσιακού δικαίου που αποτελούν μέρος της ενωσιακής δημόσιας τάξης και ενδέχεται να επηρεάσουν τον ακυρωτικό έλεγχο της διαιτητικής απόφασης. Παράλληλα, αναγνωρίζεται η δυνατότητα του Αρείου Πάγου, στο πλαίσιο της ακυρωτικής του δικαιοδοσίας, να υποβάλει ο ίδιος σχετικό προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ρύθμιση αποσκοπεί στην εδραίωση ενός εμπροσθοβαρούς συστήματος στη διαιτησία και στην εξασφάλιση της εναρμόνισης της διαιτητικής διαδικασίας με το ενωσιακό δίκαιο καθώς και στη διασφάλιση της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας..

Άρθρο 56	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται ότι το διαιτητικό δικαστήριο εφαρμόζει τους κανόνες του ουσιαστικού δικαίου που επέλεξαν τα μέρη, χωρίς η επιλογή αυτή να περιλαμβάνει τους κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου αυτού, με την επιφύλαξη διαφορετικής ρητής πρόβλεψης των μερών. Ταυτόχρονα, ορίζεται ότι, ελλείψει επιλογής των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο εφαρμόζει το ουσιαστικό δίκαιο το οποίο είναι καταλληλότερο σύμφωνα με τους κανόνες του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου. Παράλληλα ορίζεται ότι το διαιτητικό δικαστήριο δύναται κατ' εξαίρεση να κρίνει τη διαφορά κατά δικαία κρίση («ex æquo et bono») ή κατ' επιείκεια (ως «amiable compositeur»), δηλαδή, χωρίς δέσμευση από συγκεκριμένο εφαρμοστέο δίκαιο ή με δυνατότητα απόκλισης από το αποτέλεσμα της εφαρμογής του για λόγους επιείκειας, εφόσον το δικαστήριο ρητά εξουσιοδοτηθεί προς τούτο από τα μέρη.
Άρθρο 57	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται ότι οι αποφάσεις πολυμελών διαιτητικών δικαστηρίων λαμβάνονται κατά πλειοψηφία, εκτός αν υπάρχει αντίθετη πρόβλεψη. Ελλείψει πλειοψηφίας υπερισχύει η γνώμη του Προέδρου του διαιτητικού δικαστηρίου. Παράλληλα, δίνεται στον Πρόεδρο του διαιτητικού δικαστηρίου η δυνατότητα, κατόπιν εξουσιοδότησης των μερών ή όλων των διαιτητών, να αποφαίνεται για διαδικαστικά ζητήματα, τα οποία προκύπτουν κατά τη διεξαγωγή της διαιτητικής διαδικασίας.
Άρθρο 58	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η διαδικασία συμβιβασμού των μερών κατά τη διάρκεια της διαιτησίας, με τη δυνατότητα του διαιτητικού δικαστηρίου να αποτυπώνει τον συμβιβασμό σε διαιτητική απόφαση που έχει την ίδια ισχύ με κάθε άλλη διαιτητική απόφαση επί της ουσίας, διευκολύνοντας την εκτέλεση των επιτευχθεισών συμφωνιών.
Άρθρο 59	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται ο τύπος και το ελάχιστο περιεχόμενο της διαιτητικής απόφασης, ενώ προβλέπεται δυνατότητα σύνταξης και υπογραφής της και σε ηλεκτρονική μορφή. Η διαιτητική απόφαση φέρει έγγραφη αιτιολογία, εκτός εάν τα μέρη έχουν συμφωνήσει ρητά το αντίθετο ή αν πρόκειται για διαιτητική απόφαση με περιεχόμενο τον συμβιβασμό των μερών κατά το άρθρο 58.
Άρθρο 60	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται οι τρόποι με τους οποίους δύναται να περατωθεί η διαιτησία (τελειωτική απόφαση ή πράξη). Παράλληλα, ρυθμίζεται ο επιμερισμός της δαπάνης μεταξύ των μερών, η υποχρέωση κατάθεσης πρωτοτύπου στη γραμματεία του Μονομελούς Πρωτοδικείου ενόψει εκτέλεσης στην Ελλάδα, καθώς και η δυνατότητα κάθε ενδιαφερόμενου προσώπου να ασκεί δικαστική προσφυγή κατά της διάταξης της διαιτητικής απόφασης που καθορίζει το ύψος της αμοιβής και των εξόδων των διαιτητών ή να ζητεί τον καθορισμό τους, εάν δεν ορίστηκαν. Ειδικότερα,

	προβλέπεται ότι, ελλείψει συμφωνίας των μερών, η αμοιβή του διαιτητή και του επιδιαιτητή προσδιορίζονται με βάση τον εκάστοτε ισχύοντα πίνακα αμοιβών διαιτητών του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (International Chamber of Commerce – ICC), ο οποίος αποτελεί διεθνώς αναγνωρισμένο και ευρέως εφαρμοζόμενο σημείο αναφοράς για τον καθορισμό των αμοιβών στη διεθνή διαιτητική πρακτική. Ο σχετικός Κανονισμός και ο Πίνακας Αμοιβών είναι διαθέσιμοι στην επίσημη ιστοσελίδα του ICC, στην ενότητα «Arbitration Rules and Costs». Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζονται η αντικειμενικότητα, η προβλεψιμότητα και η αναλογικότητα του ύψους των αμοιβών σε συνάρτηση με την αξία της εκάστοτε διαφοράς, ενώ παράλληλα αποφεύγονται αμφισβητήσεις ως προς τον καθορισμό τους.
Άρθρο 61	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται μηχανισμοί διόρθωσης τεχνικών (λογιστικών, γραφικών ή παρεμφερών) σφαλμάτων της διαιτητικής απόφασης, ερμηνείας συγκεκριμένου τμήματός της ή έκδοσης συμπληρωματικής απόφασης, εντός σύντομων αποκλειστικών προθεσμιών, με σκοπό η διαιτητική απόφαση να είναι λειτουργικά ολοκληρωμένη χωρίς προσφυγή σε αγωγή ακύρωσης. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται για πρώτη φορά στην εθνική διαιτησία η προθεσμία των τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της διαιτητικής αποφάσεως για να ζητήσει το κάθε μέρος τη διόρθωση της διαιτητικής αποφάσεως. Η εν λόγω ρύθμιση τίθεται σε αρμονία με την πρόβλεψη που ισχύει ήδη στις διεθνείς διαιτησίες, σύμφωνα με το άρθρο 42 του ν. 5016/2023 (Α’ 21), και διατηρείται με την υιοθέτηση του μονιστικού συστήματος.
Άρθρο 62	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται ότι κατά της οριστικής διαιτητικής απόφασης ασκείται μόνο αγωγή ακύρωσης, με αναλυτική απαρίθμηση των λόγων ακύρωσης σύμφωνα με τον πρότυπο νόμο της UNCITRAL και προβλέπεται ρητή δυνατότητα παραίτησης των μερών από το δικαίωμα ακύρωσης κατόπιν έκδοσης της οριστικής διαιτητικής απόφασης. Διευκρινίζεται περαιτέρω πως πρόκειται ουσιαστικά για τις μέχρι πρότινος αγωγές ακύρωσης τόσο στην εθνική διαιτησία (βάσει του άρθρου 897 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας) όσο και στη διεθνή διαιτησία (βάσει του άρθρου 43 του ν. 5016/2023, Α’ 21), με την ουσιώδη διαφορά ότι η αρμοδιότητα της εκδίκασης μεταφέρεται πλέον στον Άρειο Πάγο, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 27 του προτεινόμενου Κώδικα. Παράλληλα, ρυθμίζεται η απαγόρευση δημιουργίας λόγου ακύρωσης από ίδιες πράξεις ή παραλείψεις του μέρους που ασκεί την αγωγή. Ταυτόχρονα, διευκρινίζεται ότι η προθεσμία άσκησης της αγωγής ακύρωσης εκκινεί από την επίδοση της διαιτητικής απόφασης ή της απόφασης η οποία τη διορθώνει. Επιπρόσθετα, παρέχεται η δυνατότητα στο δικαστήριο που εκδικάζει την αγωγή να αποφασίζει, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος, είτε την εν όλω ή εν μέρει ακύρωση της

	διαιτητικής απόφασης είτε αντ' αυτού την αναπομπή της διαφοράς στο διαιτητικό δικαστήριο για άρση θεραπεύσιμου ελαττώματος. Τέλος, προβλέπεται η αναβίωση της διαιτητικής συμφωνίας των μερών κατόπιν ακυρώσεως της διαιτητικής απόφασης, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που η ακύρωση γίνεται για τους λόγους των υποπερ. αα) και, αδ) της περ. α) και της υποπερ. βα) της περ. β) της παρ. 2. .
Άρθρο 63	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι η διαιτητική απόφαση παράγει δεδικασμένο και είναι εκτελεστή από την έκδοσή της ενώ ορίζεται ρητά ότι η αναγκαστική εκτέλεση κατά του Ελληνικού Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ανεξάρτητων Αρχών διέπεται από τις διατάξεις περί αναγκαστικής εκτέλεσης και προστασίας της δημόσιας περιουσίας. Ταυτόχρονα, ορίζεται ότι η αγωγή ακύρωσης δεν αναστέλλει την εκτέλεση της οριστικής διαιτητικής απόφασης. Τα μέρη δύνανται να ζητήσουν από το αρμόδιο για την εκδίκαση της αγωγής ακύρωσης δικαστήριο, να χορηγήσει προσωρινή αναστολή της εκτέλεσης της οριστικής διαιτητικής απόφασης. Παράλληλα, καθορίζεται ότι κάθε άλλη απόφαση, πλην της οριστικής διαιτητικής απόφασης που περατώνει τη διαδικασία, δεν δύναται να εκτελεστεί έως την έκδοση της οριστικής διαιτητικής απόφασης ενώ προβλέπονται επιμέρους εξαιρέσεις, με σκοπό την προσαρμογή της εκτελεστότητας των διαιτητικών αποφάσεων ανάλογα με το στάδιο και την εξέλιξη της διαδικασίας.
Άρθρο 64	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται η αναγνώριση και η εκτέλεση αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Νέας Υόρκης της 10ης Ιουνίου 1958 περί αναγνωρίσεως και εκτελέσεως αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων, που κυρώθηκε από την Ελλάδα με το ν.δ. 4220/1961 (Α' 173). Η ρύθμιση αυτή αποτελεί ιδιαίτερα σημαντική πρόβλεψη με σκοπό τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου νομικού πλαισίου για τη διενέργεια διεθνών διαιτησιών στην Ελλάδα.
Άρθρο 65	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται το νομικό πλαίσιο της θεσμικής διαιτησίας, καθώς και η λειτουργία οργανισμών θεσμικής διαιτησίας. Ενδεικτικά, μνημονεύεται η πρόβλεψη της οργάνωσης θεσμικών διαιτησιών από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, όπως ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας, το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών, το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιά, οι Δικηγορικοί Σύλλογοι της Χώρας, η τήρηση σχετικού μητρώου και η παροχή υπηρεσιών στην Ελλάδα από οργανισμούς θεσμικής διαιτησίας που λειτουργούν νομίμως στην αλλοδαπή. Η οργάνωση θεσμικών διαιτησιών είναι επιτρεπτή αφού προηγηθεί αίτηση προς την Ειδική Γραμματεία, η οποία συνοδεύεται από το καταστατικό, τη σύνθεση των οργάνων διοίκησης, τον κανονισμό διαιτησίας και τον κατάλογο διαιτητών. Η υποχρέωση της άμεσης γνωστοποίησης κάθε μεταβολής των

	στοιχείων αυτών εγγυάται τη διαρκή επικαιροποίηση των κρατικών αρχείων, αποτρέποντας φαινόμενα αιφνιδιασμού των διαδίκων ή αλλοίωσης των προϋποθέσεων υπό τις οποίες εγκρίθηκε αρχικά η λειτουργία του οργανισμού.
Άρθρο 66	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται για πρώτη φορά στη χώρα μας ο θεσμός της «χρηματοδότησης από τρίτο». Η καινοτομία αυτή αποσκοπεί στην ενίσχυση και αναβάθμιση του θεσμού της διαιτησίας, καθώς και στη διευκόλυνση της πρόσβασης των μερών στη διαιτητική διαδικασία, ιδίως σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το κόστος της διαιτησίας ενδέχεται να αποτελεί εμπόδιο για την άσκηση των σχετικών δικαιωμάτων τους. Ως χρηματοδότηση από τρίτο νοείται η χρηματοδότηση, από πρόσωπο ή φορέα που δεν αποτελεί μέρος της διαιτητικής διαδικασίας, μέρους ή του συνόλου των δαπανών διεξαγωγής της διαιτησίας, συνήθως έναντι οικονομικού ανταλλάγματος που συνδέεται με την έκβαση της διαφοράς. Ενδεικτικά, τρίτος χρηματοδότης μπορεί να αναλάβει τις δαπάνες διαιτησίας και τις συναφείς δαπάνες νομικής υποστήριξης ενός μέρους, με αντάλλαγμα την απόδοση συμφωνημένου οικονομικού οφέλους σε περίπτωση ευνοϊκής έκβασης της διαφοράς. Η ρύθμιση αποσκοπεί στη θέσπιση σαφούς πλαισίου για τη χρηματοδότηση διαιτητικών διαδικασιών από τρίτους και στην αντιμετώπιση ζητημάτων που συνδέονται ιδίως με τη δυνατότητα επιβολής εγγυοδοσίας για τη δαπάνη της διαιτησίας. Ταυτόχρονα, η διάταξη προβλέπει ότι η ύπαρξη χρηματοδότησης από τρίτο δεν δημιουργεί τεκμήριο οικονομικής αδυναμίας ούτε αντιστοίχως δικαιολογεί αυτοτελώς αίτημα εγγυοδοσίας για τη δαπάνη της διαιτησίας, επιτρέποντας, έτσι, τη χρήση του θεσμού δίχως τη δημιουργία στρεβλών εντυπώσεων αναφορικά με την οικονομική κατάσταση των μερών.
Άρθρο 67	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η υποχρέωση γνωστοποίησης από το χρηματοδοτούμενο μέρος της ύπαρξης χρηματοδότησης, της ταυτότητας του χρηματοδότη και των συνδεδεμένων με τον χρηματοδότη προσώπων, ώστε να διασφαλίζεται ο έλεγχος της αμεροληψίας των διαιτητών, χωρίς να θίγεται η εμπιστευτικότητα. Με τον όρο «συνδεδεμένα πρόσωπα» εννοούνται τόσο τα μέλη της οικογενείας του χρηματοδότη, άμεσα και έμμεσα, αλλά και κάθε άλλο πρόσωπο, φυσικό ή νομικό, που συνδέεται με τον χρηματοδότη με στενή επαγγελματική ή κοινωνική σχέση.
Άρθρο 68	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθιερώνονται ο χρηματοδότης και τα συνδεδεμένα με αυτόν πρόσωπα ως πρόσωπα με ουσιώδες οικονομικό συμφέρον στη διαιτητική διαδικασία. Η ρύθμιση αποσκοπεί στη διασφάλιση της ανεξαρτησίας και αμεροληψίας των διαιτητών στις περιπτώσεις χρηματοδότησης της διαιτητικής διαδικασίας από τρίτο. Για τον σκοπό αυτό, ο χρηματοδότης και τα

	συνδεδεμένα με αυτόν πρόσωπα αντιμετωπίζονται ως πρόσωπα με ουσιώδες οικονομικό συμφέρον στη διαιτητική διαδικασία, ήτοι ως πρόσωπα των οποίων η οικονομική σχέση ή το οικονομικό όφελος από την έκβαση της διαφοράς είναι τέτοιας σημασίας ώστε να πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων του διαιτητή. Κατ' επέκταση, οι διαιτητές υποχρεούνται να γνωστοποιούν κάθε σχετική περίσταση που μπορεί να δημιουργήσει δικαιολογημένες αμφιβολίες ως προς την ανεξαρτησία ή την αμεροληψία τους, συμπεριλαμβανομένων περιστάσεων που αφορούν τον χρηματοδότη ή συνδεδεμένα με αυτόν πρόσωπα. Η ρύθμιση εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η ύπαρξη τέτοιας σχέσης αποτελεί αντικείμενο αμφισβήτησης και τίθεται ζήτημα εξαίρεσης του διαιτητή. Σε κάθε περίπτωση κατά την οποία εγείρεται αμφισβήτηση αναφορικά με την ανεξαρτησία ή την αμεροληψία των διαιτητών και τίθεται ζήτημα εξαίρεσης, ακολουθούνται τα οριζόμενα στον Κώδικα για τη σχετική διαδικασία εξαίρεσης διαιτητών.
Άρθρο 69	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η δυνατότητα του διαιτητικού δικαστηρίου να διατάσσει, κατ' εξαίρεση, την επίδειξη της συμφωνίας χρηματοδότησης ή αποσπασμάτων αυτής με σκοπό τη διερεύνηση περίπτωσης σύγκρουσης συμφερόντων ή για να αποφανθεί επί αιτήματος εγγυοδοσίας για τη δαπάνη της διαιτησίας.
Άρθρο 70	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εξειδικεύονται τα κριτήρια με βάση τα οποία δύναται να επιβληθεί εγγυοδοσία για τη δαπάνη της διαιτησίας, συμπεριλαμβανομένης της συνεκτίμησης της ύπαρξης χρηματοδότησης από τρίτο. Σημειώνεται ότι η εγγυοδοσία δύναται να επιβληθεί μόνον εφόσον υφίσταται ουσιώδης κίνδυνος μη ικανοποίησης ενδεχόμενης καταδίκης σε δαπάνη και εφόσον το μέτρο κρίνεται αναγκαίο και αναλογικό. Ακολούθως εξειδικεύονται ο τρόπος παροχής της εγγυοδοσίας και οι συνέπειες της μη συμμόρφωσης του μέρους.
Άρθρο 71	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται οι αναγκαίες εξουσιοδοτικές διατάξεις του Μέρους Β' για τη ρύθμιση ζητημάτων σχετικά με την τήρηση ειδικού βιβλίου διαιτησιών σε κάθε δικαστήριο, σχετικά με το μητρώο δημόσιων και ιδιωτικών φορέων θεσμικής διαιτησίας και για την οργάνωση θεσμικών διαιτησιών από ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς.
Άρθρο 72	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται οι μεταβατικές διατάξεις του Μέρους Β', ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση από το προϊσχύσαν στο νέο μονιστικό νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο θα διέπει τόσο τις εθνικές όσο και τις διεθνείς διαιτησίες.
Άρθρο 73	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται ο σκοπός του Μέρους Γ'.
Άρθρο 74	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση οριοθετείται το αντικείμενο του Μέρους Γ'.

Άρθρο 75	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται το περιεχόμενο και διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής του Μέρους Γ', όπου υπάγονται αστικές διαφορές που υπάρχει εξουσίας διάθεσης, συμπεριλαμβανομένων των εργατικών, καθώς και εμπορικές με τη ρητή υπαγωγή σε αυτό δύο σημαντικών κατηγοριών διαφορών, με σκοπό την ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου και την αποσυμφόρηση της τακτικής δικαιοσύνης. Ειδικότερα, περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων αξιώσεις αποζημίωσης κατά των Ο.Τ.Α. και των ν.π.δ.δ., σύμφωνα με τα άρθρα 105 και 106 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164) , καθώς και οι διαφορές της παρ. 2 του άρθρου 6 του νόμου 2664/1998 (Α' 275), οι οποίες αφορούν στην αμφισβήτηση των πρώτων εγγραφών του Εθνικού Κτηματολογίου εντός της νόμιμης προθεσμίας, όταν αυτές ανακύπτουν μεταξύ φυσικών ή νομικών προσώπων και του Ελληνικού Δημοσίου, Ο.Τ.Α. ή ν.π.δ.δ. Στις περιπτώσεις αυτών των κτηματολογικών αμφισβητήσεων, το Ελληνικό Δημόσιο – καίτοι αποτελεί φορέα δημόσιας εξουσίας – αναγράφεται ως δικαιούχος στην πρώτη εγγραφή ενεργώντας υπό την ιδιότητα του φορέα ιδιωτικού δικαίου (fiscus). Ως εκ τούτου, η υπαγωγή των εν λόγω διαφορών σε ένα ενιαίο, ευέλικτο και συμβιβαστικό πλαίσιο εξωδικαστικής επίλυσης κρίνεται απόλυτα συμβατή με τη νομική φύση των αξιώσεων. Με τον τρόπο αυτό, προσφέρεται στους διοικούμενους μια ταχεία και χαμηλού κόστους διαδικασία ικανοποίησης των εμπραγμάτων δικαιωμάτων τους, διασφαλίζεται η ταχύτερη οριστικοποίηση του Κτηματολογίου και ενισχύεται η ασφάλεια των συναλλαγών.
Άρθρο 76	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται οι τρόποι προσφυγής στη διαμεσολάβηση και, συγκεκριμένα, απαριθμούνται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες δύναται να διεξαχθεί διαμεσολάβηση. Παράλληλα, προβλέπεται η δυνατότητα του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου εκκρεμεί διαφορά δυνάμενη να υπαχθεί στη διαμεσολάβηση, σε κάθε στάση της δίκης και σε κάθε βαθμό, να καλέσει τα διάδικα μέρη να προσφύγουν σε διαμεσολάβηση. Διαμορφώνεται συνεπώς ένα ευέλικτο δικονομικό πλαίσιο, επιτρέποντας τη διεξαγωγή της διαμεσολάβησης ακόμη και μετά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο. Διευκρινίζεται μάλιστα ότι εάν η διαφορά εκδικάζεται σύμφωνα με τις ειδικές διαδικασίες των άρθρων 591 έως 622Β του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, η συζήτηση αναβάλλεται υποχρεωτικά σε ρητή δικάσιμο για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες. Επιπρόσθετα, ρυθμίζονται οι δικονομικές συνέπειες της αποδοχής της πρόσκλησης από τα διάδικα μέρη, ανάλογα με το εάν η υπαγόμενη διαφορά εκδικάζεται κατά την τακτική ή τις ειδικές διαδικασίες και αποσαφηνίζεται η έκταση της πληρεξουσιότητας του δικηγόρου ως προς τη συμφωνία υπαγωγής στη διαμεσολάβηση.

Άρθρο 77	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται οι βασικοί κανόνες διεξαγωγής της διαμεσολάβησης, ιδίως όσον αφορά στην παράσταση των μερών, τον ορισμό του διαμεσολαβητή, τις αρμοδιότητες και την ευθύνη του διαμεσολαβητή, τη δυνατότητα διεξαγωγής της διαδικασίας με ηλεκτρονικά μέσα, καθώς και την επικοινωνία του διαμεσολαβητή με τα μέρη. Όσον αφορά ειδικά στον ορισμό του διαμεσολαβητή, διευκρινίζεται ότι αυτός ορίζεται από τα μέρη ή από τρίτο πρόσωπο κοινής τους επιλογής, συμπεριλαμβανομένων των κέντρων διαμεσολάβησης. Παράλληλα, τονίζεται η χωρίς χρονικό περιορισμό υποχρέωση τήρησης της αρχής της εμπιστευτικότητας στο πλαίσιο της διαδικασίας, ενώ με βάση την ίδια αρχή θεσπίζονται περιορισμοί ως προς τη χρήση πληροφοριών και στοιχείων που προκύπτουν από τη διαδικασία ή έχουν σχέση με αυτήν. Επιπρόσθετα, καθιερώνεται ρητή απαγόρευση εξέτασης ως μαρτύρων του διαμεσολαβητή, των μερών, των νομικών παραστατών και κάθε άλλου συμμετέχοντος, καθώς και καθολική απαγόρευση προσκόμισης αποδεικτικών στοιχείων που σχετίζονται με τη διαδικασία (όπως συζητήσεις, δηλώσεις, προτάσεις και απόψεις). Με τον τρόπο αυτό, διασφαλίζεται το αναγκαίο περιβάλλον ασφάλειας και εμπιστοσύνης, επιτρέποντας στα μέρη να διαπραγματευτούν ελεύθερα. Παράλληλα, η αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγει κρίσιμες ασφαλιστικές δικλίδες, ορίζοντας ότι το απόρρητο κάμπτεται κατ' εξαίρεση όταν τούτο επιβάλλεται για λόγους δημόσιας τάξης, προστασίας ανηλίκων ή αποτροπής κινδύνου για τη σωματική ακεραιότητα και την ψυχική υγεία. Τέλος επεκτείνεται και το πλαίσιο της αστικής ευθύνης του διαμεσολαβητή κατά την άσκηση των καθηκόντων του καθώς ευθύνεται έναντι των μερών όχι μόνο για δόλο αλλά για βαριά αμέλεια.
Άρθρο 78	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ο θεσμός της Εισαγωγικής Συνεδρίας Διαμεσολάβησης. Ταυτόχρονα, είναι σημαντική η νομοθετική πρόβλεψη της παρ. 2, όπου αποτυπώνεται η νομολογιακή κατεύθυνση η οποία είχε αναπτυχθεί ήδη στο πλαίσιο της Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας. Ειδικότερα, ορίζεται πως στην περίπτωση κατά την οποία έχει διενεργηθεί η Εισαγωγική Συνεδρία Διαμεσολάβησης πριν από την άσκηση της αγωγής, καλύπτεται η απαίτηση της υποχρεωτικής προδικαστικής διαδικασίας, εφόσον πρόκειται για το ίδιο αντικείμενο μεταξύ των ίδιων μερών.
Άρθρο 79	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αναβαθμίζεται ουσιωδώς ο ρόλος της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας διαμεσολάβησης, η οποία αντικαθίσταται από την εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης. Αντικείμενό της δεν είναι πλέον η απλή ενημέρωση, αλλά η ουσιαστική διερεύνηση της δυνατότητας επίλυσης. Ειδικότερα, η διάταξη ρυθμίζει αναλυτικά τη διαδικασία διεξαγωγής της

	εισαγωγικής συνεδρίας διαμεσολάβησης καθώς και τη διαδικασία διορισμού του διαμεσολαβητή. Παράλληλα, παρέχεται η δυνατότητα στον ίδιο διαμεσολαβητή να διενεργεί την εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης τόσο επί της κύριας αγωγής όσο και επί κάθε συναφούς ενδίκου βοηθήματος. Επιπλέον, θεσπίζεται η υποχρέωση του διαμεσολαβητή να ενημερώνει πλήρως τα μέρη σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας της εισαγωγικής συνεδρίας διαμεσολάβησης. Η εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης έχει τρία (3) πιθανά αποτελέσματα: α) πλήρη συμφωνία με τη σύνταξη σχετικού πρακτικού, β) υπογραφή συμφωνητικού υπαγωγής για συνέχιση σε εκούσια διαδικασία διαμεσολάβησης, γ) σύνταξη υπομνήματος. Ως προς το τρίτο σενάριο, επισημαίνεται ότι, αν τα μέρη κατά τη διάρκεια της εισαγωγικής συνεδρίας διαμεσολάβησης δεν συμφωνούν να υπάγουν τη διαφορά τους σε διαμεσολάβηση, τότε ο διαμεσολαβητής συντάσσει υπόμνημα το οποίο υπογράφεται από τον ίδιο, τα μέρη και τους νομικούς παραστάτες των μερών, ενώ σε περίπτωση άρνησης υπογραφής ή απουσίας κάποιου εκ των τελευταίων, μόνο από τον διαμεσολαβητή.
Άρθρο 80	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αναβαθμίζεται ο ρόλος του διαμεσολαβητή, με τη θέσπιση νέας αρμοδιότητας σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ποιότητας (UNCITRAL Model Law on International Commercial Mediation[1]). Συγκεκριμένα, προβλέπεται η δυνατότητα διατύπωσης μη δεσμευτικής πρότασης επίλυσης από τον διαμεσολαβητή εφόσον τα μέρη το ζητήσουν από κοινού και εγγράφως, η απόρριψη της οποίας δύναται να συνεκτιμηθεί από το δικαστήριο αποκλειστικά κατά την επιμέτρηση της δικαστικής δαπάνης. Αξίζει να σημειωθεί πως η πρόταση του διαμεσολαβητή δεν συνιστά νομική αξιολόγηση των θέσεων των μερών και εναρμονίζεται με την αρχή της εμπιστευτικότητας που διέπει τη διαμεσολαβητική διαδικασία, καθότι δεν περιλαμβάνει αναφορά σε δηλώσεις, παραδοχές ή πληροφορίες που περιήλθαν σε γνώση του διαμεσολαβητή κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας, εκτός αν τα μέρη συναινέσουν ρητώς και εγγράφως ως προς τούτο. Σκοποί της ρύθμισης είναι η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της διαμεσολάβησης, η αναβάθμιση του ρόλου του διαμεσολαβητή, η προώθηση της καλόπιστης συμμετοχής των μερών και η παροχή κινήτρου για την αποδοχή ρεαλιστικών προτάσεων συμβιβασμού, ώστε κατά συνέπεια να υπάρξει αποσυμφόρηση της δικαστικής ύλης και ταχύτερη επίλυση των διαφορών.
Άρθρο 81	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η δυνατότητα σύνταξης πρακτικού μερικής συμφωνίας των μερών όταν καταλήγουν σε

[1] https://uncitral.un.org/sites/default/files/media-documents/uncitral/en/2201363_mediation_guide_e_ebook_rev.pdf

	μερική συμφωνία. Σημειώνεται περαιτέρω ότι, μετά την πλήρη λειτουργία της Ε.Ψ.Π.Δ., η γραμματεία του καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιου δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί ή πρόκειται να εισαχθεί η υπόθεση θα λαμβάνει μέσω αυτής επικυρωμένο ηλεκτρονικό αντίγραφο του πρακτικού και δεν απαιτείται φυσική κατάθεσή του.
Άρθρο 82	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν επέρχεται ουσιαστική μεταβολή όσον αφορά στην εκτελεστότητα των συμφωνιών που προκύπτουν από τη διαμεσολάβηση, ενώ προβλέπεται ρητώς η χρήση του πρακτικού διαμεσολάβησης ως τίτλου για την εγγραφή ή την εξάλειψη υποθήκης και προσημείωσης υποθήκης, για την τροπή προσημείωσης σε υποθήκη, καθώς και για την άρση συντηρητικής ή αναγκαστικής κατάσχεσης. Παράλληλα, ρυθμίζεται η εκτελεστότητα του πρακτικού και σε υποθέσεις οικογενειακού δικαίου, καθώς και οι περαιτέρω έννομες συνέπειες της κατάθεσής του. Για συμφωνίες αναγνώρισης εμπράγματου δικαιώματος, για τις οποίες δεν απαιτείται συμβολαιογραφικός τύπος, προβλέπεται η εφαρμογή των ρυθμίσεων καταχώρισης των αντίστοιχων δικαστικών αποφάσεων στο οικείο κτηματολογικό φύλλο.
Άρθρο 83	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η διαδικασία της υποχρεωτικής ανάρτησης του πρακτικού διαμεσολάβησης στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Διαμεσολάβησης (Ε.Ψ.Π.Δ.). Η έλλειψη του κωδικάριθμου ταυτοποίησης ή η αδυναμία επαλήθευσής του μέσω της Ε.Ψ.Π.Δ. έχει ως συνέπεια η συμφωνία που αποτυπώνεται στο πρακτικό να μη διαθέτει την αποδεικτική ισχύ και την εκτελεστότητα πρακτικού διαμεσολάβησης. Σκοπός της ρύθμισης είναι η ενίσχυση της ασφάλειας, της ταχύτητας και της αξιοπιστίας της διαδικασίας διαμεσολάβησης, καθώς και η σταδιακή κατάργηση της φυσικής κατάθεσης του πρακτικού διαμεσολάβησης.
Άρθρο 84	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν επέρχεται ουσιαστική μεταβολή όσον αφορά στην παραγραφή και στην αποσβεστική προθεσμία άσκησης των δικαιωμάτων του ουσιαστικού δικαίου, κατά τη διάρκεια της διαμεσολάβησης. Αν υπάρξει εκκρεμοδικία κατά την τακτική διαδικασία η υπογραφή συμφωνητικού υπαγωγής της διαφοράς σε διαμεσολάβηση, πριν από την κατάθεση προτάσεων, συνεπάγεται την απόσυρση της υπόθεσης από το πινάκιο. Διευκρινίζεται ότι αντίγραφο του συμφωνητικού υπαγωγής πρέπει να είναι έχει επικυρωθεί από δικηγόρο. Παράλληλα, σε περίπτωση μη επίτευξης συμφωνίας και επαναφοράς της υπόθεσης με κλήση, οι δικονομικές προθεσμίες εκκινούν εκ νέου από την κοινοποίηση της σχετικής οίκοθεν κλήσης.
Άρθρο 85	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η ρήτρα διαμεσολάβησης ως συμβατική συμφωνία υποχρεωτικής προσφυγής σε διαμεσολάβηση, πριν από την άσκηση ένδικου βοηθήματος.

	Για πρώτη φορά θεσπίζεται παράλληλα η δικαστική παραπομπή των μερών σε διαμεσολάβηση σε περίπτωση μη προηγούμενης τήρησης της σχετικής ρήτρας. Ειδικότερα, όταν ένα από τα μέρη προσφύγει στη δικαστική διαδικασία χωρίς προηγούμενη τήρηση της ρήτρας διαμεσολάβησης και το έτερο μέρος την επικαλεσθεί ή ο δικαστής εξετάσει αυτεπαγγέλτως την παράβασή της, το δικαστήριο παραπέμπει τα μέρη σε διαμεσολάβηση. Στην τακτική διαδικασία η παραπομπή γίνεται με διάταξη, ενώ, όταν η διαφορά εκδικάζεται κατά τις ειδικές διαδικασίες, εκδίδεται προδικαστική απόφαση και αναβάλλεται η συζήτηση της υπόθεσης για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες. Παράλληλα, προβλέπεται σε κάθε περίπτωση η διατήρηση του δικαιώματος λήψης ασφαλιστικών μέτρων ή προσωρινής διαταγής.
Άρθρο 86	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται ο καινοτόμος θεσμός του «Υπευθύνου Διαχείρισης Διαδικασίας Διαμεσολάβησης» που αφορά νομικά πρόσωπα, με στόχο την ευέλικτη, ταχεία και ασφαλή διεξαγωγή της διαδικασίας, ενώ αποσαφηνίζεται η πλήρης αστική ευθύνη του νομικού προσώπου για τις πράξεις του υπευθύνου και παρέχεται η απαραίτητη λειτουργική ελευθερία, ώστε η εκπροσώπηση να διενεργείται διαζευκτικά είτε από τον νόμιμο εκπρόσωπο, είτε από τον ειδικά ορισθέντα διαχειριστή. Με την προτεινόμενη ρύθμιση τα νομικά πρόσωπα οφείλουν να ορίζουν φυσικό πρόσωπο ως υπεύθυνο διαχείρισης της διαδικασίας διαμεσολάβησης στο πρότυπο του εφαρμοστικού νόμου για την προστασία των προσωπικών δεδομένων με βάση τον οποίο ορίζεται υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων. Με τον τρόπο αυτό θα μπορούν να αντιμετωπίζονται συχνά πρακτικά προβλήματα, που αφορούν στην άγνοια των εταιριών σχετικά με τον θεσμό της διαμεσολάβησης και στους τρόπους αντιμετώπισής της.
Άρθρο 87	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διαμορφώνεται ένα ολοκληρωμένο και αυστηρό δεοντολογικό πλαίσιο για τη διασφάλιση των θεμελιωδών αρχών της αμεροληψίας και της ανεξαρτησίας του διαμεσολαβητή κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Η προτεινόμενη διάταξη καθιερώνει τη γενική υποχρέωση του διαμεσολαβητή για την αποχή από την άσκηση των καθηκόντων του ή για την μη εξακολούθηση άσκησης αυτών σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων, εισάγοντας την κατ' εξαίρεση δυνατότητα συνέχισης της διαδικασίας μόνο εφόσον σωρευτικά α) υπάρχει ρητή και έγγραφη συγκατάθεση όλων των μερών για τη συνέχιση της διαδικασίας και β) υπάρχει ταυτόχρονα η τεκμηριωμένη κρίση του ιδίου του διαμεσολαβητή αναφορικά με τη δυνατότητα διεξαγωγής της διαμεσολάβησης τηρουμένης της ακεραιότητας της διαδικασίας. Με σκοπό την ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου, εξειδικεύονται με ενδεικτικό τρόπο οι περιπτώσεις που συνιστούν σύγκρουση συμφερόντων και επεκτείνεται η απαγόρευση μεταγενέστερης και

	υπό άλλη ιδιότητα δράσης του διαμεσολαβητή και στους συνεργάτες του τελευταίου, σε υποθέσεις που αφορούν στο ίδιο αντικείμενο διαφοράς μεταξύ των ίδιων μερών. Τέλος, προσδιορίζονται οι έννομες συνέπειες της παράβασης των υποχρεώσεων του παρόντος άρθρου, η οποία αφενός συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα, αφετέρου δεν θίγει καταρχήν το κύρος του πρακτικού, εκτός αν αποδειχθεί ουσιώδης επηρεασμός του περιεχομένου της συμφωνίας που ενσωματώνεται στο πρακτικό, διαφυλασσόμενου έτσι του αποτελέσματος της διαδικασίας από κακόπιστες ανατροπές.
Άρθρο 88	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγονται δικονομικές κυρώσεις που αφορούν στις περιπτώσεις εκείνες όπου η οριστική δικαστική απόφαση ταυτίζεται ουσιωδώς με την απορριφθείσα πρόταση επίλυσης του διαμεσολαβητή, με αντίστοιχη εφαρμογή των σχετικών ρυθμίσεων και όταν η διαφορά επιλύεται με διαιτητική απόφαση υπό τις προϋποθέσεις του εν λόγω άρθρου. Τα προβλεπόμενα ποσά που επιδικάζονται υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου ή των ν.π.δ.δ. αποτελούν δημόσια έσοδα και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).
Άρθρο 89	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζονται οικονομικά και φορολογικά κίνητρα για την προσφυγή στη διαδικασία της διαμεσολάβησης.
Άρθρο 90	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η συμπληρωματική και αναλογική εφαρμογή των γενικών αρχών του Κώδικα στις ειδικότερες μορφές διαμεσολάβησης. Σκοπό της προτεινόμενης διάταξης αποτελεί η διαφύλαξη της συνοχής του θεσμικού πλαισίου, ώστε να αποφεύγονται ερμηνευτικές ασάφειες και κενά δικαίου κατά την πρακτική εφαρμογή των ειδικών αυτών διαδικασιών.
Άρθρο 91	Με την αξιολογούμενη διάταξη προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής της οικογενειακής διαμεσολάβησης.
Άρθρο 92	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζονται ειδικές αρχές της οικογενειακής διαμεσολάβησης. Καθιερώνεται το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου ως υπέρτερο κριτήριο συνεκτιμουμένης κατά περίπτωση και της γνώμης του ίδιου, διασφαλίζεται η ισότιμη συμμετοχή των γονέων και εισάγεται υποχρέωση άμεσης διακοπής της διαδικασίας σε περιπτώσεις ασυμμετρίας ισχύος ή βίας, με την υπογραφή πρακτικού αποκλειστικά από τον διαμεσολαβητή, χωρίς αναφορά στα περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας για την προστασία των μερών. Στις περιπτώσεις αυτές το συνταχθέν από τον διαμεσολαβητή πρακτικό αποτελεί αποκλειστικά και μόνο για πρακτικό περάτωσης της διαδικασίας, στο οποίο μάλιστα δεν αναγράφονται συμφωνίες των μερών.

Άρθρο 93	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν επέρχεται ουσιαστική μεταβολή στη διεξαγωγή της διαδικασίας της οικογενειακής διαμεσολάβησης, η οποία ανατίθεται σε διαμεσολαβητή με ειδική σήμανση οικογενειακής διαμεσολάβησης, ενώ προβλέπεται ρητά η δυνατότητα συμμετοχής ειδικών επιστημόνων για την προστασία του ανηλίκου.
Άρθρο 94	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση για πρώτη φορά θεσπίζεται ειδικός τρόπος συμμετοχής του ανήλικου τέκνου σε οικογενειακή διαμεσολάβηση μέσω της διαδικασίας της κατ' ιδίαν συνεδρίας του οικογενειακού διαμεσολαβητή με το ανήλικο τέκνο («Φωνή του Παιδιού»). Πρόκειται για μια αυτοτελή και διακριτή διαδικασία από τις συνεδρίες της οικογενειακής διαμεσολάβησης, με την υποχρεωτική σύμπραξη ψυχολόγου με κατάλληλη κατάρτιση ή τεκμηριωμένη επαγγελματική εμπειρία σε θέματα ψυχικής υγείας ανηλίκων, ενώ πραγματοποιείται αποκλειστικά κατόπιν προηγούμενης έγγραφης συναίνεσης των γονέων. Παράλληλα, μνημονεύονται με ενδεικτικό τρόπο οι προϋποθέσεις αξιολόγησης της προσφορότητας της συμμετοχής του ανηλίκου από τον διαμεσολαβητή, καθώς και οι όροι διεξαγωγής της σε φιλικό περιβάλλον με εθελοντικό χαρακτήρα. Τέλος, διασφαλίζεται η ελεύθερη έκφραση του τέκνου με τη διεξαγωγή της κατ' ιδίαν συνεδρίας χωρίς την παρουσία τρίτων προσώπων, ενώ απαγορεύεται ρητά η σύνταξη αξιολογικής έκθεσης από τον διαμεσολαβητή, προκειμένου να προστατευθεί η ουδετερότητα του θεσμού και η ψυχική ισορροπία του ανηλίκου.
Άρθρο 95	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αναφέρονται οι έννομες συνέπειες, όπως περιγράφονται στον προτεινόμενο Κώδικα αλλά και στην κείμενη νομοθεσία, που επιφέρει η παραβίαση του πρακτικού οικογενειακής διαμεσολάβησης, το οποίο εξοπλίζεται ρητά με εκτελεστότητα, εξομοιούμενο με δικαστική απόφαση. Η αθέτηση των σχετικών όρων σχετικά με το δικαίωμα επιμέλειας, της γονικής μέριμνας και της επικοινωνίας, υπάγεται ρητά στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 169Α του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95).
Άρθρο 96	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται το πεδίο εφαρμογής της κτηματολογικής διαμεσολάβησης.
Άρθρο 97	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται οι ειδικές αρχές που διέπουν την κτηματολογική διαμεσολάβηση.
Άρθρο 98	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθιερώνεται η αποκλειστική αρμοδιότητα διενέργειας της κτηματολογικής διαμεσολάβησης από διαμεσολαβητή, ο οποίος φέρει ειδική σήμανση κτηματολογικής διαμεσολάβησης, λόγω της απαίτησης ειδικών γνώσεων. Προβλέπεται επίσης η υποχρεωτική συνυποβολή με το φύλλο βασικών στοιχείων των κάτωθι εγγράφων: α) του κτηματολογικού φύλλου και του αποσπάσματος κτηματολογικού διαγράμματος,

	β) της αγωγής και των τίτλων κτήσης που επικαλούνται τα μέρη, γ) τοπογραφικών διαγραμμάτων γεωμετρικών μεταβολών και δ) κάθε άλλου εγγράφου που τα μέρη κρίνουν απαραίτητο για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας. Σκοπό της προτεινόμενης διάταξης αποτελεί η διασφάλιση της ακρίβειας των γεωμετρικών και νομικών μεταβολών στις κτηματολογικές εγγραφές, καθώς και η παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών διαμεσολάβησης κατά την επίλυση σύνθετων εμπράγματων και ιδιοκτησιακών διαφορών.
Άρθρο 99	Με την αξιολογούμενη διάταξη θεσπίζεται το κανονιστικό πλαίσιο για τη συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των ν.π.δ.δ. στη διαδικασία της κτηματολογικής διαμεσολάβησης. Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην αντιμετώπιση δυσλειτουργιών που είχαν ανακύψει κατά την εφαρμογή του υφιστάμενου πλαισίου, μέσω της θέσπισης σαφών κανόνων εκπροσώπησης και συμμετοχής της Διοίκησης στη διαδικασία. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η αποτελεσματικότερη και ταχύτερη διεξαγωγή της κτηματολογικής διαμεσολάβησης και ενισχύεται η δυνατότητα συμβιβαστικής επίλυσης κτηματολογικών διαφορών στις οποίες εναγόμενος είναι το Ελληνικό Δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου.
Άρθρο 100	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται τα έννομα αποτελέσματα της επιτυχούς ολοκλήρωσης της κτηματολογικής διαμεσολάβησης και εισάγονται αυστηρές τεχνικές προδιαγραφές για τις περιπτώσεις εκείνες όπου η συμφωνία συνεπάγεται χωρικές - γεωμετρικές μεταβολές. Στόχος είναι η άμεση και ασφαλής ενημέρωση των κτηματολογικών βιβλίων, η διασφάλιση της ακρίβειας των γεωμετρικών δεδομένων και η αποφυγή καταστρατηγήσεων μέσω της υποχρεωτικής χρήσης των ψηφιακών εργαλείων του φορέα «Ελληνικό Κτηματολόγιο».
Άρθρο 101	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται ειδικό πλαίσιο για τη διεξαγωγή της διαδικασίας της κτηματολογικής διαμεσολάβησης στις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες ως αιτία κτήσης του εμπράγματου δικαιώματος προβάλλεται η έκτακτη χρησικτησία. Λόγω της ιδιαίτερης φύσης της έκτακτης χρησικτησίας, η οποία προϋποθέτει τη συνδρομή πραγματικών περιστατικών που αφορούν την άσκηση νομής επί του ακινήτου για τον απαιτούμενο από τον νόμο χρόνο, η κτηματολογική διαμεσολάβηση διεξάγεται αποκλειστικά από διαμεσολαβητή, ο οποίος είναι κάτοχος πτυχίου νομικής και παράλληλα φέρει την ειδική σήμανση κτηματολογικής διαμεσολάβησης, ώστε να διασφαλίζεται ότι η διαδικασία διεξάγεται από πρόσωπο που διαθέτει την απαιτούμενη νομική κατάρτιση και εξειδίκευση σε ζητήματα κτηματολογικού δικαίου. Περαιτέρω, για λόγους δημοσιότητας, ασφάλειας των συναλλαγών και έγκαιρης ενημέρωσης των κτηματολογικών βιβλίων, καθιερώνεται η υποχρέωση του επισπεύδοντος την κτηματολογική

	διαμεσολάβηση να καταχωρίζει στο Κτηματολόγιο το φύλλο βασικών στοιχείων, υπογεγραμμένο από τον κτηματολογικό διαμεσολαβητή, ενώ τίθεται ειδική προθεσμία για τη διενέργεια της Εισαγωγικής Συνεδρίας Διαμεσολάβησης, η μη τήρηση της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα του πρακτικού διαμεσολάβησης. Ειδική ρύθμιση εισάγεται για τις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες στη διαδικασία διαμεσολάβησης συμμετέχει το Ελληνικό Δημόσιο, χωρίς να προβάλλει δικαιώματα επί του επίμαχου ακινήτου και δηλώνοντας ότι δεν αντιλέγει στη διόρθωση της κτηματολογικής εγγραφής, λόγω μη προβολής δικαιωμάτων από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, υπό την προϋπόθεση της προσκόμισης από τον φερόμενο ως δικαιούχο συγκεκριμένων αποδεικτικών στοιχείων που τεκμηριώνουν τη νομή και τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου χρησικτησίας. Η ρύθμιση αυτή αποσκοπεί στην αποφυγή περιττής δικαστικής αντιδικίας και στην ταχύτερη διόρθωση ανακριβών κτηματολογικών εγγραφών, χωρίς να παρακάμπτονται οι αναγκαίες εγγυήσεις για την απόδειξη της προβαλλόμενης χρησικτησίας.
Άρθρο 102	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται ο σκοπός και το αντικείμενο της σχολικής διαμεσολάβησης και εισάγεται ο θεσμός της σχολικής διαμεσολάβησης μεταξύ των μαθητών των τάξεων Δ', Ε' Στ' Δημοτικού των σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και του συνόλου των μαθητών των σχολικών μονάδων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στη σχολική διαμεσολάβηση δύνανται να υπάγονται διαπροσωπικές συγκρούσεις, διαφορές ή δυσκολίες επικοινωνίας μεταξύ μαθητών χαμηλής έως μέσης έντασης όπως επί παραδείγματι χρήση απρεπών χαρακτηρισμών κατά τη διάρκεια σχολικών ή εξωσχολικών δραστηριοτήτων, περιστατικά διάδοσης αναληθών πληροφοριών ανεξαρτήτως αν λαμβάνουν χώρα εντός του οικείου σχολικού περιβάλλοντος, σε φυσικό ή ψηφιακό περιβάλλον, εφόσον δύνανται να επηρεάσουν τις μεταξύ τους σχέσεις εντός ή εκτός της σχολικής κοινότητας. Εξαιρούνται μάλιστα ρητώς από το πεδίο εφαρμογής της τα περιστατικά που υπάγονται στις διατάξεις του ν. 5029/2023 (Α΄ 55) οι περιπτώσεις βίας και παρενόχλησης. Εξάλλου σημειώνεται ότι η σχολική διαμεσολάβηση δεν εφαρμόζεται στις Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.
Άρθρο 103	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται ότι η ομάδα των μαθητών-διαμεσολαβητών λειτουργεί υπό την άμεση εποπτεία ενός ή περισσότερων Συντονιστών, οριζόμενων από το Σύλλογο Δικασκόντων εξασφαλίζοντας έτσι την απαραίτητη θεσμική θωράκιση και τον έλεγχο της διαδικασίας.
Άρθρο 104	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αναδεικνύεται ο Συντονιστής κεντρικό θεσμικό πυλώνα για την υλοποίηση και την εύρυθμη λειτουργία του προγράμματος σχολικής διαμεσολάβησης καθώς είναι υπεύθυνος για:

	α) την ενημέρωση και ενθάρρυνση των μαθητών με σκοπό τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα σχολικής διαμεσολάβησης, β) την εκπαίδευση και επιμόρφωση των μαθητών-διαμεσολαβητών, γ) την κατάρτιση και τήρηση της λίστας των μαθητών-διαμεσολαβητών της σχολικής μονάδας, δ) την οργάνωση περιοδικών συναντήσεων των μαθητών-διαμεσολαβητών με σκοπό την υποστήριξη του έργου τους και την αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής του προγράμματος, ε) την παρακολούθηση και εποπτεία των αρχικών συνεδριών διαμεσολάβησης, προς διασφάλιση της ορθής τήρησης της διαδικασίας. Σκοπός της αξιολογούμενης ρύθμισης καθίσταται η διασφάλιση της ποιότητας και της εγκυρότητας του παιδαγωγικού εγχειρήματος της σχολικής διαμεσολάβησης.
Άρθρο 105	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγονται οι θεμελιώδεις αρχές της σχολικής διαμεσολάβησης.
Άρθρο 106	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση περιγράφεται η διαδικασία εκκίνησης της σχολικής διαμεσολάβησης. Στόχος είναι η άμεση κινητοποίηση των σχολικών δομών χωρίς γραφειοκρατικές αγκυλώσεις, με ταυτόχρονη θεσμική θωράκιση της διαδικασίας μέσω της αξιολόγησης της σοβαρότητας των γεγονότων, ώστε να προστατεύεται η σωματική και ψυχική ακεραιότητα των μελών της μαθητικής κοινότητας.
Άρθρο 107	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται το πρακτικό και οργανωτικό πλαίσιο διεξαγωγής της σχολικής διαμεσολάβησης. Στόχος της προτεινόμενης διάταξης είναι η δημιουργία ενός προστατευμένου, οριοθετημένου και ασφαλούς περιβάλλοντος εντός του σχολείου, το οποίο ευνοεί την ειλικρινή επικοινωνία μεταξύ των μαθητών. Οι ρυθμίσεις εξισορροπούν την ανάγκη για τήρηση του σχολικού προγράμματος με την απαραίτητη ευελιξία που απαιτεί η διαχείριση ευαίσθητων μαθητικών συγκρούσεων.
Άρθρο 108	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται τα αποτελέσματα της διαδικασίας της σχολικής διαμεσολάβησης, με απόλυτο σεβασμό στην ανηλικότητα και τον αμιγώς παιδαγωγικό σκοπό του θεσμού. Θεσπίζονται αυστηρές εγγυήσεις για τη διασφάλιση του απορρήτου της διαδικασίας, ενώ παράλληλα αποσαφηνίζεται η νομική φύση του εγγράφου συμφωνίας που προκύπτει από αυτήν. Σκοπός της διάταξης είναι να καταστεί σαφές ότι η εν λόγω διαδικασία δεν έχει δικαιοδοτικό χαρακτήρα ούτε παράγει αποτελέσματα αντίστοιχα δικαστικής ή άλλης δεσμευτικής απόφασης, αλλά αποβλέπει στην παροχή ενός πλαισίου συνεννόησης και αμοιβαίας δέσμευσης των μερών, λειτουργώντας ως ηθικός και συμβολικός οδηγός για την ομαλή συνύπαρξη και συνεργασία τους στο σχολικό περιβάλλον.

Άρθρο 109	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται ένα δομημένο πλαίσιο εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των συντελεστών της σχολικής διαμεσολάβησης. Δεδομένης της ευαισθησίας που διέπει τις μαθητικές σχέσεις, η επιτυχία του θεσμού εξαρτάται άμεσα από την επιστημονική επάρκεια των Συντονιστών και την κατάλληλη προετοιμασία των ανηλίκων μεσολαβητών. Οι ρυθμίσεις εγγυώνται ότι η διαδικασία δεν θα διενεργείται εμπειρικά, αλλά στη βάση διεθνώς αναγνωρισμένων επιστημονικών εργαλείων και βιωματικών μεθόδων.
Άρθρο 110	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται το πλέγμα των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η σχολική μονάδα για την οργανική ενσωμάτωση και την εύρυθμη λειτουργία του θεσμού της σχολικής διαμεσολάβησης. Η επιτυχία του θεσμού προϋποθέτει την ενεργό σύμπραξη ολόκληρης της εκπαιδευτικής κοινότητας. Για τον λόγο αυτό, ενεργοποιείται το σύνολο του εκπαιδευτικού προσωπικού εξασφαλίζοντας την ομαλή διεξαγωγή της διαδικασίας.
Άρθρο 111	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η δυνατότητα ανάπτυξης δράσεων εξωστρέφειας και συνεργασίας του προγράμματος σχολικής διαμεσολάβησης. Σκοπός της προτεινόμενης διάταξης είναι η διασύνδεση της σχολικής κοινότητας με την τοπική κοινωνία και εξειδικευμένους επιστημονικούς οργανισμούς, με σκοπό τη διάχυση των βέλτιστων πρακτικών διαμεσολάβησης.
Άρθρο 112	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται ο σκοπός και το αντικείμενο του Υποκεφαλαίου Δ’ για την πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση. Η τελευταία θεσμοθετείται ως ειδική μορφή διαμεσολάβησης εντός των Α.Ε.Ι. με στόχο την ειρηνική διευθέτηση των εσωτερικών διαφορών της πανεπιστημιακής κοινότητας, την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων των συμμετεχόντων φοιτητών και την ευρύτερη εμπέδωση του θεσμού της διαμεσολάβησης στον ακαδημαϊκό χώρο.
Άρθρο 113	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής της πανεπιστημιακής διαμεσολάβησης. Προσδιορίζεται το σύνολο των διαφορών μεταξύ φοιτητών του ίδιου Α.Ε.Ι. που δύνανται να υπαχθούν σε αυτήν, καθώς και των περιπτώσεων που εξαιρούνται από τη διαδικασία. Παράλληλα, προβλέπεται η άμεση διακοπή της διαδικασίας όταν ανακύπτουν ενδείξεις τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος, αξιόποινης πράξης ή κινδύνου κατά της σωματικής ακεραιότητας ή της ψυχικής υγείας προσώπου.
Άρθρο 114	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζονται οι ειδικότερες αρχές που διέπουν την πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση.
Άρθρο 115	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται το κανονιστικό πλαίσιο για την εκπαίδευση, την πιστοποίηση και τη διαρκή επιμόρφωση των συντελεστών της πανεπιστημιακής διαμεσολάβησης με στόχο τη διασφάλιση της ποιότητας του θεσμού μέσω της πρόβλεψης

	ελάχιστων ωρών διδασκαλίας, συγκεκριμένης θεματολογίας και ανώτατου ορίου συμμετεχόντων.
Άρθρο 116	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ο θεσμικός ρόλος του Συντονιστή στην πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση. Η ρύθμιση εγγυάται τη διαρκή εποπτεία της διαδικασίας από εξειδικευμένα στελέχη, όπως τον Συντονιστή που διαθέτει ειδική εκπαίδευση, τα οποία περιβάλλονται με την αναγκαία επιστημονική επάρκεια και τεχνογνωσία για την άρτια διεκπεραίωσή της.
Άρθρο 117	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η διαδικασία διεξαγωγής της πανεπιστημιακής διαμεσολάβησης από το στάδιο της εισαγωγής της υπόθεσης μέχρι την ολοκλήρωσή της. Στόχος είναι η καθιέρωση μιας ευέλικτης, προσβάσιμης και αμερόληπτης διαδικασίας εντός του ακαδημαϊκού χώρου. Οι ρυθμίσεις θωρακίζουν τη θεσμική ανεξαρτησία του φοιτητή - διαμεσολαβητή και προσδιορίζουν με ακρίβεια τα καθήκοντά του, διασφαλίζοντας ότι η επίλυση των διαφορών βασίζεται στην αυτονομία των μερών.
Άρθρο 118	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρέχεται στα μέρη η δυνατότητα να συντάξουν έγγραφο συμφωνίας το οποίο θα μπορούν να υπογράψουν εφόσον το επιθυμούν τα μέρη και οι φοιτητές-διαμεσολαβητές. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι το έγγραφο αυτό δεν αποτελεί πρακτικό διαμεσολάβησης, δεν είναι εκτελεστό και δεν παράγει δεδικασμένο.
Άρθρο 119	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται η θεσμική οργάνωση της πανεπιστημιακής διαμεσολάβησης μέσω της ίδρυσης εξειδικευμένων οργανωτικών δομών εντός των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και η προώθηση του θεσμού εντός της ακαδημαϊκής κοινότητας.
Άρθρο 120	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται ο σκοπός και το αντικείμενο της εμπορικής διαμεσολάβησης.
Άρθρο 121	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται ο θεσμός της εμπορικής διαμεσολάβησης, παρέχοντας στα επιμελητήρια και στους επιστημονικούς και επαγγελματικούς φορείς της χώρας τη δυνατότητα να λειτουργούν ως κέντρα εξωδικαστικής επίλυσης εμπορικών διαφορών, οργανώνοντας υπηρεσίες θεσμικής εμπορικής διαμεσολάβησης. Η προτεινόμενη διάταξη αποσκοπεί στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, στη διαφύλαξη των εμπορικών συνεργασιών και στην ταχύτατη διευθέτηση διαφορών οικονομικού χαρακτήρα.
Άρθρο 122	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εξειδικεύεται η διαδικασία ορισμού του προσώπου του διαμεσολαβητή στο πεδίο των εμπορικών διαφορών.
Άρθρο 123	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται ένα αντικειμενικό σύστημα κατανομής των υποθέσεων διαμεσολάβησης στις περιπτώσεις όπου

	οι διαμεσολαβητές διορίζονται, κατόπιν αιτήματος, από την Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών. Ο διορισμός διαμεσολαβητή από την ανωτέρω Επιτροπή βασίζεται στη διαβάθμιση των πιστοποιημένων διαμεσολαβητών σε τρεις διακριτές βαθμίδες (Α', Β' και Γ'). Στόχος της προτεινόμενης διάταξης είναι η ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου και η προστασία των συμφερόντων των μερών, καθώς οι πιο σύνθετες και οικονομικά σημαντικές υποθέσεις ανατίθενται σε επαγγελματίες με αποδεδειγμένα υψηλότερη εξειδίκευση, που διαθέτουν ανώτερη βαθμίδα πιστοποίησης. Κατά αυτόν τον τρόπο θωρακίζεται το κύρος του θεσμού.
Άρθρο 124	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται ολοκληρωμένο και αποτελεσματικό πλαίσιο για τον έλεγχο της ανταπόκρισης των διαπιστευμένων διαμεσολαβητών, όταν καλούνται να αναλάβουν υποθέσεις κατόπιν διορισμού από το Μητρώο, καθώς και για την αποβολή τους από τη σειρά διορισμού σε περίπτωση επανειλημμένης αδράνειας. Στόχος της ρύθμισης είναι η διασφάλιση της ταχύτητας της διαδικασίας και η εξάλειψη της διοικητικής δυσλειτουργίας που προκαλείται από την αδράνεια των οριζόμενων διαμεσολαβητών.
Άρθρο 125	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επανακαθορίζεται το πλαίσιο της αμοιβής του διαμεσολαβητή, διατηρώντας ως κεντρικό άξονα την αρχή της ιδιωτικής αυτονομίας μέσω της ελεύθερης γραπτής συμφωνίας μεταξύ του ιδίου και των μερών, ενώ παράλληλα εισάγεται αναπροσαρμογή στην κατώτατη νόμιμη αμοιβή του. Ειδικότερα, το ελάχιστο νόμιμο όριο για τη διεξαγωγή της Εισαγωγικής Συνεδρίας Διαμεσολάβησης ορίζεται πλέον στο ποσό των εκατόν πενήντα (150) ευρώ. Η αναπροσαρμογή αυτή ερείδεται αφενός στο επαυξημένο και αναβαθμισμένο έργο που καλείται να φέρει εις πέρας ο διαμεσολαβητής κατά τη νέα Εισαγωγική Συνεδρία, σε σύγκριση με το προϊσχύον καθεστώς της Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας (ΥΑΣ) και αφετέρου στην ανάγκη ορθολογικής προσαρμογής της νόμιμης κατώτατης αμοιβής στα σύγχρονα οικονομικά δεδομένα της αγοράς και στις πληθωριστικές πιέσεις που έχουν μεσολαβήσει. Με τον τρόπο αυτό, διασφαλίζεται η παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου, ενώ η διατήρηση της δυνατότητας ελεύθερης συμφωνίας εγγυάται τη λειτουργία του υγιούς ανταγωνισμού στην αγορά, χωρίς να προκαλείται υπέρμετρο οικονομικό βάρος για τα μέρη. Στόχος της προτεινόμενης διάταξης είναι η καθιέρωση σαφούς και προβλέψιμου πλαισίου χρέωσης, η αποτροπή αιφνιδιαστικών οικονομικών επιβαρύνσεων των μερών, η θέσπιση αντικειμενικών ελάχιστων αμοιβών προς αποφυγή ερμηνευτικών αμφισβητήσεων και η εισαγωγή δικονομικών αντικινήτρων για την αδικαιολόγητη μη

	συμμετοχή ή μη προσέλευση στη διαδικασία παρά τη νόμιμη κλήση ή τη μη καταβολή του αναλογούντος ποσού. Παράλληλα, θεσπίζονται αυστηρές απαγορεύσεις για τη διασφάλιση της ουδετερότητας και της αμεροληψίας του διαμεσολαβητή, ώστε η αμοιβή του να μην συνδέεται με το αποτέλεσμα της διαφοράς.
Άρθρο 126	Με την αξιολογούμενη διάταξη καθορίζεται το οικονομικό πλαίσιο που διέπει την αμοιβή των νομικών παραστατών κατά τη συμμετοχή τους στη διαδικασία της διαμεσολάβησης. Διευκρινίζεται ότι εάν τα μέρη καταλήξουν σε συμφωνία μετά το πέρας της Εισαγωγικής Συνεδρίας Διαμεσολάβησης σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 11 του άρθρου 79, απαιτείται η έκδοση γραμματίου προκαταβολής εισφορών κατά το παρόν άρθρο.
Άρθρο 127	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αναμορφώνεται η σύνθεση και η λειτουργία της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ.), με σκοπό την ενίσχυση της εξειδίκευσης και της θεσμικής εποπτείας της. Ειδικότερα, ο αριθμός των μελών της Κ.Ε.Δ. μειώνεται από δεκατρία (13) σε έντεκα (11), ενώ περιορίζεται αντίστοιχα η εκπροσώπηση των δικαστικών λειτουργών, και του Υπουργείου Δικαιοσύνης σε ένα (1) μέλος από κάθε κατηγορία. Παράλληλα, προβλέπονται δύο (2) διαμεσολαβητές ως εκπρόσωποι επαγγελματικών φορέων και δύο (2) διαμεσολαβητές που κατέχουν βαθμίδα πιστοποίησης Β’ ή Α’, ενισχύοντας τη συμμετοχή διαμεσολαβητών με αυξημένη επαγγελματική εμπειρία και πιστοποίηση. Καταργείται, επίσης, η ειδικότερη απαίτηση του μέχρι σήμερα ισχύοντος πλαισίου για τη συμμετοχή δικαστικού λειτουργού βαθμού τουλάχιστον Αρεοπαγίτη, καθώς και η πρόβλεψη για τρεις (3) επιπλέον διαμεσολαβητές με τετραετή επαγγελματική εμπειρία και ειδική εμπειρία στη διαμεσολάβηση. Επιπλέον, διατηρείται η τριετής θητεία της Κ.Ε.Δ. με την πρόβλεψη της δυνατότητας μίας ανανέωσης και η πρόβλεψη αναπληρωματικού μέλους για κάθε τακτικό μέλος. Ενισχύεται, τέλος, το πλαίσιο για την αποτροπή σύγκρουσης συμφερόντων, καθώς προβλέπεται υποχρέωση της Κ.Ε.Δ. να γνωστοποιεί στην Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών περιπτώσεις πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων για έλεγχο τήρησης της νομιμότητας. Δεν επέρχεται τροποποίηση στην οργάνωση της γραμματειακής υποστήριξης. .
Άρθρο 128	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται ο θεσμικός ρόλος και οι αρμοδιότητες της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ.), με σκοπό τη συστηματική υποστήριξη του Υπουργείου Δικαιοσύνης κατά τον σχεδιασμό και τη διαρκή βελτίωση του θεσμού της διαμεσολάβησης.

	Για την αποτελεσματική άσκηση του έργου της Κ.Ε.Δ. προβλέπεται η υποστήριξή της από τη Μονάδα Οργάνωσης Διαμεσολάβησης και λοιπών Μεθόδων Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών. Περαιτέρω, καθορίζονται με ενδεικτικό τρόπο οι βασικές αρμοδιότητες της Κ.Ε.Δ., οι οποίες αφορούν ιδίως την διαμόρφωση και την υποβολή προτάσεων στο πλαίσιο του εθνικού στρατηγικού σχεδιασμού προώθησης της διαμεσολάβησης, την έκδοση κατευθύνσεων και συστάσεων, την υποστήριξη της πειθαρχικής διαδικασίας με την έκδοση γνωμοδοτήσεων πριν από κάθε πειθαρχική απόφαση της Ειδικής Επιτροπής Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου, την έκδοση δεοντολογικών οδηγιών ή γνωμοδοτήσεων με σκοπό την πρόληψη πειθαρχικών παραπτωμάτων, την ενημέρωση του κοινού, τη βελτίωση της ποιότητας της επαγγελματικής κατάρτισης διαμεσολαβητών και την αξιολόγηση της συνολικής λειτουργίας του θεσμού της διαμεσολάβησης. Παράλληλα, προβλέπεται η δυνατότητα έκδοσης ερμηνευτικών συστάσεων και κατευθύνσεων καλών πρακτικών, οι οποίες δημοσιεύονται στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Με τη δημοσιοποίηση των κατευθύνσεων επιδιώκεται η ενίσχυση της διαφάνειας, η ομοιόμορφη εφαρμογή των κανόνων που διέπουν τη διαμεσολάβηση και η διάχυση κοινών προτύπων επαγγελματικής πρακτικής.
Άρθρο 129	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται ένα ολοκληρωμένο σύστημα ειδικής διοικητικής υποστήριξης, ελέγχου και εποπτείας του θεσμού της διαμεσολάβησης, μέσω της συγκρότησης τεσσάρων (4) Ειδικών Επιτροπών, οι οποίες λειτουργούν υπό την εποπτεία και τον συντονισμό της Ειδικής Γραμματείας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών. Η δημιουργία διακριτών Ειδικών Επιτροπών αποσκοπεί στην εξειδίκευση των επιμέρους λειτουργιών που απαιτούνται για την εύρυθμη λειτουργία του θεσμού της διαμεσολάβησης και στη διασφάλιση της αποτελεσματικής άσκησης των αρμοδιοτήτων που αφορούν στο Μητρώο Διαμεσολαβητών, στη δεοντολογία και στον πειθαρχικό έλεγχο, στην εποπτεία των Φορέων Κατάρτισης και στη διαδικασία εξετάσεων και διαπίστευσης των διαμεσολαβητών. Η θητεία των Ειδικών Επιτροπών συμπίπτει με τη θητεία της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ.), ώστε να εξασφαλίζεται θεσμική και λειτουργική συνέχεια μεταξύ των οργάνων. Για την εξασφάλιση συστηματικής λογοδοσίας και αξιολόγησης του έργου των Ειδικών Επιτροπών, προβλέπεται η υποβολή ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων στην Ειδική Γραμματεία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών. Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις επιδιώκεται, συνολικά, η δημιουργία ενός σαφούς, συνεκτικού και αποτελεσματικού συστήματος εποπτείας και ελέγχου της διαμεσολάβησης, με διακριτή κατανομή

	αρμοδιοτήτων, θεσμικές εγγυήσεις αμεροληψίας, συστηματική αξιολόγηση και λογοδοσία. Παράλληλα, ενισχύεται η ποιότητα της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής δραστηριότητας των διαμεσολαβητών, διασφαλίζεται η αντικειμενικότητα της διαδικασίας διαπίστευσης και πειθαρχικού ελέγχου και δημιουργείται ένας σταθερός μηχανισμός συνεχούς παρακολούθησης και βελτίωσης του θεσμού.
Άρθρο 130	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το ισχύον πλαίσιο σχετικά με την τήρηση των Μητρώων Διαμεσολαβητών, με σκοπό την επικαιροποίηση, τον εκσυγχρονισμό και την πληρέστερη οργάνωση της λειτουργίας τους. Ειδικότερα, η αρμοδιότητα για την κατάρτιση και τήρηση των Μητρώων Διαμεσολαβητών μεταφέρεται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης στην Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών. Περαιτέρω, διευκρινίζεται ότι ο μοναδικός αριθμός μητρώου που αποδίδεται σε κάθε διαπιστευμένο διαμεσολαβητή χρησιμοποιείται σε κάθε πράξη, έγγραφο ή δήλωση που σχετίζεται με την άσκηση του έργου του και προβλέπεται η καταχώριση της βαθμίδας πιστοποίησης του διαμεσολαβητή, καθώς και των ειδικών σημάνσεων ειδικότητας. Επιπλέον, αναμορφώνεται η διαδικασία εγγραφής στα Μητρώα Διαμεσολαβητών για τους διαμεσολαβητές που έχουν διαπιστευθεί σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και σε κράτος που ήταν μέλος κατά τον χρόνο χορήγησης της διαπίστευσης. Επικαιροποιούνται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης ότι η διαπίστευση βρίσκεται σε ισχύ και δεν έχει ανασταλεί ή ανακληθεί. Για την επιτάχυνση και την ασφάλεια της διαδικασίας εγγραφής θεσπίζεται προθεσμία εξήντα (60) ημερών για την έκδοση απόφασης της Επιτροπής Μητρώου από την υποβολή πλήρους φακέλου με την αίτηση εγγραφής. Παράλληλα, προβλέπεται ότι, σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας, η αίτηση εγγραφής θεωρείται ότι έχει γίνει σιωπηρώς δεκτή. Τέλος, προβλέπεται ειδικότερο πλαίσιο τήρησης ειδικών σημάνσεων ανά ειδικότητα στο Μητρώο Διαμεσολαβητών. Η χορήγηση της σχετικής σήμανσης συνδέεται με την ολοκλήρωση εγκεκριμένου προγράμματος εξειδικευμένης εκπαίδευσης στην αντίστοιχη ειδική μορφή διαμεσολάβησης, ενώ γίνεται παραπομπή στο πλαίσιο του άρθρου 154 για το ορισμό των ειδικοτήτων, των κριτηρίων χορήγησης της σήμανσης και των ελαχίστων ωρών εξειδικευμένης εκπαίδευσης. Στόχος της ρύθμισης είναι η αποτελεσματικότερη και διαφανέστερη τήρηση των Μητρώων Διαμεσολαβητών, η ενίσχυση των μηχανισμών ελέγχου, η επιτάχυνση των διαδικασιών εγγραφής και η αποτύπωση της εξειδίκευσης και της βαθμίδας πιστοποίησης των διαμεσολαβητών.

Άρθρο 131	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση συνιστάται και τηρείται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης Μητρώο Εκπαιδευτών Διαμεσολαβητών, στο οποίο εγγράφονται τα φυσικά πρόσωπα που πληρούν τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις. Η τήρηση του Μητρώου σε ηλεκτρονική μορφή, μέσω ειδικής ψηφιακής πλατφόρμας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, με δυνατότητα διαλειτουργικότητας με λοιπές βάσεις δεδομένων του Δημοσίου, αποσκοπεί στην αποτελεσματικότερη διαχείριση και διασταύρωση των καταχωρισμένων στοιχείων. Παράλληλα, με τη ρύθμιση καθορίζονται οι προϋποθέσεις εγγραφής, τα στοιχεία που καταχωρίζονται στο Μητρώο, η ηλεκτρονική διαδικασία εγγραφής, καθώς και η αρμοδιότητα της Επιτροπής Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης για την εξέταση των αιτήσεων και τη διενέργεια ελέγχων. Επιπροσθέτως, ρυθμίζονται οι περιπτώσεις διαγραφής από το Μητρώο, οι υποχρεώσεις των εγγεγραμμένων εκπαιδευτών για την επικαιροποίηση των στοιχείων τους και την τήρηση των κανόνων δεοντολογίας, καθώς και το πλαίσιο εποπτείας και πειθαρχικού ελέγχου. Περαιτέρω, προβλέπεται η δυνατότητα επιβολής κυρώσεων από την Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου σε περίπτωση παραβάσεων των υποχρεώσεων ή των κανόνων δεοντολογίας, οι οποίες έχουν τη μορφή της έγγραφης επίπληξης, της προσωρινής αναστολής της εγγραφής στο Μητρώο και της οριστικής διαγραφής από το Μητρώο. Με τη ρύθμιση αυτή διαμορφώνεται ένα ενιαίο πλαίσιο για την εγγραφή, την τήρηση και επικαιροποίηση των στοιχείων, τον έλεγχο, την εποπτεία και τον πειθαρχικό έλεγχο των εκπαιδευτών διαμεσολαβητών, με σκοπό τη διασφάλιση της επαγγελματικής και διδακτικής τους επάρκειας και την ενίσχυση της ποιότητας και αξιοπιστίας της εκπαίδευσης στη διαμεσολάβηση.
Άρθρο 132	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται οι προϋποθέσεις πρόσβασης στο επάγγελμα του διαμεσολαβητή και άσκησης αυτού, καθώς και οι βασικές υποχρεώσεις που διέπουν την επαγγελματική δραστηριότητα του διαμεσολαβητή. Ειδικότερα, προβλέπονται οι απαιτήσεις ως προς την κατοχή τίτλου σπουδών, την εκπαίδευση και τη διαπίστευση, καθώς και η δυνατότητα απευθείας συμμετοχής στις εξετάσεις διαπίστευσης για κατόχους διδακτορικού τίτλου με αντικείμενο τη διαμεσολάβηση. Παράλληλα, καθορίζονται τα κωλύματα και οι εξαιρέσεις από την άσκηση του επαγγέλματος, καθώς και η υποχρέωση του διαμεσολαβητή να αναλαμβάνει υποθέσεις για τις οποίες διαθέτει την απαιτούμενη επαγγελματική κατάρτιση, εμπειρία και δεξιότητες. Τέλος, θεσπίζεται υποχρέωση τήρησης των κανόνων δεοντολογίας

	και επαγγελματικής συμπεριφοράς και ρυθμίζεται η δυνατότητα προβολής των παρεχόμενων υπηρεσιών, με ρητή απαγόρευση της παραπλανητικής, αθέμιτης ή συγκριτικής διαφήμισης.
Άρθρο 133	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται σύστημα τριών βαθμίδων πιστοποίησης των διαπιστευμένων διαμεσολαβητών, με βάση αντικειμενικά και επαληθεύσιμα κριτήρια, όπως η διάρκεια της ενεργού διαπίστευσης, η εμπειρία από τη διενέργεια διαδικασιών διαμεσολάβησης και η συνεχιζόμενη μετεκπαίδευση. Καθορίζονται οι προϋποθέσεις ένταξης στις βαθμίδες Γ', Β' και Α', με αυξανόμενες απαιτήσεις ως προς την επαγγελματική εμπειρία και τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση, ενώ προβλέπεται διαδικασία υποβολής αίτησης και αξιολόγησης για την αναβάθμιση της βαθμίδας από την Επιτροπή Μητρώου. Παράλληλα, προσδιορίζεται το περιεχόμενο της συνεχιζόμενης μετεκπαίδευσης και προβλέπεται η επικαιροποίηση της βαθμίδας πιστοποίησης στο Γενικό Μητρώο Διαμεσολαβητών. Διευκρινίζεται ότι η βαθμίδα πιστοποίησης χρησιμοποιείται μόνο για τους σκοπούς του διορισμού από την Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών και δεν αναγράφεται δημόσια. Με τη ρύθμιση αυτή θεσπίζεται ένα διαφανές και αντικειμενικό σύστημα επαγγελματικής εξέλιξης των διαμεσολαβητών, το οποίο συνδέει την πιστοποίηση με την αποδεδειγμένη εμπειρία, τη συνεχή επιμόρφωση και τη διαρκή επαγγελματική τους ανάπτυξη, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της ποιότητας και της αξιοπιστίας των παρεχόμενων υπηρεσιών διαμεσολάβησης.
Άρθρο 134	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζονται οι γενικές αρχές του πειθαρχικού δικαίου των διαμεσολαβητών, το οποίο αποκτά ολοκληρωμένη και λεπτομερή ρύθμιση. Αρχικά, γίνεται αναφορά στη γενική αρχή που διέπει κάθε πειθαρχικό δίκαιο, σύμφωνα με την οποία η πειθαρχική διαδικασία είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από κάθε διοικητική ή ποινική διαδικασία. Στη συνέχεια ορίζεται πως οι πειθαρχικές ποινές επιβάλλονται από την Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου, κατόπιν και στη βάση προηγούμενης υποχρεωτικής γνωμοδότησης της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης. Παράλληλα, κατοχυρώνεται η αρχή *ne bis in idem*, ενώ διευκρινίζεται ότι η πειθαρχική αξιολόγηση μιας συμπεριφοράς πραγματοποιείται με βάση τους ειδικούς κανόνες και τις αρχές που διέπουν το επάγγελμα του διαμεσολαβητή, ανεξάρτητα από την άρση του ποινικά κολάσιμου χαρακτήρα της πράξης ή την ολική ή μερική εξάλειψη των ποινικών συνεπειών της συγκεκριμένης πράξης.
Άρθρο 135	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εξειδικεύονται το πλαίσιο συγκρότησης, λειτουργίας και οι αρμοδιότητες των πειθαρχικών οργάνων, καθώς και η διαδικασία επιβολής και εκτέλεσης των πειθαρχικών κυρώσεων. Ειδικότερα, μεταβάλλεται ο τρόπος

	συγκρότησης της Επιτροπής Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου, η οποία πλέον συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, κατόπιν εισήγησης της Ειδικής Γραμματείας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, αντί της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης. Η διετής θητεία των μελών αντικαθίσταται με τριετή θητεία, η οποία συμπίπτει με τη θητεία της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης και προβλέπεται ότι δύναται να ανανεωθεί άπαξ. Καταργείται, επίσης, η ειδική αρμοδιότητα της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης να αποφασίζει για κάθε ειδικότερο θέμα πειθαρχικού ελέγχου και εισάγεται, αντί αυτής, ρητή ρύθμιση για την εκτελεστότητα των αποφάσεων της Επιτροπής Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου, οι οποίες καθίστανται εκτελεστές από τη γνωστοποίησή τους στον θιγόμενο και την ταυτόχρονη ενημέρωση του οικείου Μητρώου. Παράλληλα, οργανώνεται η άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου σε πρωτοβάθμιο και δευτεροβάθμιο επίπεδο, με ειδική πρόβλεψη για τις υποθέσεις οριστικής ανάκλησης της διαπίστευσης, ενώ θεσπίζεται παράβολο για την υποβολή πειθαρχικής αναφοράς.
Άρθρο 136	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται ορισμός της έννοιας του πειθαρχικού παραπτώματος και απαριθμούνται με ενδεικτικό τρόπο περιπτώσεις πειθαρχικών παραπτωμάτων διαμεσολαβητών. Προστίθεται για πρώτη φορά κατηγοριοποίηση των πειθαρχικών παραπτωμάτων σε ήσσονα, σοβαρά και ιδιαιτέρως σοβαρά, με κριτήρια τη βαρύτητα της παράβασης, τη ζημία που προκλήθηκε και τον αντίκτυπο στο κύρος του θεσμού.
Άρθρο 137	Με την αξιολογούμενη διάταξη επέρχονται ουσιώδεις τροποποιήσεις ως προς την αναστολή της παραγραφής για τα πειθαρχικά παραπτώματα των διαμεσολαβητών. Ειδικότερα, ενώ στην αρχική ρύθμιση προβλεπόταν αναστολή για χρονικό διάστημα που δεν μπορούσε να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες από την υποβολή της πειθαρχικής αναφοράς, στη νέα ρύθμιση η αναστολή ορίζεται σε έξι (6) μήνες, με αποτέλεσμα να διπλασιάζεται το ανώτατο χρονικό διάστημα αναστολής. Παράλληλα, διευρύνεται ο τρόπος έναρξης της αναστολής, καθώς αυτή συνδέεται πλέον όχι μόνο με την υποβολή πειθαρχικής αναφοράς, αλλά και με την αυτεπάγγελτη έναρξη της πειθαρχικής διαδικασίας. Προβλέπεται, επίσης, η ηλεκτρονική ενημέρωση του διαμεσολαβητή μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας «diamesolavisi.gov.gr» ή της θυρίδας «gov.gr», με τη λήψη της σχετικής ειδοποίησης να θεωρείται ότι συνιστά νόμιμη κλήτευση. Τέλος, προβλέπεται η άμεση υποχρεωτική καταχώριση κάθε πειθαρχικής αναφοράς σε ειδικό ηλεκτρονικό μητρώο και η χορήγηση μοναδικού αριθμού πρωτοκόλλου, ο οποίος κοινοποιείται ηλεκτρονικά τόσο στον αναφέροντα όσο και στον καταγγελλόμενο διαμεσολαβητή και πρέπει να αναγράφεται σε όλες τις σχετικές πράξεις και αποφάσεις.

Άρθρο 138	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται οι πειθαρχικές ποινές. Σε σχέση με το προβλεπόμενο στον ν. 4640/2019 (Α' 190) πλαίσιο ποινών, προστίθενται δύο νέες πειθαρχικές ποινές: α) η υποχρεωτική συμμετοχή σε πρόγραμμα επανεκπαίδευσης ή δεοντολογικής εποπτείας, αναγνωρισμένο από την Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης, και β) η υποβίβαση στην προηγούμενη βαθμίδα διαπίστευσης. Παράλληλα, οι ποινές τίθενται σε σειρά αύξουσας βαρύτητας, γεγονός που αντανακλά την κλιμάκωση των πειθαρχικών κυρώσεων.
Άρθρο 139	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται η δυνατότητα επανεγγραφής του διαμεσολαβητή μετά τη λήξη της προσωρινής ανάκλησης της διαπίστευσής του, ο οποίος υποχρεούται μάλιστα να υποβάλει αίτηση επανεγγραφής, συνοδευόμενη από αποδεικτικά ολοκλήρωσης επανεκπαίδευσης ή δεοντολογικής εποπτείας. Περαιτέρω, η αρμοδιότητα ενημέρωσης των Μητρώων μεταφέρεται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης στην Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών. Αποσαφηνίζεται, τέλος, ότι το κύρος της συμφωνίας που καταρτίστηκε στο πλαίσιο διαμεσολάβησης δεν θίγεται από την ποινή που επιβλήθηκε στον διαμεσολαβητή.
Άρθρο 140	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η δημοσίευση των πειθαρχικών αποφάσεων σε ανωνυμοποιημένη μορφή, με επιμέλεια της Επιτροπής Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου, στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται η διαφάνεια και η ενημέρωση ως προς την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου, με παράλληλη διασφάλιση της προστασίας των προσωπικών δεδομένων των εμπλεκομένων προσώπων. Περαιτέρω, παρέχεται στην Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης η δυνατότητα έκδοσης δεοντολογικών οδηγιών ή γνωμοδοτήσεων, με σκοπό την πρόληψη πειθαρχικών παραπτωμάτων και την ενίσχυση της τήρησης των κανόνων δεοντολογίας κατά την άσκηση του έργου των διαμεσολαβητών.
Άρθρο 141	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση μεταφέρεται η αρμοδιότητα περί καταχώρισης και διαγραφής του διαμεσολαβητή από τα Μητρώα από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης στην Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών. Παράλληλα, αντικαθίσταται η προβλεπόμενη υποχρέωση υποβολής Έκθεσης Πεπραγμένων μετά την παραίτηση από την υποχρέωση ολοκλήρωσης τυχόν εκκρεμών διαδικασιών για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο διαμεσολαβητής ασκούσε τα καθήκοντά του. Όσον αφορά στην αίτηση επανεγγραφής, αυτή υποβάλλεται πλέον στην Επιτροπή Μητρώου αντί της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν παρέλθει πέντε (5) έτη από την παραίτηση. Επιπλέον, προβλέπεται ότι ο διαμεσολαβητής οφείλει να ολοκληρώσει τον ελάχιστο χρόνο μετεκπαίδευσης που αντιστοιχεί

	στη βαθμίδα πιστοποίησης που κατείχε κατά τον χρόνο της παραίτησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του νέου Μέρους. Αξίζει να επισημειωθεί πως η αναστολή καθηκόντων αποσυνδέεται πλέον από το καθεστώς της παραίτησης και ρυθμίζεται αυτοτελώς, ώστε η αναστολή να καταχωρείται στο Μητρώο χωρίς διαγραφή του διαμεσολαβητή και παράγει αυτοδικαίως ανασταλτικό αποτέλεσμα ως προς την άσκηση νέων καθηκόντων. Τέλος, απλοποιείται η διαδικασία για την παραίτηση, την αναστολή, την επανεγγραφή και την καταχώριση θανάτου του διαμεσολαβητή, καθώς δεν απαιτείται η έκδοση διοικητικής πράξης και αρκεί η σχετική καταχώριση στα Μητρώα Διαμεσολαβητών.
Άρθρο 142	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αναμορφώνεται ο τρόπος εξαγωγής και εξέτασης των εκθέσεων πεπραγμένων των διαπιστευμένων διαμεσολαβητών, με στόχο την απλούστευση και την ψηφιοποίηση της σχετικής διαδικασίας. Ειδικότερα, καταργείται η υποχρέωση τετραμηνιαίας υποβολής έκθεσης και προβλέπεται πλέον η ετήσια εξαγωγή της έκθεσης πεπραγμένων μέσω ειδικά διαμορφωμένου ηλεκτρονικού συστήματος της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Διαμεσολάβησης, εντός του πρώτου δεκαημέρου του Δεκεμβρίου. Παράλληλα, η αρμοδιότητα ελέγχου των εκθέσεων μεταφέρεται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης στην Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών. Διατηρούνται τα βασικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην έκθεση, όπως ο αριθμός, το αποτέλεσμα, η διάρκεια και η φύση των διαμεσολαβήσεων, ενώ προστίθενται ρητά τα στοιχεία του διαμεσολαβητή. Επιπλέον, προβλέπεται η δυνατότητα του διαμεσολαβητή να έχει πρόσβαση στην ατομική ηλεκτρονική καρτέλα του και να ελέγχει την πληρότητα και την ορθότητα της έκθεσης. Παράλληλα, προβλέπεται η δυνατότητα αξιοποίησης των δεδομένων των εκθέσεων για στατιστικούς σκοπούς και για τον σχεδιασμό δράσεων ενίσχυσης και προώθησης του θεσμού, τηρουμένων των κανόνων προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
Άρθρο 143	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση η δυνατότητα σύστασης και λειτουργίας ενώσεων προσώπων διαπιστευμένων διαμεσολαβητών αντικαθίσταται από τη δυνατότητα σύστασης εταιρειών διαπιστευμένων διαμεσολαβητών, με συμμετοχή διαμεσολαβητών, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών διαμεσολάβησης. Οι εταιρείες αυτές έχουν ως αποκλειστικό σκοπό την παροχή υπηρεσιών διαμεσολάβησης, καθώς και την προώθηση και οργάνωση διαδικασιών διαμεσολάβησης Επιπλέον, εισάγεται ειδική ρύθμιση για τη διοίκηση και εκπροσώπηση των εταιρειών αυτών, προβλέποντας ότι εταιρεία που συστήνεται με συμμετοχή διαμεσολαβητών δύναται να διοικείται και να εκπροσωπείται από έναν ή περισσότερους εταίρους ή μετόχους

	της, υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί είναι διαμεσολαβητές με δικηγορική ιδιότητα.
Άρθρο 144	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται οι προϋποθέσεις συμμετοχής των υποψήφιων διαμεσολαβητών σε προγράμματα βασικής εκπαίδευσης Φορέων Κατάρτισης Διαμεσολαβητών. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι οι υποψήφιοι πρέπει να κατέχουν τον απαιτούμενο τίτλο σπουδών και να προσκομίζουν απόσπασμα ποινικού μητρώου από το οποίο προκύπτει ότι δεν συντρέχουν τα σχετικά κωλύματα. Δεν επέρχεται ουσιαστική μεταβολή ως προς το ισχύον πλαίσιο.
Άρθρο 145	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επέρχονται ουσιαστικές αλλαγές στο καθεστώς των Φορέων Κατάρτισης Διαμεσολαβητών, καθώς μεταφέρεται η αρμοδιότητα αδειοδότησής τους από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης στην Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης. Παράλληλα, διευρύνεται σημαντικά ο κύκλος των προσώπων που δύνανται να συστήσουν Φορέα Κατάρτισης, καθώς παρέχεται πλέον η δυνατότητα σύστασης Φορέα από φυσικό πρόσωπο, ημεδαπό ή αλλοδαπό, ή από νομικό πρόσωπο, ελληνικό ή κράτους μέλους, υπό την προϋπόθεση ότι κύριος σκοπός του είναι η εκπαίδευση στη διαμεσολάβηση και στις λοιπές μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, καταργουμένου κατ' αποτέλεσμα του περιορισμού που υφίστατο υπέρ συγκεκριμένων κατηγοριών φορέων. Στο πεδίο εφαρμογής της ρύθμισης περιλαμβάνονται επίσης τα Κέντρα Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) των Α.Ε.Ι., υπό τις ειδικότερες προϋποθέσεις του παρόντος Μέρους. Παράλληλα, καθορίζονται βασικές οργανωτικές και εκπαιδευτικές προϋποθέσεις λειτουργίας των Φορέων, ιδίως ως προς τη στελέχωσή τους, τη βασική εκπαίδευση και τη μετεκπαίδευση. Παράλληλα, καταργείται η ειδική πρόβλεψη για τη σύμπραξη με αλλοδαπό φορέα εγνωσμένου κύρους και διεθνούς αναγνώρισης. Περαιτέρω, όσον αφορά στη μετεκπαίδευση προβλέπεται πλέον ότι ο Φορέας παρέχει πρόγραμμα μετεκπαίδευσης, αντί της προηγούμενης πρόβλεψης περί υποχρέωσης σχεδιασμού σχετικών προγραμμάτων. Περαιτέρω, καθιερώνεται υποχρέωση μηνιαίας ενημέρωσης της Επιτροπής Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης, με τους Φορείς να γνωστοποιούν στοιχεία σχετικά με τα προγράμματα που υλοποιούν, όπως τον αριθμό των εκπαιδευομένων, τις ημερομηνίες και τη διάρκεια των προγραμμάτων, καθώς και τα στοιχεία των εισηγητών, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό την εποπτεία και τη διαφάνεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Τέλος, προστίθεται ως νέα δραστηριότητα των Φορέων η δυνατότητα σχεδιασμού, οργάνωσης και υλοποίησης προγραμμάτων mentoring για τους αποφοίτους τους.

Άρθρο 146	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιούνται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι εκπαιδευτές του κύριου μέρους της βασικής εκπαίδευσης των διαμεσολαβητών, με σκοπό την ενίσχυση της ποιότητας, της επάρκειας και της ομοιομορφίας της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Ειδικότερα, προβλέπεται πλέον ότι οι εκπαιδευτές πρέπει να πληρούν σωρευτικά συγκεκριμένες προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων της ιδιότητας του διαπιστευμένου διαμεσολαβητή και της κατοχής πιστοποίησης εκπαιδευτικής επάρκειας στη διαμεσολάβηση, χορηγούμενης από φορέα ημεδαπής ή της αλλοδαπής εγκεκριμένο από την Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης, ή πιστοποίησης εκπαιδευτικής επάρκειας ενηλίκων από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ). Παράλληλα, επανακαθορίζονται οι απαιτήσεις ως προς την ακαδημαϊκή και επιστημονική κατάρτιση των εκπαιδευτών. Με τη νέα ρύθμιση αναδιαμορφώνεται ουσιαστικά το προγενέστερο σύστημα, στο οποίο η απαιτούμενη εξειδίκευση μπορούσε, μεταξύ άλλων, να τεκμηριώνεται μέσω εκατόν εξήντα (160) ωρών μετεκπαίδευσης είτε μέσω εκατόν εξήντα (160) ωρών εμπειρίας ως εκπαιδευτή διαμεσολαβητών. Η τελευταία αυτή δυνατότητα δεν διατηρείται ως αυτοτελής εναλλακτική προϋπόθεση, αλλά αντικαθίσταται από ένα περισσότερο δομημένο σύστημα εκπαιδευτικής επάρκειας. Περαιτέρω, παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής σε εκπαιδευτικά προγράμματα, ως επίτιμων εκπαιδευτών, σε διαμεσολαβητές εγνωσμένου κύρους με αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία, υπό τον περιορισμό ότι ο εκπαιδευτικός χρόνος που τους αναλογεί δεν μπορεί να υπερβαίνει το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των συνολικών ωρών του προγράμματος. Η προτεινόμενη διάταξη αυτή αποσκοπεί στην αξιοποίηση της ιδιαίτερης επαγγελματικής εμπειρίας και τεχνογνωσίας διαμεσολαβητών εγνωσμένου κύρους με αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία, χωρίς να αναιρείται η ανάγκη διασφάλισης των αυξημένων τυπικών και ουσιαστικών προσόντων των εκπαιδευτών.
Άρθρο 147	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση η αρμοδιότητα της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης μεταφέρεται στην Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης, η οποία καθίσταται αρμόδια για τον έλεγχο της πληρότητας των φακέλων, την αξιολόγηση των φορέων, τη χορήγηση ή απόρριψη της άδειας, την εποπτεία της λειτουργίας τους και την επιβολή κυρώσεων. Παράλληλα, σε σχέση με το καθεστώς του ν. 4640/2019 αντικαθίσταται η υποχρέωση υποβολής «επικυρωμένων» αποδεικτικών τίτλων σπουδών και εκπαιδευτικής ή επαγγελματικής εμπειρίας από τη γενικότερη απαίτηση υποβολής αποδεικτικών των σχετικών προσόντων και της εμπειρίας ενώ απαλείφεται η ενδεικτική απαρίθμηση συγκεκριμένων αποδεικτικών εγγράφων. Περαιτέρω,

	προβλέπεται ότι η επάρκεια του χώρου διαπιστώνεται κατόπιν επιθεώρησης της Επιτροπής Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης. Η επιθεώρηση, μάλιστα, εντάσσεται και ως αυτοτελές στοιχείο στο κριτήριο αξιολόγησης της επάρκειας του χώρου. Περαιτέρω, προστίθεται νέο δικαιολογητικό στον φάκελο αδειοδότησης, που συνίσταται στην περιγραφή του συστήματος αξιολόγησης του προγράμματος από τους εκπαιδευομένους και του τρόπου αξιοποίησης των αποτελεσμάτων για τη βελτίωσή του, ενώ προβλέπεται η δυνατότητα της Επιτροπής Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης να ελέγχει τη λειτουργία των Φορέων μέσω μέλους της κατά τη διάρκεια των εκπαιδεύσεων. Τέλος, θεσπίζεται πλαίσιο διαρκούς ελέγχου της λειτουργίας των Φορέων και κλιμακωτών κυρώσεων σε περίπτωση παραβάσεων, έως και την οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας.
Άρθρο 148	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν επέρχεται ουσιαστική μεταβολή σε σχέση με το καθεστώς του ν. 4640/2019, καθώς προβλέπεται απλώς η αντικατάσταση του πιστοποιητικού του Πρωτοδικείου περί μη κατάθεσης αίτησης πτώχευσης και περί μη κήρυξης σε κατάσταση πτώχευσης από πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας, με αποτέλεσμα την απλούστευση και επικαιροποίηση του σχετικού δικαιολογητικού.
Άρθρο 149	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση απλοποιούνται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την αδειοδότηση νομικών προσώπων ως φορέων κατάρτισης, χωρίς ουσιώδη μεταβολή των βασικών προϋποθέσεων φερεγγυότητας και καταλληλότητας του νομικού προσώπου και του νόμιμου εκπροσώπου του. Ειδικότερα, αντικαθίσταται η υποχρέωση υποβολής επικυρωμένου αντιγράφου του καταστατικού από την υποβολή απλού αντιγράφου. Παράλληλα, τα επιμέρους πιστοποιητικά περί μη κατάθεσης αίτησης πτώχευσης και περί μη κήρυξης σε πτώχευση αντικαθίστανται από το ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας, απλουστεύοντας τη σχετική διαδικασία. Ως προς τον νόμιμο εκπρόσωπο, διατηρούνται ουσιαστικά ως δικαιολογητικά οι προβλεπόμενες δηλώσεις σχετικά με την ιδιότητά του, την ποινική και πειθαρχική του κατάσταση και τη μη προηγούμενη ανάκληση άδειας ιδιωτικού φορέα εκπαίδευσης ή κατάρτισης, καθώς και η αναφορά στον τόπο μόνιμης κατοικίας του. Παράλληλα, διατηρούνται ως απαραίτητα δικαιολογητικά η ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα του νομίμου εκπροσώπου, ενώ και ως προς αυτόν τα επιμέρους πιστοποιητικά περί μη πτώχευσης αντικαθίστανται από το πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας.
Άρθρο 150	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αναμορφώνεται ουσιωδώς το πρόγραμμα βασικής εκπαίδευσης των διαμεσολαβητών. Ως προς τη βασική εκπαίδευση, διατηρείται η ελάχιστη διάρκεια των ογδόντα (80) ωρών κατάρτισης, εκ των οποίων τουλάχιστον οι πενήντα (50) θα

	πραγματοποιούνται δια ζώσης, ενώ επικαιροποιείται και διευρύνεται η ύλη, με την προσθήκη ιδίως θεμάτων αναγνώρισης και διαχείρισης δεοντολογικών κινδύνων, ευάλωτων μερών και συγκρούσεων συμφερόντων, καθώς και πρακτικής αξιολόγησης των δεξιοτήτων με τυποποιημένα κριτήρια. Ειδικά για τους μη νομικούς υποψηφίους εισάγεται αυτοτελές τμήμα νομικής κατάρτισης τουλάχιστον σαράντα (40) ωρών, το οποίο παρέχεται μέσω ασύγχρονης εκπαίδευσης βάσει ενιαίας εγκεκριμένης ύλης, ενώ καταργείται η προηγούμενη δυνατότητα εξαίρεσης δικαστικών λειτουργών, δικηγόρων και συμβολαιογράφων από τα νομικά μαθήματα. Επιπλέον, καθορίζονται ρητά οι βασικές δεξιότητες που πρέπει να αναπτύσσονται και να αξιολογούνται και προβλέπεται ότι τουλάχιστον το ήμισυ των ωρών κατάρτισης αφιερώνεται στην πρακτική εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων των προσομοιώσεων, με συνεκτίμηση των διεθνώς αναγνωρισμένων προτύπων εκπαίδευσης.
Άρθρο 151	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται, αναφορικά με την υποχρέωση μετεκπαίδευσης, ότι η εν λόγω υποχρέωση μετατρέπεται από τριετή σε διετή και διαφοροποιείται ανά βαθμίδα διαμεσολαβητή, με ελάχιστη διάρκεια είκοσι (20), σαράντα (40) και εξήντα (60) ωρών για τις βαθμίδες Γ', Β' και Α' αντίστοιχα, ενώ προσδιορίζεται το περιεχόμενο της μετεκπαίδευσης και παρέχεται η δυνατότητα παρακολούθησης σεμιναρίων, εργαστηρίων και επιστημονικών εκδηλώσεων, εφόσον όμως αναγνωρίζονται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ.) ως συναφή.
Άρθρο 152	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται για πρώτη φορά η δυνατότητα των Φορέων Κατάρτισης να οργανώνουν προγράμματα καθοδήγησης (mentoring) για την επαγγελματική εξέλιξη των νέων διαμεσολαβητών, την ενίσχυση της δεοντολογίας και τη διασφάλιση της ποιότητας των υπηρεσιών, με συμμετοχή έμπειρων διαμεσολαβητών ως μεντόρων και με τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας, αμεροληψίας και εμπιστευτικότητας. Τέλος, διευκρινίζεται ότι η συμμετοχή στα προγράμματα είναι εθελοντική και η καθοδήγηση έχει αποκλειστικά συμβουλευτικό και εκπαιδευτικό χαρακτήρα, χωρίς να συνεπάγεται εποπτεία ή παρέμβαση στην άσκηση των καθηκόντων του διαμεσολαβητή.
Άρθρο 153	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αναβαθμίζεται η διαδικασία διαπίστευσης και εξέτασης των διαμεσολαβητών. Η αρμοδιότητα για τη διαπίστευση και την εγγραφή στα Μητρώα μεταφέρεται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης στην Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών, ενώ οι εξετάσεις προβλέπεται πλέον να διενεργούνται τουλάχιστον μία φορά ετησίως από την Επιτροπή Εξετάσεων. Περαιτέρω, προβλέπεται ειδική διαδικασία για τους υποψήφιους μη νομικούς, οι οποίοι υποβάλλονται, πριν από τις κύριες εξετάσεις, σε αυτοτελή εξέταση επί της βασικής νομικής ύλης,

	η επιτυχής ολοκλήρωση της οποίας αποτελεί προϋπόθεση συμμετοχής στις κύριες εξετάσεις. Ως προς τις κύριες γραπτές εξετάσεις, διαφοροποιείται η δομή τους, καθώς προβλέπονται πλέον εξήντα (60) ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και τέσσερεις (4) ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης, με έμφαση σε πρακτικά ζητήματα διεξαγωγής της διαδικασίας και εφαρμογής τεχνικών επικοινωνίας και δεοντολογίας και στην αντιμετώπιση περιστατικών διαμεσολάβησης, ενώ για τους μη νομικούς θεσπίζεται ειδική δοκιμασία σαράντα (40) ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής και δύο (2) ερωτήσεων σύντομης ανάπτυξης. Παράλληλα, καθορίζεται ενιαίο σύστημα βαθμολόγησης και ελάχιστα όρια επιτυχίας τόσο στις επιμέρους εξετάσεις όσο και συνολικά. Οι προφορικές εξετάσεις προβλέπουν αξιολόγηση βάσει συγκεκριμένων σεναρίων και τυποποιημένων κριτηρίων, τα οποία καλύπτουν, μεταξύ άλλων, την έναρξη της διαδικασίας, τη διαχείριση κοινών και κατ' ιδίαν συναντήσεων, τη χρήση τεχνικών διαμεσολάβησης και τη διαχείριση αδιεξόδων. Ο υποψήφιος διαμεσολαβητής θα πρέπει να απαντήσει ορθά τουλάχιστον στα δύο τρίτα (2/3) των τιθέμενων ερωτημάτων. Ο υποψήφιος διαμεσολαβητής θα πρέπει ακόμη να μην έχει επιδείξει συμπεριφορά ασυμβίβαστη με τις υποχρεώσεις δεοντολογίας του παρόντος Μέρους και τον Ευρωπαϊκό Κώδικα Δεοντολογίας Διαμεσολαβητών. Τέλος, οι εξετάσεις διενεργούνται τουλάχιστον μία (1) φορά ετησίως από την Επιτροπή Εξετάσεων του άρθρου 129, ενώ η αρμοδιότητα επίλυσης ζητημάτων εφαρμογής του άρθρου μεταφέρεται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης στην Επιτροπή Εξετάσεων.
Άρθρο 154	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του Μέρους Γ'.
Άρθρο 155	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται οι μεταβατικές διατάξεις του Μέρους Γ'.
Άρθρο 156	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται οι τελικές διατάξεις του Μέρους Γ'.
Άρθρο 157	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται ο σκοπός του παρόντος Μέρους.
Άρθρο 158	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται το αντικείμενο του παρόντος Μέρους.
Άρθρο 159	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται οι υπαγόμενες διαφορές στη διαδικασία της δικαστικής μεσολάβησης, με βασική προϋπόθεση την εξουσία διάθεσης των μερών επί του αντικειμένου της διαφοράς, καθώς και ο τρόπος υπαγωγής των διαφορών στη διαδικασίας της δικαστικής μεσολάβησης. Ειδικότερα, προβλέπεται η προσφυγή κατόπιν συμφωνίας των μερών, πρόσκλησης του δικαστηρίου και συναίνεσής τους, επιταγής του νόμου ή ρήτρας δικαστικής μεσολάβησης, ενώ η διαδικασία δύναται να διεξαχθεί

	τόσο πριν από την άσκηση ενδίκου βοηθήματος όσο και κατά τη διάρκεια της δίκης έως την έκδοση τελεσίδικης απόφασης.
Άρθρο 160	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η ρήτρα δικαστικής μεσολάβησης ως συμβατική συμφωνία υποχρεωτικής προσφυγής σε δικαστική μεσολάβηση, πριν από κάθε ένδικο βοήθημα. Παράλληλα καθιερώνεται ως προϋπόθεση του παραδεκτού του ενδίκου βοηθήματος η διεξαγωγή και περάτωση διαδικασίας δικαστικής μεσολάβησης, όταν υφίσταται ρήτρα δικαστικής μεσολάβησης. Το απαράδεκτο λόγω παράβασης της ρήτρας δικαστικής μεσολάβησης ερευνάται αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο και δύναται να προβληθεί κατ' ένσταση. Ταυτόχρονα ορίζεται ότι η ύπαρξη ρήτρας δικαστικής μεσολάβησης δεν αποκλείει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, με σκοπό την πρόσβαση στην προσωρινή δικαστική προστασία.
Άρθρο 161	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται ο θεσμός της αίτησης εισαγωγής σε δικαστική μεσολάβηση. Η αίτηση κατατίθεται στη γραμματεία του κατά τόπο αρμόδιου Πρωτοδικείου. Με την προτεινόμενη διάταξη καθορίζεται το περιεχόμενο της αιτήσεως εισαγωγής σε δικαστική μεσολάβηση, αλλά και τα στοιχεία τα οποία πρέπει να δηλώσουν τα μέρη κατά την πρώτη συνάντηση με τον δικαστή μεσολαβητή. Παράλληλα προβλέπεται η τήρηση ειδικού βιβλίου δικαστικής μεσολάβησης στη γραμματεία του οικείου Πρωτοδικείου, στο οποίο καταχωρούνται οι αιτήσεις εισαγωγής σε δικαστική μεσολάβηση. Τέλος, με το άρθρο θεσπίζεται παράβολο ύψους εκατόν πενήντα (150) ευρώ υπέρ του Δημοσίου, το οποίο κατατίθεται με την αίτηση εισαγωγής σε δικαστική μεσολάβηση. Η αξιολογούμενη αυτή ρύθμιση τελεί σε σύμπνοια με την ελάχιστη αμοιβή του διαμεσολαβητή στην αντίστοιχη διαδικασία της εισαγωγικής συνεδρίας διαμεσολάβησης.
Άρθρο 162	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται για πρώτη φορά ο θεσμός της εισαγωγικής συνεδρίας δικαστικής μεσολάβησης, αντικείμενο της οποίας αποτελεί η ουσιαστική διερεύνηση της δυνατότητας επίλυσης της διαφοράς με δικαστική μεσολάβηση. Ειδικότερα, η διάταξη ρυθμίζει αναλυτικά τη διαδικασία διεξαγωγής της εισαγωγικής συνεδρίας δικαστικής μεσολάβησης, τα καθήκοντα του δικαστή μεσολαβητή και τις συνέπειες της ολοκλήρωσής της. Η εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης έχει τρία (3) πιθανά αποτελέσματα: α) την πλήρη συμφωνία των μερών με τη σύνταξη πρακτικού, β) την υπογραφή πρακτικού για συνέχιση σε εκούσια διαδικασία δικαστικής μεσολάβησης, γ) τη σύνταξη υπομνήματος μη συνέχισης.
Άρθρο 163	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζονται για πρώτη φόρα βασικοί κανόνες διεξαγωγής της διαδικασίας δικαστικής μεσολάβησης, ιδίως όσον αφορά στον προγραμματισμό της διαδικασίας, στον χώρο

	διεξαγωγής, στις συνεδριάσεις και στη δυνατότητα διατύπωσης έγγραφης πρότασης επίλυσης από τον δικαστή μεσολαβητή. Παράλληλα, ορίζεται ότι για την έναρξη και την πρόοδο της δικαστικής μεσολάβησης απαιτείται η σύμφωνη γνώμη όλων των μερών. Με την προτεινόμενη διάταξη παρέχεται ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο διαδικασίας, συνιστώντας πλέον έναν πρόσφορο τρόπο εναλλακτικής επίλυσης των διαφορών.
Άρθρο 164	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αναβαθμίζεται ο ρόλος του δικαστή μεσολαβητή με τη θέσπιση μίας νέας αρμοδιότητας, αναλογικά με τη νέα αρμοδιότητα που εισάγει ο παρών Κώδικας για τους διαμεσολαβητές. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η δυνατότητα διατύπωσης μη δεσμευτικής πρότασης επίλυσης από τον δικαστή μεσολαβητή εάν τα μέρη το ζητήσουν από κοινού και εγγράφως σε οποιοδήποτε σημείο της διαδικασίας, η απόρριψη της οποίας δύναται να συνεκτιμάται από το δικαστήριο αποκλειστικά κατά την επιμέτρηση της δικαστικής δαπάνης, η οποία μπορεί να ανέρχεται έως το διπλάσιο της συνήθως επιδικαζόμενης, εάν η δικαστική απόφαση συμπίπτει κατ' ουσία με τη διατυπωθείσα πρόταση. Αξίζει να σημειωθεί πως η πρόταση του δικαστή μεσολαβητή δεν συνιστά νομική αξιολόγηση και εναρμονίζεται με την αρχή της εμπιστευτικότητας που διέπει τη δικαστική μεσολάβηση.
Άρθρο 165	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται αναστολή της παραγραφής και κάθε αποσβεστικής προθεσμίας, των αξιώσεων και των δικαιωμάτων αντίστοιχα που αποτελούν αντικείμενο της δικαστικής μεσολάβησης, για όσο διαρκεί η διαδικασία αυτής. Ο δικαστής μεσολαβητής μπορεί να ενημερώνει τα μέρη, κατά την περάτωση της διαδικασίας, για τη συνέχιση των προθεσμιών παραγραφής και αποσβεστικών προθεσμιών.
Άρθρο 166	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση κατοχυρώνεται η αρχή της εμπιστευτικότητας στη δικαστική μεσολάβηση, η οποία εκκινεί από την πρώτη επικοινωνία για τους σκοπούς της διαδικασίας και διαρκεί επ' αόριστον και αφού περατωθεί η διαδικασία, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά. Παράλληλα, εισάγονται ουσιαστικές ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της διαδικασίας και την προστασία των μερών, όπως ενδεικτικά η υποχρέωση των συμμετεχόντων να δεσμεύονται εγγράφως ως προς την εμπιστευτικότητα ή η μη τήρηση πρακτικών συνεδρίασης.
Άρθρο 167	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αναγνωρίζεται η δυνατότητα συμμετοχής στη διαδικασία της δικαστικής μεσολάβησης τρίτων προσώπων, με ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης, κατόπιν συμφωνίας όλων των μερών, προκειμένου να συνδράμουν τον δικαστή μεσολαβητή και τα μέρη να αντιληφθούν ειδικές καταστάσεις και με στόχο να ευδοκιμήσει η προσπάθεια επίλυσης της διαφοράς με την οδό της δικαστικής μεσολάβησης.

	Ταυτόχρονα προβλέπεται συμμετοχή ψυχιάτρων, ψυχολόγων ή ψυχίατρων παιδιού και εφήβου σε οικογενειακές διαφορές κατά τη διαδικασία της δικαστικής μεσολάβησης από τον κατάλογο πραγματογνωμόνων του οικείου δικαστηρίου ή, σε περίπτωση έλλειψης, οριζόμενων κατόπιν κοινής συμφωνίας των μερών. Παράλληλα θεσπίζεται η δυνατότητα ακρόασης ανηλίκου, εφόσον έτσι εξυπηρετείται το βέλτιστο συμφέρον του, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 1511 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164).
Άρθρο 168	Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται η εξαίρεση των δικαστών μεσολαβητών από τη διαδικασία δικαστικής μεσολάβησης, όταν στο πρόσωπο του δικαστή συντρέχει λόγος εξαίρεσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 52 έως 61 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182). Παράλληλα με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται ο αποκλεισμός του δικαστή, ο οποίος διενήργησε διαδικασία δικαστικής μεσολάβησης, από την εκδίκαση της υπόθεσης σε οποιονδήποτε βαθμό δικαιοδοσίας. Αξίζει, εν προκειμένω, να σημειωθεί ότι αν επιτεύχθηκε μερική συμφωνία, η απαγόρευση συμμετοχής του δικαστή στην εκδίκαση καταλαμβάνει τα ζητήματα που παρέμειναν ανεπίλυτα, μετά από την περάτωση της δικαστικής μεσολάβησης.
Άρθρο 169	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται ο τρόπος σύνταξης, οι μορφές και το περιεχόμενο του πρακτικού δικαστικής μεσολάβησης. Επιπλέον, ρυθμίζονται η κατάθεσή του στο αρμόδιο Πρωτοδικείο και το σχετικό παράβολο, ενώ τίθεται ειδική πρόβλεψη για την κατάθεση πρακτικού επί διασυνοριακών διαφορών και για τις έννομες συνέπειες που απορρέουν από την κατάθεση του πρακτικού.
Άρθρο 170	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι το πρακτικό δικαστικής μεσολάβησης αποτελεί εκτελεστό τίτλο σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 904 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), εφόσον αυτό περιέχει όρους οι οποίοι μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης. Εν συνεχεία, ρυθμίζονται τα λοιπά έννομα αποτελέσματα, καθώς και ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στις οικογενειακές διαφορές και σε δικαιοπραξίες για τις οποίες απαιτείται συμβολαιογραφικός τύπος.
Άρθρο 171	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η διαδικασία ορισμού δικαστών μεσολαβητών, σε κάθε Πρωτοδικείο και Εφετείο, με αποκλειστική ή μερική απασχόληση, μέσω απόφασης της Ολομέλειας του οικείου δικαστηρίου, με διετή θητεία και δυνατότητα παράτασης αυτής, ενώ για την αντιμετώπιση της περίπτωσης ανεπαρκούς αριθμού υπηρετούντων δικαστών προβλέπεται ο ορισμός δικαστή μεσολαβητή από έτερο Πρωτοδικείο της ίδιας εφετειακής περιφέρειας ή από όμορο Εφετείο αντιστοίχως. Διευκρινίζεται ότι θα ορίζονται δικαστές για τη διενέργεια της δικαστικής μεσολάβησης και

	στο Εφετείο, ώστε να είναι εφικτή η δυνατότητα συναινετικής επίλυσης των διαφορών και κατά τον δεύτερο βαθμό δικαιοδοσίας, προσφέροντας στους διαδίκους μια επιπλέον θεσμική ευκαιρία συναινετικής επίλυσης της διαφοράς τους πριν από την έκδοση οριστικής και τελεσίδικης απόφασης. Ακόμη, προβλέπεται ότι, κατά τον ορισμό των δικαστικών μεσολαβητών, δίνεται προτεραιότητα υπέρ όσων έχουν ολοκληρώσει ειδικό πρόγραμμα επιμόρφωσης από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών, καθώς και τις λοιπές δικαστικές υπηρεσίες της χώρας. Τέλος, προβλέπεται η υποχρέωση του κάθε δικαστή μεσολαβητή να υποβάλλει ετήσια (στο τέλος κάθε δικαστικού έτους) έκθεση πεπραγμένων στον Προϊστάμενο του Γραφείου Δικαστικής Μεσολάβησης ή, σε δικαστήρια χωρίς Γραφείο, στον Πρόεδρο του δικαστηρίου.
Άρθρο 172	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση συστήνονται Γραφεία Δικαστικής Μεσολάβησης αρχικά στις Εφετειακές Περιφέρειες Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιώς και τίθεται εξουσιοδοτική διάταξη με βάση την οποία παρέχεται η δυνατότητα σύστασης Γραφείων Δικαστικής Μεσολάβησης και στις λοιπές εφετειακές περιφέρειες Παράλληλα με την προτεινόμενη ρύθμιση εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες των προϊσταμένων των γραφείων αυτών και ρυθμίζεται η διεξαγωγή της διαδικασίας της δικαστικής μεσολάβησης και στα λοιπά Πρωτοδικεία της χώρας.
Άρθρο 173	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται οι αμοιβές των νομικών παραστατών που συμμετέχουν στη διαδικασία της δικαστικής μεσολάβησης. Η αμοιβή συμφωνείται ελεύθερα, τηρουμένων των διατάξεων του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α’ 208). Παράλληλα, με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται ένα (1) αυτοτελές γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών για τη συμμετοχή των νομικών παραστατών στην εκούσια διαδικασία Δικαστικής Μεσολάβησης, το οποίο ισούται με το διπλάσιο του γραμματίου προκαταβολής εισφορών για παράσταση ενώπιον του αρμοδίου για την εκδίκαση της διαφοράς δικαστηρίου. Διευκρινίζεται ότι εάν τα μέρη καταλήξουν σε συμφωνία μετά το πέρας της Εισαγωγικής Συνεδρίας Δικαστικής Μεσολάβησης σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 162, εννοείται πως έχει προηγηθεί υπαγωγή σε εκούσια διαδικασία διαμεσολάβησης και επομένως απαιτείται η έκδοση γραμματίου προκαταβολής εισφορών κατά το παρόν.
Άρθρο 174	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται οι αναγκαίες εξουσιοδοτικές διατάξεις για τη ρύθμιση ζητημάτων σχετικά με την σύσταση γραφείων Δικαστικής Μεσολάβησης στις λοιπές Εφετειακές Περιφέρειες, την αναπροσαρμογή του παραβόλου αίτησης εισαγωγής σε δικαστική μεσολάβηση και την αναπροσαρμογή του παραβόλου κατάθεσης πρακτικού δικαστικής μεσολάβησης, καθώς

	και για τη ρύθμιση των λεπτομερειών του προγράμματος επιμόρφωσης των δικαστικών λειτουργών στην Δικαστική Μεσολάβηση.
Άρθρο 175	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται οι μεταβατικές διατάξεις του Μέρους Δ'.
Άρθρο 176	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 1514 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164), περί της παρέκκλισης από την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας, σύμφωνα με το νέο κανονιστικό πλαίσιο εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, με προσθήκη ρητής αναφοράς στη δικαστική μεσολάβηση παράλληλα προς τη διαμεσολάβηση στο πλαίσιο των διαφορών γονικής μέριμνας, προσθέτοντας μία ακόμα δυνατότητα εναλλακτικής επίλυσης των διαφορών αυτών.
Άρθρο 177	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 169Α του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί παραβίασης δικαστικών αποφάσεων, συμφωνιών που επικυρώθηκαν από συμβολαιογράφο και πρακτικού διαμεσολάβησης, ώστε οι έννομες συνέπειες που απορρέουν από την παραβίαση του πρακτικού διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης να καταλαμβάνουν πέραν των όρων που αφορούν στην επικοινωνία των ανήλικων τέκνων, και τους όρους που αφορούν στην άσκηση ή στην κατανομή της γονικής μέριμνας και στην επιμέλειά τους.
Άρθρο 178	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 215 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), περί της άσκησης αγωγής, σύμφωνα με το νέο κανονιστικό πλαίσιο εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, με την προσθήκη ρητής αναφοράς στη δικαστική μεσολάβηση παράλληλα προς τη διαμεσολάβηση και με αντικατάσταση της αναφοράς στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης κατά τον ν. 4640/2019 (Α' 190) με την αναφορά στην εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα, ώστε να αποτυπωθεί η νέα ρύθμιση που καταλαμβάνει τόσο τη διαμεσολάβηση όσο και τη δικαστική μεσολάβηση.
Άρθρο 179	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθίσταται η περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 227 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί τυπικών παραλείψεων κατά την εισαγωγή της αγωγής για συζήτηση, ώστε η αναφορά στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης κατά τον ν. 4640/2019 (Α' 190) να αντικατασταθεί από την αναφορά στην υποχρεωτική προδικαστική προσφυγή σε εναλλακτική επίλυση διαφορών κατά τον παρόντα Κώδικα, ώστε να αποτυπωθεί η νέα ευρύτερη ρύθμιση που καταλαμβάνει τόσο τη διαμεσολάβηση όσο και τη δικαστική μεσολάβηση.
Άρθρο 180	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί της

	προθεσμίας κατάθεσης προτάσεων και προσθήκης - αντίκρουσης, ώστε κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων οι αναφορές σε διαδικασίες διαμεσολάβησης να συμπληρώνονται με αντίστοιχες αναφορές σε διαδικασίες δικαστικής μεσολάβησης. Παράλληλα, με την προτεινόμενη ρύθμιση εισάγεται για πρώτη φορά η δυνατότητα του δικαστηρίου να παραπέμπει τα μέρη στη διαδικασία της διαμεσολάβησης.
Άρθρο 181	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 544 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), περί της αναψηλάφησης, ώστε να γίνεται ορθή αναφορά στον παρόντα Κώδικα αντί της καταργούμενης διάταξης του άρθρου 897 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182).
Άρθρο 182	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται παρ. 4Α στο άρθρο 591 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), περί γενικών διατάξεων των ειδικών διαδικασιών, με την οποία θεσπίζεται η δυνατότητα του δικαστηρίου να εκδίδει προδικαστική απόφαση για την παραπομπή των διαδίκων σε διαμεσολάβηση και για την αναβολή της συζήτησης της υπόθεσης για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες.
Άρθρο 183	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 904 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), περί αναγκαστικής εκτέλεσης και εκτελεστών τίτλων, προκειμένου να περιλαμβάνονται ρητώς τα πρακτικά διαμεσολάβησης και δικαστικής μεσολάβησης στον κατάλογο των εκτελεστών τίτλων.
Άρθρο 184	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 7 του ν. 4831/2021 (Α’ 170), περί των αρμοδιοτήτων των Τμημάτων και της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και εξορθολογίζονται οι αρμοδιότητες του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους σχετικά με τις διαιτησίες στις οποίες τη νομική υποστήριξη αναλαμβάνει το ίδιο. Σκοπός είναι η απλοποίηση των γραφειοκρατικών διαδικασιών, όπως για παράδειγμα συμβαίνει με την μετάθεση της αρμοδιότητας γνωμοδότησης για την υποβολή διαφορών του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ανεξάρτητων Αρχών που η νομική υποστήριξή τους ανήκει στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους σε διαιτησία, εφόσον τούτο δεν προβλέπεται από ειδική διάταξη, και επεξεργασίας της ρήτρας διαιτησίας σε συμβάσεις του Δημοσίου από την Ολομέλεια στο αρμόδιο Τμήμα.
Άρθρο 185	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται τρίτο και τέταρτο εδάφιο στην περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4831/2021 (Α’ 170), περί Σχηματισμών Δικαστικών και Εξωδικαστικών Υποθέσεων, και θεσπίζεται η δυνατότητα των λειτουργών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, όταν επεξεργάζονται ρήτρα διαιτησίας, να προβλέπουν πως η διεξαγωγή της διαιτητικής διαδικασίας θα γίνεται

	και σε εθνικό Οργανισμό Διαιτησίας, ενώ μέχρι σήμερα ο νόμος αναφερόταν αποκλειστικά σε Διεθνείς Οργανισμούς Διαιτησίας.
Άρθρο 186	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιούνται οι περ. δ) και δα) της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α' 275), περί πρώτων εγγραφών - προθεσμίας αμφισβήτησης, με την αφαίρεση των αναφερόμενων εδαφίων, εξαιτίας της θέσπισης ειδικού κεφαλαίου κτηματολογικής διαμεσολάβησης στον προτεινόμενο Κώδικα, με αποτέλεσμα να απαλειφθούν όλες οι λεπτομέρειες αναφορικά με τη διεξαγωγή των διαδικασιών κτηματολογικής διαμεσολάβησης και να παραμείνουν μόνο οι διατάξεις ουσιαστικού δικαίου.
Άρθρο 187	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται νέα παρ. 2Α στο άρθρο 1 του ν. 3226/2004 (Α' 24), περί δικαιούχων νομικής βοήθειας, και με τον τρόπο αυτό προβλέπεται ρητώς η υπαγωγή των διαδικασιών διαμεσολάβησης και δικαστικής μεσολάβησης στον νόμο για τη νομική βοήθεια.
Άρθρο 188	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επεκτείνεται το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 176 του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί της διαιτητικής επίλυσης διαφορών, σε διαφορές δημοσίων συμβάσεων με αντικείμενο άνω του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ αντί του προϊσχύσαντος ποσού των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ και προστίθενται οι διαφορές που ανακύπτουν από την κήρυξη αναδόχου ως έκπτωτου.
Άρθρο 189	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η σύσταση Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «Κέντρο Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας Ορεστιάδας» και καθορίζεται η διοικητική και οικονομική του αυτοτέλεια. Ειδικότερα, ορίζονται η έδρα και οι αρχές λειτουργίας του Κέντρου, καθώς και η εποπτεία του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία περιορίζεται στον έλεγχο νομιμότητας, χωρίς επέμβαση στο επιστημονικό περιεχόμενο των δράσεών του.
Άρθρο 190	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται η αποστολή και ο σκοπός του Κέντρου Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών Ορεστιάδας. Μνημονεύεται ενδεικτικά ότι οι δράσεις του αφορούν ιδίως στη μελέτη, στην έρευνα, στην προαγωγή και στη διάδοση των θεσμών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, στην κατάρτιση και στην επιστημονική δραστηριότητα, καθώς και στην ανάπτυξη εθνικών και διεθνών συνεργασιών. Διευκρινίζεται, βέβαια, ότι η επιτέλεση των σκοπών αυτών δεν συνεπάγεται άσκηση δικαιοδοτικής λειτουργίας ούτε οργάνωση διαδικασιών διαμεσολάβησης ή διαιτησίας με δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα.
Άρθρο 191	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται οι αρμοδιότητες και οι δράσεις του Κέντρου για την εκπλήρωση της αποστολής του, με αναφορά στην εκπόνηση μελετών και ερευνητικών έργων, στην οργάνωση προγραμμάτων επιμόρφωσης, στη διοργάνωση

	επιστημονικών εκδηλώσεων, σε επιστημονικές εκδόσεις, στην παροχή υπηρεσιών εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, επιστημονική και υλικοτεχνική υποστήριξη δράσεων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, στη συμμετοχή σε εθνικά και διεθνή προγράμματα, στην ανάπτυξη ειδικών δράσεων διασυνοριακής συνεργασίας με έμφαση στη Θράκη και τη Νοτιοανατολική Ευρώπη.
Άρθρο 192	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται η σχέση του Κέντρου Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών Ορεστιάδας με το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και ιδίως με τη νομική σχολή του. Ταυτόχρονα, η προτεινόμενη διάταξη προβλέπει την δυνατότητα του Κέντρου Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών Ορεστιάδας να αναπτύσσει αντίστοιχες συνεργασίες με άλλα πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα.
Άρθρο 193	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η δυνατότητα παροχής στον Δικηγορικό Σύλλογο Ορεστιάδας επιστημονικής, οργανωτικής και υλικοτεχνικής υποστήριξης και στρατηγικής συνεργασίας, χωρίς υποκατάσταση των οργάνων του Συλλόγου ή διεξαγωγή από το Κέντρο διαδικασιών διαμεσολάβησης και διαιτησίας στο όνομά του.
Άρθρο 194	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζονται τα όργανα διοίκησης καθώς και η σύνθεση, η λειτουργία και οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου του Κέντρου Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών Ορεστιάδας.
Άρθρο 195	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται η διαδικασία επιλογής του Γενικού Διευθυντή από το Διοικητικό Συμβούλιο του Κέντρου Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών Ορεστιάδας και τα ειδικότερα θέματα που αφορούν στη θητεία του. Παράλληλα, η προτεινόμενη διάταξη εξειδικεύει τη συγκρότηση, τη σύνθεση, τη θητεία και τις αρμοδιότητες του Επιστημονικού Συμβουλίου του Κέντρου Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών Ορεστιάδας.
Άρθρο 196	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν στο προσωπικό και στις συνεργασίες του Κέντρου Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών Ορεστιάδας, οι οποίες είναι συμπληρωματικές προς τη δράση των κατά νόμο αρμόδιων φορέων και δεν συνεπάγονται εποπτικό ή ρυθμιστικό ρόλο του Κέντρου επ' αυτών. Παράλληλα, με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζεται η δυνατότητα συμμετοχής επιστημόνων και φοιτητών σε επιστημονικές δράσεις.
Άρθρο 197	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται οι φορείς με τους οποίους το Κέντρο Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών Ορεστιάδας δύναται να συνάψει πρωτόκολλα συνεργασίας.
Άρθρο 198	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση απαριθμούνται με ενδεικτικό τρόπο οι πηγές χρηματοδότησης του Κέντρου Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών Ορεστιάδας.

	Παράλληλα, με την προτεινόμενη διάταξη θεσπίζονται εγγυήσεις προστασίας της επιστημονικής ανεξαρτησίας του Κέντρου, η υποχρέωση δημόσιας γνωστοποίησης δωρεών και η ρητή απαγόρευση αποδοχής δωρεών που δύνανται να θίξουν την επιστημονική ανεξαρτησία, την αμεροληψία και τη διαφάνεια της λειτουργίας του Κέντρου ή χορηγούνται από πρόσωπα με άμεσο οικονομικό συμφέρον.
Άρθρο 199	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η κατάρτιση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Κέντρου Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών Ορεστιάδας. Ειδικότερα, καθορίζεται το βασικό ρυθμιστικό του περιεχόμενο και προβλέπεται η έγκρισή του με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και η δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
Άρθρο 200	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η εξουσιοδοτική διάταξη του Μέρους Στ’.
Άρθρο 201	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι μεταβατικές διατάξεις του Μέρους Στ’.
Άρθρο 202	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται η τελική διάταξη σχετικά με τις ενέργειες για την ίδρυση του Κέντρου Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών Ορεστιάδας.
Άρθρο 203	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση συνιστώνται συνολικά εξήντα (60) επιπλέον οργανικές θέσεις προσωπικού στο Υπουργείο Δικαιοσύνης για την υποστήριξη της αποτελεσματικής λειτουργίας των αυτοτελών γραφείων Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων «Σπίτι του Παιδιού», των Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων (Ε.Π.Α.) και των Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων (Υ.Ε.Α.).
Άρθρο 204	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται η ειδική διαδικασία για την πρόσληψη προσωπικού στα αυτοτελή γραφεία Προστασία Ανηλίκων Θυμάτων «Σπίτι του Παιδιού», στις Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων (Υ.Ε.Α.) και στις Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων (Ε.Π.Α.), λόγω της ιδιαιτερότητας των συγκεκριμένων ειδικοτήτων και της ανάγκης να καλύπτονται σε άμεσο χρόνο οι επιτακτικές ανάγκες στελέχωσης των υπηρεσιών με το εν λόγω ειδικό προσωπικό, ώστε να μην παρακωλύεται η λειτουργία των ανωτέρω υπηρεσιών, προς διασφάλιση της ταχείας απονομής της Δικαιοσύνης, της προστασίας της ανηλικότητας και της κοινωνικής επανένταξης ανήλικων παραβατών. Η ειδική διαδικασία που καθιερώνεται δεν θίγει το σύστημα προγραμματικού των προσλήψεων ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα.
Άρθρο 205	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται η ειδική διαδικασία για την πρόσληψη προσωπικού των αναγκαίων επιστημονικών ειδικοτήτων για τη διενέργεια παθολογοανατομικών εξετάσεων και τοξικολογικών αναλύσεων. Οι ρυθμίσεις αυτές προκρίνονται λόγω της ιδιαιτερότητας των συγκεκριμένων ειδικοτήτων και της ανάγκης να καλύπτονται σε άμεσο χρόνο οι επιτακτικές ανάγκες στελέχωσης

	των υπηρεσιών με το εν λόγω ειδικό προσωπικό, ώστε να μην παρακωλύεται η λειτουργία της ιατροδικαστικής υπηρεσίας προς διασφάλιση της αποτελεσματικής και ταχείας απονομής της Δικαιοσύνης. Επισημαίνεται πως η ειδική διαδικασία που καθιερώνεται δεν θίγει το σύστημα προγραμματικού των προσλήψεων ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα.
Άρθρο 206	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται επίδομα ειδικών συνθηκών δικαστικής υπηρεσίας για τους δικαστικούς υπαλλήλους, σε αναγνώριση της ιδιαίτερης φύσης και της αυξημένης ευθύνης των καθηκόντων τους. Το έργο τους συνδέεται άμεσα με την εύρυθμη λειτουργία των δικαστηρίων και εισαγγελιών και την υποστήριξη του δικαιοδοτικού έργου, ιδίως μέσω της διαχείρισης και παρακολούθησης των δικογραφιών, της τήρησης πρακτικών και δικαστικών πράξεων, της εφαρμογής δικονομικών διαδικασιών και προθεσμιών και της διαχείρισης πληροφοριών και δεδομένων αυξημένης ευαισθησίας. Η ιδιαίτερη ευθύνη, η ανάγκη ακρίβειας και ταχύτητας και η άμεση σύνδεση των καθηκόντων αυτών με την ομαλή εξέλιξη της δικαστικής διαδικασίας δικαιολογούν τη χορήγηση της συγκεκριμένης παροχής, η οποία συνδέεται με την πραγματική άσκηση των σχετικών καθηκόντων.
Άρθρο 207	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται νέα διακεκριμένη (κακουργηματική) περίπτωση απάτης και απάτης με υπολογιστή με κύριο κριτήριο τον τρόπο τέλεσης και όχι το ύψος της περιουσιακής ζημίας. Η ρύθμιση κρίθηκε επιβεβλημένη, προκειμένου να αντιμετωπιστούν κατά τρόπο αποτελεσματικό, αποτρεπτικό και αναλογικό οι περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες, η παραπλάνηση του εξαπατώμενου θύματος βασίζεται στην εκμετάλλευση της πνευματικής του κατάστασης (λόγω ηλικίας ή και άλλης μόνιμης ή προσωρινής έκπτωσης νοητικών λειτουργιών) ή στην θέση του σε κατάσταση ευαλωτότητας με τεχνάσματα που του προκαλούν συναισθηματική κατάσταση φόβου, ανησυχίας ή ανασφάλειας. Οι αξιολογούμενες περιπτώσεις απάτης και απάτης με υπολογιστή, όταν τελούνται από περισσότερους που έχουν ενωθεί προς αυτόν τον σκοπό και δρουν επανειλημμένως με σκοπό πορισμού εισοδήματος, λόγω της ιδιάζουσας ποινικής, κοινωνικής αλλά και ηθικής απαξίας τους, δέον όπως τιμωρούνται ως κακούργημα με επαπειλούμενη ποινή κάθειρξης έως οκτώ (8) ετών και χρηματική ποινή.
Άρθρο 208	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται νέα παρ. στο άρθρο 92Α του ν. 4662/2020 (Α΄ 27) με σκοπό την αποτελεσματική διερεύνηση περιπτώσεων εμπρησμού που συνδέονται με τη λειτουργία δικτύου ηλεκτροδότησης. Η διακρίβωση τυχόν ποινικής ευθύνης των αρμόδιων υπαλλήλων των Διαχειριστών Ηλεκτρικής Ενέργειας απαιτεί συχνά περαιτέρω ανακριτικές πράξεις, οι οποίες είναι δυσχερώς πραγματοποιήσιμες εντός του στενού χρονικού πλαισίου του αυτοφώρου, ενώ η υπαγωγή τους στην αυτόφωρη διαδικασία

	ενδέχεται να στερήσει την αναγκαία επιχειρησιακή συνδρομή τους για την αντιμετώπιση του φαινομένου και την αποκατάσταση του δικτύου. Τέλος, θεσπίζεται εξαιρετική αρμοδιότητα του αρμοδίου εισαγγελέα να κρίνει υπέρ της τήρησης της αυτοφώρου διαδικασίας, παραγγέλλοντας σχετικά τις διωκτικές αρχές, αφού λάβει γνώση των στοιχείων της υπόθεσης και αιτιολογώντας ειδικά την κρίση του αυτή.
Άρθρο 209	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 14Α στο ν. 1566/1985 (Α' 167) προκειμένου να προστατευτούν από αυτόφωρες συλλήψεις (και επακόλουθη διακοπή της εκπαιδευτικής δραστηριότητας) ευάλωτοι, σε συχνά αβάσιμες ή και κακόβουλες εγκλήσεις ή μηνύσεις, εκπαιδευτικοί λειτουργοί των δύο (2) αυτών εκπαιδευτικών βαθμίδων. Σημειώνεται ότι η προτεινόμενη διάταξη καταλαμβάνει τις περιπτώσεις εκείνες που τα καταγγελλόμενα αυτόφωρα πλημμελήματα είναι συναρτώμενα με την άσκηση των εκπαιδευτικών καθηκόντων τους (λ.χ επιλογή εκπαιδευτικής μεθόδου, συμπεριφορά κατά τη διδασκαλία, πειθαρχικός έλεγχος μαθητών, κρίσεις επί εκπαιδευτικών ή κοινωνικών ζητημάτων, κριτήρια αξιολόγησης μαθητών). Τέλος, θεσπίζεται εξαιρετική αρμοδιότητα του αρμοδίου εισαγγελέα να κρίνει υπέρ της τήρησης της αυτοφώρου διαδικασίας, παραγγέλλοντας σχετικά τις διωκτικές αρχές, αφού λάβει γνώση των στοιχείων της υπόθεση και αιτιολογώντας ειδικά την κρίση του αυτή.
Άρθρο 210	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται, κατά παρέκκλιση επιμέρους διατάξεων του ν. 4871/2021 (Α΄ 246), σύντμηση του χρόνου κατάρτισης των σπουδαστών της κατεύθυνσης Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης της 32ης εκπαιδευτικής σειράς της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών. Καθορίζονται ειδικά η διάρκεια του πρώτου και του δεύτερου σταδίου κατάρτισης, οι προθεσμίες διεξαγωγής και ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων των εξετάσεων αποφοίτησης, η διάρκεια και ο τρόπος διεξαγωγής της πρακτικής άσκησης, καθώς και η διαδικασία αξιολόγησης και κατάρτισης των σχετικών πινάκων. Περαιτέρω, προβλέπεται η παράταση της πρακτικής άσκησης μέχρι τον διορισμό των εκπαιδευομένων και συντέμνεται ο χρόνος πραγματικής υπηρεσίας των δόκιμων δικαστικών λειτουργών της 32ης εκπαιδευτικής σειράς, ο οποίος ορίζεται από την 15η.2.2027 έως την 15η.9.2027. Στόχος της συγκεκριμένης ρύθμισης καθίσταται η δυνατότητα τοποθέτησής τους ως δοκίμων δικαστικών λειτουργώμν στα δικαστήρια και τις εισαγγελίες της χώρας το αργότερο ως τον Απρίλιο του 2027.
Άρθρο 211	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του Μέρους Ζ'.
Άρθρο 212	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι μεταβατικές διατάξεις του Μέρους Ζ'.
Άρθρο 213	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται οι καταργούμενες διατάξεις.

Άρθρο 214	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται ο χρόνος έναρξης ισχύος των διατάξεων του παρόντος.

Α.5 Στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης	
Α.5.1 Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης (βραχυπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι);	
Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αποσκοπούν στη θέσπιση ενός ενιαίου και συνεκτικού πλαισίου για τη διεξαγωγή των μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, στην υιοθέτηση ενός μονιστικού συστήματος που διέπει τις διαιτητικές διαδικασίες, στην ενίσχυση των θεσμών της διαμεσολάβησης και της δικαστικής μεσολάβησης ως υποχρεωτικές μεθόδους προδικαστικής προσφυγής, στην παροχή ολοκληρωμένου θεσμικού πλαισίου για κάθε ειδική μορφή διαμεσολάβησης. Έπειτα, οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Μέρους Ζ' αποσκοπούν στην άμεση κάλυψη αναγκών στελέχωσης και λειτουργικών αναγκών των υπηρεσιών της δικαιοσύνης, στη βελτίωση και επιτάχυνση των διαδικασιών επιλογής, πρόσληψης και κατάρτισης προσωπικού, στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του ποινικού και δικονομικού πλαισίου, καθώς και στην αντιμετώπιση ειδικών οργανωτικών και μισθολογικών ζητημάτων. Μακροπρόθεσμα οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αποβλέπουν στον ουσιαστικό εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου των μεθόδων Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, στη δημιουργία κουλτούρας εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, στην ταχύτερη, αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη επίλυση των διαφορών και στην αποσυμφόρηση των δικαστηρίων. Περαιτέρω, επιδιώκεται η δημιουργία ευνοϊκότερων συνθηκών για την ανάπτυξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας και των επενδύσεων, μέσω της παροχής ενός σύγχρονου, αξιόπιστου και διεθνώς ανταγωνιστικού πλαισίου επίλυσης διαφορών, καθιστώντας τη χώρα μας ελκυστικότερο προορισμό για τη διεξαγωγή διεθνών διαιτητικών διαδικασιών και λοιπών μορφών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών. Τέλος, οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Μέρους Ζ' αποσκοπούν στην εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος δικαιοσύνης, στην αναβάθμιση της στελέχωσης και του ανθρώπινου δυναμικού των υπηρεσιών του, στην ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου και, συνολικά, στη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της απονομής της δικαιοσύνης.	
Α.5.2 Οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση πληρούν τα κριτήρια S.M.A.R.T.; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ❒ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε αν πληρούν τα παρακάτω κριτήρια:	
Specific (Συγκεκριμένοι)	Οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι σαφείς και κατανοητοί και προσδιορίζουν συγκεκριμένες δράσεις και αποτελέσματα, ιδίως την ενίσχυση και τον εκσυγχρονισμό των διαδικασιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, την επιτάχυνση της επίλυσης των διαφορών και την αποσυμφόρηση των δικαστηρίων.

Measurable (Μετρήσιμοι)	Η πρόοδος και η επίτευξη των στόχων μπορούν να αξιολογηθούν μέσω δεδομένων και δεικτών, όπως ο αριθμός των διαδικασιών διαμεσολάβησης, διαιτησίας και δικαστικής μεσολάβησης, η διάρκεια και η έκβασή τους, το ποσοστό επίτευξης συμφωνίας και η εξέλιξη του αριθμού των υποθέσεων που εισάγονται και εκκρεμούν ενώπιον των δικαστηρίων.
Achievable (Επιτεύξιμοι)	Οι στόχοι είναι ρεαλιστικοί και υλοποιήσιμοι με τους διαθέσιμους ανθρώπινους, οικονομικούς και οργανωτικούς πόρους, καθώς η ρύθμιση αξιοποιεί υφιστάμενους θεσμούς και δομές εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, ενώ προβλέπει την οργανωτική και ψηφιακή τους αναβάθμιση.
Relevant (Σχετικοί)	Οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης συνδέονται με τις κυβερνητικές προτεραιότητες για την επιτάχυνση και αποτελεσματικότερη απονομή της δικαιοσύνης, την αποσυμφόρηση των δικαστηρίων, την ενίσχυση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη και τον ψηφιακό εκσυγχρονισμό των σχετικών διαδικασιών.
Time-bound (Χρονικά προσδιορισμένοι)	Έχουν καθοριστεί σαφή χρονοδιαγράμματα για την εφαρμογή της αξιολογούμενης ρύθμισης, καθώς προβλέπονται συγκεκριμένες ημερομηνίες και προθεσμίες έναρξης ισχύος των επιμέρους μερών και διατάξεων του Κώδικα. Ειδικότερα, προβλέπεται σταδιακή έναρξη ισχύος από τη δημοσίευση του Κώδικα, εντός δύο μηνών από αυτήν, καθώς και σε συγκεκριμένες ημερομηνίες από την 1η Ιανουαρίου 2027 έως την 1η Οκτωβρίου 2027.

Α.5.3 Η αξιολογούμενη ρύθμιση προάγει τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών;

ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ❒

Εάν ΝΑΙ, ποιοι είναι οι συναφείς στόχοι και ποια η συμβολή της ρύθμισης;

Η αξιολογούμενη ρύθμιση συμβάλλει στην επίτευξη του Στόχου 4 «Ποιοτική Εκπαίδευση» και του Στόχου 16 «Ειρήνη, Δικαιοσύνη και Ισχυροί Θεσμοί». Ειδικότερα, ως προς τον Στόχο 4, η ρύθμιση θεσπίζει ολοκληρωμένο πλαίσιο για την αδειοδότηση, λειτουργία, αξιολόγηση και εποπτεία των Φορέων Κατάρτισης διαμεσολαβητών, προβλέποντας, μεταξύ άλλων, απαιτήσεις ως προς το εκπαιδευτικό προσωπικό, την υλικοτεχνική υποδομή και την προσβασιμότητα των εκπαιδευτικών χώρων για άτομα με αναπηρία. Ως προς τον Στόχο 16, η ενοποίηση και ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου της εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, καθώς και η ενίσχυση της διαμεσολάβησης, της διαιτησίας και της δικαστικής μεσολάβησης, συμβάλλουν στην αποτελεσματικότερη και ταχύτερη επίλυση των διαφορών και στην ενίσχυση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη.

Α.5.4 Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκονται οι στόχοι της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία;

ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ❒

Εάν ΝΑΙ, ποιοι είναι οι συναφείς στόχοι και με ποιο τρόπο υλοποιούνται.

Η αξιολογούμενη ρύθμιση προάγει την αρχή της προσβασιμότητας και της ισότιμης συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία. Ειδικότερα, η περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 147 προβλέπει την υποχρέωση αποτύπωσης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία στους χώρους εκπαίδευσης των Φορέων Κατάρτισης ως προϋπόθεση της αδειοδότησής τους. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η προσβασιμότητα των εκπαιδευτικών χώρων και ενισχύεται η ισότιμη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στην εκπαίδευση και κατάρτιση διαμεσολαβητών.

Α.6 Ψηφιακή διακυβέρνηση
Α.6.1 Προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος για την επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ❒ Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το σύστημα αυτό;
Η Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Διαμεσολάβησης (Ε.Ψ.Π.Δ.) αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ρύθμισης. Μέσω αυτής αναρτώνται υποχρεωτικά τα πρακτικά διαμεσολάβησης, λαμβάνουν μοναδικό αριθμό πρωτοκόλλου και κωδικάριθμο ταυτοποίησης, και παρέχεται ασφαλής πρόσβαση σε μέρη, νομικούς παραστάτες και δικαστήρια. Η πλήρης λειτουργία της Ε.Ψ.Π.Δ. θα επιτρέψει την αντικατάσταση της φυσικής κατάθεσης πρακτικού από την ηλεκτρονική ανάρτηση. Η ήδη λειτουργούσα ψηφιακή πλατφόρμα για τα Μητρώα Διαμεσολαβητών και την ανάθεση υποθέσεων αναβαθμίζεται και εντάσσεται στο ενιαίο ψηφιακό οικοσύστημα του Κώδικα, με προσθήκη νέων λειτουργιών όπως η αυτοματοποιημένη υποβολή εκθέσεων πεπραγμένων.
Α.6.2 Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ❒ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε με ποιο τρόπο είναι συμβατό.
Η Ε.Ψ.Π.Δ. εντάσσεται στον Άξονα «Ψηφιακές Δημόσιες Υπηρεσίες» της Βίβλου Ψηφιακού Μετασχηματισμού και στον ευρύτερο σχεδιασμό ψηφιοποίησης της δικαιοσύνης. Η αρχιτεκτονική της θα ακολουθεί τα πρότυπα διαλειτουργικότητας του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕ.Δ.) της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
Α.6.3 Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ❒ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:

Η Ε.Ψ.Π.Δ. θα διαλειτουργεί με:
α) το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων (ΟΣΔΔΥ-ΠΠ),
β) το Εθνικό Κτηματολόγιο, σε ό,τι αφορά τις κτηματολογικές διαμεσολαβήσεις, και
γ) τα πληροφοριακά συστήματα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, σε ό,τι αφορά τις φορολογικές απαλλαγές.

Β. Έκθεση νομιμότητας

Β.1 Συναφείς συνταγματικές διατάξεις
Παρ. 1 του άρθρου 8 του Συντάγματος: Σχετίζεται με την εκούσια υπαγωγή μίας διαφοράς από τα εμπλεκόμενα σε αυτή μέρη σε διαδικασία εναλλακτικής επίλυσης αυτής, με τη μέθοδο είτε της διαιτησίας είτε της διαμεσολάβησης είτε της δικαστικής μεσολάβησης. Άρθρο 9Α του Συντάγματος: Σχετίζεται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών οι οποίες προβλέπουν τη συλλογή, την επεξεργασία και τη χρήση, ιδίως με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, των προσωπικών δεδομένων των προσώπων που αποφασίζουν να υπάγουν τη διαφορά τους σε μέθοδο εναλλακτικής επίλυσης της διαφοράς τους. Παρ. 5 του άρθρου 16 του Συντάγματος: Αφορά στο αυτοδιοίκητο των πανεπιστημίων. Σχετίζεται με τη θεσμοθέτηση της πανεπιστημιακής διαμεσολάβησης και τη σύσταση του Κέντρου Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας Ορεστιάδας σε σχέση με το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. Ο Κώδικας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών προβλέπει ρητά ότι η συνεργασία των δύο φορέων δεν θίγει το αυτοδιοίκητο, ούτε την ακαδημαϊκή ελευθερία του πανεπιστημίου. Παρ. 1 του άρθρου 20 του Συντάγματος: Αφορά στο δικαίωμα δικαστικής προστασίας και είναι κρίσιμη καθώς σχετίζεται με τη συνταγματικότητα της υποχρεωτικής προδικαστικής διαδικασίας. Ο Κώδικας διασφαλίζει τη συμβατότητα των διατάξεων που αφορούν στην υποχρεωτική προδικαστική διαδικασία μέσω της θέσπισης ρητών εξαιρέσεων (ενδοοικογενειακή βία, άγνωστη διαμονή) και την πρόβλεψη της δυνατότητας των μερών για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, της μη αναστολής παραγραφής και της αναλογικής χρηματικής κύρωσης. Άρθρο 26 του Συντάγματος: Αφορά στη διάκριση των κρατικών λειτουργιών και σχετίζεται με τη δικαστική μεσολάβηση. Ειδικότερα, οι δικαστές μεσολαβητές ασκούν εξωδικαστική λειτουργία, χωρίς ωστόσο αυτό να θίγει τη δικαιοδοτική τους ιδιότητα. Ο κανόνας αποκλεισμού, δηλαδή η πρόβλεψη ότι ο δικαστής μεσολαβητής δεν μετέχει στην εκδίκαση της διαφοράς εφόσον αυτή αχθεί ενώπιον του δικαστηρίου, διασφαλίζει την αμεροληψία. Παρ. 1 του άρθρου 87 του Συντάγματος: Αφορά στη λειτουργική και την προσωπική ανεξαρτησία των δικαστικών λειτουργών. Η υπηρεσιακή κατάσταση, η αξιολόγηση και η πειθαρχική ευθύνη των δικαστών μεσολαβητών διέπονται αποκλειστικά από τον Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 4938/2022, Α’ 109), όχι από τις πειθαρχικές διατάξεις του Μέρους Γ’ του παρόντος νόμου. Τέλος, το Μέρος Ζ’ των αξιολογούμενων ρυθμίσεων συνάπτεται με τις ακόλουθες συνταγματικές διατάξεις: Άρθρα 4 παρ. 1 και 2, 5 παρ. 1, 20 παρ. 1, 25 παρ. 1, 87 επ. και 103 του Συντάγματος.
Β.2 Ενωσιακό δίκαιο

Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο *(συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)*	Άρθρο 16 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (ΧΘΔΕΕ)— επιχειρηματική ελευθερία. Θεμελιώνει τη συμβατική ελευθερία προσφυγής σε διαιτησία και διαμεσολάβηση. Άρθρο 47 ΧΘΔΕΕ — δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου. Η υποχρεωτική προδικαστική διαδικασία δεν περιορίζει το δικαίωμα αυτό, εφόσον δεν αποκλείει τη δικαστική προστασία, δεν καθυστερεί ουσιωδώς την πρόσβαση και προβλέπει εξαιρέσεις.
Κανονισμός	Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 (GDPR) — σχετικός με την τήρηση ηλεκτρονικών μητρώων, την Ε.Ψ.Π.Δ. και την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τη διαδικασία.
Οδηγία	-
Απόφαση	-
Β.3 Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	Παρ. 1 του άρθρου 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου: Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου δέχεται ότι η υποχρεωτική προδικαστική εναλλακτική επίλυση διαφορών δεν παραβιάζει τη διάταξη αυτή, η οποία αφορά στο δικαίωμα δίκαιης δίκης, εφόσον δεν αποκλείεται η δικαστική προστασία και δεν επιβάλλονται δυσανάλογα βάρη (Απόφαση Deweer κατά Βελγίου, 1980).
Διεθνείς συμβάσεις	Η Σύμβαση της Νέας Υόρκης του 1958 (κυρωθείσα με το ν.δ. 4220/1961, Α’ 173) για την αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων, καθώς ο Κώδικας ενσωματώνει τις διατάξεις αναγνώρισης και εκτέλεσης στο Μέρος Β’ αυτού. Η Σύμβαση της Σιγκαπούρης του 2019 (United Nations Convention on International Settlement Agreements Resulting from Mediation), καθώς ο Κώδικας θέτει τις βάσεις για μελλοντική προσχώρηση, μέσω της εκτελεστότητας πρακτικών και της Ε.Ψ.Π.Δ. Ο Πρότυπος Νόμος UNCITRAL 2006 για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία, καθώς ο Κώδικας υιοθετεί μονιστικό σύστημα βασισμένο στον εν λόγω Πρότυπο Νόμο. Η Διεθνής Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού (ν. 2101/1992, Α’ 192), καθώς είναι σχετική με τις ειδικές αρχές της οικογενειακής διαμεσολάβησης περί του βέλτιστου συμφέροντος του ανηλίκου και περί της συνεκτίμησης της γνώμης του τέκνου.
Β.4 Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	

Πηγή	Στοιχεία και βασικό περιεχόμενο απόφασης
Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο	Αποφάσεις του Αρείου Πάγου: ΟλΑΠ 34/2018: Η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου έκρινε ότι η υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης δεν αντίκειται στο δικαίωμα δικαστικής προστασίας (παρ. 1 του άρθρου 20 του Συντάγματος), εφόσον δεν αποκλείει την πρόσβαση στα δικαστήρια και δεν επιβάλλει δυσανάλογο βάρος. Είναι κρίσιμη η αναφορά της απόφασης καθώς σχετίζεται με τη συνταγματικότητα της υποχρεωτικής προδικαστικής διαδικασίας. ΟλΑΠ 56/2019: Η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου επιβεβαίωσε τη συνταγματικότητα του ν. 4640/2019 (Α' 190) ως προς την υποχρεωτικότητα της αρχικής συνεδρίας διαμεσολάβησης, με αναφορά στα κριτήρια αναλογικότητας.
Ανεξάρτητη Αρχή	-
Β.5 Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
Πηγή	Στοιχεία και βασικό περιεχόμενο απόφασης
Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	Alassini κ.λπ. (Συνεκδ. υποθ. C-317/08 έως C-320/08, 18.3.2010): Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έκρινε ότι η υποχρεωτική προσφυγή σε εξωδικαστική διαδικασία πριν από τη δικαστική δεν αντίκειται ούτε στα άρθρα 6 και 13 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ούτε στην αρχή αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, εφόσον πληρούνται τέσσερα κριτήρια: α) δεν αποκλείεται η δικαστική προσφυγή, β) δεν επιβάλλεται δεσμευτικό αποτέλεσμα, γ) δεν καθυστερεί ουσιωδώς η δίκη και δ) αναστέλλονται οι προθεσμίες παραγραφής. Menini και Rampanelli (C-75/16, 14.6.2017): Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης διευκρίνισε ότι η υποχρεωτική διαμεσολάβηση είναι συμβατή με την Οδηγία 2013/11/ΕΕ, υπό τον όρο ότι τα μέρη δεν υποχρεούνται να αποδεχθούν τη λύση και μπορούν να αποχωρήσουν ανά πάσα στιγμή.
Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	Απόφαση Deweer κατά Βελγίου (Ε.Δ.Δ.Α., 27.2.1980, αρ. 6903/75). Το Δικαστήριο έκρινε πως αποτελεί γενική αρχή του Δικαίου η δυνατότητα θέσπισης περιορισμών στο δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστήριο, εφόσον όμως οι περιορισμοί αυτοί εξυπηρετούν θεμιτό σκοπό και είναι σύμφωνοι με την αρχή της αναλογικότητας**.**
Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	

Γ. Έκθεση διαβούλευσης

Γ. Έκθεση διαβούλευσης

Γ.1 Διαβούλευση με φορείς κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας	
Συνεργασία με Υπουργεία / υπηρεσίες	Πραγματοποιήθηκε συνδιαβούλευση, ιδίως, με τα Υπουργεία: • Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, • Εσωτερικών, • Παιδείας Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, • Υγείας, • Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και • Ψηφιακής Διακυβέρνησης
Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού.
Συνεργασία με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος	Οικονομική Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος (Ο.Κ.Ε.), από την οποία ζητήθηκε η υποβολή γνώμης σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 82 του Συντάγματος.
Διεθνής διαβούλευση	

Γ.2 Διαβούλευση μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr		
Το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης με τίτλο «Κώδικας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών» τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση από την Τετάρτη 9 Σεπτεμβρίου 2026 έως την Πέμπτη 24 Σεπτεμβρίου 2026 και σε αυτό υποβλήθηκαν συνολικά επτακόσια πενήντα έξι (756) σχόλια. Το σύνολο των σχολίων που υποβλήθηκαν είναι προσβάσιμα στην ιστοσελίδα: https://opengov.gr/ministryofjustice/deliberations/kodikas-enallaktikis-epilysis-diaforon/		
Αριθμός συμμετεχόντων	Επτακόσια εξήντα τρία (763)	
Αριθμός σχολίων	Επτακόσια πενήντα έξι (756)	
Επί των γενικών αρχών της αξιολογούμενης ρύθμισης	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	-Μηδέν σχόλια (0), καθότι δεν διατυπώθηκαν σχόλια αποκλειστικά επί της αρχής, καθώς τα περισσότερα ήταν συνδεδεμένα με τις επιμέρους ρυθμίσεις.
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	
Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	Με αφορμή σχόλια επί της διαβούλευσης: **Μέρος Α΄** - Στο άρθρο 3 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου που αφορούν στους ορισμούς που ισχύουν στον Κώδικα, τροποποιήθηκε ο ορισμός των

		«Μαθητή - Διαμεσολαβητή» ώστε να περιλαμβάνει και τους μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και του «Υπομνήματος» καθώς το απαραίτητο περιεχόμενο του υπομνήματος αναφέρεται αναλυτικά στο οικείο άρθρο, ενώ ταυτόχρονα αφαιρέθηκε ο ορισμός του «Πραγματογνώμονα», ώστε να αρθούν αντιφάσεις που δημιουργήθηκαν με τα αντίστοιχα άρθρα. - Στο άρθρο 7 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου προστέθηκε ο ορισμός της «Αρχής της Ουδετερότητας», ώστε να γίνεται πλήρως αντιληπτή η διάκρισή του από συναφείς έννοιες. - Στο άρθρο 10 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου αφαιρέθηκε η παρ. 2, ώστε να αποφευχθούν ιδιαίτερες κρίσεις για την ποιότητα της διαδικασίας, η οποία διασφαλίζεται πλήρως από το συνολικό ρυθμιστικό πλαίσιο του Κώδικα. - Στο άρθρο 11 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, προστέθηκε ρητή πρόβλεψη για τον διορισμό του πραγματογνώμονα, ώστε να μην συγχέεται ο θεσμός με τους τεχνικούς συμβούλους που διορίζονται από τα μέρη. - Στο άρθρο 12 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου αφαιρέθηκε η παρ. 2, ώστε να αποφεύγονται περιττές επιταγές. - Στο άρθρο 13 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου,

		αφαιρέθηκε το άρθρο αυτό ώστε να μην προβλέπονται προτάσεις για αποφάσεις οι οποίες ανήκουν στα μέρη και τους νομικούς παραστάτες τους. - Στο άρθρο 16 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου τροποποιήθηκε το λεκτικό ώστε να προβλέπει την ορθή διαδικασία, ήτοι την Εισαγωγική Συνεδρία Διαμεσολάβησης ή Δικαστικής Μεσολάβησης. - Στο άρθρο 17 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου προβλέφθηκε η αναστολή της παραγραφής των αξιώσεων και της αποσβεστικής προθεσμίας άσκησης δικαιωμάτων ώστε να διασφαλιστεί ότι οι κανόνες περί παραγραφής και αποσβεστικών προθεσμιών δεν εμποδίζουν τα μέρη να προσφεύγουν σε δικαστήριο ή διαιτησία σε περίπτωση αποτυχίας της προσπάθειάς τους για διαμεσολάβηση. - Στο άρθρο 19 (νυν άρθρο 15) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, αφαιρέθηκαν από την υποχρεωτική προδικαστική προσφυγή οι εργατικές διαφορές, καθώς υφίστανται ήδη μέθοδοι εναλλακτικής επίλυσης των διαφορών αυτών και δεν κρίνεται σκόπιμο να επιβαρυνθούν τα μέρη με επιπλέον διαδικασία, και από τις κληρονομικές διαφορές αφαιρέθηκε το άρθρο 1818 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄164), περί έκτης τάξης εξ αδιαθέτου διαδοχής,

		δεδομένου ότι η διάταξη αφορά στην κλήση του Δημοσίου ως εξ αδιαθέτου κληρονόμου και είχε εκ παραδρομής συμπεριληφθεί εν προκειμένω. Επιπλέον, αυξήθηκε το προβλεπόμενο όριο στις διαφορές που εκδικάζονται κατά την τακτική διαδικασία και υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου από τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ στις (20.000) ευρώ, ώστε να μην επιβαρύνονται διαφορές μικρής αξίας με επιπλέον έξοδα. **Μέρος Β'** - Στο άρθρο 26 (νυν άρθρο 25) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου προβλέφθηκε ότι η τεκμαιρόμενη παραίτηση δεν καταλαμβάνει ζήτημα μη διαιτητευσιμότητας ούτε θεραπεύει έλλειψη της κατά τον νόμο απαιτούμενης αρμοδιότητας ή εξουσίας οργάνου δημόσιου φορέα για την κατάρτιση συμφωνίας διαιτησίας. - Στο άρθρο 31 (νυν άρθρο 30) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υιοθετήθηκε σχόλιο που αφορούσε στην υποβολή του αιτήματος του διαδίκου κατά τις προτάσεις ως ένσταση του άρθρου 263 του ΚΠολΔ όταν η διαφορά εκδικάζεται κατά την τακτική διαδικασία και ο δικαστής παραπέμπει τη διαφορά σε διαιτησία με διάταξη σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 237 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182).

		- Στο άρθρο 38 (νυν άρθρο 37) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου προστέθηκε νέα παράγραφος σχετικά με την εκδίκαση του αιτήματος εξαίρεσης από το Μονομελές Πρωτοδικείο σε περίπτωση αδυναμία λήψης απόφασης από τους μη εξαιρούμενους διαιτητές. - Στο άρθρο 48 (νυν άρθρο 47) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υιοθετήθηκε σχόλιο που αφορούσε στις διατάξεις περί παραγραφής που ισχύουν για το Ελληνικό Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ν.π.δ.δ.). - Στο άρθρο 60 (νυν άρθρο 59) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υιοθετήθηκε σχόλιο που αφορούσε στην προσθήκη της έδρας του διαιτητικού δικαστηρίου και της ημερομηνία έκδοσης της απόφασης στο περιεχόμενό της. - Στο άρθρο 62 (νυν άρθρο 61) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υιοθετήθηκε σχόλιο και αντικαταστάθηκε ο όρος «παράδοση» με τον όρο «επίδοση». - Στο άρθρο 64 (νυν άρθρο 63) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υιοθετήθηκε σχόλιο και προστέθηκε ότι το δεδικασμένο της διαιτητικής απόφασης καταλαμβάνει και προδικαστικά ζητήματα που κρίθηκαν από το διαιτητικό δικαστήριο και εμπίπτουν στη συμφωνία διαιτησίας.

		- Στο άρθρο 66 (νυν άρθρο 65) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υιοθετήθηκε σχόλιο και προβλέφθηκε η δυνατότητα των δικηγορικών Συλλόγων της χώρας να οργανώνουν θεσμικές διαιτησίες -Το άρθρο 71 (νυν άρθρο 70) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου τροποποιήθηκε κατόπιν σχετικού σχολίου, ώστε να υφίσταται ενιαία ρύθμιση της εγγυοδοσίας κατόπιν και της απαλοιφής της παρ. 6 του άρθρου 61. -Στο άρθρο 73 (νυν άρθρο 72) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υιοθετήθηκαν σχόλια και αφαιρέθηκε το εδάφιο για την κρίση της τυπικής και ουσιαστικής εγκυρότητας. **Μέρος Γ':** -Στο άρθρο 76 (νυν άρθρο 75) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υιοθετήθηκε σχόλιο που αφορούσε στην προσθήκη ορισμού της διασυνοριακής διαφοράς. -Στο άρθρο 77 (νυν άρθρο 76) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υιοθετήθηκε σχόλιο που αφορούσε στην αναβολή της συζήτησης σε ρητή δικάσιμο για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες στην περίπτωση που η διαφορά εκδικάζεται σύμφωνα με τις ειδικές διαδικασίες. -Στο άρθρο 80 (νυν άρθρο 79) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υιοθετήθηκαν σχόλια

		που αφορούσαν στην διαδικασία απόσυρσης σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182) σε περίπτωση υπαγωγής της διαφοράς σε εκούσια διαμεσολάβηση. Επίσης, κατόπιν σχετικού σχολίου αφαιρέθηκε η πρόβλεψη αναγραφής του μέρους που δεν συμφώνησε στην υπαγωγή της διαφοράς στη διαμεσολάβηση. -Στο άρθρο 81 (νυν άρθρο 80) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υιοθετήθηκαν σχόλια που αφορούσαν στη δυνατότητα διατύπωσης μη δεσμευτικής πρότασης κοινού και έγγραφου αιτήματος των μερών καθώς και την αφαίρεση της αναγραφής των λόγων της απόρριψης της πρότασης του διαμεσολαβητή στο πρακτικό. -Στο άρθρο 82 (νυν άρθρο 81) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υιοθετήθηκε σχόλιο και τροποποιήθηκε ο τίτλος της διάταξης με την προσθήκη της λέξης «πρακτικού» και διαγράφηκε η παρ. 4 προς εναρμόνιση με την παρ. 2 του άρθρου 90 (νυν άρθρο 89). -Στο άρθρο 84 (νυν άρθρο 83) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υιοθετήθηκε σχόλιο και αντικαταστάθηκε η λέξη «αποσβεστική» με την λέξη «αποκλειστική». - Στο άρθρο 86 (νυν άρθρο 85) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υιοθετήθηκε σχόλιο και αφαιρέθηκε το απαράδεκτο

		λόγω παράβασης ρήτρας διαμεσολάβησης. -Στο άρθρο 87 (νυν άρθρο 86) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υιοθετήθηκε σχόλιο και αφαιρέθηκε ο περιορισμός της ευθύνης του νομικού προσώπου. -Στο άρθρο 92 (νυν άρθρο 91) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υιοθετήθηκε σχόλιο και αφαιρέθηκε η λέξη «ιδίως». -Στο άρθρο 95 (νυν άρθρο 94) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υιοθετήθηκε σχόλιο και αντικαταστάθηκε η υποχρεωτική συμμετοχή παιδοψυχολόγου από ψυχολόγο με κατάλληλη κατάρτιση ή τεκμηριωμένη επαγγελματική εμπειρία σε θέματα ψυχικής υγείας ανηλίκων. -Στο άρθρο 103 (νυν άρθρο 102) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου προβλέφθηκε η εφαρμογή της σχολικής διαμεσολάβησης μεταξύ των μαθητών των τάξεων Δ', Ε' Στ' Δημοτικού των σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και του συνόλου των μαθητών των σχολικών μονάδων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Επίσης, προβλέφθηκε ρητά η εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής της σχολικής διαμεσολάβησης των περιστατικών που υπάγονται στις διατάξεις του ν. 5029/2023 (Α' 55), οι περιπτώσεις βίας και παρενόχλησης. -Στο άρθρο 107 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου

		υιοθετήθηκαν σχόλια και προβλέπεται πλέον η διεξαγωγή της σχολικής διαμεσολάβησης κατά τη διάρκεια του διαλλείματος. -Στο άρθρο 109 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου αφαιρέθηκε η πρόβλεψη της επιμόρφωσης στη σχολική διαμεσολάβηση από πιστοποιημένους εκπαιδευτές διαμεσολάβησης. -Στο άρθρο 115 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου αντικαταστάθηκε το σχολικό έτος από το ακαδημαϊκό. - Στο άρθρο 126 (νυν άρθρο 130) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου αφαιρέθηκε η πρόβλεψη για την έκδοση γραμματίου προκαταβολής εισφορών στην εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης. -Στο άρθρο 127 (νυν άρθρο 131) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου προβλέφθηκε η συμμετοχή δυο εκπροσώπων της Ολομέλειας των Δικηγορικών συλλόγων της χώρας. -Στο άρθρο 146 (νυν άρθρο 150) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υιοθετήθηκαν σχόλια που προτείνουν την ελάφρυνση των απαιτήσεων για τους εκπαιδευτές διαμεσολαβητών. **ΜΕΡΟΣ Δ'** -Στο άρθρο 164 (νυν άρθρο 168) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υιοθετήθηκαν σχόλια που αφορούσαν στη

		δυνατότητα διατύπωσης μη δεσμευτικής πρότασης κοινού και έγγραφου αιτήματος των μερών, καθώς και την αφαίρεση της αναγραφής των λόγων της απόρριψης της πρότασης του δικαστή μεσολαβητή στο πρακτικό. -Στο άρθρο 173 (νυν άρθρο 177) του προτεινόμενου σχεδίου νόμου υιοθετήθηκαν σχόλια και αφαιρέθηκε η πρόβλεψη για την έκδοση γραμματίου προκαταβολής εισφορών στην εισαγωγική συνεδρία δικαστικής μεσολάβησης.
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Στις επιμέρους διατάξεις του Μέρους Α' διατυπώθηκαν σχόλια και τα οποία δεν υιοθετήθηκαν. Ειδικότερα, στους ορισμούς δεν υιοθετήθηκε το σχόλιο περί διαγραφής της λέξης «πληρεξούσιος» πριν από την λέξη «δικηγόρος» καθώς ο νομικός παραστάτης δεν απεκδύεται την ιδιότητα του πληρεξούσιου δικηγόρου κατά τη διαδικασία της εναλλακτικής επίλυσης. Δεν υιοθετήθηκαν, επίσης, σχόλια που αφορούσαν στην άρση της εξαίρεσης των διαφορών που συνδέονται με ενδοοικογενειακή βία από τις μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών. Οι υποθέσεις που αφορούν σε ενδοοικογενειακή βία δεν μπορούν να υπαχθούν στη διαμεσολάβηση του παρόντος Κώδικα, σύμφωνα με τη Σύμβαση του Συμβουλίου της

		Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης) αλλά και τον ν. 3500/2006 (Α' 232). Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια αναφορικά με την κατάργηση της χρηματικής κύρωσης για αποχή από εισαγωγική συνεδρία. Στο Μέρος Β' δεν υιοθετήθηκαν τα σχόλια που αφορούσαν στην διατήρηση της αρμοδιότητας του τριμελούς Εφετείου για την εκδίκαση της αγωγής ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης, καθώς ο Κώδικας προβλέπει ένα εμπροσθοβαρές σύστημα το οποίο στοχεύει στην μείωση των δικαστικών διαδικασιών στην διαιτησία. -Στο Μέρος Γ' δεν υιοθετήθηκαν τα σχόλια περί κατάργησης της δυνατότητας διατύπωσης πρότασης του διαμεσολαβητή, καθώς είναι μια διεθνής πρακτική που συμβάλλει στην αναβάθμιση του θεσμού και στην διευκόλυνση των μερών προς επίλυσης της διαφοράς τους. -Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια περί κατάργησης των βαθμίδων καθώς εισάγεται για πρώτη φορά ένα αντικειμενικό σύστημα πιστοποίησης, η κατάταξη στο οποίο βασίζεται σε μετρήσιμα και επαληθεύσιμα κριτήρια σύμφωνα και με τις επιταγές

		της Οδηγίας 2008/52/ΕΚ περί θέσπισης αποτελεσματικών μηχανισμών ελέγχου ποιότητας σχετικά με την παροχή υπηρεσιών διαμεσολάβησης. -Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια για τη διατήρηση της αμοιβής του διαμεσολαβητή στα πενήντα (50) ευρώ, καθότι πρόκειται για μία δικαιοπολιτική επιλογή ενταγμένη σε ένα πλαίσιο κινήτρων και αντικινήτρων για την προώθηση των μορφών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών. -Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια περί κατάργησης του Υποκεφαλαίου της σχολικής Διαμεσολάβησης γιατί είναι ένας θεσμός που αποσκοπεί στην μύηση των μαθητών, ήδη από μικρές ηλικίες, στην ειρηνική επίλυση των διαφορών τους. -Τέλος, δεν υιοθετήθηκαν σχόλια αναφορικά με την ανάρτηση του πρακτικού διαμεσολάβησης στην Ε.Ψ.Π.Δ., καθώς σκοπός της ρύθμισης είναι η ενίσχυση της ασφάλειας, της ταχύτητας και της αξιοπιστίας της διαδικασίας διαμεσολάβησης, καθώς και η σταδιακή κατάργηση της φυσικής κατάθεσης του πρακτικού διαμεσολάβησης. -Στο Μέρος Δ’ δεν υιοθετήθηκαν σχόλια σχετικά με την πρόταση επίλυσης του δικαστή – μεσολαβητή διότι ο θεσμός αυτός αποσκοπεί στην ενίσχυση της δικαστικής

		μεσολάβησης και την προώθηση της συναινετικής επίλυσης. Η πρόταση παραμένει μη δεσμευτική, ενώ διατηρείται και η προβλεπόμενη σύνδεσή της με τις συνέπειες ως προς τη δικαστική δαπάνη -Δεν υιοθετήθηκε σχόλιο που αφορούσε στην ανάθεση στον δικαστή - μεσολαβητή αποφασιστικών αρμοδιοτήτων για την επιμέλεια, την επικοινωνία ή τη διατροφή ανηλίκου. Μια τέτοια ρύθμιση θα μετέβαλλε ουσιωδώς τον χαρακτήρα της δικαστικής μεσολάβησης, μετατρέποντας τη μεσολαβητική λειτουργία σε δικαιοδοτική. Για τον ίδιο λόγο δεν υιοθετείται η δημιουργία ειδικού τμήματος στα Γραφεία Δικαστικής Μεσολάβησης για την παρακολούθηση και βεβαίωση παρακώλυσης της επικοινωνίας ή της παράδοσης τέκνων, καθώς πρόκειται για αυτοτελή ελεγκτική και αποδεικτική λειτουργία.

Γ.3 Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών, φορέων, ανεξάρτητων αρχών και Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής *(ηλεκτρονική επισύναψη)*
Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης
Με την από Σεπτεμβρίου 2026 γνωμοδότηση της Ο.Κ.Ε. διατυπώθηκαν παρατηρήσεις και προτάσεις για το σχέδιο νόμου εν γένει και ειδικά για τα άρθρα 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 28, 35, 42, 44, 47, 56, 57, 60, 63, 66, 68, 76, 81, 84, 89, 97-102, 103-119, 120-122, 125, 126, 127, 154-183, 185, 187 και 188. <u>Όσον αφορά στα σχόλια της Ο.Κ.Ε. τα οποία υιοθετήθηκαν:</u> • Το σχόλιο για το γεγονός ότι το σχέδιο νόμου δεν αποτελεί απλή κωδικοποίηση είναι ορθή. Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου αποτελεί τον πρώτο, όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη, ολοκληρωμένο Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, ο οποίος

περιέχει ένα πλήρες και συνεκτικό πλαίσιο για τη διεξαγωγή των μεθόδων αυτών με στόχο την ασφάλεια δικαίου και την καταπολέμηση της πολυνομίας.

- Οι παρατηρήσεις για τον διορισμό πραγματογνώμονα στην διαδικασία της διαμεσολάβησης αξιολογήθηκαν και τροποποιείται η παρ. ιστ΄ του άρθρου 3 προς αποσαφήνιση.
- Οι παρατηρήσεις επί του άρθρου 13, περί της επιλογής μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης διαφορών βάσει της οικονομικής αξίας της διαφοράς, υιοθετήθηκαν και η σχετική διάταξη αφαιρέθηκε από το προτεινόμενο σχέδιο νόμου.
- Το σχόλιο επί της παρ. 3 του άρθρου 17, περί αναστολής των ουσιαστικών προθεσμιών στη διαδικασία της Εισαγωγικής Συνεδρίας, υιοθετήθηκε και έγινε ουσιαστική μεταβολή της αντίστοιχης διάταξης προκειμένου η κοινοποίηση της πρόσκλησης και η Εισαγωγική Συνεδρία να αναστέλλουν την παραγραφή των αξιώσεων και την αποσβεστική προθεσμία άσκησης δικαιωμάτων.
- Το σχόλιο επί του άρθρου 19, περί εξαίρεσης των εργατικών διαφορών από την υποχρεωτική προδικαστική προσφυγή, υιοθετήθηκε και τροποποιούνται οι σχετικές διατάξεις του προτεινόμενου Κώδικα.
- Το σχόλιο επί του άρθρου 126, περί του γραμματίου προκαταβολής εισφορών του νομικού παραστάτη, αξιολογήθηκε και τροποποιήθηκαν οι σχετικές διατάξεις κατά το μέρος που προβλεπόταν γραμμάτιο και για την εισαγωγική συνεδρία εναλλακτικής επίλυσης.

<u>Όσον αφορά στα σχόλια της Ο.Κ.Ε. τα οποία είτε δεν υιοθετήθηκαν είτε αξιολογήθηκαν μεν, πλην όμως δεν κρίθηκε αναγκαία η μεταβολή των σχετικών διατάξεων:</u>

- Οι παρατηρήσεις για το νέο πλαίσιο διεξαγωγής των διαδικασιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών με έντονο δικονομικό χαρακτήρα, αυστηρές προθεσμίες και στοιχεία υποχρεωτικότητας ελήφθησαν υπόψη, χωρίς να μεταβληθεί η βασική κατεύθυνση των ρυθμίσεων, οι οποίες αποσκοπούν στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και στην αντιμετώπιση καταχρηστικών διαδικασιών.
- Η παρατήρηση για την τροποποίηση του άρθρου 1 σχετικά με τη θέσπιση ενιαίου και συνεκτικού πλαισίου μόνο για τη διαιτησία δεν υιοθετήθηκε, διότι κρίθηκε ότι οι γενικές αρχές του σχεδίου νόμου διέπουν όλες τις μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, ακόμα και αυτών που δεν αναφέρονται ρητώς στον προτεινόμενο σχέδιο νόμου.
- Η παρατήρηση για την τροποποίηση του άρθρου 2 σχετικά με την τροποποίηση του αντικειμένου του σχεδίου νόμου δεν υιοθετήθηκε καθώς κρίθηκε πως η διαιτησία ανήκει στις μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και θα ήταν λανθασμένη η διαφορετική διατύπωση του άρθρου αυτού.
- Το σχόλιο επί του άρθρου 18, περί παροχής αυξημένων εγγυήσεων αναλογικότητας για την χρηματική κύρωση που προβλέπεται σε περίπτωση αδικαιολόγητης μη συμμετοχής σε εισαγωγική συνεδρία, δεν υιοθετήθηκε, διότι κρίθηκε πως υφίσταται ήδη η απαραίτητη εγγύηση αναλογικότητας.
- Το σχόλιο επί της παρ. 2 του άρθρου 23, περί λανθασμένης επιφύλαξης εφαρμογής του άρθρου 66 (νυν άρθρου 65) 22 δεν υιοθετήθηκε, διότι ρητά συνάδει το περιεχόμενο της

παρ. 5 του άρθρου 66 (νυν άρθρου 65) με την επιφύλαξη σχετικά με τον τόπο της διαιτησίας της παρ. 2 του άρθρου 23 (νυν άρθρο 22).

- Οι παρατηρήσεις επί των άρθρων 28 και 63, περί της αγωγής ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης, αξιολογήθηκαν, δίχως να κριθεί αναγκαία η ουσιαστική μεταβολή των αντίστοιχων διατάξεων.
- Οι παρατηρήσεις επί της παρ. 4 του άρθρου 42, περί της αυτοτελούς προσβολής με αγωγή ακύρωσης για ζητήματα δικαιοδοσίας, δεν υιοθετήθηκαν, διότι κρίθηκε πως η δυνατότητα αυτή δίνεται μόνο κατόπιν συμφωνίας των μερών ή ρητής συναίνεσης του διαιτητικού δικαστηρίου.
- Το σχόλιο επί του άρθρου 56, περί προδικαστικού ερωτήματος για την ερμηνεία διατάξεων ενωσιακού δικαίου στη διαιτησία, αξιολογήθηκε, χωρίς να κριθεί αναγκαία η μεταβολή των αντίστοιχων διατάξεων.
- Το σχόλιο επί της παρ. 2 του άρθρου 57, περί μη αναφοράς των κανόνων ιδιωτικού διεθνούς δικαίου κατά την έλλειψη επιλογής εφαρμοστέου δικαίου στην ουσία της διαφοράς, δεν υιοθετήθηκε, διότι κρίθηκε αναγκαία και σύμφωνη με τα διεθνή πρότυπα η ανωτέρω πρόβλεψη.
- Το σχόλιο επί του άρθρου 67, περί της χρηματοδότησης από τρίτο στη διαιτησία, αξιολογήθηκε, χωρίς να κριθεί αναγκαία η μεταβολή των αντίστοιχων διατάξεων.
- Οι παρατηρήσεις επί του άρθρου 81, περί της δυνατότητας υποβολής πρότασης από τον διαμεσολαβητή κατά τη διαδικασία της διαμεσολάβησης, δεν υιοθετήθηκαν, διότι κρίθηκε ότι η δυνατότητα υποβολής πρότασης θα αναβαθμίσει τόσο τον θεσμό όσο και τον ρόλο του διαμεσολαβητή, δίχως να επηρεάζει τον χαρακτήρα του θεσμού και δίχως να αντίκειται στην Οδηγία 2008/52/ΕΚ.
- Οι παρατηρήσεις επί του άρθρου 84, περί ανάρτησης και διάθεσης του πρακτικού διαμεσολάβησης μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Διαμεσολάβησης και των ζητημάτων εμπιστευτικότητας, αξιολογήθηκαν, δίχως να κριθεί αναγκαία η ουσιαστική μεταβολή των αντίστοιχων διατάξεων, διότι κρίθηκε πως η πρόσβαση στο αναρτημένο πρακτικό είναι ασφαλής και ελεγχόμενη, περιορίζεται στα μέρη, στους νομικούς παραστάτες τους και στα αρμόδια δικαστήρια και παρέχεται αποκλειστικά για τον σκοπό της επαλήθευσης της γνησιότητας και της ακρίβειας του περιεχομένου του, ενώ οι απαραίτητες τεχνικές εγγυήσεις εμπιστευτικότητας θα διευκρινιστούν στην κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσα υπουργική απόφαση αναφορικά με την τεχνική υλοποίηση, ενώ παράλληλα αποσαφηνίζεται πως κατόπιν της πλήρους λειτουργίας της ανωτέρω ψηφιακής πύλης καταργείται εν τοις πράγμασι η υποχρέωση φυσικής κατάθεσης του πρακτικού στη γραμματεία του αρμοδίου δικαστηρίου.
- Οι παρατηρήσεις επί του άρθρου 89, περί της σύνδεσης απόρριψης της πρότασης του διαμεσολαβητή με δυσμενείς οικονομικές συνέπειες αξιολογήθηκαν, χωρίς να κριθεί αναγκαία η μεταβολή των αντίστοιχων διατάξεων, αφού ο επιμερισμός των δικαστικών εξόδων και η επιμέτρηση της δικαστικής δαπάνης δεν αποτελεί υποχρεωτική ρύθμιση, αλλά επαφίεται στην ελεύθερη κρίση του δικαστή, ο οποίος απλώς λαμβάνει υπόψη τις σχετικές διατάξεις και αποκλειστικά στην περίπτωση όπου η πρόταση συμπίπτει ουσιωδώς με τη δικαστική απόφαση.
- Το σχόλιο επί του άρθρου 102, περί αποσαφήνισης της φύσεως του ελέγχου που διενεργεί ο Κτηματολογικός Διαμεσολαβητής επί των προσκομισθέντων προς απόδειξη έκτακτης χρησικτησίας εγγράφων, δεν υιοθετήθηκε, διότι κρίθηκε ότι προκύπτει σαφώς

από το γράμμα της διατάξεως ότι ο διαμεσολαβητής διαπιστώνει μόνο την προσκόμιση τουλάχιστον δύο αποδεικτικών στοιχείων από περιοριστικά απαριθμούμενη λίστα, αποκλείοντας κάθε δικαιοδοτική αξιολόγηση από αυτόν.

- Οι παρατηρήσεις επί των άρθρων 120 έως 122, αναφορικά με την οργάνωση υπηρεσιών θεσμικής εμπορικής διαιτησίας αξιολογήθηκαν δίχως να μεταβληθεί το περιεχόμενο των διατάξεων, διότι κρίθηκε ότι το σχέδιο νόμου προβλέπει τις κατάλληλες εγγυήσεις.
- Αναφορικά με την παρατήρηση επί του άρθρου 127, περί της διεύρυνσης της σύνθεσης της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης με εκπροσώπους καταναλωτών, αντιπροσωπευτικών επιχειρηματικών και εργοδοτικών οργανώσεων και λοιπών φορέων αξιολογήθηκε, χωρίς να υιοθετηθεί, στο παρόν στάδιο. Κρίθηκε ότι η σύνθεση της Επιτροπής πρέπει να παραμείνει σχετική σε πρόσωπα εξοικειωμένα με τη διαμεσολάβηση, ενώ προβλέπεται ήδη η συμμετοχή δύο διαμεσολαβητών εκπροσώπων επαγγελματικών φορέων της Χώρας
- Οι παρατηρήσεις επί των άρθρων 154 έως 183, περί της δικαστικής μεσολάβησης, αξιολογήθηκαν, δίχως να μεταβληθεί ουσιωδώς το περιεχόμενο των σχετικών διατάξεων.
- Τέλος, η παρατήρηση επί του άρθρου 187, για τη ρητή επέκταση της νομικής βοήθειας και στο στάδιο πριν από την άσκηση αγωγής, αξιολογήθηκε, χωρίς να υιοθετηθεί, καθώς κρίθηκε ορθότερο η προβλεπόμενη ήδη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της νομικής βοήθειας να καταλαμβάνει, σε πρώτη φάση, τις περιπτώσεις στις οποίες έχει ήδη επέλθει εκκρεμοδικία, και, ως εκ τούτου, να διατηρηθεί η προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 191 ως έχει.

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

Δ.1 Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης
Η αξιολογούμενη ρύθμιση αναμένεται να επιφέρει σημαντικά άμεσα και έμμεσα οφέλη για τους θεσμούς απονομής δικαιοσύνης, τη δημόσια διοίκηση, τους επαγγελματίες του κλάδου, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες. Ειδικότερα, μέσω της ενίσχυσης των μηχανισμών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και της συστηματικής προώθησης της διαμεσολάβησης, της διαιτησίας και της δικαστικής μεσολάβησης, επιτυγχάνεται η μείωση του φόρτου των πολιτικών δικαστηρίων και η αποσυμφόρηση των πινακίων τους, γεγονός που συμβάλλει στην ταχύτερη εκδίκαση των υποθέσεων που παραμένουν στη δικαστική ύλη. Παράλληλα, περιορίζεται το κόστος της εκκρεμοδικίας τόσο για το Δημόσιο όσο και για τους ιδιώτες. Για τις επιχειρήσεις, η καθιέρωση σύγχρονου και ενιαίου πλαισίου εναλλακτικής επίλυσης διαφορών μειώνει τα δικαστικά έξοδα και το κόστος συναλλαγών, ενώ η ταχύτερη επίλυση εμπορικών διαφορών μέσω διαιτησίας και διαμεσολάβησης ενισχύει την ασφάλεια δικαίου και τη σταθερότητα των συναλλακτικών σχέσεων. Ιδιαίτερη σημασία έχει η υιοθέτηση σύγχρονου συστήματος διεθνούς διαιτησίας, εναρμονισμένου με τα πρότυπα της UNCITRAL, το οποίο αναμένεται να ενισχύσει την ελκυστικότητα της Ελλάδας ως τόπου διεξαγωγής διεθνών διαιτησιών και να συμβάλει στην ανάπτυξη της σχετικής οικονομικής δραστηριότητας. Για τους πολίτες, η δυνατότητα ταχύτερης και οικονομικότερης επίλυσης διαφορών περιορίζει την οικονομική επιβάρυνση που συνεπάγεται η προσφυγή στη δικαιοσύνη και διευρύνει την πρόσβαση σε αποτελεσματικούς μηχανισμούς επίλυσης διαφορών. Η ένταξη διαδικασιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών στο σύστημα νομικής βοήθειας ενισχύει περαιτέρω την πρόσβαση των οικονομικά ασθενέστερων πολιτών σε ποιοτικές υπηρεσίες επίλυσης διαφορών. Ιδιαίτερα σε οικογενειακές και κτηματολογικές διαφορές, η ταχύτερη επίλυση των υποθέσεων συμβάλλει στη μείωση της κοινωνικής και οικονομικής επιβάρυνσης των ενδιαφερομένων. Σε επίπεδο διοικητικής αποτελεσματικότητας, η συγκέντρωση του ρυθμιστικού πλαισίου σε ενιαίο νομοθετικό κείμενο, η λειτουργία της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Διαμεσολάβησης, η αυτοματοποίηση των μητρώων και η ηλεκτρονική υποβολή στοιχείων και εκθέσεων πεπραγμένων περιορίζουν τον διοικητικό φόρτο, διευκολύνουν την εποπτεία των σχετικών διαδικασιών και ενισχύουν τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης. Περαιτέρω, η θέσπιση συστήματος βαθμίδων πιστοποίησης διαμεσολαβητών και η εξειδικευμένη επιμόρφωση των επαγγελματιών του χώρου συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, ενώ η ανάπτυξη ειδικών μορφών διαμεσολάβησης επιτρέπει την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση εξειδικευμένων κατηγοριών διαφορών. Παράλληλα, η δυνατότητα διεξαγωγής διαδικασιών με τη χρήση τηλεδιάσκεψης διευκολύνει την πρόσβαση πολιτών και επιχειρήσεων που βρίσκονται σε νησιωτικές, ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές, περιορίζοντας τις γεωγραφικές ανισότητες και το σχετικό οικονομικό κόστος συμμετοχής. Ως προς τα έμμεσα οφέλη, η ρύθμιση ενισχύει την εμπιστοσύνη των πολιτών στους θεσμούς μέσω της κατοχύρωσης κοινών αρχών αμεροληψίας, εμπιστευτικότητας και ίσης μεταχείρισης σε όλες τις διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών. Ιδιαίτερα στις οικογενειακές διαφορές, η ανάδειξη του βέλτιστου συμφέροντος του ανηλίκου ως υπέρτερου κριτηρίου ενισχύει την προστασία των ευάλωτων μερών. Παράλληλα, οι προβλέψεις για τη γνωστοποίηση χρηματοδότησης από τρίτους στη διαιτησία, τον έλεγχο συγκρούσεων συμφερόντων και τη

δυνατότητα παροχής εγγυοδοσίας συμβάλλουν στη βελτίωση της διαχείρισης κινδύνων και στην ενίσχυση της αξιοπιστίας και της διαφάνειας του συστήματος. Τέλος, η θεσμοθέτηση δράσεων σχολικής και πανεπιστημιακής διαμεσολάβησης αναμένεται να συμβάλει μακροπρόθεσμα στην ανάπτυξη κουλτούρας συναινετικής και ειρηνικής επίλυσης διαφορών, με θετικές επιδράσεις στη λειτουργία της κοινωνίας και των θεσμών.

Τέλος, με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Μέρους Ζ' επιδιώκεται η ενίσχυση της στελέχωσης και της εύρυθμης λειτουργίας υπηρεσιών και φορέων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, η ταχύτερη κάλυψη επειγουσών αναγκών σε εξειδικευμένο προσωπικό, η αποτελεσματικότερη λειτουργία επιμέρους ποινικών και δικονομικών διαδικασιών, καθώς και η βελτίωση της κατάρτισης και της έγκαιρης ένταξης νέων δικαστικών λειτουργών στο δικαστικό σώμα. Συνολικά, οι ρυθμίσεις συμβάλλουν στην αποτελεσματικότερη λειτουργία του συστήματος δικαιοσύνης και στην καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών που καλύπτουν οι οικείες υπηρεσίες.

Δ.2 Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης

Από την εφαρμογή της αξιολογούμενης ρύθμισης αναμένεται περιορισμένο διοικητικό και λειτουργικό κόστος, το οποίο αφορά κυρίως την προετοιμασία και την οργάνωση του νέου θεσμικού πλαισίου. Ειδικότερα, απαιτείται η έκδοση των προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων, η προσαρμογή και αναβάθμιση της υφιστάμενης ψηφιακής υποδομής για τη λειτουργία της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Διαμεσολάβησης, καθώς και η διαμόρφωση των χώρων δικαστικής μεσολάβησης. Κόστος συνεπάγεται επίσης η επιμόρφωση δικαστών, η ενημέρωση των επαγγελματιών και των αρμόδιων υπηρεσιών και η ενημέρωση των πολιτών για το νέο πλαίσιο.

Κατά τη λειτουργία της ρύθμισης προκύπτουν δαπάνες για τη λειτουργία των Γραφείων Δικαστικής Μεσολάβησης και των προβλεπόμενων Ειδικών Επιτροπών, καθώς και για τη συντήρηση και υποστήριξη των ψηφιακών συστημάτων. Για τους διαμεσολαβητές και τους υποψήφιους διαμεσολαβητές προβλέπεται κόστος που συνδέεται με την περιοδική μετεκπαίδευση και τις εξετάσεις διαπίστευσης. Για τους πολίτες και τους λοιπούς συμμετέχοντες ενδέχεται να προκύπτει κόστος συμμετοχής στις διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, συμπεριλαμβανομένου του προβλεπόμενου παραβόλου δικαστικής μεσολάβησης, το οποίο αντισταθμίζεται από τη δωρεάν παροχή της υπηρεσίας. Το κόστος αυτό αναμένεται να αντισταθμίζεται σε σημαντικό βαθμό από τη μείωση του χρόνου και των συνολικών δαπανών επίλυσης των διαφορών.

Δ.3 Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης

Κύριοι κίνδυνοι αποτελούν η ενδεχόμενη καθυστέρηση έκδοσης των απαιτούμενων κανονιστικών πράξεων, ιδίως ως προς τις βαθμίδες πιστοποίησης και τον κανονισμό εξετάσεων, καθώς και οι δυσχέρειες προσαρμογής των εμπλεκόμενων φορέων στο νέο θεσμικό και ψηφιακό πλαίσιο. Οι κίνδυνοι περιορίζονται μέσω της σταδιακής έναρξης ισχύος, της έγκαιρης έκδοσης των κανονιστικών πράξεων, της επιμόρφωσης των εμπλεκομένων, της ενημέρωσης των πολιτών και της συστηματικής παρακολούθησης και αξιολόγησης της εφαρμογής μέσω εκθέσεων πεπραγμένων.

Τομέας επίδρασης	Οφέλη	Κόστη	Κίνδυνοι
Θεσμοί, δημόσια διοίκηση και διαφάνεια	x	x	x

Αγορά, οικονομία και ανταγωνισμός	**x**		
Κοινωνία και κοινωνικές ομάδες	**x**		**x**
Φυσικό, αστικό και πολιτιστικό περιβάλλον			
Νησιωτικότητα	**x**		

Ε. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

Ε.1 Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων		
Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία / υπηρεσίες / φορείς	Αντικείμενο συναρμοδιότητας
Επί της αρχής και του συνόλου των άρθρων	Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	

Ε.2 Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων				
Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα *(ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)*
Άρθρο 19	Κοινή απόφαση	Δικαιοσύνης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	Καθορισμός της διαδικασίας καταλογισμού και είσπραξης σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 18.	
Περ. α) παρ. 1 άρθρου 71	Απόφαση	Δικαιοσύνης	Ρύθμιση της τήρησης του ειδικού βιβλίου διαιτησιών σε κάθε δικαστήριο, κατά την παρ. 9 του άρθρου 33.	
Περ. β) παρ. 1 άρθρου 71	Απόφαση	Δικαιοσύνης	Ρύθμιση της τήρησης, της δημοσιότητας και της λειτουργίας του μητρώου δημόσιων και ιδιωτικών φορέων θεσμικής διαιτησίας,	

			κατά την παρ. 4 του άρθρου 65.	
Παρ. 2 άρθρου 71	Απόφαση ή κοινή απόφαση	Δικαιοσύνης ή Δικαιοσύνης με κατά περίπτωση εποπτεύοντα Υπουργό	Οργάνωση θεσμικών διαιτησιών σε επιμελητήρια, χρηματιστήρια αξιών και εμπορευμάτων και σε επαγγελματικές ενώσεις προσώπων που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, κατά την παρ. 1 του άρθρου 65.	
Παρ. 1 άρθρου 154	Απόφαση	Δικαιοσύνης	Καθορισμός: α) της αναπροσαρμογής των ελάχιστων αμοιβών διαμεσολαβητή ανά τριετία, κατά το άρθρο 125, β) του αριθμού των μελών και κάθε ειδικότερου θέματος λειτουργίας των Ειδικών Επιτροπών, κατά το άρθρο 129, γ) των λεπτομερειών τήρησης των Μητρώων Διαμεσολαβητών και της δημιουργίας επιπρόσθετων Μητρώων, κατά το άρθρο 130, δ) των ειδικών σημάνσεων, των κριτηρίων χορήγησης σήμανσης και των ελάχιστων ωρών εξειδικευμένης εκπαίδευσης, κατά το άρθρο 130, ε) των προϋποθέσεων, των κριτηρίων και της διαδικασίας χορήγησης πιστοποίησης εκπαιδευτή διαμεσολαβητών, κατά το άρθρο 131, στ) κάθε θέματος σχετικά με τη διενέργεια των υποχρεωτικών	

			επιμορφωτικών σεμιναρίων του άρθρου 133, συμπεριλαμβανομένων του τρόπου διεξαγωγής, του φορέα υλοποίησης, των προϋποθέσεων ολοκλήρωσης και κάθε σχετικής τεχνικής λεπτομέρειας, ζ) των όρων και προϋποθέσεων αδειοδότησης και λειτουργίας Φορέων Κατάρτισης Διαμεσολαβητών, κατά την παρ. 10 του άρθρου 147, και η) της τροποποίησης των απαιτούμενων δικαιολογητικών που υποβάλλει ενδιαφερόμενος Φορέας στην Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης για τη λήψη άδειας λειτουργίας, κατά το άρθρο 147.	
Παρ. 2 άρθρου 154	Κοινή απόφαση	Δικαιοσύνης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	Ρύθμιση: α) της αναπροσαρμογής του ποσού της χρηματικής κύρωσης κατά τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 18, β) της αποζημίωσης ανά συνεδρίαση των μελών των Ειδικών Επιτροπών, κατά το άρθρο 129, γ) της αναπροσαρμογής του παραβόλου υποβολής πειθαρχικής αναφοράς, κατά το άρθρο 135, και δ) της αναπροσαρμογής του παραβόλου αδειοδότησης Φορέων	

			Κατάρτισης, κατά το άρθρο 147.	
Παρ. 3 άρθρου 154	Κοινή απόφαση	Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Ρύθμιση: α) των τεχνικών προδιαγραφών, της λειτουργίας και της διαχείρισης της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Διαμεσολάβησης (Ε.Ψ.Π.Δ.), β) των τεχνικών λεπτομερειών της διαδικασίας ηλεκτρονικής κατάθεσης πρακτικού διαμεσολάβησης μέσω της Ε.Ψ.Π.Δ., γ) της μορφής και των προδιαγραφών του επικυρωμένου ηλεκτρονικού αντιγράφου που διαβιβάζεται στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου, και δ) της κατάργησης της υποχρέωσης φυσικής κατάθεσης στη γραμματεία και της αντικατάστασής της από την ηλεκτρονική κατάθεση μέσω της Ε.Ψ.Π.Δ.	
Παρ. 4 άρθρου 154	Κοινή απόφαση	Δικαιοσύνης και Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού	Ρύθμιση: α) του περιεχομένου, της διάρκειας, του τρόπου διεξαγωγής και κάθε σχετικής λεπτομέρειας για την εκπαίδευση των Συντονιστών στη σχολική διαμεσολάβηση του άρθρου 109, β) του περιεχομένου, της διάρκειας, του τρόπου διεξαγωγής και κάθε σχετικής λεπτομέρειας για την εκπαίδευση των Συντονιστών στην	

			πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση του άρθρου 116, γ) των κριτηρίων και της διαδικασίας επιλογής των μαθητών που συγκροτούν την ομάδα μαθητών-διαμεσολαβητών της παρ. 1 του άρθρου 103, δ) της διαδικασίας επιλογής των μαθητών-διαμεσολαβητών από τον Συντονιστή για τη διεξαγωγή της σχολικής διαμεσολάβησης σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 107, ε) του χρόνου τήρησης του εγγράφου της συμφωνίας σε ειδικό αρχείο εντός σχολικών μονάδων της παρ. 3 του άρθρου 108, και στ) κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας για την υλοποίηση της σχολικής διαμεσολάβησης.	
Παρ. 5 άρθρου 154	Απόφαση	Δικαιοσύνης	Καθορισμός των ειδικότερων δικαιολογητικών και της διαδικασίας υποβολής για την εφαρμογή του άρθρου 129.	
Παρ. 1 άρθρου 174	Κοινή Απόφαση	Δικαιοσύνης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	Ρύθμιση: α) της αναπροσαρμογής του παραβόλου αίτησης εισαγωγής σε δικαστική μεσολάβηση, κατά το άρθρο 161, και β) της αναπροσαρμογής του παραβόλου κατάθεσης πρακτικού δικαστικής	

			μεσολάβησης, κατά το άρθρο 169.	
Παρ. 2 άρθρου 174	Απόφαση	Δικαιοσύνης	Ρύθμιση, σύμφωνα με το άρθρο 171, του περιεχομένου, της διάρκειας και του χρόνου ολοκλήρωσης των ειδικών προγραμμάτων επιμόρφωσης στη δικαστική μεσολάβηση, της ιδιότητας και του τρόπου επιλογής των επιμορφωτών, της σύστασης ομάδας εργασίας από προσωπικό της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών και διοικητικό προσωπικό των κατά περίπτωση δικαστικών υπηρεσιών της χώρας για την υποστήριξη των ειδικών προγραμμάτων επιμόρφωσης, καθώς και κάθε άλλου ειδικότερου θέματος σχετικά με την οργάνωση και υλοποίηση των ανωτέρω προγραμμάτων.	
Παρ. 3 άρθρου 174	Προεδρικό διάταγμα	Πρόεδρος της Δημοκρατίας κατόπιν πρότασης του Υπουργού Δικαιοσύνης	Σύσταση Γραφείων Δικαστικής Μεσολάβησης κατά το άρθρο 172 και σε λοιπές Εφετειακές Περιφέρειες της χώρας.	
Παρ. 1 άρθρου 199	Απόφαση	Διοικητικό Συμβούλιο Κέντρου Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας Ορεστιάδας	Κατάρτιση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Κέντρου.	
Άρθρο 200	Απόφαση	Δικαιοσύνης	Καθορισμός του ποσού των δωρεών ή	

			χορηγιών που υπόκεινται στην υποχρέωση δημόσιας γνωστοποίησης κατά την παρ. 5 του άρθρου 198.	
Παρ. 1 άρθρου 211	Απόφαση	Υπηρεσιακός Γραμματέας Υπουργείου Δικαιοσύνης	Κατανομή των οργανικών θέσεων της παρ. 1 του άρθρου 203 στις οργανικές μονάδες του π.δ. 30/2025 (Α΄ 52).	
Παρ. 2 άρθρου 211	Κοινή απόφαση	Δικαιοσύνης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών	Καθορισμός του τρόπου κατάρτισης και τήρησης του ηλεκτρονικού καταλόγου, του περιεχομένου και της διαδικασίας υποβολής των αιτήσεων των υποψηφίων, του χρόνου και της διαδικασίας ελέγχου των δικαιολογητικών τους, κάθε άλλου θέματος που σχετίζεται με την πρόσληψη του προσωπικού των παρ. 1 και 2 του άρθρου 204, των απαιτούμενων τυπικών και τυχόν πρόσθετων προσόντων, καθώς και των κριτηρίων και του τρόπου μοριοδότησης και κατάταξής τους.	
Παρ. 3 άρθρου 211	Κοινή απόφαση	Δικαιοσύνης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών	Καθορισμός του τρόπου κατάρτισης και τήρησης του ηλεκτρονικού καταλόγου των κλάδων της παρ. 1 του άρθρου 204, του περιεχομένου και της διαδικασίας υποβολής των αιτήσεων των υποψηφίων, του χρόνου και της διαδικασίας ελέγχου των δικαιολογητικών τους, κάθε άλλου θέματος που σχετίζεται	

			με την πρόσληψη του προσωπικού αυτού, των απαιτούμενων τυπικών και τυχόν πρόσθετων προσόντων, καθώς και των κριτηρίων και του τρόπου μοριοδότησης και κατάταξής τους.	

Ε.3 Διοικητικές διαδικασίες				
Η αξιολογούμενη ρύθμιση αφορά σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών - ΜΙΤΟΣ; ΝΑΙ ❒ ΟΧΙ ☒				
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Αρχή θεσμοθέτησης	Τίτλος διαδικασίας	Μοναδικός Αριθμός Καταχώρησης (όταν πρόκειται για τροποποίηση ή κατάργηση υφιστάμενης διαδικασίας)
Νέα διαδικασία				
Τροποποίηση υφιστάμενης διαδικασίας				
Κατάργηση υφιστάμενης διαδικασίας				

Ε.4 Διοικητικά βάρη
Η διοικητική διαδικασία που προβλέπεται στην αξιολογούμενη ρύθμιση προκαλεί διοικητικά βάρη; ΝΑΙ ❒ ΟΧΙ ☒

Α. Τίτλος διαδικασίας	Β. Μέγεθος πληθυσμού (αριθμός μονάδων)	Γ. Ετήσια συχνότητα	Δ. Χρόνος που απαιτείται για την υλοποίηση της διαδικασίας	Ε. Υπολογισμός διοικητικού βάρους (ευρώ ανά έτος) Β*Γ*Δ* κόστος ανθρωποώρας

Ε.5 Σύσταση νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας
Ε.5.1 Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η σύσταση νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ❒ Εάν ΝΑΙ, σε ποια διάταξη προβλέπεται;
Η ίδρυση και η λειτουργία του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «Κέντρο Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας Ορεστιάδας» προβλέπονται στα Κεφάλαια Α' και Β' του Μέρους ΣΤ' του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.
Ε.5.2 Γιατί προτείνεται η σύσταση αυτού του νέου οργάνου και δεν επαρκούν οι υφιστάμενες διοικητικές δομές για να επιτευχθεί ο στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης;
Κρίνεται σκόπιμη η σύσταση ενός εξειδικευμένου και λειτουργικά ευέλικτου νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και επιστημονική ανεξαρτησία, ικανού να αναπτύξει στοχευμένες δράσεις έρευνας, κατάρτισης και διεθνούς δικτύωσης στην εναλλακτική επίλυση διαφορών, δεδομένου ότι οι υφιστάμενες διοικητικές δομές δεν διαθέτουν την απαιτούμενη εξειδίκευση και ευελιξία για την ανάληψη επιστημονικών, εκπαιδευτικών και διασυνοριακών δράσεων. Σημειώνεται ότι το Κέντρο Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας Ορεστιάδας λειτουργεί συμπληρωματικά, χωρίς να ασκεί δικαιοδοτική λειτουργία ή να υποκαθιστά δημόσιες αρχές.
Ε.5.3 Πότε θα εκκινήσει η λειτουργία του νέου οργάνου;
Το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο του Κέντρου Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας Ορεστιάδας διορίζεται εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Μέχρι την πλήρως λειτουργική οργάνωση του Κέντρου, η προσωρινή στέγασή του και η παροχή βασικής διοικητικής ή υλικοτεχνικής υποστήριξης μπορούν να εξασφαλίζονται μέσω της σύναψης συμφωνιών συνεργασίας με δημόσιους ή επαγγελματικούς φορείς του Δήμου Ορεστιάδας.

Ε.5.4 Έχει γίνει η σχετική οικονομοτεχνική μελέτη αναφορικά με τη σύσταση του νέου οργάνου; ΝΑΙ ❒ ΟΧΙ ☒ Εάν ΝΑΙ, να επισυναφθεί ηλεκτρονικά.
Ε.5.5 Να αναφέρετε τα στοιχεία του νέου οργάνου (επωνυμία ή ονομασία και νομική μορφή, χώρο λειτουργίας και τρόπο στελέχωσης).
Το Κέντρο Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας Ορεστιάδας στελεχώνεται από προσωπικό το οποίο έχει προσληφθεί με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου και με συμβάσεις έργου ή παροχής υπηρεσιών. Δύναται να συνεργάζεται με επιστήμονες, μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), ερευνητές, διαμεσολαβητές, διαιτητές και λοιπούς ειδικούς επιστήμονες. Η επιλογή των μελών του προσωπικού του γίνεται βάσει διαφανών και αντικειμενικών διαδικασιών σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του.

Η. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

Η.1 Τροποποίηση διατάξεων	
Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	*Υφιστάμενες διατάξεις*
Άρθρο 176 **Παραπομπή σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση σε υποθέσεις παρέκκλισης από την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας - Τροποποίηση άρθρου 1514 Αστικού Κώδικα** Στο άρθρο 1514 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164), περί της παρέκκλισης από την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2 μετά από τις λέξεις «σε διαμεσολάβηση» προστίθενται οι λέξεις «ή δικαστική μεσολάβηση», β) στην περ. γ) της παρ. 3, οι λέξεις «διατάξει διαμεσολάβηση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «διατάξει τα μέρη σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση». «Άρθρο 1514	Το άρθρο 1514 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164) έχει σήμερα ως εξής: «Άρθρο 1514 Παρέκκλιση από την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας 1. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 1513, οι γονείς μπορούν με έγγραφο βεβαίας χρονολογίας να ρυθμίζουν διαφορετικά την κατανομή της γονικής μέριμνας, ιδίως να αναθέτουν την άσκησή της στον έναν από αυτούς, και να καθορίζουν τον τόπο κατοικίας του τέκνου τους, τον γονέα με τον οποίο θα διαμένει, καθώς και τον τρόπο επικοινωνίας του με τον άλλο γονέα. Το ανωτέρω έγγραφο ισχύει τουλάχιστον για δύο (2) έτη και παρατείνεται αυτοδικαίως, εκτός αν κάποιος από τους δύο γονείς δηλώσει εγγράφως στον άλλο γονέα, πριν τη λήξη του συμφωνημένου χρόνου, ότι δεν επιθυμεί την παράτασή του. 2. Αν δεν είναι δυνατή η από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας, εξαιτίας διαφωνίας των γονέων και

Παρέκκλιση από την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας 1. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 1513, οι γονείς μπορούν με έγγραφο βεβαίας χρονολογίας να ρυθμίζουν διαφορετικά την κατανομή της γονικής μέριμνας, ιδίως να αναθέτουν την άσκησή της στον έναν από αυτούς, και να καθορίζουν τον τόπο κατοικίας του τέκνου τους, τον γονέα με τον οποίο θα διαμένει, καθώς και τον τρόπο επικοινωνίας του με τον άλλο γονέα. Το ανωτέρω έγγραφο ισχύει τουλάχιστον για δύο (2) έτη και παρατείνεται αυτοδικαίως, εκτός αν κάποιος από τους δύο γονείς δηλώσει εγγράφως στον άλλο γονέα, πριν τη λήξη του συμφωνημένου χρόνου, ότι δεν επιθυμεί την παράτασή του. 2. Αν δεν είναι δυνατή η από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας, εξαιτίας διαφωνίας των γονέων και ιδίως αν ο ένας γονέας αδιαφορεί ή δεν συμπράττει σε αυτήν ή δεν τηρεί την τυχόν υπάρχουσα συμφωνία για την άσκηση ή τον τρόπο άσκησης της γονικής μέριμνας ή αν η συμφωνία αυτή είναι αντίθετη προς το συμφέρον του τέκνου ή αν η γονική μέριμνα ασκείται αντίθετα προς το συμφέρον του τέκνου, καθένας από τους γονείς προσφεύγει σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ενδοοικογενειακής βίας, όπως ο νόμος ορίζει. Αν διαφωνούν, αποφασίζει το δικαστήριο. 3. Το δικαστήριο μπορεί ανάλογα με την περίπτωση: α) να κατανείμει την άσκηση της γονικής μέριμνας μεταξύ των γονέων, να εξειδικεύσει τον τρόπο άσκησής της στα κατ' ιδίαν θέματα ή να αναθέσει την άσκηση της γονικής μέριμνας στον ένα γονέα ή σε τρίτο, β) να διατάξει πραγματογνωμοσύνη ή τη λήψη οποιουδήποτε άλλου πρόσφορου μέτρου, γ) να διατάξει τα μέρη σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση ή την επανάληψη	ιδίως αν ο ένας γονέας αδιαφορεί ή δεν συμπράττει σε αυτήν ή δεν τηρεί την τυχόν υπάρχουσα συμφωνία για την άσκηση ή τον τρόπο άσκησης της γονικής μέριμνας ή αν η συμφωνία αυτή είναι αντίθετη προς το συμφέρον του τέκνου ή αν η γονική μέριμνα ασκείται αντίθετα προς το συμφέρον του τέκνου, καθένας από τους γονείς προσφεύγει σε διαμεσολάβηση, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ενδοοικογενειακής βίας, όπως ο νόμος ορίζει. Αν διαφωνούν, αποφασίζει το δικαστήριο. 3. Το δικαστήριο μπορεί ανάλογα με την περίπτωση: α) να κατανείμει την άσκηση της γονικής μέριμνας μεταξύ των γονέων, να εξειδικεύσει τον τρόπο άσκησής της στα κατ` ιδίαν θέματα ή να αναθέσει την άσκηση της γονικής μέριμνας στον ένα γονέα ή σε τρίτο, β) να διατάξει πραγματογνωμοσύνη ή τη λήψη οποιουδήποτε άλλου πρόσφορου μέτρου, γ) να διατάξει διαμεσολάβηση ή την επανάληψη διακοπείσας διαμεσολάβησης, ορίζοντας συγχρόνως τον διαμεσολαβητή. Για τη λήψη της απόφασής του το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τους έως τότε δεσμούς του τέκνου με τους γονείς και τους αδελφούς του, καθώς και τις τυχόν συμφωνίες που έκαναν οι γονείς του τέκνου για την άσκηση της γονικής μέριμνας.».

διακοπείσας διαμεσολάβησης, ορίζοντας συγχρόνως τον διαμεσολαβητή. Για τη λήψη της απόφασής του το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τους έως τότε δεσμούς του τέκνου με τους γονείς και τους αδελφούς του, καθώς και τις τυχόν συμφωνίες που έκαναν οι γονείς του τέκνου για την άσκηση της γονικής μέριμνας.».	
Άρθρο 177 **Παραβίαση όρων πρακτικών διαμεσολάβησης - Τροποποίηση άρθρου 169Α Ποινικού Κώδικα** Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 169Α του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί παραβίασης δικαστικών αποφάσεων, συμφωνιών που επικυρώθηκαν από συμβολαιογράφο και πρακτικού διαμεσολάβησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά από τις λέξεις «παραβιάζει το πρακτικό διαμεσολάβησης» προστίθενται οι λέξεις «ή δικαστικής μεσολάβησης», β) μετά από τις λέξεις «που αφορούν στην επικοινωνία των ανήλικων τέκνων» προστίθενται οι λέξεις «ή την άσκηση ή την κατανομή της γονικής μέριμνας και της επιμέλειας των ανήλικων τέκνων» και η παρ. 1 του άρθρου 169Α διαμορφώνεται ως εξής: «1. Όποιος δεν συμμορφώθηκε σε προσωρινή διαταγή ή διάταξη δικαστικής απόφασης πολιτικού δικαστηρίου ή σε εισαγγελική διάταξη, που αφορούν τη ρύθμιση της νομής ή της κατοχής, την άσκηση της γονικής μέριμνας, την επικοινωνία με το τέκνο και τη ρύθμιση της χρήσης της οικογενειακής στέγης και της κατανομής των κινητών μεταξύ συζύγων ή την απαγόρευση προσέγγισης και επικοινωνίας μεταξύ προσώπων, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος δεν συμμορφώθηκε σε συμφωνία που επικυρώθηκε από συμ-	Η παρ. 1 του άρθρου 169Α του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί παραβίασης δικαστικών αποφάσεων, έχει σήμερα ως εξής: «Άρθρο 169Α Παραβίαση δικαστικών αποφάσεων, συμφωνιών που επικυρώθηκαν από συμβολαιογράφο και πρακτικού διαμεσολάβησης 1. Όποιος δεν συμμορφώθηκε σε προσωρινή διαταγή ή διάταξη δικαστικής απόφασης πολιτικού δικαστηρίου ή σε εισαγγελική διάταξη, που αφορούν τη ρύθμιση της νομής ή της κατοχής, την άσκηση της γονικής μέριμνας, την επικοινωνία με το τέκνο και τη ρύθμιση της χρήσης της οικογενειακής στέγης και της κατανομής των κινητών μεταξύ συζύγων ή την απαγόρευση προσέγγισης και επικοινωνίας μεταξύ προσώπων, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος δεν συμμορφώθηκε σε συμφωνία που επικυρώθηκε από συμβολαιογράφο κατά το άρθρο 1441 του Αστικού Κώδικα ή παραβιάζει πρακτικό διαμεσολάβησης που αφορούν στην επικοινωνία των ανήλικων τέκνων.».

βολαιογράφο κατά το άρθρο 1441 του Αστικού Κώδικα ή παραβιάζει πρακτικό διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης που αφορούν στην επικοινωνία των ανήλικων τέκνων ή την άσκηση ή την κατανομή της γονικής μέριμνας και της επιμέλειας των ανήλικων τέκνων.».	
Άρθρο 178 **Δυνατότητα προσφυγής σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 215 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας** Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 215 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), περί της άσκησης αγωγής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά από τις λέξεις «διαδικασία διαμεσολάβησης» προστίθενται οι λέξεις «ή δικαστικής μεσολάβησης», β) οι λέξεις «υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Αν δεν ορίζεται άλλως, η αγωγή επιδίδεται στον εναγόμενο μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κατάθεσή της. Αν η αγωγή πρέπει να επιδοθεί στο εξωτερικό, εντός του διαστήματος αυτού πρέπει να έχει επιδοθεί στον εισαγγελέα, κατά την παρ. 1 του άρθρου 134. Από την επίδοση της αγωγής μπορεί να ξεκινήσει και η διαδικασία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης, όπου προβλέπεται εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης. Αν η αγωγή δεν επιδοθεί νομίμως μέσα στην προθεσμία αυτή, θεωρείται ως μη ασκηθείσα.».	Η παρ. 2 του άρθρου 215 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί της άσκησης αγωγής, έχει σήμερα ως εξής: «Άρθρο 215 Άσκηση αγωγής 2. Αν δεν ορίζεται άλλως, η αγωγή επιδίδεται στον εναγόμενο μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κατάθεσή της. Αν η αγωγή πρέπει να επιδοθεί στο εξωτερικό, εντός του διαστήματος αυτού πρέπει να έχει επιδοθεί στον εισαγγελέα, κατά την παρ. 1 του άρθρου 134. Από την επίδοση της αγωγής μπορεί να ξεκινήσει και η διαδικασία διαμεσολάβησης, όπου προβλέπεται υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης. Αν η αγωγή δεν επιδοθεί νομίμως μέσα στην προθεσμία αυτή, θεωρείται ως μη ασκηθείσα.».
Άρθρο 179 **Τυπικές παραλείψεις κατά την εισαγωγή της αγωγής για συζήτηση - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 227 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας**	Η παρ. 1 του άρθρου 227 του Κώδικα Πολιτική (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί τυπικών παραλείψεων κατά την εισαγωγή της αγωγής για συζήτηση, έχει σήμερα ως εξής:

Στην περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 227 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί τυπικών παραλείψεων κατά την εισαγωγή της αγωγής για συζήτηση, οι λέξεις «Αρχικής Συνεδρίας Διαμεσολάβησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προδικαστικής προσφυγής σε εναλλακτική επίλυση διαφορών κατά τον Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Αν υπάρχουν τυπικές παραλείψεις που μπορούν να αναπληρωθούν, ο πρόεδρος οποιουδήποτε πολυμελούς δικαστηρίου ή ο εισηγητής ή ο δικαστής μονομελούς δικαστηρίου καλεί να τις συμπληρώσει και μετά τη συζήτηση, τον πληρεξούσιο δικηγόρο ή το διάδικο, εφόσον παρίσταται αυτοπροσώπως, τάσσοντας εύλογη κατά τη κρίση του προθεσμία. Τυπικές παραλείψεις υπό την έννοια του πρώτου εδαφίου μπορούν να συνιστούν ιδίως εκείνες που σχετίζονται με: α) την παροχή δικαστικής πληρεξουσιότητας, β) την απόδειξη της ικανότητας αυτοπρόσωπης δικαστικής παράστασης, γ) την καταβολή του δικαστικού ενσήμου, δ) την κατάθεση του γραμματίου προείσπραξης, ε) την τήρηση της υποχρεωτικής προδικαστικής προσφυγής σε εναλλακτική επίλυση διαφορών κατά τον Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, και στ) την προσκόμιση των εκθέσεων επίδοσης.».	«Άρθρο 227 1. Αν υπάρχουν τυπικές παραλείψεις που μπορούν να αναπληρωθούν, ο πρόεδρος οποιουδήποτε πολυμελούς δικαστηρίου ή ο εισηγητής ή ο δικαστής μονομελούς δικαστηρίου καλεί να τις συμπληρώσει και μετά τη συζήτηση, τον πληρεξούσιο δικηγόρο ή το διάδικο, εφόσον παρίσταται αυτοπροσώπως, τάσσοντας εύλογη κατά τη κρίση του προθεσμία. Τυπικές παραλείψεις υπό την έννοια του πρώτου εδαφίου μπορούν να συνιστούν ιδίως εκείνες που σχετίζονται με: α) την παροχή δικαστικής πληρεξουσιότητας, β) την απόδειξη της ικανότητας αυτοπρόσωπης δικαστικής παράστασης, γ) την καταβολή του δικαστικού ενσήμου, δ) την κατάθεση του γραμματίου προείσπραξης, ε) την τήρηση της Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας Διαμεσολάβησης, και στ) την προσκόμιση των εκθέσεων επίδοσης.».

Άρθρο 180 **Παραπομπή με διάταξη σε διαμεσολάβηση και δικαστική μεσολάβηση και απόσυρση - Τροποποίηση άρθρου 237 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας** Στο άρθρο 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί της προθεσμίας κατάθεσης προτάσεων και προσθήκης - αντίκρουσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) στο δεύτερο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «διαδικασίας διαμεσολάβησης» προστίθενται οι λέξεις «ή δικαστικής μεσολάβησης», αβ) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «ο διαμεσολαβητής που υπογράφει το συμφωνητικό ενημερώνει το δικαστήριο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ή υποβάλουν αίτηση εισαγωγής σε δικαστική μεσολάβηση κατά τον Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, ο διαμεσολαβητής ή ο δικαστής μεσολαβητής που υπογράφει το πρακτικό ενημερώνει το δικαστήριο», αγ) στο τέταρτο εδάφιο, οι λέξεις «ισχύει η παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 4640/2019 (Α' 190, διορθ. σφαλ. Α' 194)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών», β) στην παρ. 3 προστίθεται έκτο εδάφιο και το άρθρο 237 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 237 Προθεσμία κατάθεσης προτάσεων και προσθήκης αντίκρουσης 1. Οι προτάσεις των διαδίκων, η έκθεση επίδοσης, τα αποδεικτικά και διαδικαστικά τους έγγραφα και τα πληρεξούσια, στην τακτική διαδικασία, κατατίθενται ενενήντα (90) ημέρες μετά από τη λήξη της προθεσμίας επίδοσης της αγωγής ή της κλήσης και, εφόσον η αγωγή επιδίδεται στην αλλοδαπή, εκατόν είκοσι (120) ημέρες από τη λήξη της ίδιας προθεσμίας για όλους τους	Το άρθρο 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί της προθεσμίας κατάθεσης προτάσεων και προσθήκης – αντίκρουσης, έχει σήμερα ως εξής: «Άρθρο 237 Προθεσμία κατάθεσης προτάσεων και προσθήκης - αντίκρουσης 1. Οι προτάσεις των διαδίκων, η έκθεση επίδοσης, τα αποδεικτικά και διαδικαστικά τους έγγραφα και τα πληρεξούσια, στην τακτική διαδικασία, κατατίθενται ενενήντα (90) ημέρες μετά από τη λήξη της προθεσμίας επίδοσης της αγωγής ή της κλήσης και, εφόσον η αγωγή επιδίδεται στην αλλοδαπή, εκατόν είκοσι (120) ημέρες από τη λήξη της ίδιας προθεσμίας για όλους τους διαδίκους. Η προθεσμία αυτή δεν αναστέλλεται κατά το διάστημα της διαδικασίας διαμεσολάβησης. Αν κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας και πριν από την κατάθεση προτάσεων οι διάδικοι υπογράψουν συμφωνητικό υπαγωγής σε διαμεσολάβηση, ο διαμεσολαβητής που υπογράφει το συμφωνητικό ενημερώνει το δικαστήριο και η υπόθεση αποσύρεται από το πινάκιο. Κατά τα λοιπά ισχύει η παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 4640/2019 (Α` 190, διορθ. σφαλ. Α` 194). Σε περίπτωση μη υπογραφής πρακτικού επίτευξης συμφωνίας, η υπόθεση επαναφέρεται στο αρμόδιο δικαστήριο με αίτηση στη γραμματεία οποιουδήποτε από τους διαδίκους. Η γραμματεία συντάσσει έκθεση κατάθεσης και προσδιορισμού δικασίμου και ενημερώνει τους διαδίκους με οίκοθεν κλήση, η οποία δύναται να πραγματοποιείται και με ηλεκτρονικά μέσα στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των μερών ή των πληρεξούσιων δικηγόρων τους. 2. Η προσθήκη - αντίκρουση κατατίθεται εντός των επόμενων δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας κατάθεσης των προτάσεων. Στην ίδια προθεσμία κατατίθεται και το δικαστικό ένσημο. Εντός των επόμενων δέκα (10) ημερών από την τελευταία αυτή προθεσμία ορίζεται ο δικαστής ή, επί πολυμελούς δικαστηρίου, η σύνθεση και ο εισηγητής για την εκδίκαση της διαφοράς.

διαδίκους. Η προθεσμία αυτή δεν αναστέλλεται κατά το διάστημα της διαδικασίας διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης. Αν κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας και πριν από την κατάθεση προτάσεων οι διάδικοι υπογράψουν συμφωνητικό υπαγωγής σε διαμεσολάβηση ή υποβάλουν αίτηση εισαγωγής σε δικαστική μεσολάβηση κατά τον Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, ο διαμεσολαβητής ή ο δικαστής μεσολαβητής που υπογράφει το πρακτικό ενημερώνει το δικαστήριο και η υπόθεση αποσύρεται από το πινάκιο. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών. Σε περίπτωση μη υπογραφής πρακτικού επίτευξης συμφωνίας, η υπόθεση επαναφέρεται στο αρμόδιο δικαστήριο με αίτηση στη γραμματεία οποιουδήποτε από τους διαδίκους. Η γραμματεία συντάσσει έκθεση κατάθεσης και προσδιορισμού δικασίμου και ενημερώνει τους διαδίκους με οίκοθεν κλήση, η οποία δύναται να πραγματοποιείται και με ηλεκτρονικά μέσα στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των μερών ή των πληρεξούσιων δικηγόρων τους. 2. Η προσθήκη αντίκρουση κατατίθεται εντός των επόμενων δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας κατάθεσης των προτάσεων. Στην ίδια προθεσμία κατατίθεται και το δικαστικό ένσημο. Εντός των επόμενων δέκα (10) ημερών από την τελευταία αυτή προθεσμία ορίζεται ο δικαστής ή, επί πολυμελούς δικαστηρίου, η σύνθεση και ο εισηγητής για την εκδίκαση της διαφοράς. 3. Εντός τριάντα (30) ημερών μετά τη χρέωση, ο δικαστής του μονομελούς ή ο εισηγητής του πολυμελούς πρωτοδικείου εκδίδει διάταξη, που περιέχει συνοπτική αιτιολογία, εφόσον διαπιστώσει ότι: α) η αγωγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, β) η αγωγή θεωρείται μη ασκηθείσα ή γ) η αγωγή έχει ασκηθεί ενώπιον αναρμοδίου δικαστηρίου και πρέπει να παραπεμφθεί	3. Εντός τριάντα (30) ημερών μετά τη χρέωση, ο δικαστής του μονομελούς ή ο εισηγητής του πολυμελούς πρωτοδικείου εκδίδει διάταξη, που περιέχει συνοπτική αιτιολογία, εφόσον διαπιστώσει ότι: α) η αγωγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, β) η αγωγή θεωρείται μη ασκηθείσα ή γ) η αγωγή έχει ασκηθεί ενώπιον αναρμοδίου δικαστηρίου και πρέπει να παραπεμφθεί σύμφωνα με το άρθρο 46. Ο δικαστής του προηγούμενου εδαφίου δύναται να εκδώσει διάταξη, εφόσον διαπιστώσει ότι: α) για την πληρέστερη εκδίκαση της διαφοράς, απαιτείται η εξέταση μαρτύρων ή διαδίκων ή η διενέργεια αυτοψίας ή πραγματογνωμοσύνης ή β) απαιτείται η ένωση ή συνεκδίκαση περισσοτέρων δικών, ο χωρισμός ή η διαδοχική εξέταση αιτήσεων ή η αναστολή της δίκης, αντίστοιχα κατά τα άρθρα 246 έως 250. Αν η αγωγή πάσχει από πραγματική αοριστία, αυτή επισημαίνεται από τον δικαστή με τη διάταξη και ο ενάγων δύναται να τη συμπληρώσει έως δέκα (10) ημέρες πριν από τη συζήτηση με προσθήκη στις προτάσεις. Η αντίκρουση για ό,τι συμπληρώθηκε μετά από τη διάταξη γίνεται στον χρόνο της παρ. 3 του άρθρου 269. Επί αναστολής της δίκης κατά τα άρθρα 246 έως 250, οι διάδικοι μπορούν να καταθέσουν προτάσεις, όχι όμως και νέους ισχυρισμούς, υπό την επιφύλαξη των εξαιρέσεων του άρθρου 269, ούτε νέα αποδεικτικά μέσα, μέχρι τη νέα συζήτηση. 4. Με τη διάταξη, η αγωγή στις περ. α) και β) του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 απορρίπτεται ως απαράδεκτη, εφόσον ο ενάγων τις επόμενες πέντε (5) ημέρες από την έκδοση της διάταξης, δεν αιτηθεί την εκδίκαση της διαφοράς κατά την ορισθείσα δικάσιμο και την έκδοση της απόφασης επί της αγωγής του, καταβάλλοντας προς τούτο, το αργότερο έως τη συζήτηση, παράβολο ύψους διακοσίων (200) ευρώ. Σε περίπτωση μη ήττας για τον λόγο που διαπίστωσε η διάταξη, το παράβολο επιστρέφεται στον διάδικο. Αν ο ενάγων δεν αντιλέγει ή δεν συμπληρώσει την αγωγή με προσθήκη στις προτάσεις του, η διάταξη επικυρώνεται, η δίκη περατώνεται και η υπόθεση διαγράφεται από το πινάκιο, εφαρμοζόμενων αναλόγως των διατάξεων περί παραίτησης από το δικόγραφο. Κατά της διάταξης δεν ασκούνται ένδικα μέσα ή άλλα ένδικα βοηθήματα.

σύμφωνα με το άρθρο 46. Ο δικαστής του προηγούμενου εδαφίου δύναται να εκδώσει διάταξη, εφόσον διαπιστώσει ότι: α) για την πληρέστερη εκδίκαση της διαφοράς, απαιτείται η εξέταση μαρτύρων ή διαδίκων ή η διενέργεια αυτοψίας ή πραγματογνωμοσύνης ή β) απαιτείται η ένωση ή συνεκδίκαση περισσοτέρων δικών, ο χωρισμός ή η διαδοχική εξέταση αιτήσεων ή η αναστολή της δίκης, αντίστοιχα κατά τα άρθρα 246 έως 250. Αν η αγωγή πάσχει από πραγματική αοριστία, αυτή επισημαίνεται από τον δικαστή με τη διάταξη και ο ενάγων δύναται να τη συμπληρώσει έως δέκα (10) ημέρες πριν από τη συζήτηση με προσθήκη στις προτάσεις. Η αντίκρουση για ό,τι συμπληρώθηκε μετά από τη διάταξη γίνεται στον χρόνο της παρ. 3 του άρθρου 269. Επί αναστολής της δίκης κατά τα άρθρα 246 έως 250, οι διάδικοι μπορούν να καταθέσουν προτάσεις, όχι όμως και νέους ισχυρισμούς, υπό την επιφύλαξη των εξαιρέσεων του άρθρου 269, ούτε νέα αποδεικτικά μέσα, μέχρι τη νέα συζήτηση. Ο δικαστής δύναται να παραπέμψει τα μέρη σε διαμεσολάβηση κατά το Μέρος Γ' του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών.

4. Με τη διάταξη, η αγωγή στις περ. α) και β) του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 απορρίπτεται ως απαράδεκτη, εφόσον ο ενάγων τις επόμενες πέντε (5) ημέρες από την έκδοση της διάταξης, δεν αιτηθεί την εκδίκαση της διαφοράς κατά την ορισθείσα δικάσιμο και την έκδοση της απόφασης επί της αγωγής του, καταβάλλοντας προς τούτο, το αργότερο έως τη συζήτηση, παράβολο ύψους διακοσίων (200) ευρώ. Σε περίπτωση μη ήττας για τον λόγο που διαπίστωσε η διάταξη, το παράβολο επιστρέφεται στον διάδικο. Αν ο ενάγων δεν αντιλέγει ή δεν συμπληρώσει την αγωγή με προσθήκη στις προτάσεις του, η διάταξη επικυρώνεται, η δίκη περατώνεται και η υπόθεση διαγράφεται από το πινάκιο, εφαρμο-

5. Αν με τη διάταξη διατάχθηκε η εξέταση μαρτύρων, αυτοί εξετάζονται ενώπιον του δικαστηρίου κατά την ορισθείσα δικάσιμο. Είναι δυνατή η εξέταση των μαρτύρων και των διαδίκων και με ηλεκτρονικά μέσα, με σύγχρονη μετάδοση στην αίθουσα συνεδρίασης. Αν με τη διάταξη κρίθηκε αναγκαία η διενέργεια αυτοψίας ή πραγματογνωμοσύνης, ορίζεται με αυτή ο χρόνος διενέργειας της αυτοψίας ή ο πραγματογνώμονας που πρόκειται να διεξάγει την πραγματογνωμοσύνη και η προθεσμία όρκισης και κατάθεσής της από τον διορισμό του πραγματογνώμονα. Η διάταξη κοινοποιείται στους διαδίκους και στον πραγματογνώμονα αμελλητί, ακόμη και με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, με μέριμνα της γραμματείας του δικαστηρίου. Εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση της διάταξης προτείνονται από τους διαδίκους τυχόν λόγοι εξαίρεσης ή αίτημα αντικατάστασης από τον πραγματογνώμονα. Αν η πραγματογνωμοσύνη δεν είναι εφικτό να κατατεθεί εμπρόθεσμα για οποιονδήποτε λόγο, το δικαστήριο μπορεί, και αυτεπαγγέλτως, να ανακαλέσει τη διενέργειά της. Η αξιολόγηση των μαρτυρικών καταθέσεων γίνεται με προσθήκη μέχρι τη δωδεκάτη (12.00) ώρα της πέμπτης εργάσιμης ημέρας μετά τη συζήτηση. Η ίδια προθεσμία αξιολόγησης ισχύει και για τη διαταχθείσα αυτοψία, από τον χρόνο διενέργειάς της, ή την πραγματογνωμοσύνη, από τον χρόνο λήξης της προθεσμίας κατάθεσής της. Επαναληπτική συζήτηση στην περίπτωση αυτή δεν λαμβάνει χώρα.

6. Αν δεν εκδοθεί διάταξη, η συζήτηση διεξάγεται με βάση το υλικό που κατατέθηκε με τις προτάσεις των διαδίκων. Η παράσταση των δικηγόρων κατά τη συζήτηση δεν είναι υποχρεωτική. Η συζήτηση αυτή μπορεί, με πράξη του προϊσταμένου του αρμόδιου Πρωτοδικείου, να γίνει και στο γραφείο του δικαστή ή του προέδρου του Πολυμελούς Πρωτοδικείου.

7. Αναβολή κατά την ορισθείσα δικάσιμο δεν είναι δυνατή.

8. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, στην περίπτωση της παρ. 6, καθώς και στην περίπτωση έκδοσης διάταξης των άρθρων 249 και 250, το δικαστήριο που δίκασε την υπόθεση μπορεί να διατάξει την εξέταση μαρτύρων ή των διαδίκων, σε ημερομηνία που δεν απέχει πάνω από δύο (2) μήνες από τη συζήτηση, ή αυτοψία

ζόμενων αναλόγως των διατάξεων περί παραίτησης από το δικόγραφο. Κατά της διάταξης δεν ασκούνται ένδικα μέσα ή άλλα ένδικα βοηθήματα. 5. Αν με τη διάταξη διατάχθηκε η εξέταση μαρτύρων, αυτοί εξετάζονται ενώπιον του δικαστηρίου κατά την ορισθείσα δικάσιμο. Είναι δυνατή η εξέταση των μαρτύρων και των διαδίκων και με ηλεκτρονικά μέσα, με σύγχρονη μετάδοση στην αίθουσα συνεδρίασης. Αν με τη διάταξη κρίθηκε αναγκαία η διενέργεια αυτοψίας ή πραγματογνωμοσύνης, ορίζεται με αυτή ο χρόνος διενέργειας της αυτοψίας ή ο πραγματογνώμονας που πρόκειται να διεξάγει την πραγματογνωμοσύνη και η προθεσμία όρκισης και κατάθεσής της από τον διορισμό του πραγματογνώμονα. Η διάταξη κοινοποιείται στους διαδίκους και στον πραγματογνώμονα αμελλητί, ακόμη και με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, με μέριμνα της γραμματείας του δικαστηρίου. Εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση της διάταξης προτείνονται από τους διαδίκους τυχόν λόγοι εξαίρεσης ή αίτημα αντικατάστασης από τον πραγματογνώμονα. Αν η πραγματογνωμοσύνη δεν είναι εφικτό να κατατεθεί εμπρόθεσμα για οποιονδήποτε λόγο, το δικαστήριο μπορεί, και αυτεπαγγέλτως, να ανακαλέσει τη διενέργειά της. Η αξιολόγηση των μαρτυρικών καταθέσεων γίνεται με προσθήκη μέχρι τη δωδεκάτη (12.00) ώρα της πέμπτης εργάσιμης ημέρας μετά τη συζήτηση. Η ίδια προθεσμία αξιολόγησης ισχύει και για τη διαταχθείσα αυτοψία, από τον χρόνο διενέργειάς της, ή την πραγματογνωμοσύνη, από τον χρόνο λήξης της προθεσμίας κατάθεσής της. Επαναληπτική συζήτηση στην περίπτωση αυτή δεν λαμβάνει χώρα. 6. Αν δεν εκδοθεί διάταξη, η συζήτηση διεξάγεται με βάση το υλικό που κατατέθηκε με τις προτάσεις των διαδίκων. Η παράσταση των δικηγόρων κατά τη συζήτηση δεν είναι υποχρεωτική. Η συζήτηση αυτή	ή πραγματογνωμοσύνη, με αντίστοιχη διάταξή του, εφαρμοζόμενης αναλόγως της παρ. 5. 9. Η κατάθεση των προτάσεων και της προσθήκης αντίκρουσης, που γίνονται μέχρι τη δωδεκάτη (12.00) ώρα της τελευταίας ημέρας της προθεσμίας κατάθεσής τους, βεβαιώνεται με επισημείωση του αρμόδιου γραμματέα. Η κατάθεση των προτάσεων, της προσθήκης αντίκρουσης και των διαδικαστικών εγγράφων μπορεί να γίνει και ηλεκτρονικά κατά την παρ. 4 του άρθρου 119. Ο δικηγόρος κάθε διαδίκου ή εξουσιοδοτημένος από αυτόν τρίτος δικαιούται να λάβει ατελώς, με δική του δαπάνη, αντίγραφο των προτάσεων, της προσθήκης αντίκρουσης και των εγγράφων των αντιδίκων του.».

μπορεί, με πράξη του προϊσταμένου του αρμόδιου Πρωτοδικείου, να γίνει και στο γραφείο του δικαστή ή του προέδρου του Πολυμελούς Πρωτοδικείου. 7. Αναβολή κατά την ορισθείσα δικάσιμο δεν είναι δυνατή. 8. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, στην περίπτωση της παρ. 6, καθώς και στην περίπτωση έκδοσης διάταξης των άρθρων 249 και 250, το δικαστήριο που δίκασε την υπόθεση μπορεί να διατάξει την εξέταση μαρτύρων ή των διαδίκων, σε ημερομηνία που δεν απέχει πάνω από δύο (2) μήνες από τη συζήτηση, ή αυτοψία ή πραγματογνωμοσύνη, με αντίστοιχη διάταξή του, εφαρμοζόμενης αναλόγως της παρ. 5. 9. Η κατάθεση των προτάσεων και της προσθήκης αντίκρουσης, που γίνονται μέχρι τη δωδεκάτη (12.00) ώρα της τελευταίας ημέρας της προθεσμίας κατάθεσής τους, βεβαιώνεται με επισημείωση του αρμόδιου γραμματέα. Η κατάθεση των προτάσεων, της προσθήκης αντίκρουσης και των διαδικαστικών εγγράφων μπορεί να γίνει και ηλεκτρονικά κατά την παρ. 4 του άρθρου 119. Ο δικηγόρος κάθε διαδίκου ή εξουσιοδοτημένος από αυτόν τρίτος δικαιούται να λάβει ατελώς, με δική του δαπάνη, αντίγραφο των προτάσεων, της προσθήκης αντίκρουσης και των εγγράφων των αντιδίκων του.».	
Άρθρο 181 **Αναψηλάφηση λόγω μη προσήκουσας διερεύνησης απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης - Τροποποίηση περ. 12) άρθρου 544 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας** Στην περ. 12) του άρθρου 544 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), περί της αναψηλάφησης, οι λέξεις «κατά το άρθρο 897» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κατά το άρθρο 63 του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών» και η περ. 12 διαμορφώνεται ως εξής:	Η περ. 12) του άρθρου 544 του Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α’ 182), περί της αναψηλάφησης, έχει σήμερα ως εξής: «12) Αν μετά την απόρριψη για οποιονδήποτε λόγο αγωγής ακύρωσης διαιτητικής απόφασης κατά το άρθρο 897 κινηθεί διαδικασία έρευνας πιθανής χορήγησης απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης υπέρ ενός από τα μέρη της σχετικής διαιτητικής διαδικασίας ή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή γνωστοποιήσει ότι η αξίωση την οποία επιδίκασε η διαιτητική απόφαση ενδέχεται να ερείδεται επί πράξεων ή παραλείψεων που δύνανται να συνιστούν κρατική ενίσχυση και το ζήτημα της κρατικής ενίσχυσης δεν έχει αποτελέσει

«12) Αν μετά την απόρριψη για οποιονδήποτε λόγο αγωγής ακύρωσης διαιτητικής απόφασης κατά το άρθρο 63 του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών κινηθεί διαδικασία έρευνας πιθανής χορήγησης απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης υπέρ ενός από τα μέρη της σχετικής διαιτητικής διαδικασίας ή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή γνωστοποιήσει ότι η αξίωση την οποία επιδίκασε η διαιτητική απόφαση ενδέχεται να ερείδεται επί πράξεων ή παραλείψεων που δύνανται να συνιστούν κρατική ενίσχυση και το ζήτημα της κρατικής ενίσχυσης δεν έχει αποτελέσει αντικείμενο προδικαστικού ερωτήματος προς το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τα δικαστήρια τα οποία επελήφθησαν στη συνέχεια.».	αντικείμενο προδικαστικού ερωτήματος προς το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τα δικαστήρια τα οποία επελήφθησαν στη συνέχεια.».
Άρθρο 183 **Ορισμός των πρακτικών διαμεσολάβησης και δικαστικής μεσολάβησης ως εκτελεστών τίτλων - Τροποποίηση περ. γ) παρ. 2 άρθρου 904 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας** Στην περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 904 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί αναγκαστικής εκτέλεσης - εκτελεστών τίτλων, πριν από τις λέξεις «τα πρακτικά ελληνικών δικαστηρίων» προστίθενται οι λέξεις «τα πρακτικά διαμεσολάβησης και δικαστικής μεσολάβησης και» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Εκτελεστοί τίτλοι είναι: α) οι τελεσίδικες αποφάσεις, καθώς και οι αποφάσεις κάθε ελληνικού δικαστηρίου που κηρύχθηκαν προσωρινά εκτελεστές, β) οι διαιτητικές αποφάσεις, γ) τα πρακτικά διαμεσολάβησης και δικαστικής μεσολάβησης και τα πρακτικά ελληνικών δικαστηρίων που περιέχουν συμβιβασμό ή προσδιορισμό δικαστικών εξόδων, δ) τα συμβολαιογραφικά έγγραφα, ε) οι διαταγές πληρωμής και απόδοσης της χρήσης μισθίου ακινήτου,	Η παρ. 2 του άρθρου 904 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί αναγκαστικής εκτέλεσης – εκτελεστών τίτλων, έχει σήμερα ως εξής: «2. Εκτελεστοί τίτλοι είναι: α) οι τελεσίδικες αποφάσεις, καθώς και οι αποφάσεις κάθε ελληνικού δικαστηρίου που κηρύχθηκαν προσωρινά εκτελεστές, β) οι διαιτητικές αποφάσεις, γ) τα πρακτικά ελληνικών δικαστηρίων που περιέχουν συμβιβασμό ή προσδιορισμό δικαστικών εξόδων, δ) τα συμβολαιογραφικά έγγραφα, ε) οι διαταγές πληρωμής και απόδοσης της χρήσης μισθίου ακινήτου, στ) οι αλλοδαποί τίτλοι που κηρύχθηκαν εκτελεστοί και ζ) οι διαταγές και πράξεις που αναγνωρίζονται από τον νόμο ως τίτλοι εκτελεστοί.».

στ) οι αλλοδαποί τίτλοι που κηρύχθηκαν εκτελεστοί και ζ) οι διαταγές και πράξεις που αναγνωρίζονται από τον νόμο ως τίτλοι εκτελεστοί.».	
Άρθρο 184 **Καθορισμός αρμοδιοτήτων σχετικά με διαιτησίες που συμμετέχει το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους- Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4831/2021** Στο άρθρο 7 του ν. 4831/2021 (Α' 170), περί των αρμοδιοτήτων των Τμημάτων και της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1 προστίθεται περ. δ), β) στην παρ. 4, βα) η περ. α) καταργείται, ββ) στην περ. ε), i) στο τέλος του πρώτου εδαφίου προστίθενται οι λέξεις «για κάθε υπόθεση, για την οποία προβλέπεται αρμοδιότητα της Ολομέλειας του ΝΣΚ», ii) το δεύτερο εδάφιο καταργείται, γ) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 μετά από τις λέξεις «ή διεξάγονται ενώπιον» προστίθενται οι λέξεις «εθνικών ή» και μετά από τις λέξεις «κανόνες του διεθνούς» προστίθενται οι λέξεις «ή του εθνικού» και το άρθρο 7, κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων, διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 7 Αρμοδιότητες Τμημάτων και Ολομέλειας 1. Τα Τμήματα γνωμοδοτούν: α) Σε υποθέσεις, που δεν υπάγονται στο άρθρο 6 ή παραπέμπονται σε αυτά από την Τριμελή Επιτροπή, β) σε ερωτήματα της Βουλής των Ελλήνων, της Προεδρίας της Κυβέρνησης, της Διοίκησης, των Συντονιστών Αποκεντρωμένης Διοίκησης, των Ν.Π.Δ.Δ. και Ανεξάρτητων Αρχών, των οποίων η νομική υποστήριξη έχει ανατεθεί στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, των Α.Ε.Ι., εφόσον αυτό προβλέπεται ειδικά, καθώς και σε ερωτήματα Υπουργού για θέματα άσκησης ελέγχου και	Το άρθρο 7 του ν. 4831/2021 (Α' 170), περί αρμοδιοτήτων Τμημάτων και Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, έχει σήμερα ως εξής: «Άρθρο 7 Αρμοδιότητες Τμημάτων και Ολομέλειας «1. Τα Τμήματα γνωμοδοτούν: α) Σε υποθέσεις, που δεν υπάγονται στο άρθρο 6 ή παραπέμπονται σε αυτά από την Τριμελή Επιτροπή, β) σε ερωτήματα της Βουλής των Ελλήνων, της Προεδρίας της Κυβέρνησης, της Διοίκησης, των Συντονιστών Αποκεντρωμένης Διοίκησης, των Ν.Π.Δ.Δ. και Ανεξάρτητων Αρχών, των οποίων η νομική υποστήριξη έχει ανατεθεί στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, των Α.Ε.Ι., εφόσον αυτό προβλέπεται ειδικά, καθώς και σε ερωτήματα Υπουργού για θέματα άσκησης ελέγχου και εποπτείας ή γενικότερης σημασίας στα εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 8, γ) για τα σχέδια νόμων και κανονιστικών πράξεων, που παραπέμπονται στο Ν.Σ.Κ. για νομοτεχνική επεξεργασία. Το Ειδικό Τμήμα της παρ. 6Α του άρθρου 5 ασκεί οποιαδήποτε αρμοδιότητα ανατίθεται ή ανήκει σύμφωνα με τον παρόντα οργανισμό ή άλλη κείμενη διάταξη σε Γραφείο Νομικού Συμβουλίου ή Ειδικό Γραφείο ή Δικαστικό Γραφείο ή συλλογικό όργανο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους των άρθρων 5 και 9 του παρόντος Οργανισμού ή Σχηματισμό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Στο Ειδικό Τμήμα δεν παραπέμπεται υπόθεση ή ερώτημα αν έχει εκδοθεί σχετική γνωμοδότηση ή πρακτικό πλήρους ή τακτικής Ολομέλειας, ούτε στην περίπτωση που έχουν εκδοθεί γνωμοδοτήσεις με αντίθετο μεταξύ τους περιεχόμενο.». 2. Η Πλήρης Ολομέλεια γνωμοδοτεί: α) για υποθέσεις, οι οποίες παραπέμπονται σε αυτήν από τον Πρόεδρο, την Τακτική Ολομέλεια ή την Ολομέλεια

εποπτείας ή γενικότερης σημασίας στα εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 8, γ) για τα σχέδια νόμων και κανονιστικών πράξεων, που παραπέμπονται στο ΝΣΚ για νομοτεχνική επεξεργασία. Το Ειδικό Τμήμα της παρ. 6Α του άρθρου 5 ασκεί οποιαδήποτε αρμοδιότητα ανατίθεται ή ανήκει σύμφωνα με τον παρόντα οργανισμό ή άλλη κείμενη διάταξη σε Γραφείο Νομικού Συμβουλίου ή Ειδικό Γραφείο ή Δικαστικό Γραφείο ή συλλογικό όργανο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους των άρθρων 5 και 9 του παρόντος Οργανισμού ή Σχηματισμό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Στο Ειδικό Τμήμα δεν παραπέμπεται υπόθεση ή ερώτημα αν έχει εκδοθεί σχετική γνωμοδότηση ή πρακτικό πλήρους ή τακτικής Ολομέλειας, ούτε στην περίπτωση που έχουν εκδοθεί γνωμοδοτήσεις με αντίθετο μεταξύ τους περιεχόμενο και δ) για την υποβολή διαφορών του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ανεξάρτητων Αρχών που η νομική υποστήριξή τους ανήκει στο ΝΣΚ σε διαιτησία, εφόσον τούτο δεν προβλέπεται από ειδική διάταξη, και την επεξεργασία της ρήτρας διαιτησίας σε συμβάσεις του Δημοσίου. 2. Η Πλήρης Ολομέλεια γνωμοδοτεί: α) για υποθέσεις, οι οποίες παραπέμπονται σε αυτήν από τον Πρόεδρο, την Τακτική Ολομέλεια ή την Ολομέλεια Διακοπών, β) για τον ορισμό των μελών του Γραφείου Επιθεώρησης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 74. 3. Η Πλήρης Ολομέλεια, ως Διοικητική, συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου και εξετάζει νομικά ζητήματα γενικού ενδιαφέροντος ή μείζονος σημασίας, καθώς και ζητήματα σχετικά με τη δομή, την οργάνωση και τη λειτουργία του ΝΣΚ και την υπηρεσιακή κατάσταση των λειτουργών του. Η Διοικητική Ολομέλεια συ-	Διακοπών, β) για τον ορισμό των μελών του Γραφείου Επιθεώρησης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 74. 3. Η Πλήρης Ολομέλεια, ως Διοικητική, συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου και εξετάζει νομικά ζητήματα γενικού ενδιαφέροντος ή μείζονος σημασίας, καθώς και ζητήματα σχετικά με τη δομή, την οργάνωση και τη λειτουργία του ΝΣΚ και την υπηρεσιακή κατάσταση των λειτουργών του. Η Διοικητική Ολομέλεια συγκαλείται και στην περίπτωση που αυτό ζητηθεί γραπτά από είκοσι (20) τουλάχιστον μέλη της. 4. Η Τακτική Ολομέλεια ή η Ολομέλεια Διακοπών γνωμοδοτεί: α) για την υποβολή διαφορών του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ανεξάρτητων Αρχών που η νομική υποστήριξή τους ανήκει στο ΝΣΚ σε διαιτησία, εφόσον τούτο δεν προβλέπεται από ειδική διάταξη, και την επεξεργασία της ρήτρας διαιτησίας σε συμβάσεις του Δημοσίου, β) για τον ορισμό διαιτητών του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ανεξάρτητων Αρχών των οποίων η νομική υποστήριξη ανήκει στο ΝΣΚ, γ) για την άσκηση ή μη ενδίκων βοηθημάτων κατά των διαιτητικών αποφάσεων, καθώς και για τους λόγους που πρέπει αυτές να προσβληθούν, δ) για υποθέσεις, οι οποίες παραπέμπονται σε αυτήν από τον Πρόεδρο ή το Τμήμα, στην τελευταία δε περίπτωση, λόγω ισοψηφίας ή ιδιαίτερης σπουδαιότητας των υποθέσεων αυτών ή για υποθέσεις που η απευθείας παραπομπή τους στην Ολομέλεια ζητείται από την ερωτώσα υπηρεσία, ε) για ερωτήματα, για τα οποία προηγήθηκε γνωμοδότηση Τμήματος που δεν έγινε αποδεκτή από το αρμόδιο όργανο και ζητείται από αυτό η παραπομπή στην Ολομέλεια. Η Τακτική Ολομέλεια ή η Ολομέλεια Διακοπών είναι αρμόδια για κάθε υπόθεση, για την οποία δεν προβλέπεται αρμοδιότητα της Πλήρους Ολομέλειας. 5. Για εθνικές και διεθνείς διαιτησίες, οι οποίες αφορούν σε διαφορές του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ανεξάρτητων Αρχών που η νομική τους υποστήριξη διεξάγεται από το ΝΣΚ με τρίτους, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, γνωμοδοτεί με τη διαδικασία της περ. β’ της παρ. 4 και διαιτητής από πλευράς του Δημοσίου ή του Ν.Π.Δ.Δ. ή της Ανεξάρτητης Αρχής, ορίζεται ανώτατος δικαστικός λειτουργός ή λειτουργός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με

γκαλείται και στην περίπτωση που αυτό ζητηθεί γραπτά από είκοσι (20) τουλάχιστον μέλη της. 4. Η Τακτική Ολομέλεια ή η Ολομέλεια Διακοπών γνωμοδοτεί: α) [Καταργείται], β) για τον ορισμό διαιτητών του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ανεξάρτητων Αρχών των οποίων η νομική υποστήριξη ανήκει στο ΝΣΚ, γ) για την άσκηση ή μη ενδίκων βοηθημάτων κατά των διαιτητικών αποφάσεων, καθώς και για τους λόγους που πρέπει αυτές να προσβληθούν, δ) για υποθέσεις, οι οποίες παραπέμπονται σε αυτήν από τον Πρόεδρο ή το Τμήμα, στην τελευταία δε περίπτωση, λόγω ισοψηφίας ή ιδιαίτερης σπουδαιότητας των υποθέσεων αυτών ή για υποθέσεις που η απευθείας παραπομπή τους στην Ολομέλεια ζητείται από την ερωτώσα υπηρεσία, ε) για ερωτήματα, για τα οποία προηγήθηκε γνωμοδότηση Τμήματος που δεν έγινε αποδεκτή από το αρμόδιο όργανο και ζητείται από αυτό η παραπομπή στην Ολομέλεια, για κάθε υπόθεση, για την οποία προβλέπεται αρμοδιότητα της Ολομέλειας του ΝΣΚ. 5. Για εθνικές και διεθνείς διαιτησίες, οι οποίες αφορούν σε διαφορές του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ανεξάρτητων Αρχών που η νομική τους υποστήριξη διεξάγεται από το ΝΣΚ με τρίτους, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, γνωμοδοτεί με τη διαδικασία της περ. β' της παρ. 4 και διαιτητής από πλευράς του Δημοσίου ή του Ν.Π.Δ.Δ. ή της Ανεξάρτητης Αρχής, ορίζεται ανώτατος δικαστικός λειτουργός ή λειτουργός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με βαθμό τουλάχιστον Νομικού Συμβούλου του Κράτους, Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής Νομικής Σχολής ή Δικηγόρος στον Άρειο Πάγο, εφόσον ο τελευταίος διαθέτει αποδεδειγμένα εξειδίκευση στο συγκεκριμένο αντικείμενο. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις διαιτησιών που διέπονται από	βαθμό τουλάχιστον Νομικού Συμβούλου του Κράτους, Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής Νομικής Σχολής ή Δικηγόρος στον Άρειο Πάγο, εφόσον ο τελευταίος διαθέτει αποδεδειγμένα εξειδίκευση στο συγκεκριμένο αντικείμενο. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις διαιτησιών που διέπονται από ειδικό καθεστώς ή διεξάγονται ενώπιον διεθνών διαιτητικών κέντρων, οι κανόνες των οποίων προβλέπουν ειδικό τρόπο επιλογής υποψηφίων διαιτητών, είναι δυνατός ο ορισμός Ελλήνων ή αλλοδαπών διαιτητών, οι οποίοι δεν έχουν μεν μία από τις παραπάνω ιδιότητες, πλην όμως, διαθέτουν αποδεδειγμένα πλούσια εμπειρία και σημαντική εξειδίκευση στο αντικείμενο της διαφοράς και στη συγκεκριμένη διαιτητική διαδικασία και ο ορισμός τους είναι συμβατός με τους κανόνες του διεθνούς κέντρου, ενώπιον του οποίου θα υποβληθεί η διαφορά.» 6. Οι υποθέσεις αρμοδιότητας της Τακτικής Ολομέλειας εισάγονται για συζήτηση στην αντίστοιχη σύνθεση Α` ή Β`, στην οποία συμμετέχουν οι λειτουργοί του Γραφείου, όπου ανήκει ο χειρισμός της υπόθεσης ή υποβλήθηκε το ερώτημα.».

ειδικό καθεστώς ή διεξάγονται ενώπιον εθνικών ή διεθνών διαιτητικών κέντρων, οι κανόνες των οποίων προβλέπουν ειδικό τρόπο επιλογής υποψηφίων διαιτητών, είναι δυνατός ο ορισμός Ελλήνων ή αλλοδαπών διαιτητών, οι οποίοι δεν έχουν μεν μία από τις παραπάνω ιδιότητες, πλην όμως, διαθέτουν αποδεδειγμένα πλούσια εμπειρία και σημαντική εξειδίκευση στο αντικείμενο της διαφοράς και στη συγκεκριμένη διαιτητική διαδικασία και ο ορισμός τους είναι συμβατός με τους κανόνες του διεθνούς ή του εθνικού κέντρου, ενώπιον του οποίου θα υποβληθεί η διαφορά. 6. Οι υποθέσεις αρμοδιότητας της Τακτικής Ολομέλειας εισάγονται για συζήτηση στην αντίστοιχη σύνθεση Α' ή Β', στην οποία συμμετέχουν οι λειτουργοί του Γραφείου, όπου ανήκει ο χειρισμός της υπόθεσης ή υποβλήθηκε το ερώτημα.».	
Άρθρο 185 **Πρόβλεψη για ρήτρα εθνικής θεσμικής διαιτησίας - Τροποποίηση άρθρου 16 ν. 4831/2021** Στην περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4831/2021 (Α' 170) προστίθενται νέα εδάφια, τρίτο και τέταρτο, και η περ. η) διαμορφώνεται ως εξής: «1. Με απόφαση του Προέδρου του ΝΣΚ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΝΣΚ, μπορούν να συγκροτούνται οι παρακάτω θεματικοί Σχηματισμοί, με αντικείμενο τον ενιαίο και συνολικό χειρισμό ομάδων δικαστικών ή εξώδικων υποθέσεων: α) Σχηματισμός διαφορών δικαιοδοσίας Διοικητικών Δικαστηρίων, καθώς και του συνόλου των διαφορών μεταξύ του Δημοσίου και των λοιπών φορέων που το ΝΣΚ διεξάγει τη νομική τους υπηρεσία και των απασχολουμένων σε αυτούς, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας.	Η παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4831/2021 (Α' 170), περί σχηματισμών Δικαστικών και Εξωδικαστικών υποθέσεων, έχει σήμερα ως εξής: «Άρθρο 16 Σχηματισμοί Δικαστικών και Εξωδικαστικών Υποθέσεων 1. Με απόφαση του Προέδρου του ΝΣΚ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΝΣΚ, μπορούν να συγκροτούνται οι παρακάτω θεματικοί Σχηματισμοί, με αντικείμενο τον ενιαίο και συνολικό χειρισμό ομάδων δικαστικών ή εξώδικων υποθέσεων: α) Σχηματισμός διαφορών δικαιοδοσίας Διοικητικών Δικαστηρίων, καθώς και του συνόλου των διαφορών μεταξύ του Δημοσίου και των λοιπών φορέων που το ΝΣΚ διεξάγει τη νομική τους υπηρεσία και των απασχολουμένων σε αυτούς, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας. β) Σχηματισμός φορολογικών - τελωνειακών υποθέσεων και υποθέσεων εκτέλεσης. γ) Σχηματισμός διαφορών δικαιοδοσίας Πολιτικών Δικαστηρίων (εμπράγματες, ενοχικές, κληρονομικές,

β) Σχηματισμός φορολογικών - τελωνειακών υποθέσεων και υποθέσεων εκτέλεσης. γ) Σχηματισμός διαφορών δικαιοδοσίας Πολιτικών Δικαστηρίων (εμπράγματες, ενοχικές, κληρονομικές, εκούσια δικαιοδοσία, πτωχευτικές και υποθέσεις απαλλοτριώσεων). δ) Σχηματισμός ποινικών υποθέσεων. ε) Σχηματισμός συνταξιοδοτικών και κοινωνικοασφαλιστικών διαφορών. στ) Σχηματισμός συμβάσεων μεγάλων προμηθειών, έργων και επενδυτικών σχεδίων, αρμόδιος και για τη νομική συνδρομή στη Διοίκηση κατά την κατάρτιση των συμβάσεων αυτών. ζ) Σχηματισμός υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Δικαστηρίων της, του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Δικαστηρίων της αλλοδαπής. η) Σχηματισμός εθνικών και διεθνών διαιτησιών, αρμόδιος και για την επεξεργασία ρήτρας διαιτησίας σε συμβάσεις που συνάπτουν το Ελληνικό Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ. και οι Ανεξάρτητες Αρχές των οποίων διεξάγει τη νομική υπηρεσία. Η συγκρότηση των παραπάνω Σχηματισμών μπορεί να γίνεται και σταδιακά, ανάλογα με τις κρατούσες συνθήκες και υπάρχουσες ανάγκες. Κατά την επεξεργασία ρήτρας διαιτησίας του πρώτου εδαφίου δύναται να προβλέπεται ότι η διεξαγωγή της διαιτητικής διαδικασίας θα γίνεται ενώπιον αναγνωρισμένων εθνικών ή διεθνών οργανισμών διαιτησίας και θα διέπεται από τους αντίστοιχους κανόνες διαιτησίας των οργανισμών αυτών. Η επιλογή του οργανισμού διαιτησίας γίνεται με κριτήριο τη συμβατότητα της συγκεκριμένης διαιτητικής διαφοράς με τους διαδικαστικούς κανόνες του κάθε οργανισμού, την πρόνοια που οι κανόνες αυτοί λαμβάνουν για την εξασφάλιση της αμεροληψίας και αντικειμενικότητας του οργανισμού και των διαιτητών, την ίση μεταχείριση των διαδίκων, την κατά το δυνατόν ταχεία και	εκούσια δικαιοδοσία, πτωχευτικές και υποθέσεις απαλλοτριώσεων). δ) Σχηματισμός ποινικών υποθέσεων. ε) Σχηματισμός συνταξιοδοτικών και κοινωνικοασφαλιστικών διαφορών. στ) Σχηματισμός συμβάσεων μεγάλων προμηθειών, έργων και επενδυτικών σχεδίων, αρμόδιος και για τη νομική συνδρομή στη Διοίκηση κατά την κατάρτιση των συμβάσεων αυτών. ζ) Σχηματισμός υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Δικαστηρίων της, του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Δικαστηρίων της αλλοδαπής. η) Σχηματισμός εθνικών και διεθνών διαιτησιών, αρμόδιος και για την επεξεργασία ρήτρας διαιτησίας σε συμβάσεις που συνάπτουν το Ελληνικό Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ. και οι Ανεξάρτητες Αρχές των οποίων διεξάγει τη νομική υπηρεσία. Η συγκρότηση των παραπάνω Σχηματισμών μπορεί να γίνεται και σταδιακά, ανάλογα με τις κρατούσες συνθήκες και υπάρχουσες ανάγκες. θ) Σχηματισμός εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, για την αναγνώριση χρηματικής απαίτησης από οποιαδήποτε αιτία, για την οποία υποβάλλεται στο Ν.Σ.Κ. από ιδιώτη φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, αίτημα εξωδικαστικής επίλυσης. Η διαδικασία εκκινεί κατόπιν αιτήματος εξωδικαστικής επίλυσης που υποβάλλεται από ιδιώτη φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα είτε με εξώδικη αίτηση είτε στο πλαίσιο εκκρεμούς δικαστικής διαδικασίας, σε οποιοδήποτε στάδιο αυτής, πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης στον πρώτο ή δεύτερο βαθμό ή στο στάδιο της αναίρεσης. Δύναται να καθορίζονται κατηγορίες υποθέσεων του πρώτου εδαφίου, λαμβάνοντας ως κριτήριο ιδίως περιπτώσεις ομοειδών υποθέσεων που πηγάζουν από την ίδια πραγματική και νομική αιτία, για τις οποίες είναι υποχρεωτική, πριν από την προσφυγή στο αρμόδιο Δικαστήριο, η υποβολή αίτησης εξωδικαστικής επίλυσης στο Ν.Σ.Κ., επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης της υπόθεσης, με την απόφαση της παρ. 2Β του άρθρου 122.».

αποτελεσματική επίλυση της διαφοράς, και με συνεκτίμηση και του κόστους της διαδικασίας. θ) Σχηματισμός εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, για την αναγνώριση χρηματικής απαίτησης από οποιαδήποτε αιτία, για την οποία υποβάλλεται στο Ν.Σ.Κ. από ιδιώτη φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, αίτημα εξωδικαστικής επίλυσης. Η διαδικασία εκκινεί κατόπιν αιτήματος εξωδικαστικής επίλυσης που υποβάλλεται από ιδιώτη φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα είτε με εξώδικη αίτηση είτε στο πλαίσιο εκκρεμούς δικαστικής διαδικασίας, σε οποιοδήποτε στάδιο αυτής, πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης στον πρώτο ή δεύτερο βαθμό ή στο στάδιο της αναίρεσης. Δύναται να καθορίζονται κατηγορίες υποθέσεων του πρώτου εδαφίου, λαμβάνοντας ως κριτήριο ιδίως περιπτώσεις ομοειδών υποθέσεων που πηγάζουν από την ίδια πραγματική και νομική αιτία, για τις οποίες είναι υποχρεωτική, πριν από την προσφυγή στο αρμόδιο Δικαστήριο, η υποβολή αίτησης εξωδικαστικής επίλυσης στο Ν.Σ.Κ., επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης της υπόθεσης, με την απόφαση της παρ. 2Β του άρθρου 122.».	

Άρθρο 186 **Κτηματολογική διαμεσολάβηση - Τροποποίηση περ. δ) και δα) παρ. 2 άρθρου 6 ν. 2664/1998** Οι περ. δ) και δα) της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α΄ 275), περί πρώτων εγγραφών - προθεσμίας αμφισβήτησης, αντικαθίστανται ως εξής: «δ) Πριν από τη συζήτηση της αγωγής της περ. α) και επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης, ο ενάγων οφείλει να προσκαλέσει, με την αγωγή ή με ιδιαίτερο δικόγραφο, όλους τους εναγόμενους, εκτός των προσώπων αγνώστου διαμονής, σε εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 97 έως 101 του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών. δα) Για την άσκηση αναγνωριστικής αγωγής κυριότητας με αιτία κτήσης την έκτακτη χρησικτησία, επί ακινήτου για το οποίο έχει καταχωρηθεί στο Κτηματολόγιο η ένδειξη «αγνώστου ιδιοκτήτη», ο ενάγων υποχρεούται, πριν από τη συζήτηση της αγωγής, να προσφύγει σε εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης σύμφωνα με το άρθρο 102 του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών. Η μη διενέργεια της εισαγωγικής συνεδρίας διαμεσολάβησης επιφέρει το απαράδεκτο της συζήτησης της αγωγής του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 19 και στο άρθρο 79 του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών.».	Οι περ. δ) και δα) της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α’ 275), περί πρώτων εγγραφών – προθεσμίας αμφισβήτησης, έχουν σήμερα ως εξής: «δ) Πριν από τη συζήτηση της αγωγής της περ. α) και επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης ο ενάγων οφείλει να προσκαλέσει, με την αγωγή ή με ιδιαίτερο δικόγραφο, όλους τους εναγόμενους, εκτός των προσώπων αγνώστου διαμονής, σε υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης ενώπιον κτηματολογικού διαμεσολαβητή που επιλέγεται από ειδικό μητρώο, το οποίο καταρτίζεται και τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης του άρθρου 10 του ν. 4640/2019 (Α’ 190). Σε περίπτωση αδικαιολόγητης μη εμφάνισης των εναγόμενων στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία επιβάλλεται αυξημένη δικαστική δαπάνη. Σε περίπτωση επίτευξης συμφωνίας, το πρακτικό του διαμεσολαβητή καταχωρίζεται στο κτηματολογικό φύλλο και διορθώνεται η ανακριβής κτηματολογική εγγραφή. Εάν με την αγωγή ζητούνται και γεωμετρικές μεταβολές στα κτηματολογικά διαγράμματα, επισυνάπτονται στο πρακτικό διαμεσολάβησης, επί ποινή ακυρότητας, το τοπογραφικό διάγραμμα γεωμετρικών μεταβολών και το αποδεικτικό ηλεκτρονικής υποβολής του στην ηλεκτρονική βάση του Φορέα, κατά τα οριζόμενα στην περ. ζ) της παρ. 3. Ως προς τα ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας διαμεσολάβησης, το περιεχόμενο και την ισχύ του πρακτικού διαμεσολάβησης εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 6, στο άρθρο 7 με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου της παρούσας, και στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 8 του ν. 4640/2019 (Α’ 190), αντίστοιχα. Αν μεταξύ των διαδίκων εναγόμενο είναι το Δημόσιο, Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 4640/2019 και κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, αυτοί συμμετέχουν στην Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία Διαμεσολάβησης, στην οποία εκπροσωπούνται από τον αρμόδιο λειτουργό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και από τους υπηρετούντες νομικούς συμβούλους ή δικηγόρους με έμμισθη εντολή ή από δικηγόρους με ειδική προς

	τούτο πληρεξουσιότητα, αντιστοίχως. Οι εκπρόσωποι των προσώπων του έκτου εδαφίου λαμβάνουν μέρος στην Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία και υπογράφουν τα πρακτικά περάτωσης της Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας, της υπαγωγής σε διαδικασία διαμεσολάβησης και της επίτευξης ή μη επίτευξης συμφωνίας. Για τα πρακτικά επίτευξης ή μη επίτευξης συμφωνίας εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4640/2019. Ειδικότερα οι αρμόδιοι λειτουργοί του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους συμμετέχουν στην Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία, μέσω τηλεδιάσκεψης, εκτός εάν εγγράφως δηλώσουν στον Διαμεσολαβητή ότι επιθυμούν τη συμμετοχή τους με φυσική παρουσία. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου και σε κάθε περίπτωση, που εναγόμενο είναι το Δημόσιο, οι διάδικοι ενημερώνονται από τον διαμεσολαβητή εγγράφως τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη διενέργεια της Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας και έως τη διενέργειά της παρέχεται στους αρμόδιους λειτουργούς έγγραφο των αρμόδιων Υπηρεσιών σχετικά με την προβολή ή μη δικαιωμάτων του Δημοσίου επί του δικαιώματος που προσβάλλεται με την ανακριβή πρώτη εγγραφή. Σε περίπτωση μη παροχής του ανωτέρω εγγράφου παράγεται τεκμήριο περί μη προβολής δικαιωμάτων του Δημοσίου. Η μη αποστολή του ανωτέρω εγγράφου, καθώς και η μη έγκαιρη αποστολή του από τον υπάλληλο της αρμόδιας Υπηρεσίας συνιστά ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές των περ. α) έως ε) του άρθρου 109 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α’ 26). Για τις προθεσμίες της διαμεσολάβησης με εναγόμενο το Δημόσιο εφαρμόζεται το άρθρο 11 του κ.δ. της 26.6/10.7.1944 (Α’ 139), περί δικαστικών διακοπών και αναστολής προθεσμιών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης, ορίζονται οι αμοιβές των διαμεσολαβητών και ρυθμίζονται όλες οι σχετικές λεπτομέρειες για τον τρόπο καταβολής της αμοιβής. δα) Για την άσκηση αναγνωριστικής αγωγής κυριότητας με αιτία κτήσης την έκτακτη χρησικτησία, επί ακινήτου για το οποίο έχει καταχωρηθεί στο Κτηματο-

	λόγιο η ένδειξη «αγνώστου ιδιοκτήτη», ο ενάγων υποχρεούται, πριν από τη συζήτηση της αγωγής, να προσφύγει σε υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης ενώπιον διαπιστευμένου κτηματολογικού διαμεσολαβητή κατόχου πτυχίου νομικής, ο οποίος επιλέγεται από ειδικό μητρώο. Ο επισπεύδων την κτηματολογική διαμεσολάβηση υποχρεούται να καταχωρίσει στο κτηματολόγιο το φύλλο βασικών στοιχείων, υπογεγραμμένο από τον κτηματολογικό διαμεσολαβητή, καταβάλλοντας πάγιο τέλος καταχώρισης. Η καταχώριση στο κτηματολογικό φύλλο ολοκληρώνεται υποχρεωτικά έως την επόμενη από την υποβολή της αίτησης καταχώρισης εργάσιμη ημέρα. Η πρόσκληση σε υποχρεωτική αρχική συνεδρία λαμβάνει χώρα τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες μετά την καταχώριση στο κτηματολογικό φύλλο. Η μη τήρηση της προθεσμίας αυτής συνεπάγεται την ακυρότητα του πρακτικού διαμεσολάβησης. Η μη διενέργεια της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας διαμεσολάβησης επιφέρει το απαράδεκτο της συζήτησης της αγωγής. Εφόσον κατά τη διαδικασία της διαμεσολάβησης το Ελληνικό Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα επί του επίδικου ακινήτου, τα μέρη δύνανται να καταρτίσουν πρακτικό διαμεσολάβησης, κατά το άρθρο 8 του ν. 4640/2019 (Α’ 190), διά του οποίου το Ελληνικό Δημόσιο δηλώνει ότι δεν αντιλέγει στη διόρθωση της κτηματολογικής εγγραφής, λόγω μη προβολής δικαιωμάτων από τις αρμόδιες Υπηρεσίες. Ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να διαπιστώσει την προσκόμιση τουλάχιστον δύο (2) εκ των κάτωθι αποδεικτικών στοιχείων: α) αποδείξεων παροχής ηλεκτρικού ρεύματος, τηλεφωνίας και ύδρευσης στο όνομα του φερόμενου ως ενάγοντος, β) μισθωτηρίων συμβολαίων στα οποία ο τελευταίος εμφανίζεται ως εκμισθωτής ή αποδείξεων είσπραξης μισθωμάτων, γ) δηλώσεων ενώπιον δημόσιων ή φορολογικών αρχών, δ) οικοδομικής άδειας,

	ε) τοπογραφικών διαγραμμάτων βεβαίας χρονολογίας, ιδίως ως προσαρτώμενων σε τίτλους ιδιοκτησίας, συμβολαιογραφικές πράξεις, οικοδομικές άδειες και στ) ιδιωτικού συμφωνητικού πώλησης ή διανομής το οποίο να έχει συνταχθεί τουλάχιστον είκοσι (20) έτη πριν από την προσφυγή στη διαδικασία της διαμεσολάβησης και να φέρει βεβαία χρονολογία. Απαιτείται, επίσης, η προσκόμιση στον διαμεσολαβητή τουλάχιστον δύο (2) ενόρκων βεβαιώσεων, οι οποίες να περιλαμβάνουν ρητή αναφορά σε εικοσαετή νομή, η οποία να έχει συμπληρωθεί έως την προσφυγή στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, προσδιορισμό του εμβαδού, της θέσης και των ορίων του ακινήτου, καθώς και η προσκόμιση Εντύπου Ε9 για την επίμαχη ιδιοκτησία τουλάχιστον δέκα (10) ετών πριν από την προσφυγή στη διαδικασία διαμεσολάβησης. Ακολούθως, ο διαμεσολαβητής, αφού διαπιστώσει την προσκόμιση των ανωτέρω αποδεικτικών στοιχείων, τα επισυνάπτει σε ενιαίο σώμα με το πρακτικό διαμεσολάβησης και κάνει σχετική αναφορά στο πρακτικό αυτό. Επικυρωμένο αντίγραφο του πρακτικού διαμεσολάβησης, μετά την κατάθεσή του στη γραμματεία του αρμοδίου δικαστηρίου, καταχωρείται αμελλητί στο οικείο Κτηματολογικό Γραφείο. Ως αναφερόμενη αιτία κτήσης στο κτηματολογικό φύλλο αναγράφεται η έκτακτη χρησικτησία. Πριν από την καταχώριση του πρακτικού διαμεσολάβησης στο κτηματολογικό φύλλο πρέπει να έχει υποβληθεί η δήλωση φόρου χρησικτησίας, αντίγραφο της οποίας συνυποβάλλεται με το πρακτικό. Οι διατάξεις της παρούσας περίπτωσης δεν εφαρμόζονται επί πραγμάτων που εμπίπτουν σε δημόσια κτήση ή είναι κοινόχρηστα.»
Άρθρο 188 **Διαιτητική επίλυση διαφορών από δημόσιες συμβάσεις - Τροποποίηση άρθρου 176 ν. 4412/2016** Στο άρθρο 176 του ν. 4412/2016 (Α’ 147), περί της διαιτητικής επίλυσης διαφορών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, αα) οι λέξεις «των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000)	Το άρθρο 176 του ν. 4412/2016 (Α’ 147), περί διαιτητικής επίλυσης διαφορών, έχει σήμερα ως εξής: «Άρθρο 176 Διαιτητική επίλυση διαφορών 1. Στα έγγραφα της σύμβασης, για έργα προϋπολογισμού ανώτερου των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ και για μελέτες και τεχνικές και

ευρώ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ», αβ) οι λέξεις «του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ», αγ) μετά τις λέξεις «το κύρος της σύμβασης» προστίθενται οι λέξεις «συμπεριλαμβανομένων των διαφορών που ανακύπτουν από την κήρυξη αναδόχου ως έκπτωτου», β) οι παρ. 2 και 3 καταργούνται, γ) στην παρ. 4 οι λέξεις «οι διατάξεις του οποίου κατισχύουν των εφαρμοστέων κανόνων διαιτησίας που καθορίζονται, σύμφωνα με την παρ. 3», αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο μέτρο που είναι συμβατός με τη φύση των διαφορών που ανακύπτουν από δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και υπηρεσιών», δ) στην παρ. 7, στο τέταρτο εδάφιο, οι λέξεις «σύμφωνα με το άρθρο 18 ν. 4640/2019 (Α' 190), περί αμοιβής διαμεσολαβητή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σύμφωνα με το οικείο άρθρο του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών», ε) στην παρ. 8, εα) στο τρίτο εδάφιο προτίθενται οι λέξεις «κατά την έκταση της αποδοχής κάθε μέρους», εβ) προστίθεται τέταρτο εδάφιο, και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το άρθρο 176 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 176 Διαιτητική επίλυση διαφορών 1. Στα έγγραφα της σύμβασης, για έργα προϋπολογισμού ανώτερου του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ και για μελέτες και τεχνικές και λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες προϋπολογισμού ανώτερου των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, μπορεί να εγκριθεί και να περιληφθεί ρήτρα περί διαιτητικής επίλυσης κάθε διαφοράς που προκύπτει σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος της σύμ-	λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες προϋπολογισμού ανώτερου του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ, μπορεί να εγκριθεί και να περιληφθεί ρήτρα περί διαιτητικής επίλυσης κάθε διαφοράς που προκύπτει σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος της σύμβασης. Για έργα κατώτερου προϋπολογισμού, απαιτείται για τη συμπερίληψη αντίστοιχης ρήτρας η σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου. 2. Η κατά την παρ. 1, διαιτητική επίλυση της διαφοράς, διέπεται από τις διατάξεις που εκάστοτε ισχύουν για τις διαιτησίες του Δημοσίου. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις αυτές, με τη σύμβαση καθορίζονται οι κανόνες που διέπουν τον ορισμό των διαιτητών, οι εφαρμοστέοι κανόνες διαιτησίας, η έδρα του διαιτητικού δικαστηρίου (ή οργάνου), οι αμοιβές των διαιτητών (εφόσον δεν ορίζονται από τους εφαρμοστέους κανόνες διαιτησίας), η γλώσσα στην οποία θα διεξαχθεί η διαιτησία και κάθε άλλο σχετικό θέμα. 3. Η διαιτητική απόφαση φέρει πλήρη, ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία, είναι οριστική και αμετάκλητη και δεν υπόκειται σε κανένα τακτικό ή έκτακτο ένδικο μέσο, πλην της αγωγής ακύρωσης διαιτητικής απόφασης, σύμφωνα με τα άρθρα 897 έως 900 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, αποτελεί τίτλο εκτελεστό, χωρίς να χρειάζεται να κηρυχθεί αυτό από τα τακτικά Δικαστήρια, και τα αντίδικα μέρη δεσμεύονται να συμμορφωθούν αμέσως με τους όρους της. 4. Η διεξαγωγή της διαιτησίας υπόκειται στον «Κανονισμό Διαφάνειας στις δυνάμει Συνθήκης Διαιτησίες Επενδυτών-Κρατών» (Rules on Transparency in Treaty based Investor-State Arbitration) της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (UNCITRAL), οι διατάξεις του οποίου κατισχύουν των εφαρμοστέων κανόνων διαιτησίας που καθορίζονται, σύμφωνα με την παρ. 3. 5. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 8 του «Κανονισμού Διαφάνειας στις δυνάμει Συνθήκης Διαιτησίες Επενδυτών-Κρατών» της παρ. 4, με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Δικαιοσύνης, καθορίζονται η αποθετήρια αρχή για τη δημοσίευση των πληροφοριών που προβλέπονται στους εν λόγω κανόνες και κάθε λεπτομέρεια αναφορικά με την τήρηση των πληροφοριών αυτών και την πρόσβαση σε αυτές.

βασης συμπεριλαμβανομένων των διαφορών που ανακύπτουν από την κήρυξη αναδόχου ως έκπτωτου. Για έργα κατώτερου προϋπολογισμού, απαιτείται για τη συμπερίληψη αντίστοιχης ρήτρας η σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου. 2. [Καταργείται]. 3. [Καταργείται]. 4. Η διεξαγωγή της διαιτησίας υπόκειται στον «Κανονισμό Διαφάνειας στις δυνάμει Συνθήκης Διαιτησίες Επενδυτών-Κρατών» (Rules on Transparency in Treaty based Investor-State Arbitration) της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (UNCITRAL), στο μέτρο που είναι συμβατός με τη φύση των διαφορών που ανακύπτουν από δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και υπηρεσιών. 5. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 8 του «Κανονισμού Διαφάνειας στις δυνάμει Συνθήκης Διαιτησίες Επενδυτών-Κρατών» της παρ. 4, με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Δικαιοσύνης, καθορίζονται η αποθετήρια αρχή για τη δημοσίευση των πληροφοριών που προβλέπονται στους εν λόγω κανόνες και κάθε λεπτομέρεια αναφορικά με την τήρηση των πληροφοριών αυτών και την πρόσβαση σε αυτές. 6. Με συμφωνία των συμβαλλομένων, έπειτα από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, η επίλυση διαφορών από σύμβαση που έχει υπογραφεί χωρίς να συμπεριληφθεί σε αυτήν ρήτρα διαιτησίας κατά την παρ. 1, μπορεί να υπάγεται στις διατάξεις περί διαιτησίας. 7. Στα συμβατικά τεύχη που έχει περιληφθεί ρήτρα περί διαιτητικής επίλυσης, δύναται να προβλέπεται στάδιο συμβιβαστικής επίλυσης κάθε διαφοράς, που προηγείται της προσφυγής στη διαιτησία της παρ. 1. Για τη συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς συγκροτείται Συμβούλιο Επίλυσης Διαφορών (ΣΕΔ), το οποίο θα αποτελείται από 1	6. Με συμφωνία των συμβαλλομένων, έπειτα από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, η επίλυση διαφορών από σύμβαση που έχει υπογραφεί χωρίς να συμπεριληφθεί σε αυτήν ρήτρα διαιτησίας κατά την παρ. 1, μπορεί να υπάγεται στις διατάξεις περί διαιτησίας. 7. Στα συμβατικά τεύχη που έχει περιληφθεί ρήτρα περί διαιτητικής επίλυσης, δύναται να προβλέπεται στάδιο συμβιβαστικής επίλυσης κάθε διαφοράς, που προηγείται της προσφυγής στη διαιτησία της παρ. 1. Για τη συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς συγκροτείται Συμβούλιο Επίλυσης Διαφορών (ΣΕΔ), το οποίο θα αποτελείται από 1 έως 3 μέλη, μη συνδεόμενα με οιαδήποτε έννομη σχέση με τα μέρη, τα οποία θα ορισθούν από τα μέρη εντός τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης. Σε περίπτωση διαφωνίας ως προς τον ορισμό των μελών, κάθε μέρος ορίζει από ένα και το τρίτο μέλος ορίζεται με απόφαση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Η αμοιβή κάθε μέλους του ΣΕΔ καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 18 ν. 4640/2019 (Α' 190), περί αμοιβής διαμεσολαβητή. 8. Η οποιαδήποτε διαφορά εισάγεται με πρωτοβουλία οιουδήποτε μέρους στο ΣΕΔ, το οποίο εκδίδει μη δεσμευτική απόφαση, εντός τριάντα (30) ημερών από την εισαγωγή της διαφοράς. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από της εκδόσεως της απόφασης του ΣΕΔ τα μέρη δηλώνουν εγγράφως, αν αποδέχονται την εκδοθείσα απόφαση. Αποδοχή της απόφασης από τα μέρη επιλύει τη σχετική διαφορά. 9. Με συμφωνία των συμβαλλομένων, η επίλυση διαφορών από σύμβαση που έχει υπογραφεί χωρίς να συμπεριληφθεί σε αυτήν ρήτρα συμβιβαστικής επίλυσης κατά την παρ. 7, μπορεί να υπάγεται στις διατάξεις αυτής.».

έως 3 μέλη, μη συνδεόμενα με οποιαδήποτε έννομη σχέση με τα μέρη, τα οποία θα ορισθούν από τα μέρη εντός τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης. Σε περίπτωση διαφωνίας ως προς τον ορισμό των μελών, κάθε μέρος ορίζει από ένα και το τρίτο μέλος ορίζεται με απόφαση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Η αμοιβή κάθε μέλους του ΣΕΔ καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 125 του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών. 8. Η οποιαδήποτε διαφορά εισάγεται με πρωτοβουλία οποιουδήποτε μέρους στο ΣΕΔ, το οποίο εκδίδει μη δεσμευτική απόφαση, εντός τριάντα (30) ημερών από την εισαγωγή της διαφοράς. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από της εκδόσεως της απόφασης του ΣΕΔ τα μέρη δηλώνουν εγγράφως, αν αποδέχονται την εκδοθείσα απόφαση. Αποδοχή της απόφασης από τα μέρη επιλύει τη σχετική διαφορά κατά την έκταση της αποδοχής κάθε μέρους. Η έλλειψη έγγραφης δήλωσης μέρους εντός της προθεσμίας του δευτέρου εδαφίου ισοδυναμεί με αποδοχή της απόφασης του ΣΕΔ από το μέρος αυτό. 9. Με συμφωνία των συμβαλλομένων, η επίλυση διαφορών από σύμβαση που έχει υπογραφεί χωρίς να συμπεριληφθεί σε αυτήν ρήτρα συμβιβαστικής επίλυσης κατά την παρ. 7, μπορεί να υπάγεται στις διατάξεις αυτής.».	
Άρθρο 207 **Κακουργηματικές μορφές απάτης και απάτης με υπολογιστή – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 386 και παρ. 1 άρθρου 386Α Ποινικού Κώδικα** 1. Στην παρ. 1 του άρθρου 386 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α’ 95), περί απάτης, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:	1. Η παρ. 1 του άρθρου 386 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α’ 95), περί απάτης, έχει σήμερα ως εξής: «1. Όποιος με την εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων σαν αληθινών ή την αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών γεγονότων βλάπτει ξένη περιουσία πείθοντας κάποιον σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή με σκοπό από τη βλάβη αυτής της περιουσίας να αποκομίσει ο ίδιος ή άλλος παράνομο περιουσιακό όφελος τιμωρείται με φυλάκιση, και αν η ζημία που προξενήθηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη, με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική

«1. Όποιος με την εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων σαν αληθινών ή την αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών γεγονότων βλάπτει ξένη περιουσία πείθοντας κάποιον σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή με σκοπό από τη βλάβη αυτής της περιουσίας να αποκομίσει ο ίδιος ή άλλος παράνομο περιουσιακό όφελος τιμωρείται με φυλάκιση, και αν η ζημία που προξενήθηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη, με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή. Αν ο δράστης, έχοντας ενωθεί με άλλον, διαπράττει απάτες κατ' επάγγελμα α) με εκμετάλλευση της ευαλωτότητας του θύματος λόγω ηλικίας ή διανοητικής κατάστασης ή β) με την πρόκληση φόβου, ταραχής ή ανασφάλειας, επιβάλλεται κάθειρξη έως οκτώ (8) έτη και χρηματική ποινή. Αν η ζημία που προκλήθηκε υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή.». 2. Στην παρ. 1 του άρθρου 386Α του Ποινικού Κώδικα, περί απάτης με υπολογιστή, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Όποιος, με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος, βλάπτει ξένη περιουσία, επηρεάζοντας το αποτέλεσμα μιας διαδικασίας επεξεργασίας δεδομένων υπολογιστή: α) με τη μη ορθή διαμόρφωση προγράμματος υπολογιστή, β) με τη χωρίς δικαίωμα παρέμβαση σε πληροφοριακό σύστημα, γ) με τη χρησιμοποίηση μη ορθών ή ελλιπών ψηφιακών δεδομένων υπολογιστή, ιδίως δεδομένων αναγνώρισης της ταυτότητας,	ποινή. Αν η ζημία που προκλήθηκε υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή.». 2. Η παρ. 1 του άρθρου 386Α του Ποινικού Κώδικα, περί απάτης με υπολογιστή, έχει σήμερα ως εξής: «1. Όποιος, με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος, βλάπτει ξένη περιουσία, επηρεάζοντας το αποτέλεσμα μιας διαδικασίας επεξεργασίας δεδομένων υπολογιστή: α) με τη μη ορθή διαμόρφωση προγράμματος υπολογιστή, β) με τη χωρίς δικαίωμα παρέμβαση σε πληροφοριακό σύστημα, γ) με τη χρησιμοποίηση μη ορθών ή ελλιπών ψηφιακών δεδομένων υπολογιστή, ιδίως δεδομένων αναγνώρισης της ταυτότητας, δ) με τη χωρίς δικαίωμα εισαγωγή, αλλοίωση, διαγραφή, μετάδοση ή εξάλειψη ορθών ψηφιακών δεδομένων υπολογιστή, ιδίως ψηφιακών δεδομένων αναγνώρισης της ταυτότητας, ή ε) με τη χωρίς δικαίωμα αξιοποίηση λογισμικού προορισμένου για τη μετακίνηση χρημάτων ή νομισματικής αξίας τιμωρείται με φυλάκιση, και αν η ζημία που προξενήθηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη, με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή. Αν η ζημία που προκλήθηκε υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ, επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή.».

δ) με τη χωρίς δικαίωμα εισαγωγή, αλλοίωση, διαγραφή, μετάδοση ή εξάλειψη ορθών ψηφιακών δεδομένων υπολογιστή, ιδίως ψηφιακών δεδομένων αναγνώρισης της ταυτότητας, ή ε) με τη χωρίς δικαίωμα αξιοποίηση λογισμικού προορισμένου για τη μετακίνηση χρημάτων ή νομισματικής αξίας τιμωρείται με φυλάκιση, και αν η ζημία που προξενήθηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη, με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή. Αν ο δράστης, έχοντας ενωθεί με άλλον, διαπράττει απάτες με υπολογιστή κατ' επάγγελμα α) με εκμετάλλευση της ευαλωτότητας του θύματος λόγω ηλικίας ή διανοητικής κατάστασης ή β) με την πρόκληση φόβου, ταραχής ή ανασφάλειας, επιβάλλεται κάθειρξη έως οκτώ (8) έτη και χρηματική ποινή. Αν η ζημία που προκλήθηκε υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ, επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή.».	

Η.2 Κατάργηση διατάξεων	
Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση	Καταργούμενες διατάξεις

Άρθρο 213 **Καταργούμενες διατάξεις** Καταργούνται: α) το άρθρο 214Β του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), περί προσφυγής σε δικαστική μεσολάβηση, β) το άρθρο 214Γ του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί προσφυγής σε διαδικασία διαμεσολάβησης, γ) το Έβδομο Βιβλίο του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί διαιτησίας, δ) τα άρθρα 1 έως 33 του ν. 4640/2019 (Α΄ 190, διορθ. σφαλ. Α' 194), περί διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις και περαιτέρω εναρμόνισης της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2008/52/ΕΚ και ε) τα άρθρα 1 έως 48 του Μέρους Α΄ του ν. 5016/2023 (Α' 21), περί της διεθνούς εμπορικής διαιτησίας.	α) Το άρθρο 214Β του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί δικαστικής μεσολάβησης, έχει σήμερα ως εξής: «Άρθρο 214Β Δικαστική μεσολάβηση 1. Διαφορές ιδιωτικού δικαίου μπορούν να επιλυθούν και με προσφυγή σε δικαστική μεσολάβηση. Η προσφυγή στη δικαστική μεσολάβηση, η οποία είναι προαιρετική, μπορεί να γίνει πριν από την άσκηση της αγωγής ή και κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας. 2. Σε κάθε πρωτοδικείο και εφετείο ορίζονται, για δύο έτη, με δυνατότητα ανανέωσης για ένα επιπλέον έτος, ένας ή περισσότεροι από τους υπηρετούντες προέδρους πρωτοδικών και εφετών ή από τους αρχαιότερους πρωτοδίκες και εφέτες, ως μεσολαβητές μερικής ή πλήρους απασχόλησης. 3. Η δικαστική μεσολάβηση περιλαμβάνει ξεχωριστές και κοινές ακροάσεις και συζητήσεις των μερών και των πληρεξούσιων δικηγόρων τους με τον μεσολαβητή δικαστή, ο οποίος και μπορεί να απευθύνει στα μέρη μη δεσμευτικές προτάσεις επίλυσης της διαφοράς. Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί, μετά ή δια πληρεξουσίου δικηγόρου, να προσφεύγει στον κατά τόπον αρμόδιο δικαστή μεσολαβητή υποβάλλοντας γραπτώς το αίτημά του. 4. Το δικαστήριο στο οποίο είναι εκκρεμής η υπόθεση μπορεί σε κάθε στάση της δίκης, ανάλογα με την περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις της υπόθεσης, να καλεί τα μέρη να προσφύγουν στη δικαστική μεσολάβηση για την επίλυση της διαφοράς τους και ταυτόχρονα, αν συμφωνούν τα μέρη, να αναβάλει την εκδίκαση της υπόθεσης σε σύντομη δικάσιμο και πάντως όχι πέραν του εξαμήνου. 5. Αν τα μέρη καταλήξουν σε συμφωνία συντάσσεται πρακτικό μεσολάβησης. Το πρακτικό υπογράφεται από τον μεσολαβητή, τα μέρη και τους πληρεξουσίους δικηγόρους τους

	και το πρωτότυπό του κατατίθεται στη γραμματεία του πρωτοδικείου όπου διεξήχθη η μεσολάβηση. Κατά την κατάθεση ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει παράβολο υπέρ του Δημοσίου, το ύψος και η αναπροσαρμογή του οποίου καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Από την κατάθεση στη γραμματεία του πρωτοδικείου, το πρακτικό μεσολάβησης, εφόσον περιέχει συμφωνία των μερών για ύπαρξη αξίωσης, αποτελεί εκτελεστό τίτλο, σύμφωνα με το άρθρο 904 παράγραφος 2 εδάφιο γ΄ Κ.Πολ.Δ. 6. Η μεσολάβηση πρέπει να διεξάγεται κατά τρόπο που να μην παραβιάζει το απόρρητο αυτής, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν άλλως. Πριν από την έναρξη της διαδικασίας όλοι οι συμμετέχοντες δεσμεύονται εγγράφως να τηρήσουν το απόρρητο της διαδικασίας.». β) το άρθρο 214Γ του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί προσφυγής σε διαδικασία διαμεσολάβησης, έχει σήμερα ως εξής: «Άρθρο 214Γ Προσφυγή σε διαδικασία διαμεσολάβησης Το δικαστήριο προτείνει στους διαδίκους την προσφυγή σε διαδικασία διαμεσολάβησης αν αυτό ενδείκνυται με βάση τις περιστάσεις της υποθέσεως, όπως ο νόμος ορίζει. Σε περίπτωση αποδοχής της πρότασης η συζήτηση της υπόθεσης αναβάλλεται για χρονικό διάστημα τριών (3) έως έξι (6) μηνών.». γ) Το Έβδομο Βιβλίο του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί διαιτησίας, έχει σήμερα ως εξής: «ΕΒΔΟΜΟ ΒΙΒΛΙΟ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ Άρθρο 867

	Διαφορές ιδιωτικού δικαίου μπορούν να υπαχθούν σε διαιτησία με συμφωνία, αν εκείνοι που τη συνομολογούν έχουν την εξουσία να διαθέτουν ελεύθερα το αντικείμενο της διαφοράς. Οι διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 614 αρ. 3 δεν μπορούν να υπαχθούν σε διαιτησία. Άρθρο 868 Συμφωνία για διαιτησία που αφορά μελλοντικές διαφορές είναι έγκυρη, μόνο αν είναι έγγραφη και αναφέρεται σε ορισμένη έννομη σχέση από την οποία θα προέλθουν οι διαφορές. Άρθρο 869 1. Η συμφωνία για διαιτησία καταρτίζεται εγγράφως. 'Εγγραφη θεωρείται η συμφωνία και αν καταρτίστηκε με ανταλλαγή ενυπόγραφων επιστολών, τηλεγραφημάτων, τηλετυπημάτων ή ενυπόγραφων τηλεομοιοτύπων. Αν αυτοί που συνομολόγησαν τη συμφωνία εμφανιστούν στους διαιτητές και λάβουν ανεπιφύλακτα μέρος στη διαιτητική διαδικασία, η έλλειψη εγγράφου θεραπεύεται. 2. Η συμφωνία για διαιτησία διέπεται από τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου για τις συμβάσεις. Άρθρο 870 1. Αν είναι εκκρεμής δίκη στα τακτικά πολιτικά δικαστήρια για τη διαφορά που συμφωνείται να επιλυθεί διαιτητικά, η υπαγωγή της στη διαιτησία πρέπει να προτείνεται κατά την πρώτη συζήτηση μετά τη συνομολόγηση της συμφωνίας, διαφορετικά είναι απαράδεκτη και εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 264. 2. Η συμφωνία για διαιτησία μπορεί να γίνει και ενώπιον του δικαστηρίου ή του εντεταλμένου δικαστή κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, οπότε

	το δικαστήριο παραπέμπει την υπόθεση στη διαιτησία και εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 264. Άρθρο 870Α Αν ενώπιον του πολιτικού ή του διαιτητικού δικαστηρίου ανακύπτει ζήτημα κύρους της συμφωνίας διαιτησίας μεταξύ των διαδίκων, το μεταγενεστέρως επιληφθέν δικαστήριο αναστέλλει την εκδίκαση της ενώπιόν του δίκης μέχρι να εκδοθεί απόφαση από το πρώτο επιληφθέν δικαστήριο. Άρθρο 871 1. Διαιτητές μπορούν να οριστούν ένας ή περισσότεροι, καθώς και ολόκληρο δικαστήριο. 2. Δεν μπορούν να οριστούν διαιτητές οι ανίκανοι για δικαιοπραξία, όποιοι έχουν περιορισμένη ικανότητα για δικαιοπραξία, όποιοι από καταδίκη έχουν στερηθεί την άσκηση των πολιτικών τους δικαιωμάτων και τα νομικά πρόσωπα. 3-5. Άρθρο 871Α 1. Ο ορισμός δικαστικών λειτουργών ως διαιτητών ή επιδιαιτητών διέπεται από τις διατάξεις των επόμενων παραγράφων. 2. Δικαστικός λειτουργός μπορεί να είναι μόνο μοναδικός διαιτητής (μονομελής διαιτησία) ή επιδιαιτητής. Δεν μπορεί να ασκήσει διαιτητικά έργα ο δικαστικός λειτουργός που δεν έχει συμπληρώσει πενταετή τουλάχιστον συνολική δικαστική υπηρεσία. 3. Αν η διαιτησία, κατά τη συμφωνία των μερών, προβλέπεται ότι θα διεξαχθεί από δικαστικό λειτουργό ορισμένου δικαστηρίου, αυτός είναι ο εκάστοτε εκ περιτροπής καλούμενος κατά τη σειρά αρχαιότητας μεταξύ των υπηρετούντων στο δικαστήριο αυτό προέδρων και δικαστών την ημέρα κατάθεσης της αίτησης. Το όνομα του δικαστικού αυτού λειτουργού γνωστοποιείται στον αιτούντα από

	τον πρόεδρο του δικαστηρίου ή από τον πρόεδρο του τριμελούς συμβουλίου που διευθύνει το δικαστήριο. 4. Ορισμός συγκεκριμένου δικαστικού λειτουργού ως διαιτητή ή επιδιαιτητή, είτε ονομαστικά, είτε έμμεσα, με κριτήριο τη θέση ή ιδιότητα που έχει ή θα έχει στο μέλλον, είναι άκυρος. Η ακυρότητα αυτή δεν επιδρά στη συμφωνία για τη διαιτησία. Στην περίπτωση αυτή διαιτητής ή επιδιαιτητής είναι ο κατά την προηγούμενη παράγραφο καλούμενος από το δικαστήριο, στο οποίο ο συγκεκριμένος δικαστικός λειτουργός, υπηρετούσε κατά την κατάρτιση της διαιτητικής συμφωνίας. 5. Αν η διαιτησία, κατά τη συμφωνία των μερών, προβλέπεται ότι θα διεξαχθεί από δικαστικό λειτουργό, χωρίς όμως να καθορίζεται με την ίδια ή με μεταγενέστερη συμφωνία το δικαστήριο από το οποίο θα προέλθει, θεωρείται ότι τα μέρη απέβλεψαν στο δικαστήριο του τόπου όπου καταρτίστηκε η συμφωνία για τη διαιτησία. Αν στον τόπο κατάρτισης της συμφωνίας λειτουργούν δικαστήρια διαφόρων δικαιοδοσιών ή βαθμών και δεν προκύπτει από τη συμφωνία εκείνο στο οποίο απέβλεψαν τα μέρη, θεωρείται ότι απέβλεψαν στο πολιτικό πρωτοδικείο και, αν πρόκειται για διοικητική διαφορά, στο διοικητικό πρωτοδικείο. 6. Σε κάθε δικαστήριο τηρείται από την γραμματεία ιδιαίτερο βιβλίο, στο οποίο καταχωρίζονται για καθεμία από τις διαιτησίες και σε χωριστή στήλη, τα ονοματεπώνυμα των διαδίκων, καθώς και του μοναδικού διαιτητή ή επιδιαιτητή, οι χρονολογίες έκδοσης της απόφασης και της κατάθεσής της, καθώς και ο αριθμός της. 7. Ο κατά τις προηγούμενες διατάξεις καλούμενος δικαστικός λειτουργός υποχρεούται να διεξαγάγει τη διαιτησία, η οποία αποτελεί μέρος των δικαστικών του καθηκόντων. Σε περίπτωση νόμιμου κωλύματος ή λόγου εξαίρεσης καλείται ο κατά σειράν επόμενος. Μεταγενέστερη μεταβολή στην υπηρεσιακή κατάσταση του δικαστικού

	λειτουργού δεν επιδρά στην ιδιότητα του ως μοναδικού διαιτητή ή επιδιαιτητή. 8. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται ανάλογα και όταν με τη συμφωνία των μερών προβλέπεται ότι ο διαιτητής ή ο επιδιαιτητής θα είναι εισαγγελικός λειτουργός. . Άρθρο 872 Αν με τη συμφωνία για διαιτησία δεν ορίζονται οι διαιτητές ή ο τρόπος του ορισμού τους, το κάθε μέρος ορίζει ένα διαιτητή. Συμφωνία με την οποία ορίζεται ότι το ένα από τα μέρη θα ορίσει διαιτητή και για το άλλο μέρος ή ότι τα μέρη μπορούν να ορίσουν άνισο αριθμό διαιτητών, είναι άκυρη. Άρθρο 873 1. Αν οι διαιτητές δεν ορίζονται με τη συμφωνία για διαιτησία, αλλά, είτε κατά τη συμφωνία, είτε κατά το άρθρο 872 τους διαιτητές τους ορίζουν τα συμβαλλόμενα μέρη, το καθένα μπορεί να καλέσει το άλλο εγγράφως να ορίσει το διαιτητή ή τους διαιτητές, μέσα σε προθεσμία οκτώ τουλάχιστον ημερών και πρέπει να γνωστοποιήσει στο έγγραφο και το διαιτητή ή τους διαιτητές που το ίδιο ορίζει. Το μέρος στο οποίο απευθύνεται η κλήση οφείλει, μέσα στην οριζόμενη προθεσμία, να ανακοινώσει σε εκείνον που το καλεί, το διαιτητή ή τους διαιτητές που αυτό ορίζει. 2. Σε κάθε διαιτητή γνωστοποιούνται τα ονόματα και οι διευθύνσεις του άλλου ή των άλλων διαιτητών. Άρθρο 874 Αν οι διαιτητές είναι περισσότεροι και με τη συμφωνία για διαιτησία δεν ορίζεται διαφορετικά, οι διαιτητές οφείλουν να ορίσουν τον επιδιαιτητή μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την τελευταία κατά το άρθρο 873 παρ.2

	γνωστοποίηση και να το ανακοινώσουν στα μέρη που συνομολόγησαν τη συμφωνία. Άρθρο 875 1. Αν ο διαιτητής που όρισε ένα από τα μέρη πεθάνει ή για οποιοδήποτε λόγο αρνείται ή κωλύεται να διενεργήσει τη διαιτησία ή εξαιρεθεί, το άλλο μέρος μπορεί να καλέσει εγγράφως το μέρος που όρισε αυτόν το διαιτητή να ορίσει άλλον, μέσα σε προθεσμία οκτώ τουλάχιστον ημερών. Το μέρος στο οποίο απευθύνεται η κλήση οφείλει μέσα στην οριζόμενη προθεσμία να ανακοινώσει σε εκείνον που το καλεί το διαιτητή που αυτό ορίζει. 2. Αν ο επιδιαιτητής που όρισαν οι διαιτητές πεθάνει ή για οποιοδήποτε λόγο αρνείται ή κωλύεται να διενεργήσει τη διαιτησία και οι διαιτητές δεν ορίσουν άλλον, καθένα από τα μέρη μπορεί να καλέσει εγγράφως τους διαιτητές να ορίσουν επιδιαιτητή, μέσα σε προθεσμία οκτώ ημερών και να το ανακοινώσουν στα μέρη που συνομολόγησαν τη συμφωνία. Άρθρο 876 1. Αν κατά τη συμφωνία για διαιτησία τρίτος ορίζει το διαιτητή ή τους διαιτητές ή τον επιδιαιτητή, καθένα από τα μέρη και αν πρόκειται για τον επιδιαιτητή και καθένας από τους διαιτητές, μπορεί να καλέσει τον τρίτο εγγράφως να ορίσει, μέσα σε προθεσμία οκτώ τουλάχιστον ημερών, το διαιτητή ή τους διαιτητές ή τον επιδιαιτητή και να το ανακοινώσει σε εκείνον που καλεί και, αν πρόκειται για επιδιαιτητή και στους διαιτητές. 2. Οι διατάξεις της παρ.1 εφαρμόζονται και στην περίπτωση που ο διαιτητής ή επιδιαιτητής τον οποίο όρισε ο τρίτος πεθάνει ή για οποιοδήποτε λόγο αρνείται ή κωλύεται να διενεργήσει τη διαιτησία. Άρθρο 877

	Ο ορισμός διαιτητή από κάποιο από τα μέρη, ο ορισμός επιδιαιτητή από τους διαιτητές, ή ο ορισμός των διαιτητών ή του επιδιαιτητή από τρίτον δεν ανακαλείται. Άρθρο 878 1. Αν δεν οριστεί εμπρόθεσμα ο διαιτητής ή οι διαιτητές ή ο επιδιαιτητής και η συμφωνία για διαιτησία δεν ορίζει διαφορετικά, τους ορίζει με αίτηση το μονομελές πρωτοδικείο. Αρμόδιο είναι το μονομελές πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου ορίζει η συμφωνία ότι θα διενεργηθεί η διαιτησία, διαφορετικά το μονομελές πρωτοδικείο της κατοικίας όποιου υποβάλλει την αίτηση ή, αν δεν υπάρχει κατοικία, της διαμονής του. Αν δεν υπάρχει και διαμονή, το μονομελές πρωτοδικείο της πρωτεύουσας του Κράτους. 2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται και όταν ο διαιτητής ή ο επιδιαιτητής που όρισε το μονομελές πρωτοδικείο πεθάνει ή για οποιονδήποτε λόγο αρνείται ή κωλύεται να διενεργήσει τη διαιτησία. 3. Η αίτηση δικάζεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 741 επ. και έχουν δικαίωμα να την υποβάλλουν και τα μέρη που συνομολόγησαν τη συμφωνία για διαιτησία και αν πρόκειται για επιδιαιτητή και καθένας από τους διαιτητές. Η απόφαση δεν μπορεί να προσβληθεί με ένδικα μέσα. Αίτηση για ανάκληση ή για μεταρρύθμιση της απόφασης είναι απαράδεκτη μετά την έναρξη της διαιτητικής διαδικασίας. Άρθρο 879 1. Σε κάθε πρωτοδικείο τηρείται κατάλογος διαιτητών τον οποίο καταρτίζει το πολυμελές πρωτοδικείο, σύμφωνα με όσα ορίζονται με διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων 2. Το μονομελές πρωτοδικείο ορίζει τους διαιτητές ή τον διαιτητή από τον κατάλογο των

	διαιτητών και, αν δεν υπάρχει κατάλογος ή αν συντρέχει κατά την κρίση του σοβαρός λόγος, ορίζει το κατάλληλο πρόσωπο. Άρθρο 880 1. 'Οποιος ορίζεται ως διαιτητής ή επιδιαιτητής δεν είναι υποχρεωμένος να δεχτεί το διορισμό του. 2. Όποιος αποδέχτηκε τον ορισμό του ως διαιτητή ή επιδιαιτητή μπορεί για σοβαρό λόγο να αρνηθεί να εκπληρώσει τα καθήκοντα του, ύστερα από άδεια του δικαστηρίου. Η άδεια παρέχεται από το μονομελές πρωτοδικείο του τόπου της κατοικίας του ή αν δεν υπάρχει κατοικία της διαμονής του και αν δεν υπάρχει και διαμονή, από το μονομελές πρωτοδικείο της πρωτεύουσας του Κράτους, ύστερα από αίτηση του που δικάζεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 741 επ.. Η απόφαση δεν προσβάλλεται με ένδικα μέσα, δεν ανακαλείται ούτε μεταρρυθμίζεται. Άρθρο 881 Οι διαιτητές και ο επιδιαιτητής κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων τους ευθύνονται μόνο για δόλο και βαριά αμέλεια. Άρθρο 882 1. Το μέρος που καλεί για συζήτηση προκαταβάλλει το μισό της αμοιβής του διαιτητή ή των διαιτητών και του επιδιαιτητή, το οποίο ορίζεται στην επόμενη παράγραφο. Υποχρέωση προκαταβολής του ίδιου ποσοστού της αμοιβής έχει και κάθε άλλο μέρος, εφ'όσον με αίτημά του διευρύνεται το αντικείμενο της διαιτησίας. Το ποσό της προκαταβολής σε κάθε περίπτωση προσδιορίζεται από το διαιτητικό δικαστήριο με πράξη που καταχωρίζεται στην αίτηση ή στα πρακτικά. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ή για λόγους επιείκειας η προκαταβολή μπορεί, με την ίδια πράξη, να περιοριστεί σε ποσό μικρότερο από αυτό που

	προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, όχι όμως κάτω από το ένα τρίτο του ποσού της αμοιβής. 2. Το ύψος της συνολικής αμοιβής διαιτητών και επιδιαιτητών υπολογίζεται σε ποσοστό της αξίας του αντικειμένου της διαφοράς με βάση τον ακόλουθο πίνακα: Για το τμήμα αξίας έως 500.000 δρχ. 6%. Για το τμήμα αξίας 500.001 έως 2.000.000 δρχ. 5%. Για το τμήμα αξίας 2.000.001 έως 5.000.000 δρχ. 4%. Για το τμήμα αξίας 5.000.001 έως 10.000.000 δρχ. 3%. Για το τμήμα αξίας 10.000.001 έως 50.000.000 δρχ. 2%. Για το τμήμα αξίας 50.000.001 και άνω 1%. Αν το αντικείμενο της διαφοράς δεν είναι αποτιμητό σε χρήμα, η αμοιβή προσδιορίζεται από το διαιτητικό δικαστήριο κατά εύλογη κρίση. "Αν ο επιδιαιτητής είναι δικαστικός λειτουργός, η αμοιβή του ρυθμίζεται από το άρθρ. 882Α και οι διαιτητές λαμβάνουν συνολικώς τα δύο τρίτα της κατά την παρούσα παράγραφο αμοιβής. Το ποσό της αμοιβής κατά διαιτητή ή επιδιαιτητή που δεν έχει την ιδιότητα δικαστικού λειτουργού δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 15.000.000, εκτός αν η διαιτησία είναι διεθνής. 3. Με τη διαιτητική απόφαση γίνεται ο τελικός καθορισμός της αμοιβής και των εξόδων της διαιτησίας, στα οποία περιλαμβάνεται και η αμοιβή του γραμματέα. 4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ιδίως σε πολύ απλές υποθέσεις ή για λόγους επιείκειας, οι διαιτητές μπορούν να περιορίσουν την αμοιβή τους έως το μισό. Με τη διαιτητική απόφαση κατανέμεται η συνολική αμοιβή μεταξύ διαιτητών και επιδιαιτητή. Αν τα μέρη αποφασίζουν τη ματαίωση της διαιτησίας, οφείλουν να το γνωστοποιήσουν εγγράφως στους διαιτητές, οι οποίοι στην περίπτωση αυτήν καθορίζουν τα έξοδα και αμοιβή μειωμένη, ανάλογη με την εργασία που είχε γίνει έως την ημέρα της ματαίωσης της διαιτησίας.

	5. Η διαιτητική απόφαση ορίζει και το μέρος που θα επιβαρυνθεί με την αμοιβή και τα έξοδα, κατ'ανάλογη εφαρμογή των άρθρ.176 έως 180, 183 έως 185 και 188. Σε κάθε περίπτωση η διαιτητική απόφαση μπορεί να ορίζει ότι τα μέρη είναι υπόχρεα εις ολόκληρο για την καταβολή της αμοιβής και των εξόδων, οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρ.480 επ. του Αστικού Κώδικα. 6. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα να προσφύγει εναντίον της διάταξης της διαιτητικής απόφασης που καθορίζει το ύψος της αμοιβής των διαιτητών και τα έξοδα ή να ζητήσει τον καθορισμό τους, αν δεν έχουν οριστεί. Η προσφυγή ασκείται μέσα σε τρεις (3) μήνες από την κατά το άρθρο 893 παρ. 2 κατάθεση της απόφασης και εκδικάζεται από το μονομελές πρωτοδικείο σύμφωνα με το άρθρο 622Α. 7. Στους διαιτητές και στον επιδιαιτητή, εάν δεν έχει ιδιότητα δικαστικού λειτουργού, καταβάλλεται ποσοστό ίσο με το 80% της αμοιβής τους. Το υπόλοιπο 20% καταβάλλεται συγχρόνως στο Ταμείο Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.). Εάν το αντικείμενο της διαφοράς είναι αποτιμητό σε χρήμα, η καταβολή του κατά το προηγούμενο εδάφιο ποσοστού είναι προϋπόθεση για την κατά το άρθρ. 893 κατάθεση της διαιτητικής αποφάσεως και την περιαφή του τύπου της εκτελέσεως". Ο περιορισμός της αμοιβής των διαιτητών ή επιδιαιτητών, δεν ισχύει σε διεθνείς διαιτησίες. Άρθρο 882Α 1. Η αμοιβή δικαστικού ή εισαγγελικού λειτουργού ως μοναδικού διαιτητή ή ως επιδιαιτητή, κατανεμόμενη κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% επί της μέχρι 2.000.000 δραχμών αξίας του αντικειμένου της διαφοράς, όπως αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τα άρθρ. 8 έως 11, το 4% επί του επιπλέον και μέχρι 5.000.000 δραχμών τμήματος της αξίας αυτής, το 3% επί

	του περαιτέρω και μέχρι 10.000.000 δραχμών τμήματος αυτής, το 2% επί του επιπλέον και μέχρι 50.000.000 δραχμών τμήματος αυτής και το 1% επί του περαιτέρω τμήματος της αξίας, ούτε μπορεί να είναι ανώτερη των 15.000.000 δραχμών και επί διεθνών διαιτησιών των 20.000.000 δραχμών. Αν το αντικείμενο της διαφοράς δεν είναι αποτιμητό σε χρήμα, η αμοιβή του δικαστικού λειτουργού καθορίζεται από αυτόν, όχι όμως άνω του ορίου των 10.000.000 δραχμών. Στην περίπτωση αυτή, καθώς και όταν ο καθορισμός της αμοιβής στηρίζεται σε αποτίμηση του αντικειμένου της διαφοράς από το διαιτητή ή επιδιαιτητή, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ.6 του προηγούμενου άρθρ.882. Το ποσό της αμοιβής διπλασιάζεται, αν ο δικαστικός λειτουργός έχει βαθμό προέδρου εφετών, εφέτη, εισαγγελέα ή αντιεισαγγελέα εφετών, Παρέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου και τριπλασιάζεται, αν έχει βαθμό Αεροπαγίτη ή Συμβούλου του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άνω, δεν μπορεί όμως να υπερβεί τα 15.000.000 δραχμές και προκειμένου περί διεθνών διαιτησιών τα 20.000.000 δραχμές. 2. Από το ποσό της αμοιβής ο δικαστικός λειτουργός λαμβάνει ποσοστό 35%, 25% καταβάλλεται συγχρόνως σε ειδικό λογαριασμό του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.), το δε υπόλοιπο 40% κατατίθεται σε έντοκο λογαριασμό και περιέχεται σε κοινό ταμείο που τηρείται από τον οικείο πρόεδρο ή εισαγγελέα, ο οποίος τον Ιανουάριο κάθε τρίτου έτους κατανέμει το σύνολο των ποσών και των τόκων των δύο προηγούμενων ετών στους δικαστές ή τους εισαγγελείς που υπηρέτησαν στο δικαστήριο ή την εισαγγελία κατά τα εν λόγω δύο προηγούμενα έτη, ανάλογα με τη διάρκεια της υπηρεσίας τους κατά τη διετία αυτή. Εάν το αντικείμενο της διαφοράς είναι αποτιμητό σε χρήμα, η καταβολή των κατά το προηγούμενο εδάφιο ποσοστών είναι προϋπόθεση για την

	κατά το άρθρ.893 κατάθεση της διαιτητικής αποφάσεως και την περιαφή του τύπου της εκτελέσεως. Στην κατά την παρούσα παράγραφο διανομή μετέχουν και όσοι δεν έχουν συμπληρώσει την κατά το άρθρ. 871Α παρ.2, εδάφ. β, πενταετία. Η πρώτη κατανομή μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος θα γίνει τον Ιανουάριο του 1998. Αντί της κατανομής το ποσοστό του 40% μπορεί, με απόφαση της Ολομέλειας του οικείου δικαστηρίου ή της εισαγγελίας, να διατίθεται, εν όλω ή εν μέρει, για σκοπούς συνδεόμενους με τη λειτουργία του δικαστηρίου ή για την αρωγή αναξιοπαθούντων δικαστικών λειτουργών και υπαλλήλων. 3. Οι διατάξεις των παρ.1, 3, 4, 5 και 7 εδάφ.3 του προηγούμενου άρθρ.882, εκτός από τη διάταξη του εδάφ.β της παρ.4, εφαρμόζονται αναλόγως και στη διαιτητική αμοιβή δικαστικών λειτουργών. Άρθρο 883 1. Εκείνοι που συνομολόγησαν τη συμφωνία για διαιτησία μπορούν από κοινού να ανακαλέσουν τους διαιτητές καθώς και τον επιδιαιτητή. 2. Οι διαιτητές και ο επιδιαιτητής μπορούν να προτείνουν την εξαίρεση τους ή να εξαιρεθούν από εκείνους που συνομολόγησαν τη συμφωνία διαιτησίας για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 52 παρ.1, καθώς και αν δεν μπορούν να είναι διαιτητές κατά το άρθρο 871 παρ.2. Αν τους όρισε ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη, η εξαίρεση μπορεί να ζητηθεί, μόνο για λόγους που επήλθαν ή έγιναν γνωστοί σε εκείνον που ζητεί την εξαίρεση μετά τον ορισμό του διαιτητή ή του επιδιαιτητή. Για την εξαίρεση αποφαίνεται το δικαστήριο που είναι αρμόδιο κατά το άρθρο 878 παρ.1 και τηρούνται οι διατάξεις των άρθρων 58 έως 60. Η απόφαση δεν προσβάλλεται με ένδικα μέσα και έως την έκδοσή της οι διαιτητές αναβάλλουν την εκδίκαση της υπόθεσης.

	Άρθρο 884 Αν η διεξαγωγή της διαιτησίας ή η έκδοση της διαιτητικής απόφασης καθυστερεί και δεν ορίζεται με τη συμφωνία προθεσμία για την έκδοσή της, το αρμόδιο κατά το άρθρο 878 παρ.1 δικαστήριο με αίτηση ενός από τα μέρη τάσσει εύλογη προθεσμία για τον παραπάνω σκοπό. Η αίτηση δικάζεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 741 επ. και η απόφαση δεν προσβάλλεται με ένδικα μέσα. Άρθρο 885 Η συμφωνία για διαιτησία παύει να ισχύει, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από την ίδια, 1) αν οι διαιτητές ή ο επιδιαιτητής που ορίστηκαν με την συμφωνία ή κατόπιν όρισαν από κοινού οι συμβαλλόμενοι πεθάνουν ή δεν αποδεχτούν τον ορισμό τους και δεν έχουν οριστεί αντικαταστάτες ή ο τρόπος της αντικατάστασής τους, 2) αν περάσει η προθεσμία της ισχύος της συμφωνίας που ορίστηκε από την ίδια τη συμφωνία ή η προθεσμία που τάσσεται κατά το άρθρο 884, 3) αν οι συμβαλλόμενοι συνομολόγησαν εγγράφως την κατάργηση της συμφωνίας. Άρθρο 886 1. Η διαδικασία διεξάγεται ενώπιον των διαιτητών και του επιδιαιτητή που ενεργούν από κοινού. Οι διαιτητές αυτοί ορίζουν, κατά την ελεύθερη κρίση τους, τον τόπο και το χρόνο της διεξαγωγής της διαιτητικής διαδικασίας και τη διαιτητική διαδικασία, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη συμφωνία διαιτησίας. 2. Κατά τη διαιτητική διαδικασία τα μέρη έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις, τηρείται η αρχή της ισότητας και πρέπει να καλούνται τα μέρη να παραστούν κατά τις συζητήσεις, να αναπτύξουν, κατά την κρίση των διαιτητών, προφορικώς ή εγγράφως τους

	ισχυρισμούς τους και να προσκομίσουν τις αποδείξεις τους. 3. Ο επιθεωρητής διευθύνει τη συζήτηση. Η παράσταση με δικηγόρο ή η εκπροσώπηση από δικηγόρο δεν μπορεί να αποκλειστεί. Άρθρο 887 1. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά με τη συμφωνία διαιτησίας, η υπόθεση δικάζεται και αν τα συμβαλλόμενα μέρη ή ένα από αυτά δεν προσέλθουν ή δεν αναπτύξουν τους ισχυρισμούς τους ή δεν προσκομίσουν τις αποδείξεις τους. 2. Οι διαιτητές, αν δεν ορίζεται διαφορετικά από τη συμφωνία για διαιτησία, αποφαίνονται για τη δικαιοδοσία τους και εξετάζουν τα παρεμπίπτοντα ζητήματα. Άρθρο 888 1. Μάρτυρες και πραγματογνώμονες μπορούν να εξεταστούν χωρίς όρκο ή ενόρκως. Οι διαιτητές δεν μπορούν να επιβάλουν ποινές ή να διατάξουν τη λήψη αναγκαστικών μέτρων για τη διεξαγωγή αποδείξεων, εκτός αν διαιτητής είναι δικαστήριο. Τέτοια μέτρα διατάζει, με αίτηση των διαιτητών, το [ειρηνοδικείο] “μονομελές πρωτοδικείο” το οποίο αποφασίζει, αν η λήψη τους είναι νόμιμη. Οι συμβαλλόμενοι στη συμφωνία για διαιτησία μπορούν να εξεταστούν κατά τις διατάξεις των άρθρων 415 έως 420. 2. Η ενέργεια ορισμένων διαδικαστικών πράξεων μπορεί να ανατεθεί σε κάποιον από τους διαιτητές. 3. Οι διαιτητές μπορούν να ζητήσουν να διεξαχθούν αποδείξεις από το [ειρηνοδικείο] “μονομελές πρωτοδικείο” στην περιφέρεια του οποίου πρόκειται να διεξαχθεί η απόδειξη. Το [ειρηνοδικείο] “μονομελές πρωτοδικείο” αποφασίζει αν η διεξαγωγή της απόδειξης είναι νόμιμη και έχει όλες τις εξουσίες δικαστηρίου που διατάζει απόδειξη.

	Άρθρο 889 1. Οι διαιτητές δεν μπορούν να διατάζουν, να μεταρρυθμίζουν ή να ανακαλούν ασφαλιστικά μέτρα. 2. Αν διατάχθηκε ασφαλιστικό μέτρο από το αρμόδιο δικαστήριο και ορίστηκε προθεσμία για την άσκηση αγωγής ή συντρέχει περίπτωση να εφαρμοστούν τα άρθρα 715 παρ.5 και 729 παρ.5, ο αιτών είναι υποχρεωμένος να προκαλέσει την έναρξη της διαιτητικής διαδικασίας μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία. Οι διατάξεις των άρθρων 693 παρ.2, 715 παρ.5 εδάφ. δεύτερο και 729 παρ.5 εδαφ. δεύτερο εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή. Άρθρο 890 1. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά από τη συμφωνία για διαιτησία, οι διαιτητές εφαρμόζουν τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου. 2. Με τη συμφωνία για διαιτησία δεν μπορεί να αποκλειστεί η εφαρμογή διατάξεων δημόσιας τάξης. Άρθρο 891 Αν οι διαιτητές είναι περισσότεροι και με τη συμφωνία για διαιτησία δεν ορίζεται διαφορετικά, αποφασίζουν όλοι από κοινού με τον επιδιαιτητή, κατά πλειοψηφία. Αν δεν σχηματιστεί πλειοψηφία, υπερισχύει η γνώμη του επιδιαιτητή. Άρθρο 892 1. Η διαιτητική απόφαση πρέπει να συντάσσεται εγγράφως και να υπογράφεται ιδιοχείρως από τους διαιτητές. Μπορεί ακόμα να συντάσσεται και να υπογράφεται από τους διαιτητές και σε ηλεκτρονική μορφή με τη χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής

	κατά την έννοια της περ. 20 του άρθρου 2 του ν. 4727/2020 (Α' 184). Αν κάποιος από τους διαιτητές αρνείται ή κωλύεται να υπογράψει, πρέπει αυτό να βεβαιώνεται στο έγγραφο της απόφασης, καθώς και ότι εκείνος που αρνείται ή κωλύεται έλαβε μέρος στη διαιτητική διαδικασία και στη διάσκεψη, και να υπογράφεται από την πλειοψηφία των διαιτητών. Στη δεύτερη περίπτωση του άρθρου 891 αρκεί η υπογραφή από τον επιδιαιτητή. Με τη συμφωνία για διαιτησία μπορεί να οριστεί ότι η διαιτητική απόφαση υπογράφεται ιδιοχείρως ή με ηλεκτρονικά μέσα μόνο από τον επιδιαιτητή ή από αυτόν και κάποιον από τους διαιτητές. 2. Η διαιτητική απόφαση πρέπει να αναφέρει: α) το όνομα και το επώνυμο του επιδιαιτητή και των διαιτητών, β) τον τόπο και το χρόνο της έκδοσής τους, γ) τα ονόματα και τα επώνυμα εκείνων που έλαβαν μέρος στη διαιτητική διαδικασία, δ) τη συμφωνία για διαιτησία στην οποία βασίστηκε, ε) το αιτιολογικό και στ) το διατακτικό. Με τη συμφωνία διαιτησίας μπορεί να οριστεί ότι η διαιτητική απόφαση αρκεί να αναφέρει τη συμφωνία διαιτησίας και το διατακτικό. Άρθρο 893 1. Η διαιτητική απόφαση ολοκληρώνεται από τη στιγμή που θα υπογραφεί σύμφωνα με το άρθρο 892. 2. Ο διαιτητής ή, αν είναι περισσότεροι διαιτητές, ο επιδιαιτητής ή με εντολή του ένας από τους διαιτητές, είναι υποχρεωμένος, αν δεν ορίζεται διαφορετικά από τη συμφωνία διαιτησίας, να καταθέσει το πρωτότυπο της διαιτητικής απόφασης σε έγχαρτη ή ηλεκτρονική μορφή στη γραμματεία του μονομελούς πρωτοδικείου της περιφέρειας στην οποία εκδόθηκε και να παραδώσει αντίγραφά της σ' αυτούς που συνομολόγησαν τη συμφωνία διαιτησίας.

	Άρθρο 894 Με αίτηση ενός από αυτούς που συνομολόγησαν τη συμφωνία, η οποία κοινοποιείται στους άλλους και στους διαιτητές μπορεί, με την τήρηση, των διατάξεων των άρθρων 315 και 316, να γίνει διόρθωση ή ερμηνεία της διαιτητικής απόφασης από εκείνους που την εξέδωσαν. Το άρθρο 320 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή. Άρθρο 895 1. Η διαιτητική απόφαση δεν προσβάλλεται με ένδικα μέσα. 2. Με τη συμφωνία διαιτησίας μπορεί να επιτραπεί προσφυγή κατά της διαιτητικής απόφασης σε άλλους διαιτητές, αλλά πρέπει να οριστούν συγχρόνως οι προϋποθέσεις, η προθεσμία και η διαδικασία για την άσκηση και την εκδίκασή της. Άρθρο 896 Η διαιτητική απόφαση, αν με τη συμφωνία διαιτησίας δεν ορίζεται προσφυγή κατά το άρθρο 895 παρ.2 ή πέρασε η ορισμένη για την προσφυγή προθεσμία, αποτελεί δεδικασμένο και εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 322, 324 έως 330, 332 έως 334. Άρθρο 897 Η διαιτητική απόφαση μπορεί να ακυρωθεί ολικά ή εν μέρει μόνο με δικαστική απόφαση για τους επόμενους λόγους 1) αν η συμφωνία για τη διαιτησία είναι άκυρη, 2) αν εκδόθηκε αφού η συμφωνία για τη διαιτησία έπαψε να ισχύει, 3) αν εκείνοι που την εξέδωσαν ορίστηκαν κατά παράβαση των όρων της συμφωνίας για τη διαιτησία ή των διατάξεων του νόμου ή αν τα μέρη τους είχαν ανακαλέσει, ή αποφάνθηκαν αν και είχε γίνει δεκτή αίτηση εξαίρεσής τους, 4) αν εκείνοι που την εξέδωσαν ενέργησαν υπερβαίνοντας την εξουσία που

	τους παρέχει η συμφωνία για τη διαιτησία ή ο νόμος, 5) αν παραβιάστηκαν οι διατάξεις των άρθρων 886 παρ.2 891, 892, 6) αν είναι αντίθετη προς διατάξεις δημόσιας τάξης ή προς τα χρηστά ήθη, 7) αν είναι ακατάληπτη ή περιέχει αντιφατικές διατάξεις, 8) αν συντρέχει λόγος αναψηλάφησης κατά το άρθρο 544. Άρθρο 898 Αρμόδιο για την εκδίκαση της αγωγής ακύρωσης είναι το εφετείο στην περιφέρεια του οποίου εκδόθηκε η διαιτητική απόφαση. Η αγωγή εκδικάζεται κατά τη διαδικασία των περιουσιακών διαφορών των άρθρων 614 επ.. Αίτηση αναίρεσης προσδιορίζεται για συζήτηση μέσα σε τρεις (3) μήνες από την επίσπευση του προσδιορισμού. Άρθρο 899 1. Την ακύρωση της διαιτητικής απόφασης έχουν δικαίωμα να ζητήσουν εκείνοι που συνομολόγησαν τη συμφωνία για τη διαιτησία και καθένας που έχει έννομο συμφέρον. Η αγωγή απευθύνεται εναντίον όλων όσων συνομολόγησαν τη συμφωνία διαιτησίας. 2. Η αγωγή για την ακύρωση της διαιτητικής απόφασης για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 897 αριθ.1 έως 7 ασκείται μέσα σε προθεσμία τριών μηνών από την κοινοποίηση της, διαφορετικά είναι απαράδεκτη. Σε αγωγή ακύρωσης για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 897 αριθ.8 εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 545. 3. Η άσκηση της αγωγής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης. Εφόσον η αγωγή ασκήθηκε παραδεκτά, το αρμόδιο δικαστήριο μπορεί, κατά τη διαδικασία των άρθρ.686 επ., να χορηγήσει αναστολή, με ή και χωρίς εγγύηση, ώσπου να εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση επί της αγωγής, αν πιθανολογεί την ευδοκίμηση κάποιου λόγου ακύρωσης. Άρθρο 900

	Είναι άκυρη η παραίτηση από το δικαίωμα της άσκησης αγωγής για την ακύρωση διαιτητικής απόφασης πριν από την έκδοσή της. Άρθρο 901 1. Μπορεί να επιδιωχθεί με αγωγή ή ένσταση η αναγνώριση της ανυπαρξίας διαιτητικής απόφασης μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) αν δεν συνομολογήθηκε συμφωνία διαιτησίας, β) αν η απόφαση εκδόθηκε επάνω σε αντικείμενο που δεν μπορούσε να υπαχθεί σε διαιτησία, γ) αν η απόφαση εκδόθηκε σε διαιτητική δίκη που έγινε κατά ανύπαρκτου φυσικού ή νομικού προσώπου. 2. Η αγωγή της παραγράφου 1 υπάγεται στο εφετείο, στην περιφέρεια του οποίου εκδόθηκε η διαιτητική απόφαση. Η αγωγή εκδικάζεται κατά την διαδικασία των περιουσιακών διαφορών των άρθρων 614 επ.. Αίτηση αναίρεσης προσδιορίζεται για συζήτηση μέσα σε τρεις (3) μήνες από την επίσπευση του προσδιορισμού. 3. Η άσκηση της αγωγής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης. Εφόσον η αγωγή ασκήθηκε παραδεκτά, το αρμόδιο δικαστήριο μπορεί κατά τη διαδικασία των άρθρ.686 επ., να χορηγήσει αναστολή με εγγύηση ή και χωρίς εγγύηση, ώσπου να εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση επί της αγωγής, αν πιθανολογεί την ευδοκίμηση κάποιου λόγου ανυπαρξίας. Άρθρο 902 1. Στα επιμελητήρια, στα χρηματιστήρια αξιών και εμπορευμάτων και στις επαγγελματικές ενώσεις προσώπων, οι οποίες αποτελούν νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μπορούν, με προηγούμενη γνωμοδότηση του διοικητικού τους συμβουλίου, να οργανώνονται μόνιμες διαιτησίες, με διατάγματα που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού της Δικαιοσύνης και του Υπουργού που έχει την εποπτεία του επιμελητηρίου, του χρηματιστηρίου ή της ένωσης.

	2. Τα διατάγματα της παρ. 1 ορίζουν ποιες διαφορές μπορούν να υπαχθούν στη διαιτησία κάθε επιμελητηρίου, χρηματιστηρίου ή ένωσης, καθώς και τις λεπτομέρειες για την οργάνωση της διαιτησίας. Στις διαιτησίες αυτές εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 867 έως 900, τα ίδια διατάγματα μπορούν, κατ' απόκλιση από τις διατάξεις αυτές, να ορίζουν α) αντί για το μονομελές πρωτοδικείο, να αποφασίζουν στις περιπτώσεις των άρθρων 878, 880 παρ. 2 και 824, ο πρόεδρος ή το διοικητικό συμβούλιο ή επιτροπή από συμβούλους του επιμελητηρίου, του χρηματιστηρίου ή της ένωσης, β) την υποχρέωση εκλογής των διαιτητών και του επιδιαιτητή από κατάλογο διαιτητών που συντάσσεται κατά ορισμένα χρονικά διαστήματα από το επιμελητήριο, το χρηματιστήριο ή την ένωση, γ) τη διαιτητική διαδικασία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 886 παρ.2, δ) το ουσιαστικό δίκαιο που πρέπει να εφαρμόζουν ο επιδιαιτητής και οι διαιτητές, ε) τα στοιχεία που πρέπει να περιέχει η διαιτητική απόφαση, με την τήρηση όμως των διατάξεων του άρθρου 892 παρ.2. Άρθρο 903 Με την επιφύλαξη αυτών που ορίζουν διεθνείς συμβάσεις, αλλοδαπή διαιτητική απόφαση αποτελεί δεδικασμένο, χωρίς άλλη διαδικασία, αν συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:1) αν η συμφωνία διαιτησίας στην οποία βασίστηκε η έκδοσή της είναι έγκυρη κατά το δίκαιο που τη διέπει, 2) αν το αντικείμενο της διαιτητικής απόφασης μπορεί να γίνει αντικείμενο συμφωνίας διαιτησίας κατά το ελληνικό δίκαιο, 3) αν η απόφαση δεν προσβάλλεται με ένδικα μέσα ή προσφυγή ή δεν εκκρεμεί διαδικασία αμφισβήτησης του κύρους της, 4) αν ο διάδικος που νικήθηκε δεν στερήθηκε κατά τη διαιτητική διαδικασία το δικαίωμα της υπεράσπισης, 5) αν η απόφαση δεν είναι αντίθετη με απόφαση ελληνικού δικαστηρίου που εκδόθηκε στην ίδια υπόθεση και αποτελεί δεδικασμένο για τους διαδίκους

	μεταξύ των οποίων εκδόθηκε η αλλοδαπή διαιτητική απόφαση, 6) αν η απόφαση δεν είναι αντίθετη προς τη δημόσια τάξη ή προς τα χρηστά ήθη.». δ) Τα άρθρα 1 έως 33 του ν. 4640/2019 (Α΄ 190, διορθ. σφαλ. Α' 194), περί διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις και περαιτέρω εναρμόνισης της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2008/52/ΕΚ, έχουν σήμερα ως εξής: «Άρθρο 1 Σκοπός Ο παρών νόμος έχει σκοπό τη ρύθμιση του θεσμού της διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, καθώς και την περαιτέρω εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας με τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 για θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, εθνικού ή διασυνοριακού χαρακτήρα. Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται στη δικαστική μεσολάβηση, όπως αυτή ρυθμίζεται στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Άρθρο 2 Ορισμοί Για τους σκοπούς του παρόντος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί: 1. Ως ιδιωτική διαφορά, νοείται η αμφισβήτηση για την ύπαρξη, την έκταση, το περιεχόμενο ή τα υποκείμενα ιδιωτικού δικαιώματος και ως ιδιωτικά δικαιώματα νοούνται όσα αναγνωρίζονται από το ιδιωτικό δίκαιο. 2. Ως διαμεσολάβηση, νοείται μια διαρθρωμένη διαδικασία ανεξαρτήτως ονομασίας με βασικά χαρακτηριστικά την εμπιστευτικότητα και την ιδιωτική αυτονομία, στην οποία δύο ή περισσότερα μέρη επιχειρούν εκουσίως, με καλόπιστη συμπεριφορά και

	συναλλακτική ευθύτητα, να επιλύσουν με συμφωνία μία διαφορά τους με τη βοήθεια διαμεσολαβητή. 3. Ως διαμεσολαβητής, νοείται τρίτο πρόσωπο σε σχέση με τα συμμετέχοντα μέρη και τη διαφορά, το οποίο αναλαμβάνει να διαμεσολαβήσει με κατάλληλο, αποτελεσματικό και αμερόληπτο τρόπο, διευκολύνοντάς τα να βρουν μια κοινά αποδεκτή λύση για τη διαφορά τους. 4. Ως νομικός παραστάτης, νοείται ο πληρεξούσιος δικηγόρος εκάστου μέρους, ο οποίος παρίσταται στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και παρέχει νομικές συμβουλές στον εντολέα του. 5. Ως υποχρεωτική αρχική, συνεδρία διαμεσολάβησης νοείται η συνεδρία μεταξύ του διαμεσολαβητή και των μερών, η οποία λαμβάνει χώρα υποχρεωτικά στις περιπτώσεις των ιδιωτικών διαφορών που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 6 του παρόντος, πριν τη συζήτηση της υπόθεσης στο Δικαστήριο. Κατά τη διάρκεια της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας ο διαμεσολαβητής ενημερώνει τα μέρη για τη διαδικασία της διαμεσολάβησης και για τις βασικές αρχές που τη διέπουν, καθώς και για τη δυνατότητα εξωδικαστικής επίλυσης της διαφοράς τους με βάση τις ιδιαιτερότητές της και τη φύση αυτής. 6. Ως διασυνοριακή διαφορά, νοείται εκείνη στην οποία τουλάχιστον ένα από τα μέρη κατοικεί μονίμως ή διαμένει συνήθως σε κράτος-μέλος διαφορετικό από εκείνο οποιουδήποτε άλλου μέρους, κατά την ημερομηνία στην οποία: α) τα μέρη συμφωνούν να προσφύγουν σε διαδικασία διαμεσολάβησης, αφότου ανέκυψε η διαφορά, β) έχει διαταχθεί η διαμεσολάβηση από Δικαστήριο κράτους-μέλους, γ) υφίσταται υποχρέωση διαμεσολάβησης δυνάμει του εθνικού δικαίου ή δ) κληθούν τα μέρη από αρμόδιο δικαστήριο. Ως διασυνοριακή διαφορά νοείται επίσης η διαφορά στην οποία μετά από διαδικασία διαμεσολάβησης

	ακολουθούν δικαστικές ή διαιτητικές διαδικασίες μεταξύ των μερών σε κράτος-μέλος άλλο από εκείνο της μόνιμης κατοικίας ή συνήθους διαμονής των μερών κατά την ημερομηνία που έλαβαν χώρα οι περιπτώσεις α', β' ή γ' της παρούσας παραγράφου. 7. Ως ρήτρα διαμεσολάβησης, νοείται έγγραφη συμφωνία των μερών για προσφυγή στη διαμεσολάβηση, που αφορά μελλοντικές διαφορές και αναφέρεται σε συγκεκριμένη έννομη σχέση, από την οποία θα προέλθουν οι διαφορές, υπό την προϋπόθεση ότι τα μέρη έχουν την εξουσία διαθέσεως του αντικειμένου των διαφορών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου. Άρθρο 3 Υπαγόμενες διαφορές- Υποχρέωση ενημέρωσης από τον πληρεξούσιο δικηγόρο 1. Στη διαδικασία της διαμεσολάβησης μπορούν να υπαχθούν αστικές και εμπορικές διαφορές, εθνικού ή διασυνοριακού χαρακτήρα, υφιστάμενες ή μέλλουσες, εφόσον τα μέρη έχουν την εξουσία να διαθέτουν το αντικείμενο της διαφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου. 2. Πριν από την προσφυγή στο Δικαστήριο, ο πληρεξούσιος δικηγόρος οφείλει να ενημερώσει τον εντολέα του εγγράφως για τη δυνατότητα διαμεσολαβητικής διευθέτησης της διαφοράς ή μέρους αυτής σύμφωνα με την παρ. 1, καθώς και για την υποχρέωση προσφυγής στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία και τη διαδικασία αυτής των άρθρων 6 και 7 του παρόντος. Το ενημερωτικό έγγραφο συμπληρώνεται και υπογράφεται από τον εντολέα και τον πληρεξούσιο δικηγόρο του και κατατίθεται με το εισαγωγικό δικόγραφο της αγωγής που τυχόν ασκηθεί ή με τις προτάσεις το αργότερο μέχρι τη συζήτησή της, επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης της αγωγής. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και για τις αγωγές που έχουν κατατεθεί από 30.11.2019 έως σήμερα.

	3. Η παρ. 2 δεν εφαρμόζεται στις διαφορές με διάδικο μέρος το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Άρθρο 4 Προσφυγή στη διαμεσολάβηση 1. Προσφυγή στη διαμεσολάβηση για τις υπαγόμενες σε αυτή διαφορές του παρόντος επιτρέπεται: α) αν τα μέρη συμφωνούν να προσφύγουν στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, αφότου ανέκυψε η διαφορά, β) αν τα μέρη κληθούν να προσφύγουν στη διαμεσολάβηση και συναινούν σε αυτή, σύμφωνα με την παράγραφο 2, γ) αν η προσφυγή στη διαμεσολάβηση διαταχθεί από δικαστική αρχή άλλου κράτους-μέλους και η σχετική υπαγωγή της διαφοράς δεν προσβάλλει τα χρηστά ήθη και τη δημόσια τάξη, δ) αν η προσφυγή στη διαδικασία της διαμεσολάβησης επιβάλλεται από τον νόμο, ε) αν σε έγγραφη συμφωνία των μερών υπάρχει ρήτρα διαμεσολάβησης. 2. Το Δικαστήριο, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί ιδιωτική διαφορά που δύναται να υπαχθεί στη διαδικασία της διαμεσολάβησης σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος, μπορεί σε κάθε στάση της δίκης, ανάλογα με την περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη κατά την ελεύθερη κρίση του όλες τις περιστάσεις της κρινόμενης υπόθεσης, να καλεί τα μέρη να προσφύγουν στη διαδικασία της διαμεσολάβησης για να επιλύσουν τη διαφορά. Εφόσον τα μέρη συμφωνούν, η σχετική έγγραφη συμφωνία περιλαμβάνεται στα πρακτικά του Δικαστηρίου. Στην περίπτωση αυτή, το Δικαστήριο αναβάλλει υποχρεωτικά τη συζήτηση της υπόθεσης σε δικάσιμο μετά την πάροδο τριμήνου και όχι πέραν του εξαμήνου, μη συνυπολογιζόμενου του χρονικού διαστήματος των δικαστικών διακοπών. Η ίδια συνέπεια επέρχεται και στις λοιπές περιπτώσεις προσφυγής στη

	διαμεσολάβηση κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας της υπόθεσης. Εφόσον τα διάδικα μέρη ή ένα εξ' αυτών παρίστανται ενώπιον του Δικαστηρίου διά πληρεξουσίου δικηγόρου, η πληρεξουσιότητα προς αυτόν καλύπτει και τη συμφωνία περί υπαγωγής της διαφοράς στη διαμεσολάβηση. 3. Η υπαγωγή μιας διαφοράς ιδιωτικού δικαίου στη διαδικασία της διαμεσολάβησης δεν αποκλείει τη λήψη ασφαλιστικού μέτρου για αυτήν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Ο δικαστής που διατάσσει το ασφαλιστικό μέτρο μπορεί να ορίσει κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 693 Κ.Πολ.Δ. προθεσμία, όχι μικρότερη από τρεις (3) μήνες, για την άσκηση της αγωγής για την κύρια υπόθεση. 4. Ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών, στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων του, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 25 του ν. 1756/1988 (Α' 35), δικαιούται να συστήνει σε όσους φιλονικούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, όπου αυτό είναι δυνατό. 5. Η συμφωνία των μερών για προσφυγή στη διαδικασία της διαμεσολάβησης διέπεται από τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου για τις συμβάσεις και πρέπει να περιγράφει το αντικείμενο αυτής. Άρθρο 5 Διαδικασία διαμεσολάβησης και αμοιβή νομικού παραστάτη 1. Στη διαδικασία διαμεσολάβησης τα μέρη παρίστανται μαζί με το νομικό παραστάτη τους, εξαιρουμένων των υποθέσεων των καταναλωτικών διαφορών και των μικροδιαφορών, στις οποίες επιτρέπεται η αυτοπρόσωπη παράσταση των μερών. Στη διαδικασία δύναται να μετέχει και τρίτο πρόσωπο, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο σε συμφωνία με τα μέρη και τον διαμεσολαβητή. Η αμοιβή του νομικού παραστάτη κάθε μέρους συμφωνείται ελεύθερα και για τη συμμετοχή

	του σε όλη τη διαδικασία της διαμεσολάβησης εκδίδεται, σύμφωνα με τον Κώδικα Δικηγόρων, γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών ποσού εξήντα (60,00) ευρώ για υποθέσεις αρμοδιότητας Ειρηνοδικείου, ποσού εκατό (100,00) ευρώ για υποθέσεις αρμοδιότητας Μονομελούς Πρωτοδικείου και ποσού εκατόν πενήντα (150,00) ευρώ για υποθέσεις αρμοδιότητας Πολυμελούς Πρωτοδικείου. Τα ανωτέρω ποσά δύνανται να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. 2. Ο διαμεσολαβητής ορίζεται από τα μέρη ή από τρίτο πρόσωπο της κοινής τους επιλογής, συμπεριλαμβανομένων των κέντρων διαμεσολάβησης. Ο διαμεσολαβητής είναι ένας (1), εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν εγγράφως ότι, οι διαμεσολαβητές θα είναι περισσότεροι. 3. Ο χρόνος, ο τόπος και οι λοιπές διαδικαστικές λεπτομέρειες της διεξαγωγής της διαμεσολάβησης καθορίζονται από τον διαμεσολαβητή σε συμφωνία με τα μέρη. Αν δεν είναι δυνατή η φυσική παρουσία αμφότερων των μερών και του διαμεσολαβητή στον ίδιο τόπο και χρόνο, η διαμεσολάβηση μπορεί να πραγματοποιηθεί με τη διαδικασία της τηλεδιάσκεψης μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή ή άλλου συστήματος τηλεδιάσκεψης, στο οποίο έχουν πρόσβαση τα άλλα μέρη της διαφοράς. 4. Ο διαμεσολαβητής δύναται, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, να επικοινωνεί με καθένα από τα μέρη και να τα συναντά είτε χωριστά είτε από κοινού. Πληροφορίες που αντλεί ο διαμεσολαβητής κατά τις επαφές του με το ένα μέρος δεν γνωστοποιούνται στο άλλο μέρος χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του μέρους που τις έδωσε. 5. Η διαδικασία της διαμεσολάβησης έχει κατ' αρχήν εμπιστευτικό χαρακτήρα, δεν τηρούνται πρακτικά και πρέπει να διεξάγεται κατά τρόπο που να μην παραβιάζει το απόρρητο αυτής, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν άλλως. Πριν από την έναρξη της διαδικασίας όλοι οι συμμετέχοντες δεσμεύονται εγγράφως να

	τηρήσουν το απόρρητο της διαδικασίας της διαμεσολάβησης. Την ίδια υποχρέωση έχει και οποιοσδήποτε τρίτος συμμετέχει στη διαδικασία. Τα μέρη, εφόσον το επιθυμούν, δεσμεύονται εγγράφως να τηρήσουν και το απόρρητο του περιεχομένου της συμφωνίας, στην οποία ενδέχεται να καταλήξουν κατά τη διαμεσολάβηση, εκτός αν η γνωστοποίησή του είναι απαραίτητη για την εκτέλεση αυτής, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 8 ή αυτό επιβάλλεται για λόγους δημόσιας τάξης. 6. Εφόσον η διαφορά αχθεί ενώπιον των δικαστηρίων ή σε διαιτησία, ο διαμεσολαβητής, τα μέρη, οι νομικοί παραστάτες αυτών και όσοι συμμετείχαν με οποιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία της διαμεσολάβησης δεν εξετάζονται ως μάρτυρες και εμποδίζονται να προσκομίσουν στοιχεία που προκύπτουν από τη διαδικασία της διαμεσολάβησης ή έχουν σχέση με αυτήν, ιδίως, να αναφερθούν στις συζητήσεις, δηλώσεις και προτάσεις των μερών, καθώς και στις απόψεις του διαμεσολαβητή, παρά μόνο εφόσον τούτο επιβάλλεται από λόγους δημόσιας τάξης, κυρίως για να εξασφαλιστεί η προστασία των ανηλίκων ή για να αποφευχθεί ο κίνδυνος να θιγεί η σωματική ακεραιότητα ή η ψυχική υγεία προσώπου. 7. Ο διαμεσολαβητής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του υπέχει αστική ευθύνη μόνο για δόλο. Άρθρο 6 Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία Διαμεσολάβησης -Υπαγόμενες διαφορές 1. Οι παρακάτω αστικές και εμπορικές διαφορές υπάγονται στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης, εφόσον τα μέρη έχουν εξουσία διάθεσης του αντικειμένου της μεταξύ τους διαφοράς: α) Οι οικογενειακές διαφορές, εκτός από αυτές των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 1, καθώς και εκείνες της παραγράφου 2 του άρθρου 592 Κ.Πολ.Δ.,

	β) Οι διαφορές που εκδικάζονται κατά την τακτική διαδικασία και υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου, αν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ και Πολυμελούς Πρωτοδικείου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, γ) Οι διαφορές για τις οποίες σε έγγραφη συμφωνία των μερών προβλέπεται και είναι σε ισχύ ρήτρα διαμεσολάβησης. Στις ανωτέρω περιπτώσεις για το παραδεκτό της συζήτησης της αγωγής που τυχόν θα ασκηθεί, κατατίθεται μαζί με τις προτάσεις της συζήτησης της υπόθεσης πρακτικό της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας διαμεσολάβησης. 2. Εξαιρούνται από την υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης της παραγράφου 1 οι διαφορές στις οποίες διάδικο μέρος είναι το Δημόσιο, Ο.Τ.Α. ή Ν.Π.Δ.Δ.. 3. Η προσφυγή των μερών στη δικαστική μεσολάβηση δεν απαλλάσσει τα μέρη από την υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης. Άρθρο 7 Διαδικασία της Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας Διαμεσολάβησης και αμοιβή νομικού παραστάτη 1. Για τις διαφορές της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του παρόντος, ο διαμεσολαβητής ορίζεται κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 5 του παρόντος. Ειδικότερα, το επισπεύδον μέρος έχει τη δυνατότητα είτε να επικοινωνήσει με το άλλο ή τα άλλα μέρη της διαφοράς για τον διορισμό διαμεσολαβητή κοινής αποδοχής είτε να απευθυνθεί σε διαμεσολαβητή της επιλογής του. Στην περίπτωση αυτή, ο διαμεσολαβητής επικοινωνεί με το άλλο ή τα άλλα μέρη με κάθε πρόσφορο μέσο, για να διαπιστώσει αν επιτυγχάνεται συμφωνία ως προς το πρόσωπό του και λαμβάνει σχετική έγγραφη έγκρισή

	τους. Αν δεν καταστεί δυνατή η επικοινωνία ή αν δεν επιτευχθεί συμφωνία ως προς το πρόσωπο του διαμεσολαβητή, τότε διορίζεται διαμεσολαβητής από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης με επιμέλεια του επισπεύδοντος μέρους. Ο διορισμός γίνεται κατά σειρά προτεραιότητας με βάση τον αύξοντα αριθμό Ειδικού Μητρώου Διαμεσολαβητών του άρθρου 29 του παρόντος, μεταξύ όσων κατοικούν στην περιφέρεια του δικαστηρίου που είναι κατά τόπο αρμόδιο για την εκδίκαση της διαφοράς. Στις περιπτώσεις που δεν είναι επαρκής ο αριθμός των διαμεσολαβητών ή υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων, ο διορισμός γίνεται μεταξύ όσων κατοικούν στην οικεία Εφετειακή περιφέρεια. Στην περίπτωση επιλογής του διαμεσολαβητή από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης ο τελευταίος υποχρεούται μέσα σε προθεσμία τριών (3) εργάσιμων ημερών να δηλώσει αν αποδέχεται τον διορισμό του. Αν η προθεσμία των τριών (3) εργάσιμων ημερών παρέλθει άπρακτη, τεκμαίρεται η μη αποδοχή του. Σε περίπτωση μη αποδοχής του διορισμού του διαμεσολαβητή επιλέγεται ο επόμενος κατά σειρά προτεραιότητας από το ως άνω Ειδικό Μητρώο. 2. Το επισπεύδον μέρος υποβάλλει στον διαμεσολαβητή που έχει οριστεί από τα μέρη ή από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, αίτημα προσφυγής στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, αποστέλλοντάς του ηλεκτρονικά ή με άλλον πρόσφορο τρόπο συμπληρωμένο έντυπο, στο οποίο υποχρεωτικά αναγράφονται τα στοιχεία των μερών σύμφωνα με την περίπτωση 3 του άρθρου 118 Κ.Πολ.Δ., καθώς και το αντικείμενο της διαφοράς και λαμβάνει απόδειξη παραλαβής. Ο διαμεσολαβητής επικοινωνεί με κάθε πρόσφορο μέσο με τα μέρη για τον ορισμό της ημερομηνίας και του τόπου διεξαγωγής της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας διαμεσολάβησης. Σε περίπτωση μη συμφωνίας, ο διαμεσολαβητής ορίζει την ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της υποχρεωτικής αρχικής

	συνεδρίας. Και στις δύο περιπτώσεις γνωστοποιεί τα παραπάνω στοιχεία στα μέρη εγγράφως πέντε (5) τουλάχιστον μέρες πριν από την υποχρεωτική αρχική συνεδρία, με συστημένη επιστολή ή ηλεκτρονικά και λαμβάνει απόδειξη παραλαβής της γνωστοποίησης. Τα έξοδα της γνωστοποίησης προκαταβάλλονται από το επισπεύδον μέρος και επιδικάζονται ως δικαστικά έξοδα, εφόσον επακολουθήσει δίκη. 3. Η υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης λαμβάνει χώρα το αργότερο εντός είκοσι (20) ημερών από την επομένη της αποστολής στον διαμεσολαβητή του αιτήματος προσφυγής στη διαδικασία διαμεσολάβησης από το επισπεύδον μέρος. Αν κάποιο από τα μέρη διαμένει στο εξωτερικό η ως άνω προθεσμία παρεκτείνεται έως την τριακοστή (30ή) ημέρα από την επομένη της αποστολής του αιτήματος στον διαμεσολαβητή. Η υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης έχει εμπιστευτικό χαρακτήρα, δεν τηρούνται πρακτικά και εφαρμόζονται αναλόγως οι παράγραφοι 4, 6 και 7 του άρθρου 5 του παρόντος. 4. Μετά το πέρας της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας συντάσσεται πρακτικό από τον διαμεσολαβητή που υπογράφεται από τον ίδιο και όλους τους συμμετέχοντες και αν επακολουθήσει άσκηση αγωγής ή αν έχει ήδη ασκηθεί, αυτό κατατίθεται στο δικαστήριο επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης της υπόθεσης μαζί με τις προτάσεις. Στο πρακτικό αυτό αναγράφεται υποχρεωτικά ο τρόπος γνωστοποίησης της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας στα μέρη και η συμμετοχή τους ή μη σε αυτήν. 5. Στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία τα μέρη παρίστανται μαζί με νομικό παραστάτη, του οποίου η αμοιβή συμφωνείται ελεύθερα. Στην περίπτωση νομικών προσώπων ο νόμιμος εκπρόσωπος δύναται να διορίζει αντιπρόσωπο με εξουσιοδότηση και θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία δυνάμει

	εξουσιοδότησης μόνη η συμμετοχή του νομικού παραστάτη του μέρους, του οποίου αποδεδειγμένα δεν είναι δυνατή η φυσική παρουσία, ιδίως, στις περιπτώσεις που αντιμετωπίζει δυσκολία μετακίνησης λόγω σοβαρής ασθένειας ή αν δεν υπάρχει δυνατότητα τηλεδιάσκεψης μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή ή άλλου συστήματος τηλεδιάσκεψης ή αν είναι κάτοικος εξωτερικού. 6. Το δικαστήριο που επιλαμβάνεται της διαφοράς δύναται να επιβάλει στο μέρος που δεν προσήλθε στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης, παρότι έχει κληθεί προς τούτο, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, χρηματική ποινή η οποία δεν μπορεί να είναι κατώτερη από εκατό (100) ευρώ και μεγαλύτερη από πεντακόσια (500) ευρώ, συνεκτιμώμενης της εν γένει συμπεριφοράς του και των λόγων μη προσέλευσης. Οι χρηματικές ποινές του προηγούμενου εδαφίου περιέρχονται στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., στο οποίο κοινοποιείται με επιμέλεια του γραμματέα του Δικαστηρίου αντίγραφο της απόφασης και δύνανται να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Προσβολή της απόφασης με ένδικα μέσα, ως προς τη χρηματική ποινή, δεν επιτρέπεται αν δεν περιλαμβάνει και την ουσία της υπόθεσης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία καταλογισμού και είσπραξης της χρηματικής ποινής και ρυθμίζεται κάθε σχετικό ζήτημα για την εφαρμογή της παρούσας. Η ως άνω διαδικασία αφορά και ήδη επιβληθείσες ποινές.». 7. Εφόσον τα μέρη αποφασίσουν να συνεχίσουν τη διαδικασία της διαμεσολάβησης είτε με τον ίδιο είτε με διαφορετικό διαμεσολαβητή, συντάσσεται έγγραφο συμφωνίας υπαγωγής της διαφοράς στη διαδικασία της διαμεσολάβησης και ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 5 του παρόντος, η οποία θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός σαράντα (40) ημερών, που υπολογίζονται από την επομένη της λήξης της

	ανωτέρω εικοσαήμερης ή τριακονθήμερης προθεσμίας. Τα μέρη δύνανται να συμφωνούν παράταση της προθεσμίας των σαράντα (40) ημερών. Το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου δεν υπολογίζεται στις παραπάνω προθεσμίες. Άρθρο 8 Εκτελεστότητα των συμφωνιών που προκύπτουν από τη διαμεσολάβηση 1. Ο διαμεσολαβητής συντάσσει πρακτικό διαμεσολάβησης που πρέπει να περιέχει: α) το ονοματεπώνυμο και τον αριθμό φορολογικού μητρώου του διαμεσολαβητή, β) την ημερομηνία και τον τόπο που έλαβε χώρα η διαμεσολάβηση, γ) τα πλήρη στοιχεία των μερών που προσέφυγαν στη διαμεσολάβηση και τα ονόματα των νομικών παραστατών τους, δ) αναφορά στη συμφωνία ή τον ειδικότερο τρόπο με τον οποίο τα μέρη προσέφυγαν στη διαμεσολάβηση κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 του παρόντος, ε) τα πλήρη στοιχεία τυχόν άλλων προσώπων που μετείχαν με οποιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία της διαμεσολάβησης και στ) τη συμφωνία στην οποία κατέληξαν τα μέρη κατά τη διαμεσολάβηση ή τη διαπίστωση περί μη επίτευξης συμφωνίας. 2. Μετά το πέρας της διαδικασίας διαμεσολάβησης, το πρακτικό υπογράφεται από τον διαμεσολαβητή, τα μέρη και τους νομικούς παραστάτες τους. Σε περίπτωση μη επίτευξης συμφωνίας, το πρακτικό μπορεί να υπογράφεται μόνο από τον διαμεσολαβητή. Κάθε μέρος δύναται να καταθέσει το πρακτικό επίτευξης συμφωνίας οποτεδήποτε στη γραμματεία του καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιου δικαστηρίου, στο οποίο εκκρεμεί ή πρόκειται να εισαχθεί η εκδίκαση της υπόθεσης. Μετά την κατάθεση του πρακτικού στο Δικαστήριο η άσκηση αγωγής για την ίδια διαφορά είναι απαράδεκτη στο μέτρο που το αντικείμενό της καλύπτεται από τη συμφωνία των μερών, τυχόν δε εκκρεμής δίκη

	καταργείται. Κατά την κατάθεση προσκομίζεται παράβολο ποσού πενήντα (50,00) ευρώ, το ύψος του οποίου μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης. Η δαπάνη για το παράβολο βαρύνει τον καταθέτη, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά. 3. Το πρακτικό της διαμεσολάβησης του παρόντος άρθρου αποτελεί, από την κατάθεσή του στη γραμματεία του κατά την παράγραφο 2 αρμόδιου δικαστηρίου, εκτελεστό τίτλο σύμφωνα με την περίπτωση ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 904 Κ.Πολ.Δ., εφόσον η συμφωνία μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης. Το απόγραφο εκδίδεται ατελώς από τον δικαστή ή τον πρόεδρο του κατά την παράγραφο 2 αρμόδιου Δικαστηρίου. 4. Αν η συμφωνία που περιέχεται στο πρακτικό διαμεσολάβησης περιλαμβάνει και διατάξεις που αφορούν δικαιοπραξίες, οι οποίες υπόκεινται εκ του νόμου σε συμβολαιογραφικό τύπο, οι δικαιοπραξίες αυτές πρέπει να περιβληθούν τον συμβολαιογραφικό τύπο. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις που διέπουν τη σύνταξη τέτοιων συμβολαιογραφικών εγγράφων και τη μεταγραφή τους. 5. Το πρακτικό της διαμεσολάβησης του παρόντος άρθρου από την κατάθεσή του στη γραμματεία του κατά την παράγραφο 2 αρμόδιου Δικαστηρίου, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως τίτλος προς εγγραφή ή εξάλειψη υποθήκης, σύμφωνα με το εδάφιο γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 293 Κ.Πολ.Δ.. Άρθρο 9 Αποτελέσματα της διαμεσολάβησης στην παραγραφή, την αποσβεστική προθεσμία και τις δικονομικές προθεσμίες 1. Η έγγραφη γνωστοποίηση του διαμεσολαβητή προς τα μέρη για τη διεξαγωγή της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας ή η συμφωνία της εκούσιας προσφυγής στη

	διαδικασία της διαμεσολάβησης του άρθρου 5, αναστέλλει την παραγραφή και την αποσβεστική προθεσμία άσκησης των αξιώσεων και των δικαιωμάτων, εφόσον αυτές έχουν αρχίσει σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου, καθώς και τις δικονομικές προθεσμίες των άρθρων 237 και 238 Κ.Πολ.Δ., για όσο χρόνο διαρκεί η διαδικασία διαμεσολάβησης. 2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 261, 262 και 263 ΑΚ, η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία άσκησης των αξιώσεων και των δικαιωμάτων του ουσιαστικού δικαίου που ανεστάλησαν, συνεχίζονται την επομένη της σύνταξης του πρακτικού μη επίτευξης συμφωνίας ή της επίδοσης δήλωσης αποχώρησης από τη διαδικασία της διαμεσολάβησης του ενός μέρους προς το άλλο και προς τον διαμεσολαβητή ή της με οποιονδήποτε τρόπο ολοκλήρωσης ή κατάργησης της διαδικασίας της διαμεσολάβησης. Αν η συμφωνία που περιέχεται στο πρακτικό διαμεσολάβησης περιλαμβάνει αιρέσεις ή προθεσμίες ή οποιονδήποτε άλλον όρο από τον οποίον εξαρτάται η ενάσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από τη συμφωνία, τότε η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία που έχουν ανασταλεί συνεχίζονται από την πλήρωση της αιρέσεως ή του όρου ή την παρέλευση της προθεσμίας. 3. Οι δικονομικές προθεσμίες της παραγράφου 1 συνεχίζονται από τη σύνταξη πρακτικού μη επίτευξης συμφωνίας ή από την επίδοση δήλωσης αποχώρησης από τη διαδικασία της διαμεσολάβησης του ενός μέρους προς το άλλο και προς τον διαμεσολαβητή ή από την με οποιονδήποτε τρόπο ολοκλήρωση ή κατάργηση της διαδικασίας της διαμεσολάβησης. Στην περίπτωση επίτευξης συμφωνίας, η συνέχιση των δικονομικών προθεσμιών δικαιολογείται για αντικείμενα της δίκης που δεν καλύπτονται από τη συμφωνία των μερών. Άρθρο 10

	Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης 1. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης αποτελείται από δεκατρία (13) μέλη και συγκροτείται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, από: α) Δύο (2) δικαστικούς λειτουργούς της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης εκ των οποίων ένας (1) με βαθμό τουλάχιστον Αρεοπαγίτη ή αντίστοιχο, εν ενεργεία ή επί τιμή και ένας (1) με βαθμό τουλάχιστον Προέδρου Πρωτοδικών, Εφέτη ή Προέδρου Εφετών ή αντίστοιχο, με εμπειρία ή εξειδίκευση και κατά προτίμηση με διαπίστευση στη διαμεσολάβηση, που ορίζονται μετά από γνώμη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, εφόσον είναι εν ενεργεία. β) Δύο (2) καθηγητές ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, εν ενεργεία ή ομότιμους, με εμπειρία ή εξειδίκευση στη διαμεσολάβηση και κατά προτίμηση με διαπίστευση, εκ των οποίων τουλάχιστον ο ένας να έχει διατελέσει καθηγητής Νομικής Σχολής της Χώρας. γ) Δύο (2) εκπροσώπους της Ολομέλειας των δικηγορικών συλλόγων της Χώρας, με εμπειρία ή εξειδίκευση στη διαμεσολάβηση και κατά προτίμηση με διαπίστευση, μετά από σύμφωνη γνώμη της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων. δ) Δύο (2) εκπροσώπους του Υπουργείου Δικαιοσύνης από τους υπηρετούντες στην Κεντρική Υπηρεσία υπαλλήλους βαθμού τουλάχιστον Β', ή από τους υπηρετούντες μετακλητούς νομικούς στο πολιτικό γραφείο του Υπουργού ή Υφυπουργού Δικαιοσύνης ή του Γενικού Γραμματέα. ε) Δύο (2) διαμεσολαβητές εκπροσώπους επαγγελματικών φορέων της Χώρας, μετά από πρόσκληση ενδιαφέροντος που αναρτάται στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης. στ) Τρεις (3) διαμεσολαβητές, μετά από πρόσκληση ενδιαφέροντος που αναρτάται στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, οι οποίοι διαθέτουν τουλάχιστον τετραετή επαγγελματική εμπειρία στο γνωστικό τους

	αντικείμενο και εμπειρία στη διαμεσολάβηση, που προκύπτει είτε λόγω συμμετοχής στην εκπαίδευση διαμεσολαβητών είτε λόγω συμμετοχής σε διαδικασίες διαμεσολάβησης ως διαμεσολαβητές ή βοηθοί διαμεσολαβητή ή νομικοί παραστάτες είτε λόγω συμμετοχής σε συνέδρια, σεμινάρια και ερευνητικά προγράμματα συναφή με τη διαμεσολάβηση. 2. Πρόεδρος της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης ορίζεται ο ανώτερος κατά βαθμό δικαστικός λειτουργός και μεταξύ ομοιόβαθμων, ο αρχαιότερος από αυτούς. 3. Με την απόφαση της παραγράφου 1, για κάθε τακτικό μέλος της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης ορίζεται ένα αναπληρωματικό μέλος. 4. Τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης, καθώς και τρίτα πρόσωπα που διορίζονται ως μέλη στην υποεπιτροπή της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 11 του παρόντος, απαγορεύεται να διατηρούν οποιαδήποτε σχέση συνεργασίας με Φορείς κατάρτισης του παρόντος. 5. Η θητεία του Προέδρου και των μελών είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται άπαξ. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης αντικαθίστανται στην περίπτωση που έχουν διοριστεί κατά παράβαση της παραγράφου 4. 6. Χρέη Γραμματέα της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης εκτελεί ένας ή περισσότεροι υπάλληλοι της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή των Δικαστηρίων ή άλλης Δημόσιας Υπηρεσίας ή Ν.Π.Δ.Δ., οι οποίοι διατίθενται ή αποσπώνται με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση από την Υπηρεσία τους στην Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης. Για την απόσπαση αυτή εκδίδεται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης κατόπιν ερωτήματός του μετά από γνώμη του Προέδρου της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης και σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου στην αρμοδιότητα του οποίου ανήκει ο υπάλληλος.

	Άρθρο 11 Αρμοδιότητες Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης 1. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης είναι αρμόδια να επιλαμβάνεται κάθε ζητήματος που αφορά τον έλεγχο εφαρμογής του θεσμού της διαμεσολάβησης. 2. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης δύναται να συστήνει, κατά την κρίση της, υποεπιτροπές για την ταχεία επίλυση και τον έλεγχο ζητημάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος νόμου. Οι ανωτέρω υποεπιτροπές απαρτίζονται από μέλη της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης χωρίς να υφίσταται περιορισμός για τη συμμετοχή κάποιου μέλους σε παραπάνω από μία υποεπιτροπές. Οι υποεπιτροπές αυτές εξουσιοδοτούνται ρητά από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης για την οριστική διευθέτηση των ζητημάτων που αναλαμβάνουν, εκτός αν ειδικότερα ορίζεται στον παρόντα νόμο ότι, αρμόδια είναι η Ολομέλεια της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης. 3. Σε κάθε περίπτωση, στο πλαίσιο της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης συγκροτούνται υποχρεωτικά τέσσερις (4) υποεπιτροπές, η θητεία των οποίων είναι διετής, με τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) «Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών», η οποία είναι αρμόδια για την τήρηση των Μητρώων του άρθρου 29 του παρόντος, για κάθε σχετικό ζήτημα ή έκδοση πράξης που αφορά τα τηρούμενα Μητρώα και για τη συγκέντρωση των ετήσιων Εκθέσεων Πεπραγμένων, σύμφωνα με το άρθρο 21 του παρόντος. β) «Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου», η οποία είναι αρμόδια για τη συμμόρφωση των διαμεσολαβητών με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα νόμο και για την εφαρμογή του πειθαρχικού δικαίου και την επιβολή πειθαρχικών ποινών. Η

	συγκρότηση της υποεπιτροπής αυτής γίνεται σύμφωνα με την παράγραφο Ε.1. του άρθρου 17 του παρόντος. γ) «Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης», η οποία είναι αρμόδια για κάθε ζήτημα που αφορά τους Φορείς Κατάρτισης Διαμεσολαβητών. δ) «Επιτροπή Εξετάσεων», η οποία είναι αρμόδια και έχει την ευθύνη για τη διεξαγωγή των γραπτών και προφορικών εξετάσεων και τη βαθμολόγηση των εξεταζόμενων, προς τον σκοπό της διαπίστευσης, υποψήφιων διαμεσολαβητών. Η Επιτροπή Εξετάσεων απαρτίζεται από τρία (3) μέλη, που προέρχονται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, με ισάριθμους αναπληρωτές, από τα οποία ένα τουλάχιστον μέλος είναι δικαστικός λειτουργός και προεδρεύει της Επιτροπής. Η Επιτροπή Εξετάσεων δύναται, ανάλογα με τον εκάστοτε συνολικό αριθμό των εξεταζόμενων, να ορίζει δύο (2) επιπλέον μέλη χωρίς αναπληρωτές, τα οποία πρέπει να έχουν την ιδιότητα του διαπιστευμένου διαμεσολαβητή. 4. Η συγκρότηση των παραπάνω υποεπιτροπών και ο αριθμός των μελών που τις απαρτίζουν καθορίζονται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης. Για την επιτρεπτή συμμετοχή των ανωτέρω μελών στις υποεπιτροπές λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, ζητήματα που άπτονται της σύγκρουσης συμφερόντων και αρμοδιοτήτων των μελών αυτών με άλλες ισχύουσες διατάξεις και κανονισμούς του κύριου επαγγέλματός τους. 5. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης υποβάλλει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, το πρώτο δεκαήμερο του Δεκεμβρίου κάθε έτους, Ετήσια Έκθεση για τον έλεγχο εφαρμογής του θεσμού, συνοδευόμενη από προτάσεις για τη βελτίωσή του. Άρθρο 12 Προσόντα διαμεσολαβητών 1. Οι διαμεσολαβητές πρέπει να είναι:

	α) απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή κάτοχοι ισότιμου τίτλου σπουδών φορέα αναγνωρισμένου κύρους της αλλοδαπής, β) εκπαιδευμένοι από Φορέα Κατάρτισης διαμεσολαβητών, αναγνωρισμένο από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης ή κάτοχοι τίτλου διαπίστευσης από άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γ) διαπιστευμένοι από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης και εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του άρθρου 29 του παρόντος. Κάτοχος διδακτορικού τίτλου Α.Ε.Ι. ή ισότιμου τίτλου της αλλοδαπής με αντικείμενο τη διαμεσολάβηση δεν απαιτείται να εκπαιδευθεί περαιτέρω από Φορέα Κατάρτισης διαμεσολαβητών, προκειμένου να διαπιστευθεί και δύναται να συμμετέχει απευθείας στις εξετάσεις για τη διαπίστευσή του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 28 του παρόντος. Αποκλείονται της άσκησης του επαγγέλματος του διαμεσολαβητή όσοι υπηρετούν ως δημόσιοι, δημοτικοί και δικαστικοί υπάλληλοι ή υπάλληλοι νομικών προσώπων και ιδρυμάτων δημοσίου δικαίου, καθώς και οι εν ενεργεία δικαστικοί ή δημόσιοι λειτουργοί. Οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. δύνανται να δραστηριοποιούνται ως διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές αποκλειστικά και μόνο στο πλαίσιο και για τις ανάγκες της υπηρεσίας τους. Από την ανωτέρω απαγόρευση εξαιρούνται όσοι δημόσιοι λειτουργοί παράλληλα ασκούν νομίμως ελεύθερο επάγγελμα. 2. Ο διαμεσολαβητής αναλαμβάνει καθήκοντα μόνο εφόσον, κατά την κρίση του, μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της συγκεκριμένης διαδικασίας διαμεσολάβησης σύμφωνα με την επαγγελματική του κατάρτιση, την πρακτική του εμπειρία και τις δεξιότητες που κατέχει. 3. Ο διαμεσολαβητής διεξάγει τη διαμεσολάβηση σύμφωνα με τις διατάξεις δεοντολογίας του παρόντος και τον Ευρωπαϊκό Κώδικα Δεοντολογίας. Ο διαμεσολαβητής δύναται να προβάλει τις υπηρεσίες που

	προσφέρει, υπό τον όρο ότι ενεργεί κατά τρόπο επαγγελματικό, ειλικρινή και αξιοπρεπή. Άρθρο 13 Αμεροληψία -Ανεξαρτησία- Ουδετερότητα 1. Ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να ενεργεί έναντι των μερών κατά τρόπο απαλλαγμένο από προσωπικές κρίσεις, πεποιθήσεις και προκαταλήψεις και να μεριμνά για την ισότιμη συμμετοχή και διευκόλυνση όλων των μερών στο πλαίσιο της διαδικασίας της διαμεσολάβησης. Ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να μην αναλαμβάνει τη διενέργεια διαμεσολάβησης και, εάν έχει ήδη αναλάβει να μην τη συνεχίσει, προτού γνωστοποιήσει στα μέρη τυχόν στοιχεία ή γεγονότα που ενδέχεται να επηρεάσουν ή να δώσουν την εντύπωση ότι επηρεάζουν την αμεροληψία και την ανεξαρτησία του. Κατ' εξαίρεση, στην περίπτωση αυτή ο διαμεσολαβητής επιτρέπεται να αναλάβει καθήκοντα διαμεσολάβησης ή να εξακολουθεί να τα ασκεί μόνο με τη ρητή συγκατάθεση των μερών και εφόσον είναι βέβαιος ότι είναι σε θέση να διεξαγάγει τη διαμεσολάβηση με εγγυήσεις αμεροληψίας και ανεξαρτησίας. 2. Ο διαμεσολαβητής δεν επιτρέπεται να κατευθύνει τα μέρη και να τους επιβάλει τη λύση που ο ίδιος προκρίνει. Δύναται να διατυπώνει την προσωπική του άποψη, η οποία δεν είναι δεσμευτική, παρά μόνον εφόσον τα μέρη το επιθυμούν και είναι υποχρεωμένος να παραμένει ουδέτερος ως προς το αποτέλεσμα της διαμεσολάβησης. Άρθρο 14 Σύγκρουση συμφερόντων 1. Ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να μην αναλαμβάνει καθήκοντα και, εάν έχει ήδη αναλάβει, να μην εξακολουθήσει να τα ασκεί, σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων, γνωστοποιώντας το σχετικό κώλυμα στα μέρη.

	Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων, ο διαμεσολαβητής επιτρέπεται να αναλάβει καθήκοντα και, εάν τα έχει ήδη αναλάβει να εξακολουθήσει να τα ασκεί, μόνο με τη ρητή συγκατάθεση των μερών και εφόσον είναι βέβαιος ότι είναι σε θέση να διεξαγάγει τη διαμεσολάβηση με τρόπο που να μην υπονομεύει την ανεξαρτησία της διαδικασίας. Σύγκρουση συμφερόντων συντρέχει, ιδίως, στις περιπτώσεις: α) προσωπικής ή επαγγελματικής σχέσης του διαμεσολαβητή με ένα από τα μέρη ή τους νόμιμους παραστάτες τους ή λήψης αμοιβής στο παρελθόν για παροχή υπηρεσιών σε οποιοδήποτε από τα μέρη, β) οποιουδήποτε οικονομικού ή άλλου συμφέροντος, άμεσου ή έμμεσου, που αντλείται από την έκβαση της διαμεσολάβησης, γ) ανάμιξης του διαμεσολαβητή, κατά οποιονδήποτε τρόπο, στο αντικείμενο της διαφοράς, δ) ενέργειας, κατά το παρελθόν, του ίδιου του διαμεσολαβητή ή συνεργάτη του ή άλλου στελέχους της εταιρείας για την οποία εργάζεται, εκπροσωπώντας κάποιο από τα μέρη με ιδιότητα άλλη πλην του διαμεσολαβητή, ε) οποιασδήποτε μορφής επαγγελματικής συνεργασίας του διαμεσολαβητή με φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εμπλέκονται στην παροχή συμβουλών προς ένα από τα συμμετέχοντα μέρη για θέματα που αφορούν το αντικείμενο της διαμεσολάβησης. 2. Μετά την περάτωση της διαμεσολάβησης και ανεξάρτητα από το αποτέλεσμά της, δεν επιτρέπεται στον διαμεσολαβητή να ασχοληθεί υπό άλλη επαγγελματική ιδιότητα με τη συγκεκριμένη υπόθεση που χειρίστηκε, μεταξύ των ίδιων μερών. Άρθρο 15 Αρχή της ελεύθερης βούλησης των μερών 1. Ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να διεξάγει τη διαμεσολάβηση με βάση την αρχή της ιδιωτικής αυτονομίας των μερών. Μεριμνά

	ώστε τα μέρη να κατανοούν τα χαρακτηριστικά της διαδικασίας που πρόκειται να ακολουθηθεί, καθώς και τον ρόλο αυτού και όλων των συμμετεχόντων και ενημερώνει τα μέρη ότι είναι ελεύθερα ανά πάσα στιγμή να αποχωρήσουν από τη διαδικασία χωρίς οποιαδήποτε αιτιολογία, κύρωση ή ποινή. 2. Ο διαμεσολαβητής βεβαιώνεται, ιδίως, ότι πριν από την έναρξη της διαδικασίας της διαμεσολάβησης τα μέρη έχουν συμφωνήσει ρητώς τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή της διαφοράς τους στη διαμεσολάβηση, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των διατάξεων που διέπουν την υποχρέωση εχεμύθειας του διαμεσολαβητή και των μερών. 3. Ο διαμεσολαβητής μεριμνά για την προσήκουσα διεξαγωγή της διαδικασίας διαμεσολάβησης. 4. Ο διαμεσολαβητής μπορεί να περατώσει τη διαδικασία διαμεσολάβησης μετά από αιτιολογημένη ενημέρωση των μερών, εφόσον: α) επέρχεται διευθέτηση της διαφοράς κατά τρόπο αντίθετο με τα χρηστά ήθη ή τη δημόσια τάξη, ή β) θεωρεί ότι η συνέχιση της διαμεσολάβησης είναι απολύτως αδύνατο να οδηγήσει στη διευθέτηση της διαφοράς. 5. Ο διαμεσολαβητής λαμβάνει κάθε πρόσφορο μέτρο προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η λύση που θα εξευρεθεί για τη διευθέτηση της διαφοράς είναι προϊόν επίγνωσης και εμπεριστατωμένης συναίνεσης των μερών, καθώς επίσης και ότι τα μέρη κατανοούν τους όρους της συμφωνίας. 6. Ο διαμεσολαβητής οφείλει να ενημερώνει τα μέρη για τον τρόπο που μπορούν να καταστήσουν τη μεταξύ τους συμφωνία εκτελεστή, όπου αυτό είναι δυνατό. Άρθρο 16 Εχεμύθεια Ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να τηρεί απόρρητες τις πληροφορίες που έχουν προκύψει από τη διαμεσολάβηση ή σε σχέση με

	αυτήν, συμπεριλαμβανομένου του γεγονότος ότι πρόκειται να διεξαχθεί ή έχει διεξαχθεί διαμεσολάβηση, εκτός αν υποχρεούται να πράξει διαφορετικά από διάταξη νόμου ή για λόγους δημόσιας τάξης ή εφόσον τα μέρη συναινούν ρητά στην αποκάλυψη των πληροφοριών. Άρθρο 17 Πειθαρχικό Δίκαιο Α. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ 1. Η πειθαρχική διαδικασία είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από κάθε άλλη διαδικασία. 2. Οι πειθαρχικές ποινές επιβάλλονται από την Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου και από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης. 3. Κανένας δεν διώκεται για δεύτερη φορά για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο επιβάλλεται μόνο μία πειθαρχική ποινή. Νέα πειθαρχική δίωξη για το ίδιο παράπτωμα είναι απαράδεκτη. 4. Η με οποιονδήποτε τρόπο άρση του ποινικά κολάσιμου χαρακτήρα της πράξης ή η ολική ή μερική άρση των συνεπειών της ποινικής καταδίκης δεν αίρουν τον πειθαρχικά κολάσιμο χαρακτήρα της πράξης. Β. ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΑ 1. Πειθαρχικό παράπτωμα μπορεί να τελεστεί με πράξη ή παράλειψη του διαμεσολαβητή στο πλαίσιο των καθηκόντων του, η οποία είναι αντίθετη προς τις υποχρεώσεις του, όπως αυτές απορρέουν από τον παρόντα νόμο και συνδέονται άρρηκτα με τη διαμεσολάβηση, καθώς και από τον Κώδικα Δεοντολογίας Διαπιστευμένων Διαμεσολαβητών. 2. Πειθαρχικά παραπτώματα του διαμεσολαβητή αποτελούν ιδίως η χρησιμοποίηση της ιδιότητάς του για την επιδίωξη παράνομων σκοπών και η εν γένει αναξιοπρεπής ή απρεπής συμπεριφορά του. 3. Κάθε κακούργημα που τελείται από διαμεσολαβητή ως και κάθε εκ δόλου πλημμέλημα ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του

	διαμεσολαβητή, αποτελεί αυτοτελές πειθαρχικό παράπτωμα. 4. Η μη τήρηση της αρχής της αμεροληψίας και της εχεμύθειας από μέρους του διαμεσολαβητή συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα. Γ. ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ 1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα παραγράφονται δύο (2) έτη μετά την τέλεσή τους. 2. Ο χρόνος της παραγραφής αναστέλλεται για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες, με την υποβολή της πειθαρχικής αναφοράς ενώπιον της Επιτροπής Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου, από τα μέρη ή οποιονδήποτε τρίτο συμμετέχει στη διαδικασία διαμεσολάβησης ή από τον Πρόεδρο της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης, ευθύς ως λάβει αναφορά με την οποία καταγγέλλονται πειθαρχικά επιλήψιμες πράξεις διαμεσολαβητή ή λάβει με οποιονδήποτε τρόπο γνώση τέτοιων πράξεων. Δ. ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ 1. Οι πειθαρχικές ποινές είναι: α) η σύσταση, β) η έγγραφη επίπληξη, γ) η προσωρινή ανάκληση της διαπίστευσης έως και ένα (1) έτος, δ) η οριστική ανάκληση της διαπίστευσης. 2. Η ποινή της οριστικής ανάκλησης της διαπίστευσης επιβάλλεται μόνο σε ιδιαίτερα βαριές περιπτώσεις πειθαρχικών παραπτωμάτων. Τέτοιες προϋποθέσεις συντρέχουν ιδίως αν ο διαμεσολαβητής: α) καταδικάστηκε αμετάκλητα για κακούργημα ή για οποιοδήποτε εκ δόλου πλημμέλημα ασυμβίβαστο με τον θεσμό της διαμεσολάβησης, β) τιμωρήθηκε κατ' επανάληψη με ποινή προσωρινής ανάκλησης της διαπίστευσης τουλάχιστον για έξι (6) μήνες συνολικά εντός τριετίας. 3. Όταν πρόκειται για παράπτωμα που οφείλεται σε ελαφρά αμέλεια, το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο μπορεί να μην επιβάλει

	ποινή, εκτιμώντας τις συνθήκες κάτω από τις οποίες έχει τελεστεί το παράπτωμα. Ε.ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗΣ 1. Ο διαμεσολαβητής, στον οποίο έχει επιβληθεί οριστική ή προσωρινή ανάκληση διαπίστευσης, δεν επιτρέπεται να ενεργεί ως διαμεσολαβητής για όσο χρόνο αυτή διαρκεί. 2. Το κύρος της επιτυχούς έκβασης της διαμεσολάβησης και του συμφωνητικού που καταρτίστηκε δεν θίγεται από την ποινή που επιβλήθηκε στον διαμεσολαβητή. 3. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης οφείλει να ενημερώνει τα μητρώα του άρθρου 29 του παρόντος για την επιβληθείσα προσωρινή ή οριστική ανάκληση της διαπίστευσης του διαμεσολαβητή από τα καθήκοντά του. ΣΤ. ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ 1. Η Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου,που ορίζεται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, διακρίνεται σε πρωτοβάθμια επιτροπή μονομελούς σύνθεσης και δευτεροβάθμια επιτροπή τριμελούς σύνθεσης, με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη. Η θητεία των μελών της είναι διετής και μπορεί να ανανεώνεται. Μέλος της δευτεροβάθμιας επιτροπής δεν μπορεί να είναι το μέλος που εξέδωσε την πρωτοβάθμια πειθαρχική απόφαση. Αν η Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου κρίνει ότι πρέπει να επιβληθεί η ποινή της οριστικής ανάκλησης της διαπίστευσης, τότε αρμόδια προς τούτο είναι η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης που συνεδριάζει σε Ολομέλεια. 2. Οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για τις δηλώσεις αποχής και εξαίρεσης των δικαστών ισχύουν αναλογικά. 3. Αίτηση εξαίρεσης είναι απαράδεκτη όταν αφορά τόσα μέλη του πειθαρχικού οργάνου ώστε να καθίσταται αδύνατη η νόμιμη συγκρότησή του. 4. Για κάθε ειδικότερο θέμα πειθαρχικού ελέγχου αποφασίζει η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, οι αποφάσεις της οποίας

	εκτελούνται με επιμέλεια του Προέδρου της ή του μέλους της που ειδικά ορίστηκε από αυτόν. 5. Για την υποβολή αναφοράς κατά διαμεσολαβητή απαιτείται επί ποινή απαραδέκτου η κατάθεση παράβολου, ποσού τριάντα (30) ευρώ, το ύψος του οποίου αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών. Άρθρο 18 Αμοιβή διαμεσολαβητή 1. Η αμοιβή του διαμεσολαβητή ορίζεται ελεύθερα με έγγραφη συμφωνία του διαμεσολαβητή και των μερών. 2. Εάν δεν υπάρχει έγγραφη συμφωνία, η αμοιβή του διαμεσολαβητή ορίζεται ως εξής: α) στις περιπτώσεις του άρθρου 6 του παρόντος, το επισπεύδον μέρος προκαταβάλλει στον διαμεσολαβητή ποσό πενήντα (50,00) ευρώ ως αμοιβή για την υποχρεωτική αρχική συνεδρία. Το ποσό αυτό βαρύνει τα μέρη κατ' ισομοιρία. Σε περίπτωση που η διαφορά αχθεί ενώπιον δικαστηρίου, το μέρος της διαφοράς που δεν προσήλθε στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, παρότι κλήθηκε νόμιμα προς τούτο σύμφωνα με το άρθρο 7 του παρόντος ή δεν κατέβαλε το ποσό που του αναλογεί για την αμοιβή του διαμεσολαβητή για την υποχρεωτική αρχική συνεδρία, καταδικάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 176 επ. Κ.Πολ.Δ. σε ολόκληρο το ποσό που κατέβαλε το επισπεύδον μέρος για την υποχρεωτική αρχική συνεδρία. Το ποσό αυτό λογίζεται ως δικαστικό έξοδο ανεξάρτητα από την έκβαση της δίκης, β) για κάθε ώρα διαμεσολάβησης μετά την υποχρεωτική αρχική συνεδρία η ελάχιστη αμοιβή ορίζεται στο ποσό των ογδόντα (80,00) ευρώ και βαρύνει τα μέρη κατ' ισομοιρία. 3. Τα ποσά της παραγράφου 2 μπορούν να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. 4. Ο διαμεσολαβητής οφείλει να παρέχει στα μέρη πλήρη ενημέρωση για την αμοιβή του σύμφωνα με την παράγραφο 2.

	Άρθρο 19 Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ) Επιτρέπεται η άσκηση αποκλειστικά και μόνο του επαγγέλματος του διαμεσολαβητή. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζεται η δημιουργία Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητος (ΚΑΔ) για το επάγγελμα του διαπιστευμένου διαμεσολαβητή και οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή του για όσους επιθυμούν να το ασκήσουν και δεν διαθέτουν άλλον. Άρθρο 20 Ενώσεις προσώπων διαμεσολαβητών Ενώσεις προσώπων διαπιστευμένων διαμεσολαβητών με σκοπό την παροχή υπηρεσιών διαμεσολάβησης συνιστώνται και λειτουργούν με τη συμμετοχή διαμεσολαβητών, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. Άρθρο 21 Εκθέσεις Πεπραγμένων Διαμεσολαβητών Κάθε διαπιστευμένος διαμεσολαβητής υποχρεούται ανά τετράμηνο κάθε ημερολογιακού έτους και μέσα στις επόμενες δεκαπέντε (15) ημέρες από τη λήξη του, να ενημερώνει για τα πεπραγμένα του την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, η οποία προβαίνει στον έλεγχό τους. Η ενημέρωση πραγματοποιείται αποκλειστικά με ευθύνη του διαμεσολαβητή στην ατομική του καρτέλα που τηρείται στον ιστότοπο της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης. Η Έκθεση Πεπραγμένων περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο τον αριθμό των διαμεσολαβήσεων που πραγματοποίησε ο διαμεσολαβητής, το αποτέλεσμα και τη διάρκεια κάθε διαμεσολάβησης, τη φύση της υπόθεσης και την κατάθεση ή μη πρακτικού στο αρμόδιο δικαστήριο, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 7 και την παράγραφο

	1 του άρθρου 8 του παρόντος. Η υποχρέωση αποστολής της Έκθεσης Πεπραγμένων υφίσταται για κάθε διαμεσολαβητή, ανεξαρτήτως αν έχει διεξάγει διαμεσολαβήσεις ή όχι εντός του τετραμήνου. Άρθρο 22 Φορείς κατάρτισης 1. Φορέας κατάρτισης διαμεσολαβητών (εφεξής «Φορέας»), που λειτουργεί με άδεια, η οποία χορηγείται κατόπιν ειδικής και αιτιολογημένης απόφασης της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης, είναι: Α. Νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, δικαίωμα σύστασης του οποίου έχουν: α) ένας δικηγορικός σύλλογος ή περισσότεροι από κοινού, β) ένας ή περισσότεροι δικηγορικοί σύλλογοι σε σύμπραξη με επιστημονικούς, εκπαιδευτικούς ή επαγγελματικούς φορείς ή επιμελητήρια. Στις περιπτώσεις α' και β' είναι δυνατή η σύμπραξη και με φορέα κατάρτισης της αλλοδαπής, εγνωσμένου κύρους και διεθνούς αναγνώρισης και εμπειρίας στην παροχή εκπαίδευσης διαμεσολάβησης και γενικότερα στις εναλλακτικές μεθόδους επίλυσης διαφορών ή στη διενέργεια διαμεσολαβήσεων. Β. Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ. ΒΙ.Μ.) Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), το οποίο διαθέτει σχετικό πρόγραμμα και η λειτουργία του διέπεται αποκλειστικά από τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις περί λειτουργίας των Α.Ε.Ι., υπό τον όρο ότι τηρούνται όλες οι προϋποθέσεις του παρόντος νόμου για τα προσόντα των εκπαιδευτών, για την εκπαίδευση με αντικείμενο τη διαμεσολάβηση και τον ελάχιστο αριθμό εκπαιδευτών και εκπαιδευόμενων. Γ. Φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί σύμφωνα με τα εκάστοτε ισχύοντα στην ελληνική νομοθεσία ή στη νομοθεσία κράτους μέλους, το οποίο έχει ως κύριο σκοπό την παροχή εκπαίδευσης με αντικείμενο τη

	διαμεσολάβηση και τους λοιπούς εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης διαφορών. Οι ανωτέρω Φορείς αδειοδοτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 23 έως 25 του παρόντος. 2. Ο Φορέας έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, εξαιρουμένων των Κέντρων Διά Βίου Μάθησης. 3. Ο Φορέας υποχρεούται να απασχολεί κατ' ελάχιστο: α) έναν (1) Διευθυντή του Φορέα και β) έναν (1) Διευθυντή Κατάρτισης. Οι ανωτέρω πρέπει να κατέχουν τίτλο σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ημεδαπής ή αντίστοιχο τίτλο σπουδών σχολής της αλλοδαπής. 4. Ο Φορέας υποχρεούται να απασχολεί διοικητικό προσωπικό για γραμματειακή υποστήριξη. 5. Ο σκοπός του Φορέα είναι: α) ο σχεδιασμός προγραμμάτων και η παροχή υπηρεσιών βασικής εκπαίδευσης κατ' ελάχιστο ογδόντα (80) ωρών, β) ο σχεδιασμός προγραμμάτων μετεκπαίδευσης πέραν των ογδόντα (80) ωρών της βασικής εκπαίδευσης των υποψήφιων διαμεσολαβητών για την περαιτέρω απόκτηση των αναγκαίων για την άσκηση της διαμεσολάβησης γνώσεων και δεξιοτήτων και για την επιμόρφωσή τους. 6. Οι Φορείς Κατάρτισης υποχρεούνται να συνεργάζονται με τουλάχιστον τρεις (3) εκπαιδευτές, προκειμένου να παρέχουν ποιοτική εκπαίδευση. Οι εκπαιδευτές πρέπει να είναι διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές και είτε να κατέχουν μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο στον τομέα της εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών ή σε συναφή επιστημονικό κλάδο (ιδίως νομικής επιστήμης ή επιστημών οικονομίας ή διοίκησης ή κοινωνικών επιστημών)είτε να έχουν τουλάχιστον εκατόν εξήντα (160) ώρες αποδεδειγμένης μετεκπαίδευσης πέραν της βασικής εκπαίδευσης στη διαμεσολάβηση ή τουλάχιστον εκατόν εξήντα (160) ώρες αποδεδειγμένης εμπειρίας ως εκπαιδευτές

	διαμεσολαβητών. Επιπλέον οι εκπαιδευτές πρέπει να διαθέτουν τετραετή επαγγελματική εμπειρία στο γνωστικό τους αντικείμενο, να έχουν συμμετάσχει σε διαδικασίες διαμεσολάβησης υπό την ιδιότητα του διαμεσολαβητή ή βοηθού διαμεσολαβητή ή νομικού παραστάτη, καθώς και σε συνέδρια, σεμινάρια και ερευνητικά προγράμματα συναφή με τη διαμεσολάβηση. 7. Ο αριθμός των υποψήφιων διαμεσολαβητών που συμμετέχουν σε κάθε εκπαιδευτικό κύκλο στα προγράμματα βασικής εκπαίδευσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους είκοσι έναν (21). Οι εκπαιδευτές δεν δύνανται να είναι λιγότεροι από δύο (2) για κάθε εκπαιδευτικό κύκλο. Άρθρο 23 Αδειοδότηση Φορέων κατάρτισης 1. Ο ενδιαφερόμενος Φορέας, προκειμένου να λάβει άδεια λειτουργίας, υποβάλλει στην Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης φάκελο που περιλαμβάνει: α) την αίτησή του για αδειοδότηση, β) θεωρημένο αντίγραφο βεβαίωσης έναρξης εργασιών του από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.. Η υποχρέωση αυτή δεν υφίσταται για τα Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. των Α.Ε.Ι., γ) κατάλογο με το εκπαιδευτικό προσωπικό, με τα βιογραφικά αυτού, συνοδευόμενα από επικυρωμένα αποδεικτικά τίτλων σπουδών και εκπαιδευτικής ή επαγγελματικής εμπειρίας, όπως πιστοποιητικά προϋπηρεσίας, βεβαιώσεις φορέων, επίσημα έγγραφα επαγγελματικής εμπειρίας, καθώς και κατάλογο του λοιπού προσωπικού, δ) οποιοδήποτε νόμιμο έγγραφο που αποδεικνύει νομή, κατοχή, χρήση ή κυριότητα του χώρου εκπαίδευσης, ε) διάγραμμα κάτοψης του χώρου εκπαίδευσης, υπογεγραμμένο από μηχανικό, στο οποίο εμφαίνεται ότι ο εν λόγω χώρος διαθέτει τουλάχιστον τρεις χωριστές αίθουσες διδασκαλίας και ειδικότερα δύο αίθουσες κατάλληλες για τη διεξαγωγή των μαθημάτων

	και προσομοιώσεων και μία αίθουσα διαλέξεων, καθώς και αποτύπωση της προσβασιμότητας ΑΜΕΑ. Ειδικότερα, το ελάχιστο εμβαδόν αιθουσών διδασκαλίας θα πρέπει να είναι δεκαπέντε (15) τετραγωνικά μέτρα και ενάμιση (1,5) τετραγωνικό μέτρο ανά εκπαιδευόμενο, στ) υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 υπογεγραμμένη από τον ενδιαφερόμενο ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του, αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο, στην οποία βεβαιώνεται ότι οι αίθουσες διδασκαλίας πληρούν τους ισχύοντες όρους ασφαλείας, είναι κατάλληλες για τον σκοπό της εκπαίδευσης και έχουν επαρκή υλικοτεχνική υποδομή και ειδικότερα ότι διαθέτουν τον κατ' ελάχιστο απαιτούμενο εξοπλισμό, ο οποίος περιλαμβάνει: i. ένα διαφανοσκόπειο (overhead projector) και μία οθόνη προβολής ή οποιοδήποτε άλλο μέσο προβολής ήχου και εικόνας, ii. πίνακα ανά αίθουσα, iii. φωτοαντιγραφικό μηχάνημα, iv. μία τηλεόραση ή έναν υπολογιστή, v. τραπέζια και καθίσματα ανά αίθουσα, ανάλογα με τη δυναμικότητα της κάθε αίθουσας, ζ) Πιστοποιητικό πυροπροστασίας για χρήση εκπαιδευτηρίου σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, η) σύμβαση ασφάλισης αστικής ευθύνης και εγγυήσεων τουλάχιστον για ποσό διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ, θ) παράβολο χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, το οποίο μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης. Οι ήδη αδειοδοτημένοι Φορείς θεωρούνται ότι πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος και η αδειοδότησή τους εξακολουθεί να ισχύει. Σε κάθε περίπτωση οι Φορείς αυτοί θα πρέπει να καταθέσουν τυχόν πρόσθετα δικαιολογητικά που προβλέπονται από τον παρόντα εντός εύλογης προθεσμίας από τη δημοσίευσή του. 2. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης εντός δύο (2) μηνών από την κατάθεση πλήρους

	φακέλου με τα δικαιολογητικά ελέγχει την πληρότητά του. Σε περίπτωση που τα δικαιολογητικά είναι ελλιπή, ζητείται εγγράφως από τον αντίστοιχο Φορέα να αποστείλει, εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίηση, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά δεόντως συμπληρωμένα. Μετά την παραλαβή, τα δικαιολογητικά εξετάζονται εκ νέου και η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης αποφαίνεται για την πληρότητα του φακέλου. Ο παραπάνω έλεγχος καταλαμβάνει και τους ήδη αδειοδοτημένους φορείς. 3. Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος Φορέας είτε δεν προσκομίσει τα δικαιολογητικά εντός της ανωτέρω προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών είτε αυτά που προσκομίζει είναι ελλιπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 και στα άρθρα 24 και 25 του παρόντος, η αίτηση απορρίπτεται με αιτιολογημένη απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης. Ο ενδιαφερόμενος Φορέας, του οποίου απορρίφθηκε η αίτηση, δύναται να επανυποβάλει νέα αίτηση. 4. Ο ενδιαφερόμενος Φορέας, του οποίου ο φάκελος κρίνεται πλήρης, υπόκειται σε αξιολόγηση. Η αξιολόγησή του γίνεται με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης, βάσει των παρακάτω πέντε κριτηρίων: α) Οργάνωση, Λειτουργία β) Επιστημονικό και λοιπό Προσωπικό γ) Υλικοτεχνική Υποδομή δ) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα ε) Επάρκεια του χώρου εκπαίδευσης. 5. Μετά την επιτυχή αξιολόγηση του πλήρους φακέλου χορηγείται στον ενδιαφερόμενο Φορέα άδεια λειτουργίας, άλλως η αίτησή του απορρίπτεται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης. 6. Κάθε έτος, εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του Ιουλίου, οι Φορείς υποβάλλουν αναλυτική έκθεση για τη λειτουργία τους στην Κεντρική Επιτροπή

	Διαμεσολάβησης, η οποία προβαίνει σε έλεγχο και αξιολόγηση της κατάστασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν και σε περίπτωση ανεπάρκειας επιβάλλει τις ποινές της παραγράφου 8. 7. Αν διαπιστωθεί ότι για την αδειοδότηση και λειτουργία του Φορέα δηλώθηκαν ή κατατέθηκαν στοιχεία ανακριβή, η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης ανακαλεί οριστικά την άδεια λειτουργίας του Φορέα. 8. Σε περίπτωση μη τήρησης των νόμιμων υποχρεώσεων του Φορέα κατά το στάδιο λειτουργίας του, η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης επιβάλλει αιτιολογημένα, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, τον βαθμό υπαιτιότητας και την τυχόν υποτροπή, μία από τις παρακάτω κυρώσεις: α) σύσταση προς συμμόρφωση, β) προσωρινή ανάκληση της άδειας του Φορέα από έναν (1) μήνα έως και έξι (6) μήνες, γ) οριστική ανάκληση της άδειας του Φορέα. 9. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης μπορούν να τροποποιούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις αδειοδότησης και λειτουργίας των φορέων κατάρτισης διαμεσολαβητών. Άρθρο 24 Αδειοδότηση φυσικών προσώπων Ο ενδιαφερόμενος Φορέας, εφόσον είναι φυσικό πρόσωπο, πέραν των δικαιολογητικών του άρθρου 23 του παρόντος, υποβάλλει: α) υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής, στην οποία θα αναγράφεται: αα) ότι ο αιτών δεν έχει την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου, υπαλλήλου Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., ββ) ότι δεν έχει καταδικαστεί ή παραπεμφθεί με τελεσίδικο βούλευμα σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 9 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α' 26), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, γγ) ότι δεν έχει απολυθεί από θέση δημόσιου υπαλλήλου ή ιδιωτικού εκπαιδευτικού για λόγους πειθαρχικούς, δδ) ότι δεν του έχει επιβληθεί η διοικητική κύρωση της ανάκλησης της άδειας

	ίδρυσης ή της άδειας λειτουργίας για ίδιο ή άλλο ιδιωτικό φορέα εκπαίδευσης και κατάρτισης την τελευταία δεκαετία και εε) ο τόπος μόνιμης κατοικίας του αιτούντος, β) ασφαλιστική ενημερότητα (ως εργοδότης και ως ασφαλισμένος), γ) φορολογική ενημερότητα, δ) πιστοποιητικό του Πρωτοδικείου περί μη κατάθεσης αίτησης για κήρυξη του φυσικού προσώπου σε κατάσταση πτώχευσης και περί μη κήρυξης σε κατάσταση πτώχευσης ή ισοδύναμο έγγραφο αρμόδιας αρχής κράτους-μέλους, εφόσον τέτοιο έγγραφο προβλέπεται κατά το δίκαιό του. Άρθρο 25 Αδειοδότηση νομικών προσώπων 1. Ο ενδιαφερόμενος Φορέας, εφόσον είναι νομικό πρόσωπο, πέραν των δικαιολογητικών του άρθρου 23 του παρόντος, υποβάλλει: α) επικυρωμένο αντίγραφο του καταστατικού του, από το οποίο προκύπτει με σαφήνεια ο σκοπός του και πρόσφατο πιστοποιητικό μεταβολών του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.Μ.Η.), β) ασφαλιστική ενημερότητα, γ) φορολογική ενημερότητα, δ) πιστοποιητικό του Πρωτοδικείου περί μη κατάθεσης αίτησης για κήρυξη του νομικού προσώπου σε κατάσταση πτώχευσης και περί μη κήρυξης σε κατάσταση πτώχευσης ή ισοδύναμο έγγραφο αρμόδιας αρχής του κράτους-μέλους, στο οποίο το νομικό πρόσωπο έχει την έδρα του, εφόσον τέτοιο έγγραφο προβλέπεται κατά το δίκαιό του. 2. Ο νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου, υποβάλλει: α) υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής, στην οποία θα αναγράφεται: αα) ότι δεν έχει την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου, υπαλλήλου Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., ββ) ότι δεν έχει καταδικαστεί ή παραπεμφθεί με τελεσίδικο

	βούλευμα σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 9 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α' 26), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, γγ) ότι δεν έχει απολυθεί από θέση δημόσιου υπαλλήλου ή ιδιωτικού εκπαιδευτικού για λόγους πειθαρχικούς, δδ) ότι δεν του έχει επιβληθεί η διοικητική κύρωση της ανάκλησης της άδειας ίδρυσης ή της άδειας λειτουργίας για ίδιο ή άλλον ιδιωτικό φορέα εκπαίδευσης και κατάρτισης την τελευταία δεκαετία, εε) ότι δεν έχει επιβληθεί στο νομικό πρόσωπο η διοικητική κύρωση της ανάκλησης της άδειας ίδρυσης ή της άδειας λειτουργίας για ίδιον ή άλλον ιδιωτικό φορέα εκπαίδευσης και κατάρτισης την τελευταία δεκαετία και στστ) ο τόπος μόνιμης διαμονής του, β) ασφαλιστική ενημερότητα εκπροσώπου (ως εργοδότης και ως ασφαλισμένος), γ) φορολογική ενημερότητα εκπροσώπου, δ) πιστοποιητικό του Πρωτοδικείου περί μη κατάθεσης αίτησης για κήρυξη του φυσικού προσώπου σε κατάσταση πτώχευσης και περί μη κήρυξης σε κατάσταση πτώχευσης ή ισοδύναμο έγγραφο αρμόδιας αρχής κράτους-μέλους, εφόσον τέτοιο έγγραφο προβλέπεται κατά το δίκαιό του. Άρθρο 26 Υποψήφιοι διαμεσολαβητές Οι υποψήφιοι διαμεσολαβητές έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση στον Φορέα για τη συμμετοχή τους σε προγράμματα βασικής εκπαίδευσης, εφόσον κατέχουν τίτλο σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμο τίτλο σπουδών φορέα αναγνωρισμένου κύρους της αλλοδαπής και προσκομίσουν απόσπασμα ποινικού μητρώου που αποδεικνύει ότι δεν συντρέχουν τα κωλύματα του άρθρου 8 του ν. 3528/2007 (Α' 26). Άρθρο 27 Πρόγραμμα σπουδών

	Α. Το ελάχιστο περιεχόμενο του βασικού εκπαιδευτικού προγράμματος σπουδών και της εξεταστέας ύλης υποψηφίων διαμεσολαβητών απαιτεί τουλάχιστον ογδόντα (80) ώρες διδασκαλίας, από τις οποίες τουλάχιστον πενήντα (50) ώρες διά ζώσης παρακολούθησης και έχει ως εξής: • Η διαμεσολάβηση και λοιπές μορφές εναλλακτικής επίλυσης διαφορών. Η εξέλιξη του θεσμού διεθνώς. • Η Οδηγία 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 για ορισμένα θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις. • Θεμελιώδη χαρακτηριστικά, βασικές έννοιες και αρχές, ως και ορισμός του θεσμού της διαμεσολάβησης κατά το ελληνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο. • Πεδίο εφαρμογής Προϋποθέσεις υπαγωγής διαφορών στη διαμεσολάβηση. • Τρόποι προσφυγής στη διαμεσολάβηση Συμφωνία υπαγωγής στη διαμεσολάβηση Συνέπειες. • Διαδικασία διεξαγωγής της διαμεσολάβησης. Στάδια. Νομικοί παραστάτες και άλλα πρόσωπα. • Πρακτικό διαμεσολάβησης Εκτελεστότητα. • Διαμεσολαβητής Ρόλος Ευθύνη διαμεσολαβητή. • Κώδικας Πειθαρχικός και Δεοντολογίας. • Δεξιότητες και τεχνικές διαμεσολάβησης Τεχνικές Διαπραγμάτευσης και Επικοινωνίας Βασικές έννοιες της ψυχολογίας στη διαμεσολάβηση. • Προσομοιώσεις διαμεσολάβησης. Πρακτική Εφαρμογή αυτών. • Θεμελιώδεις έννοιες Ιδιωτικού Δικαίου. • Γενικό Εμπορικό Δίκαιο, Εταιρείες, Αξιόγραφα. Οι δικαστικοί λειτουργοί, οι δικηγόροι και οι συμβολαιογράφοι δύνανται να εξαιρούνται από την παρακολούθηση των νομικών μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών του παρόντος άρθρου, δηλαδή, τις Θεμελιώδεις

	έννοιες Ιδιωτικού Δικαίου, το Γενικό Εμπορικό Δίκαιο, τις Εταιρείες και τα Αξιόγραφα. Β. Μετεκπαίδευση διαμεσολαβητών: Η μετεκπαίδευση των διαπιστευμένων διαμεσολαβητών συνίσταται στην ανά τριετία υποχρεωτική πρόσθετη εκπαίδευσή τους, ελάχιστης διάρκειας είκοσι (20) ωρών, η οποία παρέχεται από αδειοδοτημένους φορείς ή από αναγνωρισμένους φορείς της αλλοδαπής. Άρθρο 28 Διαπίστευση διαμεσολαβητών 1. Η διαπίστευση των διαμεσολαβητών και η εγγραφή τους στα Μητρώα του άρθρου 29 του παρόντος γίνεται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης κατόπιν εξετάσεων. Οι ήδη διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διατηρούν τη διαπίστευσή τους. 2. Οι εξετάσεις των υποψήφιων διαμεσολαβητών διενεργούνται τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο από την Επιτροπή Εξετάσεων, όπως αυτή έχει οριστεί από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης. Οι εξετάσεις είναι γραπτές και προφορικές και συμπεριλαμβάνουν αξιολόγηση σε προσομοιώσεις. Α. Εξετάσεις Γραμματειακή υποστήριξη Η Επιτροπή Εξετάσεων συνεδριάζει κατά την περίοδο των εξετάσεων. Χρέη Γραμματέα της Επιτροπής εκτελεί το πρόσωπο που έχει ορισθεί Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 10 του παρόντος. Β. Τρόπος, κριτήρια, προϋποθέσεις και όροι εξετάσεων ενώπιον της Επιτροπής Εξετάσεων. α. Ο τόπος, ο χρόνος και ο τρόπος διεξαγωγής των εξετάσεων καθορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Εξετάσεων, η οποία κοινοποιείται στους αδειοδοτημένους φορείς κατάρτισης και αναρτάται στην οικεία ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από τη διεξαγωγή τους.

	«β. Προϋπόθεση για τη συμμετοχή των υποψηφίων στις εξετάσεις είναι η υποβολή στην Επιτροπή Εξετάσεων αίτησης, η οποία πρέπει να συνοδεύεται από πιστοποιητικό του Φορέα κατάρτισης, στο οποίο βεβαιώνεται ότι οι υποψήφιοι διαμεσολαβητές έχουν λάβει τη βασική εκπαίδευση και κατάρτιση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον παρόντα. Η Επιτροπή Εξετάσεων ορίζει τον τρόπο υποβολής της αίτησης και των συνοδευτικών εγγράφων. Η αίτηση συνοδεύεται από παράβολο εκατό (100) ευρώ υπέρ του Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.), το οποίο μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης. γ. Στις γραπτές εξετάσεις οι υποψήφιοι διαγωνίζονται σε εβδομήντα (70) ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και δύο (2) ερωτήσεις με απαντήσεις σύντομης ανάπτυξης έως εκατό πενήντα (150) λέξεις η κάθε μία. Η βαθμολόγηση γίνεται σε κλίμακα των εκατό (100) μονάδων. Κάθε σωστή απάντηση στις ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής αντιστοιχεί σε μία μονάδα. Τα αποτελέσματα των γραπτών εξετάσεων ανακοινώνονται υποχρεωτικά εντός τριάντα ημερών (30) από το πέρας τους. δ. Αν ένας από τους υποψηφίους είναι απών κατά τη στιγμή της έναρξης εκφώνησης των θεμάτων, αποκλείεται από τις εξετάσεις. Τα γραπτά των εξετάσεων φέρουν τη μονογραφή ενός εκ των μελών της Επιτροπής. Δεν επιτρέπεται να φέρουν στο σώμα τους υπογραφή ή άλλο διακριτικό γνώρισμα πλην των ατομικών στοιχείων του υποψηφίου στο πάνω αριστερό μέρος της πρώτης σελίδας. Αφού γίνει η παραβολή με επίδειξη του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή άλλου αποδεικτικού ταυτοπροσωπίας, οι ενδείξεις των ατομικών στοιχείων του υποψηφίου καλύπτονται με αδιαφανή ταινία, η οποία αφαιρείται μόνο μετά την οριστικοποίηση της βαθμολογίας παρουσία όλων των μελών της Εξεταστικής Επιτροπής.

	ε. Μετά την ολοκλήρωση των γραπτών εξετάσεων κατά τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους, οι επιτυχόντες καλούνται εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών σε προφορικές εξετάσεις ενώπιον της Επιτροπής Εξετάσεων. Οι προφορικές εξετάσεις συνίστανται στην εξέταση επί των τεχνικών της διαμεσολάβησης από τουλάχιστον δύο (2) μέλη της Επιτροπής Εξετάσεων με χρησιμοποίηση ρόλων και προσομοιώσεων κατά τα συνήθη πρότυπα που εφαρμόζονται διεθνώς. Η επίδοση των υποψηφίων στις προφορικές εξετάσεις αξιολογείται με βάση κριτήρια αξιολόγησης για τη χρήση τεχνικών και δεξιοτήτων, που ορίζονται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης. Επάρκεια διαμεσολαβητικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων συντρέχει όταν ο υποψήφιος διαμεσολαβητής έχει ανταποκριθεί επιτυχώς σε περισσότερες από τις μισές απαιτούμενες διαμεσολαβητικές ικανότητες και δεξιότητες με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης και δεν έχει επιδείξει κάποια μορφή απαγορευμένης συμπεριφοράς. στ. Επιτυχόντες είναι εκείνοι που έχουν λάβει μέσο όρο βαθμολογίας των δύο εξετάσεων, γραπτών και προφορικών, τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70%), υπό την προϋπόθεση ότι σε καμία από τις δύο εξετάσεις δεν έχουν λάβει βαθμολογία κατώτερη του πενήντα τοις εκατό (50%). Οι γραπτές και οι προφορικές εξετάσεις ολοκληρώνονται σε μία (1) περίοδο. ζ. Η απόφαση της Επιτροπής Εξετάσεων γνωστοποιείται στην Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, η οποία διαπιστεύει τους οριστικούς επιτυχόντες. η. Ο υποψήφιος διαμεσολαβητής που απέτυχε σε τρεις (3) εξεταστικές περιόδους, οφείλει να προσκομίσει νέο πιστοποιητικό εκπαίδευσης από Φορέα κατάρτισης, προκειμένου να έχει εκ νέου δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις. θ. Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων και εντός δεκαπέντε (15) ημερών, η Επιτροπή Εξετάσεων ορίζει ημερομηνία κατά την οποία οι αποτυχόντες υποψήφιοι δύνανται να λάβουν

	γνώση των γραπτών τους και της προφορικής τους βαθμολογίας, χωρίς να έχουν δικαίωμα αναβαθμολόγησης. Μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας τα γραπτά και οι προφορικές βαθμολογίες καταστρέφονται. ι. Για την επίλυση οποιουδήποτε ζητήματος ανακύπτει σχετικά με την εφαρμογή ή ερμηνεία του παρόντος άρθρου αρμόδια είναι η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης. Άρθρο 29 Ενημέρωση κοινού Μητρώα Διαμεσολαβητών 1. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης παρέχει πληροφόρηση σχετικά με τον θεσμό της διαμεσολάβησης και τον τρόπο πρόσβασης στις υπηρεσίες των διαμεσολαβητών. 2. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης καταρτίζει και τηρεί σε ηλεκτρονική μορφή τα παρακάτω Μητρώα Διαμεσολαβητών, τα οποία αναρτώνται στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης: α) Γενικό Μητρώο Διαμεσολαβητών, στο οποίο εγγράφονται οι διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές όλης της επικράτειας κατ' απόλυτη αλφαβητική σειρά και β) Ειδικό Μητρώο Διαμεσολαβητών, στο οποίο εγγράφονται οι διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές που εδρεύουν στην περιφέρεια κάθε Πρωτοδικείου της επικράτειας κατ' αύξοντα αριθμό μητρώου διαπίστευσης. 3. Σε κάθε διαπιστευμένο διαμεσολαβητή αποδίδεται ένας μοναδικός αριθμός μητρώου. 4. Τα Μητρώα Διαμεσολαβητών περιέχουν υποχρεωτικά τις ακόλουθες πληροφορίες του διαπιστευμένου διαμεσολαβητή: α) τα προσωπικά στοιχεία της ταυτότητας του, την ηλεκτρονική διεύθυνση, τα λοιπά στοιχεία επικοινωνίας του και τον αριθμό μητρώου του, β) το είδος της βασικής επαγγελματικής του δραστηριότητας, τον τίτλο των βασικών σπουδών και τους τυχόν μεταπτυχιακούς τίτλους του, γ) το Φορέα εκπαίδευσης διαμεσολαβητών, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα σπουδών του και τις ώρες διδασκαλίας του προγράμματός του, δ) μετεκπαιδεύσεις και

	άλλες επιστημονικές δραστηριότητές του συναφείς με τη διαμεσολάβηση και ε) κατηγορίες των υποθέσεων που αναλαμβάνει. 5. Ο διαμεσολαβητής είναι υποχρεωμένος να ενημερώνει άμεσα την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης για κάθε αλλαγή των ανωτέρω προσωπικών του στοιχείων, η οποία τα ελέγχει και δύναται να καλεί τον διαμεσολαβητή σε παροχή διευκρινίσεων. 6. Διαμεσολαβητής, ο οποίος έχει διαπιστευθεί σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τηρώντας τις διατάξεις που προβλέπονται στο κράτος-μέλος, ώστε νομίμως να ασκεί το επάγγελμα του διαμεσολαβητή, εγγράφεται στα Μητρώα Διαμεσολαβητών κατόπιν αιτήσεώς του. Η αίτηση συνοδεύεται από τα ακόλουθα έγγραφα: α) αποδεικτικό της ιθαγένειας του αιτούντος, β) αντίγραφο των βεβαιώσεων επάρκειας ή του τίτλου εκπαίδευσης που παρέχει πρόσβαση στο επάγγελμα του διαμεσολαβητή στο άλλο κράτος-μέλος, γ) βεβαίωση τυχόν επαγγελματικής εμπειρίας του αιτούντος στη διαμεσολάβηση. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης εξετάζει τα έγγραφα που προσκόμισε ο ενδιαφερόμενος και δύναται να τον καλέσει για παροχή διευκρινίσεων σχετικά με την εκπαίδευσή του. 7. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης δύνανται να καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την τήρηση των Μητρώων του παρόντος, καθώς και να δημιουργούνται επιπρόσθετα Μητρώα για την πληρέστερη οργάνωση του θεσμού, όπως Μητρώο Διαμεσολαβητών Νομικής Βοήθειας, Μητρώο Εκπαιδευτών, Μητρώο Διαμεσολαβητών διαπιστευμένων στην αλλοδαπή κ.ά.. Άρθρο 30 Εκούσια παραίτηση - Αναστολή άσκησης καθηκόντων διαμεσολάβησης 1. Κάθε διαμεσολαβητής έχει το δικαίωμα παραίτησης από την ιδιότητα αυτή. Η αίτηση παραίτησης υποβάλλεται ηλεκτρονικά προς την

	Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, η οποία τον διαγράφει από τα Μητρώα του άρθρου 29 του παρόντος. Από την ημερομηνία κατάθεσης της σχετικής αίτησης, επέρχεται αυτοδικαίως η παύση των καθηκόντων και υποχρεώσεων του διαμεσολαβητή, με εξαίρεση την υποχρέωσή του να υποβάλει Έκθεση Πεπραγμένων για όσο χρονικό διάστημα ασκούσε τα καθήκοντά του. 2. Διαμεσολαβητής που παραιτήθηκε από τα καθήκοντά του δύναται να επανεγγραφεί στα Μητρώα του άρθρου 29 του παρόντος, εφόσον δεν έχουν παρέλθει πέντε (5) χρόνια από την παραίτησή του. Για την επανεγγραφή του υποχρεούται να υποβάλει ηλεκτρονικά αίτηση προς την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης και να συμπληρώσει τον ελάχιστο χρόνο μετεκπαίδευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. 3. Δεν επιτρέπεται επανεγγραφή διαμεσολαβητή που απώλεσε την ιδιότητά του, αν έχει επιβληθεί σε βάρος του ποινή οριστικής ανάκλησης της διαπίστευσης. 4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου ισχύουν και στην περίπτωση που ο διαμεσολαβητής επιθυμεί να προβεί σε αναστολή των καθηκόντων του για οποιονδήποτε λόγο. 5. Στις παραπάνω περιπτώσεις αποδοχής παραίτησης, αναστολής καθηκόντων ή επαναδιορισμού δεν απαιτείται η έκδοση διοικητικής πράξης και αρκεί η σχετική σημείωση στα Μητρώα διαμεσολαβητών. Σε περίπτωση θανάτου διαπιστευμένου διαμεσολαβητή αυτός διαγράφεται από τα Μητρώα του παρόντος νόμου, με μόνη την προσκόμιση ληξιαρχικής πράξης θανάτου, χωρίς την περαιτέρω έκδοση σχετικής διοικητικής πράξης. Άρθρο 31 Νομική βοήθεια Οι διατάξεις του ν. 3226/2004 (Α' 24) για την παροχή νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος εφαρμόζονται αναλογικά για τους

	διαμεσολαβητές και τους νομικούς παραστάτες του άρθρου 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης καθορίζονται η διαδικασία καταβολής, οι προϋποθέσεις και το ύψος της αποζημίωσης των προσώπων αυτών, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα που αφορά την εφαρμογή του παρόντος. Με όμοια απόφαση καθορίζεται και η αποζημίωση των προσώπων της παρούσας, που έχουν ήδη διορισθεί μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος και πριν από τη δημοσίευση της απόφασης του Υπουργού Δικαιοσύνης περί δημιουργίας Μητρώου Διαμεσολαβητών Νομικής Βοήθειας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 7 του άρθρου 29. Άρθρο 32 Τροποποιήσεις στον ν. 3689/2008 για την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών 1. Η υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 43 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής: «αα. Εν ενεργεία δικαστικούς λειτουργούς με βαθμό τουλάχιστον: i) Εισηγητή του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος έχει συμπληρώσει επτά (7) έτη παραμονής στον βαθμό, ii) Προέδρου Πρωτοδικών των Πολιτικών και Ποινικών Δικαστηρίων και των τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων και iii) Εισαγγελέα Πρωτοδικών.» 2. Στο τέλος του τρίτου εδαφίου της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 43 του ν. 3689/2008 (Α' 164), προστίθεται εδάφιο και η περίπτωση ε' τροποποιείται ως εξής: «Κατ' εξαίρεση μπορεί το Συμβούλιο Σπουδών να συμπεριλάβει στον πίνακα διδασκόντων, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του, και διδάσκοντες που συμπλήρωσαν στη διδασκαλία οποιουδήποτε μαθήματος της Σχολής εννέα (9) συναπτά έτη, εφόσον για συγκεκριμένο μάθημα δεν υπήρξε εκδήλωση ενδιαφέροντος ή οι ενδιαφερόμενοι δεν συγκεντρώνουν τα αναγκαία τυπικά ή ουσιαστικά προσόντα, σε σύγκριση με αυτούς

	που συμπλήρωσαν εννέα (9) συναπτά έτη διδασκαλίας. Η ανάθεση διδασκαλίας στην περίπτωση αυτή γίνεται για ένα (1) έτος με δυνατότητα ανανέωσης, εφόσον παρίσταται η ίδια ανάγκη.» Άρθρο 33 Τροποποιούμενες -Καταργούμενες και Μεταβατικές διατάξεις 1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος: α) τροποποιείται το άρθρο 214Γ του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ως εξής: «Προσφυγή σε διαδικασία διαμεσολάβησης. Το δικαστήριο προτείνει στους διαδίκους την προσφυγή σε διαδικασία διαμεσολάβησης αν αυτό ενδείκνυται με βάση τις περιστάσεις της υποθέσεως, όπως ο νόμος ορίζει. Σε περίπτωση αποδοχής της πρότασης η συζήτηση της υπόθεσης αναβάλλεται για χρονικό διάστημα τριών (3) έως έξι (6) μηνών» και β) καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 178 έως 206, πλην του άρθρου 205, του ν. 4512/2018 (Α' 5), καθώς και κάθε αντίθετη διάταξη που ρυθμίζει θέματα σχετικά με τη διαμεσολάβηση. 2. Η θητεία των μελών της λειτουργούσας κατά τη δημοσίευση του παρόντος Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης παρατείνεται μέχρι να συγκροτηθεί η νέα Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, το αργότερο εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.» ε) τα άρθρα 1 έως 48 του Μέρους Α’ του ν. 5016/2023 (Α’ 21), περί της διεθνούς εμπορικής διαιτησίας, έχουν σήμερα ως εξής: «Άρθρο 1 Σκοπός Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η εμπέδωση της διεθνούς διαιτησίας στην ελληνική έννομη τάξη ως προϊόντος της αυτονομίας των μερών, ώστε τα μέρη ελεύθερα: α) να αποφασίζουν την υπαγωγή των

	διαφορών τους στη διαιτησία, β) να επιλέγουν τους διαιτητές, γ) να διαμορφώνουν τη διαιτητική διαδικασία και δ) να επιλέγουν το εφαρμοστέο για την επίλυση της διαφοράς τους δίκαιο. Άρθρο 2 Αντικείμενο Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η ενσωμάτωση: α) στο ελληνικό δίκαιο του Πρότυπου Νόμου της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (UNCITRAL) του 2006 για τη διεθνή εμπορική διαιτησία και των τροποποιήσεών του, καθώς και β) των νεότερων τάσεων της διεθνούς θεωρίας και πρακτικής της διεθνούς διαιτησίας. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Άρθρο 3 Πεδίο εφαρμογής 1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 11 έως 13, της παρ. 5 του άρθρου 25, των άρθρων 36, 45 και 46 και των διεθνών συμβάσεων που έχουν κυρωθεί με νόμο και έχουν ως αντικείμενο τη ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με τη διεθνή εμπορική διαιτησία, όταν ο τόπος της διαιτησίας βρίσκεται στην ελληνική επικράτεια, στη διεθνή εμπορική διαιτησία εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος Μέρους. 2. Διεθνής είναι η διαιτησία όταν: α) τα μέρη έχουν, κατά τη σύναψη της συμφωνίας διαιτησίας, την εγκατάστασή τους σε διαφορετικά κράτη, ή β) ένας από τους ακόλουθους τόπους δεν βρίσκεται στο κράτος στο οποίο τα μέρη έχουν την εγκατάστασή τους: βα) ο τόπος της διαιτησίας, όπως αυτός καθορίζεται από τη συμφωνία διαιτησίας ή με τη διαδικασία που προβλέπει η συμφωνία αυτή,

	ββ) οποιοσδήποτε τόπος στον οποίο πρόκειται να εκπληρωθεί ουσιώδες μέρος των υποχρεώσεων που απορρέουν από την εμπορική σχέση ή ο τόπος με τον οποίο συνδέεται στενότερα το αντικείμενο της διαφοράς, ή γ) τα μέρη ρητά συμφώνησαν την εφαρμογή του παρόντος. 3. Για την εφαρμογή της παρ. 2, αν ένα μέρος: α) έχει περισσότερες από μία εγκαταστάσεις, θεωρείται ως εγκατάστασή του εκείνη που έχει τη στενότερη σχέση με τη συμφωνία διαιτησίας, β) δεν έχει εγκατάσταση, λαμβάνεται υπόψη η συνήθης διαμονή του. 4. Δεκτική υπαγωγής στη διαιτησία είναι κάθε διαφορά, εκτός αν ο νόμος το απαγορεύει. Άρθρο 4 Ορισμοί Στον παρόντα ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί: α) «Διαιτησία»: Η διαιτησία που μπορεί να διεξάγεται είτε κατά την οργανωτική ευθύνη και τους κανόνες ενός οργανισμού θεσμικής διαιτησίας είτε όχι. β) «Διαιτητικό δικαστήριο»: Το δικαστήριο που επιλαμβάνεται επί διαφορών που υπάγονται σε διαιτησία σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και αποτελείται από έναν ή περισσότερους διαιτητές. γ) «Δικαστήριο»: Το κρατικό όργανο παροχής δικαστικής προστασίας. δ) «Προσφυγή στη διαιτησία»: Το αρχικό δικόγραφο με το οποίο αρχίζει η συγκεκριμένη διαιτησία σύμφωνα με το άρθρο 29, ως προς τη διαφορά που υπάγεται σ' αυτήν. ε) «Συμφωνία διαιτησίας»: Η συμφωνία που προβλέπεται στο άρθρο 10, με την οποία τα μέρη υπάγουν σε διαιτησία υφιστάμενες ή μελλοντικές διαφορές μεταξύ τους από ορισμένη έννομη σχέση, συμβατική ή εξωσυμβατική. Άρθρο 5

	Γενικές αρχές- Ερμηνευτικοί κανόνες 1. Κατά την ερμηνεία του παρόντος λαμβάνονται υπόψη η διεθνής του προέλευση και η ανάγκη προώθησης της ομοιόμορφης εφαρμογής του, όπως και η αρχή της καλής πίστης. 2. Ζητήματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, αλλά δεν ρυθμίζονται ρητά απ' αυτόν, επιλύονται με βάση τις γενικές αρχές στις οποίες βασίζεται. 3. Όταν τα μέρη έχουν την εξουσία να αποφασίσουν για ένα ζήτημα, έχουν την ευχέρεια, με την επιφύλαξη του άρθρου 37, να αναθέτουν τη σχετική απόφαση σε τρίτο, ο οποίος μπορεί να είναι οργανισμός θεσμικής διαιτησίας. 4. Όπου διάταξη του παρόντος αναφέρεται σε αγωγή, αυτή εφαρμόζεται και σε ανταγωγή και, όπου αναφέρεται σε απάντηση, εφαρμόζεται και σε απάντηση στην ανταγωγή, με την επιφύλαξη της περ. α' του άρθρου 33 και της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 41. Άρθρο 6 Γνωστοποιήσεις 1. Με την επιφύλαξη διαφορετικής συμφωνίας των μερών: α) Κάθε έγγραφο που αποστέλλεται ή διαβιβάζεται, θεωρείται ότι έχει παραληφθεί, αν: αα) παραδόθηκε προσωπικά στον παραλήπτη ή αβ) παραδόθηκε στην εγκατάστασή του, τη συνήθη διαμονή του ή την ταχυδρομική ή ηλεκτρονική του διεύθυνση. Αν ύστερα από εύλογη έρευνα ο παραλήπτης δεν βρεθεί σε καμία από αυτές τις διευθύνσεις, το έγγραφο θεωρείται ότι έχει παραληφθεί, αν αποσταλεί ή διαβιβαστεί στην τελευταία γνωστή εγκατάσταση, συνήθη διαμονή ή ταχυδρομική ή ηλεκτρονική διεύθυνση του παραλήπτη, με συστημένη επιστολή ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο με το οποίο αποδεικνύεται η προσπάθεια παράδοσης.

	β) Το έγγραφο θεωρείται ότι έχει παραληφθεί την ημέρα που παραδόθηκε ή διαβιβάστηκε σύμφωνα με την περ. α'. 2. Το παρόν δεν εφαρμόζεται στις διαδικασίες ενώπιον των δικαστηρίων. Άρθρο 7 Παραίτηση από την προβολή αντιρρήσεων Η μη τήρηση διάταξης του παρόντος νόμου ή της διαιτητικής συμφωνίας, από την οποία τα μέρη μπορούν να παρεκκλίνουν, συνιστά παραίτηση από το δικαίωμα προβολής της μη τήρησής της, εκτός αν το μέρος προβάλλει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση αντίρρηση στην παρέκκλιση αυτή κατά τη διάρκεια της διαιτησίας.» - ΑΝΤΙΚ. ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 7 ΜΕ ΤΟ ΑΡΘ. 58 ΤΟΥ Ν. 5026/23, ΦΕΚ-45 Α/28-2-23 [Τέλος Τροποποίησης] Άρθρο 8 Έκταση εξουσίας δικαστηρίου Σε ζητήματα που ρυθμίζονται από τον παρόντα, το δικαστήριο έχει όσες αρμοδιότητες ρητά προβλέπονται σε αυτόν. Άρθρο 9 Αρμοδιότητα των δικαστηρίων σε διαδικασίες αρωγής και εποπτείας της διαιτησίας 1. Στις περιπτώσεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 15, της παρ. 1 του άρθρου 16, του άρθρου 17, της παρ. 3 του άρθρου 19, της παρ. 1 του άρθρου 20, της παρ. 2 του άρθρου 21 και του άρθρου 36 αρμόδιο είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου είναι ο τόπος της διαιτησίας, διαφορετικά το Μονομελές Πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου έχει την κατοικία του εκείνος που υποβάλλει την κατά τα ως άνω άρθρα αίτηση ή, αν δεν υπάρχει κατοικία, τη διαμονή του. Αν δεν υπάρχει διαμονή, αρμόδιο είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο της Αθήνας.

	2. Αρμόδιο για την εκδίκαση της αγωγής ακύρωσης που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 43 είναι το Τριμελές Εφετείο στην περιφέρεια του οποίου εκδόθηκε η διαιτητική απόφαση και αν αυτό δεν μπορεί να προσδιορισθεί, το Τριμελές Εφετείο Αθηνών. Η αγωγή ακύρωσης εκδικάζεται κατά τη διαδικασία των περιουσιακών διαφορών των άρθρων 614 έως 622 Β του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας [π.δ. 503/1985, (Α' 182)]. Αίτηση αναίρεσης προσδιορίζεται για συζήτηση εντός τριών (3) μηνών από την επίσπευση του προσδιορισμού δικασίμου. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ Άρθρο 10 Τύπος της συμφωνίας διαιτησίας 1. Η συμφωνία διαιτησίας: α. Μπορεί να έχει τη μορφή διαιτητικής ρήτρας σε ορισμένη σύμβαση ή τη μορφή χωριστής συμφωνίας. β. Πρέπει να αποτυπώνεται σε έγγραφο, το περιεχόμενο του οποίου τα μέρη έχουν συμφωνήσει ρητώς ή σιωπηρώς. 2. Ως έγγραφο λογίζεται ιδίως: α) η ανταλλαγή επιστολών, τηλεγραφημάτων, τηλετυπημάτων, τηλεομοιοτυπημάτων ή άλλων μέσων τηλεπικοινωνίας που καταγράφουν τη συμφωνία, β) η ηλεκτρονική καταγραφή που επιτρέπει την εκ των υστέρων διαπίστωση της προέλευσής της από συγκεκριμένο εκδότη και την πρόσβαση στο περιεχόμενο της συμφωνίας. 3. Η παραπομπή που γίνεται από σύμβαση σε ρήτρα διαιτησίας που περιλαμβάνεται σε άλλο έγγραφο, αποτελεί διαιτητική συμφωνία, υπό τον όρο ότι η παραπομπή αυτή καθιστά τη ρήτρα μέρος της σύμβασης. Η παραπομπή σε κανονισμό διαιτησίας τον καθιστά περιεχόμενο της διαιτητικής συμφωνίας. 4. Ανεπιφύλακτη συμμετοχή των μερών στη διαιτητική διαδικασία αποδεικνύει την κατάρτιση της συμφωνίας διαιτησίας.

	Άρθρο 11 Κύρος της συμφωνίας διαιτησίας 1. Η συμφωνία διαιτησίας είναι έγκυρη, όταν θεωρείται ως τέτοια σύμφωνα με το δίκαιο: α) στο οποίο την υπήγαγαν τα μέρη ή β) του τόπου της διαιτησίας ή γ) που διέπει την ουσιαστική συμφωνία των μερών. 2. Η πτώχευση και οι λοιπές διαδικασίες αφερεγγυότητας δεν επιδρούν στη συμφωνία διαιτησίας, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τον νόμο. Άρθρο 12 Συμφωνία διαιτησίας και άσκηση αγωγής 1. Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκείται αγωγή σε διαφορά, η οποία αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας διαιτησίας, παραπέμπει τη διαφορά στη διαιτησία μετά από αίτημα ενός από τους διαδίκους, εφόσον αυτό υποβάλλεται κατά την πρώτη συζήτηση στο ακροατήριο, εκτός αν το δικαστήριο διαπιστώσει ότι η συμφωνία διαιτησίας είναι άκυρη, ανενεργός ή μη επιδεκτική εφαρμογής. 2. Η εκκρεμοδικία της παρ. 1 δεν εμποδίζει την έναρξη ή τη συνέχιση της διαιτησίας και την έκδοση διαιτητικής απόφασης. Άρθρο 13 Συμφωνία διαιτησίας και ασφαλιστικά μέτρα Η συμφωνία διαιτησίας δεν εμποδίζει τα μέρη να ζητήσουν από το αρμόδιο δικαστήριο να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα σχετικά με το αντικείμενο της συμφωνίας αυτής, πριν ή μετά από την έναρξη της διαιτησίας. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ Άρθρο 14 Αριθμός διαιτητών

	1. Τα μέρη καθορίζουν ελεύθερα τον αριθμό των διαιτητών, ο οποίος πρέπει να είναι μονός. 2. Αν τα μέρη δεν συμφωνούν στον αριθμό των διαιτητών, οι διαιτητές είναι τρεις (3). Άρθρο 15 Ορισμός διαιτητών 1. Δεν αποτελεί κώλυμα ορισμού διαιτητή η ιθαγένειά του, με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών. 2. Με την επιφύλαξη των παρ. 3 και 5, τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν τη διαδικασία ορισμού του διαιτητή ή των διαιτητών. 3. Αν κατά τη διαδικασία ορισμού που συμφώνησαν τα μέρη: α) ένα μέρος παραλείπει να ενεργήσει σύμφωνα με τη διαδικασία αυτή, ή β) τα μέρη ή οι δυο (2) διαιτητές αδυνατούν να καταλήξουν σε συμφωνία που προβλέπει αυτή η διαδικασία, ή γ) τρίτος παραλείπει να εκπληρώσει τα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί σύμφωνα με τη διαδικασία αυτή, τότε κάθε μέρος μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 9 να προβεί στον απαραίτητο ορισμό,εκτός αν η συμφωνία για τη διαδικασία ορισμού διαιτητή ή διαιτητών προβλέπει άλλα μέσα προς εξασφάλιση του ορισμού. 4. Αν δεν υπάρχει συμφωνία για τη διαδικασία ορισμού διαιτητών: α) Όταν οι διαιτητές είναι τρεις (3), κάθε μέρος ορίζει έναν (1) διαιτητή και οι δύο (2) διαιτητές ορίζουν τον τρίτο διαιτητή. Αν ένα μέρος παραλείψει να ορίσει διαιτητή εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήψη του σχετικού αιτήματος του άλλου μέρους ή αν οι δύο διαιτητές αδυνατούν εντός τριάντα (30) ημερών από τον ορισμό τους να συμφωνήσουν για τον ορισμό του τρίτου διαιτητή, ο ορισμός γίνεται, μετά από αίτηση ενός μέρους, από το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 9, β) όταν το διαιτητικό δικαστήριο αποτελείται από έναν (1) διαιτητή και τα μέρη αδυνατούν να

	συμφωνήσουν για τον ορισμό του, ο ορισμός γίνεται, μετά από αίτηση ενός μέρους, από το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 9. 5. Κατά τον ορισμό διαιτητή, το δικαστήριο ή ο τρίτος εκτιμά τις ιδιότητες που η συμφωνία των μερών απαιτεί να συντρέχουν στο πρόσωπο του διαιτητή και λαμβάνει υπόψη οτιδήποτε εξασφαλίζει τον ορισμό ανεξάρτητου και αμερόληπτου διαιτητή. Σε περίπτωση ορισμού μοναδικού ή τρίτου διαιτητή, το δικαστήριο ή ο τρίτος εκτιμά τη σκοπιμότητα ορισμού προσώπου ιθαγένειας διαφορετικής από εκείνη ή εκείνες των μερών και λαμβάνει υπόψη τις προτάσεις των μερών. 6. Η απόφαση του δικαστηρίου της παρ. 1 του άρθρου 9, που έχει εκδοθεί σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 του παρόντος, δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Άρθρο 16 Πολυμερείς διαιτησίες 1. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, αν το διαιτητικό δικαστήριο αποτελείται από περισσότερους από έναν διαιτητές και στη διαιτησία συμμετέχουν περισσότεροι διάδικοι είτε ως ενάγοντες είτε ως εναγόμενοι, αυτοί ορίζουν έναν (1) διαιτητή από κοινού. Αν οι περισσότεροι διάδικοι αδυνατούν να καταλήξουν σε κοινό ορισμό μέσα στην προθεσμία που προβλέπει η συμφωνία διαιτησίας ή, ελλείψει αυτής, εντός τριάντα (30) ημερών, ο ορισμός γίνεται από το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 9. 2. Στις περιπτώσεις της παρ. 1, κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε διαδίκου, το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 9 έχει την εξουσία να ορίσει εν όλω το διαιτητικό δικαστήριο, καθορίζοντας ταυτόχρονα και τον προεδρεύοντα. Στην περίπτωση αυτή το δικαστήριο μπορεί, κατά τις περιστάσεις, να επιβεβαιώσει ή να ανακαλέσει τον ορισμό διαιτητών. 3. Η απόφαση του δικαστηρίου σύμφωνα με το παρόν δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα.

	Άρθρο 17 Ορισμός διαιτητών από το δικαστήριο Αν για οποιονδήποτε λόγο το διαιτητικό δικαστήριο δεν έχει ορισθεί εντός ενενήντα (90) ημερών από την προσφυγή σε διαιτησία και ανεξάρτητα αν η περίπτωση ρυθμίζεται ή όχι από τα άρθρα 15 και 16, εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 16, με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών. Άρθρο 18 Λόγοι εξαίρεσης 1. Εκείνος στον οποίο προτείνεται να οριστεί διαιτητής δηλώνει κάθε γεγονός ή περίσταση που μπορεί να γεννήσει εύλογες αμφιβολίες ως προς την αμεροληψία ή την ανεξαρτησία του. Ο διαιτητής, από τη στιγμή που ορίζεται και καθ' όλη τη διάρκεια της διαιτησίας, δηλώνει αμέσως στα μέρη και τους λοιπούς διαιτητές οποιοδήποτε τέτοιο γεγονός ή περίσταση, εκτός αν τους έχει ήδη ενημερώσει. 2. Αίτηση εξαίρεσης διαιτητή επιτρέπεται μόνον αν υπάρχει γεγονός ή περίσταση που γεννά εύλογες αμφιβολίες ως προς την αμεροληψία ή την ανεξαρτησία του ή αν στο πρόσωπό του δεν συντρέχουν οι ιδιότητες που συμφώνησαν τα μέρη. Ένα μέρος μπορεί να ζητήσει εξαίρεση του διαιτητή που όρισε ή του διαιτητή στον ορισμό του οποίου συνέπραξε, μόνο για λόγους που έγιναν γνωστοί σε αυτό μετά από τον ορισμό του. Άρθρο 19 Διαδικασία εξαίρεσης 1. Τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν τη διαδικασία εξαίρεσης διαιτητή, σύμφωνα με την παρ. 3. 2. Αν δεν υπάρχει τέτοια συμφωνία, το μέρος που επιδιώκει την εξαίρεση διαιτητή οφείλει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από το χρονικό σημείο που έλαβε

	γνώση της συγκρότησης του διαιτητικού δικαστηρίου ή κάποιου στοιχείου από τα αναφερόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 18, να υποβάλει στο διαιτητικό δικαστήριο γραπτή αίτηση με τους λόγους της εξαίρεσης. Αν ο διαιτητής του οποίου ζητείται η εξαίρεση δεν παραιτηθεί ή το άλλο μέρος δεν συμφωνήσει στην εξαίρεση, το διαιτητικό δικαστήριο καλεί τον καθ' ου η αίτηση εξαίρεσης διαιτητή να τοποθετηθεί και αποφασίζει για την εξαίρεση, με αποχή του τελευταίου, εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήψη της αίτησης. 3. Αν απορριφθεί η αίτηση εξαίρεσης που υποβλήθηκε σύμφωνα με τη διαδικασία την οποία συμφώνησαν τα μέρη ή σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 2 ή αν το διαιτητικό δικαστήριο δεν αποφανθεί εντός της προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών της παρ. 2, το μέρος που ζήτησε την εξαίρεση, μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 9 να αποφασίσει για την εξαίρεση. Η αίτηση υποβάλλεται εντός τριάντα (30) ημερών αφότου το μέρος έλαβε γνώση της απόφασης που απορρίπτει την αίτηση εξαίρεσης ή από την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας για την έκδοση της σχετικής απόφασης. Η απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Με την επιφύλαξη διαφορετικής συμφωνίας των μερών, ενώ εκκρεμεί αυτή η αίτηση, το διαιτητικό δικαστήριο, με τη συμμετοχή του διαιτητή του οποίου έχει ζητηθεί η εξαίρεση, μπορεί να συνεχίσει τη διαιτητική διαδικασία και να εκδώσει απόφαση. Άρθρο 20 Παράλειψη ή αδυναμία εκπλήρωσης καθηκόντων διαιτητή 1. Με την επιφύλαξη διαφορετικής συμφωνίας των μερών, αν διαιτητής βρίσκεται σε πραγματική ή νομική αδυναμία να εκπληρώσει τα καθήκοντά του ή για άλλους λόγους παραλείπει να ενεργήσει εντός εύλογου χρόνου, η ιδιότητα του παύει: α) με παραίτησή του, ή β) με συμφωνία των μερών ή γ) ελλείψει

	συμφωνίας των μερών, με απόφαση του δικαστηρίου της παρ. 1 του άρθρου 9. Η απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. 2. Η παύση της ιδιότητας του διαιτητή στις περ. α) και β) της παρ. 1 δεν συνιστά αποδοχή οποιουδήποτε από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 18. Άρθρο 21 Ορισμός αντικαταστάτη διαιτητή 1. Όταν παύσει η ιδιότητα του διαιτητή, σύμφωνα με τα άρθρα 19 ή 20, ή ύστερα από παραίτηση για οποιονδήποτε άλλο λόγο, ορίζεται αντικαταστάτης διαιτητής σύμφωνα με τους κανόνες που εφαρμόζονται για τον ορισμό του διαιτητή που αντικαθίσταται. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο με τη νέα του σύνθεση αποφασίζει αν η διαδικασία συνεχίζεται από το σημείο κατά το οποίο διακόπηκε εξαιτίας της παύσης της ιδιότητας του διαιτητή που αντικαταστάθηκε. 2. Κατόπιν αιτήματος μέρους, ο τρίτος στον οποίο ανέθεσαν την εξουσία ορισμού τα μέρη ή, ελλείψει αυτού, το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 9 έχει την εξουσία να ορίσει αντικαταστάτη διαιτητή, αν το μέρος που έχει δικαίωμα ορισμού έχει ασκήσει το δικαίωμά του με τρόπο αντίθετο στο καθήκον καλόπιστης διεξαγωγής της διαιτητικής διαδικασίας. Άρθρο 22 Ευθύνη διαιτητών Κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του, ο διαιτητής ευθύνεται μόνο για δόλο και βαριά αμέλεια. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ Άρθρο 23

	Εξουσία του διαιτητικού δικαστηρίου να αποφαίνεται για τη δικαιοδοσία του 1. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφαίνεται για τη δικαιοδοσία του και την ύπαρξη ή την ισχύ της συμφωνίας διαιτησίας. Για τον σκοπό αυτόν, ρήτρα διαιτησίας που περιέχεται σε σύμβαση, θεωρείται αυτοτελής συμφωνία έναντι των λοιπών όρων της σύμβασης. Ακυρότητα της σύμβασης δεν συνεπάγεται αυτοδικαίως ακυρότητα της διαιτητικής ρήτρας. 2. Μετά την πάροδο της προθεσμίας για την απάντηση στην αγωγή δεν μπορεί να προβληθεί ένσταση έλλειψης δικαιοδοσίας του διαιτητικού δικαστηρίου. Η ένσταση αυτή δεν αποκλείεται από το γεγονός ότι το μέρος που την προβάλλει όρισε διαιτητή ή συνέπραξε στον διορισμό του. Ένσταση ότι το διαιτητικό δικαστήριο υπερβαίνει τα όρια της εξουσίας του προτείνεται αμέσως μόλις το σχετικό ζήτημα ανακύψει στη διαιτητική διαδικασία. Σε κάθε περίπτωση, το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να δεχθεί ως παραδεκτή ένσταση που υποβάλλεται σε μεταγενέστερο χρόνο, αν θεωρεί δικαιολογημένη την καθυστερημένη προβολή της. 3. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφαίνεται για τις ενστάσεις της παρ. 2 είτε με παρεμπίπτουσα απόφαση είτε με την απόφαση επί της ουσίας της διαφοράς. Αν το διαιτητικό δικαστήριο αποφανθεί με παρεμπίπτουσα απόφαση ότι έχει δικαιοδοσία, συνεχίζεται η διαιτητική διαδικασία και εκδίδεται απόφαση επί της ουσίας, αναπόσπαστο μέρος της οποίας θεωρείται η παρεμπίπτουσα απόφαση. 4. Η παρεμπίπτουσα απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου επί της δικαιοδοσίας του μπορεί να προσβληθεί μόνο ως περιεχόμενο της απόφασης επί της ουσίας, κατά τους όρους και τη διαδικασία του άρθρου 43, εκτός αν τα μέρη έχουν συμφωνήσει διαφορετικά ή το διαιτητικό δικαστήριο συναινέσει σε αγωγή ακύρωσης κατά της παρεμπίπτουσας απόφασης. Στην τελευταία περίπτωση, η αγωγή ακύρωσης της παρεμπίπτουσας απόφασης μπορεί να ασκηθεί

	εντός τριάντα (30) ημερών από την παροχή της συναίνεσης ή από την επίδοση της απόφασης οποιοδήποτε χρονικό σημείο είναι το μεταγενέστερο. Άρθρο 24 Πρόσθετοι διάδικοι και συνένωση διαιτησιών 1. Το διαιτητικό δικαστήριο έχει την εξουσία να δεχθεί να συμμετέχει στη διαιτητική διαδικασία πρόσωπο, το οποίο δεσμεύεται από τη συμφωνία διαιτησίας είτε ως ενάγων ή εναγόμενος είτε ως προσθέτως παρεμβαίνων με έννομο συμφέρον στην επίλυση της αρχικής διαφοράς. Αν ο αρχικός εναγόμενος προβάλλει αγωγικό αίτημα κατά τρίτου προσώπου, οφείλει να το πράξει με την απάντησή του επί της προσφυγής στη διαιτησία, κατά την παρ. 2 του άρθρου 29. Σε κάθε άλλη περίπτωση, απαιτείται αυτοτελές αίτημα. Από τον χρόνο που το αίτημα γίνει δεκτό, οι νέοι διάδικοι έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των αρχικών διαδίκων. 2. Μετά από αίτημα διαδίκου, το διαιτητικό δικαστήριο έχει την εξουσία να συνενώσει ενώπιόν του και να συνεκδικάσει άλλη διαφορά που εκκρεμεί μεταξύ των διαδίκων ενώπιον των ιδίων διαιτητών ή, με ρητή συμφωνία των μερών, και ενώπιον άλλου διαιτητικού δικαστηρίου. Το διαιτητικό δικαστήριο έχει επίσης την εξουσία να περατώσει τη διαιτητική διαδικασία αν η διαφορά συνενωθεί ενώπιον αυτού ή άλλου διαιτητικού δικαστηρίου, εκδίδοντας πράξη κατά την παρ. 2 του άρθρου 41. 3. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφαίνεται με απόφαση επί των αιτημάτων κατά τις παρ. 1 και 2, αφού έχει ζητήσει από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να τοποθετηθούν. Λαμβάνει δε υπόψη όλες τις περιστάσεις, ιδίως το στάδιο της διαδικασίας και τη σκοπιμότητα της ενιαίας κρίσης επί των σχετικών διαφορών. 4. Το παρόν ισχύει με την επιφύλαξη διαφορετικής συμφωνίας των μερών.

	Άρθρο 25 Εξουσία διαιτητικού δικαστηρίου να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα 1. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί, ύστερα από αίτημα ενός μέρους, να διατάξει, με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο ή με διαιτητική απόφαση, τα ασφαλιστικά μέτρα που θεωρεί αναγκαία σχετικά με το αντικείμενο της διαφοράς ή τη διαιτητική διαδικασία. Επίσης, μπορεί να υποχρεώσει τον υπέρ ου το ασφαλιστικό μέτρο σε εγγυοδοσία και, με αίτηση ενός μέρους ή και αυτεπαγγέλτως, να ανακαλέσει, αναστείλει ή μεταρρυθμίσει τα ασφαλιστικά μέτρα που διέταξε, καθώς και την εγγυοδοσία που επέβαλε. 2. Το διαιτητικό δικαστήριο διατάσσει ασφαλιστικά μέτρα σε επείγουσες περιπτώσεις ή για να αποτραπεί επικείμενος κίνδυνος και εφόσον πιθανολογεί την ύπαρξη ασφαλιστέου δικαιώματος. Περισσότερα ασφαλιστικά μέτρα από όσα είναι αναγκαία δεν διατάσσονται και ανάμεσα στα περισσότερα προτιμάται το λιγότερο επαχθές. 3. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιστάσεις το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί, με αίτημα ενός μέρους, να εκδώσει προσωρινή διαταγή για τη ρύθμιση της κατάστασης έως την έκδοση της απόφασης επί του ασφαλιστικού μέτρου. Η προσωρινή διαταγή εκδίδεται μετά από προηγούμενη ακρόαση του καθ' ου, εκτός αν πιθανολογείται ότι η κλήση αυτού σε ακρόαση θα ματαιώσει την αποτελεσματικότητα της προσωρινής διαταγής. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η κλήση σε ακρόαση του καθ' ου η προσωρινή διαταγή πραγματοποιείται μετά από την πάροδο εικοσιτεσσάρων (24) ωρών από την έκδοση της προσωρινής διαταγής. Με την επιφύλαξη της απόφασης του διαιτητικού δικαστηρίου για το ασφαλιστικό μέτρο ή για παράταση της ισχύος της προσωρινής διαταγής, η τελευταία παύει αυτοδικαίως με την πάροδο είκοσι (20) ημερών από την έκδοσή της.

	4. Οι αποφάσεις του διαιτητικού δικαστηρίου σύμφωνα με το παρόν δεσμεύουν τα μέρη, τα οποία οφείλουν να συμμορφωθούν με αυτές αμέσως. Ισχύουν προσωρινά και δεν επηρεάζουν την κύρια υπόθεση. 5. Το δικαστήριο του άρθρου 13, με αίτηση ενός μέρους, αναγνωρίζει και κηρύσσει εκτελεστά τα ασφαλιστικά μέτρα που διατάχθηκαν κατά την παρ. 1, καθώς και την εγγυοδοσία, εκτός αν: α) το δικαστήριο κρίνει και αυτεπαγγέλτως ότι το ασφαλιστικό μέτρο που διατάχθηκε είναι αντίθετο προς τη διεθνή δημόσια τάξη, όπως αυτή νοείται στην υποπερ. ββ' της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 43 ή β) έχει ήδη επιληφθεί το δικαστήριο μετά από αίτηση για την επιβολή αντίστοιχου ασφαλιστικού μέτρου. 6. Ο υπέρ ου το ασφαλιστικό μέτρο υποχρεούται σε εύλογη αποζημίωση, αν: α) αποδειχθεί ότι πέτυχε την έκδοση ή τη διατήρησή του με πράξεις ή παραλείψεις που αντιβαίνουν στο καθήκον καλόπιστης διεξαγωγής της διαιτητικής δίκης ή β) η λήψη του ασφαλιστικού μέτρου κρίνεται εκ των υστέρων ως αδικαιολόγητη. Εφόσον υποβληθεί αίτημα για επιδίκαση αποζημίωσης από τον καθ' ου κατά τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας, το διαιτητικό δικαστήριο αποφαίνεται το αργότερο με την τελική του απόφαση, μετά από ακρόαση των μερών. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ Άρθρο 26 Ίση μεταχείριση και δικαίωμα ακρόασης Κατά τη διαιτητική διαδικασία τηρείται η αρχή της ισότητας και σε κάθε μέρος δίδεται πλήρης δυνατότητα ανάπτυξης των ισχυρισμών του και προσκόμισης των αποδεικτικών μέσων. Άρθρο 27 Καθορισμός των διαδικαστικών κανόνων

	1. Με την επιφύλαξη του παρόντος Μέρους, τα μέρη, με τη συμφωνία τους, καθορίζουν ελεύθερα τη διαιτητική διαδικασία. 2. Ελλείψει συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο καθορίζει με την επιφύλαξη του παρόντος Μέρους, την προσφορότερη κατά την κρίση του διαδικασία και κρίνει ελεύθερα περί του παραδεκτού, της σημασίας και της βαρύτητας των αποδείξεων. 3. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και επί της εμπιστευτικότητας ή μη της ύπαρξης της διαιτησίας, της διαιτητικής διαδικασίας και της διαιτητικής απόφασης. 4. Εφόσον διορισθεί γραμματέας, αυτός έχει τις υποχρεώσεις της παρ. 1 του άρθρου 18 και την ευθύνη του άρθρου 22. Τα καθήκοντα, η αμοιβή του και όλα τα σχετικά ζητήματα ρυθμίζονται στην πράξη με την οποία τον διορίζει το διαιτητικό δικαστήριο. Άρθρο 28 Τόπος της διαιτησίας 1. Τα μέρη καθορίζουν ελεύθερα τον τόπο της διαιτησίας. Ελλείψει συμφωνίας των μερών, τον τόπο της διαιτησίας καθορίζει το διαιτητικό δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της υπόθεσης, στις οποίες περιλαμβάνεται και η διευκόλυνση των μερών. 2. Με την επιφύλαξη διαφορετικής συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να συνεδριάζει σε οποιοδήποτε μέρος και με οποιονδήποτε τρόπο κρίνει πρόσφορο, προκειμένου να διασκεφθεί, να εξετάσει μάρτυρες ή πραγματογνώμονες, να ακούσει τους διαδίκους, να ενεργήσει αυτοψία σε εμπορεύματα ή άλλα αντικείμενα ή να λάβει γνώση εγγράφων. Άρθρο 29 Έναρξη της διαιτησίας 1. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, η διαιτησία αρχίζει ως προς τη συγκεκριμένη διαφορά την ημέρα κατά την

	οποία η προσφυγή στη διαιτησία γνωστοποιήθηκε σε εκείνον κατά του οποίου απευθύνεται. 2. Εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η προσφυγή έχει δικαίωμα να απαντήσει επί της προσφυγής εντός τριάντα (30) ημερών από τη γνωστοποίησή της, εκτός αν τα μέρη έχουν συμφωνήσει διαφορετικά. Άρθρο 30 Γλώσσα 1. Τα μέρη καθορίζουν ελεύθερα τη γλώσσα ή τις γλώσσες που χρησιμοποιούνται στη διαιτησία. Αν δεν υπάρχει σχετική συμφωνία, η γλώσσα ή οι γλώσσες καθορίζονται από το διαιτητικό δικαστήριο. Εκτός αν η συμφωνία των μερών ή ο καθορισμός από το διαιτητικό δικαστήριο προβλέπει διαφορετικά, η επιλογή της γλώσσας έχει εφαρμογή σε κάθε έγγραφο των μερών, στην ακροαματική διαδικασία, στις αποφάσεις και στις γνωστοποιήσεις του διαιτητικού δικαστηρίου. 2. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να διατάξει τα αποδεικτικά έγγραφα να συνοδεύονται από μετάφραση στη γλώσσα ή στις γλώσσες που συμφώνησαν τα μέρη ή που αυτό καθόρισε. Άρθρο 31 Δικόγραφο αγωγής και δικόγραφο απάντησης στην αγωγή 1. Μετά την προσφυγή στη διαιτησία κατά το άρθρο 29 και μέσα στις προθεσμίες που έχουν ορίσει τα μέρη ή το διαιτητικό δικαστήριο, ο ενάγων εκθέτει στην αγωγή του το αντικείμενο της διαφοράς, το αίτημα, καθώς και τα πραγματικά περιστατικά που το θεμελιώνουν, ενώ ο εναγόμενος απαντά στην αγωγή και εκθέτει το αίτημά του. Με τα δικόγραφά τους αυτά, τα μέρη μπορούν να υποβάλουν και τα έγγραφα που θεωρούν ουσιώδη ή να μνημονεύσουν τα έγγραφα ή άλλα αποδεικτικά μέσα που προτίθενται να υποβάλουν.

	2. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας, κάθε μέρος μπορεί κατά τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας να μεταβάλει ή συμπληρώσει το αίτημα ή την απάντησή του, εκτός αν τούτο δεν επιτραπεί από το διαιτητικό δικαστήριο, ιδίως λόγω καθυστερημένης υποβολής του. Άρθρο 32 Ακροαματική και γραπτή διαδικασία 1. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει αν πρόκειται να τηρηθεί ακροαματική διαδικασία ή αν η διαιτητική διαδικασία διεξάγεται με έγγραφα και άλλα στοιχεία. Αν τα μέρη δεν απέκλεισαν την ακροαματική διαδικασία, το διαιτητικό δικαστήριο οφείλει σε κάθε περίπτωση που το ζητήσει ένα μέρος να διεξαγάγει ακροαματική διαδικασία, σε χρόνο που αυτό κρίνει κατάλληλο. 2. Το διαιτητικό δικαστήριο ειδοποιεί τα μέρη εγκαίρως πριν από κάθε ακροαματική διαδικασία και κάθε διεξαγωγή αποδείξεων. 3. Δικόγραφα, έγγραφα ή πληροφορίες που ένα μέρος υποβάλλει ή ανακοινώνει στο διαιτητικό δικαστήριο, γνωστοποιούνται στο άλλο μέρος. Επίσης, το διαιτητικό δικαστήριο γνωστοποιεί στα μέρη κάθε έκθεση πραγματογνωμοσύνης και κάθε αποδεικτικό έγγραφο στα οποία ενδέχεται να στηρίξει την απόφασή του. Άρθρο 33 Ερημοδικία Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο: α) Κηρύσσει περατωμένη τη διαιτησία, αν ο ενάγων χωρίς σπουδαίο λόγο δεν υποβάλει την αγωγή του, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 31, εφαρμόζοντας την περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 41. β) Συνεχίζει τη διαδικασία, αν ο εναγόμενος παραλείπει χωρίς σπουδαίο λόγο να απαντήσει στην αγωγή, σύμφωνα με την παρ. 1 του

	άρθρου 31. Η παράλειψη του πρώτου εδαφίου δεν συνιστά ομολογία των ισχυρισμών του ενάγοντος. γ) Μπορεί να συνεχίσει τη διαδικασία και να εκδώσει απόφαση με βάση τις υφιστάμενες αποδείξεις, αν ένα μέρος χωρίς σπουδαίο λόγο παραλείπει να παραστεί σε ακροαματική διαδικασία ή να προσκομίσει αποδεικτικά μέσα. Άρθρο 34 Διορισμός πραγματογνώμονα από το διαιτητικό δικαστήριο 1. Με την επιφύλαξη διαφορετικής συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να: α) διορίσει έναν (1) ή περισσότερους πραγματογνώμονες με την εντολή να υποβάλουν έκθεση επί συγκεκριμένων υπό κρίση ζητημάτων, β) επιβάλει σε κάθε μέρος να παράσχει στον πραγματογνώμονα κάθε σχετική πληροφορία ή να υποβάλει ή να καταστήσει προσιτά έγγραφα, εμπορεύματα ή άλλα αντικείμενα, προς εξέταση από τον πραγματογνώμονα. 2. Με την επιφύλαξη διαφορετικής συμφωνίας των μερών, ο πραγματογνώμονας, μετά από την υποβολή της γραπτής ή προφορικής έκθεσής του, οφείλει, ύστερα από αίτηση ενός μέρους ή όταν το διαιτητικό δικαστήριο το κρίνει απαραίτητο, να μετάσχει σε ακροαματική διαδικασία κατά την οποία τα μέρη μπορούν να του υποβάλουν ερωτήσεις και να καλέσουν μάρτυρες πραγματογνώμονες που ορίστηκαν από αυτά, προκειμένου να εκθέσουν τις απόψεις τους επί των συγκεκριμένων αμφισβητούμενων ζητημάτων. Άρθρο 35 Επίδειξη εγγράφων και προσκομιδή αποδείξεων 1. Με την επιφύλαξη διαφορετικής συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο έχει την εξουσία να επιβάλει στα μέρη να προσκομίσουν

	έγγραφα ή άλλα αποδεικτικά μέσα που βρίσκονται στην κατοχή ή στη διάθεσή τους και πιθανολογείται ότι έχουν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της διαιτησίας. 2. Η εξουσία της παρ. 1 ασκείται σε όποιο στάδιο της διαδικασίας κρίνει κατάλληλο το διαιτητικό δικαστήριο, ύστερα από αίτηση μέρους ή με πρωτοβουλία του διαιτητικού δικαστηρίου, και αφού έχει ζητηθεί από τα μέρη να εκφράσουν τις απόψεις τους. Άρθρο 36 Δικαστική συνδρομή κατά τη διεξαγωγή των αποδείξεων Το διαιτητικό δικαστήριο ή ένα μέρος, με την έγκριση του διαιτητικού δικαστηρίου, μπορεί να ζητήσει από το αρμόδιο δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 9 συνδρομή κατά τη διεξαγωγή των αποδείξεων. Το δικαστήριο μπορεί να ικανοποιήσει το σχετικό αίτημα στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του και σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για τη διεξαγωγή αποδείξεων. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ Άρθρο 37 Εφαρμοστέο δίκαιο στην ουσία της διαφοράς 1. Το διαιτητικό δικαστήριο εφαρμόζει τους κανόνες ουσιαστικού δικαίου που επέλεξαν τα μέρη. Με την επιφύλαξη ρητής αντίθετης συμφωνίας των μερών, η επιλογή του δικαίου ή του δικαιϊκού συστήματος ενός κράτους δεν συμπεριλαμβάνει τους κανόνες σύγκρουσης του δικαίου του κράτους αυτού. 2. Ελλείψει επιλογής των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο εφαρμόζει το ουσιαστικό δίκαιο που υποδεικνύεται από τους κανόνες σύγκρουσης τους οποίους θεωρεί καταλληλότερους.

	3. Το διαιτητικό δικαστήριο κρίνει κατά δικαία κρίση (ex æquo et bono) ή κατά την επιείκεια (ως amiable compositeur), μόνο αν τα μέρη το έχουν ρητά εξουσιοδοτήσει προς τούτο. 4. Σε κάθε περίπτωση, το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης και αφού λάβει υπόψη τις εμπορικές συνήθειες που έχουν εφαρμογή στη συγκεκριμένη συναλλαγή. Άρθρο 38 Απόφαση από περισσότερους διαιτητές Αν οι διαιτητές είναι περισσότεροι του ενός και με τη συμφωνία διαιτησίας δεν ορίζεται διαφορετικά, αποφασίζουν κατά πλειοψηφία. Αν δεν σχηματισθεί πλειοψηφία, υπερισχύει η γνώμη του προέδρου του διαιτητικού δικαστηρίου. Διαδικαστικά ζητήματα μπορούν να ρυθμιστούν από τον πρόεδρο του διαιτητικού δικαστηρίου, αν του έχει δοθεί σχετική εξουσία από τα μέρη ή από όλους τους διαιτητές. Άρθρο 39 Συμβιβασμός 1. Αν κατά τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας τα μέρη επιλύσουν συμβιβαστικώς τη διαφορά, το διαιτητικό δικαστήριο περατώνει τη διαιτησία. Αν το ζητήσουν τα μέρη και το διαιτητικό δικαστήριο δεν έχει αντίρρηση, καταγράφει τον συμβιβασμό εκδίδοντας διαιτητική απόφαση κατά τους όρους του συμβιβασμού. 2. Η κατά την παρ. 1 διαιτητική απόφαση εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 40, αναφέρεται σε αυτήν ότι είναι διαιτητική απόφαση και έχει την ίδια ισχύ και τα ίδια αποτελέσματα με κάθε άλλη διαιτητική απόφαση που εκδίδεται επί της ουσίας της διαφοράς. Άρθρο 40

	Μορφή και περιεχόμενο της διαιτητικής απόφασης 1. Η διαιτητική απόφαση συντάσσεται εγγράφως και υπογράφεται από τον διαιτητή ή τους διαιτητές. Όταν οι διαιτητές είναι περισσότεροι, αρκούν οι υπογραφές της πλειοψηφίας των μελών του διαιτητικού δικαστηρίου, υπό την προϋπόθεση ότι αναφέρεται στην απόφαση με ειδική μνεία ο λόγος της έλλειψης των άλλων υπογραφών. 2. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, η διαιτητική απόφαση είναι αιτιολογημένη, εκτός αν πρόκειται για διαιτητική απόφαση με περιεχόμενο τον συμβιβασμό των μερών, κατά το άρθρο 39. 3. Η διαιτητική απόφαση αναφέρει τον χρόνο της έκδοσής της και τον τόπο της διαιτησίας, όπως αυτός καθορίζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 28. Η διαιτητική απόφαση θεωρείται ότι εκδόθηκε στον τόπο αυτόν. 4. Σε κάθε μέρος παραδίδεται από ένα πρωτότυπο της διαιτητικής απόφασης. Η παράδοση αυτή δεν λογίζεται ως επίδοση για την αφετηρία της προθεσμίας της παρ. 3 του άρθρου 43. Άρθρο 41 Περάτωση της διαιτησίας -Αμοιβή και έξοδα 1. Η διαιτησία περατώνεται με τη διαιτητική απόφαση ή με πράξη του διαιτητικού δικαστηρίου, σύμφωνα με την παρ. 2. 2. Το διαιτητικό δικαστήριο εκδίδει πράξη περάτωσης της διαιτησίας όταν: α) ο ενάγων αποσύρει το αγωγικό αίτημα, εκτός αν ο εναγόμενος προβάλλει αντιρρήσεις και το διαιτητικό δικαστήριο αναγνωρίζει ότι ο τελευταίος έχει έννομο συμφέρον για την τελειωτική επίλυση της διαφοράς, β) τα μέρη συμφωνούν να περατωθεί η διαιτησία, γ) το διαιτητικό δικαστήριο διαπιστώνει ότι, για οποιονδήποτε άλλο λόγο, η συνέχιση της διαδικασίας είναι περιττή ή αδύνατη.

	3. Όταν περατωθεί η διαιτησία, παύει η εξουσία του διαιτητικού δικαστηρίου, με την επιφύλαξη του άρθρου 42 και της παρ. 5 του άρθρου 43. 4. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της υπόθεσης, τη διαιτητική διαδικασία και ιδιαίτερα την έκβαση της διαιτησίας, επιμερίζει στα μέρη, με απόφασή του, τη δαπάνη της διαιτησίας, στην οποία περιλαμβάνονται και οι εύλογες δαπάνες των μερών για την υποστήριξή τους στη διαιτησία. Αν η δαπάνη δεν έχει καθορισθεί μέχρι το πέρας της διαιτησίας, ο καθορισμός και επιμερισμός μπορεί να γίνει με χωριστή διαιτητική απόφαση. 5. Αν πρόκειται να εκτελεστεί η διαιτητική απόφαση στην Ελλάδα, ο διαιτητής ή, αν το διαιτητικό δικαστήριο αποτελείται από περισσότερους διαιτητές, ο οριζόμενος από το διαιτητικό δικαστήριο διαιτητής, ή εξουσιοδοτημένος τρίτος είναι υποχρεωμένος, όταν του ζητηθεί, να καταθέσει ένα πρωτότυπο της διαιτητικής απόφασης στη γραμματεία του Μονομελούς Πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου είναι ο τόπος της διαιτησίας ή, αν αυτός δεν μπορεί να προσδιορισθεί, του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Άρθρο 42 Διόρθωση και ερμηνεία της διαιτητικής απόφασης, έκδοση συμπληρωματικής διαιτητικής απόφασης 1. Αν τα μέρη δεν έχουν ορίσει άλλη προθεσμία, κάθε μέρος μπορεί, εντός τριάντα (30) ημερών από την παράδοση της διαιτητικής απόφασης, να ζητήσει από το διαιτητικό δικαστήριο: α) να διορθώσει στην απόφαση λογιστικά, γραφικά ή παρεμφερή λάθη, β) να ερμηνεύσει ένα συγκεκριμένο τμήμα της διαιτητικής απόφασης, χωρίς να αλλοιώσει το διατακτικό της. Το αίτημα γνωστοποιείται στο άλλο μέρος. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφαίνεται εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήψη του σχετικού αιτήματος. Η απόφαση του διαιτητικού

	δικαστηρίου επί του αιτήματος διόρθωσης ή ερμηνείας αποτελεί μέρος της διαιτητικής απόφασης. 2. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί αυτεπαγγέλτως να διορθώσει κάθε λάθος από εκείνα που αναφέρονται στην περ. α' της παρ. 1 εντός τριάντα (30) ημερών από την έκδοση της διαιτητικής απόφασης. 3. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, κάθε μέρος μπορεί να ζητήσει, εντός τριάντα (30) ημερών από την παράδοση της διαιτητικής απόφασης, γνωστοποιώντας το αίτημά του στο άλλο μέρος, την έκδοση συμπληρωματικής απόφασης επί αιτημάτων που υποβλήθηκαν στη διαιτησία αλλά παραλείφθηκαν στη διαιτητική απόφαση. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφαίνεται για το αίτημα αυτό εντός εξήντα (60) ημερών. 4. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να παρατείνει την προθεσμία διόρθωσης ή ερμηνείας της διαιτητικής απόφασης ή την προθεσμία έκδοσης της συμπληρωματικής απόφασης. 5. Το άρθρο 40 εφαρμόζεται για τη διόρθωση ή ερμηνεία διαιτητικής απόφασης, καθώς επίσης και στην περίπτωση της συμπληρωματικής απόφασης. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' ΑΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ Άρθρο 43 Αγωγή ακύρωσης 1. Κατά της διαιτητικής απόφασης μπορεί να ασκηθεί μόνο αγωγή ακύρωσης, σύμφωνα με το παρόν. 2. Η διαιτητική απόφαση μπορεί να ακυρωθεί από το δικαστήριο της παρ. 2 του άρθρου 9 μόνον αν: α) Ο ενάγων προβάλλει και αποδεικνύει ότι: αα) συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία διαιτησίας του άρθρου 10 δεν είχε την προς τούτο ικανότητα με βάση το επί της ικανότητας αυτής εφαρμοστέο δίκαιο ή ότι η συμφωνία

	διαιτησίας δεν είναι έγκυρη σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 11 ή ότι το διαιτητικό δικαστήριο έκρινε ότι δεν είχε δικαιοδοσία παρά την ύπαρξη έγκυρης συμφωνίας διαιτησίας, ή αβ) δεν ειδοποιήθηκε κατά προσήκοντα τρόπο για τον ορισμό διαιτητή ή για τη διαδικασία της διαιτησίας, ή από άλλο λόγο περιήλθε σε ανυπαίτια αδυναμία να προβάλει τους ισχυρισμούς του, ή αγ) η διαιτητική απόφαση αφορά σε διαφορά που δεν εμπίπτει στη συμφωνία διαιτησίας ή περιέχει διατάξεις που υπερβαίνουν τα όρια της συμφωνίας ή τα υποβληθέντα στη διαιτησία αγωγικά αιτήματα. Αν όμως οι διατάξεις που καλύπτονται από τη συμφωνία περί διαιτησίας μπορούν να αποχωρισθούν από εκείνες που δεν καλύπτονται, ακύρωση της διαιτητικής απόφασης χωρεί μόνο ως προς τις τελευταίες, ή αδ) η συγκρότηση του διαιτητικού δικαστηρίου ή η διαιτητική διαδικασία δεν ήταν σύμφωνη με τη συμφωνία των μερών ή, αν δεν υπάρχει σχετική συμφωνία, η συγκρότηση του διαιτητικού δικαστηρίου ή η διαιτητική διαδικασία δεν ήταν σύμφωνη με το παρόν Μέρος, ή αε) συντρέχει λόγος αναψηλάφησης των περ. 6 και 10 του άρθρου 544 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. β) Το δικαστήριο της παρ. 2 του άρθρου 9 που επιλαμβάνεται της αγωγής ακύρωσης, κρίνει και αυτεπαγγέλτως ότι: βα) το αντικείμενο της διαφοράς δεν είναι δεκτικό διαιτησίας κατά το ελληνικό δίκαιο, ββ) η διαιτητική απόφαση είναι αντίθετη προς τη διεθνή δημόσια τάξη, όπως αυτή νοείται στο άρθρο 33 του Αστικού Κώδικα [π.δ. 456/1984, (Α' 164)], ανεξαρτήτως αν στη συγκεκριμένη περίπτωση εφαρμόσθηκε ημεδαπό ή αλλοδαπό δίκαιο. 3. Η αγωγή ακύρωσης ασκείται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών, η οποία αρχίζει από την επίδοση της διαιτητικής απόφασης στο μέρος που την ασκεί. Αν εκκρεμεί διόρθωση ή

	ερμηνεία ή συμπλήρωση της διαιτητικής απόφασης, κατά το άρθρο 42, τότε η προθεσμία αρχίζει από την επίδοση της σχετικής απόφασης. Για την προθεσμία ως προς τον λόγο ακύρωσης της υποπερ. αε' της περ. α' της παρ. 2 του παρόντος εφαρμόζεται το άρθρο 545 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας περί αναψηλάφησης. 4. Κανείς δεν μπορεί να δημιουργήσει λόγο ακύρωσης από τις δικές του πράξεις ή παραλείψεις. 5. Το δικαστήριο μπορεί, ύστερα από αίτημα ή και αυτεπαγγέλτως, αντί να ακυρώσει εν όλω ή εν μέρει τη διαιτητική απόφαση για ελάττωμα που εκτίθεται στην απόφαση του δικαστηρίου και μπορεί να αρθεί, να αναπέμψει τη διαφορά στο διαιτητικό δικαστήριο που είχε εκδώσει τη διαιτητική απόφαση, για την άρση του ελαττώματος αυτού, θέτοντας ταυτόχρονα προθεσμία έκδοσης νέας διαιτητικής απόφασης που δεν υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί από το διαιτητικό δικαστήριο μόνον αν συντρέχει σπουδαίος λόγος. 6. Η ακύρωση της διαιτητικής απόφασης έχει ως συνέπεια, με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, την αναβίωση της διαιτητικής συμφωνίας ως προς τη διαφορά που κρίθηκε. 7. Με έγγραφη, ρητή και ειδική συμφωνία τους, τα μέρη μπορούν να παραιτηθούν οποτεδήποτε από την αγωγή ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης. Στην περίπτωση αυτή διατηρείται η δυνατότητα προβολής των λόγων ακύρωσης κατά τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Άρθρο 44 Δεδικασμένο και εκτελεστότητα

	1. Η διαιτητική απόφαση δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. 2. Η διαιτητική απόφαση αποτελεί, από την έκδοσή της, δεδικασμένο, είναι εκτελεστή και εφαρμόζονται τα άρθρα 322, 324 έως 330, 332 έως 334 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Το δεδικασμένο καταλαμβάνει και προδικαστικά ζητήματα που κρίθηκαν από το διαιτητικό δικαστήριο και εμπίπτουν στη διαιτητική συμφωνία. Η διαιτητική απόφαση ενεργεί έναντι τρίτων προσώπων, μόνον αν τα πρόσωπα αυτά δεσμεύονται από τη διαιτητική συμφωνία. 3. Η άσκηση της αγωγής ακύρωσης δεν αναστέλλει την εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης. Εφόσον έχει ασκηθεί παραδεκτά κατά το άρθρο 43 αγωγή ακύρωσης, το αρμόδιο δικαστήριο μπορεί, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, να χορηγήσει αναστολή, με ή χωρίς εγγύηση, ώσπου να εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση επί της αγωγής, αν πιθανολογεί την ευδοκίμηση κάποιου λόγου ακύρωσης. Άρθρο 45 Αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων 1. Η αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων γίνεται σύμφωνα με το ν.δ. 4220/1961 «Περί κυρώσεως της εν Νέα Υόρκη την 10ην Ιουνίου 1958 υπογραφείσης συμβάσεως περί αναγνωρίσεως και εκτελέσεως αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων» (Α' 173). 2. Η διαιτητική απόφαση, ανεξάρτητα από τη χώρα στην οποία εκδόθηκε, αναγνωρίζεται ως δεσμευτική και κηρύσσεται εκτελεστή ύστερα από έγγραφη αίτηση στο αρμόδιο δικαστήριο. 3. Το αιτούμενο την αναγνώριση ή την εκτέλεση της αλλοδαπής διαιτητικής απόφασης μέρος υποβάλλει στο αρμόδιο δικαστήριο την πρωτότυπη διαιτητική απόφαση ή επικυρωμένο αντίγραφο αυτής. Αν η διαιτητική απόφαση δεν έχει συνταχθεί στην ελληνική

	γλώσσα, το δικαστήριο μπορεί να υποχρεώσει τον διάδικο σε υποβολή επίσημης μετάφρασης. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι' ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΘΕΣΜΙΚΗΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ Άρθρο 46 Λειτουργία οργανισμών θεσμικής διαιτησίας 1. Μπορούν να λειτουργούν οργανισμοί θεσμικής διαιτησίας με δήλωση που κατατίθεται από τον οργανισμό στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, κατόπιν υπηρεσιακού ελέγχου πλήρωσης των προϋποθέσεων του παρόντος. Οι οργανισμοί αυτοί έχουν εταιρική μορφή ανώνυμης εταιρείας, με ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, ολοσχερώς καταβεβλημένο, ή είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, και διαθέτουν κανονισμό διαιτησίας και κατάλογο διαιτητών, αποκλειστικό ή ενδεικτικό, που απαρτίζεται από πρόσωπα εγνωσμένου κύρους και εμπειρίας στη διεξαγωγή διαιτησιών. Επί των διαιτησιών που διεξάγονται κατά τον κανονισμό διαιτησίας τέτοιου οργανισμού, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος ή οι διατάξεις του εβδόμου βιβλίου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η δήλωση προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης συνοδεύεται από αντίγραφο του καταστατικού, κατάλογο μετόχων, σύνθεση των διοικητικών και εποπτικών οργάνων, ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, αντίγραφο του κανονισμού διαιτησίας, κατάλογο των διαιτητών και ετήσια έκθεση δραστηριότητας. Οι οργανισμοί ενημερώνουν για κάθε μεταβολή των στοιχείων αυτών το Υπουργείο Δικαιοσύνης και πάντως μία (1) τουλάχιστον φορά τον χρόνο. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης τηρεί αρχείο των οργανισμών θεσμικής διαιτησίας, στο οποίο έχει πρόσβαση κάθε ενδιαφερόμενος, και μπορεί οποτεδήποτε να διενεργεί έλεγχο ως προς την τήρηση του παρόντος από τον οργανισμό διαιτησίας. 2. Οργανισμοί θεσμικής διαιτησίας που έχουν εγκύρως συσταθεί και λειτουργούν στην

	αλλοδαπή, μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες θεσμικής διαιτησίας στην Ελλάδα. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Άρθρο 47 Εξουσιοδοτικές διατάξεις Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την τήρηση του αρχείου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 46 ως προς τον προβλεπόμενο έλεγχο των οργανισμών θεσμικής διαιτησίας. Άρθρο 48 Μεταβατικές διατάξεις 1. Διαιτησίες οι οποίες άρχισαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εξακολουθούν να διέπονται από τον ν. 2735/1999 (Α' 167). Συμφωνίες διαιτησίας που αναφέρονται στον ν. 2735/1999, νοούνται ως αναφερόμενες στον παρόντα νόμο. 2. Οι μόνιμες διαιτησίες που ρυθμίζονται από το άρθρο 902 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και τα άρθρα 131 και 132 του ν. 4194/2013 (Α' 208), εξακολουθούν να διέπονται από τις οικείες διατάξεις.».

Αθήνα, 5 Οκτωβρίου 2026

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ**	**ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ	ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**	**ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**
ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ	ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	**ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ**	**ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**
ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ
	ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥΡΝΑΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθ. 139 / 10 /2026

Ε Κ Θ Ε Σ Η
Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ.1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Κώδικας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών και άλλες διατάξεις»

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου προβλέπονται τα ακόλουθα:

ΜΕΡΟΣ Α΄

1.α. Θεσπίζεται Κώδικας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών και διαμορφώνεται ενιαίο πλαίσιο για την εφαρμογή μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, με στόχο τη βελτίωση της απονομής της δικαιοσύνης.

β. Παρατίθενται οι γενικές αρχές που εφαρμόζονται σε κάθε διαδικασία εναλλακτικής επίλυσης διαφορών που διενεργείται σύμφωνα με τον προαναφερόμενο Κώδικα. Εφαρμόζονται, επίσης, αναλόγως οι γενικές αρχές και σε διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών που δεν ρυθμίζονται από τον εν λόγω Κώδικα.

γ. Ορίζεται ότι, στις διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών μπορούν να συμμετέχουν, κατόπιν συμφωνίας των μερών, τεχνικοί σύμβουλοι και πραγματογνώμονες για την υποστήριξη της εξέτασης ειδικών ζητημάτων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. Για τα ανωτέρω πρόσωπα, τα οποία δεν λογίζονται ως δικαστικοί πραγματογνώμονες, τα θέματα σχετικά με τον ορισμό, την αμοιβή και τα καθήκοντά τους, ρυθμίζονται με ανάλογη εφαρμογή των οικείων προβλέψεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ.503/1985). **(άρθρα 1 – 11)**

2.α. Παρέχεται η δυνατότητα συνδυαστικής επιλογής διαδοχικά περισσότερων μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, ενώ προσδιορίζονται και οι περιπτώσεις που εξαιρούνται και δεν υπάγονται στις μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών.

β. Καθιερώνεται η υποχρεωτικότητα της προδικαστικής προσφυγής σε εναλλακτική επίλυση διαφορών και μεταξύ άλλων:

- Διευρύνονται οι κατηγορίες των διαφορών που υπάγονται στην υποχρεωτική προδικαστική διαδικασία, για τις οποίες απαιτείται να προηγηθεί εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης για το παραδεκτό της ασκηθείσας αγωγής.

- Τα έξοδα της υποχρεωτικής προδικαστικής προσφυγής σε εναλλακτική επίλυση διαφορών επιδικάζονται ως δικαστικά έξοδα, εφόσον επακολουθήσει δίκη.
- Αυξάνεται το ποσό της κύρωσης που δύναται να επιβληθεί από το αρμόδιο δικαστήριο της αγωγής, σε περίπτωση αδικαιολόγητης άρνησης συμμετοχής ή αποχής ενός μέρους από εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης, με τις ειδικότερες προβλέψεις στις οριζόμενες περιπτώσεις. Η εν λόγω κύρωση επιβάλλεται αυτεπάγγελτα από το δικαστήριο ή κατόπιν αίτησης του διαδίκου και εισπράττεται υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.).

Με την προβλεπόμενη νομοθετική εξουσιοδότηση, καθορίζεται η διαδικασία καταλογισμού και είσπραξης της επιβληθείσας χρηματικής κύρωσης. **(άρθρα 12 – 19)**

ΜΕΡΟΣ Β΄

1. Επαναλαμβάνονται, κατά βάση, ρυθμίσεις που αφορούν στον θεσμό της διαιτησίας, σε αντικατάσταση διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας (Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, ν.5016/2023) και με σκοπό την καθιέρωση ενός ενιαίου συστήματος διαιτησίας, με εφαρμογή τόσο στη διεθνή, όσο και στην εσωτερική διαιτησία. Μεταξύ άλλων, ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με:

α. το πεδίο εφαρμογής, τις γνωστοποιήσεις, την έκταση εξουσίας του διαιτητικού δικαστηρίου,

β. τον τύπο και το κύρος της συμφωνίας διαιτησίας, καθώς και τη δυνατότητα λήψης ασφαλιστικών μέτρων,

γ. τη συγκρότηση και τη δικαιοδοσία του διαιτητικού δικαστηρίου, την ευθύνη των διαιτητών,

δ. τη διεξαγωγή (ακροαματική και γραπτή) της διαιτητικής διαδικασίας και των αποδείξεων κλπ.

Προβλέπεται η τήρηση στο Υπουργείο Δικαιοσύνης μητρώου δημόσιων και ιδιωτικών φορέων θεσμικής διαιτησίας στην Ελλάδα. (Κατά τα ισχύοντα, το Υπουργείο Δικαιοσύνης τηρεί αρχείο των οργανισμών θεσμικής διαιτησίας στην Ελλάδα). **(άρθρα 20 – 65)**

2. Θεσπίζεται στην ελληνική έννομη τάξη η πρακτική της χρηματοδότησης από τρίτο στη διαιτησία και μεταξύ άλλων προβλέπονται η υποχρέωση γνωστοποίησης της συμφωνίας χρηματοδότησης, οι υποχρεώσεις των διαιτητών, καθώς και η δυνατότητα παροχής εγγυοδοσίας για τη δαπάνη της διαιτησίας. **(άρθρο 66 – 70)**

3. Παρέχονται οι αναγκαίες εξουσιοδοτήσεις για την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων, καθώς και οι μεταβατικής ισχύος διατάξεις.
(άρθρα 71 -72)

ΜΕΡΗ Γ΄ - Ε

Περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για τον θεσμό της διαμεσολάβησης και ειδικότερα προβλέπονται τα εξής:

1.α. Προσδιορίζονται οι κατηγορίες των διαφορών που υπάγονται σε διαμεσολάβηση.

β. Ρυθμίζονται εκ νέου ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία διεξαγωγής της διαμεσολάβησης (Εισαγωγική Συνεδρία Διαμεσολάβησης, σε αντικατάσταση της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας, ρόλος του διαμεσολαβητή κ.λπ.), και μεταξύ άλλων, θεσπίζεται η δικαστική παραπομπή των μερών σε διαμεσολάβηση, σε περίπτωση μη τήρησης της σχετικής ρήτρας.

γ. Καθιερώνονται η ανάρτηση και η διάθεση του πρακτικού διαμεσολάβησης μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Διαμεσολάβησης (Ε.Ψ.Π.Δ.) που τηρείται στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης.

δ. Επιβάλλεται η υποχρέωση στα νομικά πρόσωπα να ορίζουν υπεύθυνο διαχείρισης της διαδικασίας διαμεσολάβησης.

ε. Προβλέπονται τα μέτρα για την προώθηση της διαμεσολάβησης και συγκεκριμένα:

- Προσδιορίζεται ο επιμερισμός των εξόδων σε περίπτωση απόρριψης της πρότασης συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς, με το μέρος που απέρριψε την πρόταση να επιβαρύνεται με δικαστικά και εξωδικαστικά έξοδα καθώς και τη διπλάσια δικαστική δαπάνη, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.
- Θεσπίζεται ειδικό φορολογικό καθεστώς, ήτοι φορολογικές απαλλαγές και οικονομικά κίνητρα διαμεσολάβησης, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται η απαλλαγή από τέλη ή εισφορές υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου ή τρίτων, καθώς και απαλλαγή από τα προβλεπόμενα τέλη κατά την κατάθεση του πρακτικού συμφωνίας διαμεσολάβησης προκειμένου να καταστεί εκτελεστός τίτλος.

(άρθρα 73 – 89)

2. Περιλαμβάνονται διατάξεις για τις ειδικές μορφές διαμεσολάβησης (οικογενειακή διαμεσολάβηση, διενέργεια αυτοτελούς, κατ' ιδίαν συνεδρίας με ανήλικο τέκνο, κτηματολογική διαμεσολάβηση κλπ.).

Καθορίζονται οι αρχές και η διαδικασία υπαγωγής των οριζόμενων διαφορών σε σχολική ή πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση και προβλέπονται κατά περίπτωση:

- η επιμόρφωση των αρμόδιων Συντονιστών, μέσω ειδικών προγραμμάτων και η υποχρέωση διαμόρφωσης κατάλληλων χώρων στις σχολικές μονάδες, τόσο για την εκπαίδευση όσο και για τη διεξαγωγή της σχολικής διαμεσολάβησης, καθώς και η υλοποίηση ενημερωτικών δράσεων,
- η οργάνωση από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) προγραμμάτων εκπαίδευσης φοιτητών – διαμεσολαβητών και συνεχιζόμενης επιμόρφωσης, καθώς και η ίδρυση Γραφείου ή Μονάδας Διαμεσολάβησης.

Προβλέπεται ο θεσμός της εμπορικής διαμεσολάβησης, στο πλαίσιο της οποίας επαγγελματικοί ή επιστημονικοί φορείς, δύνανται να οργανώνουν σχετικές υπηρεσίες. **(άρθρα 90 – 122)**

3.α. Ορίζεται το πλαίσιο ανάθεσης υποθέσεων διαμεσολάβησης, με βάση τη θεσπιζόμενη διαβάθμιση των διαμεσολαβητών σε τρείς βαθμίδες, ανάλογα με την αξία του αντικειμένου των υπαγόμενων διαφορών.

β. Αυξάνεται κατά τα οριζόμενα, για τις περιπτώσεις που δεν υπάρχει έγγραφη συμφωνία των μερών, η αμοιβή του διαμεσολαβητή, τόσο για την Εισαγωγική Συνεδρία Διαμεσολάβησης, όσο και για κάθε ώρα διαμεσολάβησης, μετά από αυτήν.

γ. Αυξάνεται, επίσης, η αμοιβή του νομικού παραστάτη, με εφαρμογή του Κώδικα Δικηγόρων και την πρόβλεψη καταβολής διακριτής αμοιβής για την προετοιμασία και τη συμμετοχή στην Εισαγωγική Συνεδρία Διαμεσολάβησης και σε εκούσια διαδικασία διαμεσολάβησης.

δ. Επανακαθορίζεται η σύνθεση της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ.), προβλέπεται δε η δυνατότητα καταβολή αποζημίωσης, καθοριζόμενης με κ.υ.α., στα μέλη των μνημονευόμενων Ειδικών Επιτροπών.

ε. Συστήνεται και τηρείται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, σε ηλεκτρονική μορφή μέσω ειδικής ψηφιακής πλατφόρμας, Μητρώο Εκπαιδευτών Διαμεσολαβητών, με το οριζόμενο περιεχόμενο και προδιαγραφές.

(άρθρα 123 – 131)

4.α. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με:

- τα προσόντα, τις βαθμίδες πιστοποίησης και την επαγγελματική εξέλιξη των διαμεσολαβητών,
- το πειθαρχικό δίκαιο και μεταξύ άλλων προβλέπεται ως πειθαρχική ποινή, η υποχρεωτική συμμετοχή σε πρόγραμμα επανεκπαίδευσης ή δεοντολογικής εποπτείας, αναγνωρισμένο από την Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης.

β. Ορίζεται ότι η έκθεση πεπραγμένων των διαπιστευμένων διαμεσολαβητών εξάγεται μέσω ειδικά διαμορφωμένου ηλεκτρονικού συστήματος, το οποίο λειτουργεί και τηρείται στην Ε.Ψ.Π.Δ.

γ. Επανακαθορίζονται:

- το καθεστώς σύστασης Φορέων Κατάρτισης Διαμεσολάβησης, με διεύρυνση του κύκλου προσώπων που δύνανται να αδειοδοτηθούν,
- τα προσόντα των εκπαιδευτών διαμεσολαβητών,
- η συχνότητα και οι ώρες της υποχρεωτικής μετεκπαίδευσης των διαμεσολαβητών, ανάλογα με τη βαθμίδα τους,
- το πρόγραμμα σπουδών των Φορέων Κατάρτισης Διαμεσολαβητών, με την πρόσθετη πρόβλεψη προγραμμάτων καθοδήγησης (mentoring),
- η συχνότητα διενέργειας ετησίως των εξετάσεων για τη διαπίστευση των διαμεσολαβητών, καθώς και η δοκιμασία αξιολόγησης, πέραν των κύριων εξετάσεων, για τους υποψήφιους μη νομικούς. **(άρθρα 132 – 153)**

5. Παρέχονται νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις για τη ρύθμιση επιμέρους θεμάτων σχετικά με τον θεσμό της διαμεσολάβησης και παρατίθενται μεταβατικές και τελικές διατάξεις. **(άρθρο 154 – 156)**

6. Εισάγεται ολοκληρωμένο πλέγμα ρυθμίσεων για τη δικαστική διαμεσολάβηση και ειδικότερα:

α. Προσδιορίζονται οι υποθέσεις που δύνανται να υπαχθούν στην εν λόγω διαδικασία, ορίζεται δε ότι:

- για την κατάθεση της αίτησης εισαγωγής σε δικαστική διαμεσολάβηση, απαιτείται η καταβολή του οριζόμενου παραβόλου, υπέρ του Δημοσίου,
- η δικαστική διαμεσολάβηση διεξάγεται σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο του δικαστικού καταστήματος,
- επιτρέπεται η συμμετοχή ψυχιάτρων, ψυχολόγων κ.λπ.,
- δεν οφείλεται δικαστικό ένσημο ή αναλογικό τέλος επί της αξίας του αντικειμένου, πέραν του οριζόμενου παραβόλου, για την κατάθεση του πρακτικού δικαστικής διαμεσολάβησης.

β. Ανατίθεται στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών καθώς και σε λοιπές δικαστικές υπηρεσίες, η επιμόρφωση των δικαστών – διαμεσολαβητών, οι δε αμοιβές και αποζημιώσεις των επιμορφωτών και των ομάδων εργασίας καταβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 52 του ν.4871/2021.

γ. Συστήνονται Γραφεία Δικαστικής Διαμεσολάβησης στις Εφετειακές Περιφέρειες Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιώς, με δυνατότητα σύστασης και σε λοιπές Εφετειακές Περιφέρειες.

δ. Ορίζεται το πλαίσιο αμοιβής του νομικού παραστάτη, παρέχονται οι αναγκαίες νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις και εισάγονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις για τον θεσμό της δικαστικής διαμεσολάβησης.

ε. Παρατίθενται οι εξουσιοδοτικές και μεταβατικές διατάξεις για την εφαρμογή των προαναφερόμενων ρυθμίσεων. **(άρθρα 157 – 175)**

7. Επέρχονται επιμέρους τροποποιήσεις σε λοιπά νομοθετήματα (Αστικό Κώδικα, Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας κ.λπ.), με βάση το προτεινόμενο πλαίσιο για τις εναλλακτικές μορφές επίλυσης διαφορών και διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής αυτών. Μεταξύ άλλων:

α. Επεκτείνεται η γνωμοδοτική αρμοδιότητα των Τμημάτων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) σε θέματα διαιτησίας.

β. Προβλέπεται η παροχή νομικής βοήθειας και σε όσους, μετά την εκκρεμοδικία, συμμετέχουν σε εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης. Η εν λόγω νομική βοήθεια καλύπτει την αμοιβή του διαμεσολαβητή για την εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης, την αμοιβή του νομικού παραστάτη, τα γραμμάτια προκαταβολής εισφορών και τα τυχόν λοιπά έξοδα της διαδικασίας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

γ. Επανακαθορίζονται, μειούμενα, τα χρηματικά όρια επί δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και υπηρεσιών, στις οποίες δύναται να προβλέπεται ρήτρα διαιτητικής επίλυσης των διαφορών που προκύπτουν από την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος των συμβάσεων αυτών. **(άρθρα 176 – 188)**

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄

1.α. Συστήνεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «Κέντρο Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών,

Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας Ορεστιάδας», με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, εποπτευόμενο από τον Υπουργό Δικαιοσύνης και με έδρα τον Δήμο Ορεστιάδας.

β. Καθορίζονται η αποστολή, ο σκοπός, οι αρμοδιότητες και οι δράσεις του ανωτέρω Κέντρου, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται:

- η διοργάνωση προγραμμάτων επιμόρφωσης, διασκέψεων, ημερίδων, σεμιναρίων και κλινικών δράσεων,
- η παροχή υπηρεσιών εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, επιστημονικής, οργανωτικής και υλικοτεχνικής υποστήριξης σε δράσεις εναλλακτικής επίλυσης διαφορών,
- η συμμετοχή σε εθνικά, ευρωπαϊκά και διεθνή προγράμματα και δίκτυα, κ.λπ..

γ. Ορίζονται τα όργανα διοίκησης του Κέντρου (το Διοικητικό Συμβούλιο, ο Γενικός Διευθυντής και το Επιστημονικό Συμβούλιο) και καθορίζονται οι αρμοδιότητες αυτών.

δ. Παρέχεται η δυνατότητα:

- συνεργασίας του Κέντρου με το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και με λοιπά πανεπιστημιακά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα, καθώς και με τον Δικηγορικό Σύλλογο Ορεστιάδας,
- απασχόλησης στο Κέντρο προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, καθώς και σύναψης συμβάσεων έργου ή παροχής υπηρεσιών,
- σύναψης πρωτοκόλλων συνεργασίας, μνημονίων, συμβάσεων και προγραμματικών συμφωνιών με τους μνημονευόμενους φορείς.

ε. Προσδιορίζονται οι πόροι του Κέντρου, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται πόροι από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, δωρεές, χορηγίες, κληροδοτήματα, καθώς και ίδια έσοδα από τις δράσεις αυτού.

στ. Ρυθμίζονται θέματα αναφορικά με την οικονομική διαχείριση του Κέντρου και την οργάνωση των υπηρεσιών του με την κατάρτιση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας αυτού κ.ά..

ζ. Παρατίθεται νομοθετική εξουσιοδότηση και εισάγονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις, μέχρι την πλήρη λειτουργία του Κέντρου, ιδίως όσον αφορά, στην εξασφάλιση της προσωρινής στέγασης καθώς και της διοικητικής ή υλικοτεχνικής υποστήριξης αυτού από τους μνημονευόμενους φορείς.

(άρθρα 189 – 202)

ΜΕΡΗ Ζ΄, Η΄

1. Ρυθμίζονται θέματα στελέχωσης των υπηρεσιών και των φορέων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και μεταξύ άλλων:

α. Συστήνονται: **i)** στο Υπουργείο Δικαιοσύνης είκοσι εννέα (29) οργανικές θέσεις προσωπικού συγκεκριμένων κατηγοριών και κλάδων και **ii)** στις Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων (Ε.Π.Α.) τριάντα μία (31) οργανικές θέσεις προσωπικού, διαφόρων κλάδων και κατηγοριών, οι οποίες κατανέμονται στις μνημονευόμενες περιφερειακές μονάδες, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Προσδιορίζεται η διαδικασία πλήρωσης των θέσεων προσωπικού των αυτοτελών γραφείων Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων «Σπίτι του Παιδιού», των

Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής (Υ.Ε.Α.) και των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης καθώς και των Ε.Π.Α., για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών αυτών. Προς τούτο, καταρτίζονται, κατά περίπτωση, ηλεκτρονικοί κατάλογοι των μνημονευόμενων κλάδων, ανεξάρτητα από την ύπαρξη κενών οργανικών θέσεων, όπου εγγράφονται, μέσω ηλεκτρονικής εφαρμογής, οι έχοντες τα απαιτούμενα προσόντα υποψήφιοι.

Το προαναφερόμενο προσωπικό προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού προσλήψεων, είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και αμείβεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4354/2015 και του άρθρου 58Α του ν.4999/2022, κατά περίπτωση. Καθορίζεται ο τρόπος κάλυψης της σχετικής δαπάνης και ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διάρκεια, την ανανέωση και τη λύση της σύμβασης πρόσληψης.

Το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) δύναται να προβαίνει σε κατ' ένσταση έλεγχο νομιμότητας των πινάκων κατάταξης, για την άσκηση της οποίας απαιτείται η καταβολή του μνημονευόμενου παραβόλου, το οποίο προμηθεύονται οι ενδιαφερόμενοι ηλεκτρονικά μέσω της μνημονευόμενης εφαρμογής. Σε περίπτωση που η υποβληθείσα ένσταση γίνει δεκτή το καταβληθέν ποσό του παραβόλου επιστρέφεται στον ενιστάμενο.

(άρθρα 203 – 205 και 211)

2.α. Θεσπίζεται μηναίο επίδομα ειδικών συνθηκών άσκησης δικαστικού έργου, ύψους εκατό (100) ευρώ, το οποίο καταβάλλεται, από 1η.1.2027, στους υπαλλήλους της Γραμματείας του Συμβουλίου της Επικρατείας, των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και εισαγγελιών, του Ελεγκτικού Συνεδρίου, της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, των τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων.

β. Εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις καταβολής και περικοπής του προαναφερόμενου επιδόματος, το οποίο συμπεριλαμβάνεται στις τακτικές αποδοχές των ανωτέρω δικαιούχων. **(άρθρο 206)**

3. Εισάγονται διατάξεις στον Ποινικό Κώδικα (ν.4619/2019) και προβλέπονται οι κακουργηματικές μορφές απάτης και απάτης με υπολογιστή, όταν ο δράστης, έχοντας ενωθεί με άλλον, διαπράττει απάτες ή απάτες με υπολογιστή κατ' επάγγελμα: i) με εκμετάλλευση της ευαλωτότητας του θύματος λόγω ηλικίας ή διανοητικής κατάστασης ή ii) με την πρόκληση φόβου, ταραχής ή ανασφάλειας, οι οποίες τιμωρούνται με κάθειρξη και χρηματική ποινή.

(άρθρο 207)

4. Δεν εφαρμόζεται η διαδικασία που ακολουθείται στα πλημμελήματα που καταλαμβάνονται επ' αυτοφώρω [άρθρα 417 έως 427 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν.4620/2019)] σε βάρος:

α. αρμόδιων υπαλλήλων των Διαχειριστών Ηλεκτρικής Ενέργειας για πράξη ή παράλειψη στο πλαίσιο των καθηκόντων τους, σε περίπτωση ενδείξεων

εμπρησμού των άρθρων 264 και 265 του Ποινικού Κώδικα, οι οποίες συνδέονται με τη λειτουργία δικτύου ηλεκτροδότησης,

β. μέλους εκπαιδευτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, για πράξη που φέρεται ότι τέλεσε στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων του (άρθρο 14Α του ν.1566/1985). **(άρθρα 208 – 209)**

5. Συντέμνεται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων (ν.4871/2021):

α. ο χρόνος κατάρτισης ειδικά για τους σπουδαστές της κατεύθυνσης Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών της 32ης εκπαιδευτικής σειράς και καθορίζεται η διάρκεια για κάθε στάδιο κατάρτισης και πρακτικής άσκησης αυτών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα,

β. το χρονικό διάστημα της πραγματικής υπηρεσίας δόκιμου δικαστικού λειτουργού των διοριζόμενων της κατεύθυνσης Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και της κατεύθυνσης Εισαγγελέων της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών της ανωτέρω εκπαιδευτικής σειράς και καθορίζεται η διάρκεια αυτού. **(άρθρα 210)**

6.α. Εισάγονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις για τη ρύθμιση των μνημονευόμενων θεμάτων κατά την πρώτη εφαρμογή των προτεινόμενων διατάξεων.

β. Παρατίθενται οι καταργούμενες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και η έναρξη ισχύος των προτεινόμενων, κατά περίπτωση. **(άρθρα 212 – 214)**

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. <u>Επί του κρατικού προϋπολογισμού</u>

1. Ετήσια δαπάνη από τη σύσταση στο Υπουργείο Δικαιοσύνης είκοσι εννέα (29) οργανικών θέσεων προσωπικού στις μνημονευόμενες κατηγορίες και ειδικότητες. **(άρθρο 203)** Η εν λόγω δαπάνη, σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, εκτιμάται στο ποσό των **420,82 χιλ. ευρώ** περίπου και θα υλοποιείται στον βαθμό πλήρωσης των θέσεων αυτών.

2. Ετήσια δαπάνη, συνολικού ύψους **7,6 εκατ. ευρώ** περίπου, σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, από τη θέσπιση μηναίου επιδόματος ειδικών συνθηκών άσκησης δικαστικού έργου, το οποίο καταβάλλεται στους μνημονευόμενους δικαστικούς υπαλλήλους. **(άρθρο 206)**

3. Δαπάνη από την καταβολή των αποδοχών των δικαστών Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης της 32ης εκπαιδευτικής σειράς της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών, λόγω σύντμησης του χρόνου κατάρτισης αυτών και του συνακόλουθου διορισμού τους σε χρόνο προγενέστερο από τον αναμενόμενο. **(άρθρο 210)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης, σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, ανέρχεται στο ποσό των **920,3 χιλ. ευρώ** περίπου και

αφορά σε 85 δικαστικούς λειτουργούς που θα διοριστούν κατά 3,5 μήνες νωρίτερα.

4. Δαπάνη από την κάλυψη του κόστους δημιουργίας νέων ή/και αναβάθμισης υφιστάμενων πλατφορμών, εφαρμογών και μητρώων, καθώς και του κόστους λειτουργίας και συντήρησης αυτών, για την υλοποίηση των οριζόμενων διαδικασιών, κατ' εφαρμογή του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών. **(άρθρα 65, 83, 131, 142, 154 παρ. 1γ και 3)**

5. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη, σε περίπτωση καταβολής αποζημίωσης στα μέλη των προβλεπόμενων Ειδικών Επιτροπών. **(άρθρα 129 παρ.5 και 154 παρ.2β)**

6. Ενδεχόμενη δαπάνη σε περίπτωση επιχορήγησης από εθνικούς πόρους του συνιστώμενου Κέντρου Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας Ορεστιάδας και υπό την προϋπόθεση ότι το εν λόγω νομικό πρόσωπο δεν θα ενταχθεί στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης. **(άρθρο 198 παρ.1)**

7. Ενδεχόμενη αύξηση δημοσίων εσόδων, σε περίπτωση είσπραξης του θεσπιζόμενου παραβόλου για την κατάθεση αίτησης εισαγωγής διαφοράς σε δικαστική διαμεσολάβηση. **(άρθρα 161 παρ.4)**

II. <u>Επί του κρατικού προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση</u>

1. Δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, κατά το μέρος που τους αφορά, από την κάλυψη του πρόσθετου κόστους που συνεπάγεται η συνολική εφαρμογή του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, λόγω διεύρυνσης των διαφορών που υπάγονται σε διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης και ιδίως από τη(ν):

- θέσπιση νέων διαδικασιών καθώς και απαιτήσεων για τη διεξαγωγή των εναλλακτικών μορφών επίλυσης διαφορών, όπως διαμόρφωση κατάλληλων χώρων, παροχή υλικοτεχνικού εξοπλισμού, διενέργεια δράσεων κ.λπ., **(άρθρα 94, 109, 110, 111, 115, 121)**
- ίδρυση από τα Α.Ε.Ι. Γραφείου ή Μονάδας Διαμεσολάβησης, **(άρθρο 119)**
- καταβολή αμοιβής σε τεχνικούς συμβούλους, πραγματογνώμονες και ειδικούς επιστήμονες που συμμετέχουν στις διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, **(11, 93, 167)**
- αύξηση του πλαισίου αμοιβών των διαμεσολαβητών και των νομικών παραστατών, **(άρθρα 125, 126, 173)**
- αναμόρφωση του θεσμού της δικαστικής διαμεσολάβησης και τη συνακόλουθη σύσταση Γραφείων Δικαστικής Διαμεσολάβησης στις οριζόμενες Εφετειακές Περιφέρειες και τη θέσπιση ειδικής επιμόρφωσης των δικαστών –

διαμεσολαβητών, μέσω της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών και των λοιπών δικαστικών υπηρεσιών, **(άρθρα 159, 160, 163 παρ.3, 171 παρ.3)**

- αναμόρφωση του καθεστώτος των Φορέων Κατάρτισης Διαμεσολαβητών και την αναβάθμιση του πλαισίου εκπαίδευσης, διαπίστευσης, επαγγελματικής εξέλιξης και συνεχιζόμενης μετεκπαίδευσης των διαμεσολαβητών, **(άρθρα 98 παρ.1, 101 παρ.1, 109 παρ.1, 115, 133, 138, 150 – 153)**
- επέκταση του πεδίου εφαρμογής του ν.3226/2004, περί δικαιούχων νομικής βοήθειας, και για τις περιπτώσεις διαμεσολάβησης και δικαστικής διαμεσολάβησης. **(άρθρο 187)**

2. Ετήσια δαπάνη των προϋπολογισμών των μνημονευόμενων Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων (Ε.Π.Α.) από τη σύσταση συνολικά τριάντα μία (31) οργανικών θέσεων προσωπικού. **(άρθρο 203)** Η εν λόγω δαπάνη, σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, εκτιμάται στο ποσό των **406,4 χιλ. ευρώ** περίπου και θα υλοποιείται στον βαθμό πλήρωσης των θέσεων αυτών.

3. Ετήσια δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών των Ε.Π.Α., κατά περίπτωση, από την κάλυψη του κόστους μισθοδοσίας του προσωπικού που προσλαμβάνεται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, ανεξάρτητα από την ύπαρξη κενών οργανικών θέσεων, για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών των αυτοτελών γραφείων Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων «Σπίτι του Παιδιού», των Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής (Υ.Ε.Α.) και των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, καθώς και των Ε.Π.Α.. **(άρθρα 204 και 205)** Η εν λόγω δαπάνη ενδέχεται να χρηματοδοτείται από ενωσιακούς πόρους και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

4. Δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών των Ε.Π.Α., από την κάλυψη του κόστους κατάρτισης ηλεκτρονικών καταλόγων των μνημονευόμενων κλάδων και τη δημιουργία ηλεκτρονικής εφαρμογής μέσω της οποίας μπορούν να εγγράφονται οι υποψήφιοι για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών των αυτοτελών γραφείων Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων «Σπίτι του Παιδιού», των Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής (Υ.Ε.Α.) και των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, καθώς και των Ε.Π.Α.. **(άρθρα 204, 205)**

5. Ενδεχόμενη δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, σε περίπτωση κάλυψης προσαυξημένων εξόδων και δικαστικών δαπανών, κατ' εφαρμογή των **άρθρων 80 παρ.6** και **88**. Παράλληλα, ενδέχεται να προκύπτει αύξηση εσόδων των ανωτέρω φορέων, σε περίπτωση είσπραξης προσαυξημένων εξόδων και δικαστικών δαπανών από τον ηττημένο διάδικο – αν αυτός δεν είναι Φορέας Γενικής Κυβέρνησης.

6. Ενδεχόμενη δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης (Δήμος Ορεστιάδας,

ν.π.δ.δ. κ.λπ.), σε περίπτωση κάλυψης των σχετικών εξόδων στέγασης και υλικοτεχνικής συνδρομής στο συνιστώμενο Κέντρο Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας Ορεστιάδας, μέχρι την πλήρη λειτουργία αυτού. **(άρθρο 201 παρ.2)**

7. Απώλεια δημοσίων εσόδων από τη θέσπιση ειδικού καθεστώτος, με τις προβλεπόμενες απαλλαγές και την παροχή οικονομικών κινήτρων, για την προώθηση του θεσμού της διαμεσολάβησης. **(άρθρο 89 και 213 περ.δ)**

8. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων του προϋπολογισμού του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) από την επιβολή αυξημένων κυρώσεων από το αρμόδιο δικαστήριο, σε περίπτωση αδικαιολόγητης άρνησης συμμετοχής ή αποχής ενός μέρους από εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης. **(άρθρα 18 παρ.2, 3 & 6 και 19)**

9. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.), του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και του Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Μ.Τ.Σ.) από την είσπραξη των χρηματικών ποινών, οι οποίες επιβάλλονται για την τέλεση των αδικημάτων της απάτης και της απάτης με υπολογιστή, όταν διαπράττονται κατ' επάγγελμα με εκμετάλλευση της ευαλωτότητας του θύματος, λόγω ηλικίας ή διανοητικής κατάστασης ή με την πρόκληση φόβου, ταραχής ή ανασφάλειας. **(άρθρο 207)**

10. Εξοικονόμηση δαπάνης του προϋπολογισμού της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών από τη σύντμηση του χρόνου κατάρτισης των σπουδαστών της κατεύθυνσης Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και την ως εκ τούτου μη καταβολή των αποδοχών των σπουδαστών και των αποζημιώσεων των εκπαιδευτών / εποπτών αυτών για το εν λόγω χρονικό διάστημα. **(άρθρο 210)** Σύμφωνα με το αρμόδιο Υπουργείο, το ύψος της εξοικονομούμενης δαπάνης για το χρονικό διάστημα της σύντμησης της κατάρτισης (3,5 μήνες) ανέρχεται στο συνολικό ποσό των **545 χιλ. ευρώ** περίπου.

ΙΙΙ. Τα ανωτέρω οικονομικά αποτελέσματα εξαρτώνται από την έκδοση κανονιστικών πράξεων, όπου απαιτούνται, καθώς και από πραγματικά περιστατικά.

Στις προαναφερόμενες μισθολογικές δαπάνες δεν συμπεριλαμβάνονται εργοδοτικές εισφορές.

Από την εφαρμογή των **άρθρων 189 – 202,** όσον αφορά στην οργάνωση και λειτουργία του συνιστώμενου νομικού προσώπου με την επωνυμία «Κέντρο Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας Ορεστιάδας», επέρχονται οικονομικά αποτελέσματα επί του προϋπολογισμού του Κέντρου (δαπάνη και αύξηση εσόδων, κατά περίπτωση, από τη συμμετοχή του Κέντρου στις προβλεπόμενες δράσεις, τη συνεργασία με τους

μνημονευόμενους φορείς, την καταβολή αμοιβών και αποζημιώσεων στα μέλη των οργάνων διοίκησης και στο προσωπικό αυτού, την αντιμετώπιση των λειτουργικών δαπανών του κ.λπ.), τα οποία θα επηρεάσουν το οικονομικό αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης, σε περίπτωση που το εν λόγω νομικό πρόσωπο ενταχθεί στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης.

Αθήνα, 5 Οκτωβρίου 2026

Η Γενική Διευθύντρια

Ιουλία Γ. Αρμάγου

Ε Ι Δ Ι Κ Η Ε Κ Θ Ε Σ Η
(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου «Κώδικας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών και άλλες διατάξεις»

Από τις διατάξεις του υπόψη σχεδίου νόμου, προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. <u>Επί του κρατικού προϋπολογισμού</u>

1. Ετήσια δαπάνη από τη σύσταση στο Υπουργείο Δικαιοσύνης είκοσι εννέα (29) οργανικών θέσεων προσωπικού στις μνημονευόμενες κατηγορίες και ειδικότητες. **(άρθρο 203)** Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται στο ποσό των **420,82 χιλ. ευρώ** περίπου και θα υλοποιείται στον βαθμό πλήρωσης των θέσεων αυτών.

2. Ετήσια δαπάνη, συνολικού ύψους **7,6 εκατ. ευρώ** περίπου, από τη θέσπιση μηναίου επιδόματος ειδικών συνθηκών άσκησης δικαστικού έργου, το οποίο καταβάλλεται στους μνημονευόμενους δικαστικούς υπαλλήλους. **(άρθρο 206)**

3. Δαπάνη από την καταβολή των αποδοχών των δικαστών Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης της 32ης εκπαιδευτικής σειράς της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών, λόγω σύντμησης του χρόνου κατάρτισης αυτών και του συνακόλουθου διορισμού τους σε χρόνο προγενέστερο από τον αναμενόμενο. **(άρθρο 210)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης ανέρχεται στο ποσό των **920,3 χιλ. ευρώ** περίπου και αφορά σε 85 δικαστικούς λειτουργούς που θα διοριστούν κατά 3,5 μήνες νωρίτερα.

4. Δαπάνη από την κάλυψη του κόστους δημιουργίας νέων ή/και αναβάθμισης υφιστάμενων πλατφορμών, εφαρμογών και μητρώων, καθώς και του κόστους λειτουργίας και συντήρησης αυτών, για την υλοποίηση των οριζόμενων διαδικασιών, κατ' εφαρμογή του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών. **(άρθρα 65, 83, 131, 142, 154 παρ. 1γ και 3)**

5. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη, σε περίπτωση καταβολής αποζημίωσης στα μέλη των προβλεπόμενων Ειδικών Επιτροπών. **(άρθρα 129 παρ.5 και 154 παρ.2β)**

6. Ενδεχόμενη δαπάνη σε περίπτωση επιχορήγησης από εθνικούς πόρους του συνιστώμενου Κέντρου Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας Ορεστιάδας και υπό την προϋπόθεση ότι το εν λόγω νομικό πρόσωπο δεν θα ενταχθεί στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης. **(άρθρο 198 παρ.1)**

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού.

ΙΙ. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση

1. Δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, κατά το μέρος που τους αφορά, από την κάλυψη του πρόσθετου κόστους που συνεπάγεται η συνολική εφαρμογή του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, λόγω διεύρυνσης των διαφορών που υπάγονται σε διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης και ιδίως από τη(ν):

- θέσπιση νέων διαδικασιών καθώς και απαιτήσεων για τη διεξαγωγή των εναλλακτικών μορφών επίλυσης διαφορών, όπως διαμόρφωση κατάλληλων χώρων, παροχή υλικοτεχνικού εξοπλισμού, διενέργεια δράσεων κ.λπ., **(άρθρα 94, 109, 110, 111, 115, 121)**
- ίδρυση από τα Α.Ε.Ι. Γραφείου ή Μονάδας Διαμεσολάβησης, **(άρθρο 119)**
- καταβολή αμοιβής σε τεχνικούς συμβούλους, πραγματογνώμονες και ειδικούς επιστήμονες που συμμετέχουν στις διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, **(11, 93, 167)**
- αύξηση του πλαισίου αμοιβών των διαμεσολαβητών και των νομικών παραστατών, **(άρθρα 125, 126, 173)**
- αναμόρφωση του θεσμού της δικαστικής διαμεσολάβησης και τη συνακόλουθη σύσταση Γραφείων Δικαστικής Διαμεσολάβησης στις οριζόμενες Εφετειακές Περιφέρειες και τη θέσπιση ειδικής επιμόρφωσης των δικαστών – διαμεσολαβητών, μέσω της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών και των λοιπών δικαστικών υπηρεσιών, **(άρθρα 159, 160, 163 παρ.3, 171 παρ.3)**
- αναμόρφωση του καθεστώτος των Φορέων Κατάρτισης Διαμεσολαβητών και την αναβάθμιση του πλαισίου εκπαίδευσης, διαπίστευσης, επαγγελματικής εξέλιξης και συνεχιζόμενης μετεκπαίδευσης των διαμεσολαβητών, **(άρθρα 98 παρ.1, 101 παρ.1, 109 παρ.1, 115, 133, 138, 150 – 153)**
- επέκταση του πεδίου εφαρμογής του ν.3226/2004, περί δικαιούχων νομικής βοήθειας, και για τις περιπτώσεις διαμεσολάβησης και δικαστικής διαμεσολάβησης. **(άρθρο 187)**

2. Ετήσια δαπάνη των προϋπολογισμών των μνημονευόμενων Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων (Ε.Π.Α.) από τη σύσταση συνολικά τριάντα μία (31) οργανικών θέσεων προσωπικού. **(άρθρο 203)** Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται στο ποσό των **406,4 χιλ. ευρώ** περίπου και θα υλοποιείται στον βαθμό πλήρωσης των θέσεων αυτών.

3. Ετήσια δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών των Ε.Π.Α., κατά περίπτωση, από την κάλυψη του κόστους μισθοδοσίας του προσωπικού που προσλαμβάνεται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου

ορισμένου χρόνου, ανεξάρτητα από την ύπαρξη κενών οργανικών θέσεων, για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών των αυτοτελών γραφείων Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων «Σπίτι του Παιδιού», των Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής (Υ.Ε.Α.) και των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, καθώς και των Ε.Π.Α.. **(άρθρα 204 και 205)** Η εν λόγω δαπάνη ενδέχεται να χρηματοδοτείται από ενωσιακούς πόρους και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

4. Δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών των Ε.Π.Α., από την κάλυψη του κόστους κατάρτισης ηλεκτρονικών καταλόγων των μνημονευόμενων κλάδων και τη δημιουργία ηλεκτρονικής εφαρμογής μέσω της οποίας μπορούν να εγγράφονται οι υποψήφιοι για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών των αυτοτελών γραφείων Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων «Σπίτι του Παιδιού», των Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής (Υ.Ε.Α.) και των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, καθώς και των Ε.Π.Α.. **(άρθρα 204, 205)**

5. Ενδεχόμενη δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, σε περίπτωση κάλυψης προσαυξημένων εξόδων και δικαστικών δαπανών, κατ' εφαρμογή των **άρθρων 80 παρ.6** και **88**.

6. Ενδεχόμενη δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης (Δήμος Ορεστιάδας, ν.π.δ.δ. κ.λπ.), σε περίπτωση κάλυψης των σχετικών εξόδων στέγασης και υλικοτεχνικής συνδρομής στο συνιστώμενο Κέντρο Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας Ορεστιάδας, μέχρι την πλήρη λειτουργία αυτού. **(άρθρο 201 παρ.2)**

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται, κατά περίπτωση, από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης.

7. Απώλεια δημοσίων εσόδων από τη θέσπιση ειδικού καθεστώτος, με τις προβλεπόμενες απαλλαγές και την παροχή οικονομικών κινήτρων, για την προώθηση του θεσμού της διαμεσολάβησης. **(άρθρο 89 και 213 περ.δ)**

Η ανωτέρω απώλεια εσόδων θα αναπληρώνεται από άλλες πηγές εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση.

ΙΙΙ. Από την εφαρμογή των **άρθρων 189 – 202,** όσον αφορά στην οργάνωση και λειτουργία του συνιστώμενου νομικού προσώπου με την επωνυμία «Κέντρο Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας Ορεστιάδας», επέρχονται οικονομικά αποτελέσματα επί του προϋπολογισμού

του Κέντρου (δαπάνη και αύξηση εσόδων, κατά περίπτωση, από τη συμμετοχή του Κέντρου στις προβλεπόμενες δράσεις, τη συνεργασία με τους μνημονευόμενους φορείς, την καταβολή αμοιβών και αποζημιώσεων στα μέλη των οργάνων διοίκησης και στο προσωπικό αυτού, την αντιμετώπιση των λειτουργικών δαπανών του κ.λπ.), τα οποία θα επηρεάσουν το οικονομικό αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης, σε περίπτωση που το εν λόγω νομικό πρόσωπο ενταχθεί στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης.

Αθήνα, 5 Οκτωβρίου 2026

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Κ. ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Γ. ΦΛΩΡΙΔΗΣ

Σχέδιο Γνώμης της Ο.Κ.Ε.

ΓΙΑ ΤΟ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

του Υπουργείου Δικαιοσύνης

«Κώδικας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών»

Σεπτέμβριος 2026

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 10 Σεπτεμβρίου 2026 εστάλη στην Ο.Κ.Ε. προς γνωμοδότηση από το Τμήμα Β' της Διεύθυνσης Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης, το Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης με τίτλο: «Κώδικας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών».

Για την επεξεργασία του εν λόγω Σχεδίου Νόμου συγκροτήθηκε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από την κα **Αθηνά Βουνάτσου, τον κ. Ιωάννη Παπαργύρη, την κα. Θεοδώρα Γούλα, τον κ. Βασίλειο Μανταζή, τον κ. Ιωάννη Κορκόβελο και τον κ. Νικόλαο Τσεμπερλίδη.**

Ως πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο κ. **Ιωάννης Κορκόβελος,** μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ο.Κ.Ε.

Στις εργασίες της Επιτροπής Εργασίας συμμετείχαν ως εμπειρογνώμονες η κα **Άννα Ζουρνατζή**, Δικηγόρος, Διαμεσολαβήτρια, Πρόεδρος του Αθηναϊκού Κέντρου Κατάρτισης και Εκπαίδευσης Διαμεσολαβητών – "ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ", ο Δρ **Γιώργος Πανόπουλος**, Δικηγόρος, Διδάκτωρ Νομικής, μέλος του Διεθνούς Δικαστηρίου Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου και η κα **Νανά Παπαδογεωργάκη**, Δικηγόρος, Εκπαιδεύτρια Διαμεσολαβητών.

Από πλευράς Ο.Κ.Ε. συμμετείχαν και είχαν από κοινού τον επιστημονικό συντονισμό του έργου της Επιτροπής, η κα **Χριστίνα Κουτσιούμπα** και ο κ. **Δημήτρης Μπίμπας,** Επιστημονικοί Συνεργάτες της Ο.Κ.Ε.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε το έργο της σε τρεις (3) συνεδριάσεις στις 24-9-2026.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ, ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ 4

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ 11

ΣΧΟΛΙΑ Ο.Κ.Ε. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ Ν/Σ 14

ΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 21

ΕΙΔΙΚΕΣ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ 49

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ Ο.Κ.Ε. 50

Γνώμη της Ο.Κ.Ε. επί του Σχ/Ν του Υπουργείου Δικαιοσύνης

«Κώδικας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ, ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Η αποτελεσματική, ποιοτική και ταχεία απονομή της δικαιοσύνης αποτελεί βασική προϋπόθεση του κράτους δικαίου, της προστασίας των δικαιωμάτων των πολιτών και της εύρυθμης λειτουργίας της οικονομίας. Η μακρά διάρκεια των δικαστικών διαδικασιών, το κόστος πρόσβασης στη δικαιοσύνη και η συσσώρευση μεγάλου αριθμού υποθέσεων ενώπιον των δικαστηρίων καθιστούν αναγκαία την ανάπτυξη συμπληρωματικών μηχανισμών επίλυσης διαφορών.

Η αποσυμφόρηση των δικαστηρίων με ρύθμιση της Διαιτησίας, της Διαμεσολάβησης και της Δικαστικής Μεσολάβησης σε ένα νομοθέτημα, αποτελεί σημαντικό βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση.

Η διαιτησία αποτελεί μια εξωδικαστική μέθοδο επίλυσης διαφορών σημαντικά πιο ευέλικτη και ταχεία σε σχέση με την απονομή Δικαιοσύνης από τα πολιτειακά δικαστήρια. Η επίλυση των διαφορών γίνεται από ιδιώτες (τους διαιτητές) οι οποίοι δεν έχουν, αλλά και δεν ενεργούν υπό την ιδιότητα του δικαστικού λειτουργού. Οι διαιτητές ορίζονται από τα μέρη, με βάση τους όρους της συμφωνίας περί διαιτησίας, ενώ οι αποφάσεις, που εκδίδονται στο πλαίσιο διαιτητικής διαδικασίας, παράγουν έννομες συνέπειες αντίστοιχες με εκείνες που παράγουν οι δικαστικές αποφάσεις, δηλαδή δεδικασμένο και εκτελεστότητα.

Η διαιτησία επομένως αποτελεί έναν θεσμό που αφήνει στα ενδιαφερόμενα μέρη ένα ευρύ πεδίο ελευθερίας δράσης (επιλογή υπαγωγής ή μη της μεταξύ τους διαφορά στη διαιτητική διαδικασία, των προσώπων των διαιτητών και της διαδικασίας), στην έκδοση μιας απόφασης δεσμευτικής για τα μέρη που παράγει δεδικασμένο και εκτελεστότητα, επιτρέπει στα μέρη να ορίσουν ως διαιτητή ή διαιτητές πρόσωπα με εξειδικευμένες επιστημονικές γνώσεις και εμπειρία και

οδηγεί σε ταχύτερη επίλυση διαφορών υπό όρους μυστικότητας και εμπιστευτικότητας.

Η διαμεσολάβηση και η δικαστική μεσολάβηση αποτελούν αμφότερες μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών που (όπως και η διαιτησία) λειτουργούν ήδη στη χώρα μας. **Η διαμεσολάβηση** αποτελεί μια εθελοντική, βασισμένη στη συναίνεση προσέγγιση, που χρησιμοποιεί δημιουργική επίλυση προβλημάτων, διαπραγμάτευση με συνεργασία, ανταλλαγή ιδεών και παρόμοιες τεχνικές, προκειμένου να έρθουν τα αντιμαχόμενα μέρη σε εποικοδομητικό και δημιουργικό διάλογο. Αποτελεί μια άτυπη συνομιλία για την επίλυση διαφορών, που συντονίζεται από ένα έμπειρο τρίτο εξειδικευμένο και πιστοποιημένο μέρος. Συχνά είναι σε θέση να επιτύχει ταχέως λύσεις, εξοικονομώντας χρόνο, κόστος και αμοιβές, και διατηρώντας το απόρρητο.

Η δικαστική μεσολάβηση αποτελεί ρύθμιση παρόμοια με την διαμεσολάβηση, διαφοροποιείται, όμως, από αυτήν με κύρια ειδοποιό διαφορά την ανάθεση καθηκόντων διαμεσολαβητή σε εν ενεργεία δικαστή. Αντικείμενο της δικαστικής μεσολάβησης μπορεί να είναι οποιαδήποτε έννομη σχέση ιδιωτικού Δικαίου, υπό την προϋπόθεση ότι υπάγονται στην εξουσία διάθεσης των μερών. Η προσφυγή στη δικαστική μεσολάβηση είναι προαιρετική και δύναται να λάβει χώρα προ της άσκησης της αγωγής, αλλά και κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας, με πρωτοβουλία οιουδήποτε των διαδίκων, αλλά και του δικαστηρίου, όπου είναι εκκρεμής η υπόθεση[1].

Το αποτέλεσμα τόσο της διαμεσολάβησης όσο και της δικαστικής μεσολάβησης είναι νομικά ταυτόσημο σε περίπτωση επίτευξης συμφωνίας, καθώς και οι δύο διαδικασίες καταλήγουν στην σύνταξη και υπογραφή πρακτικού συμφωνίας το οποίο, κατόπιν κατάθεσης στη γραμματεία του αρμοδίου δικαστηρίου μπορεί να αποτελέσει τίτλο εκτελεστό τίτλο. Σε περίπτωση κατά την οποία δεν επέλθει συμφωνία, η διαδικασία λήγει χωρίς καμία συνέπεια για τα μέρη, με αυστηρή εμπιστευτικότητα ως προς τα ζητήματα που συζητήθηκαν.

[1] Μελέτη της διαΝΕΟσις και του Οργανισμού Προώθησης Εναλλακτικών Μεθόδων Επίλυσης Διαφορών (ΟΠΕΜΕΔ), 2025 https://www.dianeosis.org/wp-content/uploads/2025/03/diamesolavisi.pdf

Προκύπτει, επομένως, σαφώς εκ των ανωτέρω, ότι τόσο τυπικά όσο και ουσιαστικά οι τρεις διαδικασίες (**διαμεσολάβηση, δικαστική διαμεσολάβηση, διαιτησία**), που περιλαμβάνονται στο υπό επεξεργασία νομοσχέδιο, διέπονται από διαφορετικό τρόπο λειτουργίας ως προς την επίλυση διαφορών, έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά ως προς την εφαρμογή, τα εμπλεκόμενα μέλη, τη νομική δεσμευτικότητα, την εκτελεστότητα, τη συνάρτησή τους με τη δικαιοσύνη, ενώ εκκινούν και από διαφορετική αφετηρία σκοπιμότητας και διαχείρισης. Οι δυο (διαμεσολάβηση και δικαστική διαμεσολάβηση) ως εναλλακτικές μορφές επίλυσης διαφορών μοιράζονται περισσότερα κοινά στοιχεία, ενώ η διαιτησία διαφοροποιείται σημαντικά έναντι αυτών, τόσο ως προς το ρόλο του τρίτου στην επίλυση της διαφοράς, όσο και στη μορφή του τρόπου/τίτλου επίλυσης της διαφοράς (συμφωνία/κρίση), τη νομική ισχύ και τα κριτήρια επίλυσης.

Σήμερα, η διαιτησία τυγχάνει διπλής ρύθμισης (εσωτερική και διεθνής διαιτησία), με σημειακές προβλέψεις σε πλείονα νομοθετήματα, ενώ η εναλλακτική επίλυση διαφορών στην ελληνική έννομη τάξη ρυθμίζεται αποσπασματικά από πλήθος νομοθετημάτων, με κίνδυνο η πολυνομία και οι διάσπαρτες αυτές διατάξεις να δημιουργούν ερμηνευτικά προβλήματα και να περιέχουν αντιφατικές ουσιαστικές ή/και δικονομικές ρυθμίσεις που υπονομεύουν την αποτελεσματικότητά τους. Ως εκ τούτων, μια συστηματική, οργανωμένη, επιστημονικά θεμελιωμένη προσπάθεια κωδικοποίησης των ρυθμίσεων αυτών κατόπιν ευρείας και συμπεριληπτικής διαβούλευσης, κρίνεται απαραίτητη για την ορθή και αποδοτική δημιουργία και εφαρμογή ενός κανονιστικού πλαισίου για την εναλλακτική επίλυση διαφορών στη χώρα μας.

Το Σχέδιο Νόμου (Σχ/Ν) με τίτλο *«Κώδικας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών»* φαίνεται να αποτελεί μια προσπάθεια για «*..την πρώτη ενιαία και συστηματική αποτύπωση των βασικών μεθόδων εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών στην ελληνική έννομη τάξη. Ο Κώδικας συγκεντρώνει και εκσυγχρονίζει διατάξεις που μέχρι σήμερα ήταν διάσπαρτες σε διαφορετικά νομοθετήματα, εισάγει ενιαίο πλαίσιο γενικών αρχών και κοινής ορολογίας και ρυθμίζει συστηματικά τη σχέση μεταξύ διαιτησίας, διαμεσολάβησης και δικαστικής μεσολάβησης. Υιοθετείται σύγχρονο πλαίσιο για τη διαιτησία σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, εισάγονται νέοι*

μηχανισμοί στη διαμεσολάβηση, όπως η πρόταση επίλυσης του διαμεσολαβητή και η Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Διαμεσολάβησης, και αναμορφώνεται συνολικά ο θεσμός της δικαστικής μεσολάβησης μέσω της δημιουργίας ολοκληρωμένου και αυτοτελούς νομοθετικού πλαισίου».[2]

Ενόψει των παραπάνω, το αρμόδιο Υπουργείο Δικαιοσύνης ανάρτησε στην επίσημη ιστοσελίδα της δημόσιας διαβούλευσης[3] το υπό επεξεργασία Σχέδιο Νόμου με σκοπό να εντάξει ρυθμίσεις προς την προαναφερόμενη στόχευσή του.

Με το νέο αυτό νομοσχέδιο επιχειρείται μια συνολική αντιμετώπιση των προαναφερθέντων ζητημάτων εντός 204 άρθρων, τα οποία κατανέμονται σε εννέα (9) Μέρη (Μέρος Α’ έως Μέρος Η’).

Το Μέρος Α΄ περιέχει Γενικές Διατάξεις (άρθρα 1 έως 20), θεσπίζει το κοινό υπόβαθρο για όλες τις μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών (ΕΕΔ) που εντάσσει στο περιεχόμενο του και αποτελείται από τέσσερα (4) Κεφαλαία. Το Κεφάλαιο Α' (άρθρα 1 έως 3) περιέχει τον σκοπό και το αντικείμενο των αναφερόμενων σε αυτό μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών (ΕΕΔ) (διαιτησία, διαμεσολάβηση, δικαστική μεσολάβηση), εξειδικεύοντας τους περιεχόμενους στο σχέδιο νόμου ορισμούς. Το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 4 έως 11) διατυπώνει τις γενικές εφαρμοστέες κατά την ΕΕΔ αρχές, ενώ το Κεφάλαιο Γ΄ (άρθρα 12 έως 15) ρυθμίζει τη συσχέτιση των μεθόδων ΕΕΔ. Το Κεφάλαιο Δ΄ (άρθρα 16 έως 19) καθιερώνει και ρυθμίζει την υποχρεωτική προδικαστική προσφυγή σε ΕΕΔ, ενώ το Κεφάλαιο Ε' (άρθρο 20) περιέχει εξουσιοδοτική διάταξη για το Μέρος Α'.

Το Μέρος Β΄ περιέχει ρυθμίσεις σχετικά με το θεσμό της Διαιτησία (άρθρα 21 έως 73) σύμφωνα και με τον Πρότυπο Νόμο UNCITRAL και αποτελείται από έντεκα (11) Κεφάλαια. Το Κεφάλαιο Α' (άρθρα 21 έως 28) περιλαμβάνει γενικές διατάξεις (σκοπό, αντικείμενο, αρμοδιότητα, πεδίο εφαρμογής, ερμηνευτικούς κανόνες), το Κεφάλαιο Β' (άρθρα 29 έως 32) ρυθμίζει ζητήματα συμφωνίας διαιτησίας, ενώ το

[2] https://ministryofjustice.gr/?p=16737
[3]https://opengov.gr/ministryofjustice/deliberations/kodikas-enallaktikis-epilysis-diaforon/?show_intro=1

Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 33έως 41) περιέχει ρυθμίσεις για τη συγκρότηση διαιτητικού δικαστηρίου (αριθμός, ορισμός, πολυμερείς διαιτησίες, εξαίρεση, αντικατάσταση) και την ευθύνη των διαιτητών. Το Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 42 έως 44) ρυθμίζει ζητήματα δικαιοδοσίας, το Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 45 έως 52) ρυθμίζει τη διεξαγωγή της διαιτητικής διαδικασίας (ίση μεταχείριση, τόπος, γλώσσα, δικόγραφα, ακροαματική διαδικασία, ερημοδικία), ενώ το Κεφάλαιο ΣΤ' (άρθρα 53 έως 56) ζητήματα απόδειξης (πραγματογνώμονες, επίδειξη εγγράφων, δικαστική συνδρομή, προδικαστικό ερώτημα στο ΔΕΕ). Το Κεφάλαιο Ζ' (άρθρα 57 έως 62) περιέχει ρυθμίσεις σχετικά με τη διαιτητική απόφαση και την περάτωση της διαιτησίας, ενώ το Κεφάλαιο Η' (άρθρα 63 έως 65) περιέχει προβλέψεις για τον ακυρωτικό έλεγχο, την αναγνώριση και την εκτέλεση των διαιτητικών αποφάσεων. Το Κεφάλαιο Θ' (άρθρο 66) ρυθμίζει τη θεσμική διαιτησία (μητρώο οργανισμών), ενώ το Κεφάλαιο Ι' (άρθρα 67 έως 71) τη χρηματοδότηση διαιτησίας από τρίτο (πεδίο εφαρμογής, γνωστοποίηση, συγκρούσεις συμφερόντων, επίδειξη στοιχείων, εγγυοδοσία). Το Μέρος Β' ολοκληρώνεται με το Κεφάλαιο ΙΑ' που περιέχει εξουσιοδοτικές (άρθρο 72) και μεταβατικές (άρθρο 73) διατάξεις του.

Το Μέρος Γ΄ αφορά στο θεσμό της Διαμεσολάβησης (άρθρα 74 έως 156) και αποτελείται από εννέα (9) Κεφάλαια. Στο Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 74 έως 76) περιέχεται ο σκοπός, το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής του ως άνω Μέρους. Το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 77 έως 88) περιέχει ρυθμίσεις σχετικά με τη διαδικασία διαμεσολάβησης, την εισαγωγική συνεδρία, την πρόταση επίλυσης του διαμεσολαβητή, το πρακτικό συμφωνίας, την κατάθεση, εκτελεστότητα και ανάρτηση στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Διαμεσολάβησης, τα αποτελέσματά της και τη σύγκρουση συμφερόντων. Το Κεφάλαιο Γ΄ (άρθρα 89 έως 90) περιλαμβάνει μέτρα προώθησης της διαμεσολάβησης, ενώ στο Κεφάλαιο Δ΄ (άρθρα 91 έως 122) προβλέπονται πέντε ειδικές μορφές διαμεσολάβησης και ειδικότερα η Οικογενειακή, η Κτηματολογική, η Σχολική, η Πανεπιστημιακή και η Εμπορική (με επιμέρους διατάξεις για καθεμία από αυτές). Το Κεφάλαιο Ε΄ (άρθρα 123 έως 126) ρυθμίζει την ανάληψη υποθέσεων από διαμεσολαβητές και τις αμοιβές αυτών και των νομικών παραστατών, ενώ στο Κεφάλαιο ΣΤ΄ (άρθρα 127 έως 131) περιλαμβάνονται ρυθμίσεις σχετικά με την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης και

το Μητρώο Εκπαιδευτών. Το Κεφάλαιο Ζ΄ (άρθρα 132 έως 143) ρυθμίζει ζητήματα εκπαίδευσης και διορισμού διαμεσολαβητών, ενώ περιέχει ειδικότερες (πειθαρχικές και άλλες) ρυθμίσεις για την άσκηση του λειτουργήματος του διαμεσολαβητή. Το Κεφάλαιο Η΄ (άρθρα 144 έως 153) προβλέπει αναλυτικά ζητήματα κατάρτισης και συνεχούς επιμόρφωσης των διαμεσολαβητών, ενώ το Κεφάλαιο Θ΄ (άρθρα 154 έως 156) περιέχει εξουσιοδοτικές, μεταβατικές και τελικές διατάξεις ως προς το Μέρος αυτό.

Το Μέρος Δ΄ αφορά στο θεσμό της Δικαστικής Μεσολάβησης (άρθρα 157 έως 175) και αποτελείται από πέντε (5) Κεφάλαια. Το Κεφάλαιο Α' (άρθρα 157 έως 160) περιλαμβάνει γενικές διατάξεις (σκοπός, αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής) σχετικά με τη δικαστική μεσολάβηση. Το Κεφάλαιο Β' (άρθρα 161 έως 168) ρυθμίζει τη διαδικασία αυτής (αίτηση στη γραμματεία Πρωτοδικείου, εισαγωγική συνεδρία, εκούσια διαδικασία πρόταση επίλυσης, εμπιστευτικότητα, συμμετοχή τρίτων), ενώ το Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 169 έως 170) ρυθμίζει ζητήματα εκτελεστότητας και έννομες συνέπειες της δικαστικής μεσολάβησης. Το Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 170 έως 173) περιέχει οργανωτικές διατάξεις, ενώ το Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 174 έως 175) περιέχει εξουσιοδοτικές και μεταβατικές διατάξεις ως προς το Μέρος αυτό.

Το Μέρος Ε΄ (άρθρα 176 έως 188) περιλαμβάνει τροποποιήσεις σε άλλα νομοθετήματα εντός πέντε (5) Κεφαλαίων. Ειδικότερα, οι τροποποιήσεις αυτές αφορούν τόσο στον ΑΚ (αρ.1514 ΑΚ γονική μέριμνα), όσο και στον ΠΚ (αρ. 169Α ΠΚ ποινική προστασία πρακτικού), και τον ΚπολΔ (αρ.215, 227, 237, 544, 591 και 904 ΚπολΔ). Αφορούν, επίσης, στις αρμοδιότητες ΝΣΚ (αρ. 7 και 16 ν. 4831/2021), την κτηματολογική διαμεσολάβηση (αρ.6 ν. 2664/1998), τη νομική βοήθεια (αρ. 1 ν. 3226/2004) και τη διαιτησία δημοσίων συμβάσεων(αρ. 176 ν. 4412/2016).

Το Μέρος ΣΤ΄ ρυθμίζει τη σύσταση και λειτουργία του Κέντρου ΕΕΔ Ορεστιάδας (άρθρα 189 έως 202), το Μέρος Ζ΄ προβλέπει τις καταργούμενες διατάξεις (άρθρο 203) του υπό επεξεργασία νομοσχεδίου, ενώ με το Μέρος Η΄ ορίζεται η έναρξη ισχύος αυτού (άρθρο 204).

Επισημαίνεται ότι το υπό διαβούλευση Σχέδιο Νόμου[4] αναρτήθηκε στην πλατφόρμα της Ανοιχτής Διακυβέρνησης στις 09/09/2026 ώρα 23:41, με καταληκτική ημέρα ώρα ολοκλήρωσης της διαδικασίας στις 24/09/2026 ώρα 9:00. Δηλαδή συνολικά, 14 ημέρες και 9 ώρες. Σημειώνεται ότι, απεστάλη ~~δε~~ στην Ο.Κ.Ε. προς διατύπωση Γνώμης στις 10 Σεπτεμβρίου 2026 από το Τμήμα Β' της Διεύθυνσης Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Ο χρόνος για την αποδοτική επεξεργασία του νομοθετικού υλικού (σ/ν), που περιέχει 204 άρθρα, σε ένα τόσο καίριο και σύνθετο πεδίο πολιτικής δεν κρίνεται επαρκής για τον αναγνώστη, τους επιστημονικούς και τους κοινωνικούς φορείς. Όπως έχει επανειλημμένα υπογραμμίσει σε προηγούμενες γνώμες της, η Ο.Κ.Ε. εκτιμά ότι ο εκ του νόμου προβλεπόμενος χρόνος της διαβούλευσης θα πρέπει να είναι ικανός, ώστε να μπορεί να εκπονηθεί μια πλήρης και συμπεριληπτική γνωμοδότηση, κατόπιν της προβλεπόμενης εκ του νόμου διαδικασίας και των απαραίτητων συνεδριάσεων των οργάνων της. Στις δε περιπτώσεις κατά τις οποίες εισάγεται αναθεωρημένη έκδοση προς ψήφιση στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, θα πρέπει να προβλέπεται επιπλέον χρόνος μιας εβδομάδας για την αξιολόγηση των επικαιροποιημένων προτεινόμενων διατάξεων.

Άλλωστε, σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο της Ο.Κ.Ε. 2232/1994 (άρθρο 2 παρ. 2) ορίζεται ότι η **Ο.Κ.Ε. διατυπώνει τη γνώμη της μέσα σε προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριάντα (30) ημερών και μεγαλύτερη των σαράντα πέντε (45) ημερών από τη γνωστοποίηση σε αυτή του θέματος**. Μόνο μετά την πάροδο της προθεσμίας των σαράντα πέντε (45) ημερών η έλλειψη σχετικής γνώμης δεν εμποδίζει τη λήψη σχετικής απόφασης. Στο επόμενο εδάφιο του ίδιου άρθρου αναφέρεται η δυνατότητα σύντμησης της εν λόγω προθεσμίας σε δεκαπέντε μέρες, **μόνο όμως σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις**.

Το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθεί αν εμπίπτει στην κατηγορία του εξαιρετικά κατεπείγοντος, καθώς αφενός τίποτα σχετικό δεν αναφέρεται ούτε στο περιεχόμενο του, ούτε στην σχετική αλληλογραφία που το

[4] https://www.opengov.gr/yme/?p=5739

συνοδεύει, ενώ δεν μπορεί να διαγνωσθεί τέτοια επείγουσα περίπτωση με άλλον τρόπο. Δεδομένου μάλιστα ότι, το αντικείμενό του ρυθμίζεται ήδη από υφιστάμενα νομοθετήματα, δεν προκύπτει λόγος κατεπείγοντος.

Με βάση τα παραπάνω, η Ο.Κ.Ε. υιοθετεί την ανάγκη συγκέντρωσης και συστηματοποίησης των σχετικών κανόνων σε ενιαίο «Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών», καθώς δύναται να συμβάλει στην ασφάλεια δικαίου, στη σαφήνεια του θεσμικού πλαισίου και στην εμπέδωση του θεσμού της διαμεσολάβησης. Παράλληλα, εκφράζει στην παρούσα γνωμοδότηση επιφυλάξεις ως προς συγκεκριμένες, αλλά σημαντικές σημειακές παρεμβάσεις του νομοσχεδίου και καλεί την πολιτεία να επανεξετάσει και να αναθεωρήσει τις εν λόγω διατάξεις κατά τα κατωτέρω ειδικώς αναφερόμενα. Σημειώνει ότι η αξιολόγηση του νέου πλαισίου είναι απαραίτητο να γίνει με γνώμονα όχι μόνο την ταχύτητα επίλυσης των διαφορών, αλλά και τη διατήρηση της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας της διαμεσολάβησης και την εξασφάλιση πραγματικής και ισότιμης πρόσβασης των πολιτών σε αυτή. Τονίζει, δε, την σημασία της ουσιαστικής διενέργειας του κοινωνικού διαλόγου (ιδίως μέσω της Ο.Κ.Ε. ως συνταγματικά κατοχυρωμένου και αναγνωρισμένου φορέα), ως εν δυνάμει εγγυητή της πρακτικής αποτελεσματικότητας των υπό ψήφιση ρυθμίσεων και αρωγό σε κάθε προσπάθεια προς το σκοπό της καλής νομοθέτησης.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Η απονομή της δικαιοσύνης αποτελεί βασικό πυλώνα του κράτους δικαίου, της οικονομικής ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν ότι, η αποτελεσματικότητα των δικαστικών συστημάτων εξακολουθεί να παρουσιάζει σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των κρατών-μελών. Στην Ελλάδα, το πρόβλημα της διάρκειας των δικαστικών διαδικασιών και της ταχύτητας απονομής δικαιοσύνης παραμένει ιδιαίτερα έντονο, παρά τις μεταρρυθμίσεις που εισάχθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη.

Σε διεθνές επίπεδο, τα στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας καταδεικνύουν τις επιπτώσεις των καθυστερήσεων στην απονομή δικαιοσύνης στο οικονομικό περιβάλλον, την ασφάλεια δικαίου και το επενδυτικό προφίλ της χώρας. Τα τελευταία στοιχεία της έκθεσης B - Ready (2024) μαρτυρούν ότι ενώ η Ελλάδα δεν φείδεται ποιοτικής και ολοκληρωμένης νομοθεσίας, ωστόσο οι δείκτες που αφορούν την ταχύτητα απονομής δικαιοσύνη, την ψηφιοποίηση, οι καθυστερήσεις στην έφεση και την εκτέλεση αποφάσεων υπολείπονται σημαντικά και επιβαρύνουν την ασφάλεια δικαίου και υποβαθμίζουν το επιχειρηματικό περιβάλλον.

Η Subnational B-READY in Greece[5] το 2025 εξετάζει έξι ελληνικές πόλεις και καταγράφει σημαντικές διαφοροποιήσεις σε 3 δείκτες. Ο συνολικός δείκτης για την επίλυση διαφορών στο σύνολο των τριών δεικτών ήταν 70,8/100 στον πρώτο, 37,2/100 στον δεύτερο και 67,5/100 στον τρίτο για την Αλεξανδρούπολη, ενώ οι αντίστοιχες συνολικές επιδόσεις ήταν 62,1 στην Αθήνα, 58,4 στο Ηράκλειο, 70,8 στη Λάρισα και 67,1 στην Πάτρα. Η Παγκόσμια Τράπεζα επισημαίνει επίσης ότι οι χρόνοι δικαστικής επίλυσης στις έξι πόλεις κυμαίνονται περίπου από 905 έως 1.410 ημέρες, αναδεικνύοντας τη διάρκεια των διαδικασιών ως βασικό ζήτημα

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή[6], το 2024 ο εκτιμώμενος χρόνος επίλυσης των πολιτικών και εμπορικών διαφορών σε πρώτο βαθμό ήταν 737 ημέρες, έναντι 771 ημερών το 2023, και παρέμενε ο υψηλότερος στην ΕΕ. Παράλληλα, ο δείκτης εκκαθάρισης υποθέσεων (clearance rate) μειώθηκε στο 81%, γεγονός που σημαίνει ότι τα δικαστήρια δεν κατόρθωσαν να διεκπεραιώσουν το σύνολο των νέων υποθέσεων που εισήλθαν στο σύστημα.

Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αποτελεσματικότητα της δικαιοσύνης αξιολογείται μέσω του EU Justice Scoreboard, το οποίο εξετάζει, μεταξύ άλλων, τη διάρκεια των διαδικασιών, τα ποσοστά εκκαθάρισης, την ψηφιοποίηση, την ανεξαρτησία και την ποιότητα των δικαστικών συστημάτων. Το 2025, για παράδειγμα, 18 κράτη-μέλη παρουσίαζαν ποσοστό εκκαθάρισης άνω του 97% στις

[5] https://www.worldbank.org/en/regulatoryefficiency/economy/greece
[6]https://commission.europa.eu/document/download/8e843f2c-bc14-43a2-9274-58fa94ecbea7_en?filename=2026%20Rule%20of%20Law%20Report%20-%20Country%20Chapter%20abstracts%20and%20recommendations.pdf

πολιτικές και εμπορικές υποθέσεις, γεγονός που δείχνει ότι σε μεγάλο μέρος της ΕΕ τα δικαστήρια μπορούν να διαχειρίζονται σε γενικές γραμμές τις εισερχόμενες υποθέσεις. Άλλωστε, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει επισημάνει ότι η έγκαιρη απονομή δικαιοσύνης δεν αποτελεί μόνο ζήτημα προστασίας των δικαιωμάτων, αλλά συνδέεται άμεσα και με την οικονομική δραστηριότητα, την ασφάλεια δικαίου, τις επενδύσεις και τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς.

Στην Ελλάδα, η ψηφιοποίηση αποτελεί σημαντικό μέρος της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας: το 2026 το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης δικαστικών υποθέσεων είχε ήδη αναπτυχθεί στο 96% των πολιτικών δικαστηρίων, ενώ προωθείται η πλήρης εφαρμογή του ηλεκτρονικού φακέλου. Παράλληλα, οι μεταρρυθμίσεις περιλαμβάνουν την αποσυμφόρηση των δικαστηρίων με μεταφορά ορισμένων μη αμφισβητούμενων διαδικασιών σε δικηγόρους και συμβολαιογράφους, καθώς και αλλαγές στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον αποκτά ιδιαίτερη σημασία η διαιτησία και η Εναλλακτική Επίλυση Διαφορών. Η ΕΕΔ μπορεί ιδίως να λειτουργήσει συμπληρωματικά προς τη δικαστική προστασία, επιτρέποντας στα μέρη να επιλύουν ορισμένες διαφορές ταχύτερα, με μικρότερο κόστος και με μεγαλύτερο περιθώριο συμμετοχής στη διαμόρφωση της λύσης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ενισχύσει θεσμικά τη διαμεσολάβηση και την εξωδικαστική επίλυση διαφορών, ενώ η Ελλάδα έχει προωθήσει αντίστοιχες μεταρρυθμίσεις στο πλαίσιο της προσπάθειας μείωσης του δικαστικού φόρτου. Η σημασία της ΕΕΔ, βρίσκεται στη δημιουργία ενός πολυεπίπεδου συστήματος απονομής δικαιοσύνης, όπου η δικαστική απόφαση συνυπάρχει με μηχανισμούς συναινετικής επίλυσης. Η πρόκληση για την Ελλάδα και την ΕΕ είναι να εξασφαλίσουν ότι οι μηχανισμοί αυτοί είναι οικονομικά προσιτοί, ποιοτικοί, ανεξάρτητοι και πραγματικά προσβάσιμοι σε πολίτες και επιχειρήσεις, ώστε η ταχύτητα επίλυσης των διαφορών να συμβαδίζει με την προστασία των δικαιωμάτων και την ισότιμη πρόσβαση στη δικαιοσύνη.

ΣΧΟΛΙΑ Ο.Κ.Ε. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ Ν/Σ

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι το υπό εξέταση Σχέδιο Νόμου, δεν περιορίζεται σε μία απλή κωδικοποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας. Αφενός, προβαίνει σε μία «συστέγαση» ανομοιογενών θεσμών, ήτοι της διαιτησίας και της διαμεσολάβησης. Η διαιτησία αποσκοπεί στην επίλυση της διαφοράς **από τρίτον**, τον διαιτητή, με απόφαση τα αποτελέσματα της οποίας εξομοιώνονται με αυτά της δικαστικής, ενώ η διαμεσολάβηση αποσκοπεί στην επίλυση της διαφοράς **από τα ίδια τα μέρη με τη μεσολάβηση τρίτου**. **Η διαφορά είναι θεμελιώδης και θα μπορούσε να είναι επαρκής λόγος για τη μη συμπερίληψη των δύο θεσμών στο ίδιο σχέδιο νόμου.** Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να είναι σαφές τουλάχιστον ότι τα άρθρα 4 έως και 10 και 12 έως και 15 **δεν εφαρμόζονται στη διαιτησία**, διότι η ρύθμισή τους δεν συνάδει με τον θεσμό, καθώς δεν υπάρχει λειτουργική συσχέτιση μεταξύ αυτής και των μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών.

Αφετέρου, το υπό εξέταση Σχέδιο Νόμου εισάγει σημαντικές θεσμικές μεταβολές ως προς το πεδίο της υποχρεωτικής προδικαστικής προσφυγής σε εναλλακτική επίλυση διαφορών, σε διαμεσολάβηση ή δικαστική μεσολάβηση, την εισαγωγική συνεδρία, τον ρόλο του διαμεσολαβητή, τις συνέπειες της απόρριψης πρότασης επίλυσης, τα οικονομικά κίνητρα και τις κυρώσεις, την ψηφιοποίηση της διαδικασίας, την εκπαίδευση, πιστοποίηση και διαβάθμιση των διαμεσολαβητών και τις ειδικές μορφές διαμεσολάβησης.

Ιδιαίτερης σημασίας είναι η συστηματική πλέον ρύθμιση ειδικών πεδίων, μεταξύ των οποίων η οικογενειακή, η κτηματολογική, η σχολική και η εμπορική διαμεσολάβηση. Το Σχέδιο περιλαμβάνει, μάλιστα, για τη σχολική διαμεσολάβηση ένα ολοκληρωμένο πλέγμα διατάξεων από το άρθρο 103 έως το άρθρο 111 και για την εμπορική διαμεσολάβηση τα άρθρα 120 έως 122.

Η κατάρτιση ενός ενιαίου και συνεκτικού θεσμικού πλαισίου για τις ενναλακτικές μεθόδους επίλυσης διαφορών και ειδικότερα για τη διαμεσολάβηση αποτελεί κατ’ αρχήν σημαντική μεταρρυθμιστική πρωτοβουλία. Η συγκέντρωση διάσπαρτων ρυθμίσεων, η πρόβλεψη ειδικών μορφών διαμεσολάβησης, η

αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων και η συστηματικότερη οργάνωση της εκπαίδευσης και των μητρώων μπορούν να ενισχύσουν την αναγνωρισιμότητα και την αξιοπιστία του θεσμού.

Ακριβώς όμως για το λόγο αυτό -όπως έχει επισημανθεί από την Ο.Κ.Ε. και σε προηγούμενες Γνώμες της- απαραίτητη κρίνεται στο πλαίσιο τήρησης των κανόνων της καλής νομοθέτησης η παροχή επαρκούς χρόνου για την διαβούλευση επί προτεινόμενων νομοθετημάτων ή/ και τροποποιήσεων αυτών (ιδίως Κωδίκων οι οποίοι πρέπει να αντιμετωπίζονται ως σύστημα κανόνων δικαίου με συνοχή, σαφήνεια, συνεκτικότητα και πληρότητα). Η Ο.Κ.Ε. επαναλαμβάνει δε και στο πλαίσιο της παρούσας Γνώμης την θέση της ότι τόσο τα εξολοκλήρου νέα νομοθετήματα, όσο οι τυχόν προτεινόμενες τροποποιήσεις σε υφιστάμενες διατάξεις, όσο και οι τυχόν προτεινόμενες τροποποιήσεις σε υφιστάμενες διατάξεις, όσο και οι τυχόν προτεινόμενες τροποποιήσεις σε υφιστάμενες διατάξεις θα πρέπει να συνοδεύονται εγκαίρως από πλήρη αιτιολογική έκθεση και έκθεση ανάλυσης συνεπειών της ρύθμισης, καθώς και να έχουν την απαραίτητη επιστημονική τεκμηρίωση, την οποία εγγυώνται οι νομοπαρασκευαστικές επιτροπές. Η δε έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους επί των σχεδίων νόμου μπορεί να αποτελέσει βαρόμετρο των οικονομικών επιπτώσεων της εκάστοτε ρύθμισης. [7]

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι και σε αυτήν την περίπτωση η παράλειψη έγκαιρης ανάρτησης/γνωστοποίησης αιτιολογικής έκθεσης/έκθεσης ανάλυσης συνεπειών παράλληλα με την ανάρτηση/γνωστοποίηση του νομοσχεδίου δυσχεραίνει περαιτέρω την έγκυρη και έγκαιρη αξιολόγηση των προτεινόμενων διατάξεων και τη δυνατότητα να καταστεί κατανοητός ο σκοπός αυτών και το κατεπείγον της διαδικασίας διαβούλευσης, η οποία είναι απαραίτητο ιδίως στο πλαίσιο κατάρτισης ενός Κώδικα να είναι εκτενής. Σημειώνεται, δε, ότι όσον αφορά το υπό επεξεργασία νομοσχέδιο η απαραίτητη Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης, για ακόμη μία φορά, απεστάλη στην Ο.Κ.Ε. με μεγάλη καθυστέρηση, ήτοι μόλις στις 21-09-2026.

[7] https://oke.gr/sites/default/files/372-oke-gnomi_shn_yp._dikaiosynis-eniaio_psifiako_mitroo_diafthoras.pdf

Επί της ουσίας αναλυτικότερα, το Σχέδιο Νόμου και ειδικά στα άρθρα για τη διαμεσολάβηση εισάγονται σημαντικές προβλέψεις που φαίνεται να κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση, όπως η θέσπιση οικονομικών κινήτρων και φορολογικών απαλλαγών υπέρ της διαμεσολάβησης (όπου βεβαίως υφίσταται περιθώριο και περαιτέρω βελτίωσης) με απαλλαγή πρακτικών και διαδικαστικών πράξεων από τέλη, δικαστικό ένσημο και το Ψηφιακό Τέλος Συναλλαγής (άρθρο 90), η ρητή αναγνώριση και οργάνωση της εμπορικής διαμεσολάβησης (άρθρα 120-122) μέσω επιμελητηρίων και επαγγελματικών ή επιστημονικών φορέων και η αναβάθμιση του θεσμικού πλαισίου ποιότητας μέσω της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης, των Μητρώων Διαμεσολαβητών και της εκπαίδευσης και διαπίστευσης διαμεσολαβητών (άρθρα 127-153), καθώς συνιστούν κρίσιμη προϋπόθεση για την εμπιστοσύνη της αγοράς στον θεσμό.

Θετικά αξιολογείται, επίσης, η πρόθεση ενίσχυσης της δικαστικής μεσολάβησης, οι στόχοι αυτοί, όμως, πρέπει να υπηρετηθούν με ρυθμίσεις σαφείς, εφαρμόσιμες και ανάλογες προς τις πραγματικές ανάγκες των εμπλεκομένων και της δικαστηριακής πρακτικής.

Την ίδια στιγμή όμως οι προτεινόμενες διατάξεις εμφανίζουν σημαντικές δυσχέρειες, καθώς εισάγουν στη διαδικασία έντονα δικονομικά χαρακτηριστικά, τα οποία δεν συνάδουν πάντοτε με τη φύση και τον σκοπό του θεσμού. Η πρόβλεψη αυστηρών προθεσμιών, τυπικών διαδικασιών και στοιχείων υποχρεωτικότητας ενδέχεται να περιορίσει την ιδιωτική αυτονομία και την ελεύθερη βούληση των μερών, αρχές που αποτελούν βασικά γνωρίσματα της διαμεσολάβησης.

Το νομοσχέδιο εν γένει διακηρύσσει ως στόχο την επιτάχυνση της δικαιοσύνης μέσω της διαμόρφωσης ενός συνεκτικού πλαισίου εναλλακτικών μορφών επίλυσης διαφορών. Στην πράξη όμως διαμορφώνει ένα ιδιαίτερα σύνθετο τοπίο διαφορετικών, υποχρεωτικών ή εθελοντικών επιλογών, με την αίσθηση που διαμορφώνεται να οδηγεί στην εκτίμηση ότι τελικά σε ό,τι αφορά ιδιαίτερα στις εμπορικές διαφορές ενδέχεται να αυξηθεί τόσο το κόστος όσο και ο χρόνος επίλυσης των διαφορών.

Εξάλλου, η διαμεσολάβηση αντλεί σημαντικό μέρος της αποτελεσματικότητάς της από την ευελιξία της διαδικασίας. Η λεπτομερής νομοθετική ρύθμιση κάθε σταδίου και η σύνδεσή του με προθεσμίες, υποχρεωτικές ενέργειες, κυρώσεις και δικονομικές συνέπειες μπορεί να οδηγήσει σταδιακά σε μία «δικονομοποίηση» της διαμεσολάβησης, η οποία δεν είναι συμβατή με τη φύση του θεσμού.

Παράλληλα, η «δικονομοποίηση» αυτή σε συνδυασμό με τυχόν ελλιπή πρόβλεψη περί αναλογικής επιβολής κυρώσεων, θα μπορούσαν να λειτουργήσουν αποτρεπτικά καθιστώντας τη διαμεσολάβησης γραφειοκρατικό βάρος, αντί μια χρήσιμη κα ελκυστική επιλογή.

Αναλυτικότερα, η Ο.Κ.Ε. διαπιστώνει ότι το ίδιο το σχέδιο του Κώδικα είναι πολύ ευρύτερο από μια απλή κωδικοποίηση της διαμεσολάβησης, αφού εισάγει α) υποχρεωτική προδικαστική διαδικασία για σημαντικό εύρος διαφορών, β) ειδικές μορφές διαμεσολάβησης και δικαστικής μεσολάβησης, γ) νέα κίνητρα και κυρώσεις, δ) ψηφιακή πύλη, ε) νέο σύστημα μητρώων και διαβάθμισης των διαμεσολαβητών, και δ) πειθαρχικό και εκπαιδευτικό πλαίσιο.

Ήδη δε από την πρώτη ανάγνωση εντοπίζονται ορισμένα ζητήματα τα οποία ενδέχεται να αποτελέσουν τροχοπέδη στην αποτελεσματική εφαρμογή του υπό επεξεργασία Κώδικα. Ειδικότερα : i) η πολύ μεγάλη διεύρυνση της υποχρεωτικής προδικαστικής προσφυγής, ii) η σχέση υποχρεωτικότητας και εθελοντικού χαρακτήρα της διαμεσολάβησης, iii) η νέα δυνατότητα του διαμεσολαβητή να υποβάλλει πρόταση επίλυσης και οι συνέπειες της απόρριψής της, iv) η προστασία της εμπιστευτικότητας, v) η οικονομική επιβάρυνση των μερών και vi) η διαβάθμιση των διαμεσολαβητών, αποτελούν τέτοια παραδείγματα.

Από την ανάγνωση των άρθρων του Σχεδίου Νόμου αναδεικνύονται ακόμη εντονότερα κάποιοι προβληματισμοί/αντιφάσεις αναφορικά με το ρόλο του διαμεσολαβητή. Πιο συγκεκριμένα, εάν αντιπαραβληθεί ο ρόλος που αποδίδεται στον διαμεσολαβητή ενδεικτικά πχ με το **άρθρο 3 στοιχ. ιστ΄** του Κώδικα, η αντίφαση αυτή γίνεται πιο αντιληπτή: Ο διαμεσολαβητής <u>δεν μπορεί</u> να έχει δυνατότητα διορισμού πραγματογνώμονα, αφού δεν είναι δικαστής, ούτε διαιτητής για να μπορεί να «διορίζει». Πρόκειται για σύγχυση μεταξύ διαμεσολάβησης και

διαιτησίας. Η συμμετοχή πραγματογνώμονα στην διαμεσολάβηση μπορεί να γίνει μόνο κατόπιν συμφωνίας των μερών και διέπεται από την διάταξη του άρθρου 11 του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών.

Ομοίως, με το **άρθρο 81** ο διαμεσολαβητής απομακρύνεται από τον κατεξοχήν υποστηρικτικό και ουδέτερο ρόλο του και αποκτά χαρακτηριστικά οιονεί δικαιοδοτικού οργάνου, καθώς καλείται να διατυπώσει συγκεκριμένη πρόταση επίλυσης της διαφοράς, η απόρριψη της οποίας μπορεί να συνδεθεί με δυσμενείς συνέπειες για τα μέρη. Μία τέτοια μετατόπιση είναι ικανή να επηρεάσει την εμπιστοσύνη των μερών προς το πρόσωπο και τη λειτουργία του διαμεσολαβητή και να δημιουργήσει αμφιβολίες ως προς την ουδετερότητα και την αμεροληψία του, υπονομεύοντας τελικά τις ίδιες τις προϋποθέσεις επιτυχίας της διαμεσολάβησης.

Η διαμεσολάβηση, ως εκ της φύσεως και του σκοπού της, είναι απαραίτητο να παραμένει μία διαδικασία υποστηρικτική και διευκολυντική για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, στην οποία τα ίδια τα μέρη διατηρούν την ευθύνη και την ελευθερία διαμόρφωσης της λύσης. Δεν είναι σκόπιμο να εξελίσσεται ούτε σε ένα πρόσθετο υποχρεωτικό δικονομικό στάδιο πριν ή κατά τη διάρκεια της δίκης, ούτε -πολύ περισσότερο- σε διαδικασία στην οποία δημιουργείται έμμεση πίεση για την επίτευξη συγκεκριμένου αποτελέσματος. Υπό το πρίσμα αυτό, προβληματισμό, επίσης, προκαλεί η σύνδεση της μη αποδοχής της πρότασης του διαμεσολαβητή με δυσμενείς οικονομικές συνέπειες, έστω και μέσω της κατανομής ή της επαύξησης της δικαστικής δαπάνης, όπως προβλέπεται στο άρθρο **81 παρ. 6** σε συνδυασμό με το άρθρο **89 παρ. 1.** Η επιλογή αυτή ενδέχεται να προσδώσει στην πρόταση του διαμεσολαβητή χαρακτήρα έμμεσης πίεσης προς τα μέρη, ο οποίος δύσκολα συμβιβάζεται με την ελεύθερη και συναινετική διαμόρφωση της λύσης που βρίσκεται στον πυρήνα του θεσμού της διαμεσολάβησης.

Ιδιαίτερο προβληματισμό προκαλεί και η ρύθμιση του **άρθρου 89 παρ. 1,** σύμφωνα με την οποία το δικαστήριο καλείται, μετά την έκδοση της κρίσης του επί της ουσίας της διαφοράς, να εξετάσει κατά πόσον το περιεχόμενο της απόφασής του συμπίπτει, εν όλω ή εν μέρει, με πρόταση επίλυσης που είχε προηγουμένως

διατυπωθεί στο πλαίσιο της διαμεσολάβησης και δεν έγινε αποδεκτή από κάποιο από τα μέρη. Η διαπίστωση αυτή συνδέεται περαιτέρω με δυσμενείς συνέπειες ως προς την κατανομή της δικαστικής δαπάνης για το μέρος που είχε απορρίψει την πρόταση του διαμεσολαβητή. Με τον τρόπο αυτό, όμως, η ελεύθερη επιλογή ενός μέρους να μη συναινέσει στην προτεινόμενη λύση αποκτά εκ των υστέρων οικονομικό και δικονομικό κόστος, γεγονός που προσδίδει στη σχετική ρύθμιση έντονα αποτρεπτικό, αν όχι κυρωτικό, χαρακτήρα.

Περαιτέρω, η σύνδεση της δικαστικής απόφασης με το περιεχόμενο πρότασης που διατυπώθηκε κατά τη διαμεσολάβηση δημιουργεί σοβαρό ζήτημα ως προς τη σαφή διάκριση μεταξύ της διαμεσολαβητικής και της δικαιοδοτικής λειτουργίας. Αντί να ενισχύει τον θεσμό, η συγκεκριμένη επιλογή ενδέχεται να αποδυναμώσει την εμπιστοσύνη των μερών στη διαμεσολάβηση, καθώς η πρόταση του διαμεσολαβητή παύει να αποτελεί απλώς ένα εργαλείο διευκόλυνσης της συναινετικής επίλυσης και αποκτά δυνητική σημασία για τη μεταγενέστερη δικαστική μεταχείριση του μέρους που την απέρριψε. Υπό την έννοια αυτή, η διάταξη όχι μόνο απομακρύνεται από τον εθελούσιο και συναινετικό χαρακτήρα της διαμεσολάβησης, αλλά ενδέχεται τελικά να λειτουργήσει αντίθετα προς τον ίδιο τον σκοπό της, καθιστώντας τα μέρη περισσότερο επιφυλακτικά απέναντι στη διαδικασία και στον διαμεσολαβητή.

Επιπλέον, προς αποφυγή παρερμηνειών απαραίτητο κρίνεται <u>να εξαιρεθούν</u> <u>ρητά από την υποχρεωτική προδικαστική προσφυγή σε διαμεσολάβηση οι εργατικές διαφορές</u>, δεδομένου ότι ο εργαζόμενος δεν δύναται να παραιτηθεί των εργασιακών δικαιωμάτων του και επομένως δεν έχει και εξουσία διάθεσης του αντικειμένου της διαφοράς, εφόσον το σχετικό άρθρο 19 παρ. 1 περ. β΄ του Κώδικα παραπέμπει σε σιωπηρή επέκταση του υποχρεωτικού μηχανισμού στις εργατικές διαφορές, αλλά χωρίς να διευκρινίζει κάτι περισσότερο. Σε κάθε περίπτωση, οποιαδήποτε ρύθμιση περί δυνατότητας εναλλακτικής επίλυσης (ακόμα και στο πλαίσιο συμφωνίας των μερών) στο πεδίο των εργατικών διαφορών, (ακόμα δηλαδή και σε επίπεδο ζητημάτων που δεν εμπίπτουν σε διατάξεις δημοσίας τάξης και για τα οποία υφίσταται εξουσία διάθεσης) δεν θεωρείται σκόπιμο να αποτελεί

αντικείμενο του παρόντος νομοσχεδίου, ιδίως λόγω του ιδιαίτερου χαρακτήρα του εργατικού δικαίου ως πρωτίστως και κατεξοχήν προστατευτικού δικαίου.

Τέλος, **όσον αφορά την υπαγωγή των καταναλωτικών διαφορών** στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του υπό επεξεργασία νομοσχεδίου είναι σημαντικό, προκειμένου να αποφευχθεί πιθανός κίνδυνος αλληλεπικαλύψεων διατάξεων, οι διατάξεις αυτές να επανεξεταστούν και να διαμορφωθούν καταλλήλως κατόπιν συνεκτίμησης και εναρμόνισής τους προς το πεδίο εφαρμογής και το περιεχόμενο της Οδηγίας ΕΕ 2025/2647 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2025 (για την τροποποίηση της οδηγίας 2013/11/ΕΕ για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και την τροποποίηση των οδηγιών (ΕΕ) 2015/2302, (ΕΕ) 2019/2161 και (ΕΕ) 2020/1828 μετά τη διακοπή της λειτουργίας της ευρωπαϊκής πλατφόρμας ηλεκτρονικής επίλυσης διαφορών), η οποία αναμένεται να ενσωματωθεί σύντομα στην ελληνική έννομη τάξη (και πάντως έως τις 20.3.2028).

ΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

Στη συγκεκριμένη ενότητα αξιολογούνται οι προτεινόμενες ρυθμίσεις του υπό επεξεργασία νομοσχεδίου με ανάλυση κατ' άρθρο.

ΜΕΡΟΣ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΣΚΟΠΟΣ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1- Σκοπός

Δεδομένης της ουσιώδους διαφοροποίησης της διαιτησίας από τις ρυθμιζόμενες μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και προς αποφυγή συγχύσεων, προτείνεται η σαφής διάκρισή τους ως ακολούθως:

*«Σκοπός του παρόντος Κώδικα είναι η θέσπιση ενιαίου και συνεκτικού πλαισίου **για τη διαιτησία** και την εφαρμογή μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, με στόχο την προστασία των δικαιωμάτων των μερών, την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στη λειτουργία των σχετικών διαδικασιών, τη συμβολή στην αποσυμφόρηση των δικαστηρίων και την εν γένει βελτίωση της απονομής της δικαιοσύνης».*

Άρθρο 2- Αντικείμενο

Για τους ίδιους ως άνω λόγους και επειδή δεν υφίσταται λογική ή λειτουργική συσχέτιση μεταξύ της διαιτησίας και της εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, προτείνεται η ακόλουθη διατύπωση:

*«Αντικείμενο του παρόντος Κώδικα αποτελεί η ρύθμιση **της διαιτησίας** και των μεθόδων εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, ο ορισμός των γενικών αρχών και των κανόνων λειτουργίας τους, η μεταξύ τους λειτουργική συσχέτιση, καθώς και ο καθορισμός των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των μερών».*

Άρθρο 3- Ορισμοί

Για τους ίδιους ως άνω λόγους προτείνονται οι ακόλουθες αλλαγές:

α) Ως «διαιτησία» νοείται η διαδικασία~~1~~, η οποία διεξάγεται είτε υπό την οργανωτική ευθύνη και σύμφωνα με τους κανόνες οργανισμού θεσμικής διαιτησίας είτε ως ad hoc διαιτησία, βάσει συμφωνίας διαιτησίας και σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα και περατώνεται με την έκδοση δεσμευτικής απόφασης.

Περαιτέρω, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το κύρος της διαιτητικής ρήτρας δεν αποτελεί προϋπόθεση για τη συγκρότηση διαιτητικού δικαστηρίου. Επομένως, αν η ρήτρα δεν είναι έγκυρη, το δικαστήριο απορρίπτει τη διαιτητική αγωγή λόγω έλλειψης δικαιοδοσίας, χωρίς να θίγεται το κύρος της συγκρότησης του ίδιου του διαιτητικού δικαστηρίου, όπως και το κύρος της συμφωνίας διαιτητικών υπηρεσιών (πρβλ. άρθ. 42). Προς αποφυγή παρανοήσεων προτείνεται αναδιατύπωση ως ακολούθως:

«β) Ως «διαιτητικό δικαστήριο» νοείται το όργανο επίλυσης διαφορών, που αποτελείται από έναν (1) ή περισσότερους διαιτητές και το οποίο επιλαμβάνεται διαφορών που ~~υπ~~άγονται ~~σε διαιτησία βάσει έγκυρης συμφωνίας διαιτησίας~~ενώπιόν του».

Ο ορισμός της ***«ιδιωτικής διαφοράς»*** δεν είναι επιστημονικά δόκιμος, συνεπώς προτείνεται η διαγραφή της φράσης «εφόσον το δικαίωμα αυτό υπόκειται σε ελεύθερη διάθεση κατά το ουσιαστικό δίκαιο». Βλ. και ορθή διατύπωση στο άρθ. 23 παρ. 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 5 – Γενικές αρχές / αυτονομία των μερών και καλή πίστη

Η αρχή της αυτονομίας των μερών προϋποθέτει ότι τα μέρη βρίσκονται σε θέση να συμμετέχουν ουσιαστικά και ισότιμα στη διαδικασία. Στις καταναλωτικές διαφορές η τυπική ισότητα δεν συνεπάγεται πάντοτε πραγματική ισορροπία, λόγω της οικονομικής, πληροφοριακής και διαπραγματευτικής υπεροχής που μπορεί να διαθέτει ο προμηθευτής.

Προτείνεται, συνεπώς, η προσθήκη γενικής αρχής σύμφωνα με την οποία:

«Κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για την πραγματική ισότητα των μερών και την αποτροπή εκμετάλλευσης ουσιώδους οικονομικής, πληροφοριακής ή διαπραγματευτικής ανισορροπίας, ιδίως όταν ένα από τα μέρη είναι καταναλωτής.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΑΡΧΕΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΜΕΘΟΔΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 13 – Επιλογή της κατάλληλης διαδικασίας επίλυσης της διαφοράς

Τα προβλεπόμενα στο παραπάνω άρθρου αναφορικά με την επιλογή μεθόδου εναλλακτικής επίλυσης διαφορών βάσει της οικονομικής αξίας της διαφοράς, εγείρει προβληματισμό ως προς την αποτελεσματικότητα της ρύθμισης. Ειδικότερα, η ως άνω ρύθμιση που προκρίνει με κατευθυντήρια οδηγία τη διαμεσολάβηση για αντικείμενο έως 250.000€, ενώ τη διαιτησία για άνω των 250.000€ αυτοαναιρείται ως προς το σκοπό του προτείνοντας μια μέθοδο πολύ πιο ακριβή για τον πολίτη και για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Σε κάθε περίπτωση ο δογματικός αυτός διαχωρισμός με βάση το ποσό περιορίζει την αυτονομία των μερών, καθώς η διαμεσολάβηση ως γνωστόν εφαρμόζεται διεθνώς με επιτυχία και σε μεγάλες εμπορικές διαφορές.

Πιο συγκεκριμένα, η επιλογή της κατάλληλης διαδικασίας εναλλακτικής επίλυσης δεν κρίνεται σκόπιμο να συναρτάται πρωτίστως με το χρηματικό αντικείμενο της διαφοράς. Η αξία της απαίτησης δεν αποτυπώνει κατ' ανάγκην τη φύση και την πολυπλοκότητα της υπόθεσης, τη σχέση μεταξύ των μερών ή τις ιδιαίτερες ανάγκες τους. Συνεπώς, η επιλογή της διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης για τον πολίτη βάσει της οικονομικής αξίας της διαφοράς για διαφορές με αξία αντικειμένου έως διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ δεν συνάδει ουδόλως με τη φιλοσοφία του ίδιου του θεσμού.

Για τον πολίτη, το ουσιαστικό όφελος έγκειται στη δυνατότητα επιλογής μιας διαδικασίας προσαρμοσμένης στη δική του υπόθεση και όχι σε ένα γενικό χρηματικό κριτήριο. Η διαμεσολάβηση μπορεί να του προσφέρει τη δυνατότητα να

συμμετέχει ενεργά στη διαμόρφωση της λύσης, να εξετάσει περισσότερες επιλογές διευθέτησης και, εφόσον επιτευχθεί συμφωνία, να περιορίσει τον χρόνο, το κόστος και την αβεβαιότητα που ενδέχεται να συνεπάγεται η συνέχιση της αντιδικίας. Τα οφέλη αυτά δεν εξαρτώνται αποκλειστικά από το ύψος της απαίτησης, αλλά κυρίως από την καταλληλότητα της διαδικασίας για τη συγκεκριμένη διαφορά και από την ελεύθερη συμμετοχή των μερών.

Προτείνεται, συνεπώς, το άρθρο 13 να κατοχυρώνει με σαφήνεια την ελευθερία επιλογής των μερών, χωρίς να δημιουργεί την εντύπωση ότι η διαμεσολάβηση προορίζεται κυρίως για διαφορές μικρότερης οικονομικής αξίας. Τα μέρη έχουν την ελευθερία να επιλέγουν τη διαδικασία επίλυσης της διαφοράς τους, ανεξάρτητα από την οικονομική της αξία. Στην πράξη, η διαμεσολάβηση επιλέγεται συχνά για εμπορικές διαφορές μεγάλου αντικειμένου, καθώς μπορεί να προσφέρει ταχύτερη και οικονομικότερη επίλυση, με αμοιβαία αποδεκτή συμφωνία που ευνοεί τη διατήρηση της επιχειρηματικής συνεργασίας.

Άρθρο 14- Εξαιρέσεις λόγω φύσης της διαφοράς

Χρήσιμη εξειδίκευση θα αποτελούσε μια ρητή αναφορά στο άρθρο 14 περί ασφαλιστικών δικλείδων στις εργατικές διαφορές για την περίπτωση εκούσιας προσφυγής με την πρόβλεψη:

α) ακυρότητας προκαταβολικών ρητρών: Κάθε ρήτρα υπαγωγής σε διαμεσολάβηση που ενσωματώνεται στη σύμβαση πρόσληψης ή πριν από τη γέννηση της συγκεκριμένης διαφοράς είναι απολύτως άκυρη.

β) απαγόρευσης κάθε άμεσης ή έμμεσης αποδυνάμωσης της δημόσιας προστασίας: Η προσφυγή στη διαμεσολάβηση δεν αναστέλλει, δεν υποκαθιστά και δεν περιορίζει το δικαίωμα του εργαζομένου να προσφεύγει ατελώς στην Επιθεώρηση Εργασίας για την άσκηση των ελεγκτικών και κυρωτικών της αρμοδιοτήτων, ούτε θίγει την προνομιακή πρόσβασή του στα Δικαστήρια με τη διαδικασία των εργατικών διαφορών.

Άρθρο 18 – Χρηματική κύρωση για αποχή από εισαγωγική συνεδρία

Η πρόβλεψη χρηματικής κύρωσης για την αδικαιολόγητη μη συμμετοχή πρέπει να συνοδεύεται από αυξημένες εγγυήσεις αναλογικότητας, ώστε η κύρωση να μην καταλήγει σε δυσανάλογο περιορισμό της πρόσβασης στη δικαιοσύνη και να μη λειτουργεί αποτρεπτικά ως προς το θεσμό της διαμεσολάβησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΣΕ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 19 - Υπαγόμενες διαφορές

Όσον αφορά την παραπάνω ρύθμιση, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί απαραίτητη:

Α) Την αποσαφήνιση της εξουσίας διάθεσης των δημόσιων φορέων και του πεδίου εφαρμογής **του άρθρου 19** ως προς τις δημόσιες επιχειρήσεις.

Η ρύθμιση του άρθρου 19 κινείται προς θετική κατεύθυνση, καθώς διευρύνει και προσδιορίζει τις κατηγορίες διαφορών που υπάγονται στην υποχρεωτική προδικασία της διαμεσολάβησης. Για να καταστεί, ωστόσο, η εφαρμογή της ουσιαστική και αποτελεσματική στην πράξη, κρίνεται σκόπιμο να αποσαφηνιστούν δύο επιμέρους ζητήματα, τα οποία διαφορετικά ενδέχεται να οδηγήσουν σε διαφορετικές ερμηνείες ή ακόμη και σε αποδυνάμωση της προβλεπόμενης διαδικασίας.

Εξουσία διάθεσης του Ελληνικού Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και των Ν.Π.Δ.Δ.

Η παράγραφος 2 προβλέπει την υπαγωγή στην υποχρεωτική διαμεσολάβηση των διαφορών που αφορούν στις πρώτες κτηματολογικές εγγραφές και στις οποίες εμπλέκεται το Ελληνικό Δημόσιο. Η πρόβλεψη αυτή, προκειμένου να αποκτήσει πραγματικό περιεχόμενο, θα πρέπει να συνοδεύεται από σαφή ρύθμιση ως προς την εξουσία διάθεσης του αντικειμένου της διαφοράς.

Στην πράξη, η επίκληση από δημόσιους φορείς της έλλειψης σχετικής εξουσίας μπορεί να οδηγήσει σε τυπική μόνο συμμετοχή στη διαδικασία, χωρίς πραγματική δυνατότητα διαπραγμάτευσης και επίτευξης συμφωνίας. Με τον τρόπο

αυτό υπάρχει κίνδυνος η υποχρεωτική προδικασία να περιοριστεί σε μία διαδικαστική διατύπωση, χωρίς ουσιαστική συμβολή στην εξωδικαστική επίλυση της διαφοράς.

Για τον λόγο αυτό θα ήταν σκόπιμο να προβλεφθεί ρητώς ότι, ως προς τις διαφορές που εμπίπτουν στην παράγραφο 2, το Ελληνικό Δημόσιο, οι Ο.Τ.Α. και τα Ν.Π.Δ.Δ. τεκμαίρεται ότι διαθέτουν την αναγκαία εξουσία διάθεσης του αντικειμένου της διαφοράς, με την επιφύλαξη και εφαρμογή των ειδικότερων προβλέψεων του άρθρου 100 του Κώδικα.

Διαφορές με δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς

Αντίστοιχη διευκρίνιση απαιτείται και ως προς την περίπτωση ζ΄ της παραγράφου 1. Το ιδιοκτησιακό και εταιρικό καθεστώς αρκετών επιχειρήσεων που κατά το παρελθόν λειτουργούσαν ως ΔΕΚΟ έχει μεταβληθεί σημαντικά, με χαρακτηριστικό παράδειγμα τη ΔΕΗ Α.Ε. Το γεγονός αυτό μπορεί να δημιουργήσει αμφισβητήσεις ως προς το εάν οι σχετικές διαφορές εξακολουθούν να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης.

Η εφαρμογή της ρύθμισης δεν θα πρέπει να εξαρτάται αποκλειστικά από την εκάστοτε εταιρική μορφή της επιχείρησης ή από το ποσοστό συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στο μετοχικό της κεφάλαιο. Κρίσιμο στοιχείο θα πρέπει να αποτελεί η φύση της διαφοράς και ιδίως η σχέση της επιχείρησης με τους χρήστες, καταναλωτές ή τρίτους στο πλαίσιο των υπηρεσιών που παρέχει.

Συνεπώς, για λόγους ασφάλειας δικαίου και ενιαίας εφαρμογής του άρθρου 19, προτείνεται να καταστεί σαφές ότι οι σχετικές αστικές και εμπορικές διαφορές υπάγονται στην προβλεπόμενη διαδικασία ανεξάρτητα από μεταβολές στη μετοχική σύνθεση, στο ιδιοκτησιακό καθεστώς ή από την εισαγωγή των επιχειρήσεων αυτών σε οργανωμένη αγορά.

Β) Την αναγκαιότητα υπαγωγής των τραπεζικών διαφορών στην υποχρεωτική προδικαστική διαδικασία διαμεσολάβησης

Αναλυτικότερα, ιδιαίτερη αναφορά κρίνεται σκόπιμο να γίνει στις διαφορές που ανακύπτουν από συμβατικές σχέσεις με πιστωτικά και λοιπά χρηματοδοτικά ιδρύματα. Πρόκειται για διαφορές που καταλαμβάνουν ευρύ φάσμα της συναλλακτικής ζωής, όπως ενδεικτικά συμβάσεις δανείου και πίστωσης, αλληλόχρεους λογαριασμούς, στεγαστική και καταναλωτική πίστη, καθώς και λοιπές χρηματοδοτικές συμβάσεις. Εφόσον το αντικείμενό τους βρίσκεται στην εξουσία διάθεσης των μερών, οι διαφορές αυτές είναι κατ' αρχήν δεκτικές επίλυσης μέσω διαμεσολάβησης. Άλλωστε, η τραπεζική και χρηματοοικονομική διαμεσολάβηση δεν αποτελεί άγνωστο θεσμό στην ελληνική έννομη τάξη και πρακτική, ενώ το ίδιο το Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει φιλοξενήσει προγράμματα ειδικής μετεκπαίδευσης με αντικείμενο την τραπεζική διαμεσολάβηση και τη ρύθμιση δανειακών οφειλών.

Η ρητή ένταξη της τραπεζικής διαμεσολάβησης στο υπό διαμόρφωση ενιαίο θεσμικό πλαίσιο θα μπορούσε να παράσχει στα μέρη μία οργανωμένη διαδικασία αναζήτησης συναινετικής και, όπου αυτό είναι εφικτό, οριστικής διευθέτησης της διαφοράς, χωρίς να υποκαθιστά τους ήδη υφιστάμενους ειδικούς μηχανισμούς. Πράγματι, στο πεδίο των τραπεζικών διαφορών λειτουργούν ήδη ο Κώδικας Δεοντολογίας του ν. 4224/2013 και ο εξωδικαστικός μηχανισμός του ν. 4738/2020, οι οποίοι δεν ταυτίζονται λειτουργικά με τη διαμεσολάβηση. Όπως έχει επισημανθεί κατά καιρούς, η διαμεσολάβηση μπορεί να αποκτήσει ιδιαίτερη πρακτική σημασία όταν η ρύθμιση που επιτεύχθηκε μέσω άλλου εξωδικαστικού μηχανισμού δεν τηρείται και ανακύπτει εκ νέου διαφορά μεταξύ των μερών.

Για τον λόγο αυτό προτείνεται η προσθήκη στην παρ. 1 του άρθρου 19 νέας περ. η΄, ως εξής:

«η) οι διαφορές που απορρέουν από συμβατικές σχέσεις φυσικών ή νομικών προσώπων με πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα, καθώς και με εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις, ιδίως από συμβάσεις δανείου, πίστωσης, αλληλόχρεου λογαριασμού και λοιπές χρηματοδοτικές συμβάσεις,

εφόσον το αντικείμενο της διαφοράς βρίσκεται στην εξουσία διάθεσης των μερών. Εξαιρούνται οι διαφορές κατά το μέρος που αφορούν δικαιώματα ή υποχρεώσεις απορρέουσες από διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, καθώς και όσες υπάγονται σε ειδικές διαδικασίες συλλογικής προστασίας των καταναλωτών. Η εφαρμογή της παρούσας περίπτωσης δεν θίγει τις ειδικές διαδικασίες ρύθμισης οφειλών και εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.»

Με την προσθήκη αυτή αναγνωρίζεται αυτοτελώς η τραπεζική διαμεσολάβηση ως πεδίο εφαρμογής του Κώδικα, με παράλληλη διατήρηση των ειδικών μηχανισμών που ήδη προβλέπει η νομοθεσία. Η πρόβλεψη αυτή θα μπορούσε να συμβάλει στη συστηματικότερη αξιοποίηση της διαμεσολάβησης στις σχέσεις οφειλετών, πιστωτικών ιδρυμάτων και εταιρειών διαχείρισης απαιτήσεων, χωρίς να καταλαμβάνει ζητήματα αναγκαστικού δικαίου ή διαφορές στις οποίες τα μέρη δεν διαθέτουν ελεύθερα το αντικείμενό τους.

Πιο ειδικά όσον αφορά τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής (άρθρα 19 & 76)

Οι διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 614 ΚΠολΔικ χρήσιμο είναι να σχολιαστούν αναλυτικότερα στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής του υπό επεξεργασία νομοσχεδίου ως εξής:

Μισθωτικές διαφορές

Στο συγκεκριμένο πεδίο υπάγονται τόσο οι αστικές όσο και οι εμπορικές μισθώσεις και πράγματι εν προκειμένω η ενημέρωση μέσω της Εισαγωγικής Συνεδρίας Διαμεσολάβησης μπορεί να βοηθήσει τα μέρη να κατανοήσουν τη λειτουργία του θεσμού και τη διευκόλυνση που αυτός μπορεί να προσφέρει για την επίλυση της διαφοράς τους χωρίς την προσφυγή στη δικαστική διαδικασία.

Διαφορές από οριζόντια ή κάθετη ιδιοκτησία και ανάμεσα στους διαχειριστές οριζόντιας ή κάθετης ιδιοκτησίας και τους ιδιοκτήτες

Εργατικές διαφορές

Αξιολογείται απαραίτητη η διατήρηση της πλήρους εξαίρεσης των εργατικών διαφορών από την Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία (ΥΑΣ) διαμεσολάβησης. Οι εργατικές διαφορές, ήτοι διαφορές από εξαρτημένη εργασία και διαφορές με αφορμή την εξαρτημένη εργασία σκόπιμο κρίνεται να μην συμπεριληφθούν στο πεδίο εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης.

Στο άρθρο 15 του ΠΔ 62/2025 προβλέπεται ρητά και ορίζεται η περιπτωσιολογία (αναγκαστικού δικαίου διατάξεις) όπου ο εργαζόμενος δεν μπορεί να παραιτηθεί από τα δικαιώματα του, στην αντίθετη περίπτωση υπάρχει ακυρότητα (υπερημερία εργοδότη, πρόσθετη αμοιβή για πρόσθετη εργασία, υγιεινή και ασφάλεια στο χώρο εργασίας, συμψηφισμός αποδοχών με απαίτηση του εργοδότη, καταγγελία σύμβασης, ασθένεια εργαζομένου, άδειες). Συνεπώς για όλα τα παραπάνω δικαιώματα τα οποία διέπονται από αναγκαστικού δικαίου διατάξεις δεν υφίσταται δικαίωμα διάθεσης και δεν μπορούν να καταστούν ούτως ή άλλως εκ του νόμου αντικείμενο διαμεσολάβησης.

Σε κάθε περίπτωση, όμως, η μέχρι σήμερα επιλογή του Έλληνα νομοθέτη να εξαιρεί το σύνολο των εργατικών διαφορών από την ΥΑΣ ορθά υπήρξε απολύτως εναρμονισμένη με την φύση και τον χαρακτήρα των διαφορών αυτών, καθώς λαμβάνονταν διαχρονικά υπόψη ο αμιγώς προστατευτικός χαρακτήρας του εργατικού δικαίου. Αντίθετη πρόβλεψη θα λειτουργούσε - πέραν της καταστρατήγησης των σκοπών θέσπισης και λειτουργίας του εργατικού δικαίου- και αποτρεπτικά στην πρόσβαση των εργαζομένων σε δικαστική προστασία λόγω των σημαντικών πρόσθετων οικονομικών επιβαρύνσεων που θα απαιτούνταν να καταβάλει ο επισπεύδων εργαζόμενος στο πλαίσιο διενέργειας της ΥΑΣ.

Ενόψει των παραπάνω, κρίνεται απολύτως αναγκαία η εξαίρεση της παρ. 1 εδ. β’ από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 19 περί υποχρεωτικής προδικαστικής διαδικασίας διαμεσολάβησης και η ύπαρξη ρητής πρόβλεψης για διατήρηση εξαίρεσης του συνόλου των εργατικών διαφορών από την ΥΑΣ.

Διαφορές από αμοιβές

Πρόκειται για διαφορές μεταξύ ειδικών κατηγοριών επαγγελματιών για τις οποίες δεν προβλέπεται κανένας περιορισμός στον νόμο αναφορικά με τον

καθορισμό του ύψους αυτών και ως εκ τούτου υπάρχει η δυνατότητα υπαγωγής τους σε Διαμεσολάβηση και ανάγκη ενημέρωσης των εμπλεκομένων μερών στην Εισαγωγική Συνεδρία Διαμεσολάβησης για τη δυνατότητα αυτή.

Διαφορές από αυτοκίνητα

Οι διαφορές αυτές καλύπτουν μεγάλο πεδίο αντιδικιών που θα μπορούσαν να επιλυθούν συμβιβαστικά, αποφεύγοντας τη δικαστική οδό. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η σύμπραξη των ασφαλιστικών εταιρειών. Τα μέρη της διαφοράς, εφόσον ενημερώνονται για το θεσμό στην Εισαγωγική Συνεδρία Διαμεσολάβησης θα μπορούν να ζητούν ή/και να πιέζουν εν συνεχεία για την συμμετοχή και των ασφαλιστικών εταιρειών ώστε να αποφεύγονται μακροχρόνιες δικαστικές διαδικασίες.

Διαφορές από δημοσιεύματα και ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές

Και σε αυτό το είδος διαφορών υπάρχει πεδίο συζήτησης και διαπραγμάτευσης για την επίλυσή τους εξωδικαστικά και ως εκ τούτου ανάγκη ενημέρωσης των μερών πριν τη συζήτηση της αγωγής.

Κληρονομικές Διαφορές

Ενδοεταιρικές διαφορές που αφορούν ΙΚΕ (αρ. 48 του ν. 4072/2012):

Προβλέπεται ρητά η δυνατότητα αναφοράς στο καταστατικό των εταιρειών της επίλυσης των διαφορών με διαμεσολάβηση, η ενημέρωση των μερών/εταίρων καθίσταται αναγκαία σε κάθε περίπτωση.

Τακτική διαδικασία

Το αντικείμενο των διαφορών που εντάσσεται στην Εισαγωγική Συνεδρία Διαμεσολάβηση στην παραπάνω διαδικασία διευρύνεται, καθώς το όριο της αξίας του αντικειμένου της διαφοράς μειώνεται στα 10.000 Ευρώ

Η ενημέρωση των μερών για τη δυνατότητα υπαγωγής των διαφορών στη διαμεσολάβηση θα βοηθήσει στην υπαγωγή περισσοτέρων διαφορών σε αυτή με την αντίστοιχη αποσυμφόρηση των δικαστηρίων – στην εν λόγω διαδικασία ενδεικτικά υπάγονται πλήθος εμπορικών διαφορών λχ διαφορές που προκύπτουν

από την εφαρμογή συμβάσεων, αδικοπραξίες, διαφορές που αφορούν ακίνητα (εμπράγματα), προσβολή προσωπικότητάς, πνευματική και βιομηχανική ιδιοκτησία (σήμα κλπ).

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι δεδομένης της ήδη υφιστάμενης αύξησης του αριθμού των ΥΑΣΔ, η επέκταση της υποχρεωτικότητας σε διαφορές άνω των 10.000 ευρώ στην τακτική διαδικασία προϋποθέτει επαρκή αριθμό καταρτισμένων διαμεσολαβητών, καθώς και πλήρως λειτουργική Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Διαμεσολάβησης (άρθρο 84), ώστε η υποχρεωτική συνεδρία να μη μετατραπεί σε ένα ακόμη στάδιο καθυστέρησης.

Τέλος, **γενικότερα**, θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα άρθρα 16–19, σε συνδυασμό με τα άρθρα 79–80 και 162, αντικαθιστούν την υποχρεωτική αρχική συνεδρία με κοινό προδικαστικό μηχανισμό επιλογής μεταξύ διαμεσολάβησης και δικαστικής μεσολάβησης. Προβλέπεται πρόσκληση (με αγωγή ή δικόγραφο) ακολουθεί προθεσμία απάντησης και η εισαγωγική συνεδρία πρέπει να ολοκληρωθεί εντός είκοσι ημερών από τη λήξη της προθεσμίας αυτής. Ελλείψει συμφωνίας ως προς τη μέθοδο, προβλέπεται εισαγωγική συνεδρία διαμεσολάβησης. **Οι διατυπώσεις (ορισμός διαμεσολαβητή, η αποδοχή, ο συντονισμός συνεδρίας κ.α.) και οι διαδοχικές προθεσμίες επιβαρύνουν μια ήδη σύνθετη προδικασία. Η δυσχέρεια είναι εντονότερη όταν υπάρχουν πολλοί διάδικοι, κάτοικοι εξωτερικού ή δυσκολίες επικοινωνίας.** Η Ο.Κ.Ε. προκρίνει την ουσιαστική απλούστευση της διαδικασίας, με σαφή αφετηρία και συντονισμό των προθεσμιών και χωρίς πρόσθετους τύπους που δεν εξυπηρετούν συγκεκριμένη ανάγκη.

Περαιτέρω, το άρθρο 17 παρ. 3 αποκλείει την αναστολή της παραγραφής και των αποσβεστικών προθεσμιών κατά την πρόσκληση και την εισαγωγική συνεδρία, ενώ το άρθρο 85 συνδέει την αναστολή με τη συμφωνία εκούσιας προσφυγής. Η αφαίρεση της προστασίας από το υποχρεωτικό εισαγωγικό στάδιο εγείρει σοβαρή επιφύλαξη, καθώς ο πολίτης καλείται να εκπληρώσει μια νόμιμη προϋπόθεση δικαστικής προστασίας, χωρίς να προστατεύεται αντιστοίχως από την πάροδο του χρόνου. Η αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη πρέπει να

αποτελεί κριτήριο σχεδιασμού και των χρονικών συνεπειών της διαδικασίας, πέρα από το οικονομικό της κόστος. Συνεπώς, απαραίτητη κρίνεται η υιοθέτηση/προσθήκη ρύθμισης που να αποκλείει τον κίνδυνο απώλειας αξιώσεων λόγω της υποχρεωτικής προδικασίας.

ΜΕΡΟΣ Β' ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

Άρθρα 21 και 22- Σκοπός και Αντικείμενο

Τα άρθρα αυτά έχουν δηλωτικό – πανηγυρικό χαρακτήρα και στερούνται ρυθμιστικής έντασης, το περιεχόμενό τους θα μπορούσε να περιληφθεί στην αιτιολογική έκθεση και να απαλειφθούν από το κυρίως κείμενο του νόμου.

Άρθρο 23 παρ. 2- Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 1 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Η επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 66 δεν φαίνεται να συνάδει με το λοιπό περιεχόμενο της ρύθμισης. Εάν είναι σφάλμα εκ παραδρομής χρήζει διορθώσεων.

Άρθρο 28 παρ. 2- Αρμοδιότητα των δικαστηρίων σε διαδικασίες αρωγής και εποπτείας της διαιτησίας (άρθρο 6 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Ο σκοπός της ρύθμισης για ανάθεση της εκδίκασης της αγωγής ακύρωσης σε πρώτο και τελευταίο βαθμό στον Άρειο Πάγο δεν είναι ξεκάθαρος, ενώ αποτελεί μειοψηφική επιλογή στην διεθνή κοινότητα[8] (Ελβετία). Ο σκοπός της επιτάχυνσης από μόνος του δεν επαρκεί για να δικαιολογήσει τη ρύθμιση, άλλωστε στην πράξη τα εφετεία κρίνουν ταχύτατα τέτοιες υποθέσεις.

Άρθρο 35 παρ. 1- Πολυμερείς διαιτησίες

Είναι εξαιρετικά σύνηθες να μην υπάρχει σύμπτωση συμφερόντων μεταξύ των ομοδίκων, και γι' αυτό να μη μπορούν να ορίσουν διαιτητή. Γι' αυτό, επί

[8] Στη Γαλλία και το Βέλγιο αίτηση ακύρωσης απευθύνεται στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο (Cour d' appel), ενώ στη Γερμανία αρμόδιο είναι το Ανώτερο Περιφερειακό Δικαστήριο (Oberlandesgericht - OLG). Στην Αγγλία αρμοδιότητα η αυτή ανήκει στο Commercial Court (Εμπορικό Δικαστήριο)

πολυμερούς διαιτησίας, όταν οι ομόδικοι δεν ορίζουν, θα ήταν σκόπιμο να οριστεί από τρίτον το σύνολο των διαιτητών που θα συγκροτήσουν το διαιτητικό δικαστήριο. Προτείνεται αναδιατύπωση ως ακολούθως:

«1. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των μερών, εάν το διαιτητικό δικαστήριο αποτελείται από περισσότερους του ενός (1) διαιτητές και στη διαιτησία συμμετέχουν περισσότεροι διάδικοι είτε ως ενάγοντες είτε ως εναγόμενοι, οι ομόδικοι ορίζουν έναν (1) διαιτητή από κοινού. Εάν αδυνατούν να καταλήξουν σε κοινό ορισμό εντός της συμφωνημένης προθεσμίας, ή, ελλείψει αυτής, εντός τριάντα (30) ημερών, ο ορισμός ***του συνόλου των μελών του διαιτητικού δικαστηρίου*** *γίνεται από το δικαστήριο της παρ. 1 του άρθρου 28».*

Άρθρο 42 παρ. 4- Εξουσία του διαιτητικού δικαστηρίου να αποφαίνεται για τη δικαιοδοσία του (άρθρο 16 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Η πρόβλεψη περί αυτοτελούς προσβολής με αγωγή ακύρωσης διαιτητικής απόφασης για ζήτημα δικαιοδοσίας δεν έχει καμία ουσιαστική χρησιμότητα, είτε το διαιτητικό δικαστήριο δέχεται, είτε αρνείται τη δικαιοδοσία του. Προτείνεται η διαγραφή της παραγράφου και η αντικατάστασή της ως ακολούθως: *«Η απόφαση επί δικαιοδοσίας δεν προσβάλλεται αυτοτελώς».*

Άρθρο 44 παρ. 6(β)- Εξουσία διαιτητικού δικαστηρίου να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα (άρθρα 17, 17A, 17B, 17C, 17D, 17E, 17G, 17H, 17I του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Σε περίπτωση που διατάχθηκε ασφαλιστικό μέτρο, αυτό σημαίνει ότι, κατά τη δεδομένη χρονική στιγμή αυτό πιθανολογήθηκε ως δικαιολογημένο. Η εκ των υστέρων απόδειξη ότι δεν ήταν δικαιολογημένη η λήψη του δεν μπορεί να συνιστά λόγο αποζημίωσης.

Άρθρο 47- Τόπος της διαιτησίας (άρθρο 20 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Σκόπιμος κρίνεται ο ρητός ορισμός της δυνατότητας συνεδριάσεων εξ αποστάσεως, με τα σύγχρονα μέσα της τεχνολογίας.

Άρθρο 56- Προδικαστικό ερώτημα για την ερμηνεία διατάξεων του ενωσιακού δικαίου

Δεδομένου ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μόνο πολιτειακά δικαστήρια μπορούν να απευθύνουν σε αυτό προδικαστικά ερωτήματα, η ρύθμιση συνιστά ένα είδος καταστρατήγησης της νομολογίας αυτής, στο μέτρο που η πρωτοβουλία προέρχεται από το διαιτητικό δικαστήριο. Στο ίδιο πλαίσιο, η όλη διαδικασία (αν γινόταν δεκτή από το ΔΕΕ) θα δημιουργούσε τεράστια καθυστέρηση στην απονομή της διαιτητικής δικαιοσύνης, ενάντια στους διακηρυγμένους σκοπούς του νόμου. Από την άλλη, στο μέτρο που η πρωτοβουλία προέρχεται από το πολιτειακό δικαστήριο, η δυνατότητα αυτή υπάρχει ήδη και δεν χρειάζεται κι άλλη ρύθμιση.

Άρθρο 57 παρ. 2- Εφαρμοστέο δίκαιο στην ουσία της διαφοράς (άρθρο 28 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Στο πλαίσιο της διαιτησίας δεν κρίνεται απαραίτητο να γίνεται αναφορά σε κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου. Προτείνεται αναδιατύπωση ως ακολούθως:

«2. Ελλείψει επιλογής των μερών, το διαιτητικό δικαστήριο εφαρμόζει το ουσιαστικό δίκαιο ~~που υποδεικνύεται από τους κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου τους οποίους που~~ κρίνει καταλληλότερο».

Θα πρέπει δε να σημειωθεί ότι το άρθρο 57 παρ. 4 στερείται αντικειμένου: το αν το διαιτητικό δικαστήριο θα εφαρμόσει τους όρους της σύμβασης και τις εμπορικές συνήθειες θα το κρίνει το ίδιο με βάση το εφαρμοστέο δίκαιο..

Άρθρο 60 παρ. 3- Μορφή και περιεχόμενο της διαιτητικής απόφασης (άρθρο 31 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Σκόπιμο κρίνεται στο υποχρεωτικό περιεχόμενο της διαιτητικής απόφασης να περιληφθεί ο τόπος και η ημερομηνία έκδοσής της.

Άρθρο 63- Αγωγή ακύρωσης (άρθρο 34 του Προτύπου Νόμου UNCITRAL για τη Διεθνή Εμπορική Διαιτησία)

Η εισαγωγική φράση στην παρ. 1 χρήζει βελτίωση στην διατύπωσή της, καθώς με την μορφή αυτή είναι δυνατόν να δημιουργηθεί σύγχυση μεταξύ των λόγων για τους οποίους μπορεί να ασκηθεί αγωγή ακύρωσης με τους λόγους για τους οποίους μπορεί να ακυρωθεί η διαιτητική απόφαση. Προτείνεται επομένως αναδιατύπωση ως ακολούθως:

«1. Κατά της οριστικής διαιτητικής απόφασης που περατώνει τη διαδικασία ασκείται μόνο αγωγή ακύρωσης ενώπιον του δικαστηρίου της παρ. 2 του άρθρου 28. ***Ακύρωση χωρεί*** ~~*και*~~ *αποκλειστικά για τους κάτωθι λόγους:...»*

Στην παρ. 1(α)(αα) του ίδιου άρθρου για τους λόγους που εκτέθηκαν ανωτέρω στο άρθρο 42 παρ. 4, προτείνεται η διαγραφή στην ακύρωση αρνητικής περί δικαιοδοσίας απόφασης (από το διαζευκτικό «ή» μέχρι το τέλος του σημείου (αα).

Στην παρ. 4 η δυνατότητα αναπομπής χρήζει επανεκτίμησης, καθώς, σύμφωνα με τη νομολογία του Αρείου Πάγου, διαιτησία και πολιτειακά δικαστήρια συνιστούν διαφορετικές δικαιοταξίες και δεν νοείται παραπομπή από τα μεν στα δε (όπως ακριβώς και στην περίπτωση απόρριψης, από το πολιτειακό δικαστήριο, αγωγής ως απαράδεκτης, όταν υπάρχει συμφωνία διαιτησίας).

Άρθρο 66- Λειτουργία οργανισμών θεσμικής διαιτησίας

Με την ρύθμιση αυτή καθορίζεται το νομικό πλαίσιο της θεσμικής διαιτησίας, καθώς και η λειτουργία οργανισμών θεσμικής διαιτησίας.

Το νομοσχέδιο επιτρέπει πρακτικά σε οποιονδήποτε φορέα, ιδιωτικό, δημόσιο, εγχώριο ή της αλλοδαπής να συστήσει θεσμική διαιτησία, το πλαίσιο και οι κανόνες της οποίας ορίζονται μεν από τις γενικές αρχές του νομοσχεδίου, επιτρέπουν όμως ειδικούς κανόνες ή παραδοχές υπό την κρίση της Ειδικής Γραμματείας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών.

Εκτιμάται ότι η γενική διατύπωση περί ιδιωτικών φορέων επιτρέπει ένα ευρύ φάσμα- κερδοσκοπικών ή μη -φορέων να δημιουργήσουν φορείς θεσμικής

διαιτησίας με μόνη δικλείδα ασφαλείας την Ειδική Γραμματεία. Το γενικό αυτό εύρος ιδιωτικών φορέων σκόπιμο κρίνεται να περιοριστεί σε ιδιώτες φορείς με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και ειδική μέριμνα ώστε να μην αποκλειστούν από τη δυνατότητα σύστασης φορέων θεσμικής διαιτησίας κοινωνικοί εταίροι αλλά και νόμιμες καταναλωτικές οργανώσεις.

Σε κάθε περίπτωση, απαιτούνται σαφείς προϋποθέσεις λειτουργίας και διαφάνειας, ώστε η διεύρυνση να μη βλάψει την εμπιστοσύνη στον θεσμό. Αντίστοιχα, η πρόβλεψη για τη λειτουργία αντίστοιχων φορέων της αλλοδαπής εγείρει προβληματισμούς.

Άρθρο 68 παρ. 2(β)- Υποχρέωση γνωστοποίησης συμφωνίας χρηματοδότησης

Δεδομένου ότι δεν καθίσταται ξεκάθαρο με την ως άνω ρύθμιση ο τρόπος με τον οποίο ο καθ' ού θα γνωστοποιήσει την ύπαρξη τρίτου χρηματοδότη «κατά την αποδοχή της συμφωνίας διαιτησίας», προτείνεται βελτίωση της σχετικής ως άνω διατύπωσης.

Άρθρο 76 – Πεδίο εφαρμογής – Υπαγόμενες διαφορές

Καινοτομία του νόμου αρθρ. 76- Διαμεσολάβηση στο Δημόσιο, ΝΠΔΔ κ ΟΤΑ

Το πεδίο εφαρμογής εντάσσονται και οι ακόλουθες διαφορές: α) διαφορές από συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου στις οποίες ο ένας συμβαλλόμενος είναι το Ελληνικό Δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) ή φορέας της Γενικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), περί ορισμών, β) αξιώσεις αποζημίωσης κατά των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή ν.π.δ.δ., σύμφωνα με τα άρθρα 105 και 106 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164), γ) διαφορές με δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 3429/2005 (Α' 314), περί ορισμών και πεδίου εφαρμογής, δ) οι διαφορές της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α' 275), περί πρώτων εγγραφών – προθεσμίας αμφισβήτησης, μεταξύ φυσικών ή νομικών προσώπων και του Ελληνικού Δημοσίου, Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή Ν.Π.Δ.Δ.

Η ως άνω διάταξη αποτελεί καινοτόμο και γενναία ρύθμιση καθώς επιχειρεί να υπαγάγει στην διαμεσολάβηση κατηγορίες υποθέσεων όπου το Δημόσιο με την ευρεία του όρου έννοια έχει εξουσία διάθεσης του αντικειμένου της διαφοράς, στις περιπτώσεις δηλαδή, όπου η διοίκηση δια των οργάνων της λειτουργεί ισότιμα με τους ιδιώτες (fiscus) και οι εν λόγω διαφορές υπάγονται στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων. Επιπροσθέτως, εισάγεται διαμεσολάβηση ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων και ειδικότερα αναφερόμαστε στις διαφορές χρηματικού χαρακτήρα δηλαδή στις διαφορές που ερείδονται στην αντικειμενική ευθύνη του Δημοσίου αρθ.105 κ 106 ΕισΝΑΚ στην περίπτωση των υλικών ζημιών, ιατρικών σφαλμάτων κλπ. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι εν λόγω διαφορές εκδικάζονται από τα Διοικητικά Δικαστήρια.

Τέλος, αξίζει να μνημονευτεί ότι η εξωδικαστική επίλυση των διοικητικών διαφορών πολλές φορές προσκρούει σε εκπροσώπους του δημοσίου, οι οποίοι είτε για λόγους αβελτηρίας, είτε υπό το φόβο ποινικών, αστικών και πειθαρχικών κυρώσεων δεν επιλύουν τις διαφορές σε επίπεδο διοίκησης. Σ' αυτό το σημείο θα πρέπει να αναφερθεί ότι θα πρέπει να ενταθεί η μέριμνα της Πολιτείας στο επίπεδο της εποπτείας και επαρκούς εκπαίδευσης και κατάρτισης των στελεχών της δημόσιας διοίκησης. Από τα ως άνω ενδεικτικά αναφερόμενα, προκύπτει ότι παρά την πρόβλεψη μηχανισμών εξωδικαστικής επίλυσης σε διοικητικό επίπεδο παρατηρείται μη αποτελεσματική λειτουργία αυτών, με επακόλουθο τη σώρευση των υποθέσεων στη δικαιοσύνη έτι περαιτέρω.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΜΕ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Άρθρο 81- Ο ρόλος του διαμεσολαβητή και η πρόταση επίλυσης

Ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα του Σχεδίου εντοπίζεται στο άρθρο 81.

Ο ρόλος του διαμεσολαβητή και η πρόταση επίλυσης – **Άρθρα 81 (μαζί με 89)**

Ιδιαίτερο προβληματισμό προκαλεί η ρύθμιση του άρθρου 81 σχετικά με τη δυνατότητα του διαμεσολαβητή να διατυπώνει πρόταση επίλυσης της διαφοράς. Πρόκειται για ρύθμιση που δεν αφορά απλώς ένα επιμέρους διαδικαστικό ζήτημα, αλλά επηρεάζει ουσιωδώς τη θέση του διαμεσολαβητή, τη σχέση εμπιστοσύνης που πρέπει να αναπτύσσεται μεταξύ αυτού και των μερών και, τελικά, την ίδια τη φύση της διαμεσολάβησης.

Η διαμεσολάβηση αποτελεί, κατά τον πυρήνα της, διαδικασία διευκολυντική και συναινετική. Τα ίδια τα μέρη διατηρούν τον έλεγχο τόσο της διαδικασίας όσο και του αποτελέσματός της και καλούνται, με τη συνδρομή ενός ουδέτερου και αμερόληπτου τρίτου, να διερευνήσουν τα πραγματικά τους συμφέροντα, να προσεγγίσουν τις μεταξύ τους διαφορές και, εφόσον το επιθυμούν, να διαμορφώσουν τα ίδια μία αμοιβαία αποδεκτή λύση. Η αντίληψη αυτή αντανακλάται και στην Οδηγία 2008/52/ΕΚ, η οποία ορίζει τη διαμεσολάβηση ως διαδικασία κατά την οποία τα μέρη επιχειρούν εκουσίως να καταλήξουν τα ίδια σε συμφωνία με τη βοήθεια διαμεσολαβητή, ενώ απαιτεί από τον τελευταίο αποτελεσματική και αμερόληπτη διεξαγωγή της διαδικασίας.

Υπό το πρίσμα αυτό, η πρόβλεψη του άρθρου 81 σηματοδοτεί μία ουσιώδη μετατόπιση. Ο διαμεσολαβητής δεν περιορίζεται πλέον στη διευκόλυνση της επικοινωνίας και της διαπραγμάτευσης, αλλά καλείται, μετά τη δήλωση αδυναμίας των μερών να καταλήξουν σε συμφωνία, να διατυπώσει ο ίδιος συγκεκριμένη πρόταση για την επίλυση της διαφοράς. Ακόμη σημαντικότερο είναι ότι, σύμφωνα με τη διάταξη, η δυνατότητα αυτή δεν προϋποθέτει πάντοτε προηγούμενο κοινό αίτημα των μερών, αφού το αμοιβαίο αίτημά τους καθιστά υποχρεωτική τη διατύπωση της πρότασης, δεν αποτελεί όμως προϋπόθεση για την άσκηση της σχετικής δυνατότητας από τον διαμεσολαβητή.

Με τον τρόπο αυτό δημιουργείται ο κίνδυνος αλλοίωσης της θέσης του διαμεσολαβητή. Από ουδέτερος τρίτος, ο οποίος οργανώνει και διευκολύνει τη διαπραγμάτευση χωρίς να αποφασίζει ποια λύση είναι ορθότερη, μπορεί να εκληφθεί από τα μέρη ως πρόσωπο που αξιολογεί τις θέσεις τους και προκρίνει συγκεκριμένο αποτέλεσμα. Η μεταβολή αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική, διότι η

αποτελεσματικότητα της διαμεσολάβησης στηρίζεται πρωτίστως στην εμπιστοσύνη των μερών ότι μπορούν να εκθέτουν ελεύθερα τις θέσεις, τις αδυναμίες, τις προτεραιότητες και τα πραγματικά τους συμφέροντα ενώπιον ενός τρίτου ο οποίος δεν πρόκειται στη συνέχεια να τα «κρίνει».

Το ζήτημα καθίσταται ακόμη εντονότερο από τη σύνδεση του άρθρου 81 με το άρθρο 89. Η πρόταση του διαμεσολαβητή δεν παραμένει αποκλειστικά στο εσωτερικό της διαδικασίας ως ένα μη δεσμευτικό βοήθημα προς τα μέρη. Σε περίπτωση απόρριψής της μπορεί, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπει το Σχέδιο, να αποκτήσει σημασία κατά τη μεταγενέστερη δικαστική διαδικασία και ειδικότερα κατά την επιμέτρηση της δικαστικής δαπάνης. Το δικαστήριο καλείται ουσιαστικά να συγκρίνει το αποτέλεσμα της δικαστικής κρίσης με την προηγηθείσα πρόταση του διαμεσολαβητή και να συναγάγει από τη σύγκριση αυτή συνέπειες για το μέρος που δεν την αποδέχθηκε.

Η σύνδεση αυτή ενδέχεται να μεταβάλει ουσιωδώς τον τρόπο με τον οποίο τα μέρη/οι πολίτες/οι εμπλεκόμενοι αντιλαμβάνονται την πρόταση του διαμεσολαβητή. Μία πρόταση η οποία τυπικά δεν είναι δεσμευτική μπορεί στην πράξη να αποκτήσει ιδιαίτερο βάρος, όταν η απόρριψή της ενδέχεται να συνεπάγεται μεταγενέστερη οικονομική επιβάρυνση για τους πολίτες. Έτσι, η ελεύθερη επιλογή ενός πολίτη/ενός μέρους να αποδεχθεί ή να απορρίψει την προτεινόμενη λύση κινδυνεύει να υποκατασταθεί από την ανάγκη στάθμισης του ενδεχόμενου μελλοντικού δικονομικού κόστους της απόρριψής της.

Παράλληλα, ανακύπτει ζήτημα και ως προς την εμπιστευτικότητα της διαδικασίας. Όσο περισσότερα στοιχεία που ανάγονται στη διαμεσολάβηση - η πρόταση του διαμεσολαβητή, η απόρριψή της και οι λόγοι αυτής - αποκτούν σημασία για τη μεταγενέστερη δικαστική διαδικασία, τόσο περισσότερο αποδυναμώνεται στην αντίληψη των μερών ο σαφής διαχωρισμός μεταξύ του εμπιστευτικού χώρου της διαμεσολάβησης και της αντιδικίας ενώπιον του δικαστηρίου. Αυτό μπορεί να καταστήσει τους πολίτες περισσότερο επιφυλακτικούς ως προς τις πληροφορίες που αποκαλύπτουν και τις παραχωρήσεις που εξετάζουν κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων.

Το ζήτημα αυτό αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία στις περιπτώσεις στις οποίες η συμμετοχή σε προηγούμενο στάδιο διαμεσολάβησης συνδέεται από τον νόμο με την πρόσβαση στη δικαστική διαδικασία.

Η ενωσιακή έννομη τάξη δεν αποκλείει κατ' αρχήν την υποχρεωτική προσφυγή σε διαμεσολάβηση ή τη σύνδεσή της με κίνητρα και κυρώσεις, υπό την προϋπόθεση ότι δεν παρεμποδίζεται η αποτελεσματική πρόσβαση στο δικαστικό σύστημα. Ειδικότερα, στην υπόθεση Menini και Rampanelli, η οποία αφορούσε μάλιστα τραπεζική διαφορά με καταναλωτές, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δέχθηκε τη δυνατότητα προηγούμενης υποχρεωτικής διαμεσολάβησης, υπογραμμίζοντας όμως τη σημασία της διασφάλισης της πρόσβασης στη δικαιοσύνη και της δυνατότητας του καταναλωτή να αποχωρεί από τη διαδικασία χωρίς να υποχρεούται να αιτιολογήσει την απόφασή του.

Υπό τα δεδομένα αυτά, θα ήταν περισσότερο συμβατή με τον χαρακτήρα του θεσμού **μία σαφέστερη οριοθέτηση της δυνατότητας του άρθρου 81**. Η διατύπωση πρότασης επίλυσης από τον διαμεσολαβητή θα μπορούσε να προβλέπεται μόνον εφόσον όλα τα μέρη, αφού προηγουμένως ενημερωθούν πλήρως για τη φύση και τις συνέπειές της, υποβάλουν κοινό, ρητό και έγγραφο αίτημα. Με τον τρόπο αυτό η μετάβαση από μία αμιγώς διευκολυντική σε μία περισσότερο αξιολογική μορφή διαμεσολάβησης θα αποτελεί συνειδητή επιλογή των ίδιων των μερών και όχι μονομερή πρωτοβουλία του διαμεσολαβητή.

Περαιτέρω, προτείνεται να επανεξεταστεί η σύνδεση της μη αποδοχής της πρότασης με δυσμενείς συνέπειες ως προς τη δικαστική δαπάνη. Η απόρριψη μιας μη δεσμευτικής πρότασης δεν θα πρέπει, αυτή καθαυτή, να αντιμετωπίζεται ως συμπεριφορά που δικαιολογεί δυσμενέστερη δικονομική μεταχείριση. Το κάθε μέρος πρέπει να διατηρεί πραγματική και όχι μόνο τυπική ελευθερία να κρίνει εάν η προτεινόμενη λύση ανταποκρίνεται στα συμφέροντά του και να επιλέγει, σε περίπτωση διαφωνίας, την προσφυγή στο φυσικό του δικαστή.

Άρθρο 84 – Ανάρτηση και διάθεση του πρακτικού διαμεσολάβησης μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Διαμεσολάβησης.

Η υποχρεωτική ανάρτηση του πρακτικού διαμεσολάβησης στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη Διαμεσολάβησης, εντός μάλιστα αποσβεστικής προθεσμίας τριών εργασίμων ημερών, εγείρει σοβαρά ζητήματα ως προς την εμπιστευτικότητα της διαδικασίας και την ελεύθερη βούληση των μερών. Το πρακτικό - που δεν είναι άλλο από το απόσταγμα της συμφωνίας δύο εμπλεκόμενων μερών - που εμπλέκονται σε μία αντιδικία, αποτυπώνει το αποτέλεσμα μιας ιδιωτικής διαδικασίας και η περαιτέρω διάθεσή του δεν κρίνεται ορθό να επιβάλλεται ανεξάρτητα από την επιθυμία των συμμετεχόντων.

Η προβλεπόμενη στο άρθρο 84 παρ. 4 επαλήθευση της γνησιότητας και της ακρίβειας του περιεχομένου του πρακτικού μέσω της Ε.Ψ.Π.Δ. δεν παρίσταται αναγκαία, εφόσον το πρακτικό έχει ήδη κατατεθεί στη γραμματεία του αρμόδιου Πρωτοδικείου, όπου φυλάσσεται με τις προβλεπόμενες εγγυήσεις απορρήτου και εμπιστευτικότητας. Η πρόσθετη ψηφιακή διαδικασία δεν φαίνεται, συνεπώς, να εξυπηρετεί αυτοτελή σκοπό που να δικαιολογεί την υποχρεωτική ανάρτησή του.

Άρθρο 90– Φορολογικές απαλλαγές και οικονομικά κίνητρα διαμεσολάβησης

Ανεπάρκεια θεσμοθέτησης Γενναίων Φορολογικών Κινήτρων (Tax Credit)

Αν και προβλέπεται απαλλαγή από ορισμένα τέλη (Άρθρο 90), το νομοσχέδιο στερείται ενός **γενναίου μηχανισμού φορολογικής ελάφρυνσης (tax credit)** για τις επιχειρήσεις και τους πολίτες που επιλέγουν τη συναινετική επίλυση. Ενδεικτικά αναφέρεται το ιταλικό παράδειγμα όπου παρέχεται πλήρης απαλλαγή από τον φόρο μεταβίβασης και τα τέλη χαρτοσήμου για συμφωνίες αξίας έως 100.000€.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

Υποκεφάλαιο Α'

Άρθρο 95 -Οικογενειακή διαμεσολάβηση

Η «Φωνή του Παιδιού»

Ιδιαίτερη καινοτομία αποτελεί το άρθρο 95, που επιτρέπει αυτοτελή κατ' ιδίαν συνεδρία με ανήλικο τέκνο παρουσία παιδοψυχολόγου και μετά από έγγραφη συναίνεση των γονέων.

Θετικές κρίνονται οι εγγυήσεις εθελοντικής συμμετοχής του παιδιού, η υποχρέωση χρήσης γλώσσας κατάλληλης για την ηλικία του και η πρόβλεψη ότι το παιδί μπορεί οποτεδήποτε να αρνηθεί ή να διακόψει τη συμμετοχή του χωρίς δυσμενή συνέπεια.

Είναι ορθή επιλογή φαίνεται να αποτελεί η πρόβλεψη ότι ο διαμεσολαβητής δεν συντάσσει έκθεση αξιολόγησης και δεν διατυπώνει γνώμη ή συστάσεις για γονική μέριμνα, επιμέλεια ή επικοινωνία.

Θα ήταν, ωστόσο, σκόπιμο να προβλεφθεί αναλυτικότερο πρωτόκολλο προστασίας του παιδιού, ιδίως ως προς την ειδική εκπαίδευση του οικογενειακού διαμεσολαβητή, τον ρόλο του παιδοψυχολόγου και τη διαχείριση πληροφοριών που υποδηλώνουν κίνδυνο για το παιδί.

Η «Φωνή του Παιδιού» δεν αποτελεί διαδικασία ψυχολογικής αξιολόγησης, ούτε (πρέπει να) αποσκοπεί στο να μεταθέσει στο παιδί την ευθύνη λήψης αποφάσεων για την οικογένειά του. Σκοπός της είναι να ακουστεί η δική του οπτική και, εφόσον το ίδιο το επιθυμεί, να μεταφερθεί στους γονείς το μήνυμά του χωρίς ερμηνείες ή αξιολογικές κρίσεις του διαμεσολαβητή.

Για τον λόγο αυτό, προτείνεται η πραγματοποίηση αυτοτελούς συνεδρίας με ανήλικο να προϋποθέτει ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ειδική, πιστοποιημένη εκπαίδευση του οικογενειακού διαμεσολαβητή στη συμμετοχή παιδιών στη διαμεσολάβηση (Child-Inclusive Mediation). Η δυνατότητα συνεργασίας με κατάλληλα καταρτισμένο ψυχολόγο ή άλλον ειδικό είναι απαραίτητο να διατηρείται όπου το απαιτούν οι ανάγκες του συγκεκριμένου παιδιού, με σαφή διάκριση των επαγγελματικών ρόλων και σίγουρα υπάρχει ανάγκη σαφούς διάκρισης του ρόλου του διαμεσολαβητή από τον ρόλο του ψυχολόγου.

Έτσι, η συμμετοχή του ανηλίκου μπορεί να είναι ουσιαστική και ασφαλής, με σεβασμό στη βούληση, την εμπιστευτικότητα και το συμφέρον του.

Υποκεφάλαιο Β'

Άρθρα 97-102 -Κτηματολογική διαμεσολάβηση

Η κτηματολογική διαμεσολάβηση μπορεί να αποτελέσει ιδιαίτερα χρήσιμο πεδίο εφαρμογής του θεσμού, δεδομένου του μεγάλου αριθμού κτηματολογικών διαφορών και της συχνής ανάγκης συνδυασμού νομικής και τεχνικής γνώσης.

Τα άρθρα 97-102 συγκροτούν ειδικό πλαίσιο. Το άρθρο 97 υπάγει συγκεκριμένες αγωγές διόρθωσης ανακριβούς πρώτης εγγραφής και συναφείς διαφορές, εξαιρώντας πράγματα δημόσιας κτήσης ή κοινόχρηστα.

Ορθά προβλέπεται ειδική σήμανση του κτηματολογικού διαμεσολαβητή και υποβολή των αναγκαίων κτηματολογικών και τοπογραφικών στοιχείων.

Ιδιαίτερη προσοχή απαιτεί, όμως, η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και των Ν.Π.Δ.Δ. Το άρθρο 100 προβλέπει υποχρεωτική συμμετοχή στην εισαγωγική συνεδρία και θεσπίζει τεκμήριο μη προβολής δικαιωμάτων σε περίπτωση μη παροχής του σχετικού εγγράφου από την αρμόδια υπηρεσία. Παράλληλα, η μη έγκαιρη αποστολή του χαρακτηρίζεται ειδικό πειθαρχικό παράπτωμα.

Άρθρο 102- Αναγνώριση κυριότητας λόγω έκτακτης χρησικτησίας επί ακινήτων αγνώστου ιδιοκτήτη

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η ρύθμιση του άρθρου 102.

Το Σχέδιο αναθέτει στον διαμεσολαβητή να διαπιστώσει την προσκόμιση συγκεκριμένου συνδυασμού αποδεικτικών στοιχείων, ενόρκων βεβαιώσεων και περιουσιακής κατάστασης Ε9.

Στο σημείο αυτό απαιτείται προσοχή ώστε ο διαμεσολαβητής να μην μετατρέπεται λειτουργικά σε όργανο δικαιοδοτικής αξιολόγησης αποδεικτικών μέσων και μάλιστα όταν μιλάμε για δημόσια περιουσία. Πρέπει να αποσαφηνισθεί ότι ελέγχει την **προσκόμιση και τυπική πληρότητα** των προβλεπόμενων στοιχείων και δεν αποφαίνεται επί της ουσιαστικής αποδεικτικής ισχύος τους κατά τρόπο

αντίστοιχο προς δικαστική κρίση. Προτείνεται επανεξέταση του άρθρου 102 υπό το πρίσμα του άρθρου 17 του Συντάγματος και της προστασίας τρίτων.

Υποκεφάλαιο Γ'

Άρθρα 103 έως 111 -Σχολική διαμεσολάβηση

Η θεσμοθέτηση της σχολικής διαμεσολάβησης αποτελεί μία από τις πιο ενδιαφέρουσες καινοτομίες του Σχεδίου, αν και θα μπορούσε να ενταχθεί σε νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας. Θα ήταν πιο κοντά στη φιλοσοφία του σχολείου το να είχε συνεργαστεί το Υπουργείο Παιδείας σε ένα τέτοιο νομοσχέδιο, εφόσον υπάρχει πληθώρα εκπαιδευτικών αποδεδειγμένης εμπειρίας που έχουν ήδη εφαρμόσει προγράμματα σχολικής διαμεσολάβησης σε Πρωτοβάθμια αλλά και σε Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Σε αντίθεση με τη διαμεσολάβηση ιδιωτικών διαφορών, κύριο σκοπό της δεν φαίνεται να αποτελεί η αποσυμφόρηση των δικαστηρίων, αλλά η καλλιέργεια κουλτούρας διαλόγου, συνεργασίας και ειρηνικής επίλυσης συγκρούσεων ήδη από τη σχολική ηλικία.

Το Σχέδιο ορίζει τη σχολική διαμεσολάβηση ως εθελοντική, άτυπη και εμπιστευτική διαδικασία μεταξύ μαθητών της ίδιας σχολικής μονάδας, με τη διευκόλυνση δύο εκπαιδευμένων μαθητών-διαμεσολαβητών.

Τα άρθρα 103-111 προβλέπουν ένα αρκετά ολοκληρωμένο σύστημα. Υπάγονται συγκρούσεις και δυσκολίες επικοινωνίας χαμηλής έως μέσης έντασης, ακόμη και όταν συμβαίνουν εκτός σχολείου ή σε ψηφιακό περιβάλλον, εφόσον επηρεάζουν τη σχολική ζωή. Η διαδικασία δεν υποκαθιστά τα παιδαγωγικά ή πειθαρχικά μέτρα.

Θετικό σημείο φαίνεται να αποτελεί η πρόβλεψη ότι δεν τηρούνται πρακτικά και οι σημειώσεις καταστρέφονται μετά τη συνεδρία. Η τυχόν συμφωνία δεν αποτελεί εκτελεστό πρακτικό διαμεσολάβησης και δεν παράγει δεδικασμένο.

Απαραίτητη κρίνεται η βελτίωση στη διατύπωση του άρθρου 104 το οποίο προβλέπει ότι η θητεία των μελών (ομάδας μαθητών - διαμεσολαβητών και

Συντονιστή) είναι ετήσια και ανανεώσιμη. Ορθότερο κρίνεται να διευκρινιστεί ότι ως έτος στην παρούσα διάταξη νοείται το ακαδημαϊκό έτος/ σχολική χρονιά.

Συνολικά, οι ρυθμίσεις των άρθρων 103–119 έχουν (σχολική και πανεπιστημιακή διαμεσολάβηση) κυρίως παιδαγωγικό και οργανωτικό χαρακτήρα. Αφορούν εθελοντικές διαδικασίες μεταξύ μαθητών ή φοιτητών, χωρίς εκτελεστότητα ή δεδικασμένο των σχετικών συμφωνιών. Η ένταξή τους σε έναν Κώδικα που ρυθμίζει συγχρόνως την πολιτική δίκη και τις προϋποθέσεις δικαστικής προστασίας αυξάνει την ετερογένεια της ύλης. Χωρίς να αμφισβητείται η αξία της καλλιέργειας συναινετικής επίλυσης συγκρούσεων στην εκπαίδευση, οι συγκεκριμένες ρυθμίσεις θα μπορούσαν να ενταχθούν στην οικεία εκπαιδευτική νομοθεσία. Η διακριτή τοποθέτησή τους θα καθιστούσε σαφέστερη και τη διαφορά τους από την επαγγελματική διαμεσολάβηση.

Υποκεφάλαιο Ε’

Άρθρα 120-122- Εμπορική διαμεσολάβηση

Η εμπορική διαμεσολάβηση παρουσιάζει σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης, καθώς στις εμπορικές σχέσεις η ταχύτητα, η εμπιστευτικότητα, η εξειδίκευση και η διατήρηση της επιχειρηματικής σχέσης αποτελούν συχνά κρίσιμους παράγοντες.

Το άρθρο 120 ορίζει ως εμπορική διαμεσολάβηση τη διαμεσολάβηση διαφορών μεταξύ επιχειρήσεων ή επαγγελματιών που απορρέουν από εμπορικές, εταιρικές και χρηματοοικονομικές σχέσεις και προβλέπει ιδίως τη θεσμική διαμεσολάβηση μέσω επιμελητηρίων και επαγγελματικών φορέων, την επιλογή διαμεσολαβητή και τη ρήτρα εμπορικής διαμεσολάβησης.

Θετικά αξιολογείται η δυνατότητα των εμπορικών και επαγγελματικών επιμελητηρίων, του Τ.Ε.Ε. και άλλων επιστημονικών και επαγγελματικών φορέων να οργανώνουν υπηρεσίες θεσμικής εμπορικής διαμεσολάβησης.

Η αξιοποίηση φορέων με γνώση συγκεκριμένων αγορών και επαγγελματικών κλάδων μπορεί να ενισχύσει την εμπιστοσύνη των επιχειρήσεων στον θεσμό.

Χρειάζεται, ωστόσο, να εξασφαλισθούν ενιαίοι κανόνες διαφάνειας και αμεροληψίας ως προς την κατάρτιση των καταλόγων διαμεσολαβητών, την επιλογή ή τον διορισμό τους και τη σχέση των διαμεσολαβητών με τον εκάστοτε φορέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

Άρθρα 125 και 126- Αμοιβές διαμεσολαβητών και νομικών παραστατών

Το Σχέδιο προβλέπει, ελλείψει διαφορετικής έγγραφης συμφωνίας, αμοιβή 150 ευρώ για την εισαγωγική συνεδρία και ελάχιστη αμοιβή 100 ευρώ ανά ώρα για τη συνέχεια της διαδικασίας.

Η πρόβλεψη εύλογης αμοιβής του διαμεσολαβητή είναι αναγκαία. Όταν, όμως, η διαδικασία καθίσταται υποχρεωτική, πρέπει παράλληλα να διασφαλίζεται η δυνατότητα συμμετοχής των οικονομικά ασθενέστερων μερών.

Θα ήταν, επομένως, σκόπιμη η δημιουργία σαφούς συστήματος νομικής βοήθειας ή επιδότησης του κόστους της υποχρεωτικής διαμεσολάβησης για πρόσωπα που πληρούν συγκεκριμένα εισοδηματικά κριτήρια.

Περαιτέρω, η πρόβλεψη προσκόμισης γραμματίου προκαταβολής εισφορών ίσο με το διπλάσιο του γραμματίου παράστασης που θα προβλεπόταν για τη συζήτηση της αγωγής κατά την εισαγωγική συνεδρία αποτελεί δυσανάλογη επιβάρυνση σε διαφορές μικρής αξίας. Ως εκ τούτου, μια ειδικότερη και λιγότερο επαχθής πρόβλεψη για τις διαφορές αυτές κρίνεται σκόπιμη.

.Άρθρο 127 – Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης

Στην προβλεπόμενη σύνθεση της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης οποία εκπροσωπούνται η Δικαιοσύνη, η ακαδημαϊκή κοινότητα, οι δικηγόροι, το Υπουργείο και οι διαμεσολαβητές, χωρίς να προβλέπεται αντίστοιχη εκπροσώπηση των καταναλωτών, των αντιπροσωπευτικών επιχειρηματικών και εργοδοτικών οργανώσεων και εν γένει των φορέων και ενδιαφερόμενων μερών της ελληνικής οικονομίας, γεγονός το οποίο ενδέχεται να δημιουργεί έλλειμμα στην αποτύπωση της οπτικής και των συμφερόντων της αγοράς και της κοινωνίας εν γένει.

ΜΕΡΟΣ Δ' ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρα 154 έως 183- Δικαστική Μεσολάβηση

Παρά τον επιδιωκόμενο σκοπό του Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών, η διεξαγωγή της διαδικασίας από δικαστικό λειτουργό δυνητικά μεταφέρει τη τυποποιημένη νοοτροπία της πολιτικής δίκης και τις γραφειοκρατικές διαδικασίες του δικαστικού συστήματος στη μεσολάβηση, Ειδικότερα από τα αρθρ. 154 επομ. τίθενται επιπρόσθετες και σύνθετες προϋποθέσεις, χωριστή εισαγωγική συνεδρία, νέα έγγραφα και αυστηρούς όρους προσωπικής παρουσίας, που περιορίζουν την ευελιξία και την ιδιωτική αυτονομία των μερών. Η ανάθεση της διαδικασίας σε εν ενεργεία δικαστικό λειτουργό μεταφέρει εγγενώς την ατμόσφαιρα του ακροατηρίου στη μεσολάβηση.

Η ιδιότητα του μεσολαβητή ως δικαστή δημιουργεί τον κίνδυνο μετατροπής της μεσολάβησης σε «οιονεί δικαιοδοτική» διαδικασία, όπου τα μέρη ενδέχεται να πιεστούν να αποδεχθούν συμβιβαστικές προτάσεις φοβούμενα την αρνητική κρίση της δικαστικής αρχής. Εξάλλου, πρέπει να σημειωθεί ότι η δικαστική εξουσία του μεσολαβητή δημιουργεί ψυχολογική ασυμμετρία: τα μέρη και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι συχνά εκλαμβάνουν τις υποδείξεις ή τις προτάσεις του δικαστή ως «προαναγγελία» της δικαστικής απόφασης που θα εκδοθεί αν η διαδικασία αποτύχει.

Περαιτέρω, πρέπει να σημειωθεί ότι η δικαστική μεσολάβηση διενεργείται υπό το επιβαρυμένο πρόγραμμα των δικαστών και των δικαστηρίων. Ευλόγως γεννάται η απορία πως θα μπορέσουν να ανταπεξέλθουν οι δικαστές δεδομένου του μεγάλου φόρτου εργασίας τους, το οποίο έχει ως αποτέλεσμα την υπέρμετρη καθυστέρηση έκδοσης των δικαστικών αποφάσεων.

Τέλος, η ενίσχυση της δικαστικής μεσολάβησης αποτελεί θετική κατεύθυνση, αλλά τα άρθρα 159 επ. την επιβαρύνουν με σύνθετες προϋποθέσεις, χωριστή εισαγωγική συνεδρία, νέα έγγραφα και αυστηρούς όρους προσωπικής παρουσίας.

Βελτιώσεις με σκοπό την απλούστευση και την υιοθέτηση πρακτικών προϋποθέσεων λειτουργίας θα ενίσχυε το θεσμό και την απήχησή του.

ΜΕΡΟΣ Ε' ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΕ ΑΛΛΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ

Άρθρο 185 παρ. 1 (η)- Πρόβλεψη για ρήτρα εθνικής θεσμικής διαιτησίας-Τροποποίηση άρθρου 16 ν. 4831/2021

Το κόστος της διαδικασίας ως κριτήριο επιλογής κανόνων διαιτησίας είναι απαραίτητο να αξιολογείται, όχι αυτοτελώς, αλλά εν σχέσει με την αξία του αντικειμένου της διαφοράς, δεδομένου μάλιστα ότι, κατά τους κανονισμούς των διαφορών διεθνών κέντρων διαιτησίας, η επιβάρυνση με κόστη μειώνεται αναλογικά όσο αυξάνεται η αξία του αντικειμένου της διαφοράς. Προτείνεται συνεπώς, προσθήκη στο τέλος του σημείου (η) της φράσης «εν σχέσει με την αξία του αντικειμένου της διαφοράς».

Άρθρο 187 – Νομική βοήθεια σε διαμεσολάβηση

Η επέκταση της νομικής βοήθειας στη διαμεσολάβηση αποτελεί θετική ρύθμιση του σχεδίου.

Θα ήταν, ωστόσο, σκόπιμο η προστασία να καλύπτει με σαφήνεια και τη διαδικασία που προηγείται της άσκησης αγωγής και όχι μόνο το διάστημα μετά την εκκρεμοδικία.

Άρθρο 188 παρ. 4- Διαιτητική επίλυση διαφορών από δημόσιες συμβάσεις - Τροποποίηση άρθρου 176 ν. 4412/2016

Δεδομένης της οιονεί απαγόρευσης, από το ευρωπαϊκό δίκαιο όπως ερμηνεύεται από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της επενδυτικής διαιτησίας (διαιτησίας δυνάμει διμερών ή πολυμερών επενδυτικών διεθνών συμβάσεων μεταξύ κρατών), είναι σκόπιμο να είναι σαφές ότι η εφαρμογή του Κανονισμού Διαφάνειας δεν αλλοιώνει τη φύση της διαιτησίας του άρθρου 188 ως «εμπορικής» κατά τις διακρίσεις που επικρατούν στη διεθνή φιλολογία, και συνεπώς δεν τίθεται σε κίνδυνο η συμβατότητα της διαιτησίας αυτής με το

ευρωπαϊκό δίκαιο. Προτείνεται, επομένως, προσθήκη στο τέλος της παραγράφου η φράση «και χωρίς να αλλοιώνεται η φύση των διαφορών αυτών».

ΕΙΔΙΚΕΣ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Πέραν των ανωτέρω, κατά την οριστικοποίηση του Κώδικα κρίνεται αναγκαίο να πραγματοποιηθεί συνολικός έλεγχος εσωτερικής συνοχής των διατάξεων.

Ιδίως πρέπει να αποσαφηνισθούν: η σχέση μεταξύ άρθρων 82 και 90 ως προς το τέλος κατάθεσης του πρακτικού· η σχέση της εκτελεστότητας του άρθρου 83 με την ψηφιακή πιστοποίηση του άρθρου 84· η ακριβής έκταση της πληροφόρησης που μπορεί να φθάνει στο δικαστήριο σχετικά με την πρόταση του άρθρου 81· τα όρια εφαρμογής των κυρώσεων του άρθρου 89· και η σχέση μεταξύ της εθελοντικής φύσης της διαμεσολάβησης και της υποχρεωτικής εισαγωγικής συνεδρίας. Ιδιαίτερη επανεξέταση χρειάζεται και η πρόβλεψη του άρθρου 80 σύμφωνα με την οποία στο υπόμνημα καταγράφεται ποιο μέρος ή ποια μέρη δεν συμφώνησαν στην υπαγωγή της διαφοράς σε διαμεσολάβηση. Η πληροφορία αυτή δεν είναι αναγκαία για την απόδειξη ότι πραγματοποιήθηκε η εισαγωγική συνεδρία. Η καταγραφή της μπορεί αντιθέτως να δημιουργήσει την εντύπωση ότι η άσκηση του δικαιώματος ενός μέρους να μη συνεχίσει την εθελοντική διαδικασία αποτελεί συμπεριφορά που ενδέχεται να αξιολογηθεί δυσμενώς. Προτείνεται, επομένως, ως ενδεδειγμένη λύση το υπόμνημα να αναφέρει μόνο ότι δεν υπήρξε κοινή συμφωνία για συνέχιση της διαδικασίας.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ Ο.Κ.Ε.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εκτιμά ότι η κατάρτιση ενός ενιαίου Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών αποτελεί σημαντική ευκαιρία α) για τη δημιουργία ενός σταθερού και συνεκτικού θεσμικού πλαισίου για τη διαμεσολάβηση με κοινές γενικές αρχές όπως η αυτονομία, η εμπιστευτικότητα και η αμεροληψία και β) για την ουσιαστική ενίσχυση της κουλτούρας συναινετικής επίλυσης διαφορών στη χώρα και στους πολίτες γενικότερα.

Για να επιτύχει, όμως, ο νέος θεσμικός σχεδιασμός, θα πρέπει η διαμεσολάβηση να διατηρήσει τη διακριτή της φυσιογνωμία. Δεν πρέπει να εξελιχθεί σε μία «ιδιωτική προδικασία», η οποία θα αναπαράγει τη λογική, την τυπικότητα και την αντιδικία της δικαστικής διαδικασίας πριν ακόμη ο πολίτης φθάσει στο δικαστήριο.

Υπό το πρίσμα αυτό, προτείνονται ιδίως:

- **Η επανεξέταση της έκτασης της υποχρεωτικής προδικαστικής προσφυγής και η αξιολόγησή της μετά από συγκεκριμένο χρόνο εφαρμογής**
- **Η ενίσχυση των θετικών οικονομικών κινήτρων και η πρόβλεψη μηχανισμού κάλυψης του κόστους για οικονομικά ευάλωτους πολίτες**
- **Η αναδιατύπωση των άρθρων 81 και 89, ώστε η πρόταση του διαμεσολαβητή να μην αλλοιώνει τον διευκολυντικό του ρόλο ούτε να διακινδυνεύει την εμπιστευτικότητα**
- **Η αφαίρεση από το υπόμνημα της αναφοράς στο συγκεκριμένο μέρος που αρνήθηκε τη συνέχιση της διαμεσολάβησης και**
- **Η διασφάλιση ότι η ψηφιοποίηση θα λειτουργεί υποστηρικτικά και όχι ως προϋπόθεση που μπορεί, λόγω τεχνικού προβλήματος, να αποστερεί μία συμφωνία από τα έννομα αποτελέσματά της.**

Ως προς τις ειδικές μορφές διαμεσολάβησης:

Η **οικογενειακή διαμεσολάβηση** είναι απαραίτητο να οικοδομηθεί γύρω από το βέλτιστο συμφέρον και την προστασία του παιδιού, με αυξημένες εγγυήσεις για περιπτώσεις ανισορροπίας ισχύος ή ενδοοικογενειακής βίας.

Η **κτηματολογική διαμεσολάβηση** μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην ταχύτερη επίλυση σύνθετων διαφορών, υπό την προϋπόθεση ότι ο ρόλος του διαμεσολαβητή δεν μετατρέπεται σε οιονεί δικαιοδοτική αξιολόγηση τίτλων και αποδεικτικών μέσων.

Η **σχολική διαμεσολάβηση** συνιστά σημαντική παιδαγωγική καινοτομία και πρέπει να αναπτυχθεί με ισχυρές εγγυήσεις ασφάλειας των ανηλίκων, κατάλληλη εκπαίδευση και σαφή αποκλεισμό σοβαρών περιστατικών βίας και εκφοβισμού.

Τέλος, η **εμπορική διαμεσολάβηση** μπορεί να αποτελέσει ιδιαίτερα αποτελεσματικό εργαλείο για τις επιχειρήσεις, ιδίως μέσω επιμελητηρίων και επαγγελματικών φορέων, υπό συνθήκες πλήρους διαφάνειας, ανεξαρτησίας και αμεροληψίας.

Η επιτυχία του Κώδικα δεν πρέπει, τελικά, να μετρηθεί αποκλειστικά από τον αριθμό των υποθέσεων που θα οδηγηθούν υποχρεωτικά σε διαμεσολάβηση. Ο ουσιαστικότερος δείκτης επιτυχίας θα είναι εάν, μετά από ένα εύλογο χρονικό διάστημα εφαρμογής, **περισσότεροι πολίτες και επιχειρήσεις επιλέγουν τη διαμεσολάβηση επειδή την εμπιστεύονται και όχι απλώς επειδή υποχρεούνται να προσφύγουν σε αυτήν πριν από το δικαστήριο**.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι κεντρικό προσανατολισμό του νέου Κώδικα θα πρέπει να αποτελεί η εμπέδωση της διαμεσολάβησης ως ενός αξιόπιστου, προσιτού, ποιοτικού και πραγματικά εναλλακτικού τρόπου επίλυσης των διαφορών, ο οποίος λειτουργεί συμπληρωματικά προς τη δικαστική προστασία, χωρίς να την υποκαθιστά και χωρίς να δυσχεραίνει την πρόσβαση σε αυτήν.

Επιπλέον, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί σκόπιμο να επισημάνει ότι οι διατάξεις περί διαιτησίας που συμπεριλαμβάνονται στο παρόν νομοσχέδιο, αν και ρυθμίζουν σε μεγάλο βαθμό (πέραν των επιμέρους ζητημάτων που τέθηκαν παραπάνω) το θεσμό αυτό, ορθότερο θα ήταν να αποτελούσαν αυτοτελές νομοθέτημα, καθώς η

διαιτησία δεν τελεί σε διαδικαστική, λειτουργική, εννοιολογική και συστηματική ενότητα με τις υφιστάμενες μεθόδους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών (διαμεσολάβηση, δικαστική μεσολάβηση).

Τέλος, σημειώνεται ότι απολύτως απαραίτητο κρίνεται -προ της εισαγωγής του προς συζήτηση ενώπιον του Κοινοβουλίου- το υπό επεξεργασία νομοσχέδιο να υποβληθεί συν τοις άλλοις και σε ενδελεχή έλεγχο νομοτεχνικής φύσεως και έλεγχο εσωτερικής συνοχής των διατάξεων, καθώς απαιτούνται βελτιώσεις τόσο σε εμφανή σφάλματα παραπομπών, όσο σε φραστικές και ουσιαστικές ασάφειες, καθώς και διορθώσεις σε διατυπώσεις και σφάλματα που εκ παραδρομής εμφιλοχώρησαν στα πεδία των κοινών διατάξεων, των διατάξεων διαιτησίας, της διαδικασία και των αποτελεσμάτων διαμεσολάβησης, της οργάνωσης και του επαγγελματικού πλαισίου διαμεσολάβησης, της δικαστικής μεσολάβησης και των συναφών τροποποιήσεων και μεταβατικών διατάξεων.